

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

153 NUMARALI EDİRNE ŞER'İYYE SİCİLİ

H.1164-1170/M.1750-1756

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

Yrd. Doç. Dr. Rifat ÖZDEMİR

HAZIRLAYAN

Sabiha ŞENGÜR

ELAZIĞ - 2007

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

153 NUMARALI EDİRNE ŞER'İYYE SİCİLİ

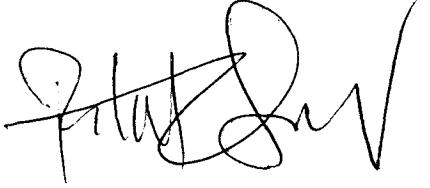
H.1164-1170/M.1750-1756

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Bu tez .../.../... tarihinde aşağıdaki jüri tarafından oy birliğiyle/ oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

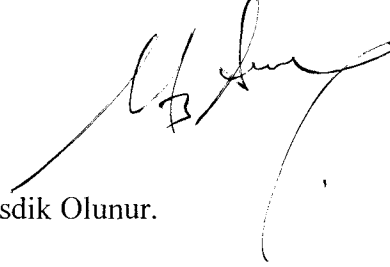
DANIŞMAN

Yrd. Doç. Dr. Rifat ÖZDEMİR

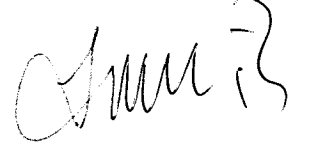
ÜYE

Prof. Dr. M. Beşir
AŞAN

ÜYE

Prof. Dr. Mahmut
ATAY

Yukarıdaki Jüri Üyelerinin İmzaları Tasdik Olunur.

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	I
ABSTRACT	II
İÇİNDEKİLER	III
ÖNSÖZ	V
KISALTMALAR	VII
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

KADILIK MÜESSESİ VE ŞER'İYYE SİCİLLERİ	4
I-KADILIK MÜESSESİNİN TEŞEKKÜLÜ	4
II-OSMANLI DÖNEMİNDE KADI	4
1.Kadının Yetkileri ve Görevleri	5
2.Kadıllarda Aranılan Şartlar	6
3.Kadılların Uyması Gereken Esaslar	7
III. OSMANLI DEVLETİNDE ŞER'İYYE MAHKEMELERİ	7
1.Mahkeme Görevlileri	7
IV.ŞER'İYYE SİCİLLERİ	9
V.EDİRNE ŞER'İYYE SİCİLLERİ	11
VI-153 NO'LU EDİRNE ŞER'İYYE SİCİLLERİ VE GENEL BİR BAKIŞ	11

İKİNCİ BÖLÜM

I. 153 NUMARALI EDİRNE ŞER'İYYE SİCİLLERİNDE YER ALAN BELGELERİN KONULARINA GÖRE TASNİFİ	12
II.BELGE ÖZETLERİ	13

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

METİN TRANSKRİPSİYONU	70

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

153 NOLU EDİRNE ŞER'İYYE SİCİLLİ'NİN DEĞERLENDİRİLMESİ

	505
I- XVIII. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ'NİN GENEL DURUMU.....	505
II. EDİRNE'NİN COĞRAFİ KONUMU VE TARİHİNE GENEL BİR BAKIŞ.....	511
III- 153 NUMARALI EDİRNE ŞER 'İYYE SİCİLLİ'NİN DEĞERLENDİRİLMESİ.	517
A-İDARİ DURUM	517
B- FİZİKİ DURUM	523
C- EKONOMİK DURUM	526
D- SOSYAL DURUM.....	531
E- ETNOGRAFIK DURUM	537
SONUÇ.....	541
SÖZLÜK	542
BİBLİYOGRAFYA.....	549
ÖZGEÇMİŞ	553

ÖNSÖZ

Sosyal Tarihin en önemli sermayesini, malzemesini ve kaynağını oluşturan Şer'iyye Sicilleri, etnografi demografik, hukûki, iktisâdi, askeri açılardan bulunmaz bir nimet olarak telakki edilmesinin yanında halk bilimi (folklor) açısından da zengin bir muhteviyata sahiptir. Tereke defterleri, halk bilimi araştırmalarında kullanılabilen nitelikte olduğunu envanter dökümanlarından anlamaktayız.

Şer'iyye Sicilleri'nden şu an iki şekilde faydalanılmaktadır. Birincisi, tetkik eser ve makale telifinde ikincisi de muayyen bir sicillin. (Mesela 153 Numaralı Edirne Şer'iyye Sicilli) transkripsiyon, özet ve değerlendirmesinde kullanılır. Sicillerin transkripsiyon ve değerlendirme mahiyetindeki tezlerde kullanılma maksadı. Öğrencinin yeteneğini arttırarak bir sonraki eğitim dönemine (yüksek lisans. doktora) hazırlıklı girmesini sağlamaktır. Bu tür transkripsiyon çalışmaları, öğrenci deneyimini artırmasına rağmen bireysel ve mahale kalmaktadır. Transkripsiyonların bireysel faydadan genel bir faydalanmaya çevirmek için ilk önce Milli Kütüphanedeki sicillerin tamamının transkribe edilmesi inancındayız.

Bilindiği gibi Şer'iyye Sicilleri, Milli Kütüphane çatısı altında ve başkent Ankara'da toplanarak dağılıktan ve yok olmaktan kurtarılmakla beraber. İlim adamlarına da zaman ve maddi tasarruf gibi imkanlar sağlamıştır. İkinci bir adımla. Milli Kütüphanedeki şer'iyye sicilleri transkribe edilerek "cd veya internet" vasıtasıyla akademisyenlerin hizmetine sunulup onların zaman ve maddiyattan ikinci bir defa tasarruf hakkına sahip olmaları sağlanabilir. Transkribe edilmiş siciller, akademisyenlerin çalışmaları için bir "ön hazırlık" niteliğinde olacaktır. Böylelikle araştırmalardaki nicelik unsuru da artmış olacaktır.

Sicillerde transkripsiyon yaparken boş olan yerleri "boşluk" şeklinde göstermek. Okunamayan kelimelerin veya cümlelerin aslının aynen resmedilmesi, ciltleme esnasında kesilenleri "kesik"; silinmiş olanları "silik"; üzeri çizik olanları "üzeri çizik". . . vs şeklinde gösterilmesi, boş olan sayfaların belirtilmesi gibi ehemmiyet ve ciddiyeti gösteren ifadeler transkripsiyonun güvenilirliğini arttırmaktadır.

153 Numaralı Edirne Şer'iyye Sicilli transkripsiyonu da yukarıda ifade ettiğimiz maksatlara yöneliktir. Sicillin aslı halen Milli Kütüphane'de bulunup, mikro filmi tarafımızdan alınarak transkripsiyon kaidelerine bağlı kalınmak şartıyla bugünkü harflere transkribe edilmiştir.

Tez, dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde genel hatlarıyla kadılık kurumu, mahkeme ve şer'iyye sicilleri hakkında bilgi verilip tez konumuz olan sicillerin özelliklerinden bahsedilmiştir. İkinci bölümde sicilin içindeki belgelerin konularına göre fihristi tasnifi yapılmış, belgelerin özetleri verilmiştir. Üçüncü bölümde sicilin orijinal metninin transkripsiyonu yapılmıştır. Dördüncü ve son bölümde ise 153 Nolu Edirne Şer'iyye sicilinin ihtiva ettiği belgelerden ve diğer bazı kaynaklardan faydalanılarak. Bilgiler değerlendirilmeye çalışılmıştır. Ayrıca sözlük kısmında ise sicillerde bahsi geçen mahalli ve umumi kelime ve kelime grupları da itina ile seçilmiştir.

Transkripsiyonlardan Ayın(ع) harfi “ ’ ”; Hemze (ء) i işareti “ ’ ” şeklinde gösterilmiştir. Harf-i tarifler “l-“ şeklinde Elif (ا). Vav (و) ve Ye (ي) harfleriyle gösterilmiştir. Uzatmalar “ ^ ” şeklinde gösterilmiştir.

KISALTMALAR

a.g.c.	: Adı geçen eser
a.g.m.	: Adı geçen makalee
A.Ü.S.B.D.	: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi
bkz.	: Bakınız
c.	: Cilt
DİA	: Diyanet İslam Ansiklopedisi
H	: Hicri
M	: Milâdi
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
s.	: Sayı
s.	: Sayfa
TTK	: Türk Tarih Kurumu
vb.	: Ve bunun gibi
vs.	: Ve sairleri
EŞS	: Edirne Şer'iyeye Sicili

GİRİŞ

Bir şehrin tarihi araştırılırken fiziki, idari, ekonomik ve sosyal özellikleri de mutlaka incelenmelidir. Osmanlı Devleti'nde hemen her vilayet ve sancağın kendine özgü yönetim biçimleri vardır. Ayrıca yönetsel ve ekonomik konularda da birbirlerinden ayrılırlar.

Türk İslam Devletleri'nin hakimiyet alanındaki coğrafyada yerleşim birimlerinin ve yapılarının mimari ve estetik bakımdan, doğduğu bölgelerin coğrafyasından ve hayat anlayışından ve inançlarından soyutlanamaz. Çünkü insanların korunma, barınma, aile anlayışı gibi maddi ve manevi ihtiyaçlarının tatmini noktasında şehir, kasaba, köy, mahalle gibi birimlerin ve bunları teşkil eden konutların mimari ve estetiğinin çeşitlilik arz etmesinde iki yapıcı unsur bulunmaktadır; Birincisi din, ikincisi coğrafya şartlarıdır.

Din unsuru esasen Osmanlı kültür ve medeniyetinin temelini oluşturmaktadır. İslam dininin ihtiva ettiği hayır hasenat, cennet cehennem, sevab-günah, merhamet, hamd ve şükür gibi mefhumlar, Osmanlı'nın "yer üstü kaynağı" olarak da bilinen "vakıf" sistemine menbaa olmakta adeta Anadolu şehirlerinin çehresini meydana getirmektedir.

Bir diğer unsur ise coğrafi şartlarda (yani toprak, yapı materyalleri, iklim ... vs) bilhassa Anadolu coğrafyasının yer şekillerinin çeşitliliği ve siyasi sınırlarının farklı kültür ve millete ittisali de Anadolu şehircilik tarihine nitelik ve nicelik yönünden malzeme sağladığını söylemek mümkündür.

Türklerin hayat tarzının ve zihniyetinin aynası olan şehirlerin sahip olduğu bu çeşitlilik şehir tarihçiliğinin de başlangıç çizgisini oluşturmaktadır.¹

1) Özer Ergenç; "Şehir Tarihi Araştırmalar, Hakkında Bazı Düşünceler" Belleten, c.52, s. 203, s. 668

Bizim araştırma alanımızda arşiv malzemesi, en fazla ve en düzenli bilgileri vermek durumunda olan şer'iyeye sicilleri'dir.

Türkiye'deki şehir hayatına ilişkin tarih araştırmalarının belli başlı ölçüler esas alınarak belirlenecek dönemler içinde plânlanıp sürdürülmesi gerekmiştir zira böyle bir ayırım yapmaksızın uzun bir geçmişin gelişmelerini izlemek metodolojik açıdan mümkün değildir. Şehirler üzerinde yapılan araştırmalarda sağlıklı analizlere olanak saptamalar yapılabilir:

- a- İlk model şehrin çevresindeki alana ekonomik idari veya Kültürel açılardan özel hizmetlerle destek verdiği bir merkezi yer olduğudur. Buna bir bölge içinde bir noktada yoğunlaşma da diyebiliriz. Bu modele merkezi yer sistemleri modelleri demek mümkündür.
- b- Aynı zamanda şehirler, bölgenin ve ülkenin ötesindeki ticaret, iletişim ve etki ağına bağlıdırlar. Bu gerçeği göz önünde bulundurarak bir analiz modelini "Yol Ağı Sistemi" diye açıklayabiliriz.²

İşte şer'iyeye sicilleri, yukarıda ifade edilenlerin ona kaynağını oluşturmaktadır. Yerleşim birimlerinin coğrafi alan üzerindeki konumunun fiziki şartların yanında devlet politikası belirlerken; mimari ve estetiği de bireysel zihniyetin ve dini anlayışın bir ürünüdür. Bu ürünler ancak şer'iyeye Sicilleri vasıtasıyla kültürümüze kazandırılabilir.

Osmanlı taşra teşkilatı içerisinde kazaların önemli bir yeri vardır. Kazada görevli kadıların geniş yetkilerine bakarak şehrin önde gelen kişisi olarak adlandırmak mümkündür. Nitekim şer'iyeye sicilleri incelendiğinde bunu en net şekilde görmekteyiz.

2) Özer Ergenç; a.g.m., s. 671

Osmanlı Devlet'inde hukukla ilgili bütün sorunlar İslam hukukunun çerçevesinin çizdiği şartlar dahilinde şeriat mahkemelerinde çözüldü. Bu mahkemeler sadece kişiler arasında ortaya çıkan husumetleri çözmekle kalmayıp birçok idari, beledi, sosyal konuları da çözüme kavuşturuyorlardı. Yine merkezden gelen emir ve fermanlarda bunlar aracılığıyla halka duyuruluyordu.³

Şehir Tarihçiliği konusunda yapılan çalışmaların ilerlemesi ekonomik ve sosyal yapının ortaya çıkmasına ve Osmanlı Devleti'nin genel tarih sentezinin daha doğru bir şekilde yapılabilmesine imkan sağlayacaktır.

3) Musa Çadırcı; Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı, TTK, Ankara, 1997, s.79

BİRİNCİ BÖLÜM

KADILIK MÜESSESİ VE ŞER'İYYE SİCİLLERİ

I- KADILIK MÜESSESİNİN TEŞEKKÜLÜ

Osmanlı Devleti'nde yargı, yani kâza görevi kadılar tarafından yürütülmekteydi.⁴

Kaza, lügatta hükm ilzam, emir, takdir, infaz bir hadiseyi kavlen ve fiilen fasl ve katı; bir hakkı sahibine ödemek gibi manalara gelmekte olup terim olarak ise; insanlar arasındaki anlaşmazlıkları, Kur'an ve sünnetten alınan şer'i hükümlere göre hal ve fasl etmek, nizaları ortadan kaldırmak demektir. Bu görevi ifa eden görevlilere de "kâdî" denmektedir. Hakim manasındadır.⁵

II – OSMANLI DÖNEMİNDE KADI

Osmanlı Devleti'nin kurucusu Osman Gazi'nin ilk tayin ettiği iki memurdan birisi kadı olmuştur. Osmanlı Devleti'nde kendinden önce gelen Türk devletleri gibi hukuk sistemlerini İslam hukuku teşkil etmiştir. O dönemde kadıları yetiştirecek müesseseler henüz kurulmadığından ilk Osmanlı kadıları İran, Suriye, Mısır gibi yerlerden getirilmiştir.⁶

Nahiye ve köyler dışında kalan her yerde birer kadı bulunurdu. Osmanlı adli teşkilatının temel taşı olan kadılar buldukları yerin hem hakimi, hem belediye başkanı, hem emniyet amiri bazen mülki amiri ve hem de halkın her konuda müracaat edebileceği sosyal güvenlik makamıydı.⁷

Kadıların tayinleri bizzat padişah tarafından yapılanmaktaydı. Padişah beratı ile tayin edilen kadıların tayin, makil ve azl işlemleri ise buldukları yerlere göre Anadolu veya Rumeli Kadıaskerlikleri dairesi tarafından yürütülürdü. Kadıların görev süreleri sabit değildi, bazı şartlara göre değişebilirdi.

4) İbrahi Yılmazçelik; XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır, Ankara 1995, s. 223

5) Halil Cin – Ahmet Akgündüz; Türk Hukuk Tarihi, Osmanlı Araştırmaları Vakfı c.1, İstanbul 1995, s. 270

1- Kadının Yetkileri ve Görevleri

Kadıları şer'i hükümleri icra edecekler, Hanefi mezhebinin tartışmalı olan görüşlerinden en sakın olanı araştırıp uygulayacaklar, Şer'iyye Sicillerini yazacaklar, veliye veya vasisi olmayanları(küçükleri) evlendirecekler, yetimlerin ve gariplerin mallarını muhafaza edecekler; vasi ve vekilleri tayin yahut azl edecekler, kısaca tüm şer'i meselelerde tasarruf hakkında sahip olacaklardır.⁸

Buların dışında kadılar her şeyden önce buldukları bölgedeki halkın hukuk ve cezaya taalluk işlerine bakarlardı. Vakfiyelerin tanzimi, tescil ve vazifelerin tayini de kadılara düşerdi. Kadıların daha küçük yerleşim bölgelerindeki işleri takip etmek üzere naib, vekalet, mukavele, borçlanma gibi akitler de kadılar tarafından yerine getirilir ve bunlar da sicillere işlenirdi. Yine İslam Hukuku'nun mirasa taalluk eden feraiz meseleleri de kadı ve naibleri tarafından neticelendirildi. Bu nevi muameleler de sicillere işlenirdi. Nikahlar kadı ve naibi huzurunda kıyılır veya bunların yazılı verdikleri izinnamelele imamlar tarafından bu hizmet yerine getirilirdi. Kadılar buldukları bölgelerdeki bütün vakıf, mukata'a ve tımarlarda meydana gelen yolsuzluklar hakkında karar verirler ve gerektiğinde de Divan-ı Hümayun'a arz-ı halde bulunurlardı. Merkezden yazılan idari, iktisadi, askeri yazıları sicillerine kaydederlerdi. Ordunun seferde bulunduğu bölgelerin kadıları da sefer görevi alırlardı. Menzillerin tanzimi, sefer kaçaklarının tedibi, ordunun içşe ve mühimmatının takviyesi kade ve naiblerine

6) M. Zeki Pakalın; Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, MEB, c.11, İstanbul, 1993, s. 12

7) Said Öztürk, Askeri Kasamına Ait 17. Asır İstanbul Tereke Defterleri(Sosyo-Ekonomik Tahlil), Osmanlı Araştırmaları Vakfı, İstanbul, 1995, s. 47

8) İsmail Hakkı Uzunçarşılı; Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı T.T.K., Ankara, 1988, s. 83

aitti : Kadıların çok önemli vazifeleri de bugünkü belediye hizmetlerini görmüş olmalarıdır. Kadılar Beylerbeyi ve Sancakbeyini de teftiş ederdi. Arazi ve emlak alım satım işleriyle meşgul olurlardı. Merkezden yazılan fermanlar, hatt-ı hümayunlar, beratlar ve muhtelif yasaklar (tütün ve içki yasağı gibi) da doğrudan doğruya kadıya bildirildi. Kadı da hem bunların gereğini yerine getirir hem de birer suretini sicile geçirirdi. Yangın, zelzele, fazla kış, kuraklık. Ramazan ve bayramların ilanı “Ruyet-i Hilal” gibi mevzularla da tabii olarak alakalanıyorlardı.

2. Kadılarda Aranılan Şartlar

Kadılarda bulunması gereken sıfatlar şunlardır:

- Şer’i hukuk bilgisine sahip olma
- Müslüman olması
- Reşit olmalı
- Temyiz kudretine sahip olmalı
- İman sahibi ve adil olmalı
- Hukuki ehliyete sahip olmalı
- Nesebi temiz olmalı
- Tarafsız olmalı
- Erkek Olmalı
- Gözleri iyi görmeli (Kör olmamalı)
- Sağır ve dilsiz olmamalı
- Fasik ve günahkar olmamalı⁹
- 25 yaşını doldurma ve medresetü’l-kuzzattan mezun olma

9) Ahmet Akgündüz; Şer’iyye Sicilleri, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, c.1, İstanbul, 1988, s.68

10) İlber Ortaylı; Osmanlı Devleti’nde Kadı, Ankara, 1994, s.9

Yukarıda geçen özellikleri kaybetmesi kadının azledilme sebebidir.

3. Kadıların Uyması Gereken Esaslar

Kadı yargılama meclisinde alış-veriş, taraflarından biri veya bir başkasıyla şakalaşma gibi mahkemenin vakalarını zedeleyecek hareketlerden kaçınacaktır. Kadı tarafsız olmalıdır. Hasımlar arasında din, dil, ırk farkı gözetmeden, adalet ve hakkaniyetle karar vermelidir. Kadı lehine şahitleri caiz olmayan hısımları lehinde karar veremez. Kadı davaları görürken kronolojik sıraya riayet etmelidir. Ancak sonradan gelen bir davanın acilen çözümlenmesinde amme maslahatı görülürse, onu takdim edebilir. Kadı, hüznü, kederli, aşırı sevinçli, aç, susuz, aşırı tok ve sıhhatli düşünmeye mani olacak benzeri hallerdeyken zihni karışık olarak karar vermeye kalkışmamalıdır.

III. OSMANLI DEVLETİNDE ŞER'İYYE MAHKEMELERİ

Davalar mahkemelerde görülürdü. Mahkemelerin masrafı bakım ve onarımı gibi giderler ya vakıflar tarafından ya da sancaktan toplanan vergilerle karşılanmaktaydı.¹¹

1. Mahkeme Görevlileri

Mahkemelerde Kadı(naib)dan sonra; Başkatip ve Katipler, Mukayyid, Kethüda, Fetih-han, Muhzırbaşı ve Muhzırlar, Çukadar, Mahkeme İmamı ile bazı yargılamalarda bulunan Şuhudü'l-hal vardı.¹²

- a. Naib: Naib vekil demektir. Osmanlı adalet sisteminde iki anlamı vardır. Birincisi; kadıya verilen isimdir. Kadı sultanın vekili olduğu için naib denilirdi. İkincisi; kendi kaza dairelerinde kadıların tayin ettikleri şahıslara da naib denilirdi. Bunlar Kaza Naibleri, Nevali Naibleri ve Arpalık Naibleri olmak üzere

11) Ahmet Akgündüz; a.g. e. c. I, s. 70-71

12) Ahmet Akgündüz; a. g. e. c. I. s.76

Üç taneydi. Naibler iyi eğitim görmüş ve ilmiyle temayüz etmiş kişiler arasından seçilirdi. Kadı, naib tayin ederken genelde ahali içinde sevilen ve ulema olan kişiler arasından seçerdi. Naiblerin görev süreleri 6-8 ay arasında değişmekteydi. Naibler vekalet ettikleri kadı gibi selahiyetlere de sahipti.

b. Başkatip ve Katipler;

Kâtiplerin reisi manasında gelen, Reisü'l-küttâp yani Başkatip mahkemede naibden sonra ikinci otorite olup, bütün kâtiplerin başkanı durumundaydı. Naiblerin görev süreleri sonunda İstanbul'a gitmeleri veya istifa, azil ve ölüm gibi çeşitli sebeplerle mahkemeden ayrılmaları durumunda, başkatip tam yetki ile mahkeme işlerini yürütmekteydi.¹³ Başkatip olarak tayin edilen kişilerin daha önce mahkemede çeşitli görevlerde buldukları, mukayyidlik kâtiplik gibi çeşitli hizmetlerde çalıştıkları ve bunu takiben ikinci kâtipliğe yükseldikten sonra gerektiğinde bu göreve tayin edildikleri bilinmektedir.¹⁴

c. Mukayyidler;

Mukayyidler naiblerin müraseleleri ve padişahın beratı ile atanmakta idiler. Katiplerin yardımcısı durumundaydılar.

d. Kethüda; Bu kişi mahkemenin mali işlerine bakan ve bunlardan sorumlu olan görevli durumundaydı. Kadının görevlendirilmesiyle soruşturma ve keşif de yapardı.

e. Fetih-han: Kura'an'ın Fetih suresini okumakla görevli duacı

f. Muhzırbaşı ve muhzırlar:

Mahkemenin güvenliğini muhzırlar sağlardı. Muhzırbaşılar da muhzırların reisi durumundaydı.¹⁵

g. Şuhudü'l-hal: Bu müessese bir nevi jüri heyeti konumundaydı. Şehrin tanınmış simalarından ve ileri gelenlerin arasından seçilen bu kişiler, mahkemelerde "durumun tanığı" olarak hazır bulunuyorlardı.¹⁶

13) İbrahim Yılmazçelik; XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbekir, TTK, Ankara, 1995, s.230

14) Rıfat Özdemir; Ankara, s. 187

15) İbrahim Yılmazçelik, a.g.e. s.233

16) Ahmet Akgündüz, a.g.e., c.I, s.74-75

IV.ŞER'İYYE SİCİLLERİ

Şe'iyye sicilleri kadıların veya naiblerin tuttuğu zabıtlardır. “Kadı Sicilli, Kadı Defteri, Sicil-i Mahfuz” ve “Sicill” de denmektedir. Mahalli konuların yazıldığı bölüme “Sicill-i Mahfuz”, merkezden gelen her türlü emirlerin yazıldığı bölüme ise “Sicill-i Mahfuz Defterlu denilirdi.¹⁷

Sicillerde; devlet merkezinden gelen bütün ferman, emir ve tebliğler, kadı tarafından hükümler, resmiyete geçirilmesi istenen vakıf hibe,şehadet, vekalet, verase gibi üç çeşit belge bulunurdu.¹⁸

Şer'iyye Sicilleri XV. Asrın ikinci yarısından başlayarak XX. Asrın ilk çeyreğine kadar gelen Türk tarihini, Türk içtimai hayatını, iktisadi ve siyasi hayatını yakından ilgilendirmekte ve bu nedenle Türk kültür tarihinin temel kaynaklarından birini teşkil eder.

Şer'iyye Sicillerinde şu tür belgeler bulunmaktadır:

- Merkezden gönderilen her konudaki ferman, berat ve mektupların suretleri
- Vali, Mutasarrıf ve Mütesellimler çeşitli konularda sancak ve şehrin problemlerini çözmek için yayınladıkları buyrulduklar ile bunların icraatlarını gösteren kayıtları çözümlmek için verdikleri hüccetler.
- Kadıların çeşitli konularda merkeze gönderdikleri ilamlar ile hüccetler.
- Şehrin demagojik yapısı, salgın hastalık ile tabii afetleri anlatan belgeler
- Şehrin mahalle listeleri, imar faaliyetleri dini ve sosyal kurumların bakım ve onarımları, buralarda kullanılan inşaat malzemelerinin çeşit ve fiyatları ile ilgili vesikalar

17) R. Özdemir; a.g.e. s. 90-91

18) Said Öztürk, a.g.e., s. 19

- Evlenme, boşanma, kız kaçırma, mehir bağlama, alım, satım mukavele ve kefalet senetleri, hırsızlık, kalpazanlık, yaralama ve öldürme ile ilgili kayıtlar.
- Şehirdeki esnafın mallarının çeşitleri, narh listeleri, usta ve ırgat yevmileri
- Vergiler ile ilgili bilgiler
- Altın ve para meseleleri ile çeşitli eşya fiyatlarını gösteren kayıtlar
- Ölen kişilerin mesleğini, mal varlığını, boralarını, ikamet ettiği ve vefat ettiği yeri, varislerin durumunu gösteren tereke kayıtları.¹⁹
- Şer'iyeye Sicilleri'nin ihtiva ettiği belgeler ise şunlardır:

Kadının hükmünü ihtiva etmeyen, taraflarından birinin ikrarını ve diğerinin bu ikrarı tasdikini havi bulunan üst tarafında kadının mühür ve imzasını taşıyan "Hüccetler".²⁰

Şer'i bir hükmü ve altında karar veren kadının imza ve mührünü taşıyan "İ'lamlar".²¹

Kadılarının kararını ihtiva etmeyen, hüccetler gibi hukuki bir durumu tespiti açısından yazılı delil olarak da kabul edilmeyen ve sadece kadıların icra makamlarına idari bir durumu arz ettiği yazılı kayıtlar olan "Ma'ruzlar" ile kadıların kendilerine denk veya daha aşağı rütbedeki şahıs veya makamlara hitaben kaleme aldığı yazılı belgeler olan "Mürasele"lerdir.

19) Said Öztürk , a.g.e., s.21

20) Sıtkı Ulmerlar, 71 Numaralı Amasya Şer'iyeye Sicili, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, s. 16

21) Halil Cin- Ahmet Akgündüz ; a.g.e. c. I. s.409-410

V.EDİRNE ŞER'İYYE SİCİLLERİ

Daha önceler Topkapı Saray'ında bulunan Edirne şer'iyye sicilleri Ankara Milli Kütüphane'ye alınarak ilim dünyasının hizmetine sunulmuştur. Böylelikle az zamanda birçok belgeye Hicri 945-95 tarihli, son sicil ise H. 1240-41 tarihlidir.

VI-153 NO'LU EDİRNE ŞER'İYYE SİCİLLERİ VE GENEL BİR BAKIŞ

Milli Kütüphane (Ankara)dan temin ettiğimiz H.1164-1170/M.1750-1756 tarihli 153 No'lu Edirne Şer'iyye Sicilleri 28x40 cm çapında 92 fotokopi sayfasından ibaret olup sicil sayfası 250 sayfadır. Yazı karakterleri ise ta'lik, hurde ta'lik, nesih-talik.

Sicillerde yer yer boş sayfalar bulunmakla beraber tam anlamıyla boş olan veya sadece bir belge ihtiva eden sayfalarda mevcuttur. Boş olan sayfanın numarası sayfa no 1'dir. 22. Sayfa'da da sayfa ve belge bulunamamıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

I. 153 NUMARALI EDİRNE ŞER'İYYE SİCİLLERİNDE YER ALAN
BELGELERİN KONULARINA GÖRE TASNİFİ

Vakıf	2/1, 4/3, 14/12, 18/19, 33/44, 56/86, 148/278
Tamir ve Remim İle İlgili Belgeler	4/5, 8/5, 14/12, 15/13, 15/14, 15/15, 16/16, 17/17, 17/18, 19/20, 20/21, 21/22, 23/23, 23/24, 24/25, 28/30, 28/31, 29/32, 29/33, 29/34, 29/35, 31/40, 32/42, 33/43, 33/46, 36/51, 38/56, 42/62, 46/69, 56/86, 60/101, 61/106, 80/146, 85/166, 86/169, 111/216
Vergi Tahsili Hususunda Zulm ve Taaddi	3/2, 4/3, 6/5, 25/26, 41/59, 52/76, 54/79, 55/83, 58/94, 58/95, 59/98, 68/114, 68/115, 68/116, 69/117, 75/130, 81/148, 82/155, 83/156, 91/181, 100/197, 101/199, 120/229, 136/257, 173/317
Nasb ve Tayin	9/5, 12/9, 13/10, 30/37, 45/68, 82/151, 83/157, 87/173, 88/175, 107/208, 118/227, 125/238, 127/241, 133/251, 133/252, 134/253, 139/262, 145/273, 153/288, 174/321, 186/340, 188/342, 192/346
Eşkıyalık	40/58, 78/137, 78/138, 82/150, 92/183, 138/261, 146/275, 148/279
Diğer Belgeler	12/8, 30/36, 31/39, 31/41, 34/48, 35/50, 36/52, 41/60, 43/62, 45/67, 47/70, 51/76, 54/79, 54/80, 55/84, 58/94, 59/100, 60/103, 67/112, 67/113, 69/118, 73/125, 74/128, 81/149, 85/168, 90/179, 93/185, 102/201, 113/219, 122/233, 131/248, 139/263, 149/280, 157/295, 167/310, 176/325, 187/341

BELGE ÖZETLERİ

Sayfa No : 1 Belge Bulunamamıştır.

Sayfa No : 2

Belge No : 1

Rüşdü bin Muhâmmed vakfından Gülbaba mukatası için emir suretidir.

Sayfa No : 3

Belge No : 2

Edirne'de Mustafa Paşa ve Çermez kazalarında bulunan kişilerin avarızhanelere kayd olduğuna dair fermandır.

Sayfa No : 4

Belge No : 3

Keşan ve İpsala kazalarına tabi olan karyelerdeki ahalilerin kabz eyledikleri akçelerden zimmetlerinde kalanını teslim etmelerine dair hüccet suretidir.

Sayfa No : 5

Belge No : 4

Edirne'de bazı kazalardaki kaimakam ve nakibü'l-eşrafların kandi üzerilerine akçe zabt etmelerine dair hüccet.

Sayfa No : 6

Belge No : 5

Edirne'de bulunan arabacıyan taifesinin Tekfur Dağında samakavi kantarına ödedikleri bedele dair ferman suretidir.

Sayfa No : 7

Belge No : 5

Edirne'de bulunan Edirne Kalesi'nin tamiri ve mesarifini gösteren hüccet kaydı

Sayfa No : 8

Belge No : 5

Edirne'de 1166 yılında olan zelzeleden sonra yapılan tamiri ve mesarifini gösteren hüccet kaydı.

Sayfa No : 9

Belge No : 5

Edirne'de bulunan bazı kazalara Metesellim ve yeniçeri serdarı, tayin olunacağı hususunda ferman suretidir.

Sayfa No : 10

Belge No : 6

Edirne'de bulunan bazı kazalara mübaşir tayin olunacağı hususunda ferman suretidir.

Sayfa No : 11

Belge No : 6

Edirne'de bahar mevsiminde eşkıya taifelerinin çıkardığı olayların anlatıldığı mektup suretidir.

Sayfa No : 12

Belge No : 7

Edirne'de zuhur eden eşkıyalık olaylarına karşı verilen cezalara dair hüccet suretidir.

Sayfa No : 12

Belge No : 8

Edirne'de bulunan tüccar makulesinin İstanbul'a eşya ve emti'a getirmesi olayının anlatıldığı hüccet suretidir.

Sayfa No : 13

Belge No : 9

Edirne'ye göç etmek isteyen Süleyman Ağa'nın nasb ve tayin olunmasına dair mektub suretidir.

Sayfa No : 13

Belge No : 10

Edirne'de bulunan zümre-i silahdar ve ulufe cihan-ı yesâr üzerlerine zabıt ve kethüda yeri nasb ve tayin olunmasına dair hüccet suretidir.

Sayfa No : 13

Belge No : 11

Edirne'nin İbsala Kazasında bulunan Arif Hüseyin adlı kişinin on yedi buçuk guruş alacağı olduğunun anlatıldığı hüccet suretidir.

Sayfa No : 14

Belge No : 12

Edirne'de Sultan Murad Han Evkafı mülhakatından olan bazı zaviye, mahalle ve dervişan odaları mürür-u eyyam ile harab olduğundan dolayı tamiri için keşf ve tahmin olunmasına dair mektub suretidir.

Sayfa No : 15

Belge No : 13

Edirne'de bulunan mescid-i şeriflerin harab olduğundan dolayı tamir ve boyası için keşf ve tahmin olunmasına dair mektub suretidir.

Sayfa No : 15

Belge No : 14

Edirne'de Rakkas Ali Beyk Mahallesinde bulunan mescid-i şerifin tamir ve boyası için keşf ve tahmin olunduğuna dair hüccet suretidir.

Sayfa No : 15

Belge No : 15

Edirne'de bulunan Muradiye Câmisinin tamiri için keşf ve tahmin olunmasına dair hüccet suretidir.

Sayfa No : 16

Belge No : 16

Edirne'de bulunan bazı mektep ve camilerin tamir ve boyası için keşf ve tahmin olunmasına dair hüccet suretidir.

Sayfa No : 17

Belge No : 17

Edirne'de bulunan bazı kemer ve ayakların tamir ve boyası için keşf ve tahmin olunmasına dair hüccet suretidir.

Sayfa No : 17

Belge No : 18

Edirne'de bulunan Sultan Selim Han Camisinin kubbelerinin tamir ve boyası için keşf ve tahmin olunmasına dair hüccet suretidir.

Sayfa No : 18

Belge No : 19

Edirne'de bulunan Haseki Sultan Evkaf-ının harab olmasından dolayı bu vak- olunmasına dair hüccet suretidir.

Sayfa No : 19

Belge No : 20

Edirne'de bulunan Tunca Nehri tarafında Gereli Saçağı'nın taş duvarlarının harab olmasından dolayı bu saçağın tamiri için keşf ve tahmin olunmasına dair hüccet suretidir.

Sayfa No : 20

Belge No : 21

Edirne’de bulunan bazı cami ve medreselerin tamir ve termimine dair masarifatı gösteren hüccet.

Sayfa No:21

Belge No: 22

Edirne’de bulunan Bayezid Han Camisinin tamir ve termimine dair masarifatı gösteren hüccet.

Sayfa no: 22 Bu sayfa ve belge bulunmamaktadır.

Sayfa No: 23

Belge No:23

Edirne’de bulunan Çubuk Minarenin tamir ve boyasına dair masarifatı gösteren hüccet.

Sayfa No: 23

Belge No: 24

Edirne’de bulunan bazı camilerin mihrablarının tamir ve termimine dair masarifatı gösteren hüccet.

Sayfa No: 24

Belge No: 25

Edirne’de Koyunculu taraflarında olan kemerlerin tamir ve termimine dair masarifatı gösteren hüccet.

Sayfa No: 25

Belge No: 26

Edirne’nin Kırık Kilise ve Tekfur Dağına gelen çoban ve rencber taifelerine cizye kâğıdı virmek kasdıyla ahz ve kabs ettiğine dair hüccet.

Sayfa No: 26

Belge no: 27

Edirne'de bulunan Çermez ve Uzunca köyü ile Bergus ve Çorlu kazalarında sakin olan yabancılardan alınan cizve vergilerine dair hüccet.

Sayfa No: 26

Belge No: 28

Edirne'de bulunan bazı kişilerin berât alıp tercümanlık ve mütesellimlik iddasında bulunduğuna dair hüccet.

Sayfa No: 27

Belge No: 29

Edirne'de bulunan bazı kazalardaki cizyedârların vergi verirken hile yaptıklarına dair hüccet.

Sayfa No: 28

Belge No: 30

Edirne'de bulunan serâyı hümayunun divarları ve ahşabdan olan cisirlerinin harab olmasından dolayı tamir ve boyası için keşf ve tahmin olunmasına dair mektub suretidir.

Sayfa No: 28

Belge No: 31

Gömülcine'de bulunan Cami'i şerifin minarelerinin harab olmasından dolayı tamir ve boyası için keşf ve tahmin olunmasına dair hüccet.

Sayfa No: 29

Belge No: 32

Edirne'de bulunan Ahmed Ağa ve İsmail Ağa vakıflarının cisirlerinin harab olmasından dolayı tamir ve boyası için keşf ve tahmin olunmasına dair hüccet.

Sayfa No: 29

Belge No: 33

Edirne'de bulunan merâ'i hümâyunun misafir odalarının tamir ve termimine dair hüccet.

Sayfa No: 29

Belge No: 34

Edirne'de divan-ı hümâyunun tavanlarının kurşun boyayla kaplanması hususuna dair hüccet.

Sayfa No: 29

Belge No: 35

Edirne'de kasr-ı hümâyunun Has ağalara mahsus odalarının tavanlarının elvan boyayla boyanması hususuna dair hüccet.

Sayfa No: 30

Belge No: 36

Edirne'de bulunan eşkıya taifesinin def'i hususuna dair ferman

Sayfa No: 30

Belge No: 37

Edirne'de divan-ı hümâyununa Yusuf Çavuş'un tayin olması hususuna dair ferman.

Sayfa no: 31

Belge No: 38

Rumili Eyaleti Yanya sakinlerinden El-Hac Abdüllatif'in türlü hıyanetleri yaptığı hususuna dair hüccet.

Sayfa No: 31

Belge No: 39

Edirne'de voyvoda olan El-Hac Süleyman'ın Van'da ikamet etmek şartıyla avf edilmesi hususunda ferman suretidir.

Sayfa No: 31

Belge No: 40

Edirne'de bulunan İbrahim Paşa Türbesinin zelzeleden münhedim olduğunun ihbar edilmesi hususuna dair mektub suretidir.

Sayfa No: 31

Belge No: 41

Edirne'de bulunan Koyun Baba zaviyesinin yapılacak mahalleri için akçe verilmesi hususuna dair ferman suretidir.

Sayfa No: 32

Belge No: 42

Edirne'de bulunan bazı zaviye mihrab, dehliz ve saçakların tamir ve boyasına dair masarifatı gösteren hüccet.

Sayfa No: 33

Belge No: 43

Edirne'de bulunan fevkani otaların ve dehlizlerin tamir ve boyasına dair masarifatı gösteren hüccet.

Sayfa No: 33

Belge No: 44

Edirne'de bulunan Sultan Murad Han evkafındaki on iki aded dükkanın esnaflara verildiği hususuna dair ferman suretidir.

Sayfa No: 33

Belge No: 45

Edirne’de bulunan Koyun Baba Zaviyesi’nin zaviyedârı olan Şeyh Ahmed’in hatip tayın olması hususunda ferman suretidir.

Sayfa No: 33

Belge No: 46

Edirne’de bulunan bazı zaviyelerin ahşab doğrama, cam pencere yapılmasına dair masarifatı gösteren hüccet.

Sayfa No: 34

Belge No: 47

Edirne ‘de bulunan bazı zaviye ve minber kapularına lazım olan eşyaların adedine dair hüccet

Sayfa No: 34

Belge No: 48

Beşiktaş’dan Üsküdar’a bakır nakl olunduğuna dair hüccet.

Sayfa No: 35

Belge No: 49

Edirne’de bulunan Tunca, Arda ve Meriç nehirleri üzerine ahşabdan köprü yapılmasına dair ferman.

Sayfa No: 35

Belge No: 50

Edirne ‘de bulunan Vize Sancağı mütesellimi Seyyid İbrahim Hacı Mehmed Sûdde-i Sa’adete arzuhaline dair ferman.

Sayfa No: 36

Belge No: 51

Edirne'de Meriç nehri üzerinde bulunan ahşab köprünün tamiri için keşf ve tahmin olunmasına dair hüccet.

Sayfa No: 36

Belge No: 52

Edirne'nin Burgucu Karyesinde bulunan Selamet Giray ve Paşa Giray'ın Limni-i Ceziresi'ne ikametleri hususunda ferman.

Sayfa No: 37

Belge No: 53

Edirne'de bulunan bazı yeniçeri zabıtı ve gümrükçülerin paranın ayarıyla oynadıkları bundan dolayı men' ve def' olundukları hususunda hüccet.

Sayfa No: 37

Belge No: 54

Edirne'de Yeniçeri ocağından Turnacıbaşı Mehmed Zide mecduhu'nun Bosna'ya tayini hususunda ferman.

Sayfa No: 38

Belge No: 55

Edirne'nin Çöke Nahiyesinde bulunan arpaların acilen Bergus İskelesine nakli hususunda ferman.

Sayfa No: 38

Belge No: 56

Edirne'nin Arda nehri üzerinde bulunan köprünün tamiri için keşf ve tahmin olunmasına dair hüccet.

Sayfa No: 39

Belge No: 57

Filibe nazırı Abdurrahim zide mucduhu'ya Meriç nehri üzerinde bulunan köprünün tamirinin keşf ve tahmini için gönderilmiş ferman suretidir.

Sayfa No: 40

Belge No: 58

Edirne'nin Kandiye ahalisinden olub İstanbul'dan Selanik'e giden kişilerin Aynoroz Adası önünde esir alınmaları hususunda hüccet.

Sayfa No: 41

Belge No: 59

Edirne'deki bazı ahalilerin sened ahz ve ücretlerinin miriden verilmesi üzerine ferman.

Sayfa No: 41

Belge No: 60

Edirne'de Paşa Sancağında ikibin yedi yüz elli akçenin yüz yedi tımara kayd edildiğine dair ferman

Sayfa No: 42

Belge No: 61

Edirne'de bulunan ahur-u kebirin sûrban otaları ve samanlık divarların tamir ve termimine dair masarifatı gösteren hüccet.

Sayfa No: 42

Belge No: 62

Edirne'de bulunan bazı mahzenlerin taş divarları ve kiremidlerinin tamir ve termimine dair masarifatı gösteren hüccet.

Sayfa No: 43

Belge No: 62

Edirne'de bulunan harem odaları, kışlak ve sofaların tamir ve termimine dair masarifatı gösteren hüccet.

Sayfa No: 43

Belge No: 63

Edirne'de bulunan arabacıyân kârhânesinin tamir ve termimine dair masarifatı gösteren hüccet.

Sayfa No: 44

Belge No: 64

Edirne'de bulunan bazı mahzenlerin ve sokak tarafındaki taş divarların tamir ve termimine dair masarifatı gösteren hüccet.

Sayfa No: 44

Belge No: 65

Edirne'ye 1160 yılında Mehmed ile Refik adlı kişilerin ikamet eylediklerini gösteren hüccet.

Sayfa No: 45

Belge No: 66

Edirne'de Araste kurbunda bulunan mekteb-i şerif ve dersihâne-i latifin zelzelede zarar görmesi hususunda tamir ve termimine dair masarifatı gösteren hüccet.

Sayfa No: 45

Belge No: 67

Edirne'de ka'im-i makamlık tarafından bazı emanetlerin merkeze gönderilmesi hususunda hüccet.

Sayfa No: 45

Belge No: 68

Divân-ı Hümâyün Çavuşlarından Ali Çavuş'un Edirne'ye tayini hususunda ferman suretidir.

Sayfa No: 46

Belge No: 69

Edirne'de bulunan cami'i şeriflerden birinin taş divarlarının zarar görmesi hususunda tamir ve terminine dair masarifatı gösteren hüccet.

Sayfa No: 47

Belge No: 70

Sadr-ı 'azam işbu Hakim Paşa-zâde Ali Paşa Hazretlerinin Kethüdalarının Edirne'de bir gecelik masarifatını gösteren hüccet.

Sayfa No: 48

Belge No: 71

Üsküdar ve Manastır nahiyelerine bağlı oba ve mahalle isimlerinin verildiği hususunda ferman.

Sayfa No: 48

Belge No: 72

Edirne'nin Üsküdar Nahiyesinde alınan avâriz vergilerinin miktarını gösteren hüccet.

Sayfa No: 48

Belge No: 73 Bu belge okunamamaktadır.

Sayfa No: 49

Belge No: 74

Edirne'de bulunan avârizhanelerinden tahsil edilen bedele dair ferman.

Sayfa No: 50

Belge No: 75

Edirne, Yanbolu, Hayrabolu, Gümölcine ve Gelibolu'dan yıllık hümâyun için alınan masarifatı gösteren hüccet.

Sayfa No: 51

Belge No: 76

Edirne'de 1167 senesinden avârizhanelerinden alınan Kûrekçi bedelinin tahsiline dair hüccet.

Sayfa No: 52

Belge No: 77

Edirne'de bulunan bazı mahallelerdeki hanelerin nüfuslarının kayd olduğuna dair hüccet.

Sayfa No: 53

Belge No: 78

Edirne'de bulunan bazı mahallelerdeki hanelerden akçe tahsil olduğuna dair hüccet.

Sayfa No: 54

Belge No: 79

Edirne'de Paşa sancağında vâki olan Çeleb Keşân kaleminden alınan ağnamı bedele dair hüccet.

Sayfa No: 54

Belge No: 80

Edirne'de bulunan bazı karyelerin hanelerinde yaşayanların nüfuslarına dair hüccet.

Sayfa No: 54

Belge No: 81

Edirne'den İstanbul'a emti'a , eşya ve hayvanat getürenlere izin ve ruhsat verileceğine dair hüccet.

Sayfa No: 54

Belge No: 82

Edirne'de mezburun maaşı için her bir nezl hanesinden otuzar akçe alınacağına dair ferman.

Sayfa No: 55

Belge No: 83

Hazine'i 'amirenin avarız yekun toplamının verildiğine dair hüccet.

Sayfa No: 55

Belge No: 84

Edirne'de Hatun ili kazasında avâriz hanesinden altışar yüz akçe irsal olunduğuna dair hüccet.

Sayfa No: 56

Belge No: 85

Edirne'de bazı karyelerin hanelerindeki kişi sayılarına dair hüccet.

Sayfa No: 56

Belge No: 86

Edirne'de bazı kasabalardaki cami'i şerif, imaret ve vakıflarının zelzeleden dolayı tamir ve boyası için keşf ve tahmin olunmasına dair mektub suretidir.

Sayfa No: 56

Belge No: 87

Edirne'de su yollarının kevenk tecdidi ve tamiri için yapılan masarifatı gösteren hüccet.

Sayfa No: 56

Belge No: 88

Edirne'de tüccar ve taşçı ustalarının eyledikleri masarifatı gösteren hüccet.

Sayfa No: 56

Belge No: 89

Edirne'de 1167 senesinde bazı müderrislerin isimlerinin verildiği hüccet.

Sayfa No: 57

Belge No: 90

Edirne Kazasına tabi Üsküdar ve Manastır nahiyeleri naiblerinin südde-i sa'adete 'arzuhal etdiklerine dair ferman.

Sayfa No: 57

Belge No: 91

Edirne'de ebna-i sipahiyan ve zümre-i silahdaran ve cedd-i Kuloğullarından olanların davalarına dair hüccet.

Sayfa No: 57

Belge No: 92

Edirne'de bulunan bazı kazaların her bir hanesinde altışar yüz akçe bedel tahsil olduğuna dair hüccet.

Sayfa No: 57

Belge No: 93

Edirne'de bazı karyelerdeki hane sayılarının gösterildiğine dair hüccet.

Sayfa No: 58

Belge No: 94

Edirne'deki Avarız defterlerinin yekunlarının yazıldığı hüccet.

Sayfa No: 58

Belge No: 95

Edirne'nin Hatun ili kazasının 1167 senesine dair tahsil edilen avarız vergilerine dair hüccet.

Sayfa No: 58

Belge No: 96

Edirne'de bulunan Balık Bazarı mahallesindeki dükkanların birinde olan bir olayın ihbar edildiğine dair mektub suretidir.

Sayfa No: 58

Belge No: 97

Edirne'de yeniçeri ağası olan Mustafa Ağa'nın kendi malıyla dükkan yapmasına dair ferman suretidir.

Sayfa No: 59

Belge No: 98

Edirne'nin Hatunili Kazasındaki avarızhanelerin Edirne kazasına nakline dair ferman suretidir.

Sayfa No: 59

Belge No: 100

Edirne'de bulunan Tekfur Dağı iskelesine gelen donanma araçlarından alınan nakliye ücretlerine dair hüccet.

Sayfa No: 60

Belge No: 101

Edirne'nin Tekfur Dağı İskelesinde olan kazaya ve tadilat için olan külfete dair ferman suretidir.

Sayfa No: 60

Belge No: 102

Edirne'de bulunan Bezistan'da Mustafa, Hüseyin ve Muhammed adlı bölükbaşların südde-i saadete arzuhallerinin anlatıldığı ferman.

Sayfa No: 60

Belge No: 103

Edirne Bezistan'da vuku bulan bir ferde zulm ve te'addi olunduğuna dair ferman.

Sayfa No: 61

Belge No: 104

Edirne'de Filibe Nazırı olan Abdurrahim Beğ'in arıza ta'mirine memur atandığına dair ferman sureti.

Sayfa No: 61

Belge No: 105

Edirne'de bulunan bir cami mihrabının sağ tarafında olan tahribatın anlatıldığına dair hüccet.

Sayfa No: 61

Belge No: 106

Edirne'de bulunan bazı camilerin, kapı kemerlerinin tamir ve termimine dair masarifatı gösteren hüccet.

Sayfa No: 62

Belge No: 107

Edirne'de yapılan bazı taş duvarların, doğramaların ve taş döşemelerin tamir ve termimine dair masarifatı gösteren hüccet.

Sayfa No: 63

Belge No: 108

Edirne'de Gmrk tarafında olan keniflerin akdarması tamir ve termimine dair masarifatı gösteren hüccet.

Sayfa No: 64

Belge No: 109

Edirne'de bulunan Muradiye Camisinin duvarlarının ve döşemelerinin tamiri için keşf ve tahmin olunmasına dair hüccet.

Sayfa No: 65

Belge No: 110

Edirne'de bulunan bazı mekteb, cami ve abdesthanelerin tamir ve termimine dair masarifatı gösteren hüccet.

Sayfa No: 66

Belge No: 111

Edirne'de bulunan simahanede kiremid duvarların, küfe, kürekler tamir ve termimine dair masarifatı gösteren hüccet.

Sayfa No: 67

Belge No: 112

Edirne'de alınan ağıl, otlak ve kışlak resmlerinin cümlesinin il karyesine ait olduğuna dair hüccet.

Sayfa No: 67

Belge No: 113

Edirne'de alınan kışlak resmlerinin, otlak resmlerinin ve ağıl resmlerinin zamanında alınmasına dair hüccet.

Sayfa No: 68

Belge No: 114

Edirne'de bazı karyelerde alınan resm-i ağıl, resm-i otlak ve resm-i kışlağın alınmasına dair hüccet.

Sayfa No: 68

Belge No: 115

Eflak, Boğdan, Bucak mahallelerinden 'adet-i ağnam vergilerinin tamamen alındığına dair hüccet.

Sayfa No: 68

Belge No: 116

Edirne'de Karib Közlüce nam mahalde bulunan Ahmed nam kimesneden alınan 'adet-i ağnam vergisine dair hüccet.

Sayfa No: 69

Belge No: 117

Edirne'de bulunan Celb Taifesinden 'adet-i ağnam alınacağına dair ferman.

Sayfa No: 69

Belge No: 118

Edirne'de tershane sahasında inşa olmak üzere üç anbarlı ve üç kantarlı kuburanların inşasına dair ferman.

Sayfa No: 70

Belge No: 119

Edirne'de arabacı fukarasına zulm edilmiş lakin onlara merhamet olunduğuna dair ferman.

Sayfa No: 70

Belge No: 120

Edirne'de Dimetoka sakinlerinden Abdi nam kimesnenin ayanlık iddi'asından bulunduğuna dair hüccet.

Sayfa No: 71

Belge No: 121

Edirne'deki bazı esnaf taifelerinin ma'rifetlerini ustaların isimlerine dair ferman.

Sayfa No: 71

Belge No: 122

Edirne'de Kethüda olan es-seyyid Mehmed'in arzuhaline dair mektub suretidir.

Sayfa No: 72

Belge No: 123

Edirne'de 1164 senesinde es-seyyid Mehmed'in arzuhaline dair mektub suretidir.

Sayfa No: 72

Belge No: 124

Edirne'de bir haneden on sekiz keyl şa'ir ve on dörder kantar samanın 1166 senesinde tahsil edildiğine dair ferman.

Sayfa No: 73

Belge No: 125

Edirne'de bazı nahiye ve karyelerin sayılarına dair hüccet.

Sayfa No: 73

Belge No: 126

Edirne'deki bazı kaleleri kal'a-i bend yapılmasına dair ferman.

Sayfa No: 74

Belge No: 127

Edirne'de bulunan Vudin Kal'asının muhafazası için Dergah-ı Mu'allam bekçilerinin görevlendirildiğine dair ferman.

Sayfa No: 74

Belge No: 128

Edirne İskelesine Filibe'den sallarla mal nakline dair hüccet.

Sayfa No: 74

Belge No: 129

Edirne'de arabacıyan taifesinin başına naibler atanmasına dair ferman.

Sayfa No: 75

Belge No: 130

Edirne'de Koyunlu Karyesinden 1166 senesine ait alınan avarız vergilerine dair hüccet.

Sıra No: 75

Belge No: 131

Edirne sakinlerinden hacceh Hadice nam Hatun'un südde-i sa'adete 'arzuhaline dair ferman

Sayfa No: 76

Belge No: 132

Edirne'de bulunan Celb Taifesinin südde-i sa'adete arzuhaline dair ferman.

Sayfa No: 76

Belge No: 133

Edirne'de 1160 senesinde alınan ağnam vergilerinin mikdarına dair hüccet.

Sayfa No: 76

Belge No: 134

Rumili ve Anadolu taraflarında tüccarların eşyalarını koymaları için yer kiralamalarına dair hüccet.

Sayfa No: 77

Belge No: 135

Edirne'de bulunan ulaklara ve menzilcilere gereken nizam göre hareket etmelerine dair ferman.

Sayfa No: 78

Belge No: 136

Edirne'de her kazanın sicilat-ı muhakeminin belirlenmesine dair ferman.

Sayfa No: 78

Belge No: 137

Edirne'de bahar mevsiminde eşkıyaların ve başıboş taiflerin olay çıkarma zamanının geldiğine dair hüccet.

Sayfa No: 78

Belge No: 138

Edirne'de bahar mevsimi gelince eşkıyalık ve haydutluk olaylarının zuhur ettiğine dair hüccet.

Sayfa No: 79

Belge No: 139

Edirne'de fukara-yı ra'yyet ve memleket ahailerinin emniyet ve rahatları için emniyet görevlilerinin verildiğine dair ferman.

Sayfa No: 79

Belge No: 140

Ruscuk eyaleti mutasarrıflarına ve mütesellimlerine huzuru korumalarına dair gönderilmiş mektub suretidir.

Sayfa No: 79

Belge No: 141

Edirne'de fukara-yı ra'iyetin rahatı için mübaşirlerin tayin olması hususuna dair ferman.

Sayfa No: 79

Belge No: 142

Edirne'de bazı şer'i davalar için mütesellimler ve mübaşirlerin tayin olması hususuna dair ferman.

Sayfa No: 79

Belge No: 143

Edirne'de fukara-yı ra'iyetin zulm görmemesi için zabıta ve yeniçeri serdarları görevlendirilmesine dair ferman.

Sayfa No: 80

Belge No: 144

İstanbul'u terk edip Edirne'ye emti'a ve eşya getürmek isteyenlere izin verilmemesine dair ferman.

Sayfa No: 80

Belge No: 145

Edirne'de bulunan sadatü'l-kiramdan Seyyid Mehmed'in südde-i saadete arzuhaline dair mektub suretidir.

Sayfa No: 80

Belge No: 146

Edirne'de vuku' olan zelzele olayındaki zararın tamiri için keşf ve tahmin olunmasına dair hüccet.

Sayfa No: 81

Belge No: 147

Edirne'deki bazı taş çamur duvarların tamirine dair masarifatı gösteren hüccet.

Sayfa No: 81

Belge No: 148

Edirne'de bulunan rençber ve çoban taifelerinden alınan ağnam resmlerine dair ferman.

Sayfa No: 81

Belge No: 149

Edirne'de 1160 senesinde Ahmed ve Hüseyin ve Mehmed nam kimesnelerin kendi hallerinde olmadığına dair ferman.

Sayfa No: 82

Belge No: 150

Edirne'de Ayşe nam Hatun'un südde-i saadete arzuhalinde eşkıyadan rahatsız olduklarına dair hüccet.

Sayfa No: 82

Belge No: 151

Edirne'de Dergâh-ı Mu'allam çavuşlarından Ebubekir Çavuş'un tayinine dair ferman.

Sayfa No: 82

Belge No: 152

Edirne'de zengin ve fakir ailelerden alınan cizye vergilerinin miktarına dair ferman.

Sayfa No: 82

Belge No: 153

Edirne'de 1167 senesinde rençberlerden alınan cizye vergisine dair hüccet.

Sayfa No: 82

Belge No: 154

Edirne'de bazı rahib, patrik ve tesislerine ellerine berat alıp tercümanlık iddi'asında bulunmalarına dair hüccet.

Sayfa No: 82

Belge No: 155

Edirne'deki bazı çobanların çeşitli bahanelerle cizye vergisi vermediklerine dair hüccet.

Sayfa No: 83

Belge No: 156

Edirne'de bazı kaza ve kasabalarda cizyedarların cizye vermemek için yaptıkları hilelere dair hüccet.

Sayfa No: 83

Belge No: 157

Edirne ve Selanik arasında kalan yollara mübaşir tayin olunacağına dair ferman.

Sayfa No: 83

Belge No: 158

Selanik'den Belgrad'a varıncaya kadar her katara binen kantar saman verileceğine dair ferman.

Sayfa No: 84

Belge No: 159

Selanik'den Belgrad'a varıldığında samanın kantarına yirmişer akçe alındığına dair ferman.

Sayfa No: 84

Belge No: 160

Edirne'de Ramazanoğlu Ali ve karındaşının 1167 senesinde akçelerine tecavüz edildiğine dair hüccet.

Sayfa No: 84

Belge No: 161

Edirne'de Seyyid Mehmed'in bin guruşunun tecavüz edildiğine dair hüccet.

Sayfa No: 84

Belge No: 162

Edirne Bostancıbaşısı olan Hüseyin dame mecdihunun südde-i sa'adete gönderdiği mektub sureti.

Sayfa No: 84

Belge No: 163

Edirne'de Seyyid Mustafa adlı kişinin fukara-i ra'yyete tecavüze mücaseret ederse gerekli cezanın verileceğine dair hüccet.

Sayfa No: 84

Belge No: 164

Edirne'de tecavüze mücaseret olunursa zabıt ma'rifetiyle ahz ve habs olunacağına dair hüccet.

Sayfa No: 85

Belge No: 165

Edirne'de Elhac Mustafa'nın fitnelik yapmasından dolayı halkın rahatı için bu kişinin rencide edildiğine dair hüccet.

Sayfa No: 85

Belge No: 166

Edirne'de Meriç Nehri haric diğer nehirlerin İskele ve köprülerinin tamiri için keşf ve tahmin olunmasına dair hüccet.

Sayfa No: 85

Belge No: 167

Edirne'de Meriç Nehri üzerinde bulunan ahşabdan köprünün tamiri için keşf ve tahmin olunmasına dair hüccet.

Sayfa No: 85

Belge No: 168

Edirne'de bazı mahallelerde mimari çalışmalarının yapılacağına dair ferman.

Sayfa No: 86

Belge No: 169

Edirne'de Meriç Nehri üzerinde bulunan ahşab köprünün zelzeleden zarar görmesi dolayısıyla köprünün tamiri için keşf ve tamir olunmasına dair hüccet.

Sayfa No: 86

Belge No: 170

Edirne'de Mahmud Paşa Kazası Naibinin südde-i sa'adete mallarının tahsili hususunda haksızlık yapıldığına dair gönderdiği mektub suretidir.

Sayfa No: 87

Belge No: 171

Cebhehane-i amirede tersane için lazım olan malların tez elden Rumili tarafına getirilmesine dair ferman.

Sayfa No: 87

Belge No: 172

Ramazan ayında Edirne'de din görevlilerinin görevlerine dair ferman.

Sayfa No: 87

Belge No: 173

Edirne'de Mustafa Yusuf adlı kişinin mutasarrıflığa tayini hususuna dair ferman.

Sayfa No: 88

Belge No: 174

Edirne'de Numan zide Mecdihunun berat-ı şerifle mutasarrıf olduğuna dair ferman.

Sayfa No: 88

Belge No: 175

Manastıra varınca yol üzerinde olan kethüda yerleri, yeniçeri serdarları ve zabıtların yanlarına adam ta'yin virildiğine dair ferman.

Sayfa No: 89

Belge No: 176

Dimetoka Naibi Ömer'in Dimetoka kazasındaki fukara ve zuafa cizyedar sakinlerinin südde-i sa'adete bildirdiğine dair mektub suretidir.

Sayfa No: 89

Belge No: 177

Edirne'de bulunan Beygar Hisarı ve Hatunili kazalarının Kadılarının Meriç Nehri üzerindeki köprünün tamir için keşfine dair gönderdikleri mektub sureti.

Sayfa No: 90

Belge No: 178

Edirne'deki bazı köprülerin tamiri için Hatunili ve Beygar hisarı kazalarında kereste nakline dair ferman.

Sayfa No: 90

Belge No: 179

Filiba, Bazarcık ve Sofya'dan Edirne'ye kayıklarla demir nakledileceğine dair ferman.

Sayfa No: 91

Belge No: 180

Asitane-i sa'adete kefere memleketlerine de timur nakl ve ruhsat verileceğine dair ferman.

Sayfa No: 91

Belge No: 181

Edirne'de üç sene boyunca kiraya verilmiş bazı kazalardan a'şar-ı şer'îye ve rüsûm-u 'örfîye vergilerinin alınacağına dair hüccet.

Sayfa No: 92

Belge No: 182

Edirne'den Kırk Kilise kazasına zahire nakledileceğine dair ferman.

Sayfa No: 92

Belge No: 183

Edirne'de Bostancıbaşı ve Yeniçeri ağasına eşkıyalık ve haydutluk olaylarına karşı dikkatli olmaları hususuna dair hüccet.

Sayfa No: 92

Belge No: 184

Edirne'de her ne mahalde olursa olsun eşkıya ve haydutların cezalandırılacağına dair hüccet.

Sayfa No: 93

Belge No: 185

Edirne'de bulunan doğramacı esnafının kethüdası Hüseyin'in yerine Ahmed bin Mustafa'nın geçtiğine dair ferman.

Sayfa No: 94

Belge No: 186

Edirne'de bulunan zehayirin peyder pey Tekfur Dağı İskelesine nakl edildiğine dair hüccet.

Sayfa No: 94

Belge No: 187

Edirne'de bulunan Bergus İskelesindeki zahirelerin Tekfur Dağı İskelesine nakl olunacağına dair ferman.

Sayfa No: 95

Belge No: 188

Edirne'den Tekfur Dağı İskelesine zahire nakl olunacağına dair ferman.

Sayfa No: 96

Belge No: 190

Edirne'de Halil Beş ve Cafer oğlu İbrahim Beş 1160 senesinde tüfenk saçmasıyla bi gayr-ı hak helak etdiklerine dair hüccet.

Sayfa No: 97

Belge No: 191

Edirne'de 'ulufeciyan ve silahdaran zümresi yoldaşları üzerine zabıt ve kethüda yeri tayin olması hususunda ferman.

Sayfa No: 97

Belge No: 192

Edirne'de mutasarrıf olan Osman nam zide kadruhunun yerine kethüda yeri nasb ve tayin olunduğuna dair hüccet.

Sayfa No: 98

Belge No: 193

Edirne'de bulunan bazı memurların maaş miktarının belirtildiğine dair ferman.

Sayfa No: 98

Belge No: 194

Edirne'de bulunan celeb taifesinin tedarik eyledikleri ağnamın sevkine iştirak etmediklerine dair hüccet.

Sayfa No: 99

Belge No: 195

Edirne'de Ata Nahiyesine tabi' nam karyeden Ahmed ve validesi Hatice nam hatun'un südde-i sa'adete arzuhallerine dair ferman.

Sayfa No: 99

Belge No: 196

Edirne'de bazı nahiyelerden alınan avarız vergilerinin miktarlarının yazıldığı defterlere dair hüccet.

Sayfa No: 100

Belge No: 198

Edirne'deki bazı kazaların her bir hanesinden bir nefer kürekçi hesabı üzerine kırk guruş alındığına dair hüccet.

Sayfa No: 101

Belge No: 199

Edirne'de bazı kazaların her bir 'avarız hanesinden beş yüz akçe alındığına dair hüccet.

Sayfa No: 101

Belge No: 200

Edirne'de 1168 senesinde mübaşirin cihet-i ma'aşî için her haneden yirmişer akçe cem ve tahsil edileceğine dair ferman.

Sayfa No: 102

Belge No: 201

Edirne'de bulunan bazı mahallelerdeki hane sayılarına dair ferman.

Sayfa No: 103

Belge No: 202

Edirne'de bulunan bazı karyelerdeki hane sayılarına dair ferman.

Sayfa No: 104

Belge No: 203

Edirne'de bulunan bazı karyelerden mübaşirin ma'aşu için beher haneden yedişer yüz akçe isabet eylediğine dair hüccet.

Sayfa No: 104

Belge No: 204

Edirne'de cizyelerini zamanında ödemeyenlerin emval-i eşyasından yada vereselerinden ma'rifet-i şer'le tahsil olunmak şartıyla alınacağına dair hüccet.

Sayfa No: 105

Belge No: 205

Edirne'de yıllık hümâyunun mesarifine sarf olunmak üzere ocaklık ta'yin olunan yerlere dair ferman.

Sayfa No: 105

Belge No: 206

Edirne'de bulunan Kıbtıyan ta'ifesinin Müslüman olanlarından altışar yüz altmış akçe maktu ve keferelerden yedişer yüz otuzar akçe cizye alınacağına dair ferman.

Sayfa No: 106

Belge No: 207

Edirne bulunan taife-i mezbureden ba'zıları cizyelerini vermedikleri için müdahale ile cizyelerin alındığına dair hüccet.

Sayfa No: 107

Belge No: 208

Edirne'de bulunan bazı kazalardan yıllık hümâyunun mesarifi için 'ibayet olunmak üzere bazarganbaşısı El-hac Hasan'ın görevlendirildiğine dair ferman.

Sayfa No: 107

Belge No: 209

Edirne'de bulunan Kıbtıyan taifesi cizyedarlarından cizyelerin tahsil itdirilmesi hususuna dair ferman.

Sayfa No: 107

Belge No: 210

Edirne'nin Lazkiye Kazasına tabi Boladin kazası sakinlerinde El-hac Halil'in südde-i sa'adete arzuhaline dair mektub suretidir.

Sayfa No: 108

Belge No: 211

El-seyyid Mehmed Efendi'ye ka'imakamlık görevi verildiğine dair mektub suretidir.

Sayfa No: 109

Belge No: 212

Edirne'nin bazı kazalarının mahsulünden almak üzere tevliyetlerin sülüsünün El-Hac Hasan'a tevcih olunmasına dair ferman.

Sayfa No: 109

Belge No: 213

Edirne'de bulunan Hacı Hasan zide salahanın divan-ı hümâyuna 'arzuhaline dair mektub suretidir.

Sayfa No: 109

Belge No: 214

Edirne'de bulunan İbrahim Paşa Türbesi'nin türbedarı olan Ali zide salahanın südde-i sa'adete arzuhaline dair mektub.

Sayfa No: 110

Belge No: 215

Edirne'de teberdar sabık Mehmed Emin nam kimesnenin südde-i sa'adete arzuhaline dair mektub suretidir.

Sayfa No: 111

Belge No: 216

Edirne'de üç anbarlı kalyon ile üç kantarlı kalyonun tamiri için keşf ve tahmin olunmasına dair hüccet.

Sayfa No: 112

Belge No: 217

Edirne'de bulunan bazı karyelerde yapılan hizmet için virilen guruş miktarına dair ferman.

Sayfa No: 112

Belge No: 218

Edirne'de bulunan bazı görevlilere görevleri karşılığında virilen guruş miktarına dair ferman.

Sayfa No: 113

Belge No: 219

Edirne'de bulunan bazı karyelerdeki hane sayılarına dair hüccet.

Sayfa No: 114

Belge No: 220

Edirne'de bulunan bazı karyelerdeki hane sayılarına dair hüccet.

Sayfa No: 114

Belge No: 221

Edirne'de Derbend Kebir Karyesi'nin iki yüz sekiz nefer Derbendciyan olub bunların hizmetleri karşılığında 'avarız vergisinden muaf olduklarına dair hüccet.

Sayfa No: 115

Belge No: 222

Edirne cebhehanesinde konca ve balta imalatının yapıldığına dair hüccet.

Sayfa No: 116

Belge No: 223

Edirne'de bulunan bazı karyelerdeki hane sayılarına dair hüccet.

Sayfa No:116

Belge No: 224

Asitane-i sa'adete yabancı ferdlerin girmemesi için ruhsat verilmemesine dair ferman.

Sayfa No: 117

Belge No: 225

Edirne hassa-i kassabbaşı Abdullah zide mecidihunun divan-ı hümâyuna arzuhâline dair ferman.

Sayfa No: 118

Belge No: 226

Edirne'de 1168 senesinde mütesellimler- voyvodalar ve'sair a'yanlarincûlûs-ı hümâyunda bulunmalarına dair ferman.

Sayfa No: 118

Belge No: 227

Edirne'de 1168 senesinde a'yanlık görev,ne İbrahim zide mecidihunun görevlendirildiğine dair ferman.

Sayfa No: 119

Belge No: 228

Edirne'de bulunan Koyunlu karyesinin 1167 senesinde bulunan şa'ir ve saman miktarlarına dair hüccet.

Sayfa No: 120

Belge No: 229

Edirne'de bulunan 'avarız hanelerinden alınan şa'ir ve samanların tahsil edildiğine dair hüccet.

Sayfa No: 121

Belge No: 230

Edirne'de bulunan valilerin şehirde haşerat ve yaramazlık edenlerin der-'aliyeye bildirilmeye gerek kalmadan lazım gelen tedbirlerin alınması hususuna dair ferman.

Sayfa No: 121

Belge No: 231

Belgrad'dan Küçükçekmece'ye varınca yol üzerinde vaki olan kazanın masarifatına dair hüccet.

Sayfa No: 121

Belge No: 232

Edirne'de meydana gelen kazada bargirler ve öküz arabaları ücretlerinin kaza ahaliileri tarafından ödenmesine dair hüccet.

Sayfa No: 122

Belge No: 233

Nemçe Devleti tarafından der-'aliyeden Kapu kethüdası istendiğine dair mektub suretidir.

Sayfa No: 122

Belge No: 234

Edirne'de bargirlere ve öküz arabalarına yapılan masarifata dair hüccet.

Sayfa No: 123

Belge No: 235

Divan-ı hümayunda çavuşbaşı olan Elhac Abdüllatif'in arzuhaline dair mektub suretidir.

Sayfa No: 124

Belge No: 236

Edirne ahurların her bir haneden on sekiz keyl şa'ir ve on dörder kantar samanın cem' ve tahsil olunduğuna dair ferman.

Sayfa No: 124

Belge No: 237

Edirne'ye bağlı karyelerdeki hane sayılarına dair hüccet.

Sayfa No:125

Belge No:238

Edirne'de bulunan Mehmed Çavuşun tayinine dair ferman.

Sayfa No: 125

Belge No: 239

Edirne'de bulunan Kosta e Pavli nam zimmilerin südde-i sa'adete arzuhal edip kardeşinin tüccar zümresinde olub Edirne'de tüccarlık yapmak istemesine dair mektub suretidir.

Sayfa No: 126

Belge No: 240

Edirne'de bulunan Yahudi taifesinden Karataş'ın ahdilerin menzillerinde duvarcılık yapmak istemesine dair mektub suretidir.

Sayfa No: 127

Belge No: 241

Edirne'de bulunan Elhac Osman Ağa'nın der-sa'adet tarafından vekil tayin edildiğine dair ferman.

Sayfa No: 128

Belge No: 242

Amid kadısının üstün hizmetlerinden dolayı 1168 senesinde Edirne kazasının kadıya tevcihine dair ferman.

Sayfa No: 128

Belge No: 243

Edirne'de kapu kullarından cizye ve 'avarızların peşin mukata'alarında taksitle alınacağına dair ferman.

Sayfa No: 129

Belge No: 244

Edirne'de a'ladan on bir guruş evsatdan beş buğjk guruş vergi alınacağına dair ferman.

Sayfa No: 130

Belge No: 249

Edirne'de kadılar- voyvodalar, kura zabıtları vesa'ir sükkanın cizyedarlara muhalefet ve i'anet ederlerse der-sa'adete bildirilmesi hususuna dair ferman.

Sayfa No: 131

Belge No: 246

Edirne'de 1169 senesinde cizyeden yetmiş beş bin guruş taksit alınacağına dair ferman.

Sayfa No: 131

Belge No: 247

Edirne'de Aişe nam Hatun'un sütte-i sa'adete arzualine dair ferman

Sayfa No: 131

Belge No: 248

Edirne'de Ali zide sulaha ile oğullarının sütte-i sa'adete 'arzuhal edip Üsküdar Kasabası toprağını zabt etmek istemesine dair mektub sureti

Sayfa No: 132

Belge No: 249

Edirne'de 1168 senesinde 'avarız ve bedel-i nezllerinin cem' ve tahsil olunmasına dair ferman.

Sayfa No: 132

Belge No: 250

Edirne'de bazı köprülerden ve geçid başlarından ağnam ta'dad olunmasına dair ferman.

Sayfa No: 133

Belge No: 251

Edirne'de fukara-i ra'yyet ve ahali-i memleketin rahatları emniyet ve selametleri için mutasarrıf ve mütesellim görevlendirileceğine dair ferman.

Sayfa No: 133

Belge No: 252

Edirne'de şer2i davalar için mübaşir tayin olunması lazım geldiğine dair hüccet.

Sayfa No: 134

Belge No:253

Edirne'de memleket ahali ve fukara-i ra'yyete hasaret için mütesellim veya mübaşir tayin olunması hususuna dair hüccet.

Sayfa No: 134

Belge No:254

Edirne'de der 'aliyeye gelen bazı husus-ı dava ve şikayet için gelenlerin ifadelerine dair hüccet.

Sayfa No: 135

Belge No:255

Edirne Kadısı Damadzade Mehmet Murad'ın mektubuna dair mektub suretidir.

Sayfa No: 136

Belge No: 256

Edirne'deki bazı kaza ve islelerin gelirlerinin der-sa'adete nakl ve irsal olunmasına dair ferman.

Sayfa No: 136

Belge No: 257

Rumili'nin orta kolunda bulunan ağnam olan yerlerden alınan ağnam vergisine dair hüccet.

Sayfa No: 137

Belge No: 258

Asitane-i sa'adetden Rumili'nin Edirne kolunda bulunan ağnam yerlerinden alınan vergiye dair hüccet.

Sayfa No: 137

Belge No:259

Edirne'de Kızılağaç Kazasına tabi' ahalinin südde-i sa'adete arzuhaline dair mektub.

Sayfa No: 138

Belge No: 260

Edirne'de Asitane-i Sa'adetin tenbihlerine uyulmazsa Asitane-i sa'adete bildirilmesine dair ferman.

Sayfa No: 138

Belge No: 261

Edirne'de eşkıyalık olaylarında bulunanlara ruhsat verilmemesine dair ferman.

Sayfa No: 139

Belge No: 262

Edirne'de Paşa Sancağı'nda Kızılağaç Nahiyesinde mutasarrıf olan Yuus Yedine berat verilmesine dair ferman.

Sayfa No: 139

Belge No: 263

Edirne'de 1160 senesinde El-hac Ahmed ve karındaşı El-hac Hüseyin'in a'yanlık iddi'asında bulunmasına dair hüccet.

Sayfa No: 140

Belge No: 264

Edirne havalisinden Tekfur Dağına sevk olan taifeye dair hüccet.

Sayfa No: 140

Belge No: 265

Edirne, Midillü ve Erkli metreplidleri Asitane-i sa'adete bağılı olub nizam mansıblarına gitmedikleri ihbar olunduğuna dair hüccet.

Sayfa No: 141

Belge No: 266

Edirne'de kethüdalığa Hüseyin ve Yiğitbaşları Ahmed getirildiğine dair ferman.

Sayfa No:142

Belge No: 267

Edirne'de Salarlar Yeniköy nam karye ahalilerin der-sa'adete 'arzuallerine dair ferman.

Sayfa No:143

Belge No:268

Edirne'de kırk Kilise'deki kadıların ağnam bedellerinin eda etdirilmesine dair hüccet.

Sayfa No: 144

Belge No: 269

Edirne darbhane-i 'amire ifrazcılarının der-sa'adete arzuhaline dair mektub suretidir.

Sayfa No: 144

Belge No: 270

Edirne’de ikamet eden El-hac Mahmud çavuş’a mahallede hareket etmesi için ruhsat verilmesine dair ferman.

Sayfa No: 144

Belge No:271

Edirne’de İbrahim zide kadruhunun divan-ı hümâyuna ‘arzuhaline dair ferman.

Sayfa No: 145

Belge No: 272

Edirne’de tuz mahseninde tuz kalmamasından ötürü tuz getirilmesine dair ferman.

Sayfa No: 145

Belge No: 273

Edirne’deki bazı kazalara mübaşir tayin olmasına dair ferman

Sayfa No: 146

Belge No: 274

Edirne’deki senedlerin ahz ve ücretlerinin taraf-ı miriden verilmesine dair ferman.

Sayfa No: 146

Belge No: 275

Edirne’de başıboş kimesneler ve serserilerin rahat hareket etmemesine dair ferman.

Sayfa No: 147

Belge No: 276

İstanbul sakinlerinden Fatma nam Hatun’un südde-i sa’adete arzuhaline dair mektub.

Sayfa No: 147

Belge No: 277

Asitane-i sa'adette sakin 'İbadullahın ma'aşları için Kırkkilise Kazasının gelirlerinin alınmasına dair ferman.

Sayfa No:148

Belge No: 278

Edirne'de Mahmud Beğ bin'in İsfendiyar Beğ zaviyesi vakfından olduğuna dair ferman.

Sayfa No: 148

Belge No: 279

Edirne'de serserilerin beyhudedden hali olmadıklarına dair hüccet.

Sayfa No: 149

Belge No: 280

Asitane-i sa'adete memur ve ve ma'berleri gereği gibi zabt ve muhafazalarına dair ferman.

Sayfa No: 149

Belge No:281

Edirne'de sakin bostaniyan-ı hassadan Ali kethüda dimekle ma'ruf kimesnenin südde-i sa'adete 'arzuhaline dair ferman.

Sayfa No: 150

Belge No: 282

Edirne Kazası'na tabi' Hatunili Kazası'nın otuz altı ve bir rub' 'avarız bedelinin alınmasına dair ferman

Sayfa No: 150

Belge No: 283

Edirne'deki bazı hanelerden 'avarız hanesinden beşer yüz her bir nezl hanesinden altışar yüz akçe alınmasına dair hüccet.

Sayfa No: 150

Belge No: 284

Mahrusa-i Edirne haricinde cereyan eden Meriç Nehri üzerinde olan olayların anlatıldığı ferman.

Sayfa No: 151

Belge No: 285

Asitane-i sa'adet'den Belgrad'a varıncaya kadar ta'yinat, 'araba ve bargirlerin tedarikine dair ferman.

Sayfa No: 152

Belge No: 286

Edirne'deki bazı kazalarda hayvan adedlerine göre masarifatı gösteren ferman.

Sayfa No: 153

Belge No: 287

Edirne'de ve'l-a'yan Mustafa'nın Nemçe elçisine mihmandar ta'yin olunmasına dair ferman.

Sayfa No: 153

Belge No: 288

Edirne'deki bazı kalelere Kal'a dizdarı tayin edilmesi hususuna dair ferman.

Sayfa No: 153

Belge No: 289

Edirne'deki bazı mahallelerde kethüda yeri nasb olunmasına dair ferman.

Sayfa No: 154

Belge No:290

Edirne'de sipahan, 'ulufeciyan neferlerinin üzerlerine zabıt ve kethüda yeri ve tayin olunmasına dair ferman.

Sayfa No: 154

Belge No: 291

Edirne'de Cemaziyelahir'in on beşinci gününden itibaren berat-ı hümayun verildiğine dair ferman.

Sayfa No:155

Belge No:292

Edirne'de papazlar ve keşişlerin ayinlerine gözle tecavüz edilmesine dair hüccet.

Sayfa No:156

Belge No: 293

Edirne'de ehl-i 'örf taifesi taraflarında celb-i mal sevdasıyla gezenlere müdahale edilmesine dair ferman

Sayfa No: 156

Belge No: 294

Edirne'de bazı zımmilerin mal-ı miri cem'i zamanında ev bastıklarına dair hüccet.

Sayfa No: 157

Belge No: 295

Edirne'de tımar çiftliklerinde çalışan kethüdalara ve hizmetkârlara bizimdir deyip muhalefet ve gadr etdirilmemesi hususunda ferman.

Sayfa No: 157

Belge No: 296

İstanbul ve civarında neccaran ve binayan yetişmediği için Edirne'den amele gelmesine dair ferman

Sayfa No: 158

Belge No: 297

Edirne'deki fazla gelen amelelerin ihtiyacı olan şehirlere gönderilmesi hususunda ferman.

Sayfa No: 158

Belge No: 298

Edirne'de canib-i miri'den mevzu' bargir ile mukayyid miri menzilli olan yerlerin kayd olunmak için der-'aliyeye irsal ve ilam olunmasına dair ferman.

Sayfa No: 159

Belge No:299

Edirne'de bazı ağalara ve beylere verilen ücretlerin gurusu üzerinden hesabına dair ferman

Sayfa No:160

Belge No:300

Edirne'de bulunan bazı karyelerdeki hanelerin sayılarına dair hüccet.

Sayfa No: 160

Belge No:301

Edirne’de bulunan çiftlik sayılarına dair hüccet.

Sayfa No: 161

Belge No: 302

Edirne’de bulunan bazı kazalarda hane başına guruş üzerinden alınan vergi miktarına dair hüccet.

Sayfa No: 162

Belge No: 303

Edirne’de bulunan bazı mahallelerdeki hane sayılarının gösterildiğine dair hüccet.

Sayfa No: 163

Belge No: 304

Divan-ı hümâyunda Çavuşbaşı olan Hayrettin Edirne Bostancıbaşı olarak atanmasına dair ferman

Sayfa No: 164

Belge No: 305

İstanbul ve tevabi’i Ermeniyani Patriki Ağab Rahib’in divan-ı hümâyununa arzuhaline dair mektub sureti.

Sayfa No: 164

Belge No: 306

Edirne’de kethüda-yı sadra’zâmı Ahmed Kamil dame mecidihunun sÛdde-i sa’adete ‘arzuhaline dair mektub suretidir.

Sayfa No: 165

Belge No: 307

Edirne'de bulunan bazı karyelerdeki hane sayılarına dair hüccet.

Sayfa No: 165

Belge No: 308

Edirne'de Dere nam karye sakinlerinden Poli Veled Nikola nam zimminin divan-ı hümâyuna arzuhaline dair mektub suretidir.

Sayfa No: 166

Belge No: 309

Edirne'de 'acem ta'ifelerinden olan zımmilerden alınan cizye vergilerine dair ferman.

Sayfa No: 167

Belge No: 310

Edirne'de bulunan ahali yedlerindeki pirincin kendilerine yeteni almaları fazlasını da ifraz etmelerine dair ferman

Sayfa No: 168

Belge No: 311

Edirne'ye bağlı Hatunili kazasından otuz akçe ve bir rub avarız alındığına dair ferman

Sayfa No: 169

Belge No: 312

İstanbul ve tevab'i Rumyan Patrikinin divan-ı hümâyuna arzuhaline dair mektub suretidir.

Sayfa No: 169

Belge No: 313

Edirne'deki zımmilerden cizye tahsil edilmesine dair hüccet.

Sayfa No: 170

Belge No: 314

Edirne'de zımmilerden cizye vergilerinin mübaşir ma'rifetiyle alındığına dair hüccet.

Sayfa No: 171

Belge No: 315

Edirne'de bulunan bazı karyelerdeki hane mikdarlarına dair hüccet.

Sayfa No: 172

Belge No: 316

Asitane-i sa'adette hazine-i 'amirede görev yapan kişilerin görevlerinde dikkat ve ihtimam eylemelerine dair ferman

Sayfa No: 173

Belge No: 317

Edirne'deki bazı kazalardaki 'avarızhanelerinden hane başına alınan vergiye dair hüccet.

Sayfa No: 173

Belge No: 318

Edirne'de 1160 senesinde görev yapan dini görevlilerin isimlerinin verildiği hüccet

Sayfa No: 174

Belge No: 319

İstanbul'da hanlarda ve odalarda ikamet edenlerin zira'at ve hirasetden hali kalmadığına dair hüccet.

Sayfa No: 174

Belge No: 320

Edirne'de 1156 senesinde matlub-ı mekari için 'umumen ahali-i kazadan 20000 guruş cem' ve tahsil edildiğine dair ferman

Sayfa No: 174

Belge No: 321

Edirne Bostancıbaşı dame mecidihunun Edirne'de Yeniçeri zabıtı olmasına dair ferman

Sayfa No: 175

Belge No: 322

Mahrusa-i Edirne'de Turacıbaşı Halil Zide Mecidihu'nun Yeniçeri zabıtı olmasına dair ferman

Sayfa No: 175

Belge No: 323

Edirne'de Hüseyin Çavuş'un iltizamdan 1169 senesinde sekiz yüz on üç guruş alacak haları olduğuna dair hüccet.

Sayfa No: 176

Belge No: 324

Edirne'de kadı olan Mevlana Said'in ehl-i'ilm ve fazilet sahibi olduğuna dair mektub suretidir.

Sayfa No: 176

Belge No: 325

Edirne'deki bazı karyelerdeki hane sayılarına dair hüccet.

Sayfa No: 177

Belge No: 326

Edirne'de Mustafa nam şekillerinin oğlunun 1160 senesinde tüfenk saçmasıyla kolu ve bacağıının darb almasına dair hüccet.

Sayfa No: 177

Belge No: 327

Edirne'de Kıbtıyan Taifesi sakinlerinin der-sa'adete arzuhaline dair mektub sureti

Sayfa No: 178

Belge No: 328

Edirne'deki bazı arabaların Bergus İskelesine nakline dair hüccet

Sayfa No: 179

Belge No: 329

Edirne'de Ahmed Noktacı Mahalle ahalilerinin südde-i sa'adete 'arzuallerine dair mektub

Sayfa No: 179

Belge No: 330

Mevlâna muma ileyh Esad zidet fezâilinin südde-i sa'adete gönderdiği mektub

Sayfa No: 180

Belge No: 331

Edirne'de mezbure Ayşe'den üç yüz doksan guruşun tamamen teshil edildiğine dair ferman

Sayfa No: 180

Belge No: 332

Edirne'den, Belgrad'a, Bostana'ya ve İskenderiye'ye varınca yol üzerinde olan kazalara dair hüccet.

Sayfa No: 181

Belge No: 333

Edirne'de bulunan ve'l-a'yan Şerif Halil Paşa merhumun yeğeni Mustafa'nın divan-ı hümâyuna arzuhaline dair ferman

Sayfa No: 182

Belge No: 334

Edirne'ye kethüda yerleri, yeniçeri serdarları ve malikane mutasarrıfları atanmasına dair ferman.

Sayfa No: 183

Belge No: 335

Edirne'de ahali-i kaza taraflarından on beş res menzil bargirleri verilmek hususuna dair ferman

Sayfa No: 183

Belge No: 336

Edirne'de mübâşirliğin ta'yinin Hasan zide mecidihuya verilmesine dair ferman

Sayfa No: 184

Belge No: 337

Asitane-i Sa'adetden İsmail Geçidine varıncaya kadar olan kazaların isimlerine dair ferman

Sayfa No: 184

Belge No: 338

Silistre, Rusçuk, Ziftov ve Niğbolu taraflarında manda arabalarına zahire yüklemesine dair ferman

Sayfa No: 185

Belge No: 339

Edirne taraflarına kazalaradan hayvanat getirilmesine dair hüccet.

Sayfa No: 186

Belge No:340

Rumili'nin Tuna sevhili tarafının caddesine memurlar tayin olunmasına dair ferman

Sayfa No: 187

Belge No: 341

Edirne'de Yakup ve Bekir nam kimesnelerin südde-i sa'adete 'arzuhaline dair mektub

Sayfa No: 188

Belge No: 342

Belgrad'dan Küçükçekmece'ye varınca yol üzerinde bulunan kazalara kadı- voyvoda ve mütesellim tayinine dair ferman

Sayfa No: 189

Belge No: 343

Edirne'de bazı gıda maddelerinden kantar fiyatlarına dair ferman

Sayfa No: 190

Belge No: 344

Edirne'de mum, pirinç, tuz, kahve gibi ürünlerin kantar fiyatlarına dair ferman.

Sayfa No: 191

Belge No: 345

Edirne Bedestanı, kethüdalığı ve kuyumcular kethüdalığının emr-i alişan tarafından müdahale edildiğine dair ferman

Sayfa No: 192

Belge No: 346

Edirne'de bundan evvel mutasarrıf olanların kethüdalığa tayinine dair ferman

EDİRNE ŞER'İYYE SİCİLİ**Defter No : 153****Sayfa No : 1**

Sayfanın tamamı mevcut olmadığından okunamadı.

Sayfa No : 2, Belge No : 1

Çeke nahiyesine tabi' kebir boyalık nam karyesinde pağni veledi Dimo nam Şab-ı Şeref-i İslamiyetle müşerref olub Muhammed ismiyle müsemma olmuştur. Fira (rebi ül ahir) Mahmiyye-i Edirne'de sakin yavan veledi Alilo nam şab şeref-i İslamiyetle Müşerref olan Mustafa ismiyle müsemma olduğu işbu mahalde kayd olundu. Fi. ra (rebiül- ahir) 1167 Çoka nahiyesine tabi' Karayusuf nam karye sakinlerinden sultana bint-i bihat vilayeten vekâleti karye-i mezbure Ortakçı karyesinden tadoş nam zîmmiye akd-i nikah eylediği bu mahalde şerh virildi.

Şuhud'ül Hal

Atanas Çorbacı, Yenaki Çorbacı

Mahmiyye-i Edirne'ye muzafatından Çoka nahiyesinde tabi' Çeşme nam karye sakinlerinden Ahmed beşe İbn-i Ömer nam kimesne on beş güne değin karyede de mezbureden Ahar karyeye icla eylesine nokdacı mahallesinden İbrahim beşe kefil olduğu mahalde şerh virildi deyu Vakıfdan Rüşdü bin Muhammed dahi kefiledir Filaslı Zağra kazasına tabi' Başman mahallesi sakinlerinden Yavan İbn-i Delo nam Şab Şeref-i İslamiyetle müşerref olub Muhammed ismiyle Tesmiye olduğu bu mahalde şerh virildi. Sultan Selim'den Boşnak Hüseyin Ağa yediyle gelüb yanında ehl-i semiat-ı müteallim-i sinadan olmuştur. Fil-yevmil sabi İşrin 27 1167 h.

Arnavut taifesinden iken mahkeme-i şûrada Şeref-i İslamiyetle müşerref olub Mustafa ismiyle tesmiye olduğu babında İş bu mahelde şerh virildiği tahriren Rebi'ül-ahir Yevm 26/1167 üç şerefeli hamamcısına teslim olunmuştur. Gülbaba Mukataası Zabıtı Ali Ağa yediyle ahz olunan Abdullah Aleks sılorigulam karısı ile ahz

olunub Ağa'ı mezbur Yedinde emanet olub nafakasıyla imsaka izin şerh olduğu bu mahalde şerh virildi.

Fi-yevmü'l hamis Işrin 20 Rebi'ül-ahir 1167

Nadir Beğ Maheallesi sakinlerinden iken şeref-i İslamiyetle müşerref olan Züra bint-i Fusat Nasraniyenin İsmi Ümmü Gülsüm namiyla tesmiye olduğu iş bu mahalde şerh virildi. Fi-yevmü's-salis ve Işrin min cumadiyel 1167 mühdediyi mezbur Nadir Beğ mahallesinden Ayşe Hatun yanında istikamet olunmuştur budur. Çoka nahiyesine tabi' talik sekban nam karye sakinlerinden atanas veled-i Biçho nam zimmi şeref-i İslamiyetle müşerref olub Muhammed ismiyle tesmiye olduğu işbu mahalde şerh virildi. İki yaşında oğlu Yusuf tesmiye bir buçuk yaşında oğlu Ahmed ismiyle tesmiye olundu. Egerci taifesinden oran nam zimminin şer iki olub diğer oran nam şab şeref-i İslamiyetle müşerref olub Hüseyin ismiyle tesmiyye olunub bir evsat yanında emanet olundu.

Şuhudü'l Hal

El-hac İbrahim Hoca Keyl-i bazaristan Ahmed Ağa Hoca bazaristan Seyyid Osman Anut mahallesinde sakin iken şeref-i İslamiyetle müşerref Dodora veled-i kitor nam-ı Şab Mehmed ismiyle tesmiye olunub. Tabak İbrahim beşe yanında meks olduğu iş bu mahalde şerh virildi. Şevval 1167 İsa fakiyye mahallesinde mütemekkin Angili veled-i penahal zimmi şeref-i İslamiyetle müşerref olub Ahmed ismiyle tesmiyye olduğu Kayıt şut 22 Zülkade 1167

Üç şerefli saatli medresesinde el-yedi kabz Eğri bucak karyesinde Hasad körpetana tabidir üzerince eyyada kayıd şût

Sayfa No : 3, Belge No : 2

Akzâ kuzzât'ül-müslimin evlâ vülatü'l muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l yakîn râfi'i i'lami's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ vel-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdisî-Zidet fezâ ilihî ve mefâhir'ül el-keza ve'l ahkâm ma'denü'l -fezanel ve'l-kelem kadıları ve cesur Mustafa Paşa ve Çermez

kazaları na'ibleri zide fadlıhu tevki'i refi'-i hümayun vasıl olmayacak ma'lum olaki zu'amadan kıdvetül emasil mübâşir ve'l-akran pehlivan elhac Muhammed zide kadrehu südde-i sa'adete 'arzuhal idüb muma ileyhın zeamet taht-ı kazanızda vaki' hıdır vetevai fi karyelerinden defterde mukayyid raiyet oğullarından ba'zıları kadimi karyelerinden kalkub varub taht-ı kazanızda ba'zı kasabat ve kura askeri çiftlikleride sakın ve mütemekkin olmalarıyla muraileyhin o makule defterlü re'ayası tarafından sübaşısı nam kimesne marifetiyle buldukları mahallerden kaldırub kadimi karyelerine nakl ve iskan itdirmek babında hükm-ü hümâyunum rıca itmegın kanun üzere iskan olunmak emrim olmuştur buyrdum ki hükm-ü şerifimle vusül buldukda bu babda sadr olan emrim üzere amel ve hizmeti hasrıma mezbura tamam hak ve 'adl üzere mukayyid ve südde-i sa'adetinden ihraç olunmuştur mühürlü sahih suret defter-i cedit-i hakan-i taleb idüb göresin evvel göçüp giden re'aya muma ileyhın ze'ameti karyelerinden salifü'z-zikr karyelerinin defterde mukayyid ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından iken kalkub varub hala oturdukları yerlerde 'avarız hanesine kayd olunmayub ve sakın olalı on sene geçmiş değil ise subaşısı merkûm marifetiyle kaldırub kadim-i karyelerine nakl ve iskan ittiresiz. Ama oturdukları yerlerde avarız hanesine kayd olunub ve sakın olalı on sene geçmiş o makûle defterlü re'aya kaldırmak olmaz oturdukları yerlerde üzerlerine edası lazım gelen rûsum-u ra'iyetlerin kanun ve defter mucebince hükm idüb muma-ileyhin subaşısı merkume tamamen tahsil ve alıverüb kayd-ı avarız hanesine kayd olunduk deyu ze'amet-i merkum mahsulüne gadr olunmalu eylemeyesiz minba'd kanun ve defter ve emr-i hümâyunuma mugayir kimesneye iş ittirmeyüb husus-u mezburlar için bir dahi emrim varmalu eylemeyesiz alamet-i şerife i'timad kılasız tahriren fi eva'il-i şa'ban el muazzam sene-i hemse ve sittin ve ma elf ve makamı konstantiniyye-i Mahruse 1165 h. (1751 m.)

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakin râfi'i i'lami's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ vel-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l meliki'l mu'in Mevlâna Edirne Kâdîsi-Zidet fezâ ilihı ve mefahir vel akran kethüda yeri ve yeniçeri serdarı ve ayan-ı vilayet işarları zide kadrehum tevki'i refi' hümâyun vasıl olucak ma'lum olaki hazine-i 'amirem defterleri mucebince istablı 'airem ocaklıklarından Edirne ahuru ocaklığı olan kazalardan ilhakat-ı Edirne kazasını üç yüz kırk sekiz ve bir sülüs ve bir buçuk hums 'avarız hanesine kayudlu karyesinin otuz iki keyl şair ve yirmi dokuz kantar saman ve maktu'ları olub 'avarızları mukabili viricekleri

şâ'ir ve samanları bin yüz altmış beş senesine mahsuben cem' ve tahsil olmak lazım gelmegin der-'uhde olunub yedine mühürlü ve nişanlı mevkufat defteri sureti vermikle mucebince cem' ve tahsil ittirmek fermak olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle mübaşir-i mezbur vardukda bu babda sadr olan emrim üzere 'amel idüb dahi sene-i mezbureye mahsub olmak üzere kaza-i mezburun o mikdar 'avarızhanesinin beher hanesinden on sekizer keyl ve on dörder kantar saman olmak üzere altı bin iki yüz yetmiş beşi buçuk keyl şâ'ir ve dört bin sekiz yüz seksan bir buçuk kantar saman ile ol-imkdar şâ'ir ve samanları maktu'ları irsal olunan mühürlü ve nişanlı mevkufat defteri suret-i mucebince vakt vezamanıyla cem' ve tahsil ve ahur-u mezbura teslim itdirüp hilaf-ı emr vedefter kimesne teallül ve muhalefet ve bu bahane ile re'aya fukarasına canib-i mal sevdasıyla bir türlü cevri ve te'addi eylemekten bekayat-ı ihtiraz ve ictinap eylesiz şöyle bilesiz 'alamet-i şerife i'timad kılâsız tahriren fil yevmid tasi ve ısrin 29 zilhicce sene Erbaa 29 zilhicce 1164 (1750 M) bin yüz altmış beş senesine mahsub olmak üzere istabl-ı 'amire ocaklığı olan ilhakat-ı Edirne kazasının üç yüz kırk sekiz vebir sülüs ve bir buçuk humshane rızları mukabili viregeldikleri her bir haneden on sekizer keyl şâ'ir ve on dörder kantar samanlar cem' ve tahsil olunadeyu Fahrü'l işbah ağa yediyle ferman-ı 'âli ve suret-i defter-i mevkufat varid olmağın imtisal en cümle 'ayan-ı vilayet ağaları ittifakıyla kazanın gerihanesi mevcuduna ba'de'l -zam tevzi' olunduk da beher mevcdhaneye bir sene-i sabık yüzer keyl şâ'ir ve seksan kantar saman isabet eylediği defteridir ki ber vech-i ati zikr olunur hudre fil yevm ettasi şehr-i rebii'l evvel sene sitte ve sittin R. Evvel 1166 h, (1752 M.) Nahiye-i Eskişar tabii Edirne

1) Karye-i	2) Karye-i	3) Karye-i
Gerilen hane	Sadıklı hane	Samancılar hane
3	2	3
4) Karye-i	5) Karye-i	6) Karye-i
Emir Davud hane	Sofular hane	Kafiralalı hane
1,5	1	1
1) Karye-i	2) Karye-i	3) Karye-i

Birinci Yörüklü hane	Karabekar hane	Kardecalar hane
1	Yarım rub 1	Yarım rub 1
4) Karye-i	5) Karye-i	6) Karye-i
Obruklu hane	Mukim hane	Hacılala hane
Yarım	Yarım	rub
1) Karye-i	2) Karye-i	3) Karye-i
Semavetli	Balabanlı	Yenibeyli
hane Yarım	hane Yarım	hane Yarım
4) Karye-i	5) Karye-i	6) Karye-i
Karahasan	Kelsuret	Habak
rub'	rub' 1	hane 1
1) Karye-i	2) Karye-i	3) Karye-i
Rasüllü	(der-nahiye-i çöke)	(der-nahiye-i çöke)
hane 1	Kurudere	Derzidere
	hane Rub 1	hane 1,5
4) Karye-i	5) Karye-i	
Bunarböge	Karapelit	
hane 1	hane 1	

nahiye-i menaşir tabi'im (Edirne)

1) Karye-i Sinablı hane 2	2) Karye-i Menaşir-i Sagir hane 1,5	3) Karye-i Menaşir-i Kebir hane 1,5
4) Karye-i Aziz halife hane 1	5) Karye-i Koyun bekarı hane 1	
1) Karye-i Şahlı hane 1,5	2) Karye-i Kayacık rub 1 hane 1	3) Karye-i Drama rub 1 hane 1
4) Karye-i Delicetay hane 1	5) Karye-i Kulfallı rub 1 hane yarım	
1) Karye-i Nafirdanişmend Rub 1 hane yarım	2) Karye-i Hızırbey Sülüs 1	3) Karye-i Gökmen obası Sülüs 1
4) Karye-i Dermanlı hane yarım	5) Karye-i Maksadere rub 1	

1) Karye-i Kayalıdere rub 1	2) Karye-i Şahkolu rub 1	3) Karye-i İskender bazarı rub 1
4) Karye-i Şahince rub 1	(Der –nahiye-i datar)	5) Karye-i Müslim danışmend rub 1
1) Karye-i Karasenkli hane 1	2) Karye-i Karabekar ve İmdad- ı Hocas Mahmud Paşa Şair Keyl 75 Saman Kantar 60	3) Karye-i Koyunlu Şair Keyl 32 Saman kantar 29

Der Kenar: İskan Fermanıdır.

Koyunlu karyesine ‘avarız mukabele viricekleri şair bur-u kuradan fermanıdır.

Sayfa No :4, Belge No : 3

Mucebince ‘amel oluna uret-i hatt-ı şerifdir. Akzâ kuzzâtü’l –müslimin evlâ vülatü’l –muvahhidin ma‘denü’l-fazl ve’l-yakîn râfi‘i i‘lami’ş-şerife ve‘d-din vâris-i ‘ulûmu’l-enbiya vel-mürselin el- muhtass bi-mezid-i ‘inâyete’l meliki’l- mu‘in Mevlâna Edirne Kâdisı-zidet fezâ’ilihi ve kıdvet’ül nüvabel müteşerri-i Keşan ve İpsala kazaları na’ibleri zide ilmehuma tevki‘ refi‘-i hümâyun vasıl olunmayacak malum olaki İftiharü’l-havas ve’l-mukarrin bi’l-fiil babü’s-sa‘adetim ağası olan Ahmed Ağa dame uluahu südde-i sa‘adetime mektub gönderüb taht-ı nezaretinde olan evkafdan Üsküdar

Gelibolu'da vaki' vezir-i a'zam-ı sabık müteffa-i ulya İnsan Paşa evkaf-ı karyelerinden Keşan Kazasına tabi' Türkmenli ve İpsala kazasına tabi' Paşa karyesi ve Edirne Kazasına tabi' Üsküdar ve Avcılar ve Obruklu ve Dervişdere ve Foça Yaylı ve tevabi'i karyeleri mefrûzü'l-kalem ve maktu'u'l-kadim min külli vûcuh serbest olup rûsum-u serbestisine ahardan müdahale icab itmez iken bostani ustaları ve sa'ir ehli örf taifesi taraflarından müdahale olunduğun bildirüb men' ve def' olunmak babında vaki' hali hükm-i hümâyunum virilmek ricasına arz eylemeğin imdi vüzera-i i'zam evkafı karyeleri min küllî vûcuh serbestidir hariçten dahl olunmak kat'en ca'iz değildir kanun üzere amel olunmak emrim olmuştur buyurdum ki emr-i ali vüsul buldukda bu babda sadr olan emrim üzere 'amel dahi husus-u mezbura tamam hak üzere mukayyid olub göresin müşarün ileyhın evkaf-ı karyelerinin resm-i cürüm ve cinayet ve resm-i 'arusane ve kul ve cariyeye mezdegânesine ve sa'ir badehu asitane-i mirmaran adamları ve mirliva subaşıları ve bostani ustaları ve alay beği züema ve erbab-ı tımar ve çeribaşı ve çeri sürücülerini ve ümera ve a'mal ve nazır ve nizar ve mahsul-u emval vesa'ir işerlerinden ve gayrından mahsula hiçbir ferdi dahl ve taarruz itdirmeyüb cümlesi vakfın subaşılarna ahz ve kabz itdiresiz ve anın gibi yazulub reayasının yerinden cürm-ü gâliz sadr olub bi hasebüş-şer-i şerif salib ve siyaset ve yahud kat'ı uzva müstehak ola. ol vaktde dahi hükm-ü kad-ı'la hık olub hüccet-i şer'i virildikten sonra mücrim gine sadır olduğu tealuk-u siyasete memur olanlara vakfın subaşılarnı ma'rifetiyle şer'i hakkında lazım geleni icra ittirülüb haric toprağı alub gitmesiyle sene komayub ve bedel-i siyaset deyüb bir akçe ve bir habbeleri almayalar ve aldirmayasın ve dahl alınub vakf 'aid olan rûsum-u serbestiyetinden kimesne nesnesi almış ise bad'el-sûbut hükm idüb girü taraf vakfa alıveresin şöyle bilesiz ve ba'de'l-nazar bu hükm-ü hümâyunumu vakfın subaşılarnı yedinde ikâ idüb 'âlamet-i şerife i'timat kılarsız tahriren evâsıt şa'banü'l-mu'azzam senesi sitte ve erba'in ve main ve elf 1146 el mahruse-i be makam-ı konstantiniyye kayd fi yevmü'l -ışrin min şehr-i rebi'ü'l-evvel sene sitte ve sittin ve main ve elf 1166 Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'i i'lami's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiya vel-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdisi-Zidet fezâ'ilihi ve'l ekarim camiü'l-hamid ve'l -mekarim bi meziyd inayet'ül melik'ül da'im Edirne Bostancıbaşı vedomemecduhu tevki'i refi'i hümâyun vâsıl olunacak mâlum olaki herkes havza-i hükümetini mazarrat-ı inkıyadan muhâfaza ve siyanet eylemek üzere 'ale'l-kı'dem evamir-i şerifemle hükâm-ı emsar-ı beledana eğerçi tenbih ve te'kid olunmuştur bihak bu halayıka havale mezbure de ba'zı kutta'-i Tarık ve şekâvet-i pişe kimesnelerin 'ibâdullaha ve ebna-i sebile isal-i

hasaratdan halı olmadıkları mesmu' olub ve hüdudunuz dâhilinde bugüne eşkıyadan muhafaza eylemek veemniye-i zimmet-i 'ubudiyet ve farıza-ı uhde-i siyâset ve sadakatiniz olmağla dahl-i hududunuzda fir olunan eşkıyanın üzerlerine varılıb eğer muharebe ve mukabele ideriseniz dahi mukatele ile ala eyyuhal hayan ve meyhide ahz ve tertib-i ceza-i seza-i biriyle mükerrüşlerinden memleketi ve 'ibâdullahı te'min ve tatmin-i ihtimam ve dikkat eylemeniz fermanım olmağın işbu emr-i şerifim isdar ve ile irsal olunmuştur imdi vüsûlunda kemal-i bâsiret ve intibâh üzere hareket ve havza-i hükümetinizde her ne mahalde kıta'î Tarık ve eşkıya mukavelesi haber alınur ise kıt'a-i ruhsat 'evelan göstermeyüb bile tereddüd ahzlarına ihtimam ve eğer muharebeye tasdir ider iseniz dahi mukabeleye ve mukatele iderek hayyen ve meyyiden ala eyyuhal ahz ve idamlarıyla memlekete ve ibadullahı şer vemekrlerinden te'min ve telhis zımmın da ebna-i sebinin ve ahali ve sükkânın temin ve terfilerine bezl ve say ve mukadderet ve keyfiyeti der-'aliyeye i'lam ve işaret ve hududunuz dahilini muhafazaya 'ale't-devam i'tina ve nezaret idüb bu babda mikdar-ı zerre kusur ve futürdan ve rehavet-i tekasülden begayet-i ihtiraz ve ictinâb olunmak babında fermân-ı 'alışanım sadr olmuştur buyurdum ki vüsul buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şeref yafta-i sūdûr olan f Ermân-ı vâcibü'l etba' ve lazım'ül imtisalin mazmun-u itaat-i makruniyle hilafından hazar ve mücanebed eyleyesiz şöyle bilesiz 'alamet-i şerife i'timad kılâsız tahiren evasıt-ı rebî'u'l-evvel sene sitte ve sittin ve ma'in ve elf (Konstantiniyye-i Mahrusa) kayd fi yevmü'l hamis ve ısrin min şehr-i rebî'-evvel sene 1166 mir liva-i Ceride-i kaza-i fezaile-i nezd mahkeme-i babda mahfel-i lişin-i hükümet olan na'ibimiz Abdullah Efendi dame unvan ba'-t-tahye'l-mütevafiyede imha olunur ki işbu ba'isü'l Mehmed Kam Efendi varak kerdan ecza-i sa' derviş ve safha-i nüvisban cerait-i fehim ve danış olan ashab-ı isti'dadan olmağla merkumu babımız mahkemesinde sa'ir-i küttab-ı mu'arrifi-bab gibi rakam nize-i mazbata-i kitabede istihdam idesiz ves'selam kayd fi el-yevmü'l-hams ve ısrin minahir cemaziyel 1166 El fakir Abbas elm kadı bi Medine-i Edirne Efendi ağa garetlü faziletlü ve garetlü hazretlerinin huzurlarına da'vet-i safiye ve teslimat-ı vakiye ittihafıyla inha olunduki bu hilalde Edirne havalisinin kutta'-i Tarık ve şekavet Pişe kimesnelerin i'badullah ve enba-i sebile isal-i hasaretden halı olmadıkları inha ve ihbar olunmağla indi Kemati basiret ve intibah üzere hareket ve havza-i hükümetimizde her ne mahalde kutta'-i Tarık ve eşkıya makulesi haber alınur ise kat'an ruhsat-ı cevlan göstermeyüb bilâ tereddut ahzlarına ihtimam ve eğer muharebeye tasaddu iderler iseniz dahi mukabele ve mukatele iderek hayten ve meyten 'alâ eyy-i hâl ahz ve i'damlar bila memleketi ve 'ibadullahı şer ve mekerlerinden temin ve tahlis

zımında enbai sebin ve ahali ve sükkanın temin ve terfilerine bedel ve bed' ve mukadderat ve keyfileti der-' aliyeye i'lam ve işaret eylemeniz babında sadr olan ferman-ı 'alışan mucebince mektub-u tahrir ve tatarlarımızdan Abdurrahman ile irsal olunmuştur inşallahüt tea'la vüsûlunda muceb-i emr-i a'li üzere amel hareket eyleyesiz bakı iz ve fazilet-i da'im-i bad kayd fi el-yevm'ül hamis vel' ısrin şehri rebi'ül-evvel 1166 Minel Muhlis Mustafa Akzâ kuzzatü'l -müslimin evlâ vulatü'l-muhidden Ma'denü'l-fezanel valikin vaki' i'lâmü'ş-şerife veliyü'd-din varis 'ulumu'l-enbiya ve'l -mürselin el-mahsus bi müzeyyed 'inayetü'l mülkü'l-ma'in Mevlana Edirne kadısı zidehu fezanlar ve iftiharü'l -macid ve'l-ekârim cami'ül -mecid ve'l-mekârim'ül muhtas bi-müzeyyed 'inayetü'l-mülkül da'im hâlâ divan-ı hümayunum da Çavuşbaşı olan elhac Abdullatif dâme mecduhu tevki'i refi'-i hümayun vasl olıcak ma'lum olan ruznamçe-i hümüyunum kalemine Şakirdlik namıyla müdavemet iden Edirneli Mehmet ile refiki 'arzuhalci diğer, Mehmet bundan akdem zuhur iden tühmetleri (seb) ile altı aydan beri () kolu hepsinde mahbus ve ahvalleri perişan ve ehl ve 'iyalleri delil ve sergerdan olmalarıyla bu eyyâm-ı mübâreke hürmetini ehl ve 'iyallerinin ahvallerinin merhamet-i sebilleri tahliye olunmasını arzuhaller ile istida' ve istirham ve mezburan-ı erbab-ı veile ve irtikabdan olub ruznamçe-i hümayunun kaleminde misli mesbuk olmadık melanet ve hebasete tasadduları zahir ve nümayan olduğuna bina'en şakirdlik takribiyle kalem-i mezbura ta'alluku olan Edirneli Mehmed'in fi maba'd kaleme müdavemeti ca'iz olmadığından başka aklama sairinin dahi birine giden mülazemet ve müdavemeti iktiza itmekle zuhur iden hilesine bina'en merdud ve metrud olub ba'dizin bir tarıkla kaleme gelmesini ruhsat gösterilmek iktiza itmediğini ruznamçe hümayun kalemi baş halifesi i'lam ve merkûman Mehmed ve diğer Mehmedin fimaba'd aklamdan birinin müdavemetlerini ruhsat gösterilmemek şartıyla bahs den itlak ve bir mahallime nefî olunmalar için emr-i şerifim tahriri babında bil-fiil baş defterdarım olan iftiharü'l -emr vel ekabir Mustafa dâme uvuuhu i'lam itmeğin i'lamı mucebince bahsden itlak ve Edirne de ikamet itmek üzere nefî ve i'la olunmaları babında ferman-ı 'alışanım sadr olmuştur buyurdum ki dergah-ı mu'allam çavuşlarından mübaşir ta'yin olunan kıdvet'ül emasil ve'l-akran Hasan Çavuş zide kadrihu vüsul buldukda bu babda sadrolan emrim üzere 'amel dahi sengi çavuşbaşı muma ileyh bu vech-i meşruh merkuman Mehmed ve diğer Mehmed'i şurut-u merkum ile bahsden itlak ve Edirne'ye nefî ve icla eyleyesin ve sengi Mevlana-yı muma ileyh Mezburan-ı 'ali tarıku'l -nefi Edirne'de ikamet itdürüb bila emr-i şerif bir her mahale tecavüzlerine ruhsat ve cevaz göstermeyesin şöylebilesin 'alamet-i şerife i'tımad kılasın tahriratı evasıt-ı rebi'ül-evvelisine sitte ve sittin vemain

ve elf kaydü'l-yevmü's-sanım şehr-i rebü'l-ahir sitte ve sittin ve main ve elf 'izzetlü faziletlü efendi hazretlerinin meclis-i şeriflerine da'vet-i safiye ve teslimat-ı vafiye ittihakıyla inha olunur ki ruznamçe-i hümayun kalemine şakirdlik namıyla müdavemet iden Edirneli Muhammed ile refiki diğer Muhammedin zuhur iden tühmetlerine bingen emr-i 'alide beyan olunduğu üzere Edirne'de ikamet eylemek üzere nefi ve ilcaları müzman olunmağla imdi mezburanı 'ali Tarık ü'l-nefi Edirne'de ikamet itdirdüb bila emr-i şerif bir hutut-u ahar mahale tecavüzlerine cevaz göstermeniz babında sadrolan ferman-ı 'alışan mucebince mektub tahrir ve ile irsal olunmuşdur inşallahü te'ala vüsulunda mucela emr-i 'ali üzere 'amel ve harekete mübadered eylesiz baki iz fazilet-li dameye ile irsal Kaydü'l -yevmü's -sani şehr-i rebü'l ahir -1166 mine'l Muhlis Mustafa

Der Kenar

Ba'zı karyelerin bey'ine emr-i şerifleri vesa'ir ehl-i arif taifelerinin zulm ve te'addilerin men' fermanıdır herkes süre-i sükunet eşkıyadan muhafaza ve serbest fermanıdır Mehmet diğer Mehmed'in Edirne'ye nefi mürasele fermanıdır

Sayfa No : 5, Belge No : 4

Akzâ kuzatü'l-müslimin evlâ vulatü'l-muhiddin Ma'denü'l-fezanel valikîn vaki' i'lâmü'ş şerife veliyü'd-din varis 'ulumu'l-enbiya ve'l- mürselin el-mahsusbi müzeyyed 'inayetü'l mülkü'l-ma'in memleket Rumilinde vaki' mevali-i 'azam zidehu fezanelhüm ve mafahirü'l -kudat vel hekâm ma'denü'l-fezanel vâlâ kelam kezat ve nevab zid fezanelhüm ve mefahirü's-sadatü'l kirâm na'tübü'ş-şeran ka'imakam zide şerethür tevkî'i refî'i hümayun vasl olunacak ma'lum ola ki memalik-i mahrusamın sakin sülâle-i tahire-i Ahmediye ve insab-ı sa'adet-i intisâb-ı Muhâmmediye 'aliye ifzalü's-salavat ve ikmâlu't-tahtiyetü'l -behiye hazırat-ı Kema yengab muhafız ve himayet ve sıyanet ve ağraz ve ikram ve tevkîler ve ihtiram ve ecba'i zimmet-i rame-î İslami iken bazı kazada ka'imakam nakibü'l-eşraf olanların hilaf-ı şer'-i şerife ve mugayir-i Kanun münif-i harc ma'kul ve devriye ve tevcihiye ve sâdât akçesi ve 'arusiye namıyla Teklif şaka külli

mehd-i sat gayr-i merziye talebiyle şerefayı tahkîr ve terhîm akları men' ve vaki' olub iddi'a-i siyadat ile 'imame-i hezaraya ragîb olanları bu canibe sevk ve ihale idüb izin ve müsa'adeden mücanebet ve şer'a ahz ve habsleri lazım geldikte her kazada zabıtları olan nakîbü'l-eşraf ka'imakamları ma'rifetüyle ahz ve habs olunub ve sdatü'l-ikram defü'l-ihtiram dahi ka'i makamlarını kendü üzerlerine zabıt bilüb hilâf-ı şer'-i şerif ve mugayir emr-i münif-i hareket de bulunmamalar için tenbih ve te'kidî müş'irsiz ki muma ileyhimsiz sende-i hit'aba emr-i şerifim sûdurunca kaza-yı kudatü'l- müslimin hâlâ nakîbü'l eşraf Mevlana es-seyyid Mehmed rızaü'l hasif zidehu feza ile-i i'lam itmeğin ilamı mucibince 'amel olunmak babında ferman-ı alişan vusul oldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefiya fitne-i sûdur olan ferman-ı vacibü'l ittiba' ve lazım'ül imtisalim mazmûn-u ita'at makrûnuyla 'amil olub hilafından hazer ve mücanebed eyleyesiz şöyle bilesiz 'alamet-i şerife i'timad kılâsız tahrirat evahir-i rebîü'l evvelisine sitte ve sittin ve main ve elf mahrusa-i Konstantiniyye şerafet-nisab siyadat-ı iktizab-ı memalik-i mahrusa-i Rumilinde ka'imakam nakîbü'l eşraf efendiler ve celbler hazeratına ba'de'l-islamü'l -vafiyete münhadır-ı muhafaza-i sadatü'l-kiram zavîyü'l-ihtiram için şeref-i sûdur olan ferman-ı celil'üş şan taraflarınıza vûsulunda ma'rifet şer'iyle sadat-ı ikram-ı vacibü'l ikramın mesen ve ihtiyar-ı zavîyü'l -ihtiramlar ile meclis-i şer-i şerife varub ferman-ı celil-i alişan keşf ve kara'it ve badel kaydü't-tescil-i mazmun-u münif-i cümle ahaliyi ilayete 'ilan ve işa'at idüb ve suretlerince tahrir ve imza ve temyiz ittürüb kurb-i civarınızda vaki'a kazalar ka'imakamına irsal ve taraflarında vûsulunda müş'ir ve me'muriyetiniz üzere umurun husulen mehir-i hakimü's-şer' efendiler hazeratına i'lam alub bu canibe isâl eyleyesiz ve me'mur olduğunuz vech üzere reviş ve hareket ve hilaf-ı şer'i şerif ve mugayir-i emr-i mânif-i harekatdan bigayet-i ihtiras ve mücane bet eyleyüb dar dünyada Memduh-u 'alem akbada masar-ı şefa'at-ı resul-i Ekrem olasız ve's-selam el fâkir es-seyyid Mehmed Rıza el-hasbiyu'n nakib 'alî-i eşrafü'l-memalik'ül Osmaniye

Sayfa No : 6, Belge No : 5

Akzâ kuzatü'l müslimin evlâ vulatü'l-muhiddin ma'dene'l fazanil velyakin dafi' ilamü's-şerife vedin varîsil ulumu'l enbiya ve'l mürselin el muhtas bi müzeyyed 'inayetü'l-melikül mudin Mevlana Edirne kadısı zidetu fezanele ve iftiharü'l -emacid vel ekarim cami'ül hamid vel mekarimü'l muhtass bi müzeyyed 'inayetü'l-melikül

da'im Edirne bostancıbaşı dame mecbdihu ve kıdvet'ül emacid vel-a'yan Edirne'de dergah-ı mu'allam yeniçeri ağası zid mahalde tevkî' refi' hümayun vasıl olucak ma'lum olaki tersane-i 'amirem için Ahmed zıd kadruhu mübaşeretiyle icab iden baha ve nakliyesi merkmumun yedinden virilmek üzere samaku ve tatar bazarı ve sa'ir ol-havalide vaki kazalardan bundan akdem mübaya'ası fermanım olan dört bin samakavi kantar aheni hamdelerden bu def'a mübaşir-i merkum tarafından siyaller ile nehr-i Meriç ile Filibe'den Edirne'ye nakl olunan bin yüz (boşluk) samakavi kantar âheni hamın beher kantar samoko için canib-i miriden muin olan seksan akçe ücret-i nakliyenin on iki şer akçesini Pazarcıkdan Filibe'ye gelince ücret-i urbe ve on sekizer akçesi dahi Filibe'den Edirneye gelince Ücret-i sal için virilmekle yedinde mevcut olandan ma'ada ellişer akçe ile Edirne'den tekfur dağına naklden 'arabacıyan taifesi istinkaf etmeleriyle imdi mir-i âhen-i hâmin elli dokuz vakiye i'tibâr olunan beher samakavi kantarına tekfur dağına gelince ez-kadim seksanar akçe nakliyete virülügelüb ve Edirne'den tekfur dağı yirmi saat mesafe-i kalile olduğundan ellişer akçe rütbe-i i'tidalde olmağla tersane-i amiremde âhen-i hâmin eşedd'ül üzümü olub ale'l- husus tersane-i 'amirem sahasında inşasına mübaşeret üzere olan üç anbarlı kanyonun kuriben ruy-u deryaya nûzulüne idare-i humayunum ta'alluk eylemekden naşı a'zam-ı levazım inşası olan timurun ziyade iktizası olmağın zikrolunan bin yüz samakavi kantar timuru tekfur dağı iskelesine nakliçün sezke Mevlana bostancıbaşı ve yeniçeri ağası muma ileyhimsiz ellişer akçeden icab iden ücretleri bir vech feşin virilmek üzere lüzum-u miktarı ur'be-i 'aliyyu-hal tedarik ve elli akçeden ziyade ücret talep olunmamak lakin mübaşir-i merkum tarafından dahi noksan teklifi ile 'Urbe-i ceyan taifesine gadr ittirilmemek şartıyla ehn-i mezkûru tahsil-i i'caleten ve musada'ata tekfur dağına tesiyir ittirmeniz fermanım olmağın işbu emr-i şerifim isdar ve irsal olunmuştur vüsulunda mucebi emr-i alışanımla 'amel ve hareket eylemeniz babında ferman-ı alışanım gadr olunmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefiyafete südur olan işbu emr-i şerif celilü'ş-şar vâcib'ul ittibâ lazım ülimtisalimin mazmun-u ita'at makruhiyle 'amel olub hilafızın ihtiraz eyleyesiz şöyle bilesiz 'alamet-i şerife i'timad kılāsız tahiren fil-yevmü's-sani vel-işrin şehir-i rebî'ul-evvel sene-i sitte ve sittin ve main ve elf emr-i ali mucebince mektub dahi varid olmuşdur

Akzâ kuzatü'l-müslimin evlâ vulatü'l-muhiddin Ma'denel-fezanil velyakin vaki' ilamur's-şerifel varisil ulum u'l -enbiya vel mürselin el-mahsus bi müzeyyed cinayetü'l-mülkü'l-ma'in Mevlana Edirne kadısı zidetu fezailuhu ve (iftiharüle) macid ve'l -a'yan Edirne sükkanından olub bu hususa bina emini ta'yin olunan şehri Mehmed ziyde maciduhu tevki'-i refi'-i hümayun vasıl olunacak ma'lûm ola ki işbu seniyye-i mübarekede bî-emri'llahi te'âlâ vakî olan 'azimden münahdem olan Edirne Kal'ası'nın ta'yiri babında bundan akdem sadr olan emr-i 'alışan mucebince ma'rifet-i şer ve Edirne bostancı başısı ve dergâh-ı mu'allam yeniçeriler zabıtı ve mi'mâr-ı hassa ve neccar kalfaları ve taşçıbaşı vesa'ir ehl-i vukuf ma'rifetleriye kalfa-i mezburenin ziyade lüzûmu olan mahalleri kemal-i dikkat ve haari birle mu'ayyen ve müsaha ve tehmin olunub musarîfının mikdarını havi Edirne Kadısı Beğlizade Abdullah zidetu fezailuhunun imzasıyla Mumzi der-sa'adetime vürûd iden defterde muharrer olan duvar maddesi olub () mevcut olduğu zikr ve tâsrih olunmakla ancak mu'addil ve peştevan ve müsemmar ve güre ve 'amiliyyeye muhtac olub iktiza iden mühimmat ve 'amiliyenin cümlesi mahalli makûrda bulunub ahz-ı mahalden tertib ve naklen muhtac olmadığını hassa-i mu'ammâr başısı El-hac Ahmed ziyde Macide i'lâm itmekle mucebince hesap itdirikdikde mecmu' mesarîfi on dört bin beşyüz yirmi üç guruş baliğ olmağla gelen Keşf-ü defteri mucebince bina ve ta'mir itina-i irade-i padişahanım ta'alluk idüb lakin ta'mirat maddesi mu'temed-i 'aliye bir kimesneni memuriyetinden lâ-bûd olmakdan naşi sen ki muma ileyh Mehmed ziyde macidesi bu hususa mahsusen bine emini nasb ve ta'yin olunmak ile kusuru dahi ba'd-ı ezîn gönderilmek şartıyla mesarîf-i bina ve ta'mirat için bu defa'a 'ale'l-hesab dört bin guruş virilüb irsal ve tesyir olunmağın imdi işbu emri şerif 'alışan ile vüsûlunde meblağ-ı mezburu tamamen ve kamilen ahz ve kabz eyledikten sonra kal'a-i mezburun bina ve ta'mir itina iktiza iden her ne ise tedarik ve ihzar ve baş muhasebeden ihrac ve irsal olunan keşf-i defterinin suretinde tahrir ve tasrih olunduğu üzere bina ve ta'miri iktiza iden mahallerin bir kusuru kalmamak ve inşallah-u te'ala fena bulmamak vechiyle kemal-i metanet ve resanet ve istihkam virdirderek ma'rifetinle bina ve ta'mir ve tekmil ittirmekden ziyade ihtimam ve dikkat ba'de't-tekmil cümle muvacehlerinde mahal-i ta'mir-i ma'arifet-i şer'ile tekrar keşf ve defter itdürülül hazine-i 'amirem defterlerine kayd için dersaadetime getürmeye müsara'at eylesesin senki mevlana'i muma ileyhysin sen dahi mucebi emr-i şerif-i 'alışanımla 'amel ve hareket eylemek babında ferman-ı 'alışanım sadr olmuştur buyurdumki hükm-i şerifimle vardıkda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyata-i sûdur olan işbu emr-i şerif-i celilü's-şan ve icbe'l-ittiba' ve lazımlü'l-imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olub hilafından ihtiraz eylesesiz şöyle

bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriratü'l –yevmü's-sani rebiülevvelisine sitte ve sittin ve main 'izzetlü faziletlü efendi hazretlerinin meclis şeriflerine da'vet-i safiye ve teslimat-ı vafiye ittihafıyla () emacid ve'l-'ayan Edirne sükkanından olub bu hususa bina emini tayin olunan Mehmed ağa zide macidihu ba'de's-salam ve inha olunur ki Edirne kal'asını ta'miri babında bundan akdem sadır olan emr-i 'alî mucebince mesarifinin miktarının havi memhur vürüd iden defterde muharrir olan duvar maddesi olub taş mevcut olduğu zikrolunmuş ve iktiza iden mühimmat ve 'amelenin cümlesi mahal-i mezkurda bulunup ahar mahale muhtaç olunmayacağını hassa-i mi'marbaşısı i'lam eyledikde hesap ittirülüb mecmu' mesarifi on dört bin beş yüz yirmi üç guruş baliğ olmağla sanki ağa-yı muma ileyh siz bu hususa mahsusen bina emini tayin olunman ile kusuru dahi ba'dizir gönderilmek şartıyla mesarifi bina ve ta'mirat için bu def'a 'ale'l-hesab dört bin guruş tarafına irsal olunmağdan imdi meblağı mezburu tamamen ahz eyledikten sonra kal'a-i mezburun bina ve tamiratına iktiza iden her ne ise tedarik ve irsal olunan keşf ve defterinin su'retinde tahrir olunduğu üzere bina ve tamiri iktiza iden mahallerin bir kusuru kalmamak ve cihetiyle kemal-i metanet ile ma'arifetiyle bina ve tamire dikkat ve ba'de't ekmil cümle mevaciyelerinde ma'rifeti şer'le tekrar keşf ve defterin dersa'adete irsale müsara'at ve sizkî efendî-i muma ileyh siz hususu mezbura ferman olunduğu vechle siz dahi ihtima ve dikkat eylemeniz babında sayr olan Ferman-ı alişan mucebince mektub tahrir ve irsal olunmuştur inşaallahu teala vüsulünde mucebi emr-i 'ali üzere 'amel ve hareket eyleyesin baki iz ve fazilet daim –bad (boşluk) Mustafa

Sayfa No : 8 Belge No : 5

müceb-i defter keşfi ta'mirat bazı mahal-i der kal'a-i Edirneki der vuku zelzele-i 'azîm müteheddim ve muhtaç ta'mirat şehr-i Mehmed Ağa 'aan-sükkanan Edirne bina ve ta'mir ve ül vaki der-sene-i 1166 ber mucebi defter-i müfredat-ı memhuru keşf Abdullah efendi Kaza'i Edirne ... ferman-ı ali fi (der) (sene-i) 1166 (ve bâ ferman-ı şerif) Cidâr-ı Kal'adan mûm-haneden Tobkapusuna andan kafes kapusuna andan Kiceciler Kapusuna varıncaya ve debbâg-haneden gömme kapu (tabin olunur kapuhizasından (Manyas kapusuna andan (Secen) Sultani andan Balık Bâzârı andan (kal'a) kapusuna varınca bi'l-külliyeye müteheddim olan (cedar) Kal'adan ziyade lüzumu olan mevâzi'i müteferrikada tahtid (olunacak) kâr-gir kal'a dîvarı hisâb-ı terbi'i 23520 guruy 1411200 hisâb'ül inkaz 60 bi'l-külliyeye müteheddim olan (E.V bab) Kal'a'dan tob ve kafes ve Kiceciler ve Manyas kapularına ahen kuşaklarına (ve kal'a) kapusunda

mevcut kuşaklarından mâ'adâ (kal'a-i) vali ta'bir olunur. Kerâsteden müceddiden Kebir Kapu'aded 5/45000 fi-beher-i zikr olunan ebvab mezkure köşe ayaklarında ve zahrlarında olan divarının ba'zı müteheddim ve ba'zı dahi (mâ'il) inhidam olmağla tecdid olunacak ayak ve kargir (Cedar) Kal'a ve mezkûre bi-hissab-ı terbi 850 guruş/51000 fi 60 (Hüdamî) 'ibâdu'llahu (en fa') olmağla zikr olunan mumhane kurbunda (Zahar-ı) (ali) Paşa'dan vâkî' kaleler ve Kiceciler Kapusu ve Balık Bazarı kapuları üzerinde hadmi iktiza iden kargirleri (ücret-i) iskeleye ve ('amele) ber vech-i (tahmin) /36000 Derkenar fi'l yevm-üs sâmin aşer min rebî'ül -âhir sene 1166 (Secen) sultanında bazen müteheddim ve bazen main inhidam olmağla muhtaç-ı tecdid olan kargir ber-beyi Fi 60 $\frac{1520}{91200}$ Secen-i mezkurun tahtide muhtaç olan kiremit Puşide sakf ve terbi'i fi 100 $\frac{784}{7840}$ (Seçen) mezkur derununda kefer ve 'avretleri vaz' olunacak meclis otalarının tahtid olunacak ecnas-ı keraste ve (tahta) baha ve ücret-i 'amele ve mesarifi sairesine 30000 (minhâ) 1742800 tahmin 14523 tahmin kayddade Îlâ sene 1166 fi 120 Tezkere fi 10 der sene-i 1166

Derkenar

Suret-i emr-i 'aliler Sadaret-i 'azim itmeleri men' fermanıdır (kayd-i fi) şehr-i rebîül'ahir sene 1166 suret-i mektubudur kayd fi 15 şehr-i rebîül'ahir sene 1166 Edirnedan Tekfur Dağına ahn-ı ham nakliyesi için emr-i 'alidir kayd fi'l -yevmü'l 'aşer şehr-i rebîül ahir sene 1166 zelzele-i kebirde Edirne kal'asının sakf-ı münhadim olan mahallelere şerifim fermanıdır kayd fi'l-yevmü's-sani 'aşer rebîül ahir sene 1166 Emr-i 'ali mucebince mektub suretidir kay fi (yevmü's) 'aşer rebîül-ahir sene 1166 kal'a defter suretidir kayd fi'l-yevmü's-sani'a şer rebîülahir sene 1166

Sayfa No : 9 Belge No : 5

Düstûrun-u merkumun müşirun-u mefhumun nizâmü'l-'âlem müdebbir-i umuru'l-cumhur bi'l fikr-i's -sâkıb mütemmimu mehâm'ül enâm bi'r -re'yis-sâ'ib mümehhid-i (vâ) bünyan'üd devlete vel ibbal müşeyyid-i erkan üs-sââdet vel iclal el-mahfufun bi-sunûf-u mevâtif'ül-mülk'ül -â'lâ Rumilinin arta kolu yesariyle nihayetine varınca

vâkî olan vüzerâ-yı azam-edâmallahu te'ala iclâlehum â'zam'ül-ümerâ'ül-kirâm efâhim'ül-kübreâ'ül fihâm ulul kadr ve'l-iftiram ashâbü'l -'izz ve'l-ihtişâ'm el-muhtassun bi-mezîd-i 'inâyet'ül -melik'ül â'lâ mîr-mîran kiram dâme ikbâlehum ve âkzâ-ı kuzzât'ül-müslimin evlâ vulatü'l-muvahhidin mâ'den'ül-fezâil ve'l-yakin râfî'i i'lâm'üş-şerife veddin vâris-i ulum'ul enbiya velmürselin el-muhtasun bi mezidi imâyete'l melik'il mu'in-mevali'i zidet fezailihum ve mefahir'ül kuzzat vel hükkam mâden'ül fezâil ve'l -kelam kadılar ve nâ'ibler-zide fazlıhum ve mefâhir'ül emasil ve'l akran mütesellimler ve voyvodalar kethüda yerleri ve yeniçeri serdarları ve sâ'ir zâbitân ve â'yân-ı vilayet âhâliyi memleket zide kadrihüm tevkî'i -refî'i hümâyun vâsıl olacak ma'lum olaki memâlik-i mahrusemde olan fukarâ'i -ra'ıyyet ve ahali'i memleket husul-u esbab rahat ve arızna mezâlim ve te'addiyâtdan emniyet ve selametleri matlûbu hümâyun olmakdan nâşi tahsil-i esbabâ men ve rahat kılub 'ibâdullah için her bir eyalet ve evliye dahilinde bulunan kasabat ve kurada zuhur iden de'avî-i şer'ıyye için eyalet ve sancak mutasarrıflarına veyahud mütesellimlerine müdede'iler varub iştika ve ihkâk-ı hakk olunmak istid'â eylediklerinde mahâlinde hasm-ı huzuru şere ihzâr ve tevafî itdirmek için vulat ve mütesellimler tarafından buyuruldu ile hafifü'l müennem bir veya iki ve üç nihayet beş nefer adem ile mübaşir göndermek üzsere memâlik-i mâhrusemde vâki' bi'l-cümle vulat ve hükkama evâmir-i şerifemle her sene ve he vakt tenbih ve te'kid olunmaktan nâşi kesret mübaşirlerin teaddi ve tekalüdlerinden ibâdullah bir miktar emin ve müsterih olmuş iken şimdi bu aralıkda Der-'Aliyye'me gelen şâkiler kesret mübaşirlerin zulm ve te'addilerinden perişân-ı hal ve muzdarib'ül hal oldukların ifade ve inbâ eylediklerinden gayri Der-aliyyemden bazı umul ile memur olanların takrirlerinden dahi keyfiyet-i mezburenin vukû'ı vasıl derece-i iştihad ve tahakkuk olmağla vedî'a'llah olan fukara-i raiyetin bir güne mezalim ile ezrede ve remide olunduklarına kat'ân rıza-yi hümâyunum olmayub herhalde gunude-i pester rahat ve asude malzeme-i amen refâhiyet olmaları â'izz mutalib-i şahanem olmak hasebiyle mukaddema karar-dade olan nizâm-ı mezkur ile 'amel ve hareket ve min-ba'd hilafına ruhsat göstermekten hazer ve mübâ'det

Sayfa No : 10 Belge No : 6

olunmak babında müceddeden fermân-ı hümâyûnum şeref neceş südür olmağın mahsusen işbu emr-i şerifim istad ve sadr-ı â'zam ağaları kıdvet'ül-emasil vel-akran

Yusuf zide kadruhu ile irsal olunmuştur. Şimdi mukaddema şeref-sudûr olan emri-şerifim mucebince husus-u mezbure'ale'd devâm i'tinâ ve dikkat ve ber-vech-i muharrer de'avi'i şeriyye için vülad ve mütesellimler tarafından buyuruldu ile mübaşir tayin olunmak lazım geldikde hafif'ül-müenne bir veya iki veyahut üç nihayet beş nefer adem ile mübaşir ta'yin ve irsaliyle ahali-yi memleket pazere hesaret olmaktan siyanet ve mübaşir-i merkumun memur olduğu hususun vardığı kazanın zabitan ve â'yan ve ahali dahi ifanet ve husul-u maslahatı ile 'avdet itdirmek ve eğer mübaşire 'adem-i i'tâ'at ile memur olduğu maddede ihkak-ı hak olunmaksızın ric'at itdirmek gibi zabitan ve â'yân ve ahali taraflarından kusur ve rehâvet sudûr ider ise ol-makulelerin nef-i ve kal'abend beledi tertib-i haber ile sair muceb-i 'ibret olmak için ism ve resmiyle vülat ve mütesellimler taraflarından Der sa'âdetime arz ve işaret ve ikrarların i'ânnet ve mazaheret eyleyecekleri ve hafif ül-müenne mübaşir tayin ile işin husulen geleceğı melhus iken mücerred âhâlî-i memleket ve fukarâ-yı ra'iiyyet isal-ı hesaret için vülât ve mütesellimler taraflarından ziyade adem ve bayrak ile mübaşirler tayin olunacak olur ise ol vakitte anların dahi haklarından gelmek üzere keyfiyet ahali taraflarından 'alâ vechü's-sıhhate arz ve mahzar birle iş'are mübaderet olunarak mübaşirler hususuna sabiki üzere nizam virilüb ilâ mâşâ'llahu te'âlâ dûstur-u amel tutulmak için nizam-ı merkum işbu emri şerifimle ma'ân cemî'i muhakemede sicilata sebt ve kayd ile mazmun-u münifi cümleye i'lân ve işâcat ve nizam merkumun bundan sonra tabir ve ihtilalinden gâyetü'l-gâye hazer ve mücanebed oluna şöyleki nizam-ı merkumun bundan sonra hilafına hareket olunduğı haber alınur ise o makule hilâf-ı nizâm-ı hareket her kimin tarafından zuhur itliş ise bilâ tereddûd sabikat iden aydat-ı kastı şahaneme mazhar olacakları bi iştibâhdır ana göre amel ve hareket ve hilâfindan be-gâyet tehaşî ve mücanebed olunmak babında fermân-ı 'âli-şânım sadr olunmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu babda vech meşruh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lazımu'l imtis alimin mazmûn-u itâ'at makrunuyla 'âmil olub hilafından begayet ihtirâs ve ictinab eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılâsız tahriren fi evâ'il-i cemâziyye'l-evvel sene-i sitte ve sittin ve mi'e ve elf Konstantiniyye el-mahruse

Der Kenar kaydı 1

Bir kazada 'ibâdu'llahın amel ve Olmaları fermandır

Der Kenra Kaydı 2

Kayd fi'l-yevmi'l-hâmisel-'ıŝ-rîn min şehr-i Rebî'ü'l-âhir li-sene sitte sittin ve mie ve elf (1166)

Sayfa No : 11, Belge No : 6

Düstûrun-ı mükerremun müşirun-ı mu fahhamun nizam'ül-'âlem müdebbir-i umur'ul Cûmhûr bi'l-fikri's -sakıb mütemmim-i mehâmü'l-enâm bir-re'yi's-sâ'ib mümehhid-i bünyanü'd-devlete ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânü's sa'âdet ve'l -iclâl el-kahfûfûn bi-sunûf-u âvâh Fû'l-meliki'l-â'la Rumili'nin orta kolu yemin ü yesariyle nihayetine varınca vâki' vüzerâ-yı azam edâma'llahu te'ala iclalehu ve e'âzmül-ümerâ'il-kîrâm efâhimü'l-küberâ'il fiham ulu'l-kadr ve'l-ihtiram âshâb'ül-'izz vel ihtişam el muhtasun bi mezidi 'inâyet'l-melikü'l-â'lâ mir miran-ı kiram -dâme ikbâlehum-ve âkzâ kuzatü'l müslimin evlâ vulatü'l-muvahhiddin ma'din-i fezâ'il ve'l-yak'in râfi'-i i'lamû'ŝ-şerife ve'd-din vâris-i ulum'ul enbiyâ ve'l-mürselin el -mahtassûn bi-mezîd-i inâyete'l-meliki'l-mu'în Mevâ'lihi fiham zidet feza'iluhum ve mefâhir'ül -kuzzat velhükkam ma'dinü'l feza'il vel-kelam sâ'ir kuzzat ve nüvvab zide fazlıhum ve mefâhir'ül emâsil vel-akran kethüda yerleri ve yeniçeri serdarları ve malikane mutasarrıfları ve voyvodalar ve havas ve evkaf-ı zabıtları ve her bir kadr işerleri 'ayan-ı vilayet işerleri zide kadrihu tevki'i refi'i hümâyun vasıl olacak malum olaki hâla mevsim-i bahar hulul eylemek hasebiyle ağaçlar yapraklanub zeminde eşkıya tağlardan yaslanub tevâri idecek zamanlar gelmekle böyle hengemda erazil ve eşhas ve yerlüden kıtâ-tarik ve başı boş levandat ta'ifesi ve sâ'ir harâm-zadeler guŝe'i zuhur ve câbe-câ isâli masraf ile ahali

Sayfa No : 12, Belge No : 7

âhâli ve ebna sebili bî-huzûr idegeldikleri öteden beru mücerreb olmağın olmâkule aşkıyanın mukırecessüs olunarak hudud ve sinorınız dahilinde her ne mahalde eşkıya zuhur iderise bilâ-emân âhz ve cezayı şer'ileri tertib ile te'mîn tarik ve mesalik-i bilad tatmin kılub ibade sa'y ve ictihâd olunmak lazıme-i vakt ve hâl olmak hasebiyle bu hususda ihtimam ve dikkat ve eşkıya ta'ifesi bir mahalde kesret ve cem'iyet üzere bulunub üzerlerine varmak münasib görüldüğü suretde herkes kendüye semt ve münasib olan mahallerin sükkan ve zabıtanı ile haberleşüb bil ittifak ahz ve

istitallerine mübaderet meşrû'aları icrasıyla tathir-i memlekete tahsil-i emniyetden ebna sebil ve ahali ve ra'iyet sarf makdure olunmak üzere başka başka evâmir-i şerifem ile tenbil ve tevsi olunmağla sizki vüzera sa'ir mûma-ileyhim dahi mahsusen iş bu emr-i şerifim esdal ve sadr-ı â'zam ağalarından kıdvet'ül-emasil vel-akran Ahmed zide kadruhu (boşluk) ile irsal olunmuştur imdi ber-vech-i muharrer bu babda cümleliz ittifak ve ibtihad üzere hareket ve taht-ı hükümetde ve kazalarınız dahilinde mazenne-i eşkıya olan mahalleri tefahhus veecessüsden hali olmayub hudud ve sinorunuz dahilinde birden ve ikiden ve yahud dahi ziyade eşkıya bulunduğu ve haydud ve levendad makulesini isâl hatarına cesaret eyledikleri haber alınur ise kat'an eman ve zaman virilmeyüb 'alâ eyy-i halin ahz Ve ele getürmeğe dikkat eğer cem'î-yetleri zuhur ider ise bilede zikr olunduğu ve cümle birbirimize semt ve münasib olanlarıyla haberleşerek 'ale'l-ittifak üzerlerine varılıb bi-eyy-i hâl ahz ve ceza-yı şer'ileri icra ile Tarık ile mesalik'i vücud-u eşkıyadan tanzîfe sarf kudret ve sükkân-ı memleketi ve Fukara'-i raiyeti ve ebna sebili ve tatmine ... ve takat idüb ve lakin bu bahane ile şekavetde alakası olmayanlara ta'arruz olunduğu fukara'i ra'iyete teklif beyhude tahmili ve sa'ir vücuh-u mezalim ile bi'l-ferde cevru-eziyet vuku'ı veyahud ahz-ı eşkıya hususunda tarafınızdan ista'â net olundukda imdad ve i'ânetde tekasül ve ihmaliniz zuhuru ve iş bu emr-i şerifim celb-ı emvale ve ahzı mazlame alet ve vesile ve bir ferden nâhak yere akçesi alındığı istima olunmak lazım gelür ise sizki vüzera-yı müşar ve hükkam ve zabitan muma ileyhimsiz kat'an 'azer ve illetiniz ıskan olunmayub vaki' olan zarar sizlerden tazmin ve sizki malikane mutasarrıfları ve voyvodalarsız mukâta'alarınız üzerlerinizden iktifâ olunmayub bila tereddüt cezalarınız tertib olunacağı muhakkak bilüb ana göre herhalde intibah üzere hareket ve fermanı hümâyunuma mugayir-ı halatdan gayete'l gayete hazer ve mücanebed olunmak babında fermân-'âli-şanım sadr olunmuştur buyurdumki (boşluk) vusûl buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şeref-yâfta-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l ittiba ve lazımül müteşalimin mazmun-u itaat makrumuyla amel olub hilafından müba'det eyleyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerife itimad kılāsız tahriren fi cemaziyel evvel-i li sene sitte ve sittin mie ve elf

Der Kenar Kaydı

Kayd fi yevmü's-sani ve işrin min şehr-i rebîü'l-ahir sene 1166 Ağaclar yapraklanub zeminde eşkıya tağlardan yaşlanub kitta tarik ve şekıyan kimesne oldukları mahalleri teessüs fermanıdır

Sayfa No : 12, Belge No : 8

Akzâ kuzatü'l müslimin evlâ vulatü'l muvahiddin ma'denel fasl velyakin râfi'i ilamü'ş-şeriat veddin varisü'l-ulumu'l enbiya vel-mürselin el muhtassı bi mezid-i inayete'l melik'il muin Mevlana Edirne Kadısı zidet fezailuhu iftiharü'l emacid velmekarim cami'ü'l me-hamid vel mekarim el muhtassı bi mezidi inayetel meliki'l dâ'im hala Edirne bostancıbaşısı olan (boşluk) dame mecduhu kıdvetül emâcid vel 'ayân Edirne yeniçeri zabıtı olan (boşluk) zide mecduhu tevki' refi' hümâyun vals olacak malum olaki İstanbul'da sakin 'ib adullahın emr-i ma'aşlarından muzayakadan siyanetleri lazım olmak hasebiyle taşradan Asi tâne-i aliyyeme ev göçi gelmâmek sahihi erbâb-ı mesalihden olanlar ile ashâbı ticaredden olanlardan ma' adasının miruru 'uburlarına bir tarikle ruhsat virilmemek için evamir-i aliyemle meraren tenbih ve (t) ekidden hâli olmadığına binâ'en eğerçi evamir-i şerifemin 'ale'd-devam tenfiz ve icrasına her biriniz sarf-ı makdur üzere olduğunuz melhuz olub ancak bu hususda her bar i'tinâ ve dikkat ile evamir-i şerifemin infaz ve icrası cümlelizden matlub olduğuna binaen ber-vech-i muharrer ev göçlerinin ve bila-maslahat asitane-i saadetime gelmek murad idenlerin bid-def'ât sadr olan evâmir-i şerifeme mantuklarınca kâ'inen min kân giru vilayetlerine î'ade ve ircâlarına bilittifak sa'y ve dikkat eylemenüz için tekiden ve ihtimaen bu def'a dahi işbu emr-i şerifim ısdar ve sadr-ı â'zam ağalarından kıtvetü'l emasil vel-akran Süleyman zide kadruhu ile irsal olunmuşdur imdi vusulünde serkes sancağı ve sâ'ir muma ileyhimsiz hükümetinizde olan memer-u maberleri üslub-u sâbık üzere ber hoşca zabt ve hıfz-ı dikkat ve ber-vech-i muharrer asitane-i sa'adetime gelmek iradesinde olan ev göçü ve bilamaslahat kimseyi geçirmemeleri için tenbihi lazım gelenlere muhkemi tenbih ve tekid olunarak erbâb-ı mesalihden gelmek murad idenler sahih-i erbâb-ı maslahatdan olduğu mite'eyyin olduktan sonra bir veya iki neferden ziyadesinin mirurlarına izn virilmeyüb tücar makulesinden İstanbul'a emti'a ve eşya ve hayvanat getürenlerden ma'ada vilayetin terk ve bila maslahat İstanbula gelmek isteyenlerin min bad mirurlarını vechen mine'l-vücûh izn ve ruhsat virilmeyüb ol makuleleri alel şerhim vilayetlerinin irca'larına bedel-mechud ve miknet ve bu babda

zam teba'iyet ile sermu imas ve rehavedden ziyade hazer ve mücanebed eylesesiz husus-
u merkum için bu ana dek 'ale'd devam tenbihat-ı ekide vurûd ise de iken celb-i mal
sevdasıyla mugayir emr-i 'ali memnû' olan ev göçleri ve bila maslahat gelmek
isteyanları bu tarafa salıverildiği ihbar olunmak lazım gelir ise her kim olur ise olsun
bila-eman eşedd-i ceza ile mûcâzamet olunacağı musemmem ve muhakkaktır ana göre
Kemal-i basiret üzere hareket ve selamet-i haliniz lazım ise fermân-ı 'ali-şanımın
infazına mübaderet eyleyüb velakin bu bahane ile mürur-u ubur iden ulaklara ve devlet-i
alîyyem hademesine sahib-i erbab-ı maslahatdan olanların ve emti'a ve eşya getiren
ticaret taifesine taaruz olunmakdan hilafından gayete'l gayete hazer ve mücanebet
olunmak babında Ferman-ı 'âli-şanım sadr olunmuştur buyurdumdum ki () vusûl
buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şeref-yafta-i sadr üzere olan ferman-ı vacibü'l-
ittibâ ve lazimü'l imtisalimin mazmûn-ı münif-i itâ'at-marunuyla amel olub hilafına rıza
ve cevaz göstermeyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerife i'timâd kılâsız tahriren fi evasıt-ı
şehr-i rebî'û'-ahir sene sitte, sittin mi ve elf Be makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

Der Kenar Kaydı

Kayd fi'l yevmü's-salfıs aşer min-şehr-i cemâziyye'l-evvel sene 1166

Sayfa No: 13, Belge No : 9

İzzetlü ağa hazretlerinin meclisi şeriflerinde da'vât-ı ve teslimat ve emine ithâfil
kudvet'ül-emacid vel a'yan-ı Edirne'de yeniçeri zabıtı olan ()zide mecduhu
ba'de's-selam inha olunur ki taşradan ev göçlerinin ve bil-a maslahat âsitane-i sa'adete
gelmek murad idenlerin bid-defad ferman olunduğu üzere girü ircâ'larına gereği gibi
ihtimâm eylemeniz matlub olmağla imdi memer ve ma'berleri ber hoşça hıfz ve dikkat
ve sahih-i erbab-ı mesalihden bir veya iki neferden ziyadasinin mirurlarına izn
virilmeyüb ve emti'ya ve hayvanat getüren tüccarda ma'ada bila maslahat gelmek murad
idenlerin ircalarına bezl-i miknet eylemeniz babında te'kidâne hâvi sadr olan fermân-ı
'ali-şan mucebince mektub tahrir ve ağalırınızdan Süleyman Ağa ile irsal olunmuşdur
inşâ allahu te'âlâ vusûlundan mucebi emr-i 'alî üzere amel ve hareket ve hilafından ber
gayet tehaşi ve mücanebet eylesesiz bâkî 'izu fazilet dâ'im -bad Mine'l-muhlis Mustafa

Der Kenar Kaydı

Ber-mucebiyle suret-i mektub sadr-ı ‘Âli’dir. Kayd fi 13 min cemâziyye’l-evveli fi 1166

Sayfa No:13, Belge No : 10

‘İzzetlu ref’etlu faziletlü efendi hazretlerinin meclis-i şeriflerine der-da‘vât sâfiyâ teslimat ifyab-ı itfali-a inha olunan oldurki hâla zîr-i hükûmetinizde vâki’ Edirne ve tevâbi’i nevâhisinde sakın mütemekkin olan zümre-i silahdar ve ulufe cihan-ı yesâr ve gureba’i yesar nefaratlarının üzerlerine zabıt ve kethüda yeri nasb veta‘yin olunmak de‘b-i kadîm olmağın zümre-i silahdarında iki yüz onuncu bölükde yevm-i on yedi akçe ulûfeye mutasarrıf olan kıdvet’ül-emasil vel akran Halil Mehmed köpri zide kadrihu ocağının kadim-i emekdarlarından olub mahal ve müstehak olmağla kethüda yeri nasb ve tayin olunub mektub-u Muhlisat tahrir ve irsal olunmuşdur inşâ‘allahu teala vusûlünde merkumu hizmet-i lazimesinde istihdam eyleyesiz ve sizlerki zümre-i silahdar ve ulufe cihan yesar ve gureba’ı yesar neferatlarısız muma ileyhi üzerinize zabıt ve kethüda yeri bilub yerle vukû’ bulan da‘vât-ı nizâ‘larınızı şerle ve ma‘rifet-i merkum ile gördürüb şerî‘at-ı garrâya kemâl-i itâ‘at ve muma ileyhe inkiyat üzere olasız ve sizki kethüda yeri zide kadrihusuz bundan akdem şeref yafta-i südur olan vacibü’l-itibâ‘ ve lazimü’l-imtisal-i itâ‘at makrünüyla ‘amil olub ol-caniblerden zümre-i silah-dârân ve ulufe cihân-ı yesar ve gureba-i yesar neferatından olub sahih’ül esami oldukları halde hükkâm eline virilmeyüb ocağın ka‘ide-i kadimesine rî‘ayet ideler mütehim-i şerle mütehim olanların zabıtları ma‘rifetiyle cezâ‘i şerleri tertib oluna sipah ve sipahizade olmayub rea‘ya makulesinden olanlara sahip çıkılmayub hilâf-ı emr-i âli-şan vaz‘ hareket be-gayet ihtiraz eyleyesiz bâkî hemîşe seccâde-i şerî‘at dâ‘imbâd tahriren fi evâsıt-ı rebî‘ül-ahir lise sene sitte ve sittin ve mie ve elf

Ahmed Ağa-yı Yesâr Dergah-ı ‘Âli

Ahmed Ağa-yı ulufe cuhan-ı Yesâr-Dergah-ı ‘Âli

Hasan Ağa-yı Zümre-i Cihan-ı Dergah-ı ‘Âli

Der Kenar Kaydı

Suret-i mektub-u âğayı silahdaran Kayd fi-16 cemaziyel evveli li sene 1166

Sayfa No : 13, Belge No : 11

Akzâ kudatu'l-müslimin evlâ vulatû'l-muhiddin Ma'denel-fezanil velyakin rafî'i 'ulumü'ş-şeriat veddin varisil ulumu'l-enbiya vel mürselin el-Mahsus bi müzeyyed 'inayetü'l -mülkül-mu'in Mevlana Edirne kadısı zidet fezailuhu ve iftiharü'l emacid ve ekarim cami'ül Mehamid vel mekarim el muhtasî bî mezîd-i inayet'ül-mülkü'd-daim Edirne Bostancıbaşı (boşluk) dâme mecduhu tevki'i refî'i hümâyun vasıl olacak malum olaki kıdvet'ün nüvvâbü'l müteşerr'în ibsala kazası naibi Ömer zide ilmihu südde-i sa'âdetime mektub gönderub İbsala Kazası naibi olub işbu sene-i mübareke sâferü'l hayr-ı gâyetinde ma'zül olan kıdvet'ül-nüvvâbü'l müteşerrin hafız Mehmed Emin Zide ilmihu meclis-i şerre varub Medine-i İbsala'da ser-â'yân olan voyvoda İsmail dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde sene-i mezkurda ba'de'l- hesab yüz yetmiş bir guruş ve karındaşı ahmed nam kimesne zimmetinde 'â'idat ve cihet-i karzdan batemessük ikiyüz elli beş guruş ve şehr kethüdası demekle arif Hüseyin nam kimesne zimmetinde kefalet ve karz-ı cihetden bâtemessük yüz on yedi buçuk guruş (ala) çağı olub tâleb eyledükde bahane-i günâ-gun ile 'avk ve tehir ve niyabeti halinde Mevlana-yı Muma ileyh tarafına vaki'aidat Ketm ve şehr-i mezburun yirmi tokuzuncu ben-şenbe günü azline binâ'en kaza'î mezburdan 'azimeti esnasında mezkurların zimmetlerinde olan meblağı mezkura kendilerden talep eyledikde virmediklerinden ma'ada sercem'iyet olan mezbur İsmail refekasından el-hac Mehmed ve Seyyid Sinan ve Mezbur Hüseyin Şematır olduğu Mehmed nam kimesneler ile bi'l-ittifak elli neferden mütecaviz erazil ve eşhas Cem' ve cumhuren mahkeme-i basub şetum-u galize ile itale'i lisan iderek isticar eylediği 'arabaya eşyasını vaz ve tahmiden men ve bin guruşluk mikdar-ı akçe ve eşyayı metnû'asının ahz ve gayret etmeleriyle hakikat-ı hali ba'de'l istincar der-devlet-i medâra i'lam idiver deyu el-hac ve fi nefsi'l-emri cihet-i mezkureden bade'l muhasebe Mevlana-yı Muma ileyh ol-mikdar guruş deyinleri olduğunu ve ber-vech-i muharrer mahkemeyi basıl emtia ve eşyasını ahz ve garet eylediklerini bi-garez müslimin ihbar ve merkumun dahi ikrar ve def'a teslimden imtina etmeleriyle meblağ-ı merkum ile eşya-yı sa'iresinin tahsili için istid'â-yı cinâyet eylediğini naibi muma ileyh bil-iltimas 'arz itmekin senki Edirne bostancıbaşısı Muma ileyh sin mübaşeretinle Edirne Kadısı Mevlana-yı Muma ileyh huzurunda şerlye görülüb

ihkak-ı hak ve keyfiyetleri suret-i sicilatıyla der-devleti medarıma arz ve i'lam olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki sadr-ı 'azam ağalarından kıdvetül emasil ağalarından Ömer zide kadrihu hükmi şerifimle vusûl buldukda bu babda sadr olan emrim üzere amel dahi senki bostancıbaşı Muma ileyhsin mezkurları Mübaşirin ve ta'yin olunan mübaşir-i muma ileyh ma'rifetiyle Edirne'yi ihzar ve senki Mevlana-yı Muma ileyhsin huzurunda terâ fü'a şer ve mukaddema bir defa şerle görülüb fasl olunmayan hususlarını tamamı hak ve adl üzere tekayüd ve tefahus idüb göresiz i'lam olunduğu üzere ise albabda muktezâ-yı şer'i kavimiyle amel idüb dahi vech-i meşruh üzere ba'del sübut icra'i şer ve ihkâk-ı hakk ve keyfiyetlerini suret-i sicilatıyla vuku'ı ve sıhhati üzere der sa'adetime arz ve i'lam eyleyüb mazmunu emr-i şerifimle amel olasız şöyle bilesiz a'lamet-i şerife i'timad kılasız tahriren fi evail-i şerh-i cemaziyelevveli sene sitte ve sittin ve main ve elf.

Konstantiniye el mahruse

Der Kenar kaydı

İbsala naibi Ömer Efendi ile İbsala ayanları mürâfaca kayd fi 3 Cemâziyye'l – âhire sene 1166

Sayfa No : 14, Belge No :12

Ziri Sâye-i nezareti 'aliyelerinden olan evkâf-ı şerifeden olub mahruse-yi Edirne'de vaki' çift mekan ferdus aşıyan merhum ve magfurün şan-ı sultan Murad Han 'aleyhi'r-rahmete ve'l –gafrân hazretlerinin binâ buyurdıkları daru'l-hadis Cami'i şerif ve mülhakatının be-kazâ'ullahu te'alâ vaki' olan zelzele'i 'azimede derun ve birunlarında Münhedim olan mahalleri ne mikdar mahalleri meblağ ile husule gelür 'ali vech-i sıhhate ma'rifet-i şer ve tayin olunan Tûrbedâr Hassa Mehmed Emin Halife Mimar-ı Hassa'dan Mehmed Halife kulları ma'arifetiyle ba'de'l-keşf ve ve't-tahmîn Mumzî ve mahtûm defteri der-'aliyyeye irsâl oluna deyü Ve Edirne Haremeyn

muhteremyn müfettişi vekîli efendi da'îleri ve ser-bostâniyân-ı hâssa ağa kullarına hitâben vârid olan mektûbu emr-i üslûblarından imtisâlen Mûmâ- ileyhuma ile ma'ân Bi'n nefis-i mahrûseye mezbûrede bulunub mevâlî-i 'azamdan sâbîka Filibe kâdîsı es-Seyyid Mehmed Efendi ve sâbîka Erzurum Kâdîsı Ali Efendi da'îleri usta kuzatında salihzâde Hasan Efendi ve Ali Efendi da'îleri ve â'yândan el-Hac Hüseyin Ağa ve El-Hac Ahmed Ağa ve Ali Ağa da'îleri Taşçı başı Elhac Mustafa ve Kurşuncubaşı es-Seyyid Mustafa Çelebi ve ebniyye ve Kemâl-ı ıtlâ' -itâmmı olan Hamamcı ve taşçı ustaları ve Neccâr halîfeleri ile zikr olunan cümle ile ba'de'l-mu'âyene Mimâr-ı Merkûm Mehmed Halîfe kulları câmi'-i şerîf ve mülhakâtının ta'mîr-i muktezâ olur Mahalleri Kemâl-ı dikkat ve tehari birle mesârifi kesîreyi mü'eddâ olmayacak vechile cümle muvâcehesinde mahal be-mahall mesâha ve bi'l-ittifâk tahmin-i sahîh ile tahmîn eyledikleri defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur Hurrîre fi'l-yevmü'l hâdi 'aşer min Cemâ Ziyye'l-evvelî li-sene sitte ve sittin ve mi'e

Der Kenar Kaydı

Dârü'l- hadis-i cami'-î şerifin keşf defteridir. Sene 1166 Cami'-î şerifin mihrab tarafı ve canibi garbiyesinin hedm olunub taşla tahdid olunacak tuğla ile mahlut kargîr yunma taş divarı tulen ve kadden terbi'i zirâ' $\frac{154}{9240}$ Fi 60 Camî'-î şerifin kubbesi koltuklarında ve etrafı kubbede yare toldırması zira $\frac{62}{4960}$ Fi 80 silünüb ve tectid olunacak satırınıcı cam divar çift $\frac{7}{2520}$ Fi 360 minkesir olan toğrama minberin tectid külâhı bervech-i tahmin 1200 kadden üçer buçuk ve arden ikişer zira' kanatlı pencere camları tectidi adet 8 4800 Fi 600 dehliz camî'-î şerifde hedm olunub taşıyla Mahluta tectid olunacak kemer aded 1 zira $\frac{15}{1800}$ Fi 180 mahal-i mezkurda tectid olunacak sagir kemerler aded 2 herbiri devren $\frac{10}{1800}$ mahal-i mezkurda kurşun ferşan tectid olunacak sakf terbi'i zira $\frac{59,5}{7140}$ Fi 120 dehliz-i mezkurun mevâzi'i müteferrikasının mermat bağdâdi yara toldurması zira $\frac{50}{4000}$ Fi 80 etrafı camî'-î şerif

divarlarının yüzleri yoğma deruni kargir tuğla ile mahlut mermat yüzülme divarı terbi'
zira $\frac{35}{4200}$ Fi 120 sakf-ı kurşunda tahtası tecdidi zira $\frac{12}{3840}$ Fi 420 Şadırvana lügen
kala'i zira' $\frac{20}{1600}$ Fi 80 Hacerat etrafında ve bulmalarından tecdid olunacak Çamur
divarı terbi'i zira' $\frac{423}{16920}$ Fi 40 Haceratın canibi yemininde ve şimalin de olan kiremid
sakfi tecdidi terbi zira $\frac{160}{9600}$ Fi 60 Mecmû'ı haceratın kiremidi aktarılması ve mermatı
sakfi terbi' zira $\frac{1851}{18510}$ Fi 10 iki aded kurşun puşide etrafı som taş ayaklı ve divarlı ve
üzerleri kargir kubbe ve tahtalı iki aded türbe'i şahzadelerin tamir ve tecdidine ber vech-
i tahmin / 48600 Haric ve dahili tahta elvana bolı yanım şişeli tavanlı girid sakflı
somunlu sıvalı karaağaç tahtasından bir aded cedid kapusıyla iki somtaş carcube ve
mahlut kemeri mermatı tarbi' zira' $\frac{12}{434}$ Fi 360 Geresi tahd-ı şerefeye değinhd olunub
mahlut tecdid olunacak güde minare kadren zirâ' duren zira 11,5 terbi' zirâ' $\frac{173,5}{58512}$ Fi
345 Güde'i mezkureye müceddeden kademe direk çift $\frac{45}{32400}$ Fi 720 mütceddeden
geleri açma sade taban döşeme sade korkuluk duren zira $\frac{22,5}{40500}$ fi 1800 üzerine betek
ve külâh minare ve maleme 8400 minare'i mezkure ve sâire'sinde iktiza iden harc-ı
iskelesinde 16740 Mecmu kubbeler ve etekler ve sakf dehlizde muhtaç olan kurşun
tahta her tahtası $\frac{260}{3900}$ kıyye 15 Fi 2 İhrac-ı mezbele ve küfe kürek ve res ve mesarif
7800
sâir 30622 Cem'ân yekün 335084

Sayfa No :15, Belge No : 13

Merhum müşârün ileyh hazretlerinin idhal evkafları olub bundan akdem vaki'
olan harik-i kebirde olmuşiken bi-emri'llahi te'âlâ vuku' zelzelede bi külliye
munhadim olan mahruse-i mezburede tahte'l-kal'a kurbunda vaki vakteyn
Mescid-i Şerifi keşf defteridirki bu mahale idhal olundu elvane boya tavanlı tahta tuğla

döşemeli mahfili iki kat sıvalı kurşun saklı etrafı kargir taş divarlı külliye münhadim vakteyn-i mescid-i şerifi tecdid-i tulen zirâ' 13,5 arzen zirâ' 13,5 terbi $\frac{180}{88800}$ Fi 480 harik-i kebirde kurşuni eriyub zâyî' olmağla hala mevcut olan kurşun tahta 40 Her biri kıyye 15 Kıyye 600 / 1200 Fî 2 cediden iktiza iden kurşun tahta her biri kıyye 15 Fi 30 $\frac{1260}{37800}$ Mülhakât-ı vakfdan suki beypazarında olan vakteyn-i Câmî'i yekununden olan Mescid-i mezkuru külliye münhedim olmağla tecdid olunacak kargir tuğladan mebni minaresi kadden zirâ' 15 duren zirâ' 11 terbi $\frac{161}{48300}$ Fi 300 minâre-i mezkureye ahşabdan kademe direk çift 45 guruş fi 240 minâre-i mezkureye sade taştan taban şefe ve döşeme ve ma' korkuluk duren zira $\frac{21}{37800}$ fi 1800 üzerine tuğladan betek ve ahşab külâh ve terbi $\frac{zira}{3300}$ fi 250 Yekun 226560

Sayfa No : 15, Belge No: 14

Zîr-i saye-i nezâret-i 'aliyyelerinde olan evkafı şer'iiyelerinden olan cennet mekân ferdus aşiyân merhum ve mağfurün leh sultan Murad Han 'aleyhi'r rahmete'l-mülkü'l-mennân hazretlerinin mahrusê'î mezburede her Rakkas Ali Beyk Mahallesinde vaki binâ buyurdıkları mescid-i şerifin dahi ba'zı mevâzi'i zelzele-i mezkurede münhedim olub muhtac tamir olmağın cümle ile ba'de'l-mu'âyene tahrir olunduğı defteridirki zikr olunur tahta elvan boya tavını kiremid sakflı deruni iki kat sofası etrafının taş divar camlı pencereli mescid-i şerif tulen ve 'arzen terbi' zirâ' $\frac{504}{120960}$ fi 240 kadden yigirmi üç zirâ' ma'petek tuğladan mebni minare ve taş şerefe ve sâde korkuluğıyla müceddeden kargir tuğla minare ve külâh ve malzemesi 42100 Yekun 163060 Yekun 724702

Sayfa No : 15, Belge No : 15

Gâlle

Câmi' –i Muradiyedir Muradiye.... Câmi'i şerif dehlizinde ziyade olmağla tamiri' kabil olmağın hedm olunub tecdid olunacak kargir kubbeler aded 5 Cem'ân zira $\frac{317,5}{47625}$ fi 150 her biri terbi' 63,5 kubbe'i mezkureler taht ve birununa ihcad mevcudesiyle tecdid olunacak taş kemer aded 11 zira cem'an $\frac{122}{22027}$ fi 110 Her biri zira 11 birun kubbeleri derun-i kargir som mahlud zira $\frac{48}{21600}$ aded 6 herbiri kadden 8 fi 450 mahal-i mezkure derunları kargir zira rihtem ile yüzleri som kakule tabir olunur divar aded 28 herbiri zira 4 terbi' $\frac{28}{10080}$ fi 360 mahal-i mezkure..... Tahtası $\frac{8}{35600}$ fi 320 kubbe-i mezkure birununa müceddeden kurşun sakfı terbi' $\frac{240}{28800}$ her biri 11 kubbe-i mezkureye kargir koltık her biri zira 3,5 fi 24 terbi' 10 $\frac{70}{16800}$ tahta kemer bir arabalık isticâr kiriş 11 fi $\frac{180}{1980}$ dehliz-i mezkur itti salinde olan rehen gelmekle hedm olunub tecdid olunan kargir yüzi som divar terbi' 240 fi $\frac{260}{76400}$ dehliz-i mezkur üzerine hedm olunub tecdid-i ibnâ olunacak kubbe 1 terbi' zira fi 150 $\frac{226}{33900}$ divâr-ı mezkure timuru mevcut olmakla tecdid müceddeden carcube ma'timur tamiri 3000 mahal-i mezkure iki aded pencereleri kanadıyla ve taht-ı kubbeye cam divar çift 9 fi 720 $\frac{6}{4200}$ tancana-i mezkure-i cami'i şerife idhal için hedm olunacak kalkan ve kapu kemeriyle iki aded hedm ve ocakları toldırılması ber vech-i tahmin 3800 derun-u tancanede müceddeden döşemesi terbi' 60 fi $\frac{169}{10140}$ ziyade vehen gelmekle tancane-i mezkure divarında tecdid olunacak som ayak aded 2 her biri kadden 6 fi 400 $\frac{12}{5400}$ cami'i şerif derununda olan kubbe ve kemerlerin yara toldırmalarıyla münakkaş sıvaları tamire terbi $\frac{180}{21600}$ kubbe'i mezkurenin tecdid olunacak kargir koltık divarı terbi' zirâ' 4 fi $\frac{240}{960}$ cami'i şerifât etraf-ı kubbelerinde divar hacerânda ve kenar kubbesinde tamir

ve silinmeğe muhtaç camları çift 28 fi $\frac{366}{6480}$ divar-ı câmi'î şerifde mermana muhtaç olan terbi' zira 20 fi $\frac{120}{2400}$ etrafı câmi'î şerif divarlarında ve kubbe ayaklarında yare toldırması derz tecdid-i terbi' fi 80 $\frac{480}{38400}$ etraf-ı cami'î şerifde mekâbir-i müslimin etrafında taş mevcudesiyle kiremid sacaklı derzli divar tulen ve kadden terbi' zira 443 fi $\frac{40}{17720}$ imâre tarafından vâki' kapunun zokak tarafında olan kemeri sökülüb yine taşıyla tecdid olunacak yüzi' som üzeri tulus divarı terbi' 24 Fi $\frac{360}{8440}$

Sayfa No :16, Belge No : 16

Mahal-i mezkurda olan yare toldırması terbi' 18 fi $\frac{80}{1440}$ etrafı yonma taş divarlı üzeri sakafı mekteb-i şerifin mermatı terbi' 446 fi $\frac{240}{107060}$ divarlı kiremid sakafı mücedded terbi' 108 fi $\frac{80}{8640}$ cami'î şerif havlusunda olan iki aded anbar ve anbar hattab ve mekel ve a satın kiremid aktarmaları ve mermatı sukûfu terbi'1680 fi $\frac{10}{16800}$ anbarların zokak tarafından olan münhedim Çamurdan taş duvar terbi' 60 fi $\frac{120}{7200}$ mahal-i mezkurda olan keniflerin yonma divarları mermat-ı bervech-i tahmin 3800 cami' şerif-i imaret tarafında olan tancane ahır dahi idhal için hedm olunacak kalkan divarı ve kapunun kemeriyle derunun da olan iki ocak tabılbazları hedm ocakların toldırılmasına ber vech-i tahmin 3800 derunundan müceddeden tahta döşemesi tulen ve arzen terbi' 169 fi $\frac{60}{10140}$ tancana-i mezkureyi pencerenin kanat camları ve cam divarları tecdid-i çift $\frac{6}{4320}$ fi 720 tancana-i mezkureye matmahan münhedim olmağla tecdid olunacak kemer ocak debeleriyle ber vech-i tahmin 1920 cami'î şerifin imamına meşruhad olub lakin münhedim olmağla inkas-ı mevcude siyle tecdid olunacak nim şişeli tavanı tahta döşemeli üçer pencereli camlı ve iki kat sıvalı iki bab tahtanı otüa ve

iki sofa ve bir kilar ve matbah ve dehliz ve abdesthane ve kenif müştemil kiremid sakafli bir bab menzil tunen ve arzen terbi' $\frac{130}{39000}$ fi 300 cami'i şerifin şadırvanından baş kapı haricinde vâki' çeşmeye varınca mevâzi' kademedede tecdid olunacak kûnk aded 500 fi $\frac{40}{20000}$ cami'i şerif ve etrafında ve dehlizlerinde zevb ve ferye muhtaç olan kurşun tahta aded 743 her tahta kıyye fi 2 $\frac{943}{11145}$ imâret-i cami'i şerif ve minareye iktiza iden cemi'i $\frac{22290}{22290}$

mevazi'in harc-ı iskelesi fi 111525 ihrac-ı mezbele ve kûmene ve kûrun ve res ve mesarif saire her 19850 zevb ve ferşe muhtaç olub kurşun her biri fi 15 370 her vukiyyesine $\frac{5550\text{ücret}}{11100\text{zevb}}$ Yekun 793802 tahta döşemeli elvan tavanlı etrâf-ı erbası kırk bir aded sair ve kebir camlı ve pencereli nıfz-ı şadırvanlı ve ittisalinde ota ve matba' ve kiler otalarının kiremid puşide sakfiyla etraf-ı erbasın ve derunları beyaz sıva ve birunları derzliği som çamur divarı tulen ve arzen inkas-ı mevcudesiyle Fi 180 $\frac{1750}{315000}$

mahal-i mezkurede vâki' haricen ve dahilen sekiz bab tahtan-i ve fevkânî otaları ve dörd sofa ve dehliz ve matbah ve elvan boya tavanlı tahta döşemeli iki kat cam ve pencerenin iki kat sıvalı kiremid sakflı şeyh menzili tulen arzen terbi fi $\frac{120}{300}$ hane-i mezkurenin $\frac{36000}{36000}$

nemazgah tarafında olub ziyade vehn gelmekle hedm olmayub mahlut taşıyla tecdid olunacak mahal-i divâr-ı tulen ve kadden terbi' $\frac{160}{7000}$ fi 50 yine mahal-i mezkurede tecdid olunacak taş havlu divarı terbi' 137 fi $\frac{50}{6850}$ elvan boya tavanlı tahta döşemeli ocaklı her biri üçer cam döşemeli pencereli derun birunları beyaz sıvalı çamur divarlı fukara haceratı meremmatı aded 11 terbi' 300 fi $\frac{120}{36000}$ Yekun masarifat-ı mevlehi hanedir 401850 mütezelzil ve pare pare ayrılıb tahdı şerefeye değin hedm muhtaç olmağla kadden on yedi zira' ve 'arzen on altı şar buçuk zira' hedm olunacak mademe göre minare terbi' 380,5 fi 150 ücreti hedm / 11130 âhcar-ı mahlut kendü kurşun müceddeden ibna olunacak kademe ber vech-i muharrer minade-i mezkura $\frac{katden}{17}$ $\frac{arzen}{16,5}$ terbi' 280,5 fi $\frac{440}{123420}$ mahlut olub gövde-i mezkureye vaz'

olunacak kademe ve yedek çift 26 fi 360 guruş 12960 mevcudundan ma'ada müceddiden kenar ve ve kurşun vaz' olunacak kademe ma'yeden çift 15 fi 720 guruş 10800 gövde-i mezkure üzerine ve avizeli taban şerefe ma' döşeme –revâ çift 18,5 fi 3000 guruş 52500 şerefe etrafına kaden birer buçuk zira' Mucedded korkuluk duren çift 636 fi 17,5 guruş 11130 üzerine arzen nıfz-ı zirade' kaden sekiz buçuk ve duren on altı zira betek divarı terbi çift 136 fi 690 guruş 93840 üzerine duren on altı kaden sekiz buçuk zira malzeme alem terbi' çift 210 fi 68 guruş 14280

Cem'an yekun cami'i şerif ve minare ve mevlevihanenin masarıfıdır

1548292

Sayfa No : 17, Belge No : 17

Sancak vakf-ı mezkurede (silik) merhum ve mağfur –hâ Aişe Sultan hazretleri bina buyurdıkları mahrusse'i mezburede vaki' cami' müşârunileyha hazretlerinin (boşluk) tamir olan mahalleri dahi bade't-tahmin işbu mahali kayd olunda cami'i şerifin kubbesine ve etrafında divarlarına yare toldurulmasıyla meremmat sıvası tulen ve arzen fi 80157 guruş 12640 mahal-i mezkûrde merammat olunacak kemer ve ayak terbi' çift 6 fi 450 guruş 2805 tahta elvan boya tavanı ve tabanı ... mücedded mahneli mü'ezzin tulen ve arzen terbi' çift 72,5 fi 360 guruş 26100 mihrabda tecdid olunacak yüzünde som taş divar terbi' çift 27 fi 12 guruş 3360 etraf-ı kubbede kafa tahtalarının tecdid iktiza iden mahaller terbi' çift 70 fi 320 guruş 25600 etrafı cami'i şerif divarlarına mevazi' müteferrikada yüzülme taş merammatı terbi' çift 1622,5 fi 90 guruş 146025 cami'i şerif kapusu üzerinde tahta elvan boya tavanlı tecdid oluncak kurşun sakfı terbi' çift 100 fi 120 guruş 12000 bil-külliyeye münhedim olmamağla zeminin hatmi şerifin varınca mahluta binaen olunacak derun kargir som taş yüzli gövde ma'eşcar kademeli minare kadren nısf-ı zira duren çift 20 fi 600 çift 12 guruş 144000 gövde-i mezkure üzerine gelevi açma mücedded tavan şerefe madöşemea duren barmak 6 çift 21,5 fi 400 guruş 8800 kadren bir zirâ' korkuluk duren parmak 2 çift 21,5 fi 240 guruş 5200 üzerine betek divar kadren 8 duren çift 11,5 parmak çift 6 fi 400 terbi' 94 guruş 28200 üzerine külâh ma alem cümle malzeme kaddan ve duren çift 47 fi 210 guruş 9400

Yekun 424025

Sayfa No : 17, Belge No : 18

Cami'i Sultan Selim Han Harem'ül orta kapusu yemin ve yesarenden münhadim olmağla tecdid olunacak kargir kubbe aded her biri terbi' zira $43 \frac{160}{480}$ guruş 72000 Haric kubbelere iktiza iden derun kargir yüzleri sadm ayak terbi' 6 fi 450 aded 3 guruş 2700 üzerine mûcedded divar fi 45 12 guruş 5400 üzerine açmalı kanat tahtası tulen zira fi 325 48 guruş 15360 her biri kırmızı ile mahut kırk beşer parden timur kemer aded 5 fi 360 barmak 6 terbi' zira 15 çift 76 guruş 27450 kubbelere kuşak aded 4 herbiri zira terbi' 48 fi 240 guruş 11520 kendü kurşun ve timur bilazikiyle ma' başlık yerine vaz' olunacak mevcut mermer aded 3 fi 720 guruş 1440 payelere her timur kiriş adet 5 yerine vaz' fi 660 guruş 3300 kubbelere mermer alem aded 3 fi 360 guruş 1080 Derun-u Cami'i şerifde kebir kubbe etrafında olan camlara silinme tamiri çift 40, fi 180 guruş 8200 mihrab üzerine meremmat olunacağı münakkaş cam-ı kebir aded 8 fi 1800 guruş 14400 pencerelerin harem tarafında olan hüsn-i hat ile münakkaş kaşi taşları merammatı terbi' zira 10 fi 480 guruş 4800 Mahfil-i hümâyunda bağdadi tavan sıvacı işi münakkaş safasıyla terbi' zirâ' 24 fi 40 guruş 900 İki aded bablara rahtım terbi' 75 fi 180 guruş 13500 yedi aded payeler üzerlerine Tulus tecdid her biri terbi' zira' çift 280 fi 150 guruş 42000 sa'athane otasının dolma ve kalkan ve döşeme ve sıva merammatı terbi' zira' ve ocak terbi' zira fi 300 guruş 7500 intisalinde olan kenifleri ve hamam tarafında olan keneflerin taş-ı harpüşteli kargir tekne kubbeleri tecdid-i tulen ve duren zira 85,5 fi 150 guruş 12829 bulmaları kargir gözleri taş divar terbi' zira 36 fi 450 guruş 16200 Keniflere som taş evi divarı ma' kemer kapu tulen ve kadden ve 'arzen zira' 45 fi 450 guruş 20250 mişe tahtasından kenifin kapu 6 fi 300 guruş 1800 hamam tarafında olan câmi'i şerif kapusunda üzerine elvan boya tavanlı kurşun sakf-ı terbi'i 252 zira fi 20 guruş 30240 araste tarafından vaki' taş harpüştiden ve taş kollu barmaklık ta'miri aded 214 tulen zira' fi $210 \frac{378}{79380}$ tarafeyn-i Cami'i şerifin vaki' abdest musluklarının ba'zı divar ve taşları mermatına ber vech-i tahmin 1320 mahal-i mezkurde yüzi som yonma ab terbi' $360 \frac{19}{6240}$ Minare-i mezkure ile iki aded ahar minareleri münhedim olmağın tecdid

olunacak ahşabdan külahı ma'malzemeleri terbi' zira fi 210 $\frac{378}{79380}$ Meyl-i minare-i

mezkur ile şerefe-i san isine kendü kurşun ile iktiza iden tamirine ber vech-i tahmin 1800 Üç yollı nakkaş minaresinin olmağla tecdid olunacak korkuluk terbi' zira 4,5 fi 480 guruş 2160 minarelere ve harem-i cami'-i şerifde tecdid olunacak kubbede kemerleri iktiza iden harc-ı âsude 1050700 mecmu'-ı mahallerinin ve minare külahlarının zevb ve

ferşe muhtaç olunan kurşun tahta fi iki her biri 15 $\frac{1105}{05525}$ guruş 33190 şadırvandan
 $\frac{11050}{6575}$

keniflere ve sa'at-hane kurbunda olan keniflere varınca müceddeden künk aded 250 guruş 18 000 fi 40 hamam kurbında olan keniflere ve ahar keniflere ve Kapanhânına

varınca tecdid olunacak boru ve çift $\frac{42}{84}$ $\frac{84}{9240}$ fi 220 Cem'a yekun 1612179 guruş

medrese-i dar'ül fukara dehlizinin ve on bir aded otaların tecdid sıvası terbi' zira $\frac{258}{1056}$

$\frac{528}{6332}$ fi 122 otalarının ve derslane merammat camı çift 22 fi 80 guruş 1760 otaların

kargir ocak depeleri merammatı, aded 11 fi 200 guruş 2200 medrese-i aharda ve otalarına tecdid-i sıva ve merammat-ı divar terbi 115,3 fi 60 guruş 6930 otaların ve dersanelerin divar camları ve merammatı aded 36 fi 80 guruş 2880 derun-u arestede mecmu' kenarların tulus ve sıva merammatı terbi 252 fi 40 guruş 9000 timur kuşakların kebir-i kullarının merammatı aded 4 guruş 12000 fevkani pencerelerin taş çarcubesi

merammatı zira fi 80 $\frac{28}{2240}$ kapulan tarafında olan kapunun tulus merammatı ve yan

toldırılması $\frac{10}{800}$ fi 80 küçük arestenin iki aded dükkanlarına mücedded tulus kenarı

terbi' aded $\frac{2}{42}$ fi 150 guruş 6300 dükkanlara som yanma divar zira 64 fi 360 guruş

23040 Kemerlere kiremid-i sakf terbi fi 60 $\frac{48}{2880}$ mahal-i mezkurda kemer ve

dükkanların tulus merammatı zira 20 fi 80 guruş 1600 areste kapusu üzerine kiremid sakafı zira fi 60 $\frac{48}{2880}$ tarik-i caddede dükkan önüne kurşun sakf zira 198 fi 60 guruş

6480 koban köşelerinde iki dükkan sakf-ı zira 126 fi 80 guruş 7560 mekteb-i şerife kurşun sakf-ı zira 25 fi 60 guruş 1500 tarik-i 'am üzerine münhedim yanmataş divarı zirâ

90 guruş 3600 fi 40 dehlizinde tulus ve kilid-i merammatı 600 etrafı tahta perde üzeri yonma sakf-ı kenif zira 36 guruş 10800 fi 300 tarik-i 'am tarafında fevkani otaları önünde kurşun sakf-ı zira 280 guruş 16800 fi 60 sekiz aded ekakinin merammat tulus zira 120 guruş 9600 fi 80 yine mahal-i mezkurda yedi aded kemerleri yan toldırması zira 63 guruş 5040 fi 80 mahal-i mezburda sakf kurşun 77 guruş 4620 fi 60 fevkani'ye çıkacak taş kademesi yerinden ayrılub mancınık ile yerine sürünecek nerd-bânın şikest olan taban taşlarına her biri yigirmişer vukiye iki aded timur kenarı ve iki aded kuşak sakal olan korkuluk taşlarını yerine vaz'ıyla ber vech-i tahmin 7200 dehliz ve otaların kemerleri ve kubbeleri yan toldırmalarına zira 270 guruş 21600 fi 80 otalara çacube taşları tecdidıyla yare toldırmalarına zira 55 guruş 19800 fi 360 Camî'-i şerif kurşununda münhedim olan menazil-i mezkurenin kezali divarları zira 488 guruş 17960 fi 40 kargir pencereler ve kalkanların tecdid-i zira 22 guruş 4400 fi 200 tahtani odalar üzerine sakf ve kurşun ve etrafına derz zira' 216 guruş 8640 fi 40 taht-ı sakfa müceddeden makraz added 5 fi 360 guruş 1800 döşeme ve basamakları taş nerdban merammatıyla yedi aded fevkan-i kenire mücedded tavs zira 160 guruş 2400 fi 150 otalara merammat kargir ocak debeleri 41 guruş 8200 fi 300 Toklı Baba Türbesinin kubbeye vaki' tecdide muhtaç kurşun tahta $\frac{95}{1425}$ guruş 2850 fi 3 müceddeden iktiza iden kurşun tahta 5 guruş $\frac{75}{2250}$ aded 30 hedm olmağla kurb-ı arestede vaki' tecdid olunacak mezalillerinin yonma taş divarı terbi' zira 170 guruş 6800 fi 40 İmam-ı sâni olanlara meşrud-ı münhedim olan iki bab katlı otalı ve iki sakflı vematbah ve kiler ve kenife kiremid sakflı terbi' zira 120 guruş 28800 fi 240

Sayfa No : 18, Belge No : 19

İftihârü'l-havâs ve'l-mukarrebîn mu'temedü'l mülûk ve's selâtin bâbü's-sa'âdetü'ş-şerife ağası nezaretinde olan evkaf-ı şerife olub mahmiye-i İstanbul'da vaki' merhume ve makfûrûn-lehüma Haseki Sultan evkaf-ı mülhakatındar Cısr Mustafâ Paşa Kasabasında olan Cami'i şerif ve mekteb-i Latif-i Tâbehane ve hâne-i kebir müddet-i medideden beru imâret ve meremmiyet olunmadığından müşrif-i hârab olduğundan ma'ada bundan akdem vuku' bulan zelzele-i 'azimeden dehliz-i cami'i şerifin kurşun sakf-ıve taş kemerleri ve minaresi ve han ve mekteb ve tâbehane dahi ba'zı mahalleri

münhedim olmağla muhtaç ta'mir olan mahalleri ma'rifet-i şer' ve bâ ferman-ı 'Ali Hasebi Mütevellî tayin olunan El-hac Mehmed Ağa ve hasb-i nazır nasb olunan El-hac Ahmed Ağa ve münasibine mübaşir ta'yin olunan El-hac 'Ali nam kimesneler ve ahali kasabanın ve sa'ir ehl-i vukuf ma'rifetleriyle gereği gibi keşf ve tahmin ve mümzî defteri der'aliye irsa oluna deyu nazır-ı vakf tarafından varid olan mektub-u emri üslûblarını imtisalen taraf-ı şerle tayin olunan katib-i da'ileri mimâr-ı hâssa ve neccar halife ve taşçı ustaları ile kasaba'î mezkureye varub ahaliyi kasaba-i mezkur ve ka'im-i makam ve nazır mezkurlar ile bade'l-muayene muhtaç-ı tamir olan mahallerini mu'eddâ olunacak mimâr merkum bade'l mesahar ittifakın tahmin eyledikleri defter-i müfredat itdikleri ber-vech-i ile zikr olunan hurriren fi gurrice sen 1166 şerefeden külaha değin belakin münhadim olacak betek divar-ı kad-den divarı terbi' zira' 56 fi 480 guruş 26880 Şeref-i mezkurede münhedim olmağla tahdid olacak korkuluk kademe duren terbi' 4,5 fi 240 guruş 1080 müceddeden betek mezkure üzerine ahşabdan külaha terbi' 28 fi 180 guruş 4040 derun cami'î şerifde mücedded bağdadi tavan terbi' 252 fi 40 guruş 10080 teccid olunacak cam divar çift 2 fi 720 guruş 1440 merammat olunacak cam çift 27 fi 120 guruş 3240 derun-u câmi'î şerife mücedded beyaz sıva terbi' zira 450 fi 5 guruş 2250 dehliz-i câmi'î şerifle münhedim olmağın teccid olacağı tas-ı kavis aded 15 herbiri zira 8 fi 180 120 guruş 31600 kavislerin fakuliye ta'bir olunan kargir divarı terbi' 42,5 fi 200 guruş 8500 üzerine mücedded gelevi (boşluk) açmalı kafa tahtası tulen ve arzen zira' 52 fi 320 guruş 16640 kurşun ahşabdan sakf tulen ve arzen terbi' 770 fi 60 guruş 46200

Der Kenar Kaydı

Cisr Mustafa Paşa Kasabasında olan Cami'î Şerif ve Mekteb-i Hatib ve taba-hane ve kebir ta'miri defteridir.

Sayfa No : 19, Belge No : 20

etraf-ı cami'î şerif harlısında ve Mekteb-i han divarından münhedim taş harpüştelî derzli divar terbi' zira 380 fi 30 guruş 11400 han vemektebi şerifine münhedim kargir ocakları aded 19 zira 38 fi 60 guruş 2280 etraf-ı sukuf han ve mekteb tabahanenin divar ve gelevi açmalı kafa tahtasundan muhtaç tamir olan mahaleye terbi' 50 fi 80 guruş 4000 handan merammat olunacak keniflerin kiremîd sakf-ı terbi' fi 4036 guruş 1440 haric

kasabada vaki' bağçelerden havli-i cami'i şerif ve handa olan çeşme şadırvana gelince tecdid olunacak künk aded 380 fi 40 guruş 15400 Cami'i şerif ve dehliz ve han ve mekteb ve taba-hanede zevb ve ferşe muhtaç kurşun tahta her biri $\frac{582}{8730}$ guruş 17420 Yekun 194930 zikr olunan cem'a şerif-i mekteb-i atif ve han ve tabe-hanenin ziyade mukteza ta'mir olan mahallemi meblağ-ı mecmu' mezkur ile gereği gibi imaret vemeremmet olunacağı icma' ittifakları iş bu mahale şerh virildi Harem-i Cami'i şerifin canib-i garbisinde bil-külliyeye münhedim olmağla tecdid olunacağı kargir kubbe aded 2 her biri zira 161 ikişer kat sıva ile terbi' 150 121 guruş 48300 zikr olunan kubbeler etrafına kargir koltıkları aded 00 fi 240 guruş 24 guruş 9760 her biri zira' 4 etraf-ı kubbede tecdid olunacak mahlut taşıyla kargir kemer aded 3 herbiri zira' 39 fi 320 terbi' 117 guruş 42120 kemerleri timur giriş mevcut olmağla ta'mir ile yerlerinde aded 03,5 fi 1980 guruş 660 kemer-i mezkur üzerine mevcud taşıyla fâkuliye tabir olunur deruni kargir yüzi sam divar terbi' zira' 30 guruş 10800 herbiri 6 fi 5 fâkuliye üzerine çifte gelevi açmalı kafa tahtası zira' 42 fi 360 etraf kubbelerde derun-i tuğla mahlut yüzi somayak divarı terbi' zira 45 fi 450 guruş 20250 Harem-i Cami'i şerifin canibi erbasında olan kemerlere ve kubbelere toldırması terbi' zira' 82 guruş 6560 maharc-i iskele fi 80 Harem-i mezkurun kubbesinin bir kemerin kilidleri oynamağla sıkılmasının iktiza iden on vukiye kurşun ve ücret-i amelesiyle yerine ve vaz' akçe 480 etrafı harem mezkurun kubbeleri etrafına tecdidi iktizâ iden cem çift 21 guruş 15120 fi 720 her biri kadden zira 2,5 ve arzen zira' 1,5 derun-u cami'i şerifde mihrâb divarına masna' kebir cam divar-ı mücedded aded 3 guruş 14400 herbiri kadden 3 arzen 1,5 fi 4800 Cami'i mezkurenin kubbeleri etrafında ve divar-ı camlarında vepencereler kanad camlarında meremmat ve silinmeğe muhtaç olan cam çift 57 guruş 41040 fi 720 mahfil-i hümayunda münhedim olmağla tecdid olunacak kenif önünde dehliz tavan ve tahta döşeme sakfi kurşun terbi' zira fi 6000 20 guruş 12000 şadırvan havlusunda tecdide muhtaç mermer döşemesi terbi' zira 19 fi 480 guruş 7200 havlulu mezkurun küfegi döşeme meremmatı terbi' zira' 80 fi 20 guruş 1600 şadırvan mezkur derununda nevgen kala'i ve etrafı taşına ve merammatı durer terbi' zira 53 fi 80 guruş 4560 tahfe'l-van boya tavanlı kurşun puşideli mücedded safkı tulen ve arzen terbi' zira' 196 guruş 58800 ma en kazı mevcut 300 tuşra havlunun çârşu tarafında vâki' kargir nerdbanlı kapu kemerinin oynayan kilidleri ve sıkılmasını ve merammat koltıklarının zira' 3 fi 180 guruş 480 imaret tarafında vaki' üzeri taş kemerli mücedded kapu: (üzeri çizik) harpüşteli tarafeyn-i kemerli mücedded kapu aded 2 terbi' zira 160 fi 90 guruş 14400

kezâlik cami'i mezkurun nehr-i Tunca tarafında taş cısr tarafını cârcube kemeriyle üzeri harpüşteli kapu mevcut taşıyla aded 2 fi 2000 guruş 4000 tâbe-hane kapusu üzerine kurşun puşidenli münhedim olan zula sakfı tecdid terbi' zira' 60 fi 120 guruş 7200 tâbe-hane-i mezkurenin etrafı erba' divarlarına münhedim olan kadden ikişer zira' cam divar tahdid çift 8 li 720 guruş 5760 nehr-i Tnuca tarafında darü'ş-şifa bağçesi etrafında münhedim olan gereli saçağı tarafeyn-i derzli çamur taş divar terbi' zira 202 fi 40 guruş 10080 Cami'i Şerif'ül etrafı erba' divarlarının mevazi'i müteferrika ve yüzülme som taş meremmatı terbi' zira' 512 fi 90 guruş 46080 kurşun tebdil olunacak tahta kıyye 18 fi 2 1170 $\frac{17550}{35100}$ iktizâ iden mesârif-i iskele guruş 202640 resen ba ve ihrac-ı mezbele 61798 Yekun 395538 Cami'i mezkurun darü'l-şifâ canibinde olub mukaddema isabet sâ'ika ile binasına ver vehn-i tari' olduğundan bu def'a bi-emri'llahi te'âlâ vaki' olan zelzele'i azimede şerefe tabanına değni münhedim olub zeminden mahal-i mezkure değin binası mütezazelzil ve minşak olduğundan bi'l iktizâ hedm olacak gövde-i minaren kadden ve 'arzen ve duren terbi' zira 955 fi 120 guruş 114600 fi 120 ücret-i hadem terbi'an $\frac{333}{119880}$ âhcâr mevcudesiyle müceddeden binâ olunacak mahlut kürsi minâre kadden zira' 12 arzen 1,5 duren 17,5 terbi' zira 222 fi 360 guruş 48600 guruş 79920 Kürsi'i mezkureden ber vechi muharrer taht-ı şerifeye varınca mahluta bina olunacak gövde-i minare kadden zira' 37,5 duren zira' 15,5 barmak 6 arzen zira'ı barmak 6 terbi' zira' 622 fi 880 guruş 54760 zeminden

Sayfa No : 20, Belge No : 21

zeminden taht-ı şerifeye dek kenâd (boşluk) ve zevaneye kurşun ile derun-u gövdeye vaz' olunacak kademe ma' yedekt mahluta çift 137 terbian 360 guruş 49320 gövde-i mezkureye tekmlil kademe için mücedded kenad ve zıvana ve kurşun ile vaz' olunacak mücedded taş kademe ve yedek çift 18 fi 820 guruş 12960 gövde-i mezkure için yine avizeli mücedded taban-ı şerife ma' küfegi döşeme duren zira' 2600 guruş 79500 fi 3000 etraf-ı şerifeye kadden duren mücedded korkuluk duren zira 26,5 guruş 19080 terbi'an 720 taban-ı şerefeden külaha değin petek tabir olunur kaval gövde

kadden 15 duren zira' 14 fi 690 guruş 140 guruş 96600 Petek mezkur üzerine ma' malzeme ma' tamir-i alem müceddeden külâh-ı minare terbi'an zira' 70 fi 210 guruş 14700 Cami'i şerifenin 'imaret tarafında vâkî' minare-i aharı tek şerife üzerinde hedm olunacak petek makale kadden ve duren zira 140 ücret-i hadem fi 120 guruş 12800 mahluta taşıyla ber vech-i muharrer müceddeden ibna olunacak petek ta'bir olunur kaval gövdesi kadden ve duren terbi' zira 140 fi 345 guruş 48300 Petek mezkure üzerine ma' malzeme ma' tamir 'alem müceddiden külâh minare terbi'an zira' 70fi 210 guruş 14700 İki aded minareye iktiza tulen ve 'arzen ve kadden terbi'an zira harc-ı iskele 6880 fi 20 guruş 137600 medrese otaları önünde vaki' sofaları üzerinde olan kubbe ve kemerlere yare toldırması ve sıvaları tecdidi terbi' zira 352 fi 80 guruş 28160 mahal-i mezkurede mail-i inhidâm olmağla hadem olunub naksıyla mahluta tecdid olunacak kargir kemer aded 3 fi 180 herbiri zira' 8 24 taş mevcudesiyle guruş 4320 mevcut olmağla ma başlık yerine vaz' olunacak mermer sütun aded 1 guruş 1000 mahal-i mezkurde mücedded olacak iki aded kargir sagir kubbe her biri terbi'an zira 34 fi 150 guruş 11700 kubbelere mücedded koltuk aded 8 terbi' zira' 28 fi 240 guruş 6720 herbiri zira 3,5 mahal-i mezkurde rihtim kargir zira' guruş 5 fi 450 guruş 2250 Fakuliye tabir olunur yüzülme divar zira' 15 guruş 5400 fi 360 üzerine gelevi açmalı kafa tahtası zira' 15 guruş 5400 fi 360 medrese kapusunda tarafeyn-i som divarına meremmat yüzülme çevilme derz terbi' zira 42 fi 40 guruş 1680 Zokak kapusunda kiremid puşide sakfi tecdidi terbi' zira 32 fi 120 guruş 4320 Medrese-i mezkureye ôni ve burmaları divarında taş basamaklı iki aded kenif ve terbi' zira 72 fi 600 guruş 43200 kadden üçer zira ve 'aarzen on sekiz barmak kurşun puşide kargir ocak depeleri merammatı aded 9 terbi' zira' 26 fi 200 guruş 5200 mahal-i mezkurda tecdide muhtaç olan ber vech-i muharrer ocak depeleri aded 9 terbi' zira' 26 fi 300 guruş 7800 mevcut timur ba ğlamaları ile müceddeden kebir kirişhane aded 3 fi 300 guruş 900 birun kubbelerde merammat som ayak aded 2 duren zira' 2 0fi 460 guruş 9000

Yekun medrese 137050 derun-u matbahda münşakk olan dört adet kemerlerin yare toldırmaları terbisan zira' 48 fi 80 guruş 3840 derun-u imaretden me'kel kubbesi birununda kurşundan el-vah tulen zira' 24 fi 20 kıyye 186 guruş 3720 kıları münirani olan mahalin münhedim olmağla timurları mevcut cedit taş ocak tâlımbazı aded 1 guruş 1800 imaret-i mezkurede kebir cam divar çift fi 720 guruş 3600

Yekun 29160 derun-u darü'l-şifa kebir kubbenin yan toldırmaları oynayan kemerlerin kilid yerine vaz' ile merammatı tulen 18 arzen 18 terbi' zira 324 fi 80 guruş

25920 Cami-e giden su yollarının lağm tathiri zira' 1000 guruş 10000 fi 10 darü's-şifa ve mâtbah ve keniflere alanı üzerine mücedded boru aded 160 fi 220 guruş 39600 bâş terazuda tecdid künk aded 150 fi 40 guruş 6000 derununda olan havza müceddeden delu lûgen kalay terbi' zira 9 fi 30 guruş 270 kubbe-i mezkura etrafından cam yerine tecdide muhtaç olan mûnşakk alçı dökme pencereleri aded 2 herbiri kadden 2,5 fi 85 guruş 1275 etraf-ı pencerelerin çarcube ve kanatları meramâtı 18 fi 360 guruş 6480 etraf-ı havzda taş dökme merammatı zira 30 fi 20 guruş 600 bazen ta'mir ve bazen tecdid olunacak hasteler mahal-i otaların kadden üçer ve arzen on sekiz barmak otalarına kavgir ocak tepesi aded 18 fi 18 guruş 4320 mahal-i mezkurda dehliz önünde ve kiler önünde meremmat taş dökme terbi' zira' 321 fi 20 guruş 6421 darü's-şifa kilarında olan kemerin yare toldırması zira' 4 fi 80 guruş 320 şerbet-hane önünde müceddeden kurşun sakfi terbi' zirâ' 27 fi 120 guruş 3240 mahal-i mezkurda dolma divar ile kiremid puşide mahlut sakf terbi' zirâ' 46 fi 60 guruş 2660 beş aded hacerele cam çercubesi tecdid-i aded 5 fi 150 guruş 750 hacerat-ı mezkure önünde olan dehlizler kemerlerine beyaz ve horasanlı sıva terbi' zira' 50 fi 5 guruş 250 fi 20 guruş 5000

Yekun medrese 112605

Sayfa No: 21, Belge No : 22

Mahluta kendü kurşini kafa tahtalarıyla yerine vaz'a olunacak korkuluk taş tulen zira'a 250 fi 1030 guruş 257500 Cisir-i mezkurun seyl yaran ta'bir olunur merammatı aded 4 herbiri zira' 8 fi 360 guruş 32 guruş 11520 hamâm canibinde olan sed-i kebirin merammatı ve çevilme ve derz-i tecdid-i terbi' zira 105 fi 20 guruş 2100 şehir tarafında cisir-i mezkurun mevcut taşıyla tecdid olunacak kargir divarı terbi' zira' 35 fi 60 guruş 2800 divar-ı mezkurun üzerine mevcut kafa tahtalarıyla kendü kurşunuyla yerine vaz' olunacak girilikden korkuluk telen 35 gi 120 guruş 4200 yekun 398240 Cisir-i mezkûre mutasıl kulübe kırk karış dökmesi ve ulakları için kebir tobaç direği ve tecdidi üsküdarıyla kiremid puşide sakf-ı asiya tulen zira' 33 arzen zira' 19 fi 260 terbi' 462 guruş 120120

Yekun : Cami'i Bayezid Han ve Medrese ve imaret ve matba ve darü's-şifa cisir ve asiya minareleri masarıfidır 2989543 mâsarif-i tamirat cami-i üç şerifenin harem cami'i şerifde çubuk minare ittizalinde olan guşide münakkaş suvalı kargir kubbenin tecdid

olacak mahali terbi'an zira 10 fi 200 guruş 2000 haremde ortakapusu olan sûtunda iki aded mermer başlıkları bağlamasına kendü kurşun ile timur çember aded 2 fi 1320 guruş 2940 burma minare ittisalinde olan köşede münşakk olan horasan ile mûnakkaş olan kubbenin merammatı terbi' zira' 8 fi 200 guruş 1200 mahal-i mezkura mûnhedim olmayan beş aded kubbenin münşakk olan mahallerin yare alçı akıtması terbi' zira 60 fi 100 guruş 6000 mahal-i mezkurda olan mecmu'a dehlizlerden merammat cam divar aded 18 fi 360 guruş 6480 kubbeler ve kemerleri oynayan kilidleri sıkması ve çevilme derzleri ber vech-i tahmin guruş 2400 nerb-banlı kapu tarafında olan sûtun-u kebir mermer yaretoldırmasına kendü kurşun ber vech-i tahmin guruş 1800 Cami'i şerif kapusu köşelerinde bil-külliyeye mûnhedim olan kubbe aded her biri 2 terbi' zira 189,5 fi 150 guruş 57850 ittisal kübbe-i mezkure kezalik mûnhedim olan kargir kubbe aded 5 her biri terbi' zira 189,5 fi 225 guruş 213187 kubbeler tahtında kırmızı ve beyaz taş ile mahlut mücededen kargir aded her biri terbi'an zira' 17,5 fi 360 guruş 50400 zikr olunan kemerler tahtında her biri kadden 9,5 zira' ve duren beşer buçuk zira' mahlut mermer pardenen makar başlıklı sûtun kebir aded 4 her bir paresi kurşun ve sıva üstadiyesiyle mahaline vaz'a fi 6500 guruş 26000 etrafı kubbelere kargir koltuk aded 20 herbiri zira' 12 terbi'an zira' 240 fi 240 guruş 57640 mahal-i mezkure beşer aded som ayak divarı terbi' zira 12,5 fi 450 guruş 5625 kemerler bağlamasına kiriş içün kebir mân aded 10 fi 600 guruş 6000 mâne asmağa her biri kıyye 20 aded 10 fi 600 guruş 600 fakuliye tabir olunur som divar terbi' zira' 42 fi 360 guruş 15120 üzerlerine çifte geluri açmalı kafa tahtası tulen 2126 fi 320 guruş 19840 mahal-i mezkurda rıhtım giru zira' 50 fi 420 guruş 21000 etrafı kurşun tahtına kadden zira' mermer oluk aded 4 fi 480 guruş 3840 kubbeye mermer alem aded 6 guruş 3600 fi 600 medreseler tarafında olan kubbeler etrafına ve cami'i şerif sakfına som ayak ve kafa tahtası tecdidi tulen 21 kadden 2,5 guruş 57 guruş 20520 fi 360 derun-u cami'i şerifde mûnakkaş hizalı sıvasıyla tecdid olunacak sakf kubbe terbi' zira' 22,5 fi 180 guruş 4050 mahalle-i mezkurde som ayak zira' 9 guruş 4050 mihrab önünde ve mahalle-i hûmâyun ittizalinde oynayan kilidler sıkılması zira' 16 fi 80 guruş 880 derun-u cami'i şerifin divar camları ve pencere camlarının mecmu'i silünüb ve merammatı çift 75 fi 360 guruş 27000 harem cami'i şerifin mûnhedim olan şadırvan tarafına kadden on sekiz barmak mücedded mermer zârı zira' 22,5 fi 480 guruş 10800 zâr-ı mezkur üzerine her biri sekiz vukiyye timur kollarıyla şadırvan üzerine tel kafes terbi' zira' 67,5 fi 40 guruş 2700 derununa levgen kalay ve derz zira' 24 fi 80 guruş 1920 tahta der şişeli almağdânse sacakli elvan boya tavanlı şadırvan mezkur üzerine kurşun puşide mücedded sakf tulen 26 ve arzen 19 terbi' zira' fi 360 guruş

56160 şâdirvan havlusunda merammat mermer döşeme terbi' zira 146 fi 40 guruş 58400 medreseler tarafından vâki' harem kapusunun üzerine tahda elvan boya kabulü kurşun ferş olunacak mücedded zilla sakfi terbi' zira' 24 fi 240 guruş 5760 harem kubbelerin etraf pencerelerinde yüzülme kemer merammatı zira' 8 fi guruş 2880 etrafı sakfın mevazi' müteferrikasında çifte gelevi açma kafa tahtası tecdidi zira 62 fi 320 guruş 19840 medrese canibinde vaki' tarafeyn-i ve kemeri ve kafa tahtalı taş harpuşteli münhedim olan kapu tecdidi ber vech-i tahmin guruş 3000 kapu-yı mezkur kurbundan som taş terazu'ı ab terbi' zira 45 guruş 6000 mahal-i mezkur hareminde çeşmeye taş kemer guruş 3000 mahal-i mezkurde som terazu'ı ab guruş 2500 hamam tarafında olan havlu kapusuna som kademeli mahlut taş kemer guruş 3200 mahal-i mezkurda vaki' kenifler münhedim olmağla taş divar ile üzerinde kiremid puşide sakf-ı terbi' zira' 162 fi 360 guruş 59120 üzeri kerpi (boşluk) keniflere taş divar terbi' zira' 72 fi 120 guruş 8040 abresthane muslıkları hazinesine müceddeden levgen kala'i terbi' zira' 18 fi 80 guruş 1440 cami'i şerifin ve haramın her biri onar kademe iki aded taş nerd-ban kebir merammatlarına ber vech-i tahmin guruş 1200 çarş u tarafına sebil ittizaline bil-külliyeye münhedim olan çar cubeli ve kemerli ve harpuşteli havlına mücedded kapu aded 3 terbi' zira 24 guruş 4300 ittisal kapuda vaki' sebil kadden ikişer zira' mermer pencere sıvasıyla iki aded mermer zar zira' 8 terbi'an fi 480 guruş 3840 pasteciler sukı tarafına vaki' havcluya müceddeden taş çercubeli kapu aded 1 guruş 3000 tarafeyn-i kapu-i mezkurden vemez ar ıstan-ı etrafında münhedim olan derzli ve harpuşteli çarçubemur (boşluk) divarı terbi' zira' 304 fi 30 guruş 6120 Peykler medresesi kurbunda vaki' bil-külliyeye münhedim olan kezalik harpuşte taş kemer havlu kapusuna bervech-i tahmin guruş 3000 ittisâl-i kapuda kezalik som yonma terazu'ı ab tecdidi terbi' zira 10 fi 300 guruş 3000 mahfel-i hümâyun taşrasında mâi'li inhidam olan fevkani kenif ve kahve otası tecdidi tulen ve arzen zira' 100 fi 480 guruş 4800 üzerlerine kurşun puşide mücedded sakf terbi' zira 40 fi 120 guruş 16800

Yekün 736922 medrese-i mezkure canib-i garbisinde vaki' otaları önünde münhedim taş dehliz tavanlı tulen zira' 59 arzen zira' 7,5 fi 80 guruş 442,5 guruş 35400 mevcut olan sütunları üzerine mücedded kargir kemer aded 13 terbi' zira' 251,5 guruş 30229 herbiri umumlu zira' guruş 15,5 fi 150 kemer bağlamalarına mevcut timur bağlamalarıyla mücedded giriş için mane aded 26 fi 360 guruş 9360 üzerlerine fakuliye ta'bir olunur som divar mahlut terbi' 36 herbiri 3 fi 360 guruş 12960 mahal-i mezkure mücedded kafa tahtası zira' 59 fi 320 guruş 18880 kemerler üzerine tıhtm kargir terbi'

zira' 100 fi 450 guruş 45000 zehar otalarda bil-külliyeye münhedim olan çamur divar terbi' zira' 48 fi 50 guruş 2400 otaların mecmu-c üzerlerine taş ocak depeleri merammatı aded 20 fi 200 guruş 4000 medrese-i mezkure sokak kapusu üzerinde kargir kemerli mukarnezli kubbenin oynayan kilidleri sıkılması zira' 5 fi 80 guruş 400 (Otaların mecmu-ı üzerlerinde taş ocak depeleri meremmatı aded 20 fi 200 guruş 4: iptal edilmiştir) otalar dehlizi önünde taş sütunlu bağdadi tavan tecdidi tulen ve arzen terbi' zira 270 fi 80 guruş 21600 kurşun zevb ve kurşun tahta aded 1358 guruş 20370 guruş 40740 fi 19 harc-ı iskele guruş 1071090 kufe kürek ihraç guruş 228976 mecmu' ocakların depeleri kargiri meremmatı aded 18 fi 200 guruş 3600 mevazi' mütefferika kafa tahtası tecdidi zira 6 fi 320 guruş 1920 yekun medrese ve iskele ve kurşun ve mezbeledir 1527056 kargir mekteb-i şerifin etrafı divarı derunurda bağdadi tavanı ve sakf meremmatı terbi' zira' 160 fi 300 guruş 48000 mektebi-i mezkurun yazlığa mücedded tuğla döşeme terbi' zira' 100 fi 50 guruş 5000 etrafı tahta perdeli kiremid puşideli sakflı mücedded kenif terbi' zira' 36 fi 180 guruş 6480 (mecmu ocakların divarı kargiri meremmatı aded 18 fi 200 guruş 3600: iptal edilmiş) taşra terazudan şadırvana varınca ceded künk aded 200 fi 40 guruş 8000 terazu-ı mezkurden kenifler mushıklarına varınca alanı üzerine cedit borı 32 fi 230 guruş 7040 üç yollu üç şerefeli minarenin taht-ı şerefede hedm olunacak gövde-i minare de kadden zira' gövde-i 9 barmak 8 duren zira' terbi' 233 guruş 17960 alacaminare fi 120 yine mahal-i mezkure mahluta bina olunacak gayr-i ez-kademe gövde-i minare kadden zira' 9 barmak 8 duren terbi' zira' 233 guruş 167760 fi 720 gövde-i minareye mahluta kademe direk çift 84 fi 260 guruş 30240 gövde-i mezkure üzerine mukarnez ve avizenin taban şerife ma' kufegi (boşluk) düşmesi duren zira' 39 fi 300 guruş 117000 şerife-i mezkureye kadden bir buçuk zira' maşbak cedit korkuluk terbi'an zira 38 fi 300 guruş 114000 taban-ı şerife-i evveliden şerife'i saniye vuranca müceddeden gövde-i minare kadden zira' 10 duren zira' 24,5 terbi' zira 247,5 barmak 6 guruş 217800 gövde-i mezkureye müceddeden kademe ve yedek çift 60 fi 720 guruş 43200 mahal-i mezkure taban-ı şerife döşeme duren zira' 38 fi 300 guruş 114000 şerife-i mezkureye mücedded Korkuluk duren zira 57 fi 424 guruş 24128 taban-ı mezkureden şerife-i salise varınca mücedded olacak gövde-i minare duren zira' 23,5 kadden zira' 10 terbi' zira 235 fi 840 guruş 197400 mahal-i mezkure cedit kademe ve yedek çift 30 guruş 21600 fi V20 gövde-i mezkure üzerine mücedded taban-ı şerife ve döşemesi duren zira 34,5 fi 300 guruş 103500 şerife-i mezkureye müceddeden korkuluk duren zira' 51,5 barmak 6 fi 424 guruş 21944 taban mezkureden külaha dek petek kaddan zira' 10 duren zira 21 terbi'an zira 210 fi 690 guruş 144900 üzerine müceddedan

kûlah ma' tamir alem ma' malzeme kadden duren zira' 105 fi 210 guruş 22500 iki yollu iki şerefeli minare tek taht-ı şerefeden münhedim olacak gövdesi kadden zira 5 barmak 6 duren zira' 19,5 terbi'an zira 102 fi 120 guruş 12270 mahal-i mezkure mahluta binâ olunacak gayr-i ez kademe ve yedek gövde terbi' zira 102 barmak 6 terbi' zira' fi 880 guruş 89980 mahal-i mezkure mahluta kademe yedek aded 32 fi 360 guruş 11520 gövde-i mezkure üzerine mücedded mukarnesli ve avizeli taban şerife ve kûfegi döşeme duren zira' 37,5 fi 3000 guruş 112500 taban-ı mezkure müceddeden korkuluk duren zira' 56 barmak 6 fi 424 guruş 23850 mahal-i mezkurdan ikinci şerifeye varınca dek gayri az kademe gövde minare zira 10 duren zira' 24,5 barmak 6 fi 880 terbi' guruş 247,5 guruş 217800

Sayfa No: 23, Belge No: 23

gövde-i mezkureye müceddeden kademe ve yedek çift 30 fi 720 guruş 21600 mahal-i mezkure taban-ı şerife mukarnesli ve avizeli kûfegi döşeme duren zira' 33,5 aded 3000 guruş 100500 şerifeyi mezkureye müceddeden müşebbek korkuluk duren zira' 49,5 barmak 6 fi 424 guruş 22988 taban-ı mezkur üzerine petek kadden zira' 10 duren zira' 22 fi 690 terbi'an 220 guruş 191800 petek-i mezkur üzerine kûlah ma'alem ma' malzeme kadden zira' 10 duren zira' 32 fi 210 guruş 23100 çubuk minarenin taht-ı şerifede hedm olunacak gövde-i minare kadden 5 duren zira' 14 barmak 6 barmak 6 terbi'an 71 fi 120 guruş 8570 mahal-i mezkure kırmızı ve beyaz mermerle mahlut tecdid olunacak gövde-i minare barmak 71 fi 926 guruş 65977 mahal-i mezkure mahluta kademe ve yedek (direk olabilir) çift 15 fi 360 guruş 5400 mahal-i mezkure mukarnezi ve avizeli müceddeden taban ve döşeme terbi'an duren 52,5 barmak 6 fi 300 guruş 77350 üzerine mücedded müşebbek korkuluk duren zira' 38 barmak 9 fi 424 guruş 16269 üzerine petek kadden 10 duren 12,5 fi 135 guruş 93150 üzerine kûlah ma'alen ta'mir malzeme kadden 8 duren 13,5 terbi'an 54 guruş 11340 fi 210 burma minarenin kezalik tahta şerefeden hedm olunacak mahal-i kadden zira' 5 duren zira' 14 barmak 6 guruş 8570 mahal-i mezkure kırmızı ve beyaz ile mahlut tecdid olunacak gayri ez kademe ve yedek burma gövde minare barmak 6 terbi'an 71 fi 976 guruş 69540 gövde-i mezkureye mahlut kademe ve yedek çift 15 fi 360 guruş 5400 mahal-i mezkure mukarnesli ve avizeli mücedded taban şerife döşeme zira 25,5 barmak 6 fi 3000 guruş 77250 üzerine mücedded mu şebek korkuluk duren 38 barmak 9 fi 424 guruş 12269 üzerine

petek kadden 10 duren 13,5 terbi' 135 fi 690 guruş 93190 üzerine külah ma'alem ta'mir malzeme kadden 8 duren zira' 13,5 fi 200 guruş 11340

Cem'an yekün: üç şerefeli ve medreseleri ve mektebi şerif ve minareleri mesarifidir 4994917

Sayfa No : 23, Belge No : 24

mesarif-i tamirat-ı cami'atık Cami' şerifin mihrabı üzerine ve yemin ve yesarında bil-külliyeye münhedim olan zkargir kubbe çift 3 herbiri terbi'an 459 fi 225 1377 guruş 39829 taht-ı kubbelere arzan vedur zira' altışar barmak iki şer zira' duren yüz seksen tokuz zira' kargir aded 3 terbi'an 567 fi 150 guruş 85050 kemer üzerine kargir rihtm aded her biri terbi'an zira' 119 fi 350 238 guruş 107100 mahal-i mezkurda tecdid olunacak kemer tulen ve arzan duren aded 1 fi 150 terbi'an 229,5 guruş 34425 kemer-i mezkurlar kadden zira' 3,5 derunları kargir yüzleri som paye terbi' 5 fi 450 guruş 3150 mahal-i mezkur da her biri üçer buçuk zira' koltık aded 4 terbi' zira' 14 fi 240 guruş 3360 vasat cami' şerifde tecdid olunacak ber vech-i muharrer kargir kemer aded 2 her biri terbi'an zira 189,5 fi 150 guruş 56850 fi 150 mahal-i mezkurde meremmat olunacak kemer terbi' 56 fi 150 guruş 8400 mahfel-i hümâyün zokak kapusunun iç yüzünde meremmat olunacak kargir kapu kemeri duren 3,5 fi 150 guruş 515 kadden bir buçuk zira müşebbek zıvaneli ve kafa tahtalı korkuluklı ve kemer taşlı kapulu mücevvef külahlı tarafeynli divarlı minber aded 1 zira' 80 guruş 36000 fevkani divâr camların ve kebir karadlı pencere camlarının mecmu-ı meremmat ve silmeleri çift 24 fi 80 guruş 1920 derun-ı cami'i şerife mücedded tuğla döşemesi terbi' zira' 3441 fi 40 137240 etraf kubbelere her biri ikişer zira' kadden ile cam çift 12 fi 720 guruş 8640 müezzini mahfali merammatı ve toğrılması ber vech-i tahmin guruş 3000 Cami'i şerifin mahfil-i hümâyünü ittisalinde külliye münhedim olan kurşun puşide sakflı elvan boya tavanlı kahve otası ma' kenif tulen ve arzen terbi' 64 fi 360 guruş 23040 mahfel-i hümâyün kapusu üzerine kurşun ferşi için tahte'l-van boya tuğra elvanlı zula sakf tulen ve arzen ve kadden 25 fi 200 guruş 5000 Cami'i şerifin mahfel-i hümâyün köşelerinde ve mihrab ve kemerleri taraflarında dört mahalde zokak divarının yare toldırılması tulen zira 88 fi 80 guruş 7040 Cami'i şerife mekteb-i şerif tarafında olan kapu üzerine taht-l elvan boya tavanlı kurşun ferşi için zula sakfı tecdid tulen ve arzen ve kadden terbi' zira' 125 fi 120 guruş 15000 Cami'i şerif dehlizinde bil-külliyeye münhedim olan kargir kubbe mücedded her biri terbi'

zira' 157 fi 150 guruş 39250 taht-ı kubbelerin kufe giden mahlut kavrs aded 11 her biri zira' duren zira' 88,5 fi 360 guruş 350460 kavis-i mezkurlara yüzi som kûfegi ayak aded 3 herbiri ikişer Zira terbi' 7,5 fi 450 guruş 3375 kavis-i mezkurun kubbelerine koltuk aded 20 herbiri zira' üç buçuk fi 240 guruş 12800 mahal-i mezkurda fakuliye tabir olunur yüzülme som divarı her biri kadden zira' 4 aded 7 fi 360 guruş 10080 fakuliye üzerine gelevi açma kafa tahtası zira' 93 fi 320 guruş 29760 mahal-i mezkure kanat kurşuni ile tecdid olunacak mahlut taş ayak aded 6 her biri tulen ve arzen 2,5 kadden zira' 10 terbi' 360 fi 600 guruş 616000 mahal-i mezkurde ayaklar loğlamasına kirüş içün mâne aded 11 fi 600 guruş 6600 tahta kademelere dehlis sofaları önüne deruni kargir yüzi som divar tulen ve arzen ve kadden terbi' zira' 80 fi 45 guruş 36000 el-ka'ide kavs papları üzerlerine kargir rıhtım terbi'an zira 75 fi 450 guruş 33750 dehliz-i mezkure yüzi som yonma kemerli üzeri taş harpüşteli veç arcubeli kara ağacdan masnu' kiremid aded 1 zira' 54 fi 90 guruş 4860 dehliz-i mezkur önünde abdest muslukları içün etrafı erba'sı som yüzli su hazinesine aded 116 fi 600 guruş 69600 muslıkları üzerine tulen zira' 22 doğrama trabzan aded 50 guruş 1100 muslıkları önüne sütunlu ve tabanlı tahta mim şişeli tavanlı kurşun puşide mücedded sakf-ı tulen zira' 24 arzen 5 terbi' 120 fi 240 guruş 28800 ittisal musluklarda taş harpüşteli yüzi som yonma terazu ab tulen 3 kadden 5 arzen 5 terbi'an zira' 75 fi 180 guruş 13500 mahal-i mezkurda bil-küllüye münhedim olan üç terekli yonma taş sadırlı timur pencereyi başlıklı sebil üzerine taş sakflı tulus kubbe tulen ve arzen terbi'an zira' 43,5 fi 150 guruş 6529 sebili mezkure üzerine kafa tahtası duren zira' 22,5 fi 320 guruş 7200 sebil pencerelerinin mermer zira' fi 600 guruş 5400 tahta pencerelere tulen zira 7,5 kadden 1,5 kûfegi zira' terbi'an zira' 10,5 fi 300 guruş 3150 derun sebili taş tekne aded 3 herbiri fi 1320 guruş 3960 tekneleri üzerlerine mermer sadr zira' 7,5 fi 600 guruş 4500 timur pencere burmaklığı aded 3 fi 360 guruş 1080 sebil-i mezkure kaddenr iki zira ve arzen bir buçuk zira' taş çarçube makabu meblağ 1800 kemerler mabeyninde olan muslıkların hazinesine levgen kalay terbi' zira' 49 fi 40 furuş 1960 mahal-i mezkûrde yedi aded kademgahların merammât divar ve kiremit sakfı terbi' zira' 300 fi 40 guruş 12000 Cami'i mezkurun iki yıllı iki şerefeli minaresinin hed olunacak taht-ı şerife'i otada kadden zira' 3 duren zira 18,5 barmak 8 minareyi gövdesi terbi'an zira' 56,5 fi 120 guruş 6780 ber vech-i muharrer mahlut taşıyla tecdid olunacak gayri ez-kademe gövdesi minare kadden zira' 3 duren 18,5 barmak 8 terbi'an zira' 56,5 fi 880 guruş 49720 gövde-i mezkurde mahlut kademe yedek çift 18 fi 360 guruş 6480 gövde-i mekkureyi mücedded mukarnesli ve avizeli taban-ı şeref ma' yedek duren zira' 29,5 fi 3000 guruş 88600 taban-ı mezkur üzerine müşebbek

korkuluk kadden zira' 1,5 duren zira' 44 barmak 6 fi 424 guruş 18764 taban mezkureden şerefe'i sâniyeye varınca kadden 10 duren zira' 18 barmak 6 terbi' 182,5 guruş 191625 gövde'i mezkureye müceddeden kademe ve yedek çift 30 fi 720 guruş 21600 mahal-i mezkure mukarrezli ve avizeli taban şerife döşeme duren 29 fi 3000 guruş 87000 mahal-i mezkur üzerine mücedded petek duren zira' 180 fi 690 guruş 12920 kadden on zira' betek mezkur üzerine mücedded külâh minare ma' alem ta'mir ma' malzeme terbi'an 91 barmak 6 fi 210 guruş 19162 Cami' mezkurun mekteb-i şerif tarafında vaki' minarenin bil-küllîye mütezelzil münşakk olub kûrsider taht-ı şerefeye değin hedm olunacak gövde-i minare kadden zira' 24 duren 15,5 barmak 6 fi 120 terbi'an 378 guruş 45360 ber-vech-i muharrer mahlut taşıyla tecdid olacak gövd-i minare kadden 24 duren 19,5 barmak 6 terbi' 278 fi 432 guruş 163296 gövde-i mezkure üzerine kemerli emrudi taban-ı şerefe ma' kûfegi mücedded döşeme hiza'en zira' 27 fi 1320 guruş 35640 gövde-i mezkurede mahlut kademe veyedek çift 72 fi 360 guruş 25920 taban-ı şerefe üzerine sağır müşebbek kadden zira' 1,5 korkuluk duren zira 27 fi 420 guruş 11340 mahall-i mezkure divarının kadden zira' 10 ve duren zira' 1555 fi 690 guruş 116950 petek mezkur üzerine müceddeden on zira' kaddan külâh ve ta'mir-i 'alem ve malzeme terbi'an 77,5 fi 210 guruş 16275 yekun minareleri mesarifidir 927279 bedestanın beş aded deruni kargir kemerlerinde meremmatları her biri zira' 13,5 fi 80 guruş 1000 mahal-i mezburde kubbeler divarları mevazi-i müteferrikasının yare toldırması zira' 128 fi 80 guruş 10240 sahâflar ve yağlacılar kapularının yukaru ve zıvane yuvaları açılmağla sıkılmasına timur külâh aded 2 herbiri fi 35 kıyye 15 guruş 900 dört aded kapularında taş kemer ve çevilme derz meremmatları terbi'an zira 60 fi 30 guruş 1800 sahaflar kapusu haricinde vehn gelmekle ta'mir olunacak kemerleri her biri duren zira 6 aded 8 fi 80 guruş 3840 kemer-i mezkur üzerlerine kapu kapuları haricinde mücedded tulus terbi'a zira' 40 fi 150 guruş 6000

Sayfa No : 25, Belge No : 25

Koyunculu taraflarından olan kemerleri üzerlerine mücedded iktizâ ider kiremid sakfi tulen zira' 13 'arzen terbi' 169 fi 60 guruş 10140 mahal-i mezkurde yonma taş divar tecdidi tulen 12 kadden 4 terbi' 48 fi 40 guruş 1920 cami'i şerifde mecmu' kiremid akdarması ma' ta'mir sakf-ı tulen zira' 32 'arzen 25 terbi' 700 fi 12 guruş 8400 derun-u cami'i şerife meremmat suvaterbi' 18 fi 12 guruş 210 abdest musluklarına levgen kalay

bervech-i tahmin guruş 500 kanaldı pencerele mücedded iktiza iden orta tahta cam aded 8 fi 15 guruş 120 Cami'i şerif dehlizine ve derununa tuğla döşemesi terbi'an zira' 128 fi 40 guruş 5120 tuğla ve zemin minaresinin gelevi açma taban-ı şerefe ma döşeme korkuluk duren 22 fi 1800 guruş 39600 minare'i mezkur üzerine tuğladan petek divarı kadden ve duren terbi' zira' 99,5 fi 150 guruş 1425 petek mezkur üzerine külah minare ve malzemeleri guruş 7200 minare'i mezburenin taht-ı şerefeden mahluta tecdid olunacak kademe ve yedek çift 6 fi 360 guruş 2160 minare'i mezkure için iktiza iden mesarif iskele guruş 1350

Yekun mesudiyan mesarifidir 79585 harc-ı iskelesi guruş 1423750 cami'i bezestanda kurşun tahta kıyye 15 fi 2 1884 kıyye 28260 guruş 57520 ahre' mezbele-i mesarif ve kûfede kürek guruş 95685 bazarcıyan sükunda olan terazudan musluklarından andan kemerin kurbunda olan kenifler varunca muhtaç tecdid olan künk aded 260 fi 40 guruş 10400 kenifler ittisalinde ve bezzazistana varınca üzerine tecdid kurşun borı aded 55 fi 220 guruş 122100

Yekun: iskele ve kurşun ve mezbelesi su yolları 1676955

0022500

Cem'an ye'kun : yalnız meblağ mecmu' mezkur cami'i atik ve minaresi ve bezzazistan ve Mesudiye mesarifidir. 4493046

Sayfa No : 25, Belge No : 26

mefahirü'l kuzzat vel-hükkam ma'dinül fezanil vel kalam Edirne ve Kırk Kilise ve Tekfur tağından İstanbul'a gelince yol üzerinde vaki' kazaların kadıları ve na'ibleri zide fazlıhum tevki' refi' hümâyun vâsıl olacak ma'lum olaki şehir İstanbul kasab başısı Halil Zide kadruhu Divân-ı Hümâyuna arzuhâl idüb def'a muzayıka 'ibâdu'llah için celeb ve renc-bâr tâ'ifelerin tedarik ve cem' eyledükleri ağnamlarıyla Asitâne-i sa'âdetime gelurler iken Edirne ve kırk kilisâ ve Tekfur Tağı nam mahallere geldüklerinde altmış yedi senesine mahsuben cizyedarlar tam'-ihâmlarında naşi evrak açmazdan mukaddem olmakule celeb ve renc-ber ve çoban taifelerine Cizye kağıdı virmek kasdıyla ahz ve habs eyledüklerinde Asitâne-i sa'âdetime gelecek ağnamın

vaktiyle gelüb irişmemesine ba'is oldukların bildürüb olmakule celeb ve renc-ber ve çoban ta'ifesinde olan ehl-i zimmet re'a yâ hilaf-ı şûrût evrak tevzi'inden Mukaddem bir mahalde ahz ve meks itdürülmeyüb bundan akdem der 'aaliyelerime gelmelerine mümâha'at olunmamak babında emr-i şerifim ricâ eyeldiği ecilden hazine'î 'amiremde mahfuz olan harac-ı muhasebesi defterlerine nazar olundığıda ehl-i zimmet re'âya ibtidâ evrak tevzi'î ve vakti recbi şerifenin mukaddem bir mahalde ve haz ve habs olunmayub mirurlarında müma'at olunmamak ve gurre-i recb-i şerifde buldukları mahalde istihkaklarına göre evrakları virülüb cizyeleri mâli cânib-i miri için cem' ve tahsil olunmak üzere evâmir-i şerifem virilü geldiği der kenar olunmağın imdi der kenarı ve şerutı mucebince amel olunmak Fermanım olunmaşdur buyurdumn ki hükm-i şerifem vardukda bu babda sadr olan emrim üzere 'amil idüb dahi vech-i meşhuh üzere zikr olunan celeb ve renc-ber ve çoban ehl-i zimmet re'âyaları ibtidâ evrak tevzi'î ve kati olan gurre-i receb-i şerifede buldukları mahalde istihak kaluna gurre odakları olub cizyeleri malı eda eylediklerinden recb-i şerifeye mukaddem bil ferman bir mahalde âhz ve habs olunmayub mâfit itdirmeyesiz şöyle bilesiz 'alamet-i şerife itimad kılāsız tahriren fi el-yevm aded cemâzi-yel-evvel her biri sitte ve sittin ve mie ve elf kayd fi 25 cemâzi-yel-evvel sene 1166 emr-i ali mucebince mektub dahi sadr olmuşdur kayd fi 25 cemâzi yel evvel sene 1166 Mustafa

Der Kenar Kaydı

Ehl-i zimmet re'âya taifesi evrakları tevzi' olunmakdan mukaddem miruru 'uburlarına mimanat olunmamak babında emr-i 'âli âkzu kuzat'ül müslimin evvel-i vûlatû'l muvahhidin ma'deni'l-fezanel vel yakin refi' i'lamü's-şeriat veddin ulum'ul enbiya' vel mürselin el- muhtass bi mezidi 'inayet'ül-mülk'ül-mu'in Mevlana Edirne kadısı zidet fezâ iluhu tevki' refi' hümâyun vasıl olacak malum olaki mahruse-i Edirne'de vaki' muteveffa yakut paşa evkafı kariyelerinden Edirne kazası muzafatından manastır nahiyesine tabi' Babas nam karye ahalileri südde-i sa'adetime arzuhal idüb bunların karyeleri tobrağından kadim'ül eyyamdan beru koyun ve sa'ir tavarları ra'i olunub otundan ve suyından intifa' eyledükleri mahsus ve müstakil mer'a yerlerine aharın alakası olmayub bu vechle dahl olunmak icab etmeyüb ve bu makule mer'a yerleri alınub ve satılmak ve tapu ile virülüb zira'at olunmak ve sonradan gars eylemek hilaf-ı kanun iken civarlarında vaki' Dabrice nam karye ahalileri zuhur ve zikr olunan

mer'a-yı kadimleri üzerine hilaf-ı kanun yüz on dönüm mikdarı müceddeden muhtas bağlar gars ve derunlarına bekciler nasb ve hilaf-ı şer' fesadata cesaret ve mela'netleri zahr ve bundan akdem mezkurlar ile mürâfa şer'i şerif olduklarında ber minval-i muharrer kadimi bunların mer'a yerlerinden olduğu şer'an sabit ve zahir ve ma'rifet-i şerle gars eyledikleri bağların kürümi kal' ve bunlara kadim-i mera'lık üzere tenbih ve mu'arazadan men' ve kat'ı niza' ve fasl-ı husûmet bir ile kubeli şar'dan bunların yedlerine hüccet-i şer'iyye virilmişken mezburların naşı memnu' ve mündefi' olmayub ol-hüccet-i şeri'yye muğayirine ol vechle te'adi ve rencide hali olmadıkları bildirüb hüccet-i şer'iyye mucebince 'amil olunub mezburların hilaf-ı kânun ve muğayir hüccet-i şer'iyye kadim zâhr olan te'addileri men' ve def' ve kadim üzere idilmek bâbında kânun üzere hükm-ü hümâyunum rica eyledikleri ecilden kanun üzere 'amil olunmak emrim olmuşdır buyurdumki vusul buldukda bu babda sadr olan emrim üzere 'amil dahi husus-u mezburda tamâm mukayyed ve hüccet-i şer'iyyeye nazar idüb gövdesi minare'i olan mahal-i mezburların kadim-i 'aşer ve resmi bağlarından olmayub fi ol vâki' kadimül-eyyamdan beru bunların koyun vesa'ir tavârları ra'i olunub intifa' ile kargir-i mahsus ve müstakil kadim-i mera' yerleri iki mezburlar hilaf-ı kânun mücedded bağları gars idüb bunların tavarların muzayıka virüb şer'i şerife olduklarında vech-i meşruh üzere olduğu şer'an ve gars eyledikleri bağları ma'rifet-i şer'le kürümi kal' ve bunlara kadim-i mera'lık üzere hükm v e tenbih ve mu'arazadan men' ve kat'ı niza' ve fasl-ı husûmet bir ile kubbeli şar'dan bunların yedlerine hüccet-i şer'iyye virilmişken memnu' ve mündefi' olmayub ol hüccet-i şer'iyye ve hilaf-ı kanunına ol-vechle müdâhale ve te'adi eyledikleri vaki' ise kadimi mera' alınub vesatılmak ve sonradan tapu ile virülüb bağ-ı gars üzere 'at olunmak hilaf-ı kanundur katıyla olur ise mağayır değildir mera' mukaddem dir zirâ'atden kadimi mera'lık üzere bunlara hükm idüb mezburlara hilaf-ı kânun ve hüccet-i şer'iyye te'adi ve rencide itdirmeyüb zâhir olan te'adileri şer'an men' ve def' Şer'i şerife ve hüccet-i şer'iyyeye ve kanunu kadim-i ve emr-i hümâyun iş itdirmeyüb kazası da 'alaka ve müdahale olmayanları bunların da'vasına karışdırmayub asmayanları yazub 'arz ve 'alem eyleyüb husus-u mezbur için bir dahi emrim varmalu eylemiş şer ile 'alamet-i şerife itmediğiyle tahriren ihtirâz ve ictinâb oluna hülasa' kerâm-ı şûrut-u berattan ziyâde bir akçe 'alındığı ve yâhud tobdan evrâk terh ve tahmil olundığı haberi alunur ise bil âhâl bu güne her kat-i cesâret idenlerin cezaları tertib olunacağı makrid ve muhakkak bile giru cibâyetine mâmur 'âmilleri dahi cadde'i hadken 'udul eylemeyüb Kemâl-i istikamet ile hareket-i hilâf-u şuruf berât-ı 'âlişân re'âya fukarâsından başka maişet ve zahire ve katibiye ve sârafiye ve kolcu akçesi nâmıyla bir ceb-i taleb

eylemeyeler ve kezalik kuz'at ve nüvvab harcı mahkeme namıyla re'âyadan 'ahâl-i cizyeden kayalu geşir min b'ad nesne mutallebe eylemeyeler şöyleki kâdılar cizyedârlar celb-i mâl sevdasiyle re'âyayı zulm ve teaddi ider ise teccüss ve tevahhüs olunub izdiyât aldıkları zâhir olur ise kabd ve tebed ile âsitâne-i sa'adetime ihzâr ve şer'an muhkem haklarından gelinür ona göre işbu berât-ı 'âlîşanımın şürut'ul müreat olunub kadılar ve voyvodalar ve kur'a zabıtları ve sâ'ir sakin vilayet bil-tefâk cizye-i cibâyeti hususunasatı cizyedârlara ihânet ve muhâlefet ider' olur ise haklarından gelinmek üzere ismi ve resimleriyle dersa'âdetime 'arz ve â'lim eyleyeler ve her bir neferin cizyeleri mâlını edâ eylediği m'alum olmak mahçub cizyedârlar şabka defter tutub kasabada olanları mahalisiyle fukarâdan olanları karyesiyle ve marur ve 'abud idenleri ismi ve resimleriyle 'ales-sâmi defter ve cizye muhâsebesi teslim eylemek üzere der-devlet-i medarına getüreler ve cizyedârlar mâmur olduğu kazâ ve nevahiri tevzi' eylediği evrâkı min b'ad kolcılar mühûrlemeyüb eş galsiz kağıd virmeyüb hayi iktizâ da refi' iştibâh içün tatbik olundıkda mutâbık olmak için cizye kaleminin hıfz olunan mühürleriyle mehrliler ve işbu berat-ı 'âlîşanımda t'ayin ve tasrih olunan şürût ve kuyudun tenfiz ve icrâsının her birileri gereği gibi ihtimâm eyleyip hilâfıyla vâz ve hâreketden be gayet ihtirâs ve ictinâb eyleyeler şöyle bileler 'âlâmet-i şerife ihtimâm kılalar. Tahriren Fil-yevmü's- sani aşer cemâziyel-evvel sene sitte ve sittin ve mie ve elf kayd fi gurre-i receb'ül -mürecceb sene sitte ve sittin ve mie ve elf

Sayfa No : 26, Belge No : 27

Kostantiniyye Akza kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülâtü'l -muvâhhiddin ma'denû'l-fazl ve'l-yakin râfi'-i i'lami's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ vel-mürselîn el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l meliki'l -mu'ain Mevlânâ Edirne Kâdîsı -zidet fezâ'ilihi-tevki'i refi'i hümayûn vâsıl olıcak m'alumı evvel ki âkzu tezat'ül-müslimin sâbıkâ idare kazası için zira Mevlânâ şerif zidet fezanile sad'ı sa'âdetimi 'arzihâl idüb mermi ile yer (boşluk) makrif olduğu çeryan tezâsı işbu gurre-i cemâz'iyel ahireden zabıt itmek üzere tarafından nasb eylediği hası ziyade alimi kaza'i mezburun varub mahfil kazası nezul etnasından iki cerban kazâsından ser işte'ye ve safâbadan 'aktallu oğulları dimekle

m'aruf câmi hası nâm şatırları kendü hallerine olmâdıklarından nâşî bundan âkdem diyâr nefî ve ecel olunmaları çün haklarından sâdr olan emr-i şerîfine 'adem-i itâ'at ile hev alunır tâbî eşkiyâyı bâşlarını cem'a ve nâb-ı sâbık muhaden zatında bizim olacağımız ârâmağla biz mezburu salıvirmeziz deyu enva' dürlü fesâda tasaddi ile naibi -muma -ileyhi kazâ'î mezbure uğratmadıklarından ahr'ül civârında vâki' Edirne'ye gelüb meks ve 'arzu hâliyle muma-ileyh âzâde eyledükten rub ol-bâbda istid'â-yı inayet itmegin husus-u mezbur dahi ocâk tarafından olunan mübâşir m'arifetiyle sanki Edirne Kâzası muma âlisi

Sayfa No : 26 Belge No : 28

Fermân-ı 'alışan

Memâlik-i mahrûse 'de vâki' ehl-i zimmetden yehud ve nasaranın şer'an rû'ûslarına mazrube olan cizyeleri beyt-ül -mâl müsliminin usûl'ü emval meşrû'asından olmağla mezheb-ı' hanefiye üzere olan a' lel ve evâsıt ve ednâ i'tibâr ile cibâyet olmak lâzım gelmekle bin yüz altmış ve yedi senesi cizyesinin cibâyetine sâliki misillû sene-i sâlifeden berâ-yı mukâddem işbu 1166 senesi receb-i şerifi guresinden mübâşeret olunmak üzere hatt-ı hümâyun-u şevket makrumun sadr olmağın bin yüz altmış yedi senesine mahsub olmak üzere Edirne Mâ nevâhi Havas Mâhmut Paşa ve Cisir-i Mustâfâ Paşa ve yanbalı islimiye ve yenice kızıl ağaç zâğra âtik ve akçe kazanlık çirban ve zağra-i cedid ve çermez ve uzunca Âbâdhas köyü Hayrâbolu Bergus Çorlu ve Bâbâ'î âtik kazalarında ve kurasında sakin ve mevcud ve yerlü ve yabancı ve miru r-u 'ubur iden eh l-i zimmet kefer ve yahud erâmîne'î 'acem taraflarından üzerlerine edası lazım gelen bin yüz altmış yedi senesi cazai' şer'iyelerine işbu bin yüz altmış altı senesi receb şerifi cebâyet eylemek üzere beş bin yüz elli üç 'al ve kırk üç bin beş yüz altı ve sit ve sekiz bin tokuz yüz tomruk bir ednâ evrakı ki esnaf-ı sâlise 'itbar ile cem'a elli yedi bin altı yüz evrak ile kadkat'ül-mâ-cid'ül-'ayân el seyde 'abdül-kerim zide mecdihunun kefâletiyle işbu refi' tevki' âl şânı-şehir yeri kadkat'ül-meşa'ül karân-ı 'alının kad 'en yed d'ahl ve olunmakla işbu berât-ı 'alışan 'mâdeleti gâyat-ı virdim ve buyurdumki cizyedâr-ı merkum varub işbu bin yüz altmış altı senesi receb-i şerife' sene hâkim'ül vakt mu vahir sene-i yedine virilen cizye-i evrâk-ı bohçasının mühürlerikat' ve evrâk'ül

mühür ile tatbik olundıktan sonra bir kisiye vâz vilayet kaza'î mehrilüb der-s'aâdetime irsâl ve kalem-i mezburâ tâbi her belde vekâryede sâkin ve mevcut yerlü ve yabancı vemirur-u ubur iden ehl-i zimmet kefâret veyahud varmakda 'acem tâ'ifeleri evâmir ve mürâhık hükmünde dâhl olub şer'an cizye müstehak olan kargıgah tekid ve ihtimâm olunub bir ferd'i-hariç kağıtsız kâlmamak şartıyla haber-i şer'an üzere ahali yan yana esnaf-ı serase kenefi sınıfından 'ad ve 'itbar olunur ise nizâmül cedid mucebince ednâ 'itibarıyla berzeri mahub ve vâsat'ül-hal olanlarından üst 'itbâr ile iki zer ve zâhir olunmâğından ahali 'itibarıyla dürt zermahub taleb olunmayub zer-i mahub hesab üzere 'alâdan on bir guruş ve evsaddan beş buçuk guruş ve ednadan iki buçuk guruş bir rub' olmak üzere ecnâs-ı n'üküd dan ne güne akçe getürdiler ise haris' l ayar ve tam' ül vezn olanların râhice oldığı üzere müdevver-i cedid İstanbul âltunu dört yüz kırk akçeye ve zar ile zincir külli Mısır altunu üçer yüz otuzar akçe ve tuğralı altunu üçer yüz on beş akçeye ve tuğralı zağ pârenin her kırk adedi bir guruş hesabıyla alınıb cizyeleri bu vecihle civâyet tahsil ve şürût' umukârrere-i mezkure Kemâl'î ihtimam ve i'hdal üzere mürâ'at olunub hâdd-i tecâvüz ve te'adi ile sebil-i sâdakât ve tarik istikamedden 'udun idenlerin şer'an müstehak oldukları cezâları tertib oluna ve ehl-i zimmet keferenin her birine miri mihr ile memhud eşgaliyle birer k'ağıd virilüb ve imâl-ı cizyeye tevzi' eylediği evrakın âlâsından on iki evsâtından tokuzu ednâsından altı pare ma'îşet ve bundan mâ'ade her bir varakadan birer pare dahi cizye muhasebecisi ve kâtiblerine ücret-i kitâbet t'ayın olunmağla mücetimi olan âsıl mal cizyeden hin-i muhasebede deyinlerine mahseb olmakve memâlik-i mahrusemde vaki evkâf karyelerine sâki âhal-i zemtten selâtin-i azam vüzera-i kerem ve mirmirân vesâ'irlerinin havas ve çiftliklerine ve voyvodalıklara dah'l b'azı âsiyaba tebâtür-ü defterden ifraz ve mâktu'olanlarınızın eheb ve matrik ve kâ sis ve bir tarikiyle ellerine

berât alub tercimanlık müsellemlik ve iddâsında olanlar bi' l cümle refi' olunmağla mademki

İktisâb ve ‘amil kâdr olub katsa maden vâki’ olur zamânda ve karârda tamâhi riyazda ikşar-ı ‘ametde maruz olmâklu ‘azâr münhası olmâya sa’ir âhalde istişana olunmayub cümlesinden vech-i şer’i üzere tahamül ve istihkaklerine göre yedu vahiden esnâf-ı selâse i’tibarıyla cizyeleri keseb cibâyet ve cizye ye müstehak olmayan sabi zahir’ ül olmayub pir-i fâni ve amel mâni olub bir vecihle gery iktâ eri olmayanlarından hilaf-i şer’i şerif cizye tâleb olunmaya lehl-i zimmetden ayende ve revende rif’at-ı âra-yı cizyeye kudreti olanlardan mâ’ad isnad-ı mal-ı cizyey-i dört taksit ile cem’i ve tahsil eyleyüb cizyedarlar dahi taksit sürût-u üzere vaktd-i zamanıyla hazine-i amireme teslim eyleyelü mal-ı cizyeye ve ictihâd’ül icab iden vâridat şer’iyeden olub ve ehl-i zimmet meskut cizyeli müstelzim olur garddan sâlim ikenzel ve sigar ile müstehak oldukları cizyeleri virmemek için ez dâir edine ictira ve yahud bir tarik ile aya ve bir yerde ihtifa ve yâhud ‘aliye müstehak iki yüz evsat müstehak iken edna cizyesi virmeği tasad di ideri otuz ise cizye şer’iyelerinden imti na’ eyledikleri meçul olmağların rakibesi üzerine mezarbah olan cizyeleri alındıklarından saki şer’an eşed’ü ikab ile icab iden cezaları tertib oluna ve ahali vilayetden b’azı zi kudret kimesnelerin bağ ve bağban ve çiftlik ve değirmân ve mandıralarına çoban ve tâvar ve gillalı namıyla ve sâ’ir bahâne ile ehl-i zimmeti istihkab ve mezitleri virdirmeyüb bugün hareket’ e cesâret idenler bâ’isi hâzelen-ı ebed olur ukubet-i şedid ile mu’akeb olunacakları mukarar ve tâhâkkukbilüb selamet haleyleri çün Kemâl-i intibahû zere hareket eyleyeler ve ve cizyedarlar yerlülerinin mukayeselerine dâhl olmayan re’âyâyâ hile ile hakikaten üzerine gönderüb tevzic olundığı şer’an sabit olındıkda virdiği kağıtlar giru ve kendü ye red akçesi bit-tamâm tahsil cizyedârlarına teslim ve tahâmüllerine göre evrâkları ‘mukayesesine dâhl olan cizyedâr tarafından virdirilüb bir vechle t’eallül ve muhâlefet itdiremeyen b’azı re’âyâya sakin olduğı u kasaba ve karyesinde âlâ ve yahud evsata mütehammil iken âlâ ve evsata cizyesini virmek için civarlarında vâki’ âhr taze cizyedârlarından hile ile evsat ve yâhud âzam-ül-gadi âlub mir’iye gâdr eylemek ihtimamları olur ise evveli âsillarin ahalisi beyninde ve emlakına nazar olunub esnâf-ı selâsenin kangî sınıfından ‘addve İ’ttibâr olunur ise vec-i şer’ üzere istihakâklar göre evrâkları virülüb lakin bu bahane ile recâyâ fukarâsına gadr-u vech üzere olunmayı her yer âhal-i zemtin tahamüllerine göre cizyeleri cibayete kalmak mukataasını iki bazı mahali fukaranın koca başları gezu cizyeleri tahmif ihcarın toptan evrâk aalub re’âyâyâ istihak aklarına göre tevazi olunmayub mâli her ne ise beyinlerinden hesâb ve hilâf-i şer’i-şerif ‘ale’ s-seviye tevzi olunmadığı sami-hümâyunuma ittikâ olunmağla ‘aded-i karihedahi men’olunub her yer âhal-i zemtde tahamüllerine göre cizyedârlar yedine

işgâliyle evrâkları virilüb cizyeleri cibâyete oluna hâsl kalem şer ve tabir itibar ferd-i hârac ve evrâksız kalmamak suretiyle her birine 'ali ve elşar'a tahmil ve istihaklarına göre evrâkları virülüb cizye'-i şer'iyeleri cibâyete ile kendi saki kasi ve karye üzerine tobdan evrakları ve tevzi' almaktan gâyet

Sayfa No : 28 Belge No : 30

Akzâ kuzzâ'tü 'l-müslimin evla vûlatû'l muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'i i'lami'ş-şerife ve'd-din vârisi 'ulumu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i inayete'l meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdısı-zidet fezâ'ilihi câmi'ül-Muhammed'ül mûkerem el-muhanes azide 'inâyeti'l meliki'l-dâim Edirne Bostâncıbaşısı dâim mücedi tevki'i refi'i hümâyün vâsil olunacak mâ'lum olm'ağın iş bu sene'-i mübârek fasl ris'ayet miyâhın tayfânından nâşi mahruse-i Edirne'de vâki' serâ-yı hümâyununun kahsın olan divârlarından b'azı mevâzımı ve taşrada vâki' ahşâbdan olan cisrlerinin ba'zı gözleri münhadim olduğu sanki Bostancıbaşı muma ileysi bu esnâda b'azı husus ile tarafından derhal gelen edmek şefâhân takrir eylemele imdi bu makul âbında mer'amı olan kadim mûktezâ sancı mahâl münhadim'i mezkure-i m'arifet şer'i ve râ'i ve m'arifetin ve âhal vuk'u m'arifetleriyle sâbıkları üzere göreki gibi tahri olunarak keşfi ve m'âyine ve t'amirleri mukteza mevâsını müsâhebe misâl ve fi 'âlel tahrir ve defter olundıktan sonra memhur ve mimsene-i kasf defter-i 'acâlet der'aliyem irsâl tarafından dahi tahrir olunmak fermânım olmâğın iş bu emr-i 'alışânım isnâd ve ile irsâl olunmağla ve mevalinde bir vech-i mahrur mahâl münhadim mekureyi kargir m'ain ve müsâhe ve âzumundan harâc mahalleri defter keşfi idhâl olunmamak ve mesarif'ül-zımmiyesinde mezid dikkat ve tahrir olunarak bittemel merâmın müsâade ve yahud cihetiyle mübatıl-ı hesâret olmakdan siyânet olunmak şeratiyle ya bilecek mehâlleri kamit zira'i mesârafında mükdezi' kasr-ı mahali mefrudat üzere tahrir ve defter idub memhur ve memdi keşf-i defter-i 'ahaletin âsıtane-i saâdetime irsal ve tahrir ve âlin eyleyemesi ve sanki Mevlanâ'yı muma-ileysi masnumun emr-i 'alışânım üzere mamul ve hareket sene dahi âktâr eylemek bâbında fermân-ı 'alışânım sadr olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle vârdukda bu bâbda vech-i meşruh üzere şerifeye zat'i sadur olan iş bu emr-i şerif celil âşlan ve icabül-tebâ'a ve luzum'ul-muteşânım mahmun âtâ itmekrü âmil olub hilafından haddiyle ser şöyle bilesiz 'âlameti şerife 'atahâd kaylesi mehr râ'i alması

hamadi' kayd fi receb 1166 emr-i 'ali hasif efendi hazretlerini bu sâhi başıya sadr'ali mektubu dahi varulmuşdur ved sene receb 1166

Sayfa No : 28 Belge No : 31

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evla vûlâtü'l-muvahhidin ma'denü' l-fazl ve'l-yakin râfî'i i'lami's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulumu'l-enbiyâ vel-mürselin el-muhtâss bi mezid-i 'inâyete'l meliki'l-mu'in Mevlânâ Edirne Kâdısı-zidet fezâ'ilihî-tevki'i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak m'alumı evelki iftihâr' ül macid'ül-kerim câmi'i el-Muhâmmmed ve el-mükerem el muhaniz mezid inâyet'ül melik el-yevm dergâh m'alum kuyucu bâşlarından mir memhud dem münhadim der-s'aâdetime 'arzuhal idub semaye-i şerifeye evkâfında muklisi oldığı yezdi sadrâzam isbat düstur mükerrem muazam eham-ı nazâm el'alem derunım 'aliye sââdâm ise eclinin İstânbulda mücedden sanâ ev ec'il eylediği câmi'-i şerife evkâ-fından gümülcine vâki' karında vâki' sâncanı' mâruniye muk'atası iş bu minbad oldukta sanmâsı marifet ibtad isnaden ve kafden zabt olunmak üzere mama-ileyhin tarafından t'ayin eylediği âdmisi ziyade kadresanı 'mezküre ibtad isnaden zabt ve rabt ve mukâta-ı mezkurun şer tâlhiz emri mucebinde sâncane'i mezburdan hâsıl olan miri'sân olan deruniye nakl olındığı miri'sâb vizuhat olunmadıkca ihzan-ı sâ'i minhad vizuhat itdirilmemek ve şâhâne'i mezburdân hâsl olan miri'sân işçileri ve davacıları ve tabbât tâ'ifesi bir takrib ile merak idub âhir bir âminenden aldık deyü vizuhat idub bu vechle mâl-ı miriyi geli 'az du irâd ve kafa dahi kasr tertibini bâ'aş ve bâdi' oldıkları bildirub mukat'â'i mezbur iş bu sene'i mübârek merat ibtida isanaden muma-ileyhin tarafından eylediği âdması merkumı zabt-u rabt ve şâhâne-i mezbureden hâsl olan mri şanı olursa olan Edirne'ye nâkl eyledikde miri-şab vizuhat olmadıkca âhren sâni minb'âd huruhat itdirilmemek ve almamâkla miri şanı işçileri ve davacıları ticârete neferesinde yedlerinde mâdemki âminenden memhud ve mamul olmâyanların şebleri vizuhat ibtad olmayub bâkir iderler ise miri mahdun olunmak bâbında emr-i şerifim dahl eylediği ahalden hazine'i 'amiremden mahfut olan m'aden mukât'ası defterlerine razu oldıkda Gümülcine kurbunda vâki' şâhâne'i maruniye mukât'ası sadr'âzam sâbık ve zair müşârun-ileyhin Allâh İstâbul'da müceddede binâ ve ihyâ eylediği cami'i şerif ol kâfi muhakâbzın olub şâyet muhâcane'i mezkurdân hasl olan şâmi olur ise olan Eirne'ye nakl olundıkda mir'i şâb vizuhat olunmadıkça minb'ab ebran şâlki vizuhat itdirilmeyub ve sâncâne'i mezbureden hasl olan miri' şânı işçileri

ve devacıları ve tüccar ta'ife'si sarkiyeye idub b'azı kazâlarda biz aminenden aldık deyu vizuhat eylediklerinden bu vechle mal mâl'i miri'ye bâ't olmalarıyla olmaklu şab işçileri ve tüccâr ta'ifesinde madem ki eminenden mâhur ve ma'mul tezkeresi olmâdıkca sâileri vizuhat itdirilmeyub eğer iderler ise miri meçul oluna deyu berât-ı şer ve aminde makid olduğu der-kenar olunmağla 'âmidi der-kenarı ve serveti mücebince amel olunmak fermânım olmuştur buyurdum ki hükmi şerifem vârid kadim bu bâbda sâdr olan emrim üzere amel idub dahi vech-i meşruh üzere sancânâne'i mezkureden hâsl olan miri' şab Edirne'ye nakil olundıkda miri' şab vizuhat olundıkca minb'ad ehan şâni vizuhat itdirilmeyub sancânâne'i mezkureden hâsl olan miri 'şani işçileri davacıları ve tüccar ta'ifesi idub b'azı kazâlarda biz aminemden aldık deyu vizuhat eyledüklerinden bu vechle mal-ı miriye gadırgalı terbibine bâ'ş şeb işçileri ve davacıları ve tüccar ta'ifesinde mâdem ki yedlerinde aminenin memhur ve mamul tezkesi olmadıkca şableri vizuhat itdirilmeyub vâki vizuhat ider ise miri çün karfat olunub servet mazkub muğayir ve halef emri 'alışan bir sani ve hareket itdirmeyesiz şöyle bilesiz 'alamet-i şerife i'timâd kılâsız kargir fi ulumu'l tâmir rebi'ul-ahr sene sitte ve sittin mie ve main ve 1166 elf der-kenar Edirne b'azı miri olan

Sayfa No : 29 Belge No : 32

Bundan âkdem baksane-i t'alil ve kari bulan zelzele'i azimede mahrus'e Edirne'de vâki' serâ'i hümâyun ve üzerlerine olân ahşâbdan min cisirlerin tafbiyet olmalı olunmamak üzere ziyade t'amiri mukatasına olan mahalleri m'arifet şer'i ve ser Bostaniye'nin has ağa kulları ve mashar has ve â hal ve kulları ile gibi dikkat ve ihtimam ile keşf ve tahrir ve defter der'âliye ye irsal oluna deyu bu a'ded vaza-ı mumaileyh kullarına hata beşer firiz sâdur olan emri habil'üş-şani imtişal tarafı şer'i aldıkdan t'ayin olunan kâtib da'ileri ocak katibi Mustafa Efendi mashar has Ahmed Ağa ve hayfası İsmâ'il ve haceran ve sa'ir âhal ve vakf eyle sera'i hümâyun ve cisirlerde fiyada müktesi t'amir olan mahâlleri kamil tahri eyledik masâr ve geşili mudi olmayacak vecihle mashârânı mezburen muvacehsinde müsâhe bil tefa tahmin eyledikleri defter-i mezrud itdirki bu vech-i âli zikr ve bayâ olunur her refi etyevm'ül maşalaş min receb'ül-fi senesi ve sittin ve main ve elf

Sayfa No : 29 Belge No : 33

Da'i merâ'i hümayun ve harem hâsı muhâfaza için Timur kurbunda sâhi ve sol taraflarından ve mahali mezkureden tamir olunur alınan bâb-ı şikâr-ı hümayun dârü' s'adetü'l-şerif ağası hazretleri da'ilerinde misafir otasına varınca kad olan iş bu zirâi deyu ırak mevâzi 'âdide münhadim olmağla muhtâc tecdid olan tahmil tolu terbi'i fi 50 işgal ve varidiyle 8978

448900

divân-ı hümayun kâsr'ül ândan Mamâk tabir olunan 'atik sera' hümayun kurbunda vâki' bir derhane kadden zirâ'i arzen biraz dâ'i tesmi deyu 'ırak kezalık mevâzi'i 'adide

de emli tecdid olunacak mahali tulen ve 'arzen kadar sami 30 4253

127590

Sayfa No : 29 Belge No : 34

Divân-ı hümayun kapısı üzerine ve dahiline divânthane'i âsıtalinde olan boya tavânlı münhadim olan kurşun sakf tecdidi zira'i fi 80 1100

88000

Sayfa No : 29 Belge No : 35

Müsteciler kasr-ı hümayunda serbestâ-taneyen hâs ağalara mahsus olub belki münhadim aramağla tecdidi olunacak elvan boya tavânlarıyla naht düşmeleriyle etrafi dolma divarlı yancalı câmlı divanhaneli birine matsal münhadim olmağla tecdid olunacak bir bab-ı Kebir ağa olmasıyla âltı 'ali çukadârın otalarına sakfi tol mahrusane-i

sami derah 1000 420

420000

mahali mezkurda vâki kezalik kabsı minaşık olmağla müctedid olunacak k'argir safir

hamam câmekan otası musarafatına bir vesairmahmin 24000

1108490

olan bir yük der tivan t'san ecder

Sayfa No : 30 Belge No : 36

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evla vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yâkin rafi'î i'lami's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulumu'l-enbiyâ vel-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdısı-zidet fezâ'ilihi tevki've iftihâr ül-mecid vel-kerim câmi'ül-Muhammed'ül mükereem el-muhanes 'azide 'inâyete'l meliki'l-dâim Edirne Bostancı bâşısı dâim mücedi ve kaddet'ül mecid'ül 'ayan zâbıtı ziyade mecid tevki'î refi'î hümâyun vâsıl olunacak ma'lum olaki mukarret saltanat-ı seniyem olan mahmi tane'î Edirne'de vâki' mevâzi rabtından temim ve tâ'mir ile amiren ve bâdânanın ve cısr-i atik def'i ve refi'î mezaratlarına bil-tefâ sarf ve sa'î ve âkdem olunarak tanzim'ül-mevad memalikte ve terfiye'î kalub âhâli ve re'ayat hususlarına sami' ve ihtimamü'l-zımmıde metkir iken ahâleden ba'zıları nefsi Edirne'de olan münazak kebirleri girü asileri ashabından hadm ve inkisani vizuhat mübaderat ile Edirne'nin bil-külliyeyi müdamahal ve harâben bâ'ş oldıkları ve asl sâmi'î hümâyunum olub bunların bu güne nâmerdi ve cesaretleri ancak ağası t'âmikardan neşet itdiği ve ahz ve işkar olmağla müstehak iştar 'akâb ve işnah atab olmuşsuz der imdi iş bu emr-i şerifim vusulunda hevab olmayub ve bir karış yeri ile bir ferde hadim ve tahrib itdirmeyub cesaret idenleri zahir ve men' ile tenbi ve tekidi iktiza idenler 'ali ve hâber'ül-hatmem tenbi ve teşdid iderek münazal deyu altı yük t'amir emaratına ve merkumu eşkıyasının def'i ve ezeli'ser ve rev-i mukayyedlerine ve ahalisinin emri ve râhatlarına bir-tefa ve dikkat ve kemâl sami ğayrı mutâili husus-u mezburesine âzâde ve tenbi'î olunmasıki mezbure memnu' olmayub ahmal istincar olunmak lazım gelür ise bir darlu cerayi kadâr olmazsaz mezid-i basiret üzere hareket ve ser mukasur ve tâmiyedin gayet ilfayeti hazır ve mücasebet eylemegin bâbında ferman-ı âlişanım sâdr olmışdır buyurdumki vusul buldukda bu bâbda cebr-i meşruh

üzere şerefiyâtı' sadr olan fermân ve icabü'l-tebâ' ve lazım musnimun itâ etmekir öyle 'âmil olub hilafından bidayet be mücanebet eylesiz şöyle 'alamet-i şerifime 'itimad kılâsız tahriren evâsıt cemâzi'ül sitte ve sittin ve mie ve elf kayd fi el-yevm cemâzi'l harem 1166 fermân-ı 'ali mücebince dahi mektub sadr'ât üzere olmuştur fi 17 cemâzi'ül 1166

Sayfa No : 30 Belge No : 36

Âkza kuzzatü'l-müslimin evla vülatü'l muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yâkin rafi'î i'lami's-şerife ve'd-din varis-i ulumu'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i inayete'l-meliki'l-mu'in Mevlana Edirne Kadısı-zidet feza'ilihi tevki' raf-i' hümâyun vâsıl olunacak ma'lum olaki nâm s'aâdeti-me 'arzuhal idüb mahmire'i İstâbul sâkinlerinden bunak bâbâsı el-hâc Mustafa nâm bin yüz altmış senesinde mefât oldıkdâ bâbâsı mezburun Edirne Kadısına tâbi' buldıkları kavâ'ali ve bâzârlı nâm karyeler sâkinlerinden kare bâş çorbacı ve hoca bâşlarını tedamık ve mâriku ve küçük şâhin nâm zimmilerin metinleri bir mucib mümtesin ve bâd-ı fetr üç bin sekiz yüz guruşdan mütecâriz olcak hatmi olub almadan kuvvet olub ve mebâ'i merkum âdşa'a'i bu intikâl idub zati misafürlerden miyâ'i kadimi ref'âtleri taleb eylediği edada t'all ve muhâlefet ve şer'i virme'yüb zimmetlerinde kâlub hıfz-ı icrâ'i hak olunmadığı mahalinde şer'ile kurulub bâbâsından müntekil misafirlerinin bir mucib mümtesil ve bâ defter zimmetlerinde olan olmaktır guruş hafi tamâmâ muhasıl ve bol alı virilub şer'i-t'amil ve muhâlefet itdirilmeyub icrâ'i şer'i ve ihkak-ı hak olmak bâbında hükm-ü hümâyunum ricâ eyledüki ecilden mahalinde şer'le görülmek emrim olmuştur buyurdum ki dergah-ı 'ali çârşılarında kadki almaşalı el-hâc Yusuf çarşı ziyade kadden vusul bulduka bu bâbda sâdr olan emrim üzere 'amil dahi çavuş merkum m'arifetiyle misafurları şer'i ahzar ve hasmasıyla terfi'i şer'i ve mekid mâh bir ser'ali görilüb olunmayân âhvâlların tamâm hak ve 'adl üzere mukayyid olub kurası'âlim olındığı üzere ise ol-bâbda meztanâ'i şer'i kerim iki temel idüb dahi ve cebr-i meşruh üzere misafürlerin zimmetlerinde bâbâsı mütavfâ'i mezburdan müntekil bir mucib temsil ve bil-defter mali' b'ade'l-bevat hükm idub mübâşir merkum m'arifetiyle mütemâmâ tahmil ve yeksur ayn virub yuhi şer'i t'âlil ve muhâlefet itdürmeyub icrâati' şer'i ve ihkâk hak âyli san minb'ad şer'i şerife ve emr-i hümâyunuma muhâlefet-i kimesneye âlişar itdirmeyüb ve kazasında 'alaka medhali olmâyânları bunun d'avasına karşıd demeyub

asılmayub inâd ve muhâlefet üzere olanları isim ve resmiyle yazub der-devletimde rami
 ‘arz ve ‘âlim eyleyüb hasbus mezbur için bir dahi emrüm armalu eylemeyesin şöyle
 bilesin ‘alamet-i şerife i’timâd kılâsın evâhir hemâri olunması kayd fi- elyevmü’l-hâri
 ve el-müşarun cemâziyel fi 1166 ‘alemi mahruse

Sayfa No : 30 Belge No : 37

Akzâ kuzzâtü’l-müslimin evla vülatü’l muvahhidin ma’denü’l-fazl ve’l-yakin
 râfi’î i’lami’ş-şerife ve’d-din vâris-i ‘ulumu’l-enbiyâ ve’l-mürselin el-muhtass bi-
 mezid-i ‘inâyete’l-meliki’l-mu’in Mevlâna Edirne Kâdısı-zidet fezâ’ilihi hümâyunum
 vâsıl olâcak malum olaki mahruse’i Edirne sakıflarından kadden olmâkla feyz ziyade
 sitte’i samed tamir arzuhâl idüb bundan mahruse’i mezburda vâk’i nâzarı ve metulisi
 olduğu ve kafanın ne kud mukavfasından yeni mahruse’i mezkurdan sâki Emin Mahmud
 ve ‘alinâm kimesneleri zimmetlerinde bir mücebesinde şer’iye bin yüz altmış senesinde
 bir ve beş yüz haki olmağla meba’i merkumi bi’l-tevali ve kafi için mezburlardan taleb
 eylediği şer’i-idâde t’alil ve muhâlefet ve kadr merkumu eder ki olundığı bildirub ol-
 tarafi âhir husus için t’yin olunan divan-ı hümâyunuma çavuşlarından kadur-el meşlu el
 kurân el-hâc Yusuf Çavuş dedükden m’aruzat şer ile görilub mezburların bir mucib
 şer’iye damatlarına olan olmakda r’azu şimâl ve kafi çavuş muma ileyh m’arifetiyle
 tahsil ve bi’l-mütevelli def’i için görilub icra’i hak olunmak bâbında mir-şerifim ricâ
 itmegin mahâlinde şer’iyle görilmek emrüm olunmak buyurdum ki vusul buldukda bu
 babda sâdr olan emrim üzere muma-bil dahi mezburları çavuş muma-ileyh ma’rifetiyle
 mübaşir-i şer’ tarâfi şer’ ve mukaddema bir def’a şer’le görilub fasl olunmayan
 hususların mütâmâ hak ‘adl üzere m’itad olub kurası ulum arandığı üzere ol-bâbda
 m’âtsanâ’i şer’i kurmiyle ‘amil idüb dahi üzere mezburların zimmetlerinden olan
 olmuştır her mâl ve kaf b’ad-el-kab hükm idüb bi’l-tamam t’ahsil çarşı muma-ileyh
 m’arifetiye kefe için bu geliverüb büyüce şer’i biraderlü efâl ve muhalefet itdirmeyüb
 icra’i şer’ ve ihkâk hak eylemesi minb’ad şer’i-şerife ve sadr-ı mir’an ve emr-i
 hümâyunuma muhâlif iş bu itdirmeyüb be hazine de ‘alakası olmâyânları katibe bundan
 d’avasına kâdar bitdirmeyub islamiyenin ism ve resmleriyle ve kadde’i ve muhte’i üzere
 yârub âsitâne’i s’aadetime ‘arz olan eyleyub husus-u mezbur çün bir dahi emrim
 vermelü emrüm vermelü eylemeyesin şöyşe bilesin ‘alamet-i şerife itmediklerin tahriren
 evâhir hümâza’i’l ve muma ve mumi kayd fi-el-yevm el-hâdi el-müşarün 1166 ‘aded

Sayfa No : 31 Belge No : 38

İftiharü'l-emacid ve'l-ekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyeti'l-meliki'd-dâ'im Divân-ı Hümâyün'umda Çavuşbaşı olan el-hac Abdüllatif-dâme mecduhu tevki 'î refi 'i hümâyün vâsıl olıcak ma'lüm olaki yanya sâkinlerinden Yapur dimekle ma'rûf şahıs mevsuf Rumili Eyâleti'nde vâki' timâr ve ze'âmetleri karışdırub dürlü hıyânet ve mekr ve ihtiyâl i'mâlıyla ve erbâb-ı timârdan niçeleri rencide ve muktezâ olmağla sen ki Çavuşbaşı mumâ-ileyhsih mezburi âhz ve Divân-ı Hümâyün'um çavuşlarından ta'yin olunan kıdvetü'l-emâsil ve'l-âkrân Hüseyin Çavuş-zide kadruhu-mübâşereti ile dâr-ı âhara nefy ve iclâ' eylemek fermânım olmağın imdi sen ki Çavuşbaşı mümâ-ileyhsin merkümü Çavuş-u müma-ileyh mübâşeretiyle diyâr-ı âhara nefy miclâl eylemek bâbında fermânı-ı 'âli-şânım vârid olmuştur buyurdumki vusul buldukda bu bâbda vech-i meşruh üzere şeref-yâfte-i sudur olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mezmun-u itâ'at-makrunıyla 'âmil olasu şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i 'itimâd kılâsın tahrir fi evâsit şehr-i Recebü'l-ferd sene sebt ve sittin ve mi'e ve elf kayd fi'l-yevmü'sâdis ve'l-ışrin fi Recebü'l-ferd sene 1166

Kostantiniyye el-mahrûse

Der-kenar kaydı:Yanya sâkinlerinden Yapur nâm şahs Rumili Eyâleti'nde vâki' timâr ve ze'âmetleri karışdırub dürlü dürlü hıyânet itmekle Âsitane-i Sa'âdet'e gelmemek üzere sebili telmih olındığı emridir.

Sayfa No : 31 Belge No : 39

Âkzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülâtü'l muvahhidin ma 'denü'l-fezâ ve'l-yakin râfi 'î i'lamü'ş-şerife ve'd-din vârisü'l 'ulumü'l-enbiyâ' ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-meliki'l-mu 'in Mevlâna Edirne Kâdısı - zide fezâ'ilihu -iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim cami 'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim el-muhtass bi-mezid-i 'inayeti'l meliki'd-dâ'im Edirne Bostancı-dâme -mecduhu tevki'i refi'i hümâyün vâsıl olıcak

ma'lûm ola ki hâlâ Edirne'de mahbûs olub voyvodası olan el-hac Süleyman fi ma-ba'd Âsitâne-i Sa'âdet'ime toğrı şam-ı şerife 'azimet Van'da ikâmet iden şartıyla bu def'a 'avf ve itlâkı bâbında fermân-ı hümâyunum şeref-yâfte-ı sudur olmağın imdi ver-vech-i muharrer mezbûr el-hac Süleyman sâdır olan fermân-ı hümâyunum mücebince fi mâ-ba'd Âsitâne-i Sa'âdet'ime gelmemek toğrı şam-ı şerife gidup anda ikâmet eylemek şartıyla itlâk ve sebili tahliye olunmak bâbında fermân-ı 'âli-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusul buldukda bu bâbda şeref-yâfte-i sudur olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ittibâ'ım mazmûn-u itâ'at-makrûnuyla 'âmil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız tahriren fi evâhir Recebü'l-ferd sene sitte ve sittin ve mi'ete ve elf

Kayd fi gurre-i Şa'bânü'l-mu'azzam sene 1166

Mahrüseü'l-kostantiniyye

Fermân-ı 'âli mücebince dahi mektub sadr-ı 'âli vârid olmuştur kayd fi gurre-i Şa'bânü'l mu'azzam sene 1166

Sayfa No : 31 Belge No : 40

'İzzetlu Ağa hazretlerinin huzurlarına da'vât-ı sâfiyye ve teslimât-ı vâfiyye ü'l-ithâfiyla inhâ' olunur ki cennet-mekân firdevs-i âşiyân merhûm ve magfûr-leh Sultan Murad Hân-tâbe serâhu-hazretlerinin vezir-i â'zamları olub Edirne'de medfun olan merhum İbrahim Paşa'nın türbesi zelzeleden münhedim olduğı türbe-dârı 'arz-u hâliyle vâki'hâl-i i'lâm olunmak için ihbâr itmekle mektub tahrir ve ile irsâl olunmuştur in-şâ'allahu te'âlâ vusulünde ber-minvâl-i muharrer mezkürenin keyfiyetini bu tarafa i'lâmı mübâderet eylesiz ve's-selâm bâki 'izzet dâ'im-bâd kayd fi'l-yevmü's-sâmin min Şa'bân sene 1166

Mine'l-muhlis Mustafa

Der-kenar kaydı:Suret-i mektub sâdr-ı 'âli

Sayfa No : 31 Belge No : 41

Mukaddemâ ihsân-ı hümâyün olan beş bucuk kise âkçe ile ta'mir ve termimi Edirne Bostancıbaşısı Ağa kullarına bâ-fermân-ı 'âli havâle buyurılan tarik-i

nakşibendiyeye meşruta mahruse-i Edirne'de vâki' koyun baba zaviyesi'nin henüz yapılacak mahalleri tekmiil ziyâde âkçe gitmişler deyu keşf itdirildikde Edirne mi'mârı havkından vuku'ı üzere keşf idemediğini zâviyenin görenek şeyhi olan mi'mâr-ı Hâssa tarafından tâ 'yin olunan âdemi ma 'rifet-i şer ve ağa-yı mümâ-ileyh kulları ma 'rifeti ve sâ'ir ehl-i vukûf ile üzerine varılıb hakk-ı 'adl üzere keşf ve vuku' ve sıhhati üzere 'atik ve cedidi başka başka defter Der-'Aliyye'ye i 'lâm olına deyu sâdır olan emr-i 'âliye imtisâlen bi'n-nefs ağa-yı mümâ-ileyh kulları ve Edirne'de sâkin mevâli-i i 'zâmdan sâbıka Filibe Kâdısı Es-Seyyid Mehmed Efendi ve müderris-i kirâm Es-Seyyid Ali Efendi ve Hakimbaşı Ahmet Efendi ve kuzzât-ı siteden Salih- zâde Hasan Efendi ve cümle â 'yân-ı vilâyet ağalarıyla zâviye-i mezkûreye varılıb ba 'de'l-mu 'âyene zâviye-i mezkûrenin şeyhi Şeyh Mustafa Efendi hâzır olduğu hâlde mi 'mâr-ı Hâssa tarafından irsâl olunan Ali Halife kulları cümle müvacehesinde mahall be-mahall ba 'de'l-mesâha 'atik ve cedidini kemâl-i ihtimâm ile tahmin-i sahihile tahmin eylediği defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur hurire fi'l-yevmü'l-hâmis min Şa 'bânü'l-mu 'azzam sene 1166

On 'aded naks-ı kirişlerden mâ 'adâ cediden binâ' olunan sakf-ı zâviye-i mezkûre tûlen hevâ zirâ '25 parmak 6 'Arzen zirâ '23 bi-hisâb-ı terbi 'i

588,5 fi 160

70620

Lâme pervâneli dûr-ı şişe boylarıyla derûn-ı zâviye ve taht-i mahfile mücedded elvan tûlen ve 'arzen bi-hisâb-ı terbi 'i zirâ ' 180 fi 110

19800

Mahfilin taha ve fevkine donma elvân boyalı sütun 'aded 8 guruş 970 fi 120

Sütun-u mezkûr üzere taban 'aded 6 fi 60 guruş 360

Mahfile cam tahtasından cedid donma terbi 'i zirâ '27 guruş 1620 fi 60

Mahfil-i mezkûr fevkine ve tahta ve etrâf-ı mihrâba dôle boyalı trabzân terbi 'i zirâ '24 guruş 960 fi 40

Zâviye-i mezkûre tarafeynine arşun divâr terbi 'i ve zirâ '75 guruş 2250 fi 30

Etrâf-ı zâviye cam divâr çift 7 fi 420 guruş 2940

Sayfa No : 32 Belge No : 42

Mahall-i 'aded 4 fi 360 guruş 1440

Kara ve beyaz sıvaları terbi 'i zirâ '584 fi 7 guruş 4088

Etrâf-ı zâviyeye sıvacı işi müdâhil zirâ '49 fi 15 guruş 735

Etrâf-ı mihrâba sıvacı işi tac terbi 'i zirâ '24 fi 15 guruş 360

Zâviyeye takımıyla toğrama kapu 'aded 1 guruş 1000

Kapu-yı mezkûr üzerine kezalik tac terbi 'i zirâ '5 fi 15 guruş 75

Derûn-u zâviye ve taşrada mevcut tuğla döşemesine guruş 1200

İttisâl-ı zâviyede vâki' dehlize kezâlik lamba pervâneli şişeli elvân terbi'i zirâ'155,5 fi 110 guruş 170105

Dehliz-i mezkûre mücedded tahta döşemesi terbi'i zirâ'98 fi 60 guruş 5880

Etrâf-ı dehliz dur yonma elvam boyalı sütun masa 'aded 15 fi 1000 guruş 15000

Üzerine taban 'aded 1 fi 120 guruş 1200

Etrâf-ı saçağına tuğrâ boyalı tavanı terbi 'i zirâ '141,5 fi 100 guruş 14150

Etrâf-ı dehlize yassı şişeli işi boyalı hassa bel tahtası terbi 'i zirâ '47,5 fi 60 guruş 2850

Fevk-i dehliz-i mezkûre elvân boyalı çifte kitâbe terbi 'i zirâ' 94,5 fi 80 guruş 7560

Merkad-ı şerif etrâfına muhâfaza için mücedded trabzân terbi 'i 15 fi 40 guruş 600

Taht-ı dehliz-i mezkûrde vâki' birbirine muttasıl beş 'aded yassı şişeli işi boyalı tavan terbi 'i zirâ '95 fi 50 guruş 4750

Etrâf-ı hucerâsına dolma divânı terbi 'i 120,5 fi 30 guruş 3615

Zokâk tarafı derzili çifte kirpili mücedded taş divâr tûle ve kadden terbi 'i 144 fi
60 guruş 8640

Zâviyeye toğrama kebir kapu 'aded 1 guruş 1000

Derûn-u birûn-u hücerâta kara ve beyaz sıva zirâ ' 313,5 fi 7 furuş 1487

Hücerât-ı cedid zirâ' 47,5 fi 15 guruş 475

Hücerât-ı cedidi tahtasından kapu ma 'takım 3 fi 180 guruş 540

Mevcûd olmağın yerine vaz'olunan iki 'aded kapup guruş 180

Üzerine elvân boyası nim şişeli tabla guruş 1200

Mevâzi '-i müteferikada olan badana terbi 'i zirâ '134 fi 1

İki 'aded harem kapuları vaz 'ına mücedded taş divârı terbi 'i 24,5 fi 60 guruş
1370

Mahal-i mezkûrde çam kanadından iki 'aded kebir kapu 2 fi 300 guruş 600

Büyük tahtâni ve fevkâni otalarına sülasi cedid ve sülâsâni 'atik kiremid sakfi
terbi 'i 245,5 fi 50 guruş 12275

İki harem beynine içün mücedden çavur divârı terbi 'i zirâ '137 fi 60 guruş 8220

İki bâbda tahtâni ve iki bâb fevkâni otalardan üç üç bâb ota ile fevkâni dehlizde
mücedded yassı şişeli işi boyalı tavan terbi 'i 227 fi 50 guruş 11350

Fevkâni bir ota nimdar şişeli iş bayalı mücedded tavân tûlen ve 'arzen
terbi'i 45 f560 guruş 2700

Fevkâni bir bâb ota ve dehlize mücedded kanad camından döşeme terbici
136 fi 60 7220

Bir bâb fevkâni otanın 'atik döşemesi sökilub tahtından olan keremidleri
tağrılıb yerine vaz guruş 900

Zikr olunan dört bâb otanın ocakları taraflarına ve taha tâni dehliz
tarafına taş temel ve çamur divârı terbi'i 105.5 fi 60 guruş 6330

Fevkâni dehlizin tahtına ve fevkine sutûn ve tabân işi boyalarıyla 'aded 22 fi 60 guruş 1320

Zikr olına dört 'aded otalar etrâfına ve dehliz-i tarafeyne dolma divârı terbi 'i 128,5 fi 30 guruş 3855

Zikr olına otaların ve dehlizin kara ve beyaz sıraları terbi 'i 291 fi 7 guruş 2037

Otalara tavili pencere 'aded 14,5 fi 90 guruş 1305

Pencere mezkûre pencerelere konad çift 4,5 fi 70 guruş 315

Kadden bir zirâ 'otalara cam divâr 'aded 13 fi 120 guruş 1560

Otalara tabulbaz 'aded 4 fi 600 guruş 2400

Derûri çatma dolablara ma' kanad 8 fi 200 guruş 1600

Otaların çatmalarıyla toğrama yükleri 'aded 4 terbi 'i 70 fi 7 guruş 4900

Gelevileri zirâ' 94 fi 10 guruş 960

Tahtâni otalara tahta camdan kapu 2 fi 180 guruş 360

Fevkâni dehliz yassı şişeli işi boyalı sâde bel tahtası parmak 6 terbi 'i 20 fi 35 guruş 708

Mezkûre kezalik merdiban kademe 4 guruş 180

Zokâk tarafına ve matbah kemeri ve tahtâni otaların tarafeynine temel taş divar ile üzerine kireç divârı ma 'sakf terbi 'i 241 fi 60 guruş 14460

Mahall-i mezkûre toğrama zokak kapısı 1 guruş 10002

Matbah zirâ' 2700

Matbah-ı mezkûrın etrâfına dolma divârı terbi 'i zirâ' 2 fi 30 guruş 1950

Üzerine kiremid sakfi terbi i 42 fi 60 guruş 2520

Matbahın bir 'atik köprüsünü yerine vaz 'a guruş 300

Küçük harmanın cânib-i yemininde câmib-i kıblesinde taşıle tecdid
olunan zarlı divârı terbi 'i 118,5 fi 65 guruş 7110

Tahtâni ve fevkâni kezâlık sülüsâni-i naks ve sülüsü cedid ile birâ' olunan
kiremid sakfi tûlen ve 'arzen 294,5 fi 50 guruş 14725

Tahtâni ve fevkâni otaların ocak taraflarına ve tahtâni otaların etrâfına
taş temel ve divâr zirâ' 205 fi 60 guruş 12300

Sayfa No : 33 Belge No : 43

Etrâf-ı dehlize nim şişeli iş boyalı bel tahta terbi 'i 21,5 fi 35 guruş 752

Fevkâni otalara ve dehlize micedde tahta döşemesi terbi 'i 193 fi 60
guruş 11580

Dehlizin taht ve fevkine sütun tabân 'âded 22 fi 60 guruş 1320

Tahtâni ve fevkâni otaların dehlizlerin kara ve beyaz sıvaları terbi 'i 315
guruş 2205

Otalara yüklük 'aded 4 zirâ' 78 fi 70 guruş 4960

Gelevileri zirâ ' 105 fi 10 guruş 1050

Çatmalarıyla dolab kanadları 'aded 7 fi 200 guruş 1600

Fevkâni otalara toğrama kapu 'aded 2 fi 500 guruş 1000

Tavili pencereleri 'aded 12 fi 90 guruş 1080

Cam divarları 'aded 11 fi 11 guruş 1320

Tahtâni otalara tahta kapuları 2 guruş 360

Ocak tabulbazları 'aded 4 fi 600 guruş 2400

Derûn-u birûnda badanaları 348

Nerdibân kezâlık 1 guruş 720

Cem'ân yekûn _____

376704

Yalnız üç yük yetmiş altı bin yedi yüz dört akçedir.

Hurire ba 'del'l-keşf ve't-tahmin bi-ârâ'zevi'l-basâret ve'l-yakin ve bi-
ma'rifeti'l-fakrül-ilâ'l-melikü'l-mu'in Abbas el-Kâdi be -Edirne lütf ma 'mûl meşhûn

'afâ 'anhu

Sayfa No : 33 Belge No : 44

Âkzâ kuzzatü'l-müslimin evlâ vülâtü'l-muvahhadin ma'denü'l-fazl
ve'lyakin râfi'ü'l-i'lâmüş'-şeri'ate ve'd-din vârisü'l-'ulumü'l-enbiyâ've'l-mürselin

El-muhtass bi-mezid-i cinâyeti'l-melikü'l-mu'in Edirne kâdısı-zidet
fezâ'iluhu tevki'-irefi'-i hümâyün vâsil olıcak ma'lüm olaki sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-
ileyhsin zidef fezâ'ilu-husun südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderub mahrûse-i
Edirne'de sâkın ketâni esrâfının kethüdâları ve ihtiyarları meclis-i şer'e varub tüccârdan
ve sâ'irden mahrûse-i mezbureye bey' için getürdükleri ketâni esnâfımızdan olub
merhûm ve mâghurleh Sultan Selim Han-tâbe serâhuma evkâf-ı şerifeleri
musakkafatından olan Kaban Hâmı kurban da vâki 'on iki 'aded dükkân ile Ali Paşa-yı
Cedid kurbunda vâki'merhum leh Sultan Murad Han-tâbe serâhu-nun evkâfi-
musakkafatından olan kezalik on iki 'aded dükkanda ketân bey'iden esnafımıza virilub
zıkr olınan dekakinden gayri mahallerde ketân bey'ineizn virilmemek beynimizde
mürâ'at olunur nizâm-ı kadim olmla ba 'zı kimesneler getürdükleri ketânları esnafımıza
virmeyub âhar mahallerde kenduleri bey 'ile nizâm-ı kadime halel virmeleriyle vukûfu
olanlardan ba 'de'l-istihbâr mahall-inizâm dub âhar mahallerde bey 'itmek murad
idenler men 'e def 'ile nizâm-ı kadime mürâ 'at olınmak bâbunda vâki 'hâli der-devlet-i
medâra i 'lâm olunması matlûbunuz didiklerinde vâki 'hâl esnâf-ı mezkûrenin takdir ve
beyan eyledikleri minvâl üzere olub zıkr olınan mahallerde vâki 'yigirmi dört 'aded
dükkânlardan gayrimahallerde ketân bey' olunmak hilâf-ı nizâm-ı kadimleri iduğ
takant-ı sahihatü'l-kelimât ihbârıyla mütebeyyin olu ağın mâ-takaddûmden beynlerinde
hâvi olan nizâmı kadime mürâ'at olunub mezkûr olan yigirmi dört 'aded dükkânlardan
mâ 'adâ âhar mahallerde ketân bey 'olunmamak bâbında istid 'â-yı 'inâyet ve yedlerine

emr-i şerifin virilmek ricâ 'sına vâki 'hâli bi'l-iltimâs 'arz ve divân-ı itümâyün'umuzdan sü'âl olındıktan bu makûle esnâfin nizâm-kadimleri beynlerinde teveccühle olagelğini kâdısı görüb 'arz eyledikde kadimisi üzere 'amel ve kadime mugâyir âharın müdâhelesi men 've def 'olunmak için emr-i şerif yazıla gelmişdir deyu der-kenârolınmâğla der kenârı mücebince 'amel olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle vusül buldukda bu bâbda sâdır olan emr-i şerifim mücebince 'amel dahi husüs-u mezbur 'arz olunduğu üzere ise esnâf-ı mezkûrun beynlerinde câri olan nizâm-ı kadime mürâ 'at olunub emr-i şerifin mazmûn-u münifi ile câmil olasın şöyle bilesin 'âlâmet-i şerife i 'timâd kılasın tahriren fi evâhir şehr-i Recebül'l-ferd sene sitte ve sittin ve mi'ete ve e'fl kayd fi'l-yevmi's-sâni 'aşer min şehr-i şa 'bânü'l-mu 'azzam sene 1166

El-mahrüse kostantiniyye

Der-kanar kaydı:ketâncı dükkanlarından gayri mahalde ketan fûruht olunmamak bâbında emr-i 'âli

Sayfa No : 33 Belge No : 45

Âkzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülâtü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakin râfi'ü-â'limü's-şeri'ata ve'd-din vâris-i 'ulümü'l-enbiyâ've'l-müsselin el-muhtass bi-mezid-i 'ihayeti'l-meliki'l-mu'in Mevlânâ Edirne Kâdısı-zidet fezâ'iluhu-tevki'-i refic-i hümâyün vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Edirne'de tarik-i nakşibediyeye meşrut olan Koyun Baba Zâviyesi'nin Zaviye-dârı olan Şeyh Ahmed-Zide takvahu-Divâ-ı Hümâyün'uma 'arzuhal idub zâviye-i mezhur bundan Ekdem münhedim oldıkda tarafın hümâyünımdan müceddeden bihâ've eşyâ' ve zaviye-i mezbürde cum'a edâ'sına hatt-ı hümâyün-u şevket-makrûnnumız hatib ta'yin olmağla derünune mihber ve tahta minâre ve hasır ve kanâdil ve şam'dâni dahi vaz'olunmak bâbında istid'â-yı i'nâyet itmek imdi ma'rifet-i şer'le keşf ve ne mikdâra bâliğ olur ise defter ve defteri der-sa 'âdet-i me dârıma 'arz ve i'lâm olunmak bâbında fermân-ı 'âli-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifim vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idub dahi vech-i meşruh üzere zâviye-i mezkûre derünune mihber ve tahta minâre inşâ've hasır ve kaliçe ve kanâdil ve şam'dâni ma'rifet-i şer'le keşf ve nemikdâra bâliğ olur ise defter ve defterin imzalayub ve mühürleyub memhur ve mûmzi defterin der-sa'âdet'ime 'arz ve i'lâmı eylesin şöyle bilesin 'âlâmet-i şerife i'timâd kılasın tahriren fi'l-yevmi'l-

hâmismin şehr-i şa'bân sene sitte ve sittin ve mi'ele ve elf kaydı fi'-yevmü'l-'ısrın min Şa'bânü'l-mu'azzama sene 1166

Kostantiniyye el-mahrüse

Der-kenâr kaydı:Koyun Baba Zaviyesi'nin defter keşfi Âsitâne'ye 'arz ve i'lâm olunmasını emirdir.

Sayfa No : 33 Belge No : 46

Bundan âkdem kibel-i 'aleyh binâ' ve ihyâ' buyurulan mahrüse-i Edirne'de vâki'nakşibendiyeye meşrût merhüm Koyun Baba Zaviyesi'ne ahşâmdan minâre ve bu minber ne mikdâr masârif ile husule gelur bâ-ma'rifet-i şer 've mi'mâr-ı Hâssa ve ehl-i nukûf ittifâkıyla ba'de'l keşf ve 't-tahmin derüne dahil mısri hasır ve kâliçesi defter olunub Der-'Aliyye'ye i'lam olma deyin vârid olan emr-i 'âliye imtisâlen mahrise-i mezbûrde Ser-mi'mâru hâssa es-seyid Ahmed Ağa ve halifesi İsmail ve ehl-i ve küfdan bi-garoz kılmesneler ile zâviye-i mezkûreye varilub cümle ile ba'de'l-mu'âyene mi'mârân-ı mezbûrân cümle müvâcehesinde mesâha ve tahmin oldıngı defteridir ki ber-vech-i âti zıkr olunur hurire fi'l-yevmü 'l-hâdi ve'l-'ısrın min şa'bânü'l-mu'azzama sene sitte ve sittin ve mi'ete ve elf

Derun-u zâviyeye mısri Hasır tülen 12,5 'arzen 9 Terbi'i 112,5

Mihrâba ve Hatibü'l Seccâde 20 maksüre ve mahfile keزالik mısri hasır 'aded 5 Tülen her biri 5 'arzen 2,5 terbi'i 12,5 derün-u zaviyeye kaliçe tülen ve 'arzen terbi'i zirâ' 112,5

Keزالik maksüre ve mahfile kaliçe 'aded 5 herbiri tülen 'arzen terbi'i 12,5

Minbere ferşü'l-havk Macarcukası zirâ' işbu eşyâ'ı mezkûre mahrüsüne mezbûre de tedârik olmadıgı gibi mahalle şerh virildi

Ahşabdan toğrama boyasıyka minber 'aded 1 guruş 4000

Zâviye etrâfına câm pencere 'adet 6 fi 180 guruş 1080 zâviye kapusunu muhafaza tülen ve kadden Trabzun zirâ ' 10 fi 40 guruş 400

Yekün _____

5580

Sayfa No : 34 Belge No : 47

Zâviye-i mezkûrete minâre ahşabdab binâ' olunsa iki yüz seksan guruşla ancak husula gelub âhcârdan binâ' olunsa yedi yüz elli guruş ile i'lâ olunur deyu mi'mârân ve sâ'ir ehl-i vukuf icmâ' ve ittifâk eyledikleri bu mahalle şerh virildi

Kırât-ı devr için kebir Mushaf-ı şerif 1

Şem'-i 'asel için kebir şam'dân 2

Şem'-i revgan için şam'dân 2

Şişe kandil 'aded 100

Kandil için 'aded 6

Zâviye ve minber kapularına perde 'aded 2

Zikr olunan eşyâ'-ı mezkûrenin dahi lüzumu olmağla şeyhi iltimâsıyla tahrir olındı emr-i fermân 'inâyetler sultânım hazretlerininindir.

Hurire ba'de'l-keşf ve't-tahmin bi-âra'zevi'l besâret ve'l-yakin ve bi-ma 'rifetü'l-fakr ilâ'l-melikü'l-mu'in 'izze Şânehu be-dârü'n-nasr ve'l-meymene Edirne dâmet bi'l-inâyât meşhûn 'afâ 'anhu

Kayd fi'l-yevmü'l-'işrin min Şa'bân sene 1166

Sayfa No : 34 Belge No : 48

Dûstûrûn mükerremûn müşirin mufahhamun hizâmü'l-'âlem müdebbir-i umuru'l-cumhür bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimu mehâmü'l-enâmü's-sâ'ib mümehhid-i bünyâdü'd-devlete ve'l-ikbâlmüşeyyedü'l-erkânül'l-ma'âdin ve'l-iclâl el-muhtassub bi-sunuf 'avâtufü'l-malikü'l-â'lâ

Âsitâne-i sa'âdet'imden Rumili'nin orta kolu nihayetine varınca vâki'olan vüzerâ-yı â'zâm-edâma'llahu te'âlâ iclâlehu-ve e'azâmü'l-ümerâ'ü'l-ikrâm efhamü'l-kübe-râ'ü'l,fiham evrelü'l-kadr ve'l-ihtirâm âshâbü'l-izz ve'l-ihtişâmü'l --

muhtassun bi-mezid-i 'ihâ-yeti'l-melik ü'l-â'lâ mir-mirân-ıkrâm-dâme ikbânlehu-m ve âkzâ kuzzâtü'l,müslimin evlâ vülâtü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakin râfi'ü'l-i'lâm ü'ş-şeri'ate ve'd-din 'ulümü'l-enbiyâ' ve'l-mürselin el-muhtassun bi-mezid-i 'inâ-yeti'l-meliki'l-mu'in mevâli-i 'azâm-zidet fezâ'iluhum,ve mefâhirü'l-ümerâ'i'l-kirâm ü'l-kebirü'l-fihâm evvelü'l-kadr ve'l-ihiram el-muhtassun bi-mezid-i

'ihaneti'l-melikü'l-i'lâm ümerâ'-ı kirâm-dâme 'izzuhum-ve mefâhirü'l-kuzzat ve'l-hükkâm ma'dinü'l-fezâ'il ve'l-keâm kuzzât nüvvâb -zidet fazlıhum-ve mefâhirü'l-emâsil-ve'l-âkrân voyvoda ve mütesellimler ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri zâbitanları ve sâ'ir zâbitân ve â'yân-zidet kadruhum tevki'-i refi'-i hümâyün vâsıl olıcak ma'lüm olaki Rumili câniblerinden mübâya'a ve Anadolu taraflarına nakl olunan bakır ve ganen nev'lerinin bir zâbitâna karyeye ve nakl olunan nev' bakırın ber-hadd-i mahsüs va'ad ve zemân-ı mahsüs ta'ayyünü ile kâ'ide-i Memâlik Rumili âhâlisinin ve gerek İstanbul âhâlilerinin rahat ve refâhiyyetlerini ve hususân Anadolu'da olanları def'-i zarûretlerini müstelzim bir ma'nâ olmakdan nâşi birkaç seneden beru imrâr oluna bakırın mikdâr ve keyfiyetleri tetembu' ve istifâ' alındıkta bin yüz altmış üç senesinde Beşiktaş'dan Üsküdar'a fermân-ı 'âli ile yalnız on bin üç yüz re's ve altmış dört senesinde beş bin altı yüz otuz bir re's ve altmış senesinde on bir bir altıyüz yetmiş re's ve işbu bin yüz altmış altı senesinde on bir bin yüz kırk bir re's bakır imrâr ve nakl olındığı mazbut olan defâtirde mestûr ve mukayyed olmağla bu sûretde bu sene-i mübârekde imrâr olunan hayvanât derece-i nisâbı tecâvüz itmek hasebiyle sene-i âtiye hülulüne dek ümrâr ve nakline müsâ'ade iktizâ' itmez kaldığı fi mâ-ba'd sinin-i âtiye sende bir def'a on bin re's bakır imrârına müsâ'ade olındığı hâlde temâm-ı hadd i'tidâl ve mertebe-i nisâkari'âyât olunmuş olur ancak ol mikdâr imrârlarınçu dahi mübâya'a idenlerin yedlerine Divân-ı Hümâyün'umda bi'l-fi'l Çavuşbaşı olanardan memhur tezkere ve sened i'tâ olındığı taktirce keyfiyyet taht-ı zâbitaya idhâl ile mahzûr-u merküm bi'l-külliyeye bertaraf ve zâ'il olması melhûz olduğına binâ'husu-u merküm Der-sa'adet'imde bu vechile nizâm virilub ve Çavuş başılar tarafından virilecek tezkere için bir âkçe ve bir habbe olunmayub meccânen virilmek üzere şart kılındığı mahalline kayd ve keyfiyyet Anadolu ve Rumili'nin ahar kullarına başka başka evâmir-i şerifimle tefhim olındığından gayri çekmece-i sagirun seddü'l-bahre ve Boğaz Hisarları'na varınca hükkâm ve zâbı tâna bilâ-emr-i şerif bir 'aded sığır ve koyun karşı Anadolu yakasına geçirilmemek üzere ekid ve şedid emr-i şerifim'e tenbih ve kezalik Beşiktaş ve İsyambul havalisinde vâki' geçidlerde dahi ziyâde basiret itmeleri tenbihi lâzım gelenlere muhkem te'kid olunmağın

size dahi mahsûs iş bu emr-i şerifim ısdar ve ile irsâl olunmuşdur vusulünde iş bu emr-i şerifimi mehâkimde sicil-i mahfûza sebt ve ber-vech-i muharrer senede bir def'adan haysü'l-mecmû' on bin re's bakırın beşiktaş'dan Anadolu cânibine imrârına müsa'ade-i hümâyünim erzâni kılındığı ve ziyade kabul itmâmek için ashâb-ı bakırının yedlerine Divan-ı Hümâyün'unda Çavuşbaşı olanlar yedlerinden meccânen memhur tezkere virulub ve tazkere âkçesi bahânesi ve âhar vechile kendulerden bir âkçe ve bir habbe mutâlebe ve olunmayacağını ve altmış altı senesinde imrâr olunan sığırlar mikdâr-ı mu'ayyeni tecâvüz itmek hasebiyle fi mâ-ba'd Bosna tarafından bir 'aded bakırın mürurına ruhsat gösterilmeyub inşâ'allahu te'âlâ sene-i âtiyede nizâm-ı merküm üzere müsa'ade olınacağı taht-ı eyâlet ve hükümet kazâlarda olan sığır ve koyun bâyi' müşterilerine ve süri geçmelerine bir hoşça tefhim ve tenbihile bu hususun bu vechile nizâmına tarafından 'ale'd-devâm i'tinâ ve mazâret zımında her hâlde hadd-ı i'tidâle ri'âyet ve 'imâret memlekine bezl ve sa'y ve kudret için İstanbul'a bakır ve koyun makülesi hayvanât geturenlere müsâ'ade ve nakilleri hususunda kenduler teşvik ve olunarak ihrârlarına mu'âvenet ve mazâheret olunması emrine dahi ihtimâm ve dikkat olunub hilâfindan tehâşi ve münacebet olunmak bâbında ferma-ı 'ali-şânım sâdır olmuştur buyurdım ki vusül bıldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere ve-gâyet ihtirâz ve tehâşi ve münacebet eylesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i 'timâd kılasız tahriren fi evasıt şehr-i şa 'bânü'l-mu'azzam sene sebt ve sittin ve mi'ete ve e'f

Kostaniyye el-mahrüse

Kayd fi 25 Şa'bân sene 1166

Emr-i 'âli mücebince Sadr-ı â'zam hazretlerinin mektupları dahi vârid olmuştur kayd fi 25 Şa'bân sene 1166

Sayfa No : 35 Belge No : 49

Âkzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülâtü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakin râfi'ü'l-i'lâmü's-şeri'ata ve'd-din vâris-i 'ulum ü'l-enbiyâ' ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i in â yeti'l-meliki'l-mu'in Mevlânâ Edirne Kâdısı-zidet fezâ'iluhu-ve iftihârü'l emâcid ve'l-e kârim câmi'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim el-muhtass bi-mezid-i ihâyeti'l-meliki'd dâ'im bi'l-fi'l Edirne Bostancıbaşı Hüseyin dâme mecduhur tevki'-i refi'-i hümâyün vasıl olıcak ma'lüm ola ki Edirne'de vâkü nehr-i Tunca ve nehr-i Arda ve nehr-i Merice kesret bârân takribiyle tuğyan idup civârlarında ba'zı ebniye ile nehr-i

meric üzerine ahşabdan mebni cizr-i sani demekle ma'ruf cizr-i kebirin dahi yedi göz mikdârı mahalli münhedim olduğunu siz ki Kâdı ve Bosatancıbaşı mümâ-ileyhsiz de'fa Der-'Aliyye'me başka başka tahrir ve i'lâm eylemeniz ile cizr-i mezburun münhedim olan mahalleri ma'rifetlerimiz ve cümle ma'rifetleriyle keşf olunub memhur ve mumzi keşf defterini Der-'Aliyye'me irsâl eylemeniz fermânım olmağın imdi işbu emr-i şerif-i 'âli-şânım rusulünde cizr-i mezburun münhedim olan mahalleri marifetleriniz cümle ma'rifetleriyle keşf ve mu'âyene ve mesâha olunub memhur ve mumzi keşf defterini Der-Sa'âdet'ime irsâl ve ba'dehu ve ne vechile fermânım sâdır olur ise ol rechile 'amel ve hareket eylemeniz bâbında fermân-ı 'âli-şânım sâdır olmuştır buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkda bu bâbda vech-i meşruh üzere şeref-yâfte-i sudur olan işbu emri celilü's-şân vâci bü'l-ittibâ' ve lâzım ü'l-intisâlin mazmun-u itâ'at-makrunıyla 'amil hilâfından ihtirâz eyleseniz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız tahriren fi'l-yevmü's-sâdis min Ramazan sene sitte ve sittin ve mi'ete minvâl kayd fi 17 min Ramazan sen 1166

Kostaniyye el-mahrüse

Fermân-ı 'âli mücebince dahi 'âli vârid olmuştur fi 17 Ramazan sene 1166

Mine'l-muhhis Mustafa

Sayfa No : 35 Belge No : 50

Âkzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülâtü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakin râfi'ü'l-i 'lâmü's-şeri'ata ve'd-din vâris 'ulumü'l-enbiyâ've'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâte'l-melikü'l-mu'in Mevlânâ Edirne Kâdısı-zidet fezâ'iluhu ve kıdvetü'l-kuzzâ ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazli ve'l-keâm hatunili ve ah yolu kâdıları-zidet fazli hümâ-tevki'-i refi'-i hümâyün vâsil olıcak ma'lüm ola ki kıdret ü'l-emâsil ve'l-âkrân vize sancağı mütesellimi Seyyid İbrahim Hacı Mehmed-zide kadruhu-südde-i Sa'âdet'ime 'arzu hâlidub cenâb-ı esâret-me'âb eyâlet-nisâb sa'âdet-iktisâb hâlâ karyem hâli olan Arslan Giray Han-dâmet ma'âlihu-nim ber-vech-i mâlikâne 'uh-delerinde olan Edirne Kazâsı'na tâbi' Büyük Elmalı ve Orman Yürmi Kaya ve Hantenili Kazâ'sına tâbi'Orhan ve Ahyolu Kazâsı'na tâbi' Küçük Elmalı ve Belen ören nâm karyeler âhâlileri üzerleirne edâ'sı lâzım pelan 'avâriz ve sâ'ir emr-i şerifimle

vâki'tekâlifden cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le mahallerine göre hisselerine düşeni emru defter mücebince cem'ine me'muri edâ' idub emr ve defterden ziyâde tekâlif talebiyle rencide ve remide olunmamaları icâb itmez iken â'yân-ı vilayet taraflarından emr ve defterden ziyâde kendu nefisleri için hilâf-ı şer' ve kânun ve bilâ-emr-i hümâyün üzerlerine âkçe tevzi' olındığından mâ'âdâ Edirne Bostancıbaşısı tarafından etrâfa me'mur bostâniler dâhi hilaf-ı şer'-i şerif günâ-gün ta'addiyât ile rencide ve remideden hâli olmadıkların bildirub hilaf-ı şer' ve kânun ve bilâ-emr-i hümâyün ol vechile zâhir olan te'addileri men ve def' olunmak babunda emr-i şerifim ricâ eylediği ecilden hilâf-ı şer' ve kânun te'addi itdirmâmek emrim olmuşdur buyurdın ki hükm-i şerfimle vusul buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel dahi husus-u mezbure temâm-ı mukayyed olub göresin i'lâm olındığı üzere ise eyyâm-ı sa'âdet-ı encâmında âhâli-i merkumun ve bir ferdi ber-vechile zülm ve te'addi olmağın kat'ân rızâ-yı şerifim yokdur kurâ'-ı merküm âhâlileri üzerlerine edâ'sı lâzım gelen 'avârız ve sâ'iremri şerifimle vâki'tekâlifden cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le mahallerine göre hisselerine isâbet iden emr ve defter mücebince cem'ine me'mure eylediklerinden â'yân taraflarından hilaf-ı kânun ve bilâ-emr-i hümâyün emru defterden ziyâde kendu nefisleri için fukarâ' üzerlerine âkçe tevzi' ile bostânilere dahi hilâf-ı şer'-i şerif ol-vechile te'addi ve rencide itdirmeyub men' ve def' eyleyesin min-ba'd şer'-i şerife ve kânun-u emr-i hümâyünüm muğayir lumesneye iş itdirmeyub husus-u mezbür için bir dahiemr-i şerifim ısdâr ve irsâline muhtâc eyleyesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerife i'timâd kılasız tahriren fi avâhir Receb'ü-mürecceb sene sitte ve sittin ve mi'ete ve elf kayud 9 fi Şevvâlü'l-mükerrem sen 1166

Fermân-ı 'âli mücebince dahi mektub sâdr-ı 'âli vârid olmuşdur kay-ı 9 fi Şevvâl sene 1166

Sayfa No : 36 Belge No : 51

Nehr-i meric üzrine vâki' cizr-i sâni dimekle ma'ruf ahşâmdan mebni cisrin bundan âkdem vuku' bulan tuğyân seyülde münhedim olan mahalli bâ-ma'ri fet-i şer' cümle ma'rifetiyle ba'de'l-keşf mumzi defteri Der-'Aliyyeme irsâl olına deyu vârid olan emr-i 'âliye imtisâlen bi 'n-nefs Edirne'de Hadika-i Hassa'da Bostancıbaşı Ağa ve cevâmi '-i şerife binâ'larına me'mûr Abdurrahim Beyâ dâ'ileri ve â'yân ağaları ve mi'mâr-ı hâssa ve neccâr ve hâlifeleriyle cizr-i mezkûre varılıb cümle ile ba'de'l-mu'âyene cizr-i mezkûrum keşfine müsâ'ade-i 'aliyyeleri buyurılan yedi göz

mahallinden ma'âdâ tuğyân-ı mezkurun temâdisi sebebiyle inhidâm-ı mezküreden Gelmekle sekiz göz mahallinin dahi ekseri münhedim ve bâkisi tecdid olunmadıkça ta 'miri mümkün olamamağla cem'ân on beş göz tûlen yüz seksen dört zirâ' mahallini mi'mâr-ı merkûm cümle müvacehesinde ba'de'l-mesâha iktizâ'idan ecnâs-ı kerastelerin her biri ne mikdar mesârif ile husûle gelir mezkürde mâhir olub mahal-i mezkürde hâzırlar olan neccâr halifeleriyle kemâl-i ihtimâm ve dikkat ve mesârif-i kesireden himâyet ve sıyânet eyleyerek ittifâk eyledikleri defter müfredâtıdır ki ber vech-i âti zikr ve beyân olunır hurire fi'l yevmü'l hâmis mih şevvâlü'l-mükerrerem li-sene sitte ve sittin ve mi'ete ve elf min min lehü'l 'izz ve's-şeref

Cisr-i mezkürün karşı tarafında tuğyân-ı mezkürdan olub istihkâm için taş ve rıhtem ve ile gereği gibi sed ve bend olunmağa muhtaç olmağla mahal-i mezküre dehliz vez ' olınacak müceddeden rıhtem ve tûlen zirâ' 250 fi guruş 2,5 guruş 625

Cisr-i mezkürün mahal-i mezküde tahtı kebir taş olan mecrâ-yı kadim olub 'âtik olan sekiz göze ihtizâ'idan taban ve buzluk makrasların her birine onar vukiye Timur konmalarıya on sekiz zirâ' kebir bâne 'aded 72 herbini yerine vâz 'ıyla fi guruş 20 guruş 1440

Zikr olunan sekiz göz üzerlerine kiriş ve baskı için kezâlik iktizâ iden on sekiz zirâ' kebir bâne 'aded 80 herbiri yerine vaz' fi 10 guruş 800

Cisrin yedi göz mahalline kezalık iktizâ iden tabân ve makrâs ve buzluk kazığı için her biri on üçer zirâ' kebir 'aded 93 yerine vaz ' iyle fi 13 guruş 1209

Zikr olunan yedi göz üzerine kezalık kiriş ve baskı için her biri on üç zirâ' mâne-i mezküre 'aded 70 fi guruş 8,5 guruş 585

Her göze iç makrası vaz'ına iktizâ'idan onar zirâ'kebir tobac direği 'aded 30 fi guruş 7 guruş 210

Döşeme ve korkuluk iskele için kirişlik 40 fâriş 'aded 1120 fi guruş 0,5 guruş 560

Cem'ân yekün_____

Guruş 5429

inkâs-ı mevcude yalnız

0150

beş bin iki yüz (yetmiş) tokuz

guruştur.

Cisr-i mezkûrun tabân ve buzluk ve makrâsları çifte vaz'olinmasıyla metânet-i külliye hasıl olmağla rech-i muharrer üzere bihâ'ya meblâğ-ı mecmû' mezkürden diyâra iktizâ'idan mesarif gurus 2649

Yalnız iki bin altı yüz kırk tokuz guruşdur.

Nehr-i Arda üzerinde olan cisr-i sâni'nin dahi ta'miri emr-i 'âli buyurulan mahallinden maâdâ vürud-u emr-i 'âleden mukaddem mevâzi'-i müteferrikada tuğyân-ı mânın temâdisi sebebiyle buzluk ve makrâs ve tabanlarından muktezâ ta'mir olub olunmadığı sûrette külliye inhidâm ile mesârif -i külliye olacağı olmağla iktizâ'idan mesârifi gurus 1350 bin üç yüz elli guruşdur.

Min-haysül,meçmû' cisreyn-i mezkûreyn mesârifâtı gurus 9278 yalnız tokuz bin iki yüz yetmiş sekiz gurûşdur.

Vaki'ü'l-keşf ve't-tahmin bi-ârâ-i zevi'l-besâret ve âshâbü'l-yakin ve be-ma'rifetü'l fakr ilâ ü'l-mu'in izze şânehu Abbas Kâdı be-Edirne bi'l-'ihâyâtü'l meşhün 'âfâ 'anhu

Der-kenar kaydı: cisrin keşf defteri süretidir.

Sayfa No : 36 Belge No : 52

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'dinü'l-fezâ'il ve'l-keâm Yanbolı'dan Limni-i ceziresine varınca vâki' olan kâdılar ve nâ'ibler-zide fazlihüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-âkrân â'yân-ı vilâyet zide kadruhum-tevki'î refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lüm ola ki islimye kazası'na tabi Burgucu Karyesi'nde mukim Selâtin-i Cengiziyye'den Selamet Giray ve Yonbolu Kazası'na tabi Paşa Köyü'nde mukim Paşa Giray Sultanların başka emr-i şerifimle Limni-i ceziresinde ikametleri fermânım olduğundan cezire-yi merkümeğe isâlleri muktezâ olmağla müceddeden virilen şürüt-nizâm mücebince âhâli tarafından fermân-ı ittibâ'larıyla on iki re's menzil bâgiri virilmek fermânım olmağın imdi Sultan-ı merkümân ademleriyle kanginizin kazâ'sına vasıl olur ise mazmun-u emr-i şerifim sicil-i mahfuza ba'de'l-kayd müceddeden virilen şürüt nizâm mücebince âhâli tarafından on iki re's menzil bâgiri virilub irkâb ve

ta'assüb-u me'mure irsâllerine sa'y ve ihtimâm olmikdar bargir virildiğini nâlık yedinde memhur sened âhz ve ücretleri taraf-ı miriden mahsub kılınmak için sene-i süret-i sicillât ve ma'mul besenedat Der-'Aliyye'me irsâl olunub 'avk ve te'hirden ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve münâcebet olunmak bâbında hazer ve mücânebet olunmak babında ferman-ı 'âli-şânim sâdır olmuşdur buyurdım ki vusul bu'dukda bu bâbda vech-i meşruh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ ve imtisâlimin mazmûnu ita'at-makrunıyla 'amil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılâsız tahriren fi evâ'il-i şehri Ramazân sene 1166

Kayd fi 29 min Şevvâlü'l-mükerrem sene 1166

Sayfa No : 37 Belge No : 53

Düsturûn-u mükerremûn müşirûn-u mufahhamûn nizâmü'l-'âlem mübdebbir-i umurü'l-cumhur bi'l-fikri's sakıb mütemmimu mehamü'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhidu bünyânü'd-devletü'l-ikbâl müşeyyedu erkânüs-sâ'âdet ve'l-iclâl el-mahfufun bi-sunûfu 'avâtîfûl-melikü'l-â'lâ Âsitâne'den Rumili'nin Orta kolu nihâyetine varınca vâki olan vüzerâ-yı'izâm-edâma'llahu te'âlâ iclâlehum ve e'âzmü'l ü'l-kirâm efâhimü'l küberâ'i'l-fihâm evvetü'l ve'l-ihtirâm âshâbü'l 'izz ve'l-ihtişâm bi-mezid-i 'inâyeti'l meliki'l-â'lâ mir-mirân-ı kirâm dâme ikbâlehum-ve âkzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülâtü'l-muvahhidin ma'âdinü'l-fezâ'il ve'l-yâkin râfi'-ul'lâ müş-şeri'at ve'd-din vârisu 'ulumü'l-enbiyâ ve'l-mirselin elmuhtass bi-mezid-i 'inâyeti'l-melikü'l mu'in mevâli-i fihâm zidet fezâ'iluhum-mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâ'il ve'l-keâm kuzzât ve nüvvâb zide fazlıhumve mefâhirü'l emâsil ve'l-âkrân Yeniçeri zabıtları ve gümrükçüler ve sa'ir zâbitân zide kadruhum tevki'i refi''-i hümâyün vâsil olıcak ma'lûm olaki Nemçe sikkesiyle meskük olub ayar-ın nâsda ve onar pâreye ra'ic olan Maryas dimekle ma'rûf rub'un ayarı noksan onar ve on beşer pareye tahammülü olmadığı zâhir ve nümâyân olmakdan nâşi ve bundan âkdem şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyun-u şevket-makrûn mücebince memâlik-i mahrüsemde revâcdan ve âhız ve i'tâdan külliyyen men' ve def 'olunub fi mâ-ba'd zikr olunan Maryaş bir dürlü âhz u 'itâ' olunmamak bâbında Anadolu ve Rumili'nin üçer kollarına ve sâ'ir mahaller başka başka evâmir-i şerfimle tenbih ve te'kid olunmuşdur el-hâleti hazihi ba'zı mahaller emr-i şerife mugâyir hareket ve zikr olunan rub'un ba'zan bir iki âhz ve i'ta'sınız cesâret olındığı bu def'a sahihen Der-Sa'âdet'ime ihbâr olunmağla husus-u

mezbûre ihtimâm ve dikkat ve mukaddema şeref-bahş-i şudur olan hattı-ı hümâyün-u şevket makrûnım mücebince maryaş ta'bir olınan rub'un ve ahz ve i'tâ'dan külliye men' ve def'ine ibtidâ' olunmak husus Der-Sa'âdet'ime tenbihi iktizâl idenlere tenbih olındığından mâ'adâ müceddeden evâmîr-i hümâyünüm isdârıyla Anadolu ve Rumili'nin üçer kollarına ve sa'ir mahallerine dahi tenbih ve te'kid olunmağla size dahi müceddeden evâmîr-i şerifim ısdâr ve Dergâh-ı 'Ali gediklulerinden Abdullah-zide mecduhu-ile irsâl olınmıştır zikr olınan rub'un Der-Sa'âdet'imde ve bi'l cümle memâlik-i mahrüsemde revâcına bir dürlü rızâ-yı hümâyünüm olmayub men' külli ile men' ve def'i metlub-ı hümâyünüm iduğu ve cümleye müceddeden tenbih olındığı siz ki müşâr ve sâ'ir mümâ-ileyimsiz kat'ân ve ma'lûmunuz oldukda husus-u mezbûre her biriniz ihtimâm ve dikkat ve fi mâ-ba'd taht-ı eyâlet ve hükümetinizde maryaş ta'bir olınan sâlifü'z-zikr rub'un revâc ve âhz u i'tâ'sına cidden 'evaz ve ruhsat göstermeyub men'-i külli ile men' ve def'ê mübâderet iş bu emr-i şerifimi sicil-i mahfuza sebt ile ilâ mâşâ'allahu te 'âlâ mazmun-u münifî tenfîz ve icrâ'ya sarf-ı mukadderât idub hilâfından be-gâyet tehâşi ve mücânebet olınmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdım ki vuusl buldukda bu bâbda vech-i meşruh üzere şeref-yâfte-i şudur olan fermân-ı vâcübü'l-ittibâ 've lâzîmü'l-ımtisâhimim mazmun-u itâ'at-makrunıyla 'âmil olub hilâfından ziyâde hazer ve mücanebe eyleyesiz şöyle bilesiz 'âlâmet-i şerife i'timad kılasız tahrîren fi evâsıt-ı şevvâl ü'l-mükerrem sene 1166 kayd 29 fi min şevvâl'ü'l mükerrem sene 1166

Kostantiniyye el-mahrüse

Fermân-ı 'âli mücebince dahi mektub sâdr-ı 'âli vârid olmuştur kayd 29 fi min şevvâl'ü'l-mükerrem sene 1166

Der-kenar kaydı: Nemçe sikkesi ile meskûk maryaş men'i emri

Sayfa No : 37 Belge No : 54

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'adinü'l-feza'il ve'l kelam Edirne'den Bosna'ya Bosna'den Belgrad'a varınca vaki olan kuzzât ve nüvvâb zide fazlihüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yan-ı vilayet-zide kadruhum-tevki'i refi'i hümâyün vasıl olıcak ma'lûm ola ki Dergah-ı mu'all'm Yeniçeri'ocağı'ndan Turnacıbaşı olan kıdvetü'l-emacid ve'l-â 'yân el-hâ' Mehmed-zide mecduhu Bosna'ya ve sâbıkâ kul

kethüdâsı olub Bosna'da Yeniçeri zabıtı olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-â'yân Mehmed-zide mecduhu- Belgrad'a Yeniçeri zâbıtı nasb olunub seri'ân mahal-i me'mure ademleri mühim ve muktezâ olmağla müceddeden virilan şürût-u nizam mücebince âhâli tarafından yalnız on beş menzil bârgir virilmek fermânım olmağın imdi mümâ-leyh iş bu emr-i şerifimle her henginizin kazâ'sına dahil olur ise mazmun-u emr-i şerifim sicill-i mahfûza ba'de'l-kayd mümâ-iley hümâyı kat'an eğlendirmeyub müceddeden virilan şürût-u nizâm mücebince âhâ-li tarafından on beş re's menzil bargiri virilub irkâb ve müceddedeb savb-ı me'mûra irsâl ve olmikdâr bârgir virildiğini nâtk yedlerinden memhur sened âhz ve veretleri taraf-ı miriden virilmek için sene başında süret-i sicillât ve ma'mülün-bih senedât Der-'Aliyye'me irsâl olunub 'avk ve te'hirden vusul buldukda bu bâbda vech-i meşruh üzere şeref-yâfte-i sudur olan fermân-ı vacib'ü'l-ittiba' ve lâzmü'l-ımtisâlimin nâzmün-u ita'at -makrunıyla 'amil olub hilefendan begâyet ihtirâz ve ictinâb eylesesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriren fi evâsıt-ı şehri-şevvâlü'l-mükerrem sene 1166 kayd fi gurre zi'l-ka 'de sene 1166

Der-kenar kaydı: Turnacı başı'nın menzil emri

Kostantiniyye el-mahrüse

Sayfa No : 38 Belge No : 55

Âkzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülâtü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakin rafi'-i i'lamüş şeri'at ve'd-din varis'i 'ulumü'l-enbiya' ve'l-mürselim el-muhtass bi-mezid-i 'inayeti'l-meliki'l-mu'in Mevlana Edirne kâdısı-zidet feza'iluhu ve iftiharü'l emâcid ve'l-ekârım cami'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyet-i melikü'l melikü'd-dâ'im Edirne Bostancı başısı dâme mecduhu tevki'-i refi'i hümâyün vâsıl olıcak ma'lum ola ki Âsitâne-i Sa'âdet'imde sakin 'ibadu'llahim için Kırkkilese Kasâ'sıyla Çöke Nâhiyesi'nde ve Edirne Nâhiyesi'nde vâki Bergusa Semt olan kurâ'sında sene-i sâbıka mu'âyenesi iş bu sene-i mübarekde dahi nakl ve nakl tertib olınan kırk tukuz bin keyl hıntanın mukaddemâ taraf-ı şer'den virilan tevzi'deferi mücebince Kırkkilisa Kazâsı'na isâbet iden mâ'adâsı Çöke Nâhiyesi ve Edirne Kurâ'larına isâbet iden sene-i sâbıkâ iş bu sene-i mübârekede ma'rifet'i şer'le kurâ'ya tevzi' ve müceddeden rûz-u Kasım duhül itmez mukaddem Burgus İskelesi'ne nakl ve isâl olınmak için sen ki Bostancıbaşı mümâ-ileyhsin senin 'uhde-i hamiyet ve

liyâkatına havâle ve ta'lik olunmuşdur imdi iş bu emr-i şerifim Dergâh-mu'allâm gediklerinden kıdvet'ü'l-emacid ve'l-â'yân Hacı Mehmed-zide mecduhu ile vusûlünde bu bâbda sende kemâl-i sadâkat ve hamiyet ile hizmet ve melhüz olmağla tarafından mukaddem ve âdemler ta'yin ve ber-vech-i muharrer kırk tokuz bin keyl hintadan cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le Edirne Kurâ'sıyla Çöke Nahiyesi'ne isâbet iden zahiresi işbu sene-i mübarekde yerlu yerinde cem' ve temâmen ve kâmilen 'arpalara tahmil ve seri'an ve 'acilen birkaç gün tarafından Bergus İskelesi'ne nakl ve irsâl itdirdub nâhiye-i mezbûre ve Edirne Kura'sının temâmen Bergusa vasıl olduğunu nâtik emininde edâ tezkeresi alınub Der-'Aliyye'me göndermeğe ziyâde takayyud ve ihtimam ve tarafından sen dahi nezâret ve dikkat eylemeden hâli olmayacak zahireyi matlûbeyi tevzi'i defteri mücebince iskele-i mezbûreye nakl itmirmeğe bezl ve mikret ve hizmetin terk ve rahat idub kusurve ihtiraz ve icitnâb olınmak bâbında emr-i 'âli-sânim sâdır olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i maruh üzere şeref-yâfte-i sudur olan fermân-ı vacibü'l-ittiba'lazmü'l-imtisalimin mazmûn-u ita'at-makrunıyla 'amil olasın şöyle bilesin 'alamet-i şerife i'timad kılâsın tahriren fi evâsıt-ı şevvâlü'l-mükerrem sene 1166

Kayd 4 fi Şevvâlü'l-mükerrem sene 1166

Kostantiniyye el-mahrüse

Der-kenar kaydı:Hinta iştirası emri

Sayfa No : 38 Belge No : 56

Mahrüse-i Edirne hâricinde ceryan iden nehr-i Meriç üzerinde vaki 'ahşabdan mebni cisrin bundan âkdem bi-emri'llahi te'ala vaki' olan tuğyan nehr-i mezkûrun şiddet-i ceryânıyla münhedim olan mahalleri ziyâde bahâ ve ücret ve takvimiyle canib-i miri mesarif-i kesire den sıyönet olınarak mikdâr-zirâ ve kemiyeti tasrihiyle kusuru kalmamak vechi üzere ancak luzümü olan mahalleri kemâl-ı dikkat ve bedele ta'yin buyurılan hassa mi'marlarından Halil Halife ma'rifeti ve ma'rifet-i şer' ve ser-Bostaniyân-ı hassa Ağa ve cevâmi'-i şerife ta'mirine me'mur Filibeli Abdurrahim

Beyğ ve sâ'ir â'yân-ı belde ehl-i vukûf ma'rifetiyle gereği gibi mesâla ve tahmin memhur mumzi keşf defteri Âsitâne-i 'Aliye'ye irsâl ve isâl olma deyu sâdır olan emr-i 'âliye imtisâlen ağa-yı mümâileyh ve emir-i merkûm da'ileri ve bi'l-cümle â'yân-ı belde ile vukûf ve şu'ûri olan bi-garaz kimesneler ile cizr-i mekûrun varılıb cümle ile ba'de'l mu'ayene cizr-i mezkûrın ancak lüzûmu olan mahelleri mi'mar-ı merkûm cümle müvâcehesinde mesâha ve muktezâ olan ecnâs-ı kerâstenin lâzime-i mesârifini kemâl-i dikkat ve teharri ile gereği gibi ihtimam eyleyerek bi'l-ittifâk tahmin-i sahih ile tahmin eylediği defteridir ki ber-vech-i âti zikr ve bayân ahnur tahrirât el-yevmür-râbi 'aşer min zi'l-ka'defûş şerife sene 1166

Onar vukiyye Timur külahlarıyla iktizâ'idan on sekiz zira' taban ve buzluk ve makrâslarıyla ve boyunduruk için iki yüz yigirmi dört 'aded vâz'ı ve sâ'ir gözlere her biri n üçer zirâ' iki yüz seksan 'aded kebir mâne ve mismâr ve ustâdiyye ve mesârif-i iskemle ma' harc lâzime mücedded döşeme tûlen zira 184 'arzen 9 terbi'i zirâ' 1656 guruş 745200 fi 450

Mahluta tecdidi muktezâ olan cizr-i mezkûrın mahalli tûlen zira 56 'arzen 9 terbi'i 504 fi 225 guruş 113400

Zikr olunan yüz seksan dört zira' tecdid olınacak cizr-i mezkûre döşeme ve korkuluk ve baba için kırışlık kırk kırış 'aded 1120 fi 60 gurûş 67200

Cizr-i mezkûrun nehr-i Arda tarafından şiddet-i ceryân-ı nehr ile oyulub cizr-i mezkûrı hıfz içub sağır mâne ve dehliz direğinden müceddeden çifte bağlamalarya derûn-u taş rıhtım ile muhtâc sedd olınacak mahalli tûlen ve 'arzen terbi'i zira' 1600 fi 60 guruş 96000

Cem'ân _____

1021800

66000

955800

Mahal-i mezkûre ihkâs ile ser-Bostanyân-ı Hâssa Ağa'nın ma'rifettiye bulunduğu mahalden nakl olunan ihkâs-ı mevcidedir.

Mevcûd olan inkâs-ı mevcûdesi olındıkda Sahnü'l-bâki tokuz yüz elli beş bin sekiz yüz âkçe ile ancak cizr-i mezkûr tecdid ve ta'mir olunur noksânıyla husûlü mümkün değıldir mi'mar-ı merkûm ba'e'l-ihbâr zikr olınan ecnâs-ı keraste mahrûse-i mezbûrede bulunmayub Ahyolu ve Kırkkilise ve ol havâlilerde kat' ve nakte muhta' olmağla vech-i sâbık zikr olınan mahallerden kat' ve nakte zikr olınan kazâ'lara başka başka emr-i 'âli sudûrına muhtâç oldığı 'ilm-i 'âlim edâ'ları buyurdıkda emr u fermân menlehü'l-emr kazretlerindir.

Hurire gibbe'l-keşf ve't-tahmin min evlâ'l besâret ve erbâbü'l-yakin nemakahu'l-fakr ila'l-melikü'l-mu'in 'izze şânehu Abbas el-kâdide Edirne mine'l-âlâm-ı masun ve inzâr-ı makrûne âfa' anhu

Sayfa No : 39 Belge No : 57

Âkzâ kuzzatü'l-müslimin evlâ vülâtü'l-muvahhidin el-muhtass bi-mezid-i 'inayeti'l-meliki'l-mu'in râfi'il'lâmü's-şeri'at ve'd-din vâris-i 'ulûm-u ü'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i cinayeti'l-meliki'l-mu'in Mevlâ Edirne Kâdısı-zidet fezâ'iluhu ve iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârım câmi'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyeti'l-meliki'd-dâim Edirne Bostancıbaşısı -dâme mecduhu ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-â'yân Edirne'de cevâmî'i şerife ve sâ'ir mahaller ebniyesine me'mur Filibe nâzırı Abdurrahim -zide mecduhu -kıdvetü'l-emâsil ve'l-âkrân hâssa mimarlârından olub u def'a hassan me'muren gönderilen Halil Halife-zide kadruhu -tevki'i refi'i hümayûn vâsıl olıcak ma'lum olaki mahrûse-i Edirne civâr ve ittisâlinde vâki' nehr-i Meriç üzerinde cizr-i sâni dimekle 'arif olan cisrin bundân âkdem bi-emri'llahi te'âlâ nüzül iden kesire hucum-u seyl ve tuğyân-ı nehrden münhedim olan yedi göz mahallinin siz ki Mevlânâ ve Bostancıbaşı ve Filibe Nâzırı mümâ-ileyhim siz mukâdedemâ taraflarından tahriri ve inhâ' olunmakdan nâşi ma'rifetleriniz ve ehl-i

Vukûf ma'rifetiyle ve 'mumzi defteri Der-Aliyye'me irsal olunmak bâbında sizlere hitâben emr-i şerif-i 'âli-şân ısdâr ve irsâl olunmağla eğerçe cizr-i mezkûr keşf ve nâtık bir kıt'a defter irsâl eylemişsiz lâkin mukâddem vurûd iden tâhriyatınızdan münhedim olan ancak yedi göz mahalli iduğu tasrif ve tebeyyün ve tahririnize intibâl' ile keşfi bâbında ısdâr olınan emr-i şerifimde dahi ancak mevâzi-i münhedim senin keşf ve mu'ayene itdirilmesi izâm ve ta'yin olınmış defter-i mezkûre on beş göz mahalli dahi ve

olmuştur deyu tahriri ve külliyyetle lâzım mesârif-i kesire tasdir olunması istiğrâb olunub ber-muktezâ-yı vakt ve hâl cânib-i miriye mesârif olıcak vechile ancak binâ ve ta'mirinin eşedd-i luzûmu olan mevâzi'nin binâ ve ta'mir tecdidı-matlûb olmağla 'âlâ vech-istitâk tekrâr keşf ve mu'âyene ve ancak mevâzi' münhedim ve luzûmu mahalleri tecdid ve ta'mir olunması fermânım olındığı binâ ma'rifet-i şer' ve hassa mi'marlarından bu def'a tahsisi me'muren irsâl olınan merküm Halife ma'rifeti ve re'y-i ma'rifetlerimiz ve bi'l-cümle ehl-i vukuf ve â'yân belde ma'rifetleriyle üzerlerine varılıb mesârif-i vâfireyi mü'eddi olmamak ve bir kusûru kalmayub kemâl-vesâyet ve istihdâm vechile tecdid ve âhkâm ve itmâm olunmak şartıyla kemâl-i mertebede dikkat ve teharri olunarak keşf ve mu'âyene ve mesâha ve lâzım ve mesârif-i tahmin-i sahih ile ba'de't-tahmin 'ale'l tahrir ve defter olunub ba'dehu ne vechile fermânım olur ise mücebiyle 'amel ve hareket ve bi-luzum mahalli defteri idhâl ve ziyâde bahâ' ve ücret-i takvim ve takdiriyle mesârif-i vafire ârâh-ı be-gâyet ittikâ' ve müba'adet olunmak üzere mi'mar-ı merküm ol tarafda ve ikâmet ve memhur ve mumzi ve memhur keşf defteri Der-'Aliyye'me irsâl ve isâle mübâderet eylesiz ve senki halife-i merkûmsu iş bu emri elilü's-şân ile hassa-ı me'mur kılınmak ile inşâ'allahu te'âlâ ol tarafa vardığında cism-ı merkûmun tecdid ve ta'mir muktezâ olan mevâzi'i ma'rifet-i şer' ve Bostancıbaşı ve Kal'a Nâzırı müma-ileyhumâ ve sa'ir ve â'yân-ı belde ve ehl-i vukûfi ma'rifetleri ve ma'rifetiyle keşf ve mu'âyeneden gayr-i luzûm defter-i keşfe tenbih idhâlinde ve beyhûde mesarif-i kesireyi olacak vecihlerden tevakkı ve kemal-i mertebede dikkat ve teharri iderek yapılacak mehallini gereği gibi mesâha ve lâzım ve mesarifini tahmin-i sahih ile tahmin ve tecdid ve ta'miri iktizâ' iden mahallin mikdâr zirâ'-ı lâzım ve mesârifinin kemiyeti tasrihiyle cümle ittifâkıyla 'ale'l-infirâd defter itdirildikten sonra ol tarafa meks ce ba'dehu ne güne fermânım olur ise mücebiyle 'amel ve hareket eylemek üzere vurûd-u emrim intizâr ve memhûr ve mumzi keşf defteri bir sa'at evvel Der-Sâ'âdet'ime irsâl ve isâl itdirmeğe ibtidâr eylemek bâbında fermân-ı 'âli-şânım sâdir olmuştur buyurdum ki hükm-i şerfimle vardıkda bu bâbda vech-i meşruh üzere şeref yâfte-i sudûr olan iş bu emri şerif-i 'elilü's-şân vacibü'l-ittibâ' ve lazımlu' imtisalimin mazmun-u itâ'at-makrûnıyla 'âmil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kulasız tahriren fi 'l-yevmü's-sâni 'aşer zi'l-ka'de sene 1166 kayd 21 fi zi'l-ka'de

Be-makam-ı kostantiniyye

Sayfa No : 40 Belge No : 58

Âkzâ kuzzatü'l-müslimin evlâ vülâtü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakin râfi'-i i'lamü's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulumü'l-enbiyâ' ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyeti'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne kâdısı-zidet fezâ'ililihi ve iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyeti'l-meliki'd-dâ'im Edirne Bostancıbaşısı-dâme mecduhu tevki'-i refi'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki sen ki Edirne kâdısı Mevlânâ Abbas-zidet fezâ'iluhu-sun südde'i Sa'âdet'ime mektub gönderüb Yahûdi tâifesinin cemâ'at başıları meclis-i şer'e varub tâ'ife-i mezbüreden iki nefer Yahûdi esir olub zâhiren malta tüccârından iki nefer maltiz yedlerinde olmağla bahâ'ların tarafımızda virub tahsis ideriz deyu meclis-i şer'e getürüb mukâvele olınan bahâları ma'rifet-i şer'le edâ ve tahlis ve ekennduleri istintak olunması isitd'â eylemeleriyle esirlerini iden Salman veled-i Haim istindâk olındıkda fi'l-âsl Kandite âhâlisinden olub İstanbul'dan Selanik'e sefine ile gider iken Aynoroz Adası önüne vardığımızda Maltiz Kapudânlarından Çelemo nâm kapudân süvâr olduğımız sefinemizi âhz kimese ile bizi esir eyledi deyu takdir ve Haim veled-i Yora dahi istinyak olındıkda fi'l-âsl Cezayir âhâlisinden olub ben dahi İnabolu'dan İzmir'e sefine ile gider iken yine mesfûr Celemo İnabolu kurbunda bizi sefinemizi alub işbu hâzırân bi'l-meclis sureta Malta tüccârına Françeşko veled Pavli Kozab ve Bozem veled-i Corci'ye bey eylemiş deyu ikrâr ve mesfûrân maltiz dâhi vech-i meşruh üzere kapudân-ı mesfûûrdan iştirâ' eyledikeri ba'de'l-iddi'â mahrûse-i Edirne'de olan France Kongolos vekili irsâl ve istihbâr olındıkda mesfûrân maltizler patantalı sahih maltiz tüccârlarındandır ihbâr eyledikden sonra Yehud tâ'ifesi mukâvele eyledikleri yedi yüz elli guruş mesfûre edâ' ve esirlikden tahlis eylediklerinde mesfûrûn esirler ve maltizler Edirne'den İzmir ve Selanik ve dahi münâsıb mahallede 'azimet ve yine bu sûret ile tevâ'if-i Yehûdi ve hâsıl olan 'ale's-seviyye taksim üzere tashih ve mukâveleri ve husûs-u merkûmun ve olduğu zâhir ve mütebeyyin olub lakin mesrûfün gitmek fikriyle Aynoz tarafına râhi olmağın tahlis esirin için tâ'ife-i Yehûd'un cemâ'at başıları virdikleri yedi yüz elli guruş için ihzâr-ı şer' olunması istirhâmlarına binâ'en sen ki Bostancıbaşı mûmâ-ileyhsiz tarafından ta'yin olınan mübaşir ma'rifetiyle mesfûrm Yehûdiler ve maltizler ve cemâ'at başıları â'yân ve eşaf-ı belde hâzırûn oldukları hâlde meclis-i şer'e ihzar ve mesfûrân maltizler istintâk olındıklarında cevâblarında iş bu Yehûdiyân İstanbul'da bize gelub ikimizi dahi esir sürehine koyub belde belde esir idik her be hasıl olur ise münasafat beynimizde taksim eylemek üzere mukâvele itmişdik el-

hâleti hazihi iş bu cemâ'at başlarından âhz eylediğimiz yedi yüz elli guruş üç yüz elli guruş hâzır bizde mevcûddur bâkisi mesfûrân Yehudide virmişdir ve maltiz kapudâlarından Çelmo Kapudânın mektubunu bize Yehûdiler virdi esirliklerinin âslı yokdur deyu ber-vech-i muharrer husûs-u merküm kendu vaz'ları olduğunu her biri cümle müvâcehesinde ba'de'l-ikrâr mesfûrân Yehudiler dahi istintak olındıklarında cevâblarında biz İstanbul'da Balat'da fukarâ-ı Yehûdi otalarında sâkin idik işbu maltizler biri ihlâl ve anların ve ta'limi ile kemal-i fakr u zaruretimizde vech-i meşrûh üzere maltizleriyle ve bu tarz süluk eyledik ve mesfûrân-ı maltizlerin konsolosa virdiği Çelmo Kapudan'ın mektûbu dahi ve kendu ve sandıklarında yigirmiden mütecâvüz mühürler ve patantaler şeklinde kağıtlar vardır deyu takdir eylediğinde konsolosa hâsıl için âdem irsâl olındıkda tercümânı gönderub mesfûrân maltizleri kusur itmeyûb ve mesfûr kapudânın mektûbı taht ve maltizlerin zâhir ve âşikâr olan bu güne ile kemâl-i takayyüdden min küllü'l-vucûh maltizler ile müşâreket-i ve te'dibi muktezâ olmağın içlileri tarafından cezâ'-yı virildiği sûrette tebdil ittirilub mesfûrun cemâ'at başları virdikleri yedi yüz elli guruş tahsil olunmak ricâ'sıyla ve mesfûrun Yehûdiler ve maltizler hâlâ mahbus olub emr-i şerifim sudûruna intzâren vâki hâli sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin 'arz eylediği ecilden vech-i meşrûh üzere meblağ-ı mezbur tahsil ve mesfûrun Yehûdiler ile maltizler tersâne-i 'âmirem zindânına vaz' ve habs olunmak üzere 'Asitane-i Aliyye'me irsâl olınmaları bâbında fermân-ı 'âli-şânım sâdır olmışdır buyurdum ki hükm-i şerifemle vaz' oldıkda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celilü'l-kadrim mücebince 'amel dahi siz ki Mevlânâ Bostancıbaşı müma-ileyhümasız vech-i meşruh üzere meblağ-ı mezbür tahsil ve mezbürün Yehûdiler ile maltizler tersâne-i 'âmirem zindânına vaz' ve habs olunmak üzere Âsitane-i 'Aliyye'me irsâl olunub mamun-u emr-i şerifimle 'âmil olasız şöyle bilesin 'alamet-i şerife i'timad kılasın tahriren fi ev(â)hir-i şehr-i zi'l-ka'de sene 1166

Kayd fi 28 zi'l-ka'de sene 1166

Sayfa No : 41 Belge No : 59

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâ'il ve'l-keâm Âsitane'de Belgrad'a varup gelince vâki' olan kuzzat ve nüvvâb-zide fazlihüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-âkrân â'yân-ı vilâyet-zide kadrihum-tevki'i refi'-i hümâyün vasıl olıcak ma'lûm ola ki sabıkâ ser-mi i'mârân-ı hâssa kıdvetü'l-emâcid ve'l-â'yân el-Hac

Mustafa-zide mecduhu Belgrâd kal'ası'na me'mur ve ta'tin kılınub bi sâ'at evvel savb-ı me'mure vusûlu fehm ve muktezâ olduğuna binâ'en müceddeden virilan şürût-u nizâm mücebince âhâli tarafından yalnız on re's menzil bargiri virilmek fermânım olmağın imdi mümâ-ileyh iş bu emr-i şerifimle her hanginizim kazâ'sına vâsıl olur ise mazmûn-u emr-i şerifim sicill-i mahtûza ba'de'l-kayd bargire ihtizâren kent'ân bir mahalde meks ve te'hîr itdirilmeyub müceddeden virilan şürût-u nizâm mücebince âhâli tarafından güzide ve fûvânâ olmak üzere menzil-i bargiri tedârik ve irkâb ve müsara'at savb-ı me'mûra sevk ve tesyirine ihtimâm olmikdâr bârgir virildiğini nâtik yediden memhur sened âhz ve ücretleri miriden virilmek için sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlunbih-ı senedât Der-'Aliyye'me irsâl olunub avk ve te'hîrden ve ücret talebinden begayet hâzer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âli-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki vardıkda bu bâbda vech-i meşruh üzere şeref-yâfte-i sudur olan fermân-ı vacibü'l ittibâ' ve lâzımü'l-intisâlimin mazmun-u itâ'at-makrunıyla 'âmil olub hilâfından begâyet tehâşi ve mücânebet eyleseniz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriren fi evasit-ı zi'l-ka'det sene 1166 kayd fi 23 zi'l-ka'de sene 1166

Sayfa No : 41 Belge No : 60

Âkzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakin râfi 'i i'lâmü'l-şerife ve'd-din vâris-i 'ulümü'l-enbiyâ' ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i inâyet'l melikü'l-mu 'in Mevlânâ Edirne Kâdısı-zide fezâ'iluhu tevki'i refi'i hümâyün vâsıl olıcak ma'lûm olaki eyâlet-i Rumili'nin müteferrika za'imlerinden Mustafa veled-i Ebu Bekir Südde-i Sa'âdet'ime 'arzu hâlidub Paşa Sancağı'nda Edirne Nâhiyesi'nde nâmkarye ve gayriden ikibin yedi yüz elli âkçe yüz yedi timâra berât-ı şerifimle mutasarrıf olub timârı mülhakâtından Edirne Nâhiyesi'ne tâbi' müstakil kayd ve beratena dâhil karyesi toprağında çayır ashâbından İsmail Kethüdâ dimekle ma'ruf kimesne tasarrufında olan çayırın bunun zamanında üç beş seneden mütecâvüz ot biçmeyub ve 'öşrin dahi virmeyub ol vechile tapuya müstehak olmağla bu dahi ol çayırın tâlibine resm-i tapu ile virmek murâd eylediğinde mezbur İsmail mütegalibeden olmağla günâ gün hile-i tezvirât ve bâhâneler ile âhara resm-i tapu ile virmesine mümana'at ve ol-vechile ile timârı mahsûlüne gadr sevdâsında olduğu bildirub ol tâlibine resm-i tapu le virilub hilâf-ı kânûn mezbûrı mümâra'at itdirmemek bâbında hükm-ü hümâyün ricâ' ve defter-hâne-i 'amiremde rûz-nâmçe-i hümâyün ve defter-i

mufâsıla mürâca‘at olındıkda Paşa Sancağı’nda Edirne Nâhiyesi’ne tabi‘karye-i Nâhiye dir ki nefer-i ‘aded yigirmi yedi ve çiftlike on hâsıl karye-i mezbue sipâhisi mütekaddimden ta‘şir ide geldikleri yerlerimin ‘öşri karye-i mezbüre mahsûlüyle mahsûbdur resm-i çift ve bennâk ma‘mücerredât ve ispence ve kendum ve ‘öşri-giyâh ve çiftlik Musafa beğ Paşa Çayırı kat‘a ve ‘adet destbâni yekûn ma‘gayrihu bin üç yüz elli âkçe yazın ile defter-i mufâsılda kalemiyle tahriri ve temâmen Mustafa veled-i Ebu Bekir’in kaydında olduğu nestür ve mukayyed ve kânûn görüldükde bu makûle üç sene otı biçilmeyub ve ‘öşri virilmeyan kâdimi çayırı kânun üzere tapuya müstehak olur deyu Divân-ı hümâyunum kaleminden der-kenâr olunmağın defter-i hâkâni mücebince kânun üzere ‘amel olunmak emrim olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere ‘amel dahi husus-u mezbüre temâm-ı mukayyed olub göresin ol çayırın bunun zemânında üç sene evveli biçilmeyub ve ‘öşri virilmemiş ise bu makule üç sene evveli biçilmeyub ve ‘öşri virilmeyan kadimi çayır müstehakk tapu olur ol çayırı buna hükm eylesin ki ve bildüğüne resm tapu ile virub mezbur İsmail hilâf-ı kânûn bir dürlü dahl ve ta‘arruz ve mümâna‘at itdirilmeyub min ba‘d defter-i hâkâniye ve kânun-u ve emr-i hümâyünuma muhâlif kimesneye itdirmeyub ve kaziyede ‘alâkası olmayanları da‘vâsına karıştırmayub islemiyânları Der-Sa‘âdet’ime ‘arz ve i‘lâm eyleyub husus-u mezbur için bir dahi emr-i şerifim varımlu eylesin şöyle bilesin ‘alâmet-i şerife i‘timâd kılasın tahriren fi evâ’il-i zi’l-ka’de sene 1166 kayd fi 29 zi’l-ka‘detü’ş-şerife

Sayfa No : 42 Belge No : 61

Bundan âkdem bi-emri’llahi te‘âlâ vâki‘ olan zelzele-i ‘azime de münhedim olan mahruse-i Edirne tâbi‘ Ahur nâm karyede vâki‘şütürân ahuri ve samanlık-ı miri ta‘mirine bâ-fermân-ı ‘âli me‘mür olan defter kethüdâsı-zâde İbrahim Ağa Marü’z-zikr ahur-u şürütân ve samanalıkı ba‘de’t-ta‘mir ve’t-tekmil keşf ve tahriri ve ne mikdâr mesârif olmuştur ehl-i vukuf ittifâkıyla tahmil ve Der- ‘Aliyye’ye i‘lâm i‘lâm olunması iltimâs taraf-ı şer‘den ta‘yin olunan kâtib-i dâ‘ileri ser-bostaniyan-ı hassa ağa kulları tarafından çu kadâr ser-mi‘mârân-ı hassa es-seyyid Ahmed Ağa ve Neccâr hâlifeleriyle karye-i mezküreye varılab ve kethüda neferleri müvâcehesinde bi’lcümle tecdid ve ta‘mir olunan mahalleri ba‘de’l mu‘âyene mi‘mâr-ı merküm ba‘de’l-mesâha neccâr hâlifeleriyle ittifâk üzere tahmin eyledikleri defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur

hurrire fi'l-yevmü'l-hâdi ve'l-'işrin min zi'l-ka'deü's-şerife li-sene sitte ve sittin ve mi'ete ve elf .

Ahur-u kebirin tecdid olınan sürbân otaları ve samanlık divâr âhurtaş divârı tülen ve kadden tevbi'i zirâ' 13735 fi 25 bâ-naksının guruş 343375

Ahur-u mezküre otalar ve samanlıkları ve sekiz 'aded ahur tapuları üzerlerinde müceddeden pûşide sakf terbi'i zirâ'16905 fi 60 bânaks cüz'i guruş 1014300

Ahur-u mezküre çarçubeleriyle mücedded kebir kapuları 'aded 8 fi 1800 guruş 14400

Ahur-un taşra kapısı üzerinde vâki'tecdid olınan fevkâni mescid-i şerif ve kethüdâ otası ve kahve otası dolma divârları 'aded 258 guruş 15480 fi 60

Mescid-i şerif otalara aşî boyalarıyla nim şişeli ve elvân terbi'i zirâ'432 fi 30 guruş 12960

câmi 've otalara ve dehlize mahlut tahta döşemesi terbi'i zirâ'463 fi 40 guruş 18520

Kethüdâ otasına kapaklarıyla mücedded tavili pencere ve cam kanadları 'aded 8 fi 360 guruş 2880

Otalara masandıra ve toğrama kapuları 'aded 4 fi 300 guruş 1200

Derun-u birunları kara ve beyaz sıvaları ve aşî boyalarına guruş 6000 derununda vâki'kapu üzerinde tecdid olınan kiremid sakfiyla kapunun ta'mir ve termimi sagir ahırda tecdid olınan taş divârı zirâ'512 fi 25 bâ-naks guruş 12800

Mevcud kirişleri vaz'iyle ve meremmât hazinesiyle ahur-u mezkürün kiremid akdaması 33000

Samanlığın tecidi olınan kezalik taş divârı terbi'i zirâ'235 guruş 5875 fi 25 bâ naks

Ba'zı kirişleri vaz'iyle kiremidleri akdamasına ber-vech-i tahmin guruş 12000

Ahur-u kebirde altı ‘aded keniflerin etrâf-ı divârları ve sakfları teccidine
guruş 10800

İhrâc-ı mezbele ve küfe kürek bahâl-ber-vech-i tahmin guruş 25000

Cem‘ân yekun _____

1541590

Yalnız onbeş yük kırk bir bin beş yüz doksan âkçedir.

Zikr olunan ahurlar ve samanlık meblağ-ı mecmûc ile ancak husule
gelmiştir bundan akl ile ‘imâret ve meremmâtı kâbil değildir deyu ba‘de’l-ihbâr mahall-
i mezkûrede hâzırûn olan bi-garaz ehl-i vukuf ittifâk itmeleriyle bu mahalle şerh viri’di

Hurire ba‘de’l-keşf ve’t-tahmin zevi’l-besâret ve’l fakr ila mu‘in Abbas
El-Kâdı Be-Edirne fi’l ü’l-emin ‘afa ‘anhu

Sayfa No : 42 Belge No : 62

Bundan âkdem vukû‘bulan zelzele-i ‘azimede mahrûse-i Edirne’de
vâki‘Cebe-hâne-i’ ‘âmire’de mütezazelil ve münhedim olan barutu siyah ve mühimmât
mahzenleri tâmirine bâ-fermân-ı ‘âli me’mur olan Defter-dâr Kethüdâsı –zâde İbrahim
Ağa meclis-i şer‘e gelub cebe-i hâne-i ‘âmireden ta‘mirine me’mur olduğım mahallerin
ta‘miri teknil olunmağla ba‘de’l-mu‘âyene muktedir masrufi ba‘de’t-tahmin der-devlet-i
medâra ‘arz ve i‘lâm olunması iltimâsı itmekin taraf-ı şer‘den ta‘yin olunan kâtib-i
dâ‘ileri Mi‘mâr-ı Hâssa Es-Seyyid Ahmed Ağa ve Halifesi İsmail ve ehl-i vukuf Neccâr
Halifeleri ve sâ‘ir bi-garaz kimesneleriyle üzerine varılıb ba‘de’l-mu‘âyene mi‘mârân-ı
mezburun cümle muvâcehesinde kemal-i ihtimâm ve dikkat ve tehari eyleyerek
mahalli‘acil mesâhata ve bi’l-ittifâk tahmin-i sahih eylediğleri defteridir ki ber-vech-i
âti zikr olunan hurire fi’l-yevmü’l-tâsi‘ve’l-‘işrin min Şevvâlüll-mükerrerem li-sene sitte
ve sittin ve mi’ete ve elf

Kârgır barut-u siyâh mahzeninde teccid olunan gelus divârı terbi‘i
zirâ‘162 fi 150 guruş 24300

Mahzen-i mezkür üzerine horosan ve kireç ile tecidi olunan gerili sakfi terbi'i zirâ '355 fi 30 guruş 10650

Tahzr-i mahzen-i mezküre tecdid olunan 'idâr kal'ası terbi'i zirâ'710 fi 80 guruş 56800

Mahzen-i mezküre hıfz için kapu önüne müceddeden taş divânı terbi'i zirâ' 84,5 fi 40 guruş 3380

Sagir-i mühimmâz mahzen-i tecdid olunan kiremid-i puşide sakf terbi'i zirâ' 257 fi 80 guruş 20560

Mahzen-i mezkürde tecidi olunan taş divânı terbi'i zirâ' 197 fi 30 guruş 5910

Kebir-i mühimmât mahzeninin mevâzi'i müteferrikasında tecdid olunan taş divâr terbi'i zirâ' 163 fi 30 guruş 4890

Mahzen-i mezburun ba'zı makrâsları tecdidiyle iktizâ'idan kiremidiyle ve ba'zı meremmâtıyla mecmu' sakfın kiremid aktarmasına zirâ' 1254 fi 15

Fidâr-ı kal'adan Ağa otasına gelince müceddeden divânı taş terbi'i 80 fi 30 guruş 2400

Sayfa No : 43 Belge No : 62

Tecdid-i sakf mescid-i şerif terbi'i zirâ' 182 fi 80 guruş 14560

Etrâf-ı mescid-i mezkürede tecdid olunan taş ve dolma divânı terbi'i zirâ' 125 fi 40 guruş 5000

Mescid-i şerif müceddeden aş boyalı nim şişe tavan ile sala tahtasından döşeme tecdidi terbi'i zirâ' 130 fi 20 guruş 9100

Mescid-i mezkürde tavile pencereli ve cam çerçubeleri ve kapu ve pencere kanadları tecdii 'aded 3600

Ağa ve harem otaları ve noferat ve kışlak ve örtne sofa ve otabaşı otaları ve matbah etrâf-ı erba'alarında bi'l cümle tecidi olunan tolma divar ve ocakları terbi'an zirâ' 825 fi 30 guruş 24750

Mecmü'ı otaları derun-u birunlarına kara ve beyaz tecdid olunan sıvaları terbi'an zirâ' 8520 fi 5 guruş 42600

Mecmü'ı ota ve dehliz ve sofa tavanlarına ve bel tahtalarına elvân boya tecdidine ber-vech-i tahmin guruş 7000

Tecdid olunan su hazinesine 5740

Kebir-i kapunun har çatıla sakfi meremmâtı ve tavan ve etrâfına sıvacı aşî çini nakşi tecdidine ve dâhil meremmât tavan ve elvân boyasına guruş 108000

İhrâc-ı mezbele ve mesârif-ilazıme guruş 900

Cem'an yekün _____

guruş 279850

Yalnız iki yüz yetmiş tokuz bin seküz elli âkçedir.

Zikr olunan mahaller meblağ-ı mecmü' mezkür ile ancak binâ ve ta'mir ve tecdid olunmuşdur akliye ile mümkün değildir divâr mi'mârân ve hâzır olan ehl-i vukufun dahi ber-vech-i muharrer ittifâkları bu mahalle Şerh virildi

Hurire ve rakam ba'de'l-keşf ve't-tahmin bi-ittifâk ebâbü'l-besâret ve'l-yakin nemakahu el-fakr ilâ'l-melikü'l-mu'in 'izze-şânehu Abbas el-kâdi be-Edirne el-mahmiyye 'afâ-'anhu

Der-kenar kaydı:cebe-hâne keşf defteridir.

Sayfa No : 43 Belge No : 63

Mahrüse-i Edirne sükkânındân zikri âti Dergâh-ı 'Âli-dâme mahfufâ bi'l-me'âli tob 'arabacıyân kâr-hanesi ta'mirine bâ-fermân-ı 'âli me'mur olan defter kethüdâsı-zâde İbrahim Ağa meclis-i Şer'e takriri-i kelâm idub ta'mirine me'mur mahahleri öldüğüm kâr'hân-i mezkürenin muhtâca ta'mir olan mahalleri ta'mir ve

tekmil olunmağla kıbel-i şer'eden üzerine varılıb ba'de'l-mu'âyene mikdâr-ı masrufuma ehl-i vukuf ma'rifetiyle ba'de't-tahmin der-devlet-i medâra i'lâm olunmak mattubımdır didikde cânib-i şeri'at-ı garrâdan haceri-zâde Mevlânâ Mustafa Efendi ta'yin ve irsal olunub ol dahi mahrüse-i mezbürede sermi'mârân-ı hassa es-Seyyid Ahmed Ağa ve Halifesi İsmail ve Ebniye âhvâline vâkıf neccâr ve halifeleri ve sâ'ir ehl-i vukuf kimesneleriyle kâr-hâne-i mezküreye varub hâlâ mâhrüse-i mezbürede 'arabacı başı vekili Halil Ağa ve Ocak ihtiyarları müvâcehelerinde cümle ile ba'de'l-mu'âyene mersüm İbrahim Ağa'nın ber-vech-i muharrer tecdid ve ta'mir eylediği mahalleri mi'mârân-ı merkümân cümle müvâcehesinde mahal be-mahall kemâl-i ihlimâm ve dikkat ile mesâha ve bi'l-ittifak tahmin-i sahih eğlediklerini tahriri eylediği defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur hurire fi'l-yevmü'l-hâdi ve'l-'ısrin min zi'l-ka'detü'srife li-sene sitte ve sittin ve mi'ete ve elf

Kâr-hâne-i mezküre bi-cümle tecdid olunan etrâf-ı erba'a ve bâğcenin arşun divârları tülen ve kadden terbi'i zirâ' 2065 fi 30 guruş 61950

Tahtâni ve fevkâni yedi bâb ağa ve otabaşı ve orta sofa ve karakolukcu otalarının bi'l-cümle kiremid-i puşide sukufi terbi'i zirâ' 873 fi 60 guruş 52380

Otahâ-ı mezküre ve divân-hâne ve dehliz ve taht-ı dehliz aş boyasıyla nim şişe mücedded tavân terbi'i 673 fi 50 guruş 33600

Mecmü'ı otalara mücedded dolma divârı terbi'i zirâ' 892 fi 20 guruş 17840

Otalara çarçubeleriyle mücedded kapuları ve tavili pencere ve mâlzemeleri 7300

Fevkâni ağa otalarına pyma kapularıyla on bir 'aded kanad camlı pencere kanadları ve mecmu'ı otaların masandıra ve gelevi ve trabzanlarına cem'ân guruş 17640

İki bâb fevkâni ve tahtâni mahzenlerin ve mescid-i şerifin kiremid sakafı zirâ' 372 fi 60 guruş 22320

Mahzenlere ve mescid-i şerife müceddeden sâl tahtasından döşeme terbi'i zirâ' 136 fi 60 guruş 8160

Mescid-i şerifası etrafınâ kanad camı ve toğrama kapu ve pencere kanadları ma'elvân boya ber-vech-i tahmin 4500

Mahzenlere kâr-hâne dâhilinde mücedded kebir kapuları ma'çarçube 'aded 2 fi guruş 7000

Mecmu'ı otalara ve mescid-i şerife kara ve beyaz sıvacı işi guruş 13500

Mâ'-ı leziz yollarının teccid olınan küngi 'aded 205 fi 60 guruş 12300

Taş çarçubeli ve taş kemerli elvân tavânlı tala sakfiyla kâr-hâneye mücedded kapu 'aded 1 guruş 13500

Cem'an yekun _____

271990

Yalnız ik yüz yetmiş bir bin tokuz yüz toksan akçedir.

Zikr olınan ebniye meblağ-ı mecmu'ı mezkür ile ancak husule gelir deyu mi'mârân-ı merkümân ile neccâr halifeleri her biri ba'de'l-ihbâr mahall-i mezküre hâsırlar olan bi-garaz ehl-i vukuf dahi ber-vech-i meşrîh ittifâk eyledikleri bir mahalle şerh virildi.

Hurure rakam ba'de'l-kşef ve't-tahmin bi'l-icmâ' zevi'l-besâret ve't-temrinü'l-fakru'llah'izze-şânehu Abbas el-kâdi be-Edirne el-mahmiyye 'afâ-'anhu rabbü'l

Sayfa No : 44 Belge No : 64

Bundan âkdem vuku'bulan zelzele-i 'azimede mahruse-i Edirne'de vâki' Dergâh-ı 'Âli mahfufen bi'l-me'âli topçıları kışlağının ta'mirine me'mur Defter-dar kethüdâsı-zâde İbrahim Ağa ber-müceb-i emr-i 'âli kışlağ-ı mezkürenin ta'mirini ba'de't-tekmil üzerine varılıb mikdâr-ı masrufi tahmin ve der-devlet-i medâra 'arz ve i'lâm olunması iltimâsıyla meclis-i şer'e geldikde taraf-ı şer'enverden ta'yin olınan kâtib-i dâ'ileri ser-mi'mâr-ı Hâssa Es-Seyyid Ahmed Ağa ve Halife İsmail ve ebniyle ve sukuf âhvâline ıtlâ'-ı tâmı olan neccâr hâlifeleri ve sâ'ir ehl-i vukuf bi-garaz kimesneler ile kışlağ-ı mezküre varub cümle ile ba'de'l-mu'âyene mi'mârân-ı

merkümân tecidi ve ta'mir olunan mahalleri cümle müvacehesinde dikkat ve ihtimâm-ı bir'e ba'de'l-mesâha tahmin-i sahih eyledikleri defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunub tâhriren fi'l-yevmü'l-hâmiz âşer min Şevvâlü'l-mükerrem li-sene sitte ve sittin ve mi'ete ve elf.

Tecdidi olunan mühimmât mahzeninin arşun taş divârı tulen ve kadden terbi'i 230 fi 30 guruş 6900

Münhedim olmağla tecdid olunan mahzen-i mezkürenin ve ittisâlinde ahurun kiremid sakfi terbi'i zirâ '200 fi 60 guruş 12000

Zokâk tarafında tecidi olunan kezalik taş divar terbi'i zirâ '90 fi 30 guruş 2700

Fevkâni ve tahtâni otaların ve mahzen ve karakollukcı otalarının ba'zı mertebe-i meremmâtıyla kiremid akdarması terbi'ân zirâ ' 520 fi 15 guruş 7800

Fevkâni samanlığa tahte döşeme terbi'i zirâ '148,5 fi 40 guruş 5940

Tahtâni ağa otasına mücedded yüklük ve dolab kapakları ve kapusuna guruş 2000

Ota-ı mezküre mücedded ocak taşıyla tabulbaz ve ateşliğine guruş 1000

Ota-ı mezküre havâle camlarına kanad ve pencere camları 'aded 11 fi 240 guruş 2640

Nim şişe tavan ve tahta döşemesi ve tavili pencere ve yüklük gelevi ve kapusıyla mahlûta tecdidi olunan otabaşı otası sakfi terbi'i 49 fi 240 guruş 11760

Tahtâni bir bâb ağa otasına tecdid olunan tahta döşemesi zirâ'110 fi 40 guruş 4400

Fevkâni ve tahtâni otalara müceddeden ocakları 'aded 6 fi 400 guruş 2400

Fevkâni dehliz müceddeden bel tahtası ve on bar-ı ketife tahta perde guruş 3200

Sofalara ve pencerelerde olmağla tecdid olunan çarçubeleriyle camları
‘aded 5 fi 200 guruş 1000

Otalar önüne sıvacı işi çini ve tac kapu zirâ ‘15 fi 40 guruş 600

Fevkâni otalar ve sofalar orta sofalar derun-u birunlarında tecdid olunan
beyaz sıvaları terbi’i zirâ‘683 fi 4 guruş 2523

Tahtâni otalar divârına taş kesme ile beyaz sıvalar terbi’i zirâ‘ 205 fi 10
guruş 2050

Tecdid olunan lâğım divârları ve üzerine cedid kapağı zirâ‘ 50 fi 60 guruş
3000

Ta‘mir-i hazine ve tathir-i kenif ihrâc-e mezbele ma‘ mesârif-i lâzıme
5200

Cem‘an yekun _____

guruş 77222

Yalnız yetmiş yedi bin iki yüz yigirmi iki

Zikr olunan meblağ-ı mecmu‘ı-mezkür ile ancak tecdid ve ta‘mir olunır
noksarıyla mümkünü’l-husul değıldir deyu mi‘mârân-ı mekkürân ittifâkı ve sa‘irlerinin
dahi ber-vech-i ihbâr ve ittifâkları bu mahalle kayd olındı

Hurire rakam sıbbü’l-keşf ve’t-tahmin biârâ-yı zevi’l-besâret ve’t-ı
Abbas el-kâdi be-Edirne ü’l-mu‘in‘afâ anhu

Der-kenar kaydı:Der-keşf kâr-hâne-i top‘Arabacıyân

Sayfa No : 44 Belge No : 65

Âkzâ kuzzâtü’l-müslimin evlâ vülatü’l-muvahhidin ma‘denü’l-fazl ve’l-
yakın rafi‘ü’l-i‘lamüş-şerife ve’d-din vârisü’l-‘ulumü’l-enbiya ve’l-mürselin el-muhtass
bi-mezid-i ‘inayeti’l-melikü’l mu‘in Mevlânâ Edirne Kâdısı-zidet fezâ‘ imhu tevki‘i

refi'i hümâyün vasıl olıcak ma'lüm ola ki ve nâm hatunlar südde-i Sa'âdet'ime 'arz u hâl idub bunlar bundan iş bu rüz-nâmçe kalemine şâkiralik nâmıya müdâvemetiden Edirneli Mehmed ile refiki 'arzu hâki diğer Mehmed'in zevceleri ve yetimleri olub merkümanın zuhur iden töhmetleri sebebi ile bundan âkdem Edirne'de ikâmetleri fermân-ı olunub bunlar İstanbul'da kira bucaklarında sefil ve serger-dain ve beriden bir âkçe ve bir hâbbe ve ma'aşları olmadığından bi-tâb ve tüvân olmalarıyla bu eyyâm-ı mübâreke de hallarine merhamete merkümânın 'afu ve itlâkları için emr-i şerfim virilmesi bâbında istid'â-yı 'inâyet itmeleriyle vech-i meşruh üzere merkümân Edirneli Mehmed ile Refiki arzuvası diğer Mehmed'in Edirne'de ikamet eylemek üzere nefy ve iclâlleri için iş bu altmış altı senesi evâsıt-ı Rebi'ü'l-evvel'inde emr-i şerifim virildiği Divan-ı Hümâyün'umda Der-kenâr olunmağla fi mâ-ba'd bu makûleleri harekâtan tasaddi itmamek üzere sâdır olan fermân-ı 'âli mücebince avk ve itlakları için emr-i şerifim tahriri babında ittihar-ı ümerâ' ve'l-ekabir bi'l-fi'l Baş defter-dârım Mustafa – dâme 'ulumuhu –i'lam itmekin i'lâmı mücebince itlâk olunmaları emrim olmuştur deyu buyurdum ki hükm-i şerifimle vusul buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel dahi sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin meburân-ı fîmâ-ba'd bu makule harekâta tasaddi eylemamek üzere cümleri 'afu olunmağla sebilleri tahliye ey'eyub mazmun-u emr-i şerifimle 'amil olasın şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılasın tahriren fi evâhir-i zi'l-kâ'de li-sene sitte ve sittin ve mi'ete ve elf kayd fi 9 zi'l-hicce sene 1166

Sayfa No : 45 Belge No : 66

Şeyhü'l-islâm seleme'l-mülkü'l-'azizü'l-i'lâm hazretlerinin zir-i sâya-i nezaret-i 'aliyyelerinde âşûde olan evkâf-ı şerîfeden olub daru'l saltanat-ı mahmiyye-i Kostantiniyye'de vâki' Ahi Çelebi Evkafı'na bâ-berat-ı 'âli-şan mütevellî olan Abdullah Ağa İbn-i Mustafa nöm kimesne meclis-i şer'-i enverde bi't-tevliye tâkrir-i kelâm idub mütevellisi olduğım vakf-ı mezkûr mülhakatından olub mesrüse-i Edirne'de araste kurbunda vâki' mekteb-i şerif ve ders-hâne-i latifin bi-emir'llahi te'âlâ vuku' bulan zelzele-i 'azimede münhedim ve mütezelzil olan mahallerini hâlâ bi't-tevliye ta'mir ve tekmil eyledim kibe'l-şer'den üzerine varılıb mikdâr-ı masrufum tahmin olunmak bi't-tevliye mathubumdur didikde taraf-ı şer'den ta'yin olunan Mustafa Efendi Ser-mi'mar-ı Hassa Es-Seyyid Ahmed Ağa ve Halifesi İsmail ve sâ'ir ehl-i vukuf ile mekteb-i mezbure varılıb cümle ile ba'de'l-mu'ayene mütevellî-i merkümün ber-vech-i muharrer

ta'mir ve tekml eylediği mahalleri mi'mârân-ı mezburan zümle müvacehesinde ba'de'l-mesaha tahmin-i sahih eyledikleri defteridir ki ber-vech-i ati zikr olunur fi'l-yevmü's-sâlis aşer min zi'l-hicce li-sene site ve sittin ve mi'ete ve elf

Mekteb-i mezbur mücedded nim şişe tavan tüken ve arzen terbi'i 69,5 fi 50 guruş 3275

Etraf-ı mekteb-i mezbure ve taşra sofasının cevanib-i erba'ası iki kat mücedded sıvaları terbi'i zirâ' 487 fi 12 guruş 5844

Mekteb-i mezbüre müceddeden kâden zira cam 'aded 6 fi 120 guruş 72

Ders-hanede kireç ve horasan ile tecidi olunan taş divar terbi'i zirâ' 84 fi 130 guruş 10080

Ders-hane-i mezküreye keزالık kâdden bir ancak zirâ' cam fi 12 'aded 4 guruş 480

Ders-hane-i mezküre sofrasında keزالık etraf-ı erba'asına ili kat sıva terbi'i zirâ' 336 fi 12 guruş 4032

Mekteb-i şerife ve ders-hâneye tecdid olunan yonma taş ocaklarına ve tobulbazları guruş 4910

Mezküreye mücedded sürme dolab kapağı 'aded 1 guruş 90

Etrâf-ı kenife mücedded tahta perde ve tathir-i kariz 'aded 4800

Mevazic-i müteferrika ta'mir olunan divâr ve trabzan sakaflarına guruş 3500

Taht-ı kurşuna mücedded mişe tahtası 'aded 85 fi 101 guruş 1530

Kiremid ve ücret-i araba guruş 900

Küfe ve kürele ve resen mesarif-i sa'ire guruş 1320

Üzret-i neccar nefarar 5 esam 369 fi 60 guruş 21600

Renc-beran neferan 14 esam 346 fi 30 guruş 10380

Ücret-i zevb ve ferş kurşun ve mismar guruş 6705

Cem'an yekûn _____

guruş 79771

Yalnız yetmiş yokuz bin yedi yüz yetmiş bir akçedir

Zikr olınan meblağ-ı mecmu'imezkür yetmiş tokuz bin yedi yüz yetiş bir akçe ile ancak ta'mir olunmuşdur bundan âkl ile husulü mümkün eğildir deyu ba'de'l-ihbâr mahal-i mezkürede kazıran olan kümesneles dahi ber-vech-i meşruh ittifâk itmeleriyle

Şühüdü'l-hâl _____

el-hac İbrahim İmam-ı Karabelut el-hac İbrahim Halife mü'ezzini Sultan Selim Han

Mustafa Efendi mu'allim-i mekteb-i şerif

Haffaf el-hac Ahmed Çelebi ibn-i Ali es-seyyid el-hac Mustafa Haffaf
Yakub Ağa el-hac Ahmed Ağa Mehmed Çelebi İbn-i Ahmed

Sayfa No : 45 Belge No : 67

Umdetü's-sadâtü'l-kirâm kıdretü'l-ulema'ı'l-fihâm Hatib Es-Seyyid Süleyman Efendi şerefu'l-lahu te'âlâ be-şerefü's-siyadet da'imen gıbbe't iktiza salifü'z-zikr azl olunub ve cenabımız vucuhla isti'dad ve liyâkent ve aft ve istikamet ve sadakat sahibi olduğımız mesmü'ımız olmağla hala darü'l-meymene-i Edirne'de emanet-i kübra ve di'a-ı 'âzamı olan hizmet-i şerife-i şeref-ab ka'im-i makamlığı tarafımızdan canibinize tevcih olunmuşdur gerekdir ki sadat-ı kirama i'zaz ve ikram ve aleyhime mertebe-i ahkam-ı şer'iyye ma'rifetiniz ile icra ve ikametinde takayyüd ve ihtiman olunub arüsiyye ve devriye ve tevcihiyye ve muhdesat habsiyye-i na-maraziyye namıyla bir âkçeleri olmayub kâdı hücceti ve sâbir temessükatıyla ferd-i vahide 'alame-i hazıra için müsa'ade olunmayub ve haylve müteseyyid olanları men ve mücab ve müleniyye olmayan bu canibe sevk ve def eylesesiz şeri'at-ı mutahharaya muvafık hareket ile na'il ecr-i ve m'ahzar-ı şefa'at habib-i rabb-ı celil olası ve's-selam hurire fi zi'l-hicceü'ş-şerife li-sene sitte ve sittin ve mi'ete ve elf sene 1166 kayd fi 23 zi'l-hicce sene 1166

El-fakr Es-Seyyid Mehmed Rıza hasbe'l-nakib 'ulemâ' memâlikü'l
'Osmaniye

Der-kenar kaydı: nekabet-i cedidi süreti

Sayfa No : 45 Belge No : 68

Âkzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvâhhidin ma'denü'l fazl ve'l-yakin rafi'-i i'ma's-şerife ve'd-din varisü'l-ulumü'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtass-ı bi mezid-i inayeti'l-meliki'l-mu'in Mevlana Edirne Kâdısı-zidet feza'iluhu ve iftihârü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ü'l-mehamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i cinayeti'l-meliki'd-da'im Divân-ı Hümâyün'umda Çavuşbaşı olan El-hac Abdullatif ve Edirne Bostancıbaşısı-dâme mecdühüma-tevki'i refi'i hümâyün vasıl olıcak ma'lüm ola ki İstanbul'da Uzun Çarşu'nun aşağısında zokağında sakin Edirneli Teber dar-ı sâbık Mehmed Emin nâm kimesne kendu halinde olmayub şu harekata cesaretden hali olmadığına bina'en te'diben Edirne'ye nefy ve icla'sı olmağın imdi sen ki Çavuşbaşı müma-ileyhsin Divân-ı Hümâyün Çavuşlarından ta'yin olınan kıdvetü'l-emasil ve'l-akran Ali Çavuş-zide kadruhu mübaşeretiyle mezburı 'ahz ve vilayeti olan Edirne'ye nefy ve icla irsâl ve sizki Edirne Kadısı ve Bostancıbaşısı müma-ileyhümasız vusulünde mezbür Edirne'de meks ve ikâmet itdirub muhafazasına ihtimam ve bir hâric mahalle harekete ruhsat göstermekden tevâkki ve ittika-ı tamam olınmak bâ-bında fermân-ı 'âli-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki Divân-ı Hümâyün'im çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Ali Çavuş-zide kadruhu -vusul buldukda bu bâbda vech-i meşruh üzerine şeref-yafte-i sudur olan fermân-ı vacibü'l-ittiba ve'l-lazımü'l imtisâlimin mâzmun-u ita'at-makrınıyla 'amil olub hiafında tevakki ve mücanebet eylesiz şöyle bilesiz alamet-i şerife i'timad kılâsız tahriren fi eva'il-i muharremü'l-haram sene seb'a ve sittin ve mi'ete ve elf kayd fi 10 muharremü'l-harim sene 1167

Be-makam-ı kostantiniyye el-mahruse

Sayfa No : 46 Belge No : 69

Mâhrüse-i Edirne'de tâhte'l-kal'a nezdinde vaki' merhüme Fatma Hatun nam sahibü'l-hayın bina eylediği cam'i şerif vakfına ba-berat-ı 'âli-şân mütevelli olan

bâ 'is-i-hazal-defter Es-Seyyid Ali Ağa İbn-i Es-seyyid Mehmed Ağa meclis-i şer' de takdir'-i şerifim kelam idub mütevellisi olduğım cam'i şerifim kargır kubbe minaresi bundan akdem bi-kaza'allahu te'ala vaki' olan zelzele-i azimeden küliyen mühhedim olmağla galle-i vakfa rücu şartıyla bi's-şer cami'-i mezkûrı tecdiden bina ve tekml itmiştir kibel-i şer'den üzerinde varılıb ba'de'l-mı'ayene mikdar-ı masrufum tahmin-i sahih ile tahmin olunıb lede'l-zafer galle-ı vakfa rücu'a virilmek bi't-tevliye matlubımdır didkde canib-i şer'-i enverden Mehmed Efendi İbn-i Ali ta'yin ve irsal olunub ol dahi mi'mar-ı Hassa Es-Seyyid Ahmed Ağa ve Halifesi İsmailve neccar kalfabları ve ebniye ve sukuf ahvaline vukuf olun zeyli kıymetde mektübü'l-esami cema'at-i müslimin ile cami'-i mezkûre varub ba'de'l-mu'ayene ve'l-müşahede ve ma'maran-ı merküman müteveli-i merkümun tecdiden bina eylediği cami'i şerifi cümle müvacehesinde müşahada ve neccar halifeleriyle bi'l-ittifak tahmin-i sahih ile tahmin eyledikleri defteridir ki ver-vech-i 'ati zikr olunır hurire fi'l-yevmü'l-hadi ve'l-ışrınmin zi'l-hicceü's-şerife li sene sitte ve sittin ve mi'ete ve elf

Cami'-i şerifin taraf-ı erba'asında müceddeden taş divar tülen ve kadden 10 hisab-ı terbi'i 720 fi 40 guruş 28800

Mücedded sal tahtasıyla kurşun sakfı tülen 25 arzen 18 terbi'i 450 guruş 54000

Derun-u cami'-i şerife elvân boyalı altun ve gümüş sürmeli lamba pervazlı tavan tülen ve arzen terbi'i fi 240 guruş 61440

Etrâf-ı cami'-i de tecdid olan sekiz 'aded pencerelerin taş sıvaları terbi'i an 56 fi 120 guruş 6720

Pencerelere müceddeden billur camlı çarçube 'aded 8 fi 420 guruş 2880

Mezbur pencerelere toğrama kanad 'aded 8 fi 240 guruş 1920

Münakkaş işleme kebir cam ve üstâd ve telleriyle 'aded 6 fi 1800 guruş 10800

Derun-u cami'e sütunlu tahta döşemeli tahta elvân boyalı tavanlı mücedded şerif terbi'i 48 fi 180 guruş 8640

Derun-u cami'toğrama elvân boyalı minber yerine guruş 7200

Derun-u câmi'i şerife ve haricinde mücedded sıvacı işi tâclı ve müdahili
kara ve beyaz sıvaları terbi'i 1240 fi 18 guruş 22320

Cami'-i şerife sukufuna ve taşra sâkfı için iştirâ olunan kurşun kıyye
3240 fi 20 guruş 64800

Mecmu'ı kurşun için zevb ve ferşine ücret guruş 16880

Kezalik taşra sefâsının kurşun tahsına kanat tahtasından sakf-ı terbi'i 144
fi 120 guruş 17280

Safa-ı mezkürenin elvân boyalı pervazlı şişeli tavan ve etrâfi terbi'i 144
fi 160 guruş 23040

Harici cami'-i şerifde mücedded sâkf etrafında temel divarı ma taşları
terbi'i 130 fi 40 guruş 4800

Nerdiman kademelerine sâ 'ir mahallerde vâz' olunan trabzân 60 fi 20
guruş 1200

Taşra sofaya ve etrâf-ı keneflere arşun divâr terbi'i 240 fi 30 guruş 7200

Zikr olunan sâkfın elvân boyalı tavanı tülen ve ârzen terbi'i 60 fi 60 guruş
3600

Taşra sofanın minare tarafında tolma divarı terbi'i 24 fi 20 guruş 480

Taşra sofaya zokak kapısı üzerine vâz olunan kebir tavanlı pencere fi 120
ve sâpir sonlu pencere 2 fi 60 guruş 720

Cami'-i şerifin mermerden yonma mücedded taş kemer sıvalarına ber-
vech-i tahmin guruş 6120

Cami '-i mezbüre toğrama kapul guruş 1440

Taşra soaya kapu 'aded 1 guruş 960

Temelden bilaziğe değin mücedded taş kürsi minare kâdden ve duren
terbi'i 7 fi 480 guruş 33600

Bilaziğden şerefeye değin mücedded taş minare mâ kâdeme direk kâdden ve düren terbi'i 72 fi 400 guruş 32400

Etraf korkuluğıyla mücedded taban ve şerefe duren 30 fi 700 guruş 21000

Şerefe-i mezkürenin üzerine betek divârı kadden ve duren 30 fi 300 guruş 9000

Minare-i mezkürenin külah ve 'alem ma harc-ı sâ 'iresine guruş 5360

Cami'i mezküre sakfına vaz olunan mücedded alem kıyye 12 fi 210 guruş 2520

Derun-ı cami'e ve sofaya ferş olunan müseddes atik tuğla yerine vaz'ıyla terbi'i 310 fi 30 guruş 6200

Derun-u cami'e için vâz linna Timur zincir ve kanadil ve gâyri guruş 3200

İştira olunan kebir musluk ve hazine sıvası ve su yolları ta'miratına guruş 6400

Cem'an yekûn _____

guruş 489600

Yalnız dört yüz seksan tokuz bin altı yüz âkçedir.

Zikr olunan cami'i şerifin tekmilen teçdidi dört yüz seksan tokme bin altı yüz âkçeye bâliğ oldukda işbu mesaha olunna mahaller meblâğ-ı mecmu'ı mezkür ile ancak tecididen bina olunmuşdır deyu mi'maran-ı mezburan mahal-i mezkürde mevcut neccar halifelerine her biri ba'de'l-ihbar cem'a'at-i müslimin dahi ber-vech-i meşruh ittifak ve ittihadlarıyla mesarif-i mezküre zahir ve müstehak olmağın meblağ-ı mesarif-i mezkürü ba'de'l-eda'ü'l-veza'if zuhur iden fazla-i vakfdan rucu'a mütecelli-i merküm Es-Seyyid Ali Ağa iltimasıyla izn virildiği bu mahalle şerh virildi

Şuhudü'l-hal _____

Fahrü'l-kuzzat Es-Seyyid Abdurrahman Efendi İbn-i Es-Seyyid Mehmed Efendi

Hâfiz Es-Seyyid Mustafa Efendi

Mustafa Efendi İbn-i Hüzeyin

El-hâc Ahmed İbn-i Mehmed

Süleyman Çelebi İbn-i Kâsım

İbrahim Ağa İbn-i Ali

Ahmed Ağa İbn-i Mehmed

‘Ali Beşe İbn-i Hüseyin

Na‘l-bend Mustafa Çelebi İbn-i Abdullah

Kâtib Mehmed Efendi İbn-i Abdullah

Salih Ağa İbn-i Yusuf

Mehmed Efendi İbn-i Hüseyin

Es-Seyyid Mustafa Çelebi İbn-i Hüseyin

Süleyman Çelebi İbn-i ‘Ali

Mehmed Çelebi İbn-i Mustafa

Mola Mehmed İbn-i El-Hac Yusuf

Hurire bâ‘de‘l-keşf ve tahmin bi-ara-yı zevi‘l-besâret ve‘l nemakahu‘l-fakrullah avnü‘l-melikü‘l-mu‘in sane-‘izzuhu Abbas El-Kâdı be Edirne afa anhu

Sayfa No : 47 Belge No : 70

Bin yüz altmış beş senesi Cem‘aziyye‘l-ahiresinin on beşinci gününden tarih-i deftere gelince ba‘zı ba-emr-i ‘ali ve ba‘zı dahi bi‘l-iktiza umur-u vilayet için masarif olan meblağcümle a‘yan ağa-yı ittifakıyla ba-ma‘rifet-i şer hisâb olındığı defter-i müfredatıdır ki ber-vech-i ati ferden zikr olunur tahriren fi‘l-yevmü‘s-sâbi aşer min şehri zi‘l-hicce‘üş-şerife

Oyucu men' için emr-i 'ali ile gelan tahtar hissesine virilan gurus 15

Eşkiya teftiş için emr-i ali ile gelan tatar Abdurrahman'a virialn gurus
16,5

Hınta zer için emr-i 'ali ile gelen tatar ağasına virilan gurus 11

Ba-emr-i 'ali oğul Paşa cizr-i cedidine mesarif olan gurus 615,5

Sadr-ı a'zam işbu HakimPaşa-zade Ali Paşa Hazretlerinin Kethüdarı
Anadolu canibine mürurunda bir gice Edirne'de mesarifatı gurus 29

Kethüda-yı mezkürün öyküklü tatar karyesinde bir gicelik mesarifatı
gurus 24

Menazil-i kebir hemdi men için emr-i 'ali ile tar ağasına virilan gurus 20

Adalet-i emr-ile gelan ağa-yı sadr-ı aliye virilan gurus 30

Daf'a oyucu men' için emr-i ali ile gelan tatar ağasına virilan gurus 20

Bayrak-i emr ile gelan ağa-yı sadr-ı ali virilan gurus 35

Daf'a emr-i adalet ile gelen ağa-yı aliye gurul 17

Cevami'-i şerif kerfiçun gelan teber-dar-ı hassa ve mi'mar-hassaya
virilan gurus 515

Anadolu canibine mürür iden man emr ile gelan tatar ağasına virilan
gurus 15

Men emr ile gelen ağa-yı sadr-ı ali ile virilan gurus 30

Âsitaneye ulb-i koyun tesyini emr ile gelan tatar ağasına virilan gurus 10

Bin yüz altmış dört senesine mahsuben ıstabl-ı âmire ocaklığı olan hane
ahur eminine virilan kâyl şa'ir 3840 bedeliçun virilan gurus 2656

İş bu sene-i mübareke ruz-u hızırdan senesi tamamına değin ber-vech-i
peşin menzilciye virilan ücret-i menzil gurus 3500

Meblağ-ı memu'ı mezkür için yigirmi ayda sarraf virilan mürababa guruş 1055

Harc-ı defter 300

Na'ib Efendi'ye 60 ve kethüdaya 30

Katibiyye ve kaydiye 45 guruş

Ücret-i tahsil-dariyye 250 guruş

Meblağ-ı mecmu'ı mezkür cem' ve tahsil olunca sarafa iki aylık mürabaha guruş 315

Yekûn _____

9632

Meblâğ-ı mecmu'ı mezkür cümle a'yân-ı vilayet ittifakıyla mahrüse-i Edirne Kaza'sının el-yem mevcut bulman sehme sekiz buçuk guruş ve on beş pare isâbet eylediği bu mahalle şerh virildi

Nâhiye _____ i

Ata

Bosna 10 Sofilar 15 İneoğlu 18 Şahince 5 Pazarlı Selim 3 Ece Sultan 5
Timurtaş 4

Kulaklı 8 Kafir Tuğancı 3 Oğlu Paşa 3 Şarabdar 5 Kayaönü 3 Yund
Burgazı 6 Çörek 5

Kilisalı 14 Umur Beyğ 10 ELbeği Boğuz 1 Karaağaç 3 Tuğcaarz 4 Çekşe
Tatar 2

Elçili 3 Oyuklu Tatar 2 Şeybanlı 7 Bulaklı 5 Yarpuz tatarı 5 Ayn-ıŞablı 1
Düdükçü 5

Sazlı dere 0,5 Kara İshaklı 0,5 Taye Kadın 0,5

Azaldı 2

Nâhiye _____ i

Çöke

Habiler 2 Hacı Danişmend 8 Sevla 3 Müslim Ömer Obası 5 Tatarlar 3
Boyalık 20 Vaysal Deresi 10

Derbend-i kebir 25 Mahalleri Receb 5 Mahmudca Pınarı 10 Koricikül
Baba 5 Derb-i Sağır 12

Ahladlı 14 Yumru Kaya 5 Hatib 5 Derbend Çatal 15 Paşa Nam diğer 5
Kurd alanı 5 Kanara Deresi 10

Kurd kayası 5 Kayapa 1 Kafir Ömer Opası 20 Hedik 1 Kara Yusufu 4
Karaca 1 Çakırlı 2

Ocak 4 Guş 1 Keredelgi ve 1 Morhanlı 3 Rumbegli 6 Muslu beygli 1
Hamza beygli 6

Yaycılı 1Dönercalı 5 Merdanlı 7 Taşlık Sekbanı 7 Turaylı 5 Allı Menli
4 Hacılar 1

Ton 3 Peravadi 4 Ortakçı 4 Çeşmeyi 3 Küçükoylu 5 Büyük oylu 3
Pınar 10Geçidenli 3 İşlira 13 Timur 6 Değirmen deresi 6 Aynası 4 Mahalk-i Müslim 3
Hazır Ağa 2

Sarı Danişmend 4 Süleyman Danişmend 3 Taşlık Müslimi 1 Devleti
Ağaç 12 Akpınar 2

Tavşan kurısı 1 Yenice hanlı 2 Benefşe Sofıları 1 Hacı Umur 1 Arnavud
1 Sauncahu 1

Hasan Ağa 0,5 Murad Çelebi 0,5 Yünlüce 0,5 Tana Paşa 1 Terzidere 6
Korudere 3 Soğıçak-ı amid ez-Hatunili 3

Derbendere 4Cöplüce 6 Tağır 6

Nâhiye _____ i

Üsküdar

Nefs-i Üsküdar 5 Yeni Bedikli 2 Pirinci 3 Resullu 1 Sadıklı 10 Koricilar
3 Kara 4

Halife 1 Karapelid 2 Kızılıklı 5 Kafir Hacı 1 Ahi 1 Köse Hamza 3
Hashöy 2 Mihlic 7

Derviş Depe 17 Hızır Ağa 1 Kara Belut 1 Yunus Beyu 4 Hacı Lala 6
Minnetçiler 8 simavenli6 paşa nam2 emrudlu 6 kara Hızır 2 kaca Yakuplu 6sofular
5kelsurel 1kafirtoganca 2 cudeler 4 kostı 5 kırşehirli 1 dimitrı 4 sogucak 25 hacı İbrahim
obası 7 boydek pınarca 5 maraş 7 gerdeme 10 mahalle-i hisar 8 mahalle-i paşa 2 kara
ismailce 2 kayı 6 lefke 1 büyük ismailce 3 kadın koyü 1 koyunlu 2 havarız 3 yahşi fakih
2 sevgen 1 kafir alanı 3 güllü pınarı 4 avcılar 2 kemal 2 obraklı 3 yumaklar 6 nusretli 1
etmekçi 1 uluşay 0.5 uzgac 1 ederliş 2 sobanlı yurdu re'ayası 3 Türkeşli 2 sahh

Nâhiye-i _____ i

Manastır

Derbend-i vakf 8 cedid-i der- kurp-u kozluca 4 siren 5 toğanoğlu 4 kozluca 25 kavaklı
30 cukur 6 yavızdere 4 kayalidere 1 papas 10 akalanı5 manastır-ı kebir 6 manastır-ı
sagir 7 ahbarlı 7 koyunpınarı 6 ışıklı 7 gündüzler 3 paralar 6 deliceli 4 mişeli 10
gacılovası 8 sınıbılı 12 şahlı 6 azizkalfa 2 dramalar 5 müslim danişmend 1 matesederesi
1 hızırbeyğ 3 deliceli 4 hacılar danişmend 3 dobrıca 9 kolfallı 5 yusuflar 4 haşırdepe 5
iskender pazarı 1 şahkulu 1 gokmenobası 2 paşayıklı 2 karasinekli 1 gur şene 15

Sayfa No : 48 Belge No : 72

Âkza kuzzatü'l müslimin evla vülatü'l-muvâhhidin ma'denü'l-fazl ve'l-
yakın rafi'ü'l i'lamü'sş-şerife ve'ddin varisü'l-ulumu'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtass
bi-mezid-i inayete'l-meliki'l-mu'in Mevlana Edirne Kadısı –zidet feza'iluhu-tevki'-i
refi'i hümayün vasıl olıcak ma'lüm ola ki hazine –i amirem defteri mücebince Paşa
Sancağı'nda vaki' Edirne Kazâ'sına tabi Üsküdar Nahiyesi'nde etmekçi ve sa'ir yüz
otuz beş buçuk ve bucuk-u sadis avâriz ve bedel-inüzl hanesini Has köy Karyesi'nin

Senevi iki bin âkçe ve Mihaliç Karyesi'nin toksan beş guruş elli akçe mukâta'a mallar olub bin yüz altmış yedi senesine mahsuben olmak üzere avâriz ve bedel-imüzlleri ve olmikdar maktu mallar cem' ve tahsil olunmak lazım gelmeğin der-uhde olunub yedine mühürlü ve nişanlı mevkufât defteri sureti virilmek virilmeğe mücebince cem' ve tahsil itdirilmek fermanım olmuştır buyurdum ki hük-m-i şerfimle mübair-i mezbur vardıkda bu babda sadır olan emrim üzerine amel idub dahi sene-i mezküre mahsub olmak üzere liva'-ı mezbürde vaki' kaza'-i mezburun ol mikdar avarız hanelerin beher avarız-hanesinden beş yüz akçe avarızların ve beher bedel-i nüzl hanelerinden altmışlar yüz akçe bedel müzüllerin be ol mikdar maktü malların irsal olunan mühürlü ve nişanlı mevkufât defteri sureti mücebince cem' ve tahsil ve dahil kimesne inad ve muhalefet itdirmeyesin ve bundan ma'âda mübaşir-i mezburun cinet-i ma'îş için her bir avarız-hanesinden ellışer ve beher nüzl hanesinden otuz akçe dahi vech-i ma'aş aldırub ve avarız ve bedel-i nüzl için olunan akçenin her yüz on akçesinden bir esedi guruş aldırıla ve hin-i tahsilde miri için akçeyi hazine-i amireme alındığı vech üzere aldırub bundan ziyade noksan alına ve aldirmayasın kesr-i defterden ve nâks-ı haneden ve fermanımdan ziyade mutalebesiyle zulm ve ta'addi'den be-gayet ihtiraz ve ictinab eyleyesin şöyle bilesin alamet-i şerife i'timad kılâsın tahriren fi'l-yevmü's-samin ve'l-ısrın Şevvalü'l-mükerrem sene 1166

Kostantinniye

Kayd fi 28 zi'l-hicce sene 1166

Sayfa No: 491 Belge No: 74

Âkzâ kuzzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn ma'denü'l-fazı ve'l-yakîn rafi'-i 'ulûmü's-şerîfeve'd-dîn vâris-i 'ulûmü'l-enbiya' ve'l-mürselîn el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-melikî'l-mu'în Mevlânâ Edirne Kâdîsı -zide fezâ'iluhu tevkî'refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki hazîne-i 'âmîre defterleri mücebince Paşa sancağı'nda vâki' Edirne kazâsı'nın bin yedi yüz otuz dört 'avâriz hâneleri olub her yedi hânesinden bir nefer 'aynı Kürekci ihrâc olınu gelub lakın 'aynı nefer ihrâc re'âye 'asret olmağla sâbıkı mücebince tahsîl olındığı üzere bedelleri tahsîl olunmak lazım gelmeğin der-'ninde olunub yedine mühürlü ve nişanlı mevkufât defteri sûreti virilmeğe mücebince cem' ve tahsîl itdirilmek fermân olmuştır buyurdum ki hük-m-i şerifimle

mübâşir-i mezbûr vardıkda bin bâbda sâdır olan emrim üzere ‘amel idüb dahî sene-i mebüre mensûb olmak üzere kâza’-ı mezbûrun ol-mîkdar ‘avâriz-hânesinin her biri hânesinden bir nefer kürekci hisâbı üzere behe- nefer kürekci den kırkar guûş tâmm ve behe-gurûş yüz yigirmişer âkçeden olmak üzere her yüz on âkçesinden bir esedî hisâbıüzere on bin yediyüz sekiz gurûş ve iki salise ve kûsûr beşer ânesinden beşer yüz âkçe bedelleri bundan mâ‘adâ ilhâkât Edirne ve Havas-ı Mahmud Paşa veHatunili kazâlarından kura‘lar on dört ve üç hams hânelerinin her bir hânelerinden altışar yüz âkçe bedel-i nüzilleri irsâl olınan mühürlü ve nişânlu (silik) defteri sûreti mûabince ‘em‘re ve tahsil ve dâhil hâzine-i ‘âmirem itdirdub hilâf-ı emr-i defter kimesneye ‘inad ve muhâlefet itdirmeyesin ve bundan mâ‘âda mübâşir mezbûrın cihet-i mâ‘âşıçun her bir hânesinden yigirmi beşer âkçe ve bedel-i müzül hânelerinden otuzar âkçe dahi veh-i â‘âş aldırub ve hîn-i tahsilde miriçun alınan âkçeyi âzine-i ‘âmireme alındığı (silik) üzere aldırub bundan ziyâde mutâlâbesiyle zûlm ve te‘addiden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesin şöyle bilesin ‘alâmet-i şerife i‘timâd kılasın tehriren fil-yevmü‘s-sâmin ‘aşermin şevvâl sene 1166

Defter -----I

hâne-i ‘avâriz kürekeyân kazâ’-ı Edirne der-livâ’-ı Paşa ‘an-vâcib li-sene 1166
ber-müceb-i defter-i hazine-i ‘âmire

Kazâ I -----I

Edirne der- livâ’-ı Paşa

Kürekâyân hâne

1729

.....

Neferan

247

Gurûş

9880

1185600

Gurûş 10778 7

.....

2

Sayfa No: 50 / Belge No: 75

Âkza kuzzâtü'l-müslîmîn evlâ vülâtü'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfî'-i î'lâmü'ş-şerîfe ve'd-dîn vâris-i culûmü'l-enbîyâ' ve'l-mürselîn el-muhtass bi-mezîd-icinâyeti'l-meliki'-mu'în İstanbul ve Edirne kâdıları –zidet fazhhumâ- ve mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'de'l-fezâ'il ve'l- kelâm Yanbolu ve Hayrabolu ve Karinabad ve İslimye ve Zağra-i Atik ve Gümilane ve Gelibolu (boşluk) vü vü kâdıları – zide fazhhum-tevkî refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki kudretü'l-emâcidve'l-â'yân hâlâ Hâssa-ı bâzîrgân başısı el-Hac Hasan-zide mecdûhu-der-sa'âdet'ime 'arz uhâl idub bin yüz altmış yedi senesine mahsûb olmak üzere İstanbul ve Edirne ve Yanbolu ve Hayrabolu ve Karinabad ve İslimye ve Zağra-i Atik Gümülçine ve Gelibolu ve tevâbî' âklâmı kıptıyân maktû' ve cîzyesî mâlî yıllık hümâyûn mesârifîçun ta'yîn olunub hâlâ mûmâ-ileyhin tarafından cibâyet olunmak üzere ber-vech-i ocaklık 'uhdesinde olub kıptıyân tâ'îfesi kadîm-i eyyâmdan ilâ haze'l-ân mefrüzü'l-kalem ve maktû'ü'l-kalem min külli'l-vücûh serbest olub serbestiyyet üzere yed-i vâhiden tarafından ta'yîn eylediği cizye-dârlara berât-ı 'âlî-şânım şürûtu mücebince cem' ve tahsîl îdirub taraf-ı âhardan ber-rech-île müdâhe olunmak lâzım gelmez iken mîrmîran ve mîrûral'l-voyvoda ve mütesellim ve evkâf-ı selâtin mütevellîleri ve subaşları ve â'yân-ı vilâyet ve sâ'ir 'askeri ve ehl-i 'arifâtâ'îfesi taraflarından mugâyir şürût berât 'âlîşân te'eddî ve rencîde eylediklerinde tâ'ife-i mezbûrun perâkende ve perişan evlerine ve mîrînin küllî kesr ve noksân tertîbine bâ'is oldukların bildirub Kıptıyân Tâ'fesi'ninüzarihlerine edâ'sı lâzım lâzım gelân mâl-ı maktû 'cizyeleri yedinde olan berât-ı 'âlî-şânım şürût mücebince tarafından ta'yîn eylediği cizye-dârlara serbestiyyet üzere rabt itdirilub hilâf-ı şürûtu berât-ı 'âlî-şân olmakûlelerin zuhûr iden ta'addî ve rencîdeleri men' ve def' itdirilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ' eylediğiecilden hazîne-i 'âmiremde mahfûz olan ma'den mukâta'ası defterlerindekiantar olındıkda bin yüzaltmış yedi senesine mahsûb olmak üzere İstanbul ve Edirne ve Yanbolu ve Hayrabolu ve Karin-i Abad ve İslimye ve zağra-i Atik ve Gelibolu ve tevâbî' âklâmı kıptıyân mâktû' ve cizyesi mâlî yıllık hümâyûn mesârif için ta'yîn olunub hâlâ Hâssâ Bâzîrgan başısı el- Hac Hasan – zide mecduhunun tarafından cibâyet olunmak üzere ber-vevh-i

ocaklık 'uhdesinde olub kıbtîyân tâ'ifesi kadîmü'l- eyyâmdan ilâ hâza'l- ân mekrizû'l- kalem ve makfû'ü'l-kadem minküllî'l-vücûh serbestiyyet olub serbestiyyet üzere yed-i vahiden kıbtîyân cizye-dârları tarafından zabt ve rad itdirilmeyub mih-ba'd hâricden vüzerâ ve ümerâ' ve mîr-livâ'-ı voyvodaları ve mütesellimleri ve subaşları ve evkâf-ı selâtin ve ve evâf-ı sâ'ire mütevellileri ve sâ'ir 'asker; ve ehl-i 'arif tâ'ifesi karışmayub dahî tâ'ife-i mezbûreden mücerred celb-i mâl için mühr hakkı ve toprak ve kışlak hakkı nâmı ve sâ'ir bahâne ile vâlîler ve mütesellim ve voyvodalar ve evkâf mütevellîleri ve subaşları ve gediklu zu'emâ ve erbâb-ı tîmâr ve müteferrika ve çavuş ve sipah ve yeniçeri ve cebeci ve topçu ve â'yân-ı vilâyet ve zî-kudret ve sâ'ir 'askeri ve ehl-i 'arif tâ'ifesi karışmayub ve tâ'ife-i mezbûrun her elli neferine bir çerî başı ta'in ve çerî başlarının birbirlerine kefkoyd olunub hîn-i tahsilde firâriden cingânelerin cizyeleri çerî başlarına ve akrabasından sû'âl ve taleb olına ve tâ'ife-i mezbûrun cürm-i sâdır oldıkda ba'de'se-sübût şer'le iktizâ'idan cezâ'ları cizye-dârları tarafından kadim-den icrâ' olına geldiği üzre icrâ' itdirile ve gûzide olân cingâne tâ'ifesi hîn-i tahsilde kadim-den sâkin oldukları yerlerinden kalkub mücerred maktû' ve cizyelerin virmemek için âhar kazâ'ya ve kurâ'ya firâr idub ba'dehu ele girdiklerinde ellerinde mîri menhû kâğıdları olmayanlardan maktû' ve cizyeleri alındıktan sonra kadîmi üzere üçer yüz âkçe cerimelerî alına ve tâ'ife-i mezbûrenin ba'zıları maktû' ve cizyelerin virilmemek için ba'zı zu'emâ ve erbâb-ı tîmâr ve çavuş ve müteferrika ve yeniçeri ve cebeci ve tobcu ve sâ'ir 'askeri ve ehl-i 'arif tâ'ifesinin evlerine ve ahurlarına ve çiftliklerine girüb ve idub mâl-ı mîrîye gondır murâd îderler ise men' ve def' olunub ber-vechile müdâhale ve mu'âraza itdirilmeye ve tâ'ife-i mezbûrun vâkî' olan yare ve kaçkun ve cürm-ü cinâyet mâl-ı gâ'ib ve mâl-ı mefkûd ve rüsûru- u 'ârûsane ve beytû'l-mâl ve bâd-ı hevâları bî'l-cümle mîrîye 'â'id hukûk ve rüsûmları cizî ve küllî her ne ise kadîmden mûnvâl üzere zabt ve rabt olunugelmiş ise yine kadîmisi üzere zabt ve rabt ve cem' ve tahsil itdirile deyu berâtı şürûtunda mukayyed olduğu der-kenâr olmağla imdi şürûtı mücebince 'amel 'amel olunmak üzre fermânım olmuştır buyurdum ki hükm-i şerifim vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idub dahi Kıptiyân 'ifesinin maktû' ve cizyeleri tahsil şürût, vech-i meşrûh üzere hazine-i 'amirem defterinde mukayyed olmağla tâ'ife-i mezbûrûn üzerlerine icrâ'sı lâzum gelan âl-ı maktû' ve cizyelerin Hâssa Bâzîrgân başısı mûmâ-ileyhin tarafından ta'tâyin eylediği cizye-dârlara berât-ı 'âli-şânım mücibince serbestiyyet üzere zâbt ve âbt ve 'cem ve tâhsil itdirdub hilâf-ı şart berât-ı 'âli-şân olmâkûlelerin zûhur iden rencîde ve ta'addîleri men' ve def'

idub cânib-i miriye gadr itdirmeyesin şöyle bilesin ‘âlemet-i şerîfe î‘tûmâd kılasın
tahriren fi’l-yevmü’s-sâmin şehr-i zi’l-hicce lî-sene sitle ve sittin ve mi’ete ve elf

Mahrûse-i

Kostantiniyye

Keyd Fîza Zi’l-hicce sene 1166

Sayfa No: 51 / Belge No: 76

İş bu bin yüz altmış yedi senesine mahsûben olmak olam küzere mahrise-i Edirne Kazâ’sının binyediyüz otuz dört ‘aded Kürekci bedeli olan hâne-i ‘avâızları cem’ ve tahsil ve hîn-i tahsilde mirîçun alınan âkçenin her yüz on âçesinden bir esedi ile mübâşirin cihet-i ma’âşiçun dahi hânesinden yigirmi beşer âkçe cem’ ve tahsil ve dâhil hâzine-i ‘âmire itdirile deyu fahrü’l-eşbâh (boşluk) Âğa yediyle fermân-ı ‘âlî ve sûret-i defter-i mevkûfât vârid olmâğın imtisâlen tevzî‘ olundıkda mübâşirin ma’âşıyla gurûş yüzyigirmi âkçe hisâbı üzere bir sene-i sâbık mahâllâtın beher- hânesine altışar buçuk gurûş ve kurâ’nın mevcûdına bâ‘de’z –zaman beher mevcûd hânesine yedişer gurûş ve bir gurûş isâbet eylediği defteridir ki ber-veh-i âti zikr olunur hurire fi’l-yevmü’s-sâlis min muhârrenü’l- harâm lî-sene seb’ ve sittin ve mi’ete ev elf

Mahalle-i	Kâsım Paşa hâne	6
Mahalle-i	Vizeli Çelebi hâne	8
Mahalle-i	‘Îmâret-i Mezîd-i Beyğ hâne	12
Mahalle-i	Âli Kuşî hâne	3,5
Mahalle-i	Koruk Osmân hâne	10
Mahalle-i	Salih hâne	8
Mahalle-i	Zen-i Firuz hâne	10
Mahalle-i	Bâleban Âğa hâne	4
Mahalle-i	Alemderan hâne	11
Mahalle-i	Zen-i Sarıca Paşa hâne	8
Mahalle-i	Şehabeddin der-kurb-u Kavaklı hâne	4

Mahalle-i	Kürd Hevâce hâne	15
Mahalle-i	el-Hac Mercimek hâne	9
Mahalle-i	Kasım Paşa hâne	11
Mahalle-i	Rakkas Ali Beyğ hâne	8
Mahalle-i	Kassâb Abdülaziz hâne	12
Mahalle-i	Eskici Hamza hâne	3
Mahalle-i	el-Hac Hallâc hâne	10
Mahalle-i	Dârü's- Seyâde hâne	11
Mahalle-i	Bedreddin hâne	6
Mahalle-i	Ahmed hâne	3
Mahalle-i	Şahin hâne	8,5
Mahalle-i	Abdurrahman hâne	5
Mahalle-i	Sevle Çelebi hâne	7
Mahalle-i	Aişe Hatun hâne	4
Mahalle-i	Turgud Bazirgân hâne	9
Mahalle-i	el-Hac Sefa hâne	2
Mahalle-i	Külâh-duz hâne	3
Mahalle-i	Fındık Fakih hâne	10
Mahalle-i	Mezbahâne hâne	8
Mahalle-i	Tahte'l-kal'a hâne	5
Mahalle-i	Mehmed Ağa hâne	9
Mahalle-i	Hasan Paşa hâne	8
Mahalle-i	Kıncı Firûz hâne	5
Mahalle-i	Sabuncu Hacı hâne	15
Mahalle-i	İbn-i Arab hâne	7

Mahalle-i	Attar el-Hac Halil hâne	4
Mahalle-i	hâne	7
Mahalle-i	Secaaddi hâne	4
Mahalle-i	Veliyyüddin hâne	13
Mahalle-i	Kuru Çeşme hâne	18
Mahalle-i	Firuz Ağa hâne	15
Mahalle-i	Hevâce Siyah hâne	9
Mahalle-i	Kâdı hâne	12
Mahalle-i	Câmiî'-i Kebir hâne	9
Mahalle-i	Bâzîrgân Bâli hâne	2
Mahalle-i	Karaca Hacı hâne	9
Mahalle-i	Medrese-i Kadı hâne	3,5
Mahalle-i	Çelebi Fakih hâne	6
Mahalle-i	Hevâce Ömer hâne	7
Mahalle-i	Kemer Havlu hâne	3,5
Mahalle-i	el-Hâc Toğan hâne	8,5
Mahalle-i	Hâmam Yahşi Fakih hâne	13
Mahalle-i	Takiyeci Kara Bali hâne	2,5
Mahalle-i	Çelebi Oğlu hâne	12
Mahalle-i	Hevâci Beyazid hâne	14
Mahalle-i	Devlet-i İslam hâne	11
Mahalle-i	el-Hac Benaddin hâne	25
Mahalle-i	Kahtalı hâne	10
Mahalle-i	Debbağ el-Hac Halil hâne	7
Mahalle-i	Kurb-u Şah Melik hâne	2,5

Mahalle-i	Mihal Biğ hâne	11,5
Mahalle-i	Bezirci Hatun Hane	4
Mahalle-i	Siyah Melik hâne	20
Mahalle-i	Timur Biga hâne	12
Mahalle-i	Selçuk Hatun hâne	6
Mahalle-i	Zıhırlı Kuyu hâne	20
Mahalle-i	Arpacı Hamza hâne	6
Mahalle-i	Hevâce İvaz hâne	6
Mahalle-i	Gazi Hevace hâne	10,5
Mahalle-i	Hücerât-ı Siyâh hâne	2
Mahalle-i	Yıldırım Han hâne	6
Mahalle-i	Mollâ Fahreddin hâne	6
Mahalle-i	Maruh Hevâce hâne	16
Mahalle-i	Hevâce hâne	10
Mahalle-i	Nâ'ib Çelebi hâne	8
Mahalle-i	Sinan Biğ hâne	8
Mahalle-i	el- Hac Sarraf hâne	19
Mahalle-i	Hâss Murad hâne	7
Mahalle-i	Eymer () hâne	15
Mahalle-i	Mihalkoç hâne	5
Mahalle-i	Hadem Firuz hâne	4
Mahalle-i	Çakır Ağa hâne	5,5
Mahalle-i	Şehabeddin der-kurb-u Hamam hâne	4
Mahalle-i	Devletşâh hâne	2
Mahalle-i	Biğce hâne	1

Mahalle-i	Katib-i cev hâne	4
Mahalle-i	Babatimurtaş hâne	4
Mahalle-i	Kuzu Koyun hâne	2
Mahalle-i	Ništoğan hâne	1,5
Mahalle-i	Şehabeddin der-gurb-u arasta hâne	12
Mahalle-i	Selçuk Hatun hâne	3
Mahalle-i	Hevâceki hâne	4
Mahalle-i	Korıcı toğan hâne	5
Mahalle-i	Hadım Timurtaş hâne	5
Mahalle-i	Feyzullah Paşa hâne	3,5
Mahalle-i	Alemeddin hâne	3
Mahalle-i	Altunî hâne	1
Mahalle-i	Geldun Kub hâne	3
Mahalle-i	Sevindik Fakih hâne	4
Mahalle-i	Karaca Bevvâb hâne	4
Mahalle-i	Kebe Yâycı hâne	4
Mahalle-i	Kerbah Baleban hâne	6
Mahalle-i	Sarıca Paşa hâne	8
Mahalle-i	Mezid Biğ hâne	4
Mahalle-i	Veled-i Veliyüddin hâne	2
Mahalle-i	Daye Hatun hâne	9
Mahalle-i	Sofi Beyazıd hâne	5
Mahalle-i	Gülbâhar hâne	2
Mahalle-i	Hadem Baleban hâne	2
Mahalle-i	Hızır Ağa hâne	5

Mahalle-i	Mahmud Ağa hâne	4
Mahalle-i	Medrese-i Ali Biğ hâne	9
Mahalle-i	Cedid Kasım Paşa hâne	6,5
Mahalle-i	Şeyh Çelebi hâne	7
Mahalle-i	el-Hac İslam hâne	12
Mahalle-i	Derviş Abı hâne	5
Mahalle-i	Umur Biğ hâne	8
Mahalle-i	Murâdiye hâne	18
Mahalle-i	Karabelud hâne	6
Mahalle-i	Hazine-dâr Sinan Biğ hâne	8
Mahalle-i	Çavuş Biğ hâne	2
Mahalle-i	Üsküfcü Hızır hâne	7
Mahalle-i	Nişancı Paşa hâne	3
Mahalle-i	Yahya Biğ hâne	2
Mahalle-i	Kaburcu Ali hâne	1
Mahalle-i	Yeniçeri Meydanı hâne	6
Mahalle-i	Mirahor Ayas Biğ hâne	13
Mahalle-i	Berkuk Ağa hâne	10
Mahalle-i	Noktacı-zade hâne	5
Mahalle-i	Arabacı Ahmed hâne	20
Mahalle-i	Zen-İbrahim Paşa hâne	9,5
Mahalle-i	Çokaca hâne	20
Mahalle-i	İbrahim Paşa hâne	9,5
Mahalle-i	Sokaca Murat hâne	6
Mahalle-i	Kızılminâre hâne	3

Mahalle-i	Baba Timurtaş hâne	9
Mahalle-i	Komluoğlu hâne	1
Mahalle-i	Arif Ağa hâne	4
Mahalle-i	İsmail Ağa hâne	6,5
Mahalle-i	Kiremidci el-Hac Halil hâne	5,5
Mahalle-i	Mîr-mîrân hâne	3

Sayfa No: 52 / Belge No: 77

Mahallât		1
Kefere ma' maktû' Yehûd		
Mahalle-i	Metre Yelid hâne	7
Mahalle-i	Ayayorgi-î Vîrâne hâne	3
Mahalle-i	Ayayanı Peremeskos hâne	1,5
Mahalle-i	Ahre Petro hâne	7
Mahalle-i	Hristos hâne	18
Mahalle-i	Ayaapustol hâne	7,5
Mahalle-i	Papakcanoz hâne	7
Mahalle-i	Ayanikola hâne	9
Mahalle-i	Tarlabaşı-zâde Arsası hâne	2
Mahalle-i	Abdullah Ağa Tarlası hâne	8
Mahalle-i	el-Hac Veli Tarlası hâne	3,5
Mahalle-i	Ma'denoğlu Tarlası hâne	2
Mahalle-i	Eğlenceoğlu ve Özenoğlu Tarlaları hâne	10
Mahalle-i	Miskinler hâne	3
Mahalle-i	Neccar Penayud hâne	2

Mahalle-i	Saçlıdede ve Serdengecdi hâne	6
Mahalle-i	Alatağlı hâne	2
Mahalle-i	Barut-hâne hâne	5
Mahalle-i	Yağcı Satoma hâne	2

Yehûdîyân ber-vech-i maktû' guruş 100 frank beher hânesine bir sene sâbık yedişer ve bir rub' gurûş îsâbet îtmıştır.

Nâhiye _____ î

Ata tâbî'-i Kazâ'-ı Edirne

Karye-i	Karaağaç hâne	6,5
Karye-i	Çorlu hâne	5
Karye-i	Toğıca-ı Arz hâne	
Karye-i	Ece Sultan hâne	2
Karye-i	Yenice Düdükçü hâne	7
Karye-i	Ayıntablı hâne	2
Karye-i	Eymerli () hâne	2
Karye-i	Kulaklı hâne	3,5
Karye-i	Saltıklı hâne hâne	2
Karye-i	Kaya Oluk hâne	2
Karye-i	Kafir Toğancı hâne	1,5
Karye-i	Sürek Toğancı hâne	2
Karye-i	Sekbanlı hâne	3
Karye-i	Timurtaş hâne	1,5
Karye-i	Yarpoztatarı hâne	2,5
Karye-i	Beke Tatarı hâne	1
Karye-i	Erikli Tatarı hâne	2

Karye-i	Sazlıdere hâne	1
Karye-i	Azadlı hâne	5
Karye-i	hâne	1
Karye-i	Bulaklı hâne	2
Karye-i	Şarabdar hâne	3
Karye-i	hâne	1
Karye-i	İskender hâne	4
Karye-i	Sağrılı hâne	5
Karye-i	Kör es-seyyidli hâne	5
Karye-i	oğlu Paşa hâne	2
Karye-i	Düdükcü hâne	0,5
Karye-i	Kara İshaklı hâne rub'	1
Karye-i	Abalar hâne	0,5
Karye-i	Polat hâne	3
Nâhiye	Çöke tâbî'-i mezhûr	
Karye-i	Güşen hâne	1
Karye-i	Küçük Girildi hâne	1
Karye-i	Timurhânlı hâne	2,5
Karye-i	Habiller hâne	1,5
Karye-i	Rumbeğli hâne	4
Karye-i	Geçidenli hâne	1,5
Karye-i	hâne	1
Karye-i	Yaycılı hâne	3
Karye-i	Tatarlar hâne	3
Karye-i	Taşlusekbanı hâne	5

Karye-i	Süleyman Danişmend hâne	2,5
Karye-i	hâne	2,5
Karye-i	Sevlecik hâne	2
Karye-i	Veysel Deresi hâne	3
Karye-i	Devletlu Ağac hâne	6,5
Karye-i	Müslim Ömer hâne	4
Karye-i	Kurd Kaya hâne	3
Karye-i	Boyalık hâne	10
Karye-i	Ocak hâne	1
Karye-i	Kafir Ömer hâne	10
Karye-i	Muradenli hâne	2
Karye-i	Turkaylı hâne	5
Karye-i	Cakırlı hâne	1,5
Karye-i	İslive hâne	5,5
Karye-i	Hamzabiğli hâne	2,5
Karye-i	Tavik () hâne	2,5
Karye-i	Pirâvadi hâne	4
Karye-i	Ortakcı hâne	7
Karye-i	Büyükögeli hâne	3
Karye-i	Hacılar hâne	1,5
Karye-i	Küçükögeli hâne	4
Karye-i	Sarı Danişmend hâne	5
Karye-i	Kayaya hâne	3
Karye-i	Hacı Danişmend hâne	5,5
Karye-i	İlmenli hâne	1,5

Karye-i	Kayrak hâne		1,5
Karye-i	Akpınarı hâne		2,5
Karye-i	Tavşankurusu hâne		1
Karye-i	Paşanâm hâne	6,5 rub'	1
Karye-i	Yüklüce hâne		1
Karye-i	İnesi hâne		2,5
Karye-i	Hızır Ağa hâne		1
Karye-i	Kâra Yusufu hâne		3
Karye-i	Kurdalalı hâne		1,5
Karye-i	Mahalle-i Receb hâne		3
Karye-i	Gülbaba hâne		2
Karye-i	Mahmudca hâne		1
Karye-i	Dîmitri hâne		3
Karye-i	Yenice hâne		1,5
Karye-i	Yumrikaya hâne		1,5
Karye-i	Eyvânli mezra'ası hâne		1
Karye-i	Ahladlı hâne		2
Karye-i	Semizce hâne		1,5
Karye-i	Turcalı hâne		4,5
Karye-i	Paşa hâne		2,5
Karye-i	Müslim hâne		1
Karye-i	Yundlı hâne		1
Karye-i	Gündüzler hâne	2 hams	2
Karye-i	Belekören hâne		1,5
Karye-i	Gayıblar hâne		7,5

Karye-i	Mahalle-i Müslim hâne	1
Karye-i	Suslar hâne rub'	1
Karye-i	Murâdicli hâne rub'	
Karye-i	Muslu Biğli hâne	1,5
Karye-i	Hasan Ağa hâne	1
Karye-i	Sabuncu hâne	1
Karye-i	Hacı Umur hâne	0,5
Nâhiye		İ
Üsküdar tâhi'-i merkûme		
Karye-i	Mar'aş âne	15
Karye-i	Kemal hâne	6
Karye-i	Kayı hâne	11
Karye-i	Kırşehri hâne	2
Karye-i	Hadis hâne	1,5
Karye-i	Kara İsmailce hâne	2
Karye-i	Büyük İsmailce hâne	4
Karye-i	Toğanca hâne	1,5
Karye-i	Paşa hâne	5
Karye-i	Köse Hâmza hâne	1,5
Karye-i	Hisâr hâne	9
Karye-i	Yahşi Fakih hâne	1,5
Karye-i	Uluşay âne	0,5
Karye-i	Kafir Hacı hâne	1
Karye-i	Kızılıklı hâne	2
Karye-i	el-hâc İbrahim obası hâne	2

Karye-i	Urişi hâne	4
Karye-i	Gül Pınar hâne	2,5

Sayfa No: 53 / Belge No: 78

Karye-i	Koca Yakublu hâne	4,5
Karye-i	Kara Hızır hâne	5
Karye-i	Güdeler hâne	1,5
Karye-i	Türk Pınarca hâne	2
Karye-i	Paşanâm hâne	4
Karye-i	Terfili-i hâne re'aya hâne	2
Nâhiye		İ

Manastır

Karye-i	Kavaklı hâne	15
Karye-i	Kazlıca hâne	20
Karye-i	Yavızdere hâne	1,5
Karye-i	Toğanoğlu hâne	6,5
Karye-i	Yusuflar hâne	2
Karye-i	Serem () hâne	2
Karye-i	Paralar hâne	3,5
Karye-i	Akalan hâne	2
Karye-i	Balebanlı hâne	1
Karye-i	Taşdepe hâne	2
Karye-i	Mişeli hâne	1
Karye-i	Yeni der-kurb-u Karıca hâne	1
Hâne-i	İkizce hâne	1,5

Karye-i	Yenice hâne	1,5	
Karye-i	Bezlice hâne	1	
Karye-i	Makder () hâne	2	
Karye-i	İşfeli hâne	1	hamse

Zikr-i âti kurâ'nın bedel-î nüzülleri olan seksân gurûş bir gurûş ve otuz akçe tahsil oluna deyu emr-i 'âlî ve sûret-i defter-î mevkûfât vârid olmağın intisâlen tevzî' olındıkda mübâşîr mâ'âşıyla zikrîi âti kurâ'nının defter-î mevkûfât mücebince her ânesine yedişer yüz âkçe isâbet eylediği işbu mahalle şerh virildi

Karye-i	Sellice hâne	1	
Karye-i	Paşanam Dillu hâne	4	hams
Karye-i	Çatal hâne	1,5	
Karye-i	Rumli İli hâne	5,2	
Karye-i	Cedîd hâne	2,5	
Karye-i	Kabaoluk hâne	2	
Karye-i	Gündüzler hâne	2	hams 2

Hurîye nemakahu be-ma 'rifete'l-fakîru'llâhu cizze şenâhu Abbas el- Kâdı be-Edirne el- mahmîyye

Kayd fi 9 Muharrem 1167

İşbu sen-i mubârekeye mahsûben mahrûse-i Edirne – Kazâ'sının yüz otuz beş buçuk ve buçuk selâse hâne 'avârız ve olmikdâr bedel-î nüzn âneleri olub her bir 'avârız hânesinden beş yüz âkçe ve her nüzlü hânesinden ikişer yüz akçe maktû'ları am' ve tahsîl ve cânib-î mîrî için alınan akçenin her yüz on âkçesinin bir gurûş aldırılıb ziyâde ve noksan alınmaya deyu fâhrü'l-eşbâh (Boşluk) ağa yediyle fermân-ı 'âlî sûret-i defter-i mevkûfât vârid olmağın intisâle Fevzî' olındıkda mübâşîrin mâ'âşıyla gurûş yüz yigirmi âkçe hisâb üzere beher mevcûd hâneye on gurûş ve otuz sekiz pâre isâbet eylediği bir sene-i sâbık defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur hurire fi'l-yevmî'l-hâmis mine'l-muharrem lî-sene seb'a ve sîttîn ve mi'ete ve elf

Nâhiye _____	İ		
Üsküdar tâbi'-i Edirne			
Kârye-i	Etmekci mâ' Çiftlikan hâne	3	
Karye-i	Kâradelud ma' Çiftlikan hâne	7	sülüs 1
Karye-i	Özkaşı ma' Çiflikhân hâne	7	sülüs 1
Karye-i	Söken mâ' Çiflikhân hâne	5	
Karye-i	() hâne	5	
Karye-i	Ahi ma' Çiftlikan hâne	4,5	sülüs 0,5
Karye-i	Havarıs ma' Çiftlikan hâne	9	sülüs 1
Karye-i	Dimitri hâne	8	sülüs 1
Karye-i	Evciler hâne	7	
Karye-i	Racil obası hâne	16	
Karye-i	Sağıcak hâne	22	
Karye-i	ma' Çiftlikan hâne	6,5	sülüs 0,5
Karye-i	Derviş Depe hâne	19	
Karye-i	Üsküdar ma' Mahmudca ma' Çiftlikan hâne	10,5	sülüs 0,5
Karye-i	Hasköy ber-vech-i maktû' gump	2000	
Karye-i	Mihalic ber-vech-i maktû' gurûş	95	akçe 50

Hurire be-ma'rifetü'l-fakiru'llahu 'izze şanehu be-'askerü'l-kâdi be-Edirne el-mahmiyye Kayd fi 9 Muharrem sene 1167

Defter _____ İ

Mukâta'a bedel-i ağnâm celeb-Keşân Kaza'-ı mezbûre der-livâ'-ı Paşa vacib sene 1167 defter-i ber-mûceb-i defter-î hâzine-î 'amire

Kayd fi 16 Muharrem sene 1167

Tâbi' _____ İ

Müslim-i Edirne der-livâ'-ı Paşa

Kazâ' _____ İ

Edirne der-livâ'-ı Paşa

Âğnan 9 1 3 6,5

Maktû'ât-ı kurâ'-ı mezkûrîn

.... Gurûş

45	34,5	Karye-i der- Papaz
40	25	Karye-i Şahlar
40	04	Karye-i Koyunlu
15	43,5	Karye-i Kavaklı
00	18	Karye-i Anbar-ı Köbrüce
30	33	Karye-i
50	17	Karye-i Dobrıca
<u>00</u>	<u>30</u>	Karye-i Mihalic
00	207	

Tahrîren fi 28 M Sene 1166

Sayfa No: 54 Belge No: 79

Âkzâ kuzzâtü'l müslîmîn evlâ vülâtü'l-Muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i î'lâmü'ş-şerîfe ve'd-dîn âris-i 'ulümü'l-enbîyâ' ve'l-müselîn el-muhtass bî-mezid-i 'inâyeti'l- melikî'l- mu'î Mevânâ Edirne Kâdısı – zidet fezâ'iluhu- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak mâlûm olaki Paşa sancağı'nda vâki' olan kâremî Çeleb-Keşân ağnâmı bedeli mukâta'ası mülhâ-kâtında Edirne kazâ'sının 1167 senesine mahsûben olmak üzere tokuz bin yüz otuz altı buçuk re's celeb-Keşân koyunları ile kazâ'-ı mezbûre tâbi' Derbend Papaz ve gayri sekiz 'aded kurâ'nın senevî iki yüz yedi gurûş mukâta'a mâlî olub iftihârü'l- emâcid ve'l- ekârim Abdullah ve Hamza – dâme mecduhumânın – ber-vech-i mâlikâne 'uhdelerinde olmağla yedlerine virilan mühürlü

ve nişânlu koyun mukâta'ası defteri sûreti mücebine cem' ve tâhsîl itdirilmek fermânın olmuştur buyurdum ki lem-i şerîfimle mubâşir vardıkda bu bâlıdâ sâder olan emrim üzere 'emeli dub dahî sene-î mezbûre mâhsûb olmak üzere kâzâ'-i mezbûre âhâlilerinin edâ-ı lâzım gelan olmikdâr celeb-i Keşân âğnamlarının her bir re'sinden otuz altışar âkçe mîrî ve sekiz âkçe 'âdet-i gâlemiyye ve dörder âkçe vech-i ma'âşki cem'ân kırk sekizer âkçe olmak üzere mûmâ-ileyhûmânın tarafından cem'e me'mûr olan edâ' ve teslîm itdirub kimesneye ta'allül ve hizâ' itdirmeyesin şöyle ki bâ'zı kasâbât ve kurâ' âhâlileri tuğralı âğnâm defterinde üzerlerinde olan koyunun bedellerin virmemek için bir eşkinci ve derbendci ve köprücü ve celtukcu ve bunun emsâli hizmet mukâbelesinde mu'aflarız deyu ta'allül ve niza' iderler ise ol vechile kimesneye ta'allül ve niza' itdirmeyub bedel-i âğnâmıyla mukâta'a itdirdesin ve kazâ'-ı mezbûr âhâlilerin ol mikdar re's ve leb- Keşân ağnamlârının var ise hin-i tevzî'de re'âyâ müvâcehesinde ma'rifet-i şer'le hisâb ve âslına zaman idub emr vardıkda kesr ve mûmâ-ileyhûmânın mâlikânesi mâlına noksân götürmeyesin ve hîn-i tahsile mîri için alınan her yüz sekiz âkçesinden bir esedi gurûş alub ve eşrefi cedid ve frengi altuni hazine-i 'âmirene alındığı vech üzere aldırıla ve hâlisü'l-'ayâr pârenin kırkı bir kurûşa aldırılıub bir âkçe ziyâde ve noksân alınmaya ve aldırımayasın kesr-i defterden ve fermânımdan ziyâde talebiyle zulm ve tâ'addiden be-ğayet ihtirâz eylesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfime i'timâd kılasın tahriren fi'l-yevmü't-tâsi' ve'l-'ışrin zi'l-hicce sene sitte ve sitti ve mi'ete ve elf kayd fi 16 muharrem sene 1166 iş bu bin yüz altmış yedi senesine mahsûben mahsûse-i Edirne Kazâ'sının tokuz bin yüz otuz altı âğnâm celeb-Keşânlarının Kırk sekiz âkçe cem' ve tahsil ve hin-i tahsilde mîri için alınan âkçenin her yüz sekiz âkçesinden bir esedi gurûş aldırub hin-i tevzi'de Bâ-ma'rifet-i şer mevcûdına ba'de'z- zâmm emr ve deftere kesr gelmeye deyu fahrü'l-eşbâh (Boşluk) ağayediyle emr-i 'âlî ve sûret-i defter-i mevkûfât vâria oldıkda imtisâle cümle ittifâkıyla tevzî' olındıkda beher Semline ber-sene-i sâbık yüz yigirmişer âkçe isâbet itdiği defterdir ki ber-vech-i âti zîkr olunur fi 15 M sene 1167

Nahiye _____ İ

Ata tâbi'-i Edirne

Timurtaş Taş Ağnâm	10	gurûş
Karaağac gurûş	30	
Tuğca arz gurûş	20	
Ayntablı gurûş	12	
Yarbuztatarı gurûş	28	
Saltıklı gurûş	20	
Toğancı gurûş	30	
Ece sultan gurûş	10	
Sağrıclı gurûş	30	
Elcili gurûş	13	
Çörek gurûş	35	
Azaldı gurûş	30	
Kaba Oluk gurûş	18	
Oğul Paşa gurûş	18	
Bulaklı gurûş	20	
Düdükcü gurûş	15	
Kulaklı gurûş	35	
Oyuklı gurûş	10	
Sazlıdere gurûş	2	
İskender gurûş	10	
Daye Hatun	12	
Abalar	12	
Şarab-dâr gurûş	40	
Türk Toğancı gurûş	12	
Yenice Düdükcü gurûş	7	

Nahiye _____	İ
Küşen gurûş	5
Muslu Biğli gurûş	12
Kara Yusufu gurûş	30
Timur Hânli gurûş	2
Gecidenli gurûş	20
Habiller gurûş	20
Küçük Ögeli gurûş	23
Pirenâdi gurûş	40
Taşlık Sekbân gurûş	44
Kayaya gurûş	10
Hızır Ağa gurûş	16
Yaycılı gurûş	17
Tanurcalı gurûş	47
Taşlık gurûş	7
Tatarlar gurûş	22
Sarı Danişmend gurûş	35
Sövecik gurûş	15
Ortakçı gurûş	40
Sülayman Danişmend gurûş	17
Müslim Ömer Obası	25
Vaysal Deresi	27
Devletlu Ağacı gurûş	20
Kıryak gurûş	8
Yüklice gurûş	4

Timur gurûş	25
Benefşe Sofıları gurûş	4
Büyük Erikli gurûş	15
Sal Derbendi gurûş	64
Hacılar gurûş	10
Hamza Biğli gurûş	25
Rum Biğli gurûş	20
Değirmen Deresi gurûş	50
Tarek gurûş	25
Çakır gurûş	12
Ocak gurûş	16
gurûş	16
Turfaylı gurûş	28
Kurdalanı gurûş	18
Akpınar gurûş	15
İnesi gurûş	12
Derbend Kebir gurûş	50
Kafıralanı gurûş	70
Yenice Hânlı gurûş	15
Çeşme Yeni gurûş	10
Boyalık gurûş	70
Muradenli gurûş	25
İlmenli gurûş	10
Derbend gurûş	80
Ahlatlı gurûş	25

Tuna Paşa gurûş	10
Kurd Kayası gurûş	35
İslive gurûş	35
Yumrukaya gurûş	5
Mahmudca Pınarı gurûş	15
Mahalle-i Receb gurûş	10
Senizce gurûş	5
Memalik-i Müslim gurûş	8
Hacı Danişmend gurûş	35
Paşa-nâm Diğer gurûş	32
Gaybiler gurûş	75
Muradikli gurûş	3
Korıcı Gülbaba gurûş	15
Tavşan Kurısı gurûş	8
Gündüzler gurûş	5
Hasan Ağa gurûş	4
Nahiye _____	i
Üsküdâr tâbi'i Edirne	
Mar'aş gurûş	50
Uriş gurûş	24
Kadın gurûş	10
Kara İsmailce	10
Kırşehir gurûş	8
Etmekci gurûş	8
Toğancı Budak gurûş	5

Kemal gurûş	20
Özgaş gurûş	15
Karabulut gurûş	10
Dimitri gurûş	45
Ahi gurûş	4
Yahşi Fakih gurûş	5
Havarız gurûş	16
Uluşay gurûş	2
Soğıcak gurûş	25
Küme Hamza gurûş	16
Büyük İsmailce gurûş	16
Umurca gurûş	8
Kafir Hacı gurûş	10
Hasköy gurûş	8
Sevgen gurûş	3
Dervişdepe gurûş	60
Kâfir Alanı gurûş	30
Koca Yakublu gurûş	35
Nefs-i Üsküdar gurûş	35
Mahalle-i Paşa gurûş	40
Mahalle-i gurûş	60
Guşi gurûş	25
Kara Hızır gurûş	13
Paşa-nâm diğeri gurûş	24
Kali gurûş	40

Lefke gurûş	5
Nusretli gurûş	5
Emrudlu gurûş	20
Gerdeme gurûş	45
Kara Pelid gurûş	15
gurûş	30
Yeni Sekili gurûş	15
Balebanlı gurûş	10
Kurdcalar gurûş	15
Kızılıklı gurûş	25
Obruklu gurûş	15
Gül Savay gurûş	10
Hızır Ağa gurûş	5
Yunus Yüregi gurûş	25
Resullu gurûş	5
Birinci gurûş	14
Avcılar gurûş	24
El- Hacı İbrahim Obası gurûş	12
Kum gurûş	4
Sadıklı gurûş	125
Hacı gurûş	30
Halife gurûş	25
Gülpınarı gurûş	10
Simavenli gurûş	20
Karapınar Yörükleri gurûş	30

Türk Pınarı gurûş 15

Sayfa No: 54 Belge No: 80

Nahiye-i Manastır

	50
Sürm	20
	40
Kurb Kuzuca	15
Kuzuca	120
Kavaklı	85
Çukur	12
Yavuzdere	15
Kayalıdere	5
Manastır	80
Manastır	55
Dramalar	55
Şahkulu	10
Deliceli	5
	20
	5
dere	5
Hazerbin	6
Üsküdar Bazarı	10
Koyun Beygarı	65
Kayacık	65

	14	
Dermanlı	10	
Sayanlı	30	
Şahlı	8	
	70	
	40	
Akalın nâm-ı diğeri	30	
Pareler	15	
Yusuflu	16	
Aşklı	24	
nâm	8	
Halife	25	
Obası	10	
	10	
Müsellem Beğli	15	
Re'ayası	10	
Maktu'en		
	349	akçe 45
Şahçı	25	akçe 40
Koyunlu	4	akçe 40
Anbar Köylü	18	
Karanlık	349	akçe 15
	33	akçe 30
	17	akçe 50
	30	

Sayfa No: 54 Belge No: 81

Akzâ kuzzatü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfisi i'lamî'ş-şerife ve'd-din varis-i 'ulumu'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtas bi-mezid-i 'inayete'l-meliki'l-mu'in Mevlana Edirne kâdîsi zidet feza'ilihi ve iftiharü'l-emacid ve'l-ikram cami'ü'l-hamid ve'l-mekarim-bi-müzeyyed 'inâyetü'l-melikü'd-daim Edirne bostancıbaşısı dame mecidihu ve kadruhu'l-emacid ve'l-a'yan Edirne'de yeniçeri zabıtı olan zidehu mecidihu tevki'-i refi'-i hümayuna vasl olunmak ma'lûm ola ki taşradan asitane-i a'liyeme gelmemek ve sahib erbab- olanlar ile tüccardan olanlardan ma'adasının mürûr ve 'uburlarına bir tarîkla ve hizmet virilmek için evamir-i 'aliyemin - ba'd-tenbit-i sedden hali olunmamakdan naşi evâmir-i şerifemin 'aled - devam tenkid ve icrasına her biriniz sarf-ı mukadderet üzere olduğunuz melhuzdur lakin bu hususda herbad ihtimam ve dikkat ile emr-i şerifemin infaz ve icrasına cümledenizden matlub olduğuna binâen ber-vech-i muharrir ve bila maslahata aistane-i sa'adetinden gelmek murad idenlerin bi'd-defa'at sadr olan evamir-i şerifem mentuklarınca ka'inamına kân girü vilayetlerine 'ali İ'ade ve icra'larına bi'l-ittifak sa'i ve dikkat eylemeniz için ... gafletten ikazen ve te'kiden ve ihtimamen iş bu emr-i şerifim isdar ve ile irsal olunmuşdur imdi vüsulunda sizki muma ileyhimsiz taht-ı hükümetinizde olan memerr ve ma'berleri uslûb-u sabık üzere bir hoşca zabt ve hafaza gayret ve dikkat ve ber-vech-i muharrir Asitane-i sa'adetime gelmek iradesinde olan ve bila maslahata kimesnelerin mürûrlarına ve hizmet virilmek tenbihi lazım gelenlere hükm-i tenbih akid olunarak erbab-ı mesalihden gelmek murad idenler sahih erbab-i mesalihden olduğu müte'ayyin oldukda bir veya iki neferden ziyâdesinin mürûrlarına izin virilmeyub ve tüccar makulesinin İstanbul'a emti'a ve eşya ve hayvanat getürenlerden ma'ada vilayetini terk ve bila maslahaten İstanbul'a gelmek isteyenlerin ba'd-ı mürûrlarına ve El-mevcud izin ve ruhsat virilmeyub o makulelerin 'ali i'kabinim vilayetlerine irca'larına bezl-i mehud ve miknet ve bu babda Ham tabi'iyet ile ... ve te'atiden ziyade ve mücenebet eyleyesiz şöyleki Olunub celb-i mal sevdasıyla mugayir ecr malı memnu' olan maslahata gelmek isteyenlerin bu tarafa mürûr ve izin ve ruhsat virildiği ihbar olunmak lazım gelür ise her kim olur ise olsun bila emen eşedd ceza ve lunacağı istibahdır ana göre kemal-i basiret ve intibah üzere hareket ve emr-i şerife mugayir vaz' ve hareketden bigayet hazer ve mücanebetde ve lakin bir bahane ile mürûr ve 'ubur iden ulaklara ve devlet-i 'aliyem hadenesine ve sahih-i erbab-

ı mesâlihden olanlara ve emti'a ve eşya götürüb tüccar ta'ifesine ta'arruz olunmadıktan ve bu bahane ile bu ferden akçe mutalebesinden ve serimü hilafından gayetül- gaye hazer ve müba'adet olunmak babında ferman-ı 'alışanın sadr olmuşdur buyurdum ki vüsül buldukda bu babdı ber-vech-i meşruh şarkiyatdan üsdür olan ferman vacibu'l-intiba' ve lazimü'l-intisaliminin manzum ita' atmakrunuyla 'amil olub hilafından ziyade hazer eylesin şöyle bilesiz 'alame-i şerife i'tımad kılasız tahriren fi vasıt-ı şehri muherremü'l-haram sene seb'a ve sittin ve mâ'in elf kayd fi gurre-i safer sene 1167

Sayfa No: 54 Belge No:82

.... Kostantiyye-i el-Mahrusa ferman-ı 'ali mektub sadr-ı 'ali dahî vorıd olmuşdur fi gurre-i safer

Akzâ kuzzatü'l-müslimîn evla vülatü'l-müvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lamî şe-şerife ve'd-din vâris-i 'ulumu'l- enbiya ve'l-mürselin el-muhtass vî-mezib-i 'inayet'l-meliki'l-mu'in Mevlana Edirne Kâdîsi zidet feza'ilihî tevki'-î refi'-î hümayun vasl malûm olaki hazine-i 'amirem defterleri mucibince Paşa sancağında vaki' Kalyanlar habbazı ocaklığı olan Edirne kazasının üç yüz elli dört ve bir sülüs bedel-i nezl hanesiyle Karyesinin seksan dokuz buçuk gurûş elli dokuz akçe 'avarız ve nehl-i maktu'u olub bin yüz altmış yedi senesine mahsub olmak üzere cem' ve tahsili kazım gelmeği der-'uhde olunub yedine mühürlü ve nişanlı mevkufat defteri virilmekle mucibince cem' ve tahsil itdirilmek fermanım olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle mübâşir-i mezbur vordukda bu babda sadr olan emrim üzere 'amel idub dahi sene-i mezbura mahsub olmak üzere live-i mezkûrede vaki' kâza-i mezburun ol-mikdar bedel-i nezl hânesinin her bir hânesinden altışar yüz âkçe bedel nezleriyle karye-i mezburun ol-mikdar gurûş maktu' malların irsal olunan mühürlü ve nişanlı merkufat defter-i suret-i mucibince yedlerinden cem' ve tahsil ve habbaz-ı merkûn tarafından eda ve teslim itdirdub hilaf-ı emri defter kimesneye te'allül ve niza' ve 'inad ve muhalefet itdirmesin ve buradan ma'ada mübâşir-i mezburun cihet-i ma'aş için her bir nezl hanesinden otuzar akçe dahi nezl-i ma'aş aldırıla ve bedel-i nezl için alınan akçenin her yüz on akçenin bir gurûş tahsil itdirdub ve hepsi tahsilde mîr için alınan akçeyi hazine-i 'amireme alındığı vech üzere aldirdub bundan ziyade ve nüksan alınmaya oldurmayasız kesr-i defterden ve nakz-ı haneden ve fermanndan ziyade

zulm ve te'addi olunmaktan ihtiraz ve ictinab eyleyesiz şöyle bilesiz 'alemet-i şerife-i'timat kılâsîz tâhîren fî el-yevm Sene sitte ve sittin ve ma'in ve elf kayd fî 9 saferü'l-haram sene 1167

Sayfa No: 55 Belge No: 83

Kostantiniyye el-Mahrusa

.... Mezbure der-lîva-i

1167 defter hazine-i 'amire

İlhâkat Edirne

1 354 yekûn 212600

25 7 Yekûn 1932 / 25

.... Yekûn 2022 / 29

.... 600

.... Hazine-i âmire avarız yekûn 89 / 59

1166 / 75

Sayfa No: 55 Belge No: 84

kayd fî 9 saferü'l-haram 1167 ba-ferman-ı 'ali mahrusa-i Edirne mülhakatından olan Hatunili kazasına tabi' Kara bin yüz altmış yedi senesine mahsub olmak üzere elli altı buçuk 'avarız hanesinden beş yüz ve nezl hanesinden altıyâr yüz akçe malları irsal olunan ferman-ı 'ali ve suret-i merkufat mucibince cem' ve tahsil oluna dîyu ile vüsûl olmağın kaza ma'rifetiyle girihtesi mevcuduna ba'de-ı fefzi' olundukda mübaşîrin ma'aşıyla gurûş yüz yîrmî akçe hesabı üzere beher mevcud haneye otuz birer gurûş isabet eylediği defter ber-vech-i atî zikr olunur fî el-yevm 'aşer safer Sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf

Sayfa No: 56 Belge No:85

Nahiye-i Hatunili	
Karye-i Köylüce rub'1 hane	1
Karye-i Köylüce	
Karye-i hâne	3
Karye-i voynuk hâne	1 ba-ferman-ı 'ali
Hüseyin oğlu hâne	1
Karye-i dere rub'1 hâne	3 sarf-ı girihte
Karye-i hâne	2 sarf-ı girihte
Karye-i Duraklı hâne	sarf-ı girihte
Karye-i Koru Dere rub'1 hâne	1 sarf-ı girihte
Karye-i rub'1 hâne	1
Karye-i rub'1 hâne	1 sarf-ı girihte
Karye-i Kacabük rub'1 hâne	7
Karye-i hâne	7
Karye-i Korudere hâne	1
Karye-i hâne	1

Sayfa No: 56 Belge No: 86

Mahrusen Edirne'ye mülhak olan Mustafa Paşa Kasabası ahalisinden El-Hac Muhammed Ağa ibn-i El-Hac ve el-Hac Ahmed İbn-i Mehmed ve el-Hac 'Ali Ağa ibn-i İbrahim nâm kimesneler meclis-i şer'e gelüb her biri takrir-i kelâm merhume ve meğfur haseki sultan ser ağanın mühimmiye-i İstanbul'da ve ihya buyurdıkları cami'-i şerif ve 'imaret-i 'amire darü'ş-şifa-yı ma'mureleri evkafi mülhakatından olub kasaba-i meskûrede vaki' kargir kurşun puşide cami'-i şerif ve han-ı kebirin bundan akdem te'ala vaki' olan zelzele-i 'azimede ekser abniyyeleri münhadim ve bakisi dahi mütezalzir olduğundan olmağla eda cum'aya cami'

ahz olmağla ricasına mukaddema der-‘aliyeye i‘lam olundukda nazır vakıf olan havas ve‘l-mukarrer-beyn babü’s-sa‘adetü’ş-şerif ağası hazretleri taraf-ı bahr-ı’ş-şeriflerinden ta‘mirine ta‘yin ve irsal buyurdıkları Yusuf bendeleri kasaba-i mezkûreye gelüb ta‘mire mübaşeret ve mertebesine ta‘mir eyledikde yedimde olan mal kifayet itmeyecek ta‘mir ve tekmil varub mal ile geleyim diyu ben de emr ve kendi asitane tarafına dahil oldukda vakt-i şita karib olub ta‘miri tekmil olunmadığı halde kurşun mevzuda vesa’ir enkaz makulesi telef ve iza‘at olub cami‘i şerif bi‘l-külliyeharab olacağı zahir olduğundan mesarife ta‘mire sarf için vakfa rücu‘ şartıyla bama‘rifet şerh-i istidane eylediğimiz bin iki yüz yetmiş guruş ile hâlâ cami‘i şerif ve kargir minaresi ta‘mir ve tekmil olunmağın üzerine varılıb ba‘de‘l-mu‘ayene vaki‘ hali der-devletim dara ‘arz ve i‘lâm olunub meblâğ-ı mesarif-i mezkûreyi mal vakfı mezkûre rücu‘a bende izin virilmek matlubumuzdur dediklerinde taraf-ı şer‘den ta‘yin olunan katib da‘ileri hassa mi‘marlarından üstadü’s-seyyid Ahmed Ağa ve İsmail Halife ve ahyan ağaları ve müderrisin efendiler ile kasaba-i mezkûreye varılıb abniyye ahvaline vakıf tüccar halifeleri ve taşçı ve kurşuncu ustaları ile ba‘de‘l-mu‘ayene mi‘maran-ı mezkûran cümle mevacihesinde ihtimam ve dikkat eyleyesin. Ba‘de-l mesaha cümle ile i‘l-ittihak tehmin sahih ile tehmin ve meclis-i şer‘e gelüb inha eyledikleri defteridir ki ber-vech-i ati zikr olunur fi gurre-i safer sene seb‘a ve sittin ve ma‘in ve elf sa‘ade

Sayfa No: 56 Belge No: 87

.... birer buçuk zürra‘ müceddiden olunan kendü kurşunuyla dürra‘ 300 29 yekûn 8700 tecdid olunan bütün minare-dürra‘ 500 81 yekûn 40500 üzerine ahşabdan külâhı yekûn 2310 derûn cami‘-i şerifde Bağdad’ı tecdidi dürra‘ 60 333 yekûn 19980 etraf-ı cami‘-i şerifde tecdid ve olunan cam pencere ve duvarları 200 31 yekûn 6200 harem cami‘i şerif etrafında tecdid olunan sakf kurşun dürra‘ 60 978 58710 etraf-ı harem-i mezkûrda tecdid ve Olunan taş sütunlarıyla tecdid olunan taş 720 21 yekûn 15120 derun birun cami‘-i şerife müceddid 7100 mevcut olan kurşun için ücret 2 18003 yekûn 45007 su yollarının kevenk tecdidi ve ta‘miri mesarif-i sa‘iresine yekûn 9200 ta‘mir döşeme ve etraf duvarlarını ve tuğlasına 11840 yalnız iki yüz yirmi dört bin altı yüz altmış yedi akçedir. 224667

Sayfa No: 56 Belge No: 88

ber-vech-i muharrir müsaha olunan mahaller meblâğ mecmu' u mezkûr ile ancak tecdid ve ta'mir olunmuştur. Nüksanıyla kat'en imkanı kabil değildir diyu mi'maran-ı merkûman ve mahall-i mezkûreden hazırlar olan tüccar ve taşcı ustaları bil-ittifak ihbar eylediklerinde mevcut olan cema'at-i müslimin dahi ittifak-ı mezkûrede icma' eylediklerinden sonra mübaşir-i merkûmun mesarif eylediği 700 guruşa ma'ada merkûmunda istidane ile abniyye-i mezkûreye ber-vech-i meşruh mesarifleri zahir ve olan meblağ-ı mezkûru mal-ı vakf-ı mezkûre rucu'a merkûmuna kabl-ı şer'den izin virildiği işbu mahalle kayd virildi

Sayfa No: 56 Belge No: 89

Mefheru'l-müderresinü'l-kiram İsmâ'il kaydı

Fehrü'l-müderresinü'l-kirâm zâde Mustafa Efendi

Fehrü'l-a'yan el-Hac Hüseyin ağa

Fehrü'l-akran Mustafa Efendi

el-Hac Osman Ağa

Fehrü'l-.... Abdullah Efendi

Ahmed Havace zabt-ı Hüseyin Ağa

Mahmud Efendi zâde Ali Efendi

Memiş Dede Muhammed Ağa

İbrahim Ağa

zâde Hüseyin Efendi

Hasan Ağa ibn-i Hüseyin Ağa

İmam Münla Osman ibn-i Hasan

Mü'ezzin mela Hüseyin ibn-i Ahmed

.... ba'de'l-keşfü't-tehmin bi'l-ittifak valikin ma'in Abbas
 fi 9 safer sene 1167

Sayfa No: 57 Belge No: 90

Akzâ kuzzatü'l-müslimin evlâ vilatü'l-muvahhiddin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn rafi'-i i'lâmi's-şerife ve'de-din varis-i 'ulûmu'l-enbiya ve'l-müreselin el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-meliki'l-mu'in Mevlana Edirne Kâdîsi zidet feza'ilihi Edirne Kazası muzafatından Üsküdar ve Manastır nahiyeleri na'ibleri zide'ilmihum tevki'-i refi'i hümayun vasl ma'lûm ola ki nefsi Edirne ve zikr olunan nahiyelerde sakin evna-i sipahiyan ve zümre-i silahdaran ve kuloğulları südde-i sa'adetimize 'arzuhâl idüb bunlar bi'l-fi'il sefer aşer sahihü'l-esami ebna-i sipahiyan ve zümre silahdaran ve ibae'an cedd-i kuloğullarından olub içlerinden birinin da'va-yı şer'iyesi olub şer'ife ihzarı ve ahz ve habs lazım geldikde kanun-u kadim üzere zabıtları olan kethüda yeri ma'rifetiyle olagelmiş iken ehl-i 'urf ta'ifesi taraflarından hilâf-ı kanun-u kadim ve bilaemr-i hümayûn ahz ve habs teklifi ile te'addi ve rencideden hali olmadıklarını bildirüb men' def olunmak babında emr-i şerifim icra eyledikleri ecirden kanun üzere 'amel olunmak emrim olmuştur. Buyurdum ki

Sayfa No: 57 Belge No: 91

vüsûl buldukda bu babda sadr olan emrim üzere amel dahi husus-u mezbure tamam hak üzere mukayyid olub göresiz bunlar bi'l-fi'il sefer-i aşer-i sahilü'l-esami ebna-i sipahiyan ve zümre-i silahdaran ve ibae'an cedd-i Kuloğullarından olub içlerinden birinin da'va-yı şer'iyesi olub şer'i şerife ihzarı ve ahz ve habs lazım geldikde kanun-u kadim üzere zabıtları olan kethudayeri ma'rifetiyle olagelmiş iken ehl-i 'örf Ta'ifesi taraflarından hilaf-ı kanun-u kadim ve bila emr-i hümayûn ahz ve habs teklifi ile te'addi ve rencide olundukları vaki' ise kanun-u kadim üzere zabıtları olan kethüda yeri ma'rifetiyle görülüb hilaf-ı kanun dahl ve ta'arruz itdirmeyesiz. Şöyle bilesiz ve ba'de'l-nazar bu hükm-ü hümayûnumu sicil-i mahfuza kayd ve zabıtları olan kethüda yeri yedinde ibka idüb 'alامت-i şerife i'timad kılāsız tahrir Fi Evasıt-ı Muharremü'l-haram sene seb'a ve sittin ve main ve elf Fî Sene 1167

Sayfa No: 57 Belge No: 92

Kostantiniyye EL- mahrusa iş bu bin yüz altmış altı senesine mahsub ilhakat Edirne kazasının üç yüz elli dört ve bir sülüs bedel nezl hanelerinin her bir hanesinden al tışar yüz akçe bedel nezleri cem' ve tahsil ve hayn-ı tahsilde mir için alınan akçenin her yüz on akçesinden bir asedi gurûş aldırub ziyade ve noksan alınmaya diyü fehrü'l-eşbah ağa yediyle ferman-ı 'ali ve suret-i defter-i mevkûfât varid olmağın imtisalen cümle a'yan ağalar ittifakıyla girihtesi mevcuduna ba'de'l-zamm tevzi' olundukda mübaşirin ma'aşıyla guruş yüz yirmi akçe hesab üzere beher mevcud haneye elli iki gurûş isabet eylediği defteridir ki ber-vech-i ati zikr olunur Fî el- yevmü'l- hamis safer Sene seb'a ve sittin ve main ve elf

Sayfa No: 57 Belge No: 93

Nahiye-i Üsküdar o tabi' Edirne

Karye-i hâne	3
Karye-i hâne	2
Karye-i hâne	1
Karye-i hâne	1
Karye-i Sofular hâne	1
Karye-i hâne	1
Karye-i Hacı hâne	1 rub' 1
Karye-i hâne	1
Karye-i Kara hâne	1
Karye-i hâne	1
Karye-i Karaşikar rub' 1 hâne	7
Karye-i rub' 1 hâne	7
Karye-i hâne	7
Karye-i Obruklu hâne	7
Karye-i Kum hâne	7

Karye-i Savanlı hâne	7
Karye-i Balbanlı hâne	7
Karye-i hâne	7
Karye-i Kara rub'	1
Karye-i rub'	1
Karye-i Nahiye hâne	17
Karye-i Koru hâne	7
Karye-i Karaşikar hâne	25
Karye-i yedi guruş ber-vech-i maktu' akçesi 59 79	
Karye-i	
Nahiye-i Manastır'a tabi'	
Karye-i Şayanlı hâne	2
Karye-i hâne	17
Karye-i hâne	17
Karye-i Şahlı hâne	17
Karye-iHalife hâne 1 sülüs	1
Karye-i	
Karye-iŞikarı hâne	1
Karye-irub' 1 hâne	1
Karye-i Dramalar hâne	1
Karye-i Deliceli hâne	1
Karye-irub'1 hâne	7
Karye-i Danişmend rub'1 hâne	7
Karye-i Dermanlı hâne	7
Karye-i sülüs	1

Karye-i Gökmen sülüs	1
Karye-irub‘	1
Karye-i Kapalıdere rub‘	1
Karye-i Şahkulu rub‘	1
Karye-iBazar rub‘	1
Karye-i Müsellem Danişmend rub‘	1
Karye-i Nahiye Ada Şahinci rub‘	1
Karye-i Resullü hâne	1

Sayfa No: 58 Belge No: 94

Defter

.... ‘avarız ve bedel-i nezl kaza-i mezbur

Defter-i hazine-i ‘amire Sene 1167

Kaza-i

Hatunili

‘Avarız defterhâne 90-0 567 yekûn 28250

.... yekûn 500

Nezl 90 567 yekûn 33900

.... Yekûn 600

.... 62150 565

1166 tahrirat

Sayfa No: 58 Belge No: 95

Akzâ kuzzatü'l-müslimin evlâ vilatü'l muvahhiddin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi'ş-şerife ve'd-din vâris-î 'ulümü'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlânâ Edirne Kâdîsı – zidet fezâ'ilihi tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsl ma'lûm ola ki hazîne-i 'âmîrem defterleri mucibince kaza-i mezbûra tabiHatunili kazasının elli altı buçuk 'avarız ve bedel nezl-i hâneleri olub 1167 senesine mahsûb olmak üzere cem' ve tahsil gelmeğın der-'uhde olunub yedine mühürlü ve nişanlı mevkûfat defterğı sureti virilmekle mucibince yerlerinden cem' ve tahsil itdirilmek fermanım olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle mübaşir-i merkum vardukda bu babda sadr olan emrim üzere 'amel idüb dahi sene-i mezbura mahsub olmak üzere zıkr olunanHatunili kazasının ol-mikdar 'avarız hanelerinin beşer yüz akçe 'avarızlarımalların ve beher bedel razı hanelerinden altışar yüz akçe bedel nezlileri malların irsal olunan mühürlü ve nişanlı mevkûfat defteri sureti mucibince cem ve tahsil ve dahl-i hazine-i 'amirem itdirdüb hilaf-ı emr-i defter te'allül ve 'inad ve muhalefet itdirmeyesiz ve bundan ma'ada mübaşir-i merkûmun cihet-i ma'aş için her bir 'avarız hanelerinden altışar akçe ve beher bedel nzl hanelerinden otuazar akçe vech-i ma'aş aldıdub ve hayn-ı tahsilde 'avarız ve bedel nezl için alınan akçenin her yüz on akçesinden bir asedi guruş tahsil itdirdüb ve miri için alınan akçeyi dahi hazine-i 'amireme alındığı vech üzere aldıdub bundan ziyade ve noksan alınmaya ve aldırmayasın kesr-i defterleri ve haneden ve fermanımdan ziyade talebiyle zulm ve te'addiden ihtiraz ve ictinab eyleyesin şöyle bilesin 'alamet-i şerife i'timad kılasın tahriren fi el-yevmüs-sani 'aşer zi'l-ka'desi sene sitte ve sittin ve main ve elf Kayd Fi 10 Zilkade sene 1167

Kostantiniyye

El-mahrusa

Sayfa No:58 Belge No: 96

Akzâ kuzzatü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahiddin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi'ş-şerife ve'd-din varis-i 'ulumu'l-enbiya ve'l-müreslin el-muhtass bi-mezidi 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlana Edirne Kâdîsı fezâ'ilihi tevkî'-i refî'i hümâyun vasl ma'lûm olaki senki Mevlana-yı muma ileyh 'Abbas zidetu feza'ilesin sütte-i sa'adetime mektub gönderüb mahrusa-i Edirne dahilinde Balık Bazarı nam mahalde menazil önünde vaki bir bab-ı dükkan dahilinde merkad-ı şehid olmak üzere

ma'ruf ve meşhur olduğundan altmış senden müteceviz dükkan mezkûr kolluk erbabı olanlara ihbar olunagelmiş iken menzil-i mezburu iştira iden keresteci dahi dükkan-ı mezkûru ma'en iştira ve önüne duvar çeküb menzili havalisine idhal ile merkad-ı mezkûr üzerine vaz' ve tağyib murad ide diyu sıkat müvehhidinden Ahmed Efendi vesa'ir mesturu'l-esami kimesneler meclis-i şer'e gelüb icazatıma husus-u mezkûr 'ali terk olundukda merkad-ı mezkûrun tağyib nişan olacağı zahir ve nümayan ve izhar ve ihya olunması ancak mahall-i mezkûre kelavval kolluk olmak üzere dükkan yapılmasına mütevakkıf olmağın mesfur merkad-ı mezkûru tağyib ... nişan itmeden men' ve kedavval icazesıyla kolluk olmak üzere dükkan yaptırılmak le merkad-ı şerif izhar ve iyha olunmak ricasıyla senki Mevlana-yı muma ileyhsin sen 'arz

Sayfa No: 58 Belge No: 97

.... Emcaid vel-a'yan Edirne'de yeniçeri zabıtı Sabık Süleyman zidetu mecidihu dahi memhur mektubuyla anhar iftiharü'l-merü'l-ekabir bi'l-fi'il dergâh-ı mu'allam Yeniçerileri ağası olan Mustafa Ağa dame 'ilmihu i'lâm itmekle mahall-i mezkûr ma'rifet-i şer'le Misli ile kemani kolluk olmak üzere dahi mesfure kendi malıyla dükkan yaptırılıb ve merkad-ı şehid olan mahaller dahi tedhir ve tenzif itdirilmek için daivan-ı hümayûnum tarafından emr-i şerifim tahriri babında iftiharü'l-emrü'l-ekabir bi'l-fi'il başdeftedarım olan Abdüllah dame''ulvuhu i'lam itmeğın i'lâmı mucibince 'amel ve hareket olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadr olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu babda sadr olan emrim üzere 'amel dahi başdeftedarım mumailleymimin i'lâmı mucibince mahhall-i mezkûr ma'rifet-i şer'le ... misli ile kemali.... kolluk olmak üzere dahi mesfur kendu malıyla dükkan aydırub ve merkad-ı şehid olan mahalleri dahi tadhir ve tenzif itdirüb mazmun emr-i şerifimle a'mil olasin. Şöyle bilesin a'lamet-şerife i'timad kılasin tahriren fi eva'il safer sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf fi 17 safer sene 1167

Kostantiniyye

El-Mahrusa

Sayfa No: 59 Belge No: 98

Âkzâ kuzzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn rafî'-i 'ulûmü'ş-şerîfe ve'd-dîn vâris-i 'ulûmü'l-enbiya' ve'l-mürselîn el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-melikî'l-mu'în Mevlânâ Edirne Kâdîsi zidet fezâ'ilihi Kudat MevlanaHatunili kadısı zide fezâ'ilihi tevkî'i hümâyûn vasl Ma'lum ola ki Hatunili kazası re'ayaları divan-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb elli yedi buçuk hane 'avarız ve bedel nezl ile mukayyid olanHatunili kazasının umur şer'iyesi mansıb sahibi tarafından rü'yet ve 'avarız ve bedel-i nezl ve tekâlîf-i sa'iresi üzerine kadısı rü'yet olunmak üzere Edirne'ye ilhak olunub ancak Edirne kazası bedel Olmağla ehl-i hanesine zam olunmayubHatunili kazası başka kazalar olub ancak Edirne kâdîsi ma'rifetiyle görölmek üzere iken kaza-i mezkûr kurasının bu Çiftlik ve Mişe ve Köylüce Derbend ve Derbend dere ve Beğ Mahallesi nâm beşer 'aded - dahi Edirne kâdîsi ma'rifetiyle rü'yet olunmak üzere ilhak olunub lazım gelen a'varız ve bedel ve emr-i şerif ile varid olan tekalif-i Edirne'ye i'tibarî ma'en eda eylemeleri lazım iken umur şer'iyemiz Edirne'ye nakl olunmuşdur deyu tekalifi virmekde i'nad ve itmekle ma'rifet-i şer'le olan defteri mucibince kura-i mezkure hassalarına isabet iden a'varız bedel-i nezl ve evamir-i şerife ile varid olan tekalifleri kaza-i mezbur ile ma'en eda itdirmek babında

Sayfa No: 59 Belge No: 98

emr-i şerifim virilmek ricasına istid'âi 'inayet eylediklerim ecluden hazine-i 'amiremin mahfuz olan mevkûfât defterlerine nazar oldukdaHatunili kazasının Elli yedi buçuk 'avarız ve bedel-i nezl hânesi olub ancak 'avarız ve tekâlîf-i sa'iresi Edirne kazasına ilhak olunub mansıb mutasarrıfı tarafından görölmek üzere bin yüz altmış bir senesinde ilhak olunduğu üzere ve bin yüz altmış altı senesine mahsuben kaza-i mezbur 'avarız ve nezleri başka tahsil olunmak üzere emr defteri virildiği ve bu Kütlüce ve Çiftlik karyesinin bir buçuk ve bir rub' hânesi olmağla kazasının hânesine ve malına dahl olub vechiline el-vücûd sa'ire sirayet eylememek şartıyla umur-u şer'iyesi dahi Edirne kazasına ilhak olunmak üzere 1165 senesine emr-i şerifim virildiği ve yine kaza-i mezkûra tabi' Mişe Karyesinin dokuz ve Kütlüce Derbend Karyesinin beş ve bir rub' ve Derbend dere Karyesinin dört ve bir rub' ve karye-i Mahallesinin iki buçuk 'avarız nezl hanesinin cem'an yirmi bir haneleri dahi yine kazasının hane ve malına dahil olub kura-i mezkurun umur-u şer'iyeleri dahi Edirne Kazası'na nakl olunmak üzere bin yüz altmış beş senesinde emr-i şerifim virilüb virilen emr-i şerifin

'unvanına mucibince 'amel oluna diyu hatt-ı humâyûn-u şevket makrum keşide alındığı mukayyid ve Hatunili Kazası kurasıyla ma'en hane-i 'avarız ve tekalifleri bundan akdem Edirne Kazası'na nakli için telhis mucibince ba-ferman-ı 'ali suret ve emr-i şerifim virilmiş idi.

Sayfa No:59 Belge No: 99

Edirne Kzasıyla mahlut olub tahsil olunmak ber vechle kabil olduğundan el-yevmine başka tahsil olunub zikr olunan beşer 'aded kuranın ancak umur-u şer'iyeleri Edirne Kazası'nda görülüb 'avarız-ı tekalifleri yine Hatunili Kazası'yla ma'en virilmesi iktiza eylediği şurutundan olduğu der-kenar olunmağla der-kenarı ve şurutu mucibince emr-i şerifim virilmek babında iftiharü'l-ümera-i ve'l-ekâbir bi'l-fi'il baş defterdarım Mustafa Dame 'Ulvuhu telhis itmeğin imdi telhisi mucibince 'amel olunmak babında ferman olunan beş 'aded tekalifden mahalinde cümle muvacehesinde ma'rifet-i şer'le olan tevzi' defterim mucibince hisselerine isabet iden Hatunili Kazası ahaliileriyle ma'en eda itdirüb emr-i 'alışanıma mügayer kimesneye te'allül ve muhalefet itdirmeyesin. Şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılasın tahriren fi el-yevmü'lhamis şehri zilhicce sene sitte ve sittin ve ma'in ve elf kayd 22 Sene 1167 Kostantiniyye-i El-Mahsusa

Sayfa No:59 Belge No: 100

Âkzâ kuzzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn rafi'-i 'lami'ş-şerife ve'd-dîn vâris-i 'ulümü'l-enbiya' ve'l-mürselîn el-muhtass bi-mezid-i 'inâyeti'l-melik'l-mu'în Mevlânâ Edirne Kâdîsi zidet fezâ'ilihî iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ül-emhamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-melikü'd-daim bi'l-fi'il Edirne Bostancıbaşısı dame meciduhu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm ola ki tersane-i 'amirem sahasında müceddid inşalarına mübaşeret ve inşallahü te'ala evvel-i buhardan Muhafazası için ihrac olunacak donanma-yı hümâyûnum ile ma'en 'azimet itmek üzere donanma-yı hümâyûnum ihracından mukaddim reviyi-i deryaya nüzullarına irade-i padişaharem ta'alluk eylemekden naşı takmillerine ihtimam ve müsara'at olunan üç anbarlı ve üç kontarlı kalyonların inşalarında olan mesamir vesa'ir esbâb i'mal için bu def'a Bazarcı ve Sofya ve vesa'ir ol- hevalide Serdengeçdizade Mustafa zide Kadruhu mübaşiriyle mübaya'a

itdirilen üç bin kantar bundan mukaddimce fermanım olduğu vechle eğerçi salları ile Edirne'ye nakl olunub lakin kadim'l- eyyamdan berü Tekfur Dağı İskelesi'ne gelince beher kantarına seksan sağ akçe nakliye virilmek mu'tad olduğuna bina'en Edirne'ye gelince otuz beş akçe ücret ile nakl olunub Edirne'den Tekfur Dağı İskelesine kırk beşer akçe ücret-i nakliye ile tehmil ve naklinde terddüd olduğu mübaya'a mübaşiri tarafından inha olunmağla husus-u mezkûr umur-u mühimmeden olmağla bir dürlü tehir ve terahi itdirilmeyüb şiddet ve şita ve baran ile yollar münsed ve naklden olmaksızın tehmine iktiza idene kadar sız ki Mevlana ve Bostancıbaşı mumaileymasız ma'rifetleriniz ile kantarın ve beher kantarına kırk beş sağ akçeden lazım gelen ücret-i nakliyesi mübayi' mübaşiri merkûm yedinde olan miri akçeden bir virdirilüb el-vücuḥ teallül ve imtina' ve muhalefet ve niza' itdirilmeksizin bir vuki'yesini girüye kalmamak vechiyle mecmu'unu tehnil ve bir sa'at evve Tekfur dağı iskelesine ve isal

Sayfa No: 60 Belge No: 101

vücûdu kazaya-yı mütehtimmü'l-ihitimamdan olmağla mevad-ı sa'ireye kıyas eylemeyüb kendinüz bi'l-nefs üzerine durub tehnil külfeti ihtiyar ve 'ali eyy-i hal 'ale'l-'acele iskele-i merkumeye isaline ibtidar idüb mazmun emr-i şerifim ile 'amel ve hareketle tehiri ile ta'dil-i mühimmeye ba'is olmakdan bigayet-i müteba'idet eylemeniz babında ferman-ı 'alışanım sadr olmuştur. Buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkda bu babda vech-i meşruh üzere südür olan emr-i şerif celülü'ş-şan vacib-ü'l-ictima' ve lazımü'l-imtisalimin mazmun ita'at makrumuyla 'amel olub hilafıyla vaz' ve hareketden bigayet-i ihtiras ve ictinab eyleyesiz. Şöyle bilesiz 'alamet-i şerife i'timad kılasız tahriren fi el-yemü's-salis 'aşer safer sene sitte ve sittin ve ma'in ve elf 23 sene 1167 Kostantiniyye-i el-Mahrusa

Sayfa No:60 Belge No: 102

Âkzâ kuzzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn rafi'-i 'ilami'ş-şerife ve'd-dîn vâris-i 'ulümü'l-enbiya' ve'l-mürselîn el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-melikî'l-mu'in Mevlânâ Edirne Kâdîsi zidet fezâ'ilihi tevki'i refi'-i hümayûn vasl malûm olaki mühimmiye-i Edirne'de vaki' Bezistan'da hâlâ berât-ı şerifimle bölükbaşı olan emasil ve'l-akran Muhammed Mustafa ve Hüseyin ve diğeri

Muhammed zide kadruhum südde-i sa'adetime 'arzuhal idüb mühime-i mezburede ve taşra kaza-î mezbur nevahilerinden Bezistan merkûme gelüb fûrûht olunan kul ve cariyeye ve taraf-ı şarkdan ma'rifetiyle olunan muhallafat mal mu'tad-ı kadim üzere bunların yediyle müzayede ve fûrûht oluna gelüb mugayyer-i kadim-i ahirden bervechle müdahale olunmak icab etmez iken Bedistan-ı merkûmun bekçileri olan nâm kimesneler zuhur olunan muhallafatı diyu mügâyer-î mu'tad-ı kadim şer'î ve balasının Müdahale ve te'addiden hali olmayub ol- vehile mağdur olduklarını bildirub şer'le görölüb mezburların mübayer-î mu'tab-ı kadim ve balasından veddine zahir olan müdehale ve te'addileri şer'le men' ve def' olunmak babında emr-i şerifim rica eyledikleri eelden mahalinde şer'le görölmek emrim olmuşdu buyurdum ki

Sayfa No:60 Belge No: 103

vüsûl buldukda bu babda sadr olan emrim üzere 'amel dahi huhus-u mezbura tamam-ı mukayyid ve beradlarına nazar idub göresi i'lâm olunduğu üzere ise eyyam-ı sa'adet-i encamında bunlara ve bir ferde zulm ve te'addi olunduğuna kat'en rıza-yı şerifim yokdur bunlar hâla berat-ı şerifimle Bezistan mezkûrda bölük başı olub bir minval-i meşruh Bezistan'a gelüb ma'rifet-i bai' muhallafat-ı mu'tad-ı kadim üzere bunların yediyle müzayede ve fûrûht oluna gelmiş iken bekçi-î mezburlar mügayer-i mu'tad-ı kadim şer'î ve balasının bir murad ve fûrûht diyu müdahale ve te'addi eyledikleri vaki' ise men' ve def' eyleyübbâ'd-ı şer'î şerif beratlarına ve kadim ve emr-i hümayunuma muhalif kimesneye iş ifdirmeyub vakfiyyede 'alaka ve müdahilî olmayanları kat'en bunların da'valarına karışdırmayub asılmayub 'inad ve muhalefet üzere olanları isim ve resimleriyle vuku'u üzere yazub asitane-î sa'adetime 'arz ve i'lâm eyleyüb husus-u mezbur için bir dahi emr-i şerifim isdar ve irsaline muhtac eylesin şöyle bilesin 'alamet-i şerife i'timad kılasın tahriren fi evahîr-î zilhicce sene sitte ve sittin ve ma'in ve elf 23....sene1167 Kostantiniyye-i el-Mahrusa

Sayfa No:61 Belge No: 104

Medine-i Filibe nazırı olub Sûdûr olan mübarek hatt-ı hümûn ile mahrusa-i Edirne'de 'arıza ta'mirine memur olan 'uhdeü'l-emcid ve'l-ekarim Adurrahim Beğ meclis-i şer'i şerif takrir-i kelâm idub ta'mirine memur olduğu merhum me'fud ba-yezid 'aliyye Vakfı mülhakatından olan merhum Çelebi Sultan Mehmed Han 'aliye ... hazretlerinin olan cami'-i 'atik dimekle şehir ma'bedgâh-i kadimin ba-meram vuku' bulan zelzele-i 'azimede münhadim olmağla Ta'mire muhtac olan mahalleri me'muriyete binaen ta'mir ve tekmil olunmağın üzerine ba'de'l-mu'ayyene ehl-î vukuf ma'rifetiyle ba'de'l-keş mikdar defter der-'aliyye i'lâm olunmak matlubumdur bi'l-nefs-î mahrusa-î mezburede Müftüsü Vekili Efendi ve ser bostaniyan hassa olan ağa ve yeniçeri zabıtı kulları ve müderrisin-î kiramdan es-Seyyid 'Ali Efendinin ve Ahmed Efendinin da'ileri ve kazasından Saslihazade Hasan Efendi ve es-Seyyid Abdurahman Efendi ve a'yan da'ilerinden El-hac Hüseyin Ağa ve El- hac Mustafa Ağa ve El-hac Ahmed Ağa Hasan Ağa ve Ali Ağa da'ileri ve mahrusa-î mezburede fermi'mar-ı hassa olub es-Seyyid ahmed ağa ve halifesi Mehmed Ağa ve İsmâ'il ve El- hac Mustafa ve kurşuncu bası es-Seyyid Mustafa ve ve vukuf olan hamamcı ve taş ustaları ve tüccar halifeleri zikr olan cami'i şerife varılıb Kemal-i metanet ve resanetüzere Ve tekmil olunduğu cümle ile mahalle-î ba'de'l- mu'ayyene merkûm ve hilafeler ile ber-vech-î muharrir tekmil olunan mahalleri cümle müvacehesinde ba'de'l- kemal-î dikkat bi'l-ittifak tehmin-î sahih ile tehmin eylediği defteridir ki ber-vech-î atı zikr olunur 15 sene 1167

Sayfa No:61 Belge No: 105

Mukâddima mihrab-ı cami'-i şerifin sağ canibinde mevzu' olan menkûl mübarek vuku'-u harîkde olunduğu halde ile olduğundan hâlâ üzerinden Ba'de'l- izale etraf-ı sim tahribat ve hazret-i ka'irat-ı 'aliye e't-tahiyyat ve ikamlü'l-teslimat hazretleri kezalik sim taraf ve ile vaz' olundu cami'-i şerifin mihrabı üzerinde veyesarında münhadim olan 3 'aded kargîr tahdidi 230 459 / 1377 Yekûn 236710 tahtına her biri dürra 'altışar ikişer sıra' duvar her biri uyüz seksan dokuzar zira' kargir müceddiden kemerleri ... 150 3 cem'an zira 567 Yekûn 85050 îkî 'aded kemer üzerlerine kargir müceddid her biri dürra' 450 119 cem'an zira' 238 Yekûn

107100 her bir kemere derunları kargir üçer buçuk zir'a payeleri i cem'an zira 7 24 Yekûn 11025

Sayfa No:61 Belge No: 106

Tecdid olunan her birmüceddiden üçer buçuk zira' koltuk 12 20 cem'an zira' 42 yekûn 10080 vasıta cami'-i şerifde tecdid olunan ber-vech-i muharrir kargirleri zira' 150 378 yekûn 56800 Mahall-i mezkûrede olunan kemeri zira' 150 59 yekûn 8850 Mehfil-i heman zekat müceddid olunan kapu kemerleri ve taş 300 25 yekûn 7500 baki kemerlerinin vukîyyelerinin olan mahallerine alçı aktarılıb ve payeleri zira' 80 112 yekûn 8960 Tarafından müceddid her merkudveve kapuve müceddidenmüceddid külahmesarif 58000 Etraf cami'-î şerifde vaki'tecdid olunancamları720 25 yekûn 18000 Mihrab üzerinde tecdid olunancami' duvar.... 2 yekûn 8200 Civar cami'-î şerif etrafında.... ..vesa'îr pencerelerdeve tecdid olunan mecmu' camları yekûn 75800 mihrab-ı cami'-i şerif önünde oan el-raflarına mahluten tecdid olunan Duvar döşemeleri Zira' 120 163 yekûn 19560mevzine doğrama ve ba'zı tecdid boya ve döşeme tavanına 5200 derûn cami'-i şerifin fevkani ve tahtani Trabzonları veve mesarifleri 3200ve mekteb-i şerif Olan kapular üzerine elvan boya müceddid Zira' 15 193 yekûn 13950 kaputarafında mahluten tecdid olunan kebir taş nerdübanı paye13 80 143 yekûn 11340 için mahall-i mezkûrda bina olunan sakflı mahall-i 2140 Derûn cami'-i şerif tavanla döşeme tecdidi ile 15580 Derûn cami'-i şerife 31860 Mecmu'u cami'-i şeriftecdid olunanmuhaddid döşemeleri 1768 Derûn cami'-i şerifde – için iktiza idennakli ücretlerine 3615

Sayfa No:62 Belge No: 107

Her biri iktiza iden kapu kemerlerin harc-ı iskele ve ücret-i hizmete mesarifat 1308

Cami'-i şerifin mecmu'u kapuları kilidlerine müceddiden yerden sa'ir perdeler ve tecdid yekûn 1831 Dehliz cami'-i şerifde yara yara ayrılıb ta'miri mümkün olmayan taş mesarif ve ücret 1564 dehliz-î mezkurdâ tecdid olunan

her biri yüz elli dokuzar buçuk zîra'cem'an zîra' 150 797 yekûn 119625 zikr
olunanmüceddid kargir her biri zîra' kumları 200 11 yekûn 25300 Kavs-î
mezkûrlar yüzüsomkilerden her biri ikişer buçuk zira'cem'an zîra' 6 200 15
yekûn 15 kayd-ı mezkûrelere her biri üçer buçuk zira' müceddid koltukları cem'an
zîra' 2 300 70 yekûn 21000 mahall-î mezkûre müceddid tuğla ve taşzîra'
2 360 35 yekûn 30800 mecmu'u dehliz sakfı etrafına ceditzîrâ' 320 93
yekûn 30400 mall-î mezkûreye 'arzen üçer zira' ve kadden otuz zira' kenar ve kurşunlar
mahluten tecdid olunan ayaklarıcem'an zîra' 6 600 180 yekûn 108000 ayak
....kiriş-î kebirhane 1320 11 yekûn 14520 mahall-î mezkûreden müceddid doğrama
.... ta'bir olunur kapıya müceddid taş zira' 600 31 yekûn 18600 tarafeyn-î
dehlizemüceddid taş duvarı zira' 200 53 yekûn 10600 dehliz-i mezkûre
....müceddid Döşemesi zira' 40 594 yekûn 23760 ayarlara arasında tabben
....zira' müceddid taş duvarı 120 21 yekûn 2520 orta ...ününe müceddid her
biri ve taş döşemeleri 12100 mezkûr tarafeyninde dehliztaş duvar zîra'
180 21 yekûn 3780 etraf-ı dehlize ikişer zira' müceddiden doğrama bad-ı müte'allik
ma'.... 3320 dehliz-î suffenin tarîktarafından sommüceddiden taş duvar
....zîra' 450 196 yekûn 23760 altı 'aded kavs üzerlerine müğceddiden kargir
zira' 45 94 yekûn 41850 zira abdest muslukları önüne mermer Sülüs Müceddid
.... İçün taş 600 116 yekûn 69600 ve tabanlı kanad tahtasından müceddid
kurşun sakfı tavlen ve 'arzen zîra' 300 196 yekûn 58800 vaz' olunan oturak
tahtaları ve tramzan ve boyalarımesarifine 3500 oturak taşları ve lüleleri tecdidine
1300 mahall-î mezkûrede üçbaşıklıpencereli berumtaş döşemeleri
elvan boyalı kurşun müceddidzira' 1440 497 yekûn 71280 mahall-î
mezkûrede müceddid kargirzira' 200 13 yekûn 2600 mezkûr alt tarafında
vaki'müceddiden ...kapağı 13600 mezkûreden giden su yollarına
tecdiden vaz' olunan beş Kurşun 94 240 yekûn 23040 mahall-i mezkûre
tecdid olunan kaldırım zira' 3 4312 yekûn 12936 mahkeme-ive
.... 1860 mahall-î mezkûrede yedi 'aded keniflerin duvarlarıyla 60
190 yekûn 1140

Sayfa No:63 Belge No: 108

Mahall-i mezkûrda teçdid olunan kargir terazü ile cedîd 3000 Gümrük tarafından olan keniflerinveakdarması 1000 Gümrük tarafından olanmüceddiden 1200 Cami'-î şerîf ve dehliz ve sinara ve ve sebil için düb ve farş olunan kurşun 2 22500 yekûn 1329000 Bi'l- iktizâ farş olunan kurşun 21 9500 yekûn 199500 Dört 'aded tüccar kalfaları ücretleri her biri 60 156 cem'an 468 yekûn 28880 Bir nefer taşçı kalfası ücreti 156 90 yekûn 14040 Ücret-i mu'temadanher biri 20 cem'an 26 30120 yekûn 187200 harîhî 24000 270 yekûn 6480 mismâr kurşun 3680 2880 İhrâc ve küfe kürek ve mesarîf-i lazînelerî 427500 Mecmu'u mahaller mesarîf-i iskele vesa'irleri 626625....

Cami'-î mezkûrun îkî yollu îkî şerefelitaht-ı şerîfe evvelide hadm olunan kadden dokuz zîra' ve on sekizzira' 169 120 yekûn 20360 Ber-vech-i muharrir mukaddem olunub mahlut taşla teçdid olunan ...kademe Minare-i mezkûre zira' 320 169 yekûn 223740 Gövde-i mezkûreye müceddiden vaz' olunan kademe dört çift 54 ... 720 yekûn 38880 Mahall-i mezkûre müceddid olunan şerefe ve döşemesizira' 3000 297 yekûn 88500 Kadden birer buçuk korkuluk taş 44 620 2828 Tabn-ı mezkûreden şerefe-i saniye varınca müceddid gövdekademe direk kadden 12 18 1380 216 yekûn 285120 Gövde-i mezkûreye müceddiden kademe-i direk 720 36 yekûn 25920 Üzerine müceddid taban-ı şerefe - döşemesine 29 3000 yekûn 87000 Kezalik korkuluğu 427 620 yekûn 277200 Üzerine ahşabdan malzeme 200 102 yekûn 21420 Kürsü minare cedir 32000 Kürsüden taht-ı şerefeye varınca münhadim olmağla müceddiden minareye kürsümüzün 'arıza ve 1050 110 yekûn 16500 Kademe direği çift 27 720 yekûn 1944 Kürsüden taht-ı şerefeye değin gövde-i zira' kadden düra 24 15 zira' ... 1320 372 Gövde-i mezkûreye kademe direk çift ---- 72 720 yekûn 81840 Üzerinde taban-ı şerefe ... Döşeme düra 27 3000 yekûn 8100 Korkuluğu kezalik kadden ... düra zira' 407 ... 620 yekûn 24110 Üzerinde duvarı kadden ... zira' 155 ... 132 yekûn 204600 Üzerinde ahşabdan ... 'ilm 16275 Zikr olunan minareler hadm olunub tekrar bina ve tekmlil olunca mesarîf-i iskeleleri 498810 Cem'an yekûn 7506608

Sayfa No: 64 Belge No: 109

Abdürrahim beğefendi yediyle keşif olunan Muradiye Cami'nin keşif defteridir. Cami'-i şerife idhal olunan ... mahluten kargir duvar tecdidı tavlen kadden 'arzen Duvar-ı mezkûre hizasında taht-ı kemere müceddid taş ayak kadden ve 'arzen Mahall-i mezkûre tecdid kubbe zira' 63 ... 150 yekûn 9225 ... mezkûrenin derûnu doldurulub üzerine tuğla döşemesiyle doldurması üreti zira' 169 ... 60 yekûn 10140 ... mezkûrenin müceddid ... duvar ... 3 ... 720 yekûn 2160 Gircam ... 2 yekûn 1440 Derûni duvarlar yine kubbe-i mezkûre ... 6000 derûn cami'i şerifde mihrab tarafında müceddid olunan koltuk duvarı ... 4 ... 240 yekûn 960 Mahall-i mezkûre ... zira' 20 ... 120 yekûn 24000 Mahall-i mezkûrede tecdid olunan ... cam duvar-ı kebir ... 4 ... 2400 yekûn 9600 derûn cami'-i şerifin ... ve kemerlerinde alçı ile ... tavlen ... zira' 90 ... 80 yekûn 7200 Etraf kubbelerde kanaldı pencere ve kenar kubbelerde tecdid olunan cam ... 17 ... 720 yekûn 12240 Mahfil-i hümayûn-u tahtiye ve etrafına bi'l-iktiza ... ta'mir ve boya tecdidı 5000 mü'ezzin mahfilinde taht-ı döşeme ve ta'mir trabzan ve boyaları 4800 ... kezalik doldurulub ve müceddiden tuğla döşemesi zira' 169 ... 60 yekûn 10140 ... mezkûra tecdid olunan ayak taşı zira' 8 ... 600 yekûn 5100 ... mezkûreye müceddid kenar cam duvarı ... 3 yekûn 2160 ... mezkûre kapusuna müceddiden taş nerdüban kademe ... 6 ... 600 yekûn 3900 Kapu-yı mezkûra ... müceddid taş ... zira' 11 ... 80 yekûn 880 Mahall-i mezkûre ... doğrama müceddid ... kapu 1 yekûn 4200 Dehliz-i cami'-i şerifin tecdid olunan üç 'aded karggir kubbeleri her biri zira' 72 cem'an zira' 216 ... 150 yekûn 32400 Dehliz-i mezkûrede ta'mir olunan kubbe ... 2 ... 96 ... 150 yekûn 14250 Mahall-i mezkûrede tecdid olunan ... kemer 'aded 5 her bir zira 118 cem'an 18096 yekûn 17280 ... olunan kemerlere ... 4300 Birûn kubbelere derûnları karggir ... zira' ... 360 ile yüzleri ... duvarı zira 41 yekûn 14760 Kubbe-i cedidlerin karggir koltukları 'aded 12 her biri zira' 42 ... 240 yekûn 10080 Ayak bağlamasına kebir ... 'aded 11 ... 1200 yekûn 13200 ... gövde ve etraf cami'in mecmu'ı mahallerine tecdid olunan ... 172 ... 360 yekûn 61920 Cami'-i şerif kapusu önünde tecdid olunan mermer döşemesi zira' 51 ... 150 yekûn 7800 Dehlizin sağ canibinde tecdid olunan taş duvarı zira' 110 ... 60 yekûn 660 Suffeler önünde mahluten taş döşeme tecdidı zira' 250 ... 60 yekûn 15000 Derûn cami'-i şerif mecmu'ı tuğla döşemesine tavlen ve 'arzen zira' 338 ... 40 yekûn 13520 Mevmu'-u şeca'-i cami'-i şerifin ... tecdidı ... sal ... döşemelerine 19740 Dehliz önüne tabanlı ... müceddid sal... kurşun ... tavlen 'arzen zira' 450 ... 120 yekûn 54000 ...

kapusu üzerine müceddid tavanlı ... sakfı zira' 12 ... 100 yekûn 1200 Etraf ... tecdid olunan çamur duvarı tavlen kadden zira' 443 yekûn 17720 Cami'-i şerif ile ... olan mekabir-i müslimin etrafına müceddid parmaklık 6000 'İmaret ... olan kebir terazünün taş ... 21000 Şadırvan etrafının taş döşemeleriyle ba'zı oturak taşları tecdidine vaz' ... 7200 Mahall-i mezkûrdan baş kuyuya varınca ve şadırvandandan harem ... varınca dört müceddid kurşun ... 207 ... 300 yekûn 62100 Cami'-i şerif-i şadırvana ... su yolları Derkaya nâm mahalde tecdid olunan kebir ... 264 ... 60 yekûn 15840

Sayfa No: 65 Belge No: 110

Derûn şehirde olan terazüsünün iktiza iden tecdid ve ta'mirine 2250 Baş ... bi'l-külliyeye sökülüb tecdid olunan taş kemerleri zira' 24... 360 yekûn 8640 Mahall-i mezkûre iktiza iden ... kemer ... tecdid olunan kaza tahtalarına 3200 Mahall-i mezkûrda elvan boya tavanlı ve tuğla döşemeli etraf ... taş duvarlı kurşun sakflı bir bab mekteb-i şerif ... zira' 446 ... 240 yekûn 107040 Mekteb-i mezkûre etrafı ... duvar kiremid sakflı müceddid ... zira' 108 ... 80 yekûn 8640 İki 'aded anbarlar ve anbar ... ve me'kil ve 'imaret ve ... etraflarında tecdid olunan taş duvarları zira' 268 ... 40 yekûn 10720 Ber-vech-i muharrir anbarlar ve ... ve me'kil ve 'imaret üzerlerine ba'zen ... kiremid akdarması zira' 1680 ... 30 yekûn 50400 Mahall-i mezkûrda ... ile tecdid olan ta'mir zira' 102 ... 40 yekûn 4080 ... tecidi olunan kebir kemer ocağı 1 4800 Cami'-i şerifin derun ... vesa'ir mesarifatına Cami'-i şerifin imamına meşrut olub bi'l-külliyeye minhadim olan ... tavanlı tahta döşemeli camlı ve pencereli iki kat ... tahtani iki bab-ı oda ve ... ve dehliz ve abdesthaneli ve ... etrafı taş duvarı kiremid sakflı bir bab-ı menzil tecdidine tavlen ve 'arzen zira' 150 ... 300 yekûn 45600 Cami'-i şerif derûnunda kanadiltimur mühr-û Sülaymani ve zincir ve Timurları 202000 düb ve farş olunan kurşun mevcude 54000 6 yekûn 108000 Bil-iktiza işтира olunan kurşun 3550 21 yekûn 74550 Mismar pervazi 19300 270 yekûn 5157 Mismar kubbeleri 55.... 36 yekûn 1980 ücret-i mu'temediye 8 60 1248 74880 İhrac-ı ve küfe ve kürek ve ve mesarifat-ı lazime 328960 Tahta döşemeli elvan boya tabamnlı etraf erba'ası pencere ve camlıo sağır ve kebîr camlı sima'hane ve ittisalinde kezalıkl tahta döşemeli Odası ve kemer ocaklıve kiler odalarının kiremidsakflarıyla derunları beyaz çamur duvar ile sima'hane süsü tavlen ve 'arzen vezira' 1920 210 yekûn 403200 Mahall-i mezkûrda vaki' haricen ve dahlen sekiz bab tahtani ve fevkani odalar ve dört suffe ve

dehliz veve boyalı tavanlı tahta döşemeli ikive ve iki kiremid sakflı
menaziltecdid ve sülüs ta'mir ve 200 yekûn 6000mezkûreyetarafında
 külliye münhadim olmağla mahlitene tecdid olunanduvarı tavlen ve 'arzen ve
 kudden 261 60 yekûn 15660 Mahall-i mezkûrda mahlutene tecdid olunan
menziliveduvarlar tavlen ve kadden ve 'arzen zira' 185 50 yekûn 9250
 yine mhall-i mezkûrda elvan boya tavanlı tahta döşemeli ocaklı her biricamlı derûn
 birûnlarıçamur duvarfukaratın zira' 300 120 yekûn 36000

Sayfa No: 66 Belge No: 111

Sima'hane-i mezkûre ittisalinde üç 'aded menazilin bi'l-iktiza münhdim olan
 kiremid sakfaları duvarlarıber-vech-i tehmin 8400 İhrac-ı mezebele ve küfe ve kürek
 ve resen ve mesarif-i sa'ireleri kürsüde gövdeye ve gövdeden taht-ı şerefeye değin
 tecdid olunan kudden on yedi ve 'arzen on altı buçuk zira' minare 280 1200
 yekûn 336600 Gövde-i mezkûreye müceddiden vaz' olunan kademe direk çift 15
 720 yekûn 36700 Gövde-i mezkûreye müceddiden taban-ı şerife ma' döşeme devran
 zira' 17 3000 yekûn Etraf-ı şerefeye kadden birer buçuk zira' müceddid
 korkuluk devran zira' 26 635 yekûn 16510 Üzerine kadden ve devran müceddid
 duvarzira' 136 1200 yekûn 163200 Ahşabdan külah ma' 'ilm ma' levazıme
 14280 Mesarif-i iskele vesa'ire 266270 Cem'an yekûn 2299 577 Mekteb ...birer bina
 Kadruhu kuzat vel-hükkâm ma'deni'l-fazl ve'l-kelam kadısıKazası
 na'ibi Zidehu fazlihima tevki'-i refi'-i hümâyûn vaslma'lûm Nişan-ı hümâyûna
 virilen dergâh-ı mu'allâma müteferrikalarından kudretü'l emacid ve'l-ekarim veli odası
 bostaniyan-ı hassa zidehu mecidihu südde-i sa'detime 'arzuhal idub Sancağında ve
 nahiyesinde ...nam karye ...elli altı bin seksan üç akçe ze'amet berat-ı 'alışan ile
 mutasarrıf olub ze'ametbaş....olub....beratına dahil karye-ibalar ma'a karye-i
 vederesi ma'abigarıdefterhanesiyle Mukayyid karye mezra'aların
 hasılıresm-i ağıl ve resm-i otlak ma'a kışlak müşterekiyle muma ileyhiminb
 ze'ametine hasıl yazılmağlakarye ve mezra'alşarı muceb-i defter hakani
 müşterekiyle tarafından ze'ameti subaşısı olan zide kadruhutafırlarındaağılları
 olanların kanun üzere resm-i ağılları otlak yerlerine zamanında hariciye koyunlarıyla
 varub otlayub iktiza idub 'öşr ve resm gibi bir nesne virmişlerden kanun üzere
 otlak resmlerini vekadimi Kışlak yerlerinezamanında koyun vesa'ir davarlarıyla
 çıkub kışlayub iktiza idenlerin mahallerine göre kışlak resmlerini müşterekli

taleb ve almak murad ile ...üzerine bostaniyan-ı hassa Ustlarından olub karye-i mezbureyi çiftlikmutasarrıfı olan El-hac Mustafa nam kimesne zuhur ve bu makule yaylak ve kışlak ve otlak resmlerinde ...karyenin ve çiftlik eshabının ...'alâkaları olmayub cümle

Sayfa No: 67 Belge No: 112

Rüsûm-u sahib-i arzın iken muharrir müştereğiyle muma ileyhimin ze'ameti mahsûlüne gadr için ağıl ve otlak ve kışlak resmlerin müteferrika ve muma ileyhimin su başısına ahz ve kabz ittirmeyub te'addi eylemeğin bildiresin Müdehale ve müştereğiyle muma ileyhimin su başısına ahz ve kabz ittirmeyub te'addi eylemeğin bildiresin Karye-i ibalar ma'a karye-i ve mezra'a-i ma'a aşme bigarı ber-meceb-i defter hakani müştereğiyle tarafından ze'ameti subaşısına zabt ve tarafından kadimi kışlak yerlerine zamanında koyun vesa'ir. davarlarıyla varub kışlayub İktiza iden her kim olur ise olsun tehammüllerine göre icab iden kışlak resmleri kadimi otlak yerlerinezamanında haricen koyunlarıyla varubolunan iktiza iden 'öşr resm gibi nesne virmeyenlerin otlak resmleri ve kendilerinağılları olanların icab iden ağıl resmleri müştereğiyle tarafından subaşısına tamamen karyesi çiftlik ashabından mzkûr Hacı Mustafa veol-vechile hilaf-ı kanun dahl ve ta'arruz ittirilmemek babında emr-i şerifim rica ve defter-i hakanimehfut olannahiye-i hümâyûn ve İcmal ve mufassala müreca'at olundukda Nahiyesi'ne tabi' elli yedi nefer re'aya ve yirmi üç çiftlik ile karye ibalar ma'a aşme bigarı ve hasılı Çift Ve rüsûm-u ağıl ve resm-i otlak ve kışlak yekûn ma'a Üç yüz akçe bazar ile defter-i

Sayfa No: 67 Belge No: 113

Mufassal muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmalde ma'a gayrı getirülüb on dört bin yedi yüz akçe bir icmal ve icmal sekiz bin yedi yüz akçesi defter-i hakanide mestur olduğu üzere muma ileyh müteferrikaonbaşı bostaniyan-ı hassa ve altı bin akçesi mühime defterlerinde olmağın bu takdirce ber-muceb-i defter hakani karye-i mezburun hasılıyla mahsub resm-i ağıl ve otlak ve kışlak resmlerînî merkûm ile müştereği mühime beratları yazula göre hisselerin zabt eylemelerî iktiza ileîftiharü'l-emacîd ve'l-ekarîm bî'l-fî'îl defter emini olan Halil dame mecîdihu 'arz vekaryesinin hasılıtahrîrî resm-î ağıl ve resm-î otlak ma'a kışlak

müşterekiyle muma îleyhîn ze‘amet-î hasıl yazığmağla kadimî kışlak yerlerine zamanında koyun vesa’îr davarlarıyla varubiktîza îden her kim olur ise olsun tahammüllerine îcab îden kışlak resmleri ve kadimî otlak yerlerine zamanında koyunlarıyla varub durubiktîza îdüb ‘öşr resm nesne vîrmeyenlerinden otlak resmleri ve koyunağılakanun üzere ağıl resmi müşterekiyle muma îleyhin tarafından subaşına ahz ve kabz îtdîrîlmek kanuna muvafık ve bu makule otlak ve kışlak rüsûmuna çiftlik ashabının ve karyenin bîr dürlü ‘alâka-ları olmayub cümle rüsûm sahib-î arzın olmağla mahallinde ma‘rifet şer‘iyle görülmeyüb mükteza-yı kanun üzere ‘amel ve hareket olunub hîlaf-ı kanun çiftlik ashabından mezkûr Hacı Mustafa

Sayfa No: 68 Belge No: 114

Ve uhrî te‘allül ve niza‘itdirilmemek için Emin muma ileyhe ‘arz mucibince kanun üzere emr-î şerifim tahrirî babında iftiharü’l-emacid ve’l-ekarim bi’l-fi‘il re‘isü’l-küttabım olan El-hac Abdi dame mecîdihu î‘lâm îtmeğîn î‘lâmı mucibince ‘amel olunmak babında ferman-ı‘alîşanım sūdûr olmuşdur buyurdum ki vüsûl buldukda Bu babda sūdûr olan ferman-ı celilü’l-kadimim mucibince ‘amelre‘isü’l-küttabım ve defter emînî muma ileyhimin ‘arz ve î‘lâmı defter-î hakani mucibince karye-i mezburenin hasılı tahtında resm-i ağıl ve resm-îotlak ma‘a kışlak hayn tahrîr müşterekiyle muma ileyh müteferrika valînin ze‘ametine hasıl yazığmağla zîkr olunan karyeler kadimî kışlak yerlerine zamanında koyun vesa’îr davarlarıyla varub kışlayubîntifa iden her kim olur ise olsun tahammüllerine göre îcab îden kışlak resmlerînî ve kadimî otlak yerlerine haricden koyunlarıyla varub otlayubîntifa idüb ‘öşr resm nesne vîrmeyenlerin kanun üzere otlak resmlerini ve mutasarrıflarında ağıllarını koyun havlini için ağıla kanun üzere ağıl resmlerini hükmidüb müşterekiyle muma ileyhimin

subaşına tamamenbu makûle yaylak ve kışlak ve otlak resmlerinde ve çiftlik ashabında ve‘alâkası olmayub cümle rüsûm sahib-i ‘arzın olmağla karye ve çiftlik ashabından mezkûr El-hac Mustafa’yı ve uhri hilaf-ı kanun ... dahl ve ta‘arruz itdirmeyüb men‘ ve def‘ eylemesine min-ba‘d-ı hilaf-ı kanun-u mukabir emr-i hümayûn iş itdirmeyesin ... ‘alâkası olmayanları bu da‘vaya asla karışdırmayub asılmayub ‘inad ve muhalefet idenleri sahih üzre yazub der-devlet-i ... ‘arz i‘ lâm eyleyüb

bu husus için ... emrim varmasına muhtac şöyle bilesin 'alamet-i şerife i'timad kılasın
tahriren fi Evasıt-ı Safer sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniye-i El-Mahrusa

Sayfa No: 68 Belge No: 115

Akzâ kuzzatü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-feza'il ve'l-yakîn râfi'-i i'lami's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtas bi-mezid-i 'inayete'l-meliki'l-mu'in Rum ilinin orta kolunda vaki' mevali-i a'zam zidet feza'ilihim ve mefahirü'l-kuzzat ve'l-hükkâm ma'denü'l-feza'il ve'l-kelam sa'ir kuzzat ve nüvvab zide fazlihim tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ... ma'lûm olaki Asitane-i sa'adetime olmak üzere ağnam nakl idegelen Celb Ta'ifesi südde-i sa'adetime 'arzuhal idüb Eflak ve Boğdan ve Bucak caniblerinden kendü mallarıyla Üştürü ile geliri ağnamı ... ve Silistre vesa'ir ... olan mahallerinden ... 'adet-i ağnam tahsildarlarına icab iden resm-i 'adet-i ağnamların tamamen edaa eylediklerini ... tezkireler virilüb bir dürlü dahl ve ta'arruz olunmak icab itmez iken ... mübareke ... Kazası'na Karib Közlüce nam mahalde hancı ...dimekle ma'ruf Ahmed nam kimesne zuhur ve çobanlarını ahz ve habs idüb yerlerinde mevcut olan ... tezkirelerine 'adem-i i'tibar tekrar resm-i 'adet-i ağnam olub gadr-ı külliye te'addi olduğun inha ve erbabda istid'ai ve 'inayet-i merhamet ve 'adet-i ağnam senedi üçbin üç yüz altmış gurus mal ile Hasan Ağa ... zide kadruhuma ... ber-vech-i malikane üzerlerinde olduğu ve Rumilinde vaki' kazalarda kasabat ve kuralarda olan havas-ı hümâyûn ve vüzerâ-yı 'azam ve mirmiran ve sultanım evkafı ve evkaf-ı selatin ve ... ve malikane ve zü'ama ve erbab-ı timar ve ... subaşıları min ba'd karışmamak üzere bi'l-cümle kuralardan ve kışlaklardan mürûr ve 'ubûr iden miri koyun vesa'ir mahallerde mevcut bulunan koyun ve kuzu ve keçi ve ... senede bir dühûlunda lazım gelen 'adet-i ağnamları tahsilinde sahihü's-sebeeb salat- ü'l-kiram ve sahih ... aşer 'askeri ta'ifesinin yedlerinde mevcut ve kendi nefsleri için ... geliri yüz altmış re's koyunlarından alınmayub ma'ada senin ... re'sinden birer akçe resm-i ağnam ve her yüz re'sinden yirmişer akçe 'adet-i ağnamıyla ve her üç yüz re'sinden beşer akçe resm-i ağılları canibi mîrî için cem' ve tahsildarlarına yedlerine tezkîresi vîrîldikten sonrave yahud kışlatmak için emr-î vilayete ağnamların getürdüklerinde bulunan tahsildarlar ile geliri mahallerde tekrar ahz ve resm-î miri talep olunmamak üzere 'an asl kılınan şurut

ağnam mahallinde mestur mukayyîd olub şurut-u mekur-u şer'îye mucîbince emr-î şerîf vîrile geldiği hazine-i 'amiremde mahfuz haslar kaleminde mukayyid ve Asitane-i sa'adetime ağnam nakl iden celb Taifesineve eziyet olunması ta'îfine görenin Emr-î şeriflerinin müzayaka olmağla fi-ma-ba'd Asitane-î sa'adete Celb Ta'ifesinin getürdükleri ağnamın bir mahalde senede bir def'a resm-i 'adet-i ağnamların sa idüb veolunduğu müş'ir yedlerinde ma'mûlüne olanlardan mahall-i îdüb veolunduğu müş'ir yedlerinde ma'mulüneolanlardan mahal-î tekrar 'aded ağnam talebiyle rencîde ve remîde îtdîrîlmemek üzere muhtem tenbih ve tekidolmayub

Sayfa No: 68 Belge No: 116

hilâf-ı meşrud berad yedlerinde olan tezkîrelerine i'tîbar itmeyub tekrar 'aded-î ağnam mütalebesiyle ta'ife-î mezkûreye te'addi olanlar 'adet-i ağnam mukata'atının malikane mutasarrıflarından malikaneleri ve malzemelerinden olub vîrîlmek ahabından iseler virilenleri ref'i ve zabıtları ma'rifetiyle ahz ve habs ve gereği gibi te'dib ve olunacakları kazaya kadar-î cümleye i'lâm ve olunmak üzere Rumulinin üçer kollarına berat-ı hümâyûnundan başka başka evamir-i şerîfim tahrîrî îdîğün bi'l-fi'il baş defterdarım olan iftiharü'l-ümera ve'l-ekabirna'ili dame 'ulvuhu i'lâm itmeğın mumailyhimin i'lamı mucibince

Sayfa No: 69 Belge No: 117

Rumulinin sağ ve sol kollarında vaki' kuza-i müvvab hitaben başka başka hem-i şerifi ve tenbih ve te'kîd olunmağla sizki mumaileyhimsiz asitane-î sa'adetime ağnam nakl idelen Celb Taifesi 'aded-i ağnam tahsildarlarına rüsûm-u 'adet-î ağnamların müceb-î berat-ı şerife 'alışan ve müş'ir ma'muliye tezkiresi olanlardan mahal-î tekrar 'aded-i ağnam mutalebesiyle Ta'ife-î mezbureye te'addi olanlar bervech-î meşruh zabıtları ma'rifetiyle ahz ve habs ve gereği gibi te'dib ve olunacakların ve tenbih olmadıklarında ve mezkûre haklarında icra olunacağın cümleye i'lan ve ve serîmü hilafına vaz've hareketde ve mücarebet olunmak babında fermen-ı 'alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki sadra'zam ağalarından kudretü'l-emasil ve'l-akran kadruhu hükm-î şerifimle vüsûlunda buldukda bu babda vech-î meşruh üzere südûr olan ferman vacîbü'l-ittiba' ve lazı mü'l-îmtisalîmin

mazmun îta‘at makrunuyla ‘amil olub hilafından bigayet ve mücanebet eyleyesiz şöyle bîlesiz ‘alamet-î şerife i‘tîmad kılasız

Kostantîntîniye-î

El-Mahrusa

Sayfa No: 69 Belge No: 118

Akzâ kuzzâtü'l-müslîmîn evlâvûlatü'l-muvahhîdin madenü'l-feza'îl ve'l-yakîn râfî‘-î î‘lamî ş-şerife ve‘d-dîn vâris-î ‘ulûmu‘l-enbiya ve‘l-mürselin el-muhtass bî-mezîd-î ‘înayete‘l-meliki‘l-mu‘în Mevlana Edirne Kâdisî zidet fezâîlihi ve iftiharü‘l-emacid ve‘l-ekarim cami‘ü‘l-hamîd ve‘l-mekarim el-muhtass bîmezîd-î ‘înayete‘l-meliküd-daim Edirne Bostancıbaşı dame mecîdihu tevkî‘-î refî‘-i hümâyûn vasl ma‘lûm olaki tersane-i ‘amirem sahasında inşa olmak üzere olan üç anbarlı ve üç kantarlı kuburanların inşa ibtidai baharda hümâyûn mühimmat mukarrir kalemleri için ve tekml olub raviyy-î deryaya nüzûl itmelerine irâde-i hümâyûnum ta‘alluk itrmele levazım-ı inşalarından iktiza iden esbab-ı ahları için Filibe ve Bazarcık ve Samako ve havalîlerinde bu def‘a mübaya‘ası fermanım olan üç bin kantar beher kantarına Takfur Dağı İskelesi’ne gelince kadimden olan seksan akçe nakliyesini mübaya‘a olan Serdengeçtizade Yusuf zide kadıruhu yedinden vîrîlmek üzere olmağla Flibe’den Edirne’ye gelince sabıkları mucibince beher kantar yine yirmi beşer akçe virilüb ... meşta olduğunda üzerinden Tekfur Dağı İskelesi’nr değın yirmi dört sa‘at mesafeyi beher kantarı için mübaya‘ası kavmin yedinde kalan miri akçeden ... beşer akçe ile nakl eylemekte ... Ta‘ifesi’nin emtia‘ ile gelirinden başka üzerinde mevcut camus ‘arabaları ... olub ... ‘arabasıyla naklinde ... olduğunu sen ki Mevlana ve Bostancıbaşı muma ileyhımasız başka başka ‘arzlar ... ve ... eylediğınız ecluden eğerçi kava‘id ... miri üzere sabıkından bir akçe ... iktiza itmeyüb lakin ‘arabalar ... gadr ve te‘addi olunduğuna rıza-yı hümâyûnum olmamağla umur ...

Sayfa No: 70 Belge No:119

Te‘hir kalması için bundan sonra ... olunmamak ve bir türlü mekis ... tutmamak şartıyla vekt-i şita olduğundan naklde su‘ubet olmağla ‘arabacıyan fukarasının hallerine

merhameten mübaya'acı merkûmun yedinde mevcut olan beher kantar için kırk beşer akçeden ma'ada ahzı-ı i'tidal-i tekmil için iktiza iden beş on akçeden mübaya'acı merkûm yedinde alacakları mühür ... ve canib-i teşerrü'den virilecek cihet-i şer'iyeye mucibince ba'dehu tekliflerine takas olunmak şartıyla taraf-ı ... virilecek zikr olunan ... tehmine iktiza ider ise senki Mevlana-yı mumaileyhimsin vardığı sa'atde bila te'hir tedarik ve ihrac ve .. mezkûru tehnil ve bulunduğu mikdar camus 'arabalarına tehemmülü sefer 'arabalarına tehnil ve beher kantar için ber-vech-i i'tidal lazım gelen nakliyesinin kırk beş akçesi mübaya'acılara merkûm yedinden ve ma'ada tekmine iktiza iden tekliflerinden takas olunmak üzere fi-mâba'd mekis olunmamak şartıyla taraf-ı ... virdirilüb ... nakliye ve her ne vechile olur iser olsun ve baran ... olmaksızın 'ale'l-'acele nakl ve tesyir ve canib-i akçeye ve 'arabaların ve akçenin kantar ... ve mikdarı ... işbu ... zuhura cihet-i şer'iyeye ve mübaya'acı merkûmun yedinden ... memhur ... ahz ve ba'dehu tekliflerinde takas için hıfz itdirdüb 'arabacı fukarasına cebr ve kerh ile zulm-ü te'addi olunmak lakin 'arabacı taifesine dahi bu cihetle kendülere merhamet olunduğı vesile-i ittihaz idüb ücret-i nakliyesiyle ... i'tidale haric mutalebe itimamlarına ruhsat gösterilmemek üzere bu ... şeri'en ... itimam eylemeniz ... olmağın iş bu emr-i 'alışanım isdar bu def'a me'mur kılınan El-Hac Hasan zide kadr ile irsal olunmağla vüsûlünde ... emr-i şerifle 'amel ve hareket eylemeniz babında ferman-ı 'alışanım sūdûr olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardukda bu babda vech-i meşruh üzere ... sūdûr olan işbu emr-i şerifi celilü's-şan vacibü'l-ittiba' ve lazı mü'l-imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amel olub hilafından ihtiraz eyleyesiz şöyle bilesiz 'alamet-i şerife i'timad kılınız fi El-yevmü's-sani Rebiülevvel sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

El-Mahrusa

Sayfa No: 70 Belge No: 120

Akzâ kuzzâtü'l-müslimîn evlâvülatü'l-muvahhîdin madenü'l-feza'îl ve'l-yakîn râfî'-î î'lamî ş-şerife ve'd-dîn vâris-i 'ulûmu'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtass bî-mezîd-i 'inayete'l-meliki'l-mu'in Mevlana Edirne Kâdisi zidet fezâîlihi ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ü'l-hamîd ve'l-mekarim el-muhtass bîmezîd-i 'inayete'l-meliküd-daim Edirne Bostancıbaşısı dame mecâdihu tevkî'-î refi'-i hümâyûn vasl

ma'lûm olaki Dimetoka sakinlerinden ... Abdi nam kimesne a'yanlık iddi'asında olmak hasebiyle yine a'yandan ... oğlu Mustafa nam şahıs ile nice müddetden berü keşmekeş gavga ve niza üzere olduklarından kaza-i mezbur ahalisi firkateyn olub nice rahneler ibtida ve etraf-ı müteferrika ve perişan olmalarına ba'is olduğundan 'ibret almağın tedib lazım gelmekle merkûm Abdi Dîmetoka'ya varmak ve minba'dvilayet umuruna karışmamak ve Edirne'den mahall-i ... hareket eylememek ve eğer mütenebbih olmayub vilayet umuruna karışmak lazum gelür ise ehl-i 'ıyaliyle nefi abd ile tedib ve te'zib olunmak şartıyla Edirne'ye nefi ve îcla olunmak fermanım olmağın merkûm ahz olunub divan-ı hümâyûnum çavuşlarından kudretü'l-emasir ve'l-akran İbrahim Çavuş zidet kaduruhu mübaşeretile menifiyyen Edirne'ye irsal olunmuşdur imdi vüsûlunda merkumu menifiyyen Edirne'de ikâmet irdirdüb Edirne'de haric Mahalleye had ve hareket eylemek ve Dimatoka'ya ... ve umur-u vilayete karışmamak üzere kenbiye muhkem tenbih ve tekîd olunub ve eğer mütenebbih olmayub hilafına hareketi mesmu' olmamak lazum gelür ise ehl-i 'ıyaliyle mü'ebbed mefi ve îcla ile te'zîb ve tedib olunacağını ... itibağına vaz' ve ita ile bir hat ve üzerinde haric mahalle hareketine kat'en ruhsat göstermeyub gereği gîbî muhafazasına îfîmam ve vad-î hîlâhından bîgayet zarar ve mücanebet ve vüsûlunu çavuş muma ileyh ile îlâm ve îşaret eylememiz babında ferman-ı 'alışanın sadr olmuşdur buyurdum ki dergâh-ı mu'allam çavuşlarından mübâşir ta'yîn olunan kudretü'l-emasil ve'l-akran İbrahim Çavuş zidet kaduruhu vüsûl buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefîyatda südur olan ferman vacib'l-ittiba' ve lazimü'l- întisalinin manzum îtâ'at makrumuyla 'amel olub ilafından tevki' nam eyleyesiz şöyle bilesiz 'alemet-i şerife î'tyimad kılāsız tahrîren fî eva'il-i şehri Rebiyyül-evvel sene seb' ve sittin ve ma'in ve elf

Sayfa No: 71 Belge No: 121

Memalik-i mahrusada kasaba ve şehirlerde vaki' esnaf taifesini umurlarını rüyet içün cümle ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'le kethüda ta'yin olunursa söz sahibi nasb ve ta'yin olageldiği kanun-u kadim olduğuna bina'en mahrusat-i Edirne-de vaki' ... taifesinden olan kendi kârhanelerinde gazel ve bükücü ustalarından Usta İbrahim bin Mehmed ve Ömer ... bint-i Osman ve Ahmed bint-i İbn Ali ve Mehmed bint-i İbn-i Mustafa ve Mehmet bint-i İbn-i Abdullah ve yirmi neferden mütecavir ustaların ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'iyle ve izafından çavuş ustalarından El-hac Ebubekir Efendi İbn-i Ahmed Elhac Memiş İbn-i El-hac Mustafa ve El-hac İsmail İbn-i Hasan ve

El-hac Mustafa İbn-i Mehmed ve es-Seyyid Ali İbn-i Mahmud ve es-Seyyid Abdullah İbn-i Ahmed ve Ahmed Çelebi İbn-i Mehmed ve İsmail Çelebi İbn-i ... ve ... İbn-i Mahmud ve Yusuf bin İbn-i Abdullah ve Mollo Mehmed İbn-i El-hac Ahmed ve Ahmed ... İbn-i ... ve Mehmed ... İbn-i Abdullah ve Salih bin İbn-i Mehmed ve İsmail bint-i İbn-i Abdullah Mehmed bint-i İbn-i El-hac Yusuf ustaların ... ma'rifetleriyle tüccarlar taşradan getürdükleri ... kendi ... hanelerinde gazel idüb ve işleyüb mevıtab emti'ası yapub esnaf-ı mezbure erbabına ba'i idegelüb vaz'-ı kıyam böyle olagelüb lakin kârhaneleri ... bulunmadığından gelen ... beynlerinde iktisama kârhane-i mezbure ustalarından cümlelerin ... bir kimesne ... kadim üzere kethüda nasb ve ta'i olunub cümle ma'rifetiyle erbab-ı ... işbu rafı'-i tevki'-i refi'-ü'shan-ı Hakani usta Seyyid Mehmed nam kimesne bir vechle layık ve mahall-i müstehak ve mezburun re'y ve olub ve bundan adken bin yüz oniki senesinde dahi bu vech üzere nizam virülüb dahl olmak icab itmez iken kârhanr-i mezbur ustaları beynlerinde umurlarına müte'allik ilaf ... geşt idenleri te'dib ve tahrıkları üzere nush ... sevdasında olduklarında taş ustalarının kethüdaları ve ustaları mezburların umurlarına karışub men' sevdasıyla ihtilal ba'ıs ve kadime mügayer hareket itmeleriyle mezburdan mücerred kârhane ustalarının tarıkları üzere hareketlerine karışmayub ve ustaları destur vîrmeyüb başka çıkarmayub öğrenüb teknil îden ... ustaları cümle ma'rifetlerine kârhane ustaları önünde... .. tarıkları üzere destur ve izin vîrüb ... mezburun tarıklarından ba'zıları müdahaleden hali olmalarıyla her yerlerî mu'terifler olub kârhane mezbur ustalarının kârhanelerinde cari olan umurlarına karışdıklarına ... olub kat'en ... hüccet-i şer'îye vîrilmekle ol-vechle te'addileri men've def olunub es- Seyyid Mehmed Ustaya kemâkan ibkâ olunmak ricaline 'inayet taleb itmeyin 'tik kaydı mûcibince mezbure vech-î meşruh üzere sadaka idüb bu berat-ı hümâyunu virdim buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbur es-Seyyid Mehmed Usta vorub zikr olunan kârhane ustalarının kemâkan kethüdaları olub hizmet-î lazimesi ma'rifet-î şer'ide eda eyledikten sonra ... sabık üzere mutasarrıf olub benim devletim için re'aya müdavemet gösteren ol- babdan mezbur taşra ustaları ve taraf-ı ... kat'en mani' olmaya şöyle bilib 'alamet-î şerife i'timad kılalar tahriren fi evahîr-î Rebüyyülahir ve sene hamse ve sittin ve ma'i ve elf

Kostantiniyye

El- Mahrusa

Sayfa No: 71 Belge No: 122

Akzâ kuzzâtü'l-müslîmîn evlâvülatü'l-muvahhîdin madenü'l-feza'îl ve'l-yakîn râfî'î î'lamî ş-şerife ve'd-dîn vâris-î 'ulûmu'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtass bî-mezîd-î 'înayete'l-meliki'l-mu'în Mevlana Edirne Kâdîsî zidet fezâîlihi tevki'-i refî'-i hümâyûn vasl ... malûm olaki sen ki Mevlâna-yı muma ileysin ... ta'ifesiinden kendi kârhanelerinden gazel gazel ... ustaların ba-berat-ı 'alışlan kethudaları olan es-Seyyid Mehmed südde-î sa, 'adetime 'arzuhal idub taife-i mezbur ... usta İbrahim ibn-i Mehmed ve Ömer bint-i ibn-i Osman ve Ahmed bint-i ibn-i Ali ve Mehmed bint-i ibn-i Mustafa ve Mehmed bint-i ibn-i Abdullah ve yirmi neferden ... ustaların ma'rifetleriyle ve ma'rifet-i şer'ile ve yine mevitab esnafından çacuş Ustalarından El-hac Ebubekir Efendi ibn-i Ahmed ve El-hac Memiş ibn-i El-hac Mustafa ve El-hac İsmail ibn-i Hasan ve El-hac Mustafa ibn-i Mehmed ve Seyyid Ali ibn-i Mahmud ve Seyyid Abdullah ve ibn-i Ahmed ve Ahmed Çelebi ibn-i Mehmed ve İsmail Çelebi ibn-i ... ve Ahmed bint-i ibn-i Mehmed ve Yusuf bint-i ibn-i Abdullah Monla Mehmed ibn-i El-hac Ahmed ve Ahmed bint-i ibn-i ... ve Mehmed bint-i ibn-i Abdullah ve Salih beğ ibn-i Mehmed ve İsmail bint-i ibn-i Abdurrahman ve Mehmed bint-i ibn-i El-hac Yusuf ustaların re'y ma'rifetleriyle tüccarın taşradan getürdükleri ... kendüleri kârhanelerinde gazel idüb ve iş bu ... mevitab emti'ası yapub esnaf-ı mezbure erbabına ba'î idegelüb vaz'-ı kıyam böyle olagelüb lakin kârhaneleri ... bulunmadığından gelen ... mezbur es- Seyyid Mehmedin re'y tedbirine razılar olub bundan akdem bin yüz on iki senesinde bu vech üzere nizam virilüb dahl icab iken kârhane-î mezbur ustaları beynlerinede umurlarına müte'allik hilaf-ı ... hareket idenleri te'dib ve tarîkları üzere nush ve ... sevdasından olduklarında taşra ustaların kethûdaları ve ustaları mezbur ... umurlarına karışub men' sevdasıyla ihtilale ba'is ve kâdîme mübayer hareket îtmeleriyle mezburdan mücerred kârhane ustaları tarîkları üzere hareketlerine karışmayub ve ustaları ... ve ... virmeyüb başka çıkarmayub herkes ... teknil iden ... ustaları cümle ma'rifetiyle bende-i kârhane ustaları ... gazel ... virüb tarîkları üzere ... ve izin virüb mezburdan tariklarından ba'zıları müdahaleden halî olmamağla her yerleri ... olub ve kârhane ... ustalarının kârhanelerinde ... olan umurlarına karışdıklarına ... olub kat'en ... teaddileri men' ve def' olunmak için taraf-ı şer'den yedlerine ... hüccet-i şer'iyile görölüb mezbur ... ol vechile ... te'addileri men' ve def' olunmak için ferman-ı 'alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki hüküm-i şerifimle varid ... bu babda sadr olan emrim üzere 'amel

... sen ki Mevlana-yı mumaileyhsin mezbur es-Seyyid Mehmed Beğ yedinde olan emr-i hümâyûnum ve barat-ı 'alışanıma mugayer

Sayfa No: 72 Belge No: 123

... .. Osman ... Edirne Mahrusa-i Edirne'de kârhanelerde gazel ... mevitab ta'ifesiinden ashab-ı ... Mustafa ... bin Halil ve Hasan ... ibn-i Yusuf ve İbrahim ibn Mustafa ve Mehmed ibn-i Ali ve diğeri İbrahim ... ibn Ahmed ve es-Seyyid Abdi ibn Ahmed ve Ahmed ... ibn-i Mustafa ve Hüseyin ... ibn-i Mehmed ve Mustafa ibn-i Osman ve Salih ... ibn-i Hüseyin ve diğeri Mehmed ... ibn-i Ahmed ve Ali ibn-i Mehmed ve diğeri Hüseyin... ibn Ahmed nam kimesneler vesa'irleriyle veled ... veled... veled... vesa'irleri mecl-is-i şer'î şerif ... taife-i mezkûreden olub mahrusa-i mezburede beyit yazarı ve cami'-i atik kurbularında vaki' ... mütemekkin ve ... ashabından es-Seyyid Mustafa ibn-i es-Seyyid Mehmed ve es-Seyyid İbrahim ibn-i es-Seyyid Mehmed ve El-hac Ebubekir ibn-i Ahmed ve Mehmed Çelebi ibn-i Salih ve Ahmed Çelebi ibn-i Mehmed ve İbrahim Çelebi ibn-i Ali ve Mehmed ibn-i Ahmed ve Ali ibn-i Mahmud ve İsmail Çelebi ibn-i Ersin ve Hasan ibn-i İsmail nam kimesneler vesa'irleri muhızrlarında her biri üzerlerine takrir-i da'va idüb kadimi nizam üzere tüccarın taşradan getürdüğü ... kârhanelerimiz müteferrik bulunduğundan ittifakımız ile umurumuz kethüdamız olan kimesne ma'rifetiyle ustalarımız tevzi' olunub kârhanelerimizde gazel ile mevitab emti'ası işleyüb zikr olunan ... mütemekkin olan işbu merkûmuna ... ve kârhane ustalarımızı hilaf-ı ... hareketleriyle tarıkımız üzere tedib ne nush teknil ... ile başka çıkarılıub vesa'ir umur-u lazımeden ustalarımız kethüdamız olanlar ma'rifetleriyle reviyet olunub ... mezkûreyin mütemekkinleri kethudaları tarafından dahl ve ta'arruz olunmak üzere yüz on iki senesinde virilen nizam ... cari olub bir minval-i muharrir yüz altmış dört senesinde cümlemizin muhtarı ve re'y tedbirine razı olduğumuz işbu es-Seyyid Mehmed Efendi ibn-i nam kimesne ittifak ve iltimasımız ile taraf-ı şer'îden üzerimize kethüda nasb ve ta'yin olunub yedine virilen hüccet-i şer'îye mucibince berat-ı şerif 'alışandan sadaka ve ihsan buyurulmağla merkûm es-Seyyid Mehmed Efendi kalevvel umur-u lazime-yi reviyet itmek ... eyledikde merkûmun ustaları ve kethudaları cümlemiz bir esnaf olmağla bizim kethüdamız reviyet-i umur ider diyu hilaf-ı nizam-ı kadim ve mugayyer berat-ı şerif kethüdamızın itilaline ba'is olduklarından bizden ahvalimizi derdevlete 'arzuhal eylediğimizde mahallinde şer'îyle görölüb mahal-i nizam-ı kadim ve

mugayyer berat-ı ‘alışana müdahale idenler men’ ve def’ oluna diyu ‘ali ... i’ta buyurulmağın mezkûrundan ba‘de’n-nevâl ruku‘muz olanlardan istihbar olunub muceb-i berat-ı şerife ve mugayer emr-i münif müdahaleleri men’ olunmak matlubumuz ... ibraz eyledikleri berat-ı ‘alışana ve emr-i hümâyununun mazmunları külli vücûh ta’ife-i mezkûrenin takrir-i meşruhlarına muvafık bulunmağın zikr olunan ... mütemekkin olan taife-i mezkûreden her biri mazmun emr-i ‘alışanı ba‘de’l-i‘tirafdan mahrusa-i meburede ehle baba ta‘bir itdikleri ihtiyarları vesa’ir ... ehl-i vukufdan olan muharrirü’l-esami kimesnelerden ... hal ta’ife-i mezkûrenin balada tefsir ve beyan eyledikleri vech-i meşruh üzere ez-kadim-i nizam tarikaları ittifaklarıyla kethüdarları olan kimesne ma‘rifetiyle ... olunub sevkinde mütemekkin olanların kethüdarları taraflarından müdahale olunagelmişdir diyu ‘ale’t-tarik ... mevaciyelerinden haber virmeleriyle ... taife-i mezkurenin ez-kadim kethüdarları ma‘rifetiyle mer‘i olan nizamlarına sevkinde mütemekkin olan izaf-ı mezkure kethüdarları tarafından hilaf-ı berat-ı şerife mugayyer emr-i münif ta‘arruz ile ihtilal virilmek üzere esnaf-ı mezkure ve kethüdarlarına ber-muceb-i emr-i ‘ali tenbih olunub ... bi’t-taleb ... olundu. ... baba El-hac Mahmud’dan Osman

Sayfa No: 72 Belge No: 124

... .. ocaklığı olan ... Edirne Kazasının üç yüz elli dört-bir sülüs ve buçuk hums hane ‘avarızları mukabile Edirne ... viregeldikleri bir haneden on sekiz keyl şa‘ir ve on dörder kantar samanları yüz altmış altı senesine mahsuben cem’ ve tahsil oluna diyu mehrü’l-eşbah ağa yediyle ferman-ı ali ve suret-i defter-i mevkûfat ve ... olmağın imtisalen tevzi’ olundukda ... mevcuduna ba‘dü’z-zam cümle ‘ayan ittifakıyla beher mevcud haneye bir sene-i sabık yüzer keyl şa‘ir ve seksanar kantar saman eylediği defter ... ber vech-i ati zikr olunur. Tahriren fi el-yemü’l-hamis min şehr-i Rebiü’l-ahir sene seb‘a ve sittin ve ma‘in ve elf

Cem‘an sekiz ...

Karye-i Görüme hâne	27	rub‘ 1
Karye-i Sadıklı hâne	2	
Karye-i Münteciler hâne	2	
Karye-i hâne	1	rub‘ 1
Karye-i hâne	7	

Karye-i Sufiler hâne	1	
Karye-i Hafya hâne	1	
Karye-i hâne	1	rub' 1
Karye-i hâne	1	
Karye-i hâne	1	
Karye-i hâne	1	
Karye-i hâne	1	rub' 1
Karye-i Abraklı hâne	7	
Karye-i Kum hâne	7	
Karye-i Samavlı hâne	7	
Karye-i Balbanlı hâne	7	
Karye-i ... hâne	7	
Karye-i rub'	1	
Karye-i ... rub'	1	
Karye-i Hâne	1	
...		
Nahiye-i Manastır'a tabi		
Karye-i ... hâne	2	
Karye-i Manastır ... hâne	17	
Karye-i Manastır ... hâne	17	
Karye-i Şahlı hâne	17	
Karye-i 'Aziz Halife sülus 1 hâne	1	
Karye-i ... hâne	1	rub' 1
Karye-i Koyun Beykârı hâne	1	
Karye-i ... hâne	1	
Karye-i ... hâne	1	
Karye-i ... hâne	7	rub' 1
Karye-i ... hâne	7	rub' 1
Karye-i ... hâne	1	

Karye-i ... obası hâne	1	
Karye-i Dermenli hâne	7	
Karye-i ... rub‘	1	
Karye-i Kayalidere rub‘	1	
Karye-i Şahkulu rub‘	1	
Karye-i İskender Bazarı rub‘	1	
Karye-i Müsellem Danişmand rub‘	1	
Nahiye-i ...		
Karye-i Kurudere hâne	17	
Karye-i Kurudere hâne	7	rub‘ 1
Karye-i Kuru Beykâr hâne	7	rub‘ 1
... nahiye rub‘	1	
Koyunlu ... maktu‘ keyl şa‘ir	32	
Saman	29	

Sayfa No: 73 Belge No: 125

Akzâ kuzzâtü'l-müslimîn evlâvülatü'l-muvahhîdin madenü'l-feza'îl ve'l-yakîn râfî'î î'lamî ş-şerife ve'd-dîn vâris-î 'ulûmu'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtass bî-mezîd-î 'înayete'l-meliki'l-mu'în Mevlana Edirne Kâdîsî zidet fezâîlihi ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ü'l-hamîd ve'l-mekarim el-muhtass bîmezîd-î 'înayete'l-meliküd-daim Edirne Bostancıbaşısı dame mecîdihu ve kal'ası dîzdarı zide hafaza tevki'î refi'î hümâyûn vasıl ... ma'lûm olaki Dimetoka sakinlerinden sabıka-î ... mübaya'acısı ve hâlâ ba-ferman-ı 'âli ... kal'asında kal'a ... olan Malkoçoğlu Mustafanın bundan akdem altmış bir senesinden Asitane-î sa'adetin tevab'î fezalihini mübaya'asını me'mur kılındığı ... ahz ve tâhsili hususunda eslaf ve ihlafi eserlerine iktiza ve bâk ve münifi ... göndermeğe iktiza îder îken tema' hamında nâşi göndermediği ve haber eylemekle mahşuş ve mahlut ve anla gayr-u Salih olduğu ve canib-î beytü'l-mal ... idra ... eyladığı olmağla 'ibret-î sa'irin i'dam ve izalesi fermanım olmuşkin canib-î ... isal ve ... îtdığı ... tazminen olmak vechiyle hâzine-i 'amire on beş bin guruş teslîmi ta'ahhüd îdub bir seneye dek eda ve tekml eylemek üzere altmış iki senesi ... evahiri tarihiyle vîrdiği memhur ve ...

baş muhasemede mahfuz ve mukayyed olmağla imdi merkûmun ber-vech-î muharrir memhur ve ... ile müte'ahid olduğu akçenin hazine 'amîrem ve ... ihrac olunub emr-î 'alışanın mevzu'an îrsal olunan bir kıt'a musahhîh mucibince tahsili fermanım olmağın iş bu emr-î 'alışanım istar ve dergâh-ı mu'allam gediklilerinden Süleyman zidet emcidihu ile îrsal olunmağla vüsûlunda senkî müma ileyhimsiz merkûm Malkoçoğlu Mustafa canib-î miriye ... eylediği cesaret-i mukabelesinde katlinden bedel 'afı olmak üzere müte'ahhid olduğu salifü'z-zikr on beş bin guruşun vîrdiği memhurey ... tahrir olunan ve ... bîr kaç def'a mürûr itmekle bier dürlü ibrar-ı gadr ve ... îdecek halet olmamağın mahfuz ve mukayyîd olan ... mezkûru mentuku üzere eger ... te'allül edaya mübaderet ... mübaşeret îder ise ... ve îlla kaffe-i emval ve ... ve ... mübaşir ma'rifetiyle ... ve bahalarından tahsil ve hakkında ahîr güne mu'amele zuhuruyla tekmil olacağı musammam ve mehfur ve ona göre hareket eylemesi için kendüye hakikat hâlîl ifham ve cevabı her ne yüzden olur ise ... ber- devletimdarım tahrîr ve ahlam itmeniz babında ferman-ı 'alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki hükûm-î şerifimle vüsûl buldukda bu babda vech-î meşruh üzere ... sūdûr olan iş bu emr-i celil ve ü'ş-şan vacibi'l-ittiba' velazimü'l-imtina ... mazmul ita'at makrumuyla 'amel olub hilafından hazer eylesesin şöyle bilesin 'alâmet-î şerîfe i'timad kılasın tahriren fi el-yevm's-sabi' 'aşer şehr-î Rebiyyül evvel sen seb'a ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye-i

El- Mahrusa

Sayfa No: 73 Belge No: 126

Akzâ kuzzâtü'l-müslimîn evlâ vülatü'l-muvahhîdin ma'denü'l-feza'il ve'l-yakîn râfi'-î î'lamî ş-şerife ve'd-dîn vâris-î 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bî-mezîd-i 'înayete'l-meliki'l-mu'în Mevlana Edirne Kâdîsî zidet fezâîlihi ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ü'l-hamid ve'l-mekârim el-muhtass bigâyetü'l-melikdi-da'im bi'l-fi'il Edirne Bostancıbaşı dame mecidihu kudretü'n-nüvvab ... Mevlâna Dimetoka Naibi zidet 'ilmihu ve'l-müstehfeteyn ... kal'ası dizdarı olan zeber hafaza tevki'i refi'-i hümâyûn vasl ... ma'lûm olaki a'zam takva-i selamiyeden olan ... kal'ası muhafazasında olan dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinin bin yüz altmış altı senesi mevacibi ve ... ve zemistan hadaka bahalar için Dimetoka sakinlerinden Ali Ağazade dimekle ma'ruf Abdi nam kimesnenin cibayeti 'uhdesinde olan altmış yedi senesi Dimetoka harbiyesi ... üç kıt'a tahrir ... ile havale olunan on sekiz bin altı yüz doksan

beş guruş serhadd-i mansurum mevacibi olmakdan naşi ol ... ol ... müktezi olan havale merkûm Abdi ... virmeyüb bu ana dek ... mevacibin tehirine ba'is bir keyfiyet olduğu ocak tarafından inha olunmağla imdi olan ... kollarının te'hir mevacibleri sebebi ile müptela-yı zaruret olduklarına kat'en rıza-yı hümâyûnum olmamağla meblağ-ı mezkûrun mu'accelen eda ve teslimi murad ... mülükânem olduğuna bina'en senki Mevlâna ve Bostancıbaşı ve na'ib muma ileyhimsin memalik-i mahrusamın sene ... hazinesinden bu vakte dek bir yerde mal kalmayub ve havale ... ekseri eda olunmuşken ve 'ale'l-husus meblağ-ı mezkûr a'zam serhadd-i mansurem mevacibi iken ... min el vücûh te'hir iktiza itmemekle bahane emr-i şerifim vürûdu günü her ne tarkla olur ise olsun havale-i mezkûru sebab-i tahriri ... muciblerince merkûm Abdi'den ma'rifetiniz ile tamamen tahsil ve eğer ... sabıkası üzere yine ... ve ... ider ise ahz ve ... kal'asına kal'a-i bend olunduktan sonra emval ve eşya ve emlakı ... ve kıymetlerinden tahsil ve tekml ve salyane-i ... teslim ve sub me'muruna teslim olunduktan sonra ... emr-i hümâyûnuma muhalif hareket itdiği için 'ibretü'l-gayr ve ... tertib olacağı ... kendüye tefhim ve keyfiyeti der 'aliyeme tahrir eylemeniz fermanım olmağın iş bu emr-i 'alışanım isdar ve ile irsal olmağla muhafazasının ... vürûdu müktezi Mezkûre mevaciblerin irsali ve olmağın heman emr-i şerifim vürûdu sa'atinde meblağ-ı mezkûru sebab-i tahrir ... mucibince merkûmdan talep ve eğer tamamen edasına müsara'at ider ise yine ... ve terahi sadrında olur ise bervech-i muharrir kal'a-i mezkûreye kal'a-i bend idüb mal ve eşyası ... ve bahalarından tahsil ve tekml ve teslim ve sub me'muruna ... ve keyfiyeti der-sa'adetime tahrir ve bu maldan zinharıma ... i'nad ve muhalefet itdirmeyub eylediği suretde bila te'hir cezası tertib olunacağı ... kendüye tefhim eylesin senki dizdarım ... cizyedar-ı mezburun kal'a bendi iktizâ ider ise kal'a-i mezburede ... ve kal'a-i bend idub asla ... emr-i şerifim ... tahliye sebilinden ve firar ve ... bigayet tevki eylemek babında ferman-ı 'alışanım sadr olunmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkda bu babda vech-i meşruh ... sūdûr olan iş bu emr-i şerif-i celilü'ş-şan vecibü'l- ... ve lazım-ü'l-ittiba'mın mazmun münifi ile 'amel olasın şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılasın tahriren fi el-yevmü'l-hamis 'aşer Rebiülevvel sene sitte ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye-i

El- Mahrusa

Sayfa No: 74 Belge No: 127

Akzâ kuzzâtü'l-müslimîn evlâ vülatü'l-muvahhîdin ma'denü'l-feza'il ve'l-yakîn râfî'-î î'lamî ş-şerife ve'd-dîn vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bî-mezîd-i 'înayete'l-meliki'l-mu'în Mevlana Edirne Kâdîsî zidet fezâîlihi ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ü'l-hamid ve'l-mekârim el-muhtass bigâyetü'l-melikdi-da'im bi'l-fi'il Edirne Bostancıbaşısı dame mecidihu kudretü'n-nüvvab na'ibi Mevlâna zidet 'ilmihu tevki'-î refî'-î humâyûn vasl ... ma'lûm olaki serhadat mansurundan Vudin Kal'ası muhafazasında olan Dergâh-ı Mu'allam bekçilerinin altmış altı senesi mevacibleri için altmış yedi senesine varınca iba ve ... ve tevab'î kazaları 'avarız malından bir def'a sebep-î tahrir hükmü ile havale olunan beş bin beşyüz guruş ... sa'ire ... olunmayub ... te'hir-î sebep tahrir hükmü mucibince tahsildarından tahsil ve salyane ... teslim ve der-'akab mahalline tesyir itdirilmek fermanım olmağın işbu emr-î şerîf-î 'alîşanım îsdar ve ile îrsal olunmağla vüsûlünde sîzki Mevlâna ve Bostancıbaşı ve na'ib muma ileyhimsiz kal'a-î mezkûre a'zam ... İslamiye olub ve muhafazasında olan Dergâh-ı mu'allam yeniçerilerinin bende-î mezbure mevacibleri tevzi'î bu akçenin tahsiline mevkûf olmağla muharrem eyyam ... olduğundan bir dürlü îcab îtmemekle heman emr-î şerîfim vardığı gîbî meblağ-ı mezkûru tahsildarından taleb ve bîr kaç günü sebep-î tahrîr hükmü mucibince tamamen tahsil ve salyane ... teslîm ve 'aceletü'l-vakt ... me'muruna iba'at ve tesyîr îdüb bîr dürlü ... te'hir zînhar ruhsat ve cevaz göstermemeniz babında ferman-ı 'alîşanım sadr olmuşdur buyurdum ki hükm-î şerîfimle vardıkda bu babda vech-î meşruh üzere ... sadr olan işbu emr-î şerîf ... vacibü'l-ittiba' ve lazımu'l-îmtînâlmîn mazmun-u ta'at makrunuyla 'amel olub hîlafıyla vaz' ve hareketten ihtiraz ve îctînab eylesesiz şöyle bilesiz alâmet-î şerîfe î'timad kulasız tahrîren fî el-yevmü'l-'ısrın şehr-î Rebülevvel sene seb'a ve sittin ve ma'în ve elf

Kostantiyye-î

El-Mahrusa

Sayfa No: 74 Belge No: 128

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l- muvahhidin ma'denü'l-feza'il ve'l-yakîn râfî'-î î'lamî ş-şerife ve'd-din varis-i 'ulûmu'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtass bî-mezid-i 'înayete'l-meliki'l-mu'în Mevlâna Edirne Kâdîsî zidet feza'ilihi ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ü'l-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'înayete'l-

melikî'd-da'îm Edirne Bostancıbaşı Hüseyin dame mecîdihu ve ... emacid ve'l-a'yan Edirne a'yanından ... Hüseyin ve ... Mustafa zide mecidihuma ve mefahirü'n-nüvvab ... hafız ve baba-yı 'atik ... kazaları na'ibleri zide 'ilmihum ve mefahîrû'l-emasil ve'l-akran a'yanları ve bu hususa mübaşir ... ile ol-canibde olan ... defteri Hacı Hüseyin zide kadruhum tevki'-i refi'-î hümâyûn vasl ... ma'lûm olakî tershane-î 'amirem sahasında mücerreden înşalarına mübaşeret mülükâkarem île karib ... deryaya nüzû'lerî için tekmillerine müsa'arat olan üç anbarlı ve üç kantarlı kalyonların levazım-ı înşalarına ... 'amel ... olan esbab-ı alınları lazimesî için Filibe ve havalisinden bu def'a mübaya'a olunana üç bin ... kantar mîrî Edirne'ye sallarıyla vürûdu haber vîrilmekten naşi Edirne ve Tekfur Dağı İskelesi'ne naklîne iktiza îden 'arabalar Edirne'den tedarîk ve îhrac ve lakin fukaraya mucib-î gadr ve te'addî olmamak için beher ... kontarına mübaya'a baki ... akçeden fazla hadd-î î-tidale tekmîline her ne iktiza îder ise tekaliflerinden takasa canib-î ahaliden vîrîlerek tahammül ve iskele-î mezbure nakl ve tesyîr îtdirilmesi babında bundan akdem sadr olan emr-î 'alışanım mucibince 'arabaların îcab iden zîyade ücretleri Edirne-den Tekfur Dağı-na gelince yol üzerinde hafız ve baba-yı 'atik ve fukaraların sa'at hesabını tevzi' ve icab iden husule tahsil ve ol-vechile tekmil ve teseyyüb olunması sūdûru emr-i 'alışanıma muhtac olduğu inha olunmağla anh-ı mezkûr zikr olunan kalyonların lazime-i înşaları için mübaya'a itdirilüb ve kalyonların ... bahara dek tekmilleri murad-ı hümâyûnum olmağla ne mertebelerde ... olduğu ve marü'z-zikr idüğü mukaddem sadr olan emr-i şerifimde bi'd-defa'at ... ve tevsil olunduğuna bina'en imdi mübaya'acının yedinde kalan miri akçeden ma'ada mukavele olduğu üzere her ne iktiza ider ise taraf-iahaliden ber-vech-i muharrir tevzi'i virilüb ve her kaç akçe viriyor ise her kazanın mikdar-ı hissesi tasrihiyle hüccet-i şer'îye olunub fukaraya gadr olunmamak için ba'dehu ... tezkiresi virilmek üzere

Sayfa No: 74 Belge No: 129

hüccet-i merkûme der-'aliyeme irsal olunmak şartıyla 'arabacılar ... Edirne'den tedarik ve taşradan 'araba vürûduna tevekküf olunmaksızın seri'en tehnil ve mübaya'acı ve ziyadesi ... tevzi'i mucibince ba'dehu yerlü yerinden tahsil olunmak üzere 'arabacılar sizki Mevlana ve Bostancıbaşı ve ... Hüseyin ve Bazarcı Mustafa muma ileyhimiz ber vech-i ... sizin tarafınızdan virilüb ... vürûd- emr-i şerifim günü ... merkûmun bir vukiyyesi gerüye kalmamak şartıyla cümlesi tehnil ve ale'l-'acele iskele-i

mezbura ... ve mübaya'acının yedinden baki kalan akçeden ziyade nakline her ne verirseniz Edirne ve hafız ve baba-yı 'atik ve ... kazaları sa'at hesabıyla ... olmak vechiyle fukara-i ahaliye gadr olmamak üzere hazine tezkiresi virilmek için her kazanın hissesi 'arabacıların mikdarları ... hüccet-i şer'iyeye itdirdüb hüccet-i mezbureyi der-'aliyeme irsal ve 'arabacıyatının bir akçe hakkı ketm ve kat' olunmakdan ve taşradan veyahud zikrolunan kazalardan dahi 'araba gelüne diyu tevki' eylemekden ictinab olunmak şartıyla her ne vech ile olur ise olsun bi'l-nefs kendüleriniz bu ... başına varub kendü yedleriniz ile tehmilde mübaderet gösterecek seri'en nakl ve irsaline ihtimam ve bu def'a dahi tahrirat ve ihya ile naklini te'hir ve imrar-ı vakt itmekden mücanebet-i tam eylemeyesiz ve sizki na'ibler vesa'ir a'yansız zikr olunan ahnın ziyade nakliyesinde kazalar ... sa'at hesabıyla ber mucib-i tevzi' icab iden hisseleri her ne ise vürüd idecek hüccet-i şer'iyeye mucibince canib-i mirinden i'tası mukarrer olmağla virmekte muhalefet eylemeyesiz ve siz ki mübaşirler kadimsiz me'mur kılındığın ahn-ı mezkûrun ber-vech-i muharrir nakline müsara'at ve ... ve bir an evvel ... ve erbab eylemek babında ferman-ı 'alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkda bu babda vech-i meşruh üzere ... südür olan işbu emr-i şerif-i celilü's-şan ve ... ittiba' ve lazımu'l-imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amel olub hilafından hazer eyleyesin şöyle bilesin 'alame-i şerife i'timad kılasmın tahriren fi el-yevmü's-salis 'aşer şehr-i Rebiülevvel sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye-i

El- Mahrusa

Sayfa No: 75 Belge No: 130

Akzâ kuzzâttü'l-müslimin evlâ vülatü'l- muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i î'lami's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûm enbiya ve'l-mürselin el-muhtass bî-mezid-î 'înâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdîsi zidet fazlihi ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran kethüda yeri ve yeniçeri serdarı ve a'yan ve ... zide kadruhum tevki' refi' hümâyûn vasl ... ma'lûm olaki hazine-i 'amirem defterleri mucibince ... 'amirem ocaklıklarınından Edirne ahvarı ocaklığı olan kazalardan ilhakat Edirne Kazası'nın üç yüz elli beş ve bir sülüs ve buçuk hums 'avarız hanesiyle bir ve bir sülüs ve bir hums 'avarız hanesi Koyunlu Karyesi'nin ... otuz iki keyl şa'ir ve yirmi dokuz kantar saman maktu'ları olmak üzere 'avarızları mukabelesinde viregeldikleri şa'ir ve samanları cem' ve tahsil olunmak lazım gelmeğin der-'uhde olunub yedine mühürlü ve nişanlı

mevkûfat defteri sureti virilmekle mucibince cem' ve tahsil itdirilmek fermanım olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle mübaşir-i mezbur vardıkda bu babda sadr olan emr üzere 'amel idüb dahi sene-i mezbura mahsub olmak üzere kaza-i mezkûrun ol-mikdar 'avarız hanesinin beher hanesinden on sekize keyl şa'irden altı bin üç yüz doksan sekiz keyl şa'ir ve on dörder kantar samandan ve dört bin dokuz yüz altmış yedi kantar samanların ve karye-i mezburun ol-mikdar şa'ir ve samandan maktu'ların irsal olunan mühürlü ve nişanlı mevkûfat defteri mucibince vakt ve zamanıyla cem' ve tahsil ve ... mezbura teslim itdirdüb hilaf-ı emr-i defter kimesneye te'allül ve muhalefet ve bu bahane ile re'aya fukarasına celb-i mal sevdasıyla bir dürlü cevır ve te'addi eylemekden bigayet ihtiraz ve ictinab eyleyesin şöyle bilesin 'alamet-i şerife i'timad kılasın tahriren fi el-yevmü's-sabi' 'aşer zilhicce şerife sene 1165

Kostantiniyye-i El-Mahrusa

Sayfa No: 75 Belge No: 131

Akzâ kuzzâttü'l-müslimin evlâ vülatü'l- muvahhidin ma'denü'l-feza'il ve'l-yakîn râfi'-i'lami's-şerife ve'd-din varis-i 'ulûmu'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtass bî-mezid-i 'înâyete'l-meliki'l-mu'în Mevlâna Edirne Kâdîsi zidet fazlihi tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ... ma'lûm olaki Mahrusa-i Edirne sakinlerinden hacceh Hadice nam hatun südde-i sa'adetime 'arzuhal idüb Edirne'de vaki' merkûm ve meğfurlar Sultan Bayezid Han'a evkafın kâtibi olan zevci Mehmed Efendi dimekle ma'ruf kimesne bin yüz altmış üç senesinde fevt oldukda muhalledatı ... ile validesi ve ... olduğu kızı Fatma nam sağıriye ve muhallafat-ı merkûmdan ... mutasarrıf tarafından vekil olduğu kebir kızı ve ögey kızı nam hatunlar ile ögey oğlu Edirne sakinlerinden Hacı İbrahim kimesneler intikal idüb mütevefa-yı mezbur Mehmed Efendi kitabet nam merkûmu hayatında hüsn-ü rızasıyla oğlu mezbur İbrahim beş bin guruş mukabele ferağ ve ... meblağ mezburu ahz ve kabz eyledikten sonra ögey kızı mezbure gerek muhallafatdan ve gerek meblağ-ı mezburdan kendi hissesiyle vasiyesi olduğu sağır-i mezburenin ve vekili olduğu kebir-i mezburenin hisselerini asaleten ve vesayeten ve vekâleten taleb olmak ... mezbur El-hac İbrahim meblağ-ı mezbur ... mirasa idhal ... diyu hilaf-ı şer' te'allül ve muhalefet üzere olduğun bildürüb ... husus için ol-tarafa emr-i şerifimle mübaşir ta'yin olunan Dergâh-ı Mu'allam Çavuşlarından kudretü'l-emasil ve'l-akran ... Çavuş zide kadruhu ma'rifetiyle şer'iyle görülüb icra-yı hak olunmak babında emr-i şerifim rica eylediği ecluden mahallinde şer'iyle görülmek emrim olmuşdur buyurdum ki

vüsûl buldukda bu babda sadr olan emrim üzere ‘amel ... Çavuş-u merkûm ma‘rifetiyle şer‘iyle görölüb icra-yı hak olunmak babında emr-i şerifim rica eylediği ecden mahallinde şer‘iyle görölmek emrim olmuştur buyurdum ki vüsûl buldukda bu babda sadr olan emrim üzere ‘amel ... çavuş-u merkûm ma‘rifetiyle ihzar ... kılub mukaddema bir def‘a şer‘le görölüb fasl olunan hususların ... hak üzere mukayyid olub göresin i‘lam olunduğu üzere ... ol-babda müktezası şer‘i kadim ile ‘amel idüb ... ba‘d ... icrâ-yı şer‘ ve ... mezbur ... şer‘i üzere isbatına ... olmaya hilaf-ı şer‘ te‘allül ve niza‘ itdirmeyesin min-ba‘d-ı şer‘-i şerife ve emr-i hümâyûnuma muhalif kimesneye te‘allül ve tereddüd itdirmeyüb ... ‘alaka ve medhali olmayanları bunun ... der-‘aliyyede ‘arz idüb husus-u mezbur için bir ... emr-i ... irsaline muhtac eylemeyesin şöyle bilesin ‘alâmet-i şerife i‘timad kılâsın tahriren fi evasıt-ı Rebiülevvel sene seb‘a ve sittin ve ma‘in ve elf

Kostantiniyye-i

El-Mahrusa

Sayfa No: 76 Belge No: 132

Akzâ kuzzâttü’l-müslimin evlâ vülatü’l- muvahhidin ma‘denü’l-feza’il ve’l-yakîn râfi‘-i î‘lami’ş-şerife ve’d-din varis-i ‘ulûmu’l-enbiyâ ve’l-mürselin el-muhtass bî-mezid-î ‘înâyete’l-meliki’l-mu‘în Mevlâna Edirne Kâdîsi zidet fezâlidî tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vasl ... ma‘lûm olaki Edirne sakinelerinden Haceh Hadice nam Hatun südde-i sa‘adetime ‘arzuhal idüb Edirne’de vaki‘ merhum ve meğfurla Sultan Bayezid Han’a ... evkafının katibi iken bundan mukaddem bin yüz altmış üç senesinde fevt olan zevci El-hac Mehmed Efendi dimekle ‘arif kimesnenin muhallafat ve emvâl ve eşyası ... ile validesi ve ... olduğu Fatma nam sağır ile mütevefayı mezburun oğlu olan Edirne sakinlerinden Hacı İbrahim nam kimesneye intikal itmiş iken mezbur Hacı İbrahim ziyade tama‘kâr olmağla muhallafat-ı merkûmdan hissesine isabet ideni olmağla kana‘at itmeyüb hemşiresi diğeri Fatma nam hatun ile ... ve ... olub emvâl ve eşyayı hilaf-ı şer‘-i şerif ... a‘yan ve mütegalibeye ... zabt ve gadr eylediklerinden ma‘ada zevci mütevefa-yı mezbûrun hayn-ı vefatında kendi malı olamk üzere ... dokuz buçuk kise akçesi mütevefa-yı mezburun ... olduğuna ... mevcut iken meblağ-ı mezbur için mütevefâ-yı merkûmun terekesidir diyu ... zabt ve miras idhal ve mehrini dahi virmeyüb bundan akdem hakkının tahsili için isdar eylediği emr-i şerifimle varub taleb eyledikde ... olan emr-i ... diyu ‘illet ile ita‘at-ı şer‘-i şerif ... münif itmeyüb ve

mezbur ile ... mehri mümkün olmayub ziyade mağdur ve ... olduğun bildirüb çavuş mübaşire ... zevci mütevefâ-yı mezburun ... muhallafat ve emvâl ve eşya ve ekseri hissesi ve mehri ve kendi malı olmak üzere ... mütevefâ-yı mezburun ... olan meblağ-ı mezburu asaleten ve vesayeten şer'iyile bi't-tamam tahsil ... Edirne'de te'allül ihkak-ı hak olunmaz ise Asitane-i sa'adetime ihzar ve huzur-u asafide mürafa'a ... ve ihkak-ı hak olunmak babında emr-i şerifim rica eylediği ecluden mahallinde şer'iyile görölüb ihkak-ı hak olmaz ise Asitane'ye ihzar olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki

Sayfa No: 76 Belge No: 133

Dergâh-ı mu'allam çavuşlarından husus-u mezbure mübaşir ta'yin olunan ... emasil ve'l-akran Hüseyin Çavuş zide kadruhu vüsül buldukda bu babda sadır olan ferman-ı celilü'l-kadr mucibince 'amel dahi mezbur Hacı İbrahim Çevuş muma ileyh ma'rifetiyle meclis-i şer'e ihzar ve şer' ve mukaddema bir vaki' şer'iyile görölüb fazl olunmayan hususların tamam hak ve 'adl üzere mukayyid olur göresin i'lâm olunduğu üzere ise ol-babda müktezâ-yı şer'-i kadim ile 'mael idüb ... mezbur Hacı İbrahim müdda'asını vech-i şer' üzere isbata karar olmaya zevci mütevefâ-yı mezburun müntefil muhallafatdan kendü hissesi ve mehri ile sağır mezburenin hissesine asaleten ve vesayeten ve mütevefâ-yı mezburun zımmında olan mühür meblağ-ı mezkûru ... hükm ihkak-ı hak olmaz ise çavuş muma ileyh ma'rifetiyle huzur-u asafide mürafa'a-i şer' olamğla ... mezburu Asitane-i sa'aderime ihzar eylemeyüb mazmun emr-i şerifimle 'amel olasin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılasın ... tahriren fi evasıt-ı şehri Rebiülevvel sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

El-Mahrusa

Akzâ kuzzâttü'l-müslimin evlâ vülatü'l- muvahhidin ma'denü'l-feza'il ve'l-yakîn râfi'-i î'lami's-şerife ve'd-din varis-i 'ulûmu'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtass bî-mezid-i 'înâyete'l-meliki'l-mu'în Mevlâna Edirne Kâdîsi zidet fezâilîhi ve ifiharü'l- emacid ve'l-ekarim cami'ü'l-hamid ve'l-mekârim el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-meliki'd-da'im Edirne Bostancıbaşı dame mecidihu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ... ma'lûm olaki Celbi Ta'ifesi südde-i sa'adetime 'arzuhal idüb bunlar Asitane-i sa'adetim tarafına ... olmak üzere varub Rumili canibinden işтира eyledikleri ağnamları Asitane'ye getürdüklerinde karşıdan ustası olan nam kimesne hilaf-ı şer' ve kanun ... hak bin yüz

altmış senesinde taraf-ı basri ve kefilimle diyu yirmişer otuzar ve kırkar guruşların almadıkça ağnamların Asitane tarafına salıvirmeyüb zulm ve te'addisinden ahvalleri diğer gün olduğun bildirüb mezburun hilaf-ı şer' ... hak ol-bahane ile olduğu girü istirdad ve fima-ba'd taraf-ı basri ve kefilimle namıyla akçe talebiyle zaim olan zulm te'addisi men' ve def' olunmak babında siz ki muma ileyhimasız sende hitaben emr-i şerifim rica ile geliri eelden vech-i meşruh üzere 'amel olunub hilafından ittika ve mücanebet olunmak babında ferman-ı 'alışımın sadır olmuşdur buyurdum ki vüsül buldukda bu babda sair olan ferman-ı celilü'l-kadrim mucibinve 'amel idüb ... vech-i meşruh üzere mezkûrun hilaf-ı şer'i şerif ve bigayr-ı hak olduğu her ne ise ba'd-ı ... hükm idüb girü istirdad ve fima-ba'd taraf-ı basri ve kefilimle namıyla akçe talebiyle zahir olan zulm ve te'addisini men' ve def' eyleyüb mazmun emr-i şerifimle 'amel olasıñ şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılasın tahriren fi evasıt-ı şehri Rebiülevvel sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf

Kostanitiniyye-i

El-Mahrusa

Sayfa No: 76 Belge No: 134

Akzâ kuzzâttü'l-müslimin evlâ vülatü'l- muvahhidin ma'denü'l-feza'il ve'l-yakîn râfi'-i î'lami's-şerife ve'd-din varis-i 'ulûmu'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtass bî-mezid-î 'înâyete'l-meliki'l-mu'în Mevlâna Edîrne Kâdîsi zidet feza'il iltifat ve'l-müstahfazeyn ... Kal'ası vüzerâ-yı zide hafız tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ... ma'lûm olaki sen ki Mevlâna muma ileyh Ali zade Osman zidet feza'ilihisin südde-i sa'adetie mektub gönderüb Mahrusa-i Edirne'ye tabi' Nefs-i Üsküdar mütemekkinlerin Dergâh-ı Mu'allam yeniçerilerinden olub zabıtım a'rifetiyle ihzar-ı şer' olunan Ahmed oğlu Ali ... dimekle ma'ruf kimesne müfsid ve kendi halinde olmayub ... olub ... ehl-i 'arzin 'arzını ... ile emvâl ve eşyalarını nehb-i garet-i tesaddi itmek 'adet-i müstemirresi olduğundan ma'ada bundan akdem karye-i mezburede ... maktûl bulunan karındaşı Ahmed nam kimesnenin dahi katili olmak ... merkûm Ali katl-i nefse cesaret eylediği mütevatir ... olmağla bu ... akval ve ef'alinden fukara-yı ra'iyet muzdarib ... ve 'adem-i ehemmiyet ile perakende ve perişan olmamaları emr-i mukarrerdir diyu merkûm Ali'nin su'i halini ... cema'ati müslimin bi'l-müvacehe ihbar itmeleriyle te'min-i 'ibad için merkûmun ... ve mazeretini 'ibad ise üzerinden men' ve def'

olunmak için emr-i şerifim virilmek ricasına vaki' hali husus-u mezbur vech-i meşruh üzere olduğunu mübeyyen hala Edirne Bostancıbaşı olan iftiharü'l-emacid ve'l-ekarşm Hüseyin dame mecidihu dahi başka 'arz itmeğin vech-i meşruh üzere zabıtım a'rifetiyle ... Kal'asında kal'a-i bend olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuştur buyurdum ki ... hükmi-i şerifimle vüsül buldukda bu babda sadır olan emr üzere 'amel dahi senki Mevlanâ-yı muma ileyhsin ber-vech-i meşruh mezkûr Ali'yi zabıtım a'rifetiyle ahz ve kal'a-i mezbureye irsal ve senki dizdar-ı merkûmsun mezkûru vüsülünde dizdarı olduğunun kal'a-i merkûmda hükmi-ü habs ve kal'a-i bend eyleyub ... için tekrar emr-i şerifim olmadıkça itlak ve sebebli tahliye olmakdan bigayet hazer ve mucanebet eyleyub mazmun emr-i 'alışanımla 'amil alasin şöyle bilesin 'alemet-i şerife i'timad kılasın tahriren fi evasıt-ı şehri-i Rebiülahir sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

El-Mahrusa

Sayfa No: 77 Belge No: 135

Akzâ kuzzâttü'l-müslimin evlâ vülatü'l- muvahhidin ma'denü'l-feza'il ve'l-yakîn râfi'-i î'lami's-şerife ve'd-din varis-i 'ulûmu'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtass bî-mezid-î 'înâyete'l-meliki'l-mu'in Rumili'nin Edirne kolunun nihayetine varınca vaki' mevali-i a'zam zidet feza'ilihim ve mefahirül- kuzzâttü'l-hükkam ma'den-i feza'il ve'l-keâm sa'ir kadılar ve na'ibler zide fazlihim ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran menzilciler zide kadruhum tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ... ma'lûm olaki Rumili ve Anadolu caniblerie umur-u mühime-i müste'cele ile iba'at olunan zehab-ı iyablarında mürûr ve nüzül eyledikleri menarlara yerlerinde olan ahkâm-ı şerifemde tahrir olunan mikdardan ziyade bargir talebi ve nizam-ı cedid şürûtu mucibince ulaklar yerlerinden ber-vech-i peşin virilmek üzere mu'in ilan sa'at başına onar akçeden ... ücret teklifi ve getürdükleri haric ... tüccar misillü niceler ... eşya ve bargirler havsale-i tahammüllerinden ziyade ihmal tehmini ve sürücü ... virilen ... nice eşya ... vaz'ı ile mu'tad olan hadd-i mu'inden ... terki ... misillü seneler ile mamalik-i mahrusam ... olan bargirlerin ... ve iza'atlarına ... menzilcilere ve fukara-yı ahaliye ... ba'is ihtilal nizamlarına ... olduğu haber virilmekle ol-vechile fermanndan ziyade bargir mütalebesiyle ve ... noksan ücret teklifi ve bargirlerin hal-i tahammüşşeri mertebesinden ziyade ve mu'tad-ı mu'inden ... terkî istishabı ve bu misillü ... ihtilal nizamına ba'is olacak nesnelere min ba'd ruhsat ve ceva zgöstermeyüb lâkin bu

bahaneyle ziyade nesne almak da'iyesiyle ulaklara eylememek ve hüsn-ü nizam üzere idaresi cümle ahalinin müterettibe-i 'uhde-i ihtimamları olan haletden olmağla menazilde müstevfi ... bargîrler ve ... mevcut ve ... vesa'îr lazımleri dahi vakt-i zamaniyla bîla noksan amade îtdîrîlüb gerek ulaklara ve gerek menzîlcilere hilaf-ı şurut ve mugayyer nîzam ve harekete ve ruhsat göstermekden bîgayete ittika ve ... hüsn-ü nizam üzere ... ve idarelerine olmak üzere îktîzasına göre kol kol ahkâm-ı şerifem tahrir ve îrsalî babında ferman-ı 'alî sadır olmağla sūdûr îden ferman-ı alî mucibince her kazanın sicilât-ı muhakemine sebt ve tescil ve mazmun münifine 'ale'd-devam ri'ayet sa'î cemil olunmak için divan-ı hümâyûnumdan emr-i şerifim tahriri babında iftiharü'l-emrû'l-ekabir bi'l-fi'il baş defterdarım Abdullah ... dame 'ulvuhu i'lâm îtmeğîn vech-i meşruh üzere 'amel olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuştur buyurdum ki sadra'zam ağalarından kudretü'l-emasi ve'l-akran Ahmed zide kadruhu hükm-i şerifimle vüsûl buldukda bu babda vech-i meşruh üzere... sūdûr olan ferman vacib ... ve lazımlü'l-îmtîsalimîn mazmun îta'at makrunuyla 'amil olub hilafından tevki ve mücanebet eyleyesiz şöyle bilüb 'alâmet-i şerife i'timad kılasız Tahriren Fi Evail-i Rebiülahir sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye-i

El- Mahrusa

Sayfa No: 78 Belge No: 136

Desturum ... müşîrûn mevfumun nizamü'l-'alem müdebbîr ... umuru'l-memhuru'l-fikrû's-sakıb ... mehammü'l-en'am mümehhed ve abniyyan ... ve'l-ikbal müşîr ve erkanü's-sa'adet ve'l îclal atfü'l-melikü'l-a'lâ Rumilinin Edirne kolu yemin yesarıyla nihayetine varınca vaki' vüzerâ-yı 'azam adamallah ... i'lalihim ve 'azamü'l-ümera-yı kîram efahimü'l-küberâ-yü'l-fiham 'uluvvü'l-kadr ve'l-ihitiram ashabü'l-ferdü'l-ihitşam el-muhtass bî mezîd-i 'înâyete'l-meliki'l-'alî mîrmiran-ı kiram dame ikbalihim Akzâ kuzzâttü'l-müslimin evlâ vülatü'l- muvahhidin ma'denü'l-feza'il ve'l-yakîn râfi'-i î'lami's-şerife ve'd-din varis-i 'ulûmu'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtass bî-mezid-i 'înâyete'l-meliki'l-mu'în mevali-i fiham zide fazlihim ve mefahirü'l kuzzât ve'l-hükkam

Sayfa No: 78 Belge No: 137

Ma'denü'l-feza-î ve'l-keîâm kadılar zide fazlîhim ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran kethüda yerleri ve yeniçeri serdarları ve malikane mutasarrıfları ve voyvodalar ve havass ve evkaf zabıtları ve harb erleri ve a'yan-ı vilayet ve işyerleri zide kadruhum tevki'-i refi'-î hümâyûn vasl ... ma'lûm olaki hâlâ mevsim-i bahar hülûl itmek hasebiyle ağaçlar yapraklanub zümre-i eşkıya dağlarda yaslanub idecek zamanlar gelmekle böyle hengâmda ... ve yerlüden kutta'-i tarık ve başıboş ... ta'ifesi vesa'ir haramzadeler köşe-i hafadan zuhur ... isal-i muzırrat ile ihmali ve ebnâ-i sebili ... idegeldikleri öteden berü mücerreb olmağın ol-makule eşkıyanın ... tahsil olunarak hudud ve ... dahilinde her ne mahalde eşkıya zuhur ider ise ... aman ahz ve ceza-yı şer'ileri tertib ile te'min taraf ve misalin ... ve tatmin kalub 'ibare-i sa'i ve ictihad olunmak lazım vakt ve hâl olmak hasebiyle bu hususda ihtimam ve dikkat ve eşkıya taifesi bir mahalde ... cem'iyet üzere bulunub üzerlerine varılmak münasib görüldüğü suretde herkes kendiye semt ve münasib olan mahallerin hükkâm ve zabıtanı ile haber ... bi'l-ittifak ahz ve ... mübaderet ve te'dibat-ı meşru'aları icrasıyla tedhir-i

Sayfa No: 78 Belge No: 138

memleket ve emniyet ebna-i sebil ve ahali ve ra'iyete sarf-ı müteferridet olunmak üzere başka başka evamir-i şerifimle cümleye tembih ve tavsiye olunmağla siz ki vüzera müşar vesa'ir muma ileyhsiz ... mahsusen işbu emr-i şerifim isdar ve ... divan-ı hümâyûnumdan kudretü'l-emacid ve'l-a'yan Mehmed Haki zide mecidihu ile irsal olunmuşdur ve vech-i muharrir bu babda cümleler ... ve hareket ve taht-ı hükûmet ve kazalar dahilinde ... eşkıya olan mahalleri hali olmayub hudud ... dahilinde birden veya ikiden veyahuddan ziyade eşkıya bulunduğu ve başıboş levendad makûlesinin isal-i hasarete cesaret eyledikleri haber alınur ise nutk-u aman ve zaman virmeyüb 'ali ... hâl ahz ve ele getürmesine vakt ve eğer cem'iyetleri zuhur ider ise balada zikr olunduğu vechle beraber ... semt ve münasib olanlar ile haber ... 'ale'l-ittifak üzerlerine varılıb ... hâl ahz ve ceza şer'ileri tertib ve icra ile zarf ve mesaliki zecr ve eşkıyadan ... sarf-ı kudret ve sükkân-ı memleketi ve fukara-yı a'iyyeti ve ebna-i sebili iraha ve tatmine nezl-i tab ve ... idüb lakin bu bahane ile şekavet de 'alâkası olmayanlar ta'arruz olunduğu ve fukara-yı ra'iyet teklif ... tahammülü vesa'ir vücûh-u mezalim ile bir ferd ... vuku'u veyahud ahz-ı eşkıya hususunda isti'anat olundukda

umur ve ve ihmaller zuhuru ve işbu emr-i şerifimi celb-i mala ve ahz muzlimeye alt ve vesile ittihaz ve bir ferдин nahak beş akçesi alındığı istima' olunmak lazım gelür ise siz ki vüzerâ müşar ve hükkâm ve zabitan-ı muma ileyhimsiz kat'en gadr ve olunmayub vaki' olan tazmin ve siz ki mâlikane mutasarrıfları ve voyvodalarsız mukata'alarınız ... ref' olunmağla iktifa olunmayub bila tereddüd cezalarınız tertib olacağından muhakkak bilüb ana göre her halde intibah üzere hareket ve ferman-ı hümâyûnuma mügayer halatdan gayetü'l-gayete hazer ve mücanebet olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuştur buyurdum ki sūdûr olan ferman-ı vacibü'l-ittiba' ve lazımü'l-imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olub hilafından tehaşi ve mücanebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriren fi evasıt-ı cemaziyelevveli sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf ... mucibe mektub sadr-ı 'alidir.

Kostantiyye-i

El-Mahrusa

Sayfa No: 78 Belge No: 138

'İzzetlü ve faziletlü hazretlerinin huzurlarına ...safıye ve tesliman ve fiye ittifahıyla ve şera'i şî'ar Rumilinin Edirne kolu yemin ve yesarıyla nihayetine varıca vaki' olan kuzzat ve müvab efendiler zide fazlihim ve mefahir'l-emasil ve'l-akran kethüda yerleri ve yeniçeri serdarları malikâne mutasarrıfları ve voyvodalar ve havass ve evkaf zabıtları ve il erleri ve a'yan-ı vilayet ve iş erleri zide kadrum ba'dü's-selam inha olunur ki mevsim-i bahar hülûl itmek hasebiyle ağaçlar yapraklanub eşkıya ve kutta'-i tarık ve haydud ve sa'ir meram makuleleri köşe-i zuhur ve ahali ve ebna-i sebil isal-i muzırrat eyledikleri ... olamğla imdi ol-makule eşkıya taht-ı hükûmetiniz dahilinde her ne mahalde haber alınur ise 'ali ... hal ele getürmeğe vakt ve ... zuhur ider ise ... münasib olanlar ile haberleşerek üzerlerine varılıb ahz ve ceza-yı şer'ileri tertib ve icra ile ... ve mesalik îrahe ve tatmine nezl-i mukadderet eylemeniz babında sadır olan ferman-ı 'alışan mucibince mektub tahrir havacegân divan-ı hümâyûn Mehmed Haki Efendi ile irsal olunmuştur. İnşa'allahü te'ala vüsûlünde mucib-i emr-i 'ali abed-i 'amel ve hareket eyleyesiz. Sadr-ı 'ali ... Mektub sadr-ı 'ali kenarıdır. Benim 'izzetlü sa'adetlüizzetlü paşalar ve faziletlü efendiler vesa'ir muma ileyhimsiz ... hükûmetinizde vaki' ve mesalik ve cevr-i eşkiyadan ... matlub hümâyûn cihandarı olmağla sa'ireye bir dürlü kıyas olunmayub bundan sonra her kimin dahl-i hükûmetinde bir kimesneye malaisabet ider ise ol hududun

hükkâm ve zabitanından tazmin ve kendüleri dahi iktizasî üzere tedib olunacakları cümleler muhakkak bilüb ber-muceb-i emri 'ali dahl-i hududunuzu 'ale'd-devam muhafazaya ziyade ihtimam ve dikkat ve rehavet ...mülâhaza ile bu babda tekasül ve rehavetden bigâyet ... ve mübaderet eyleyesiz.

Sayfa No: 79 Belge No: 139

Destûrunü'l-mükerremden müşirunü'l-mefhumun nizamü'l-'alem müdebbir umuru'l-memhurü'l-fikrî's-sakıb ... imhamü'l-enam mümehhid ... devlete ve'l-ikbal müşir-i erkan-ı sa'adetü'l-iclâl melikü'l-'ali Rumilinin öte kolu yemin ve yesarıyla nihayetine varınca vaki' olan ... 'azam adamallah ... iclalihim ve 'azimü'l-ümera-yı kîramü'l-fihamü'l ve'l-kadr ve'l-ihtiram ashab ... ve'l-ihtişam el-muhtass bî mezîd-i 'înâyete'l-meliki'l-'ali mîrmiran-ı kiram dame ikbalihim ve Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l- muvahhidin ma'denü'l-feza'il ve'l-yakîn râfi'-i î'lami's-şeri'at ve'd-din varis-i 'ulûmu'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtass bî-mezid-i 'înâyete'l-meliki'l-mu'în mevali-i fiham zidety feza'ilihim ve mefahirü'l-kuzzât ve'l-hükkam ma'denü'l-feza'il ve'l-keâm kuzzat ve nüvvab zide fazlîhim mefahirü'l-emasil ve'l-akran... ve voyvodalar ve kethüda yerleri ve yeniçeri serdarları vesa'ir zabitan ve a'yan-ı vilayet ve ahali-i memleket ... kadruhum tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ... ma'lûm olaki memalik-i mahrusamda olan fukara-yı ra'yyet ve ahali-i memleketin husul sübab-ı rahat ve 'arıza-i mezalim ve te'addi başdan emniyet ve selametleri matlub-u hümâyûnum olmakdan naşi tahsil-i amire ve rahat kalub 'ibadullah için her bir eyalet ve liva dahillerinde bulunan kazat ve kurada ... zuhur ... da 'avi

Sayfa No: 79 Belge No: 140

şer'ie ... eyalet-i Ruscuk mutasarrıflarına ve yahud mütesellimlerine müdda'iler varub iştika ve ihkak hak olmak istid'u eylediklerinde mahallinde ... huzur-u şer'i ihzar ... itdirmek için ...ve mütesellimler tarafından buyruldu ile hafif ...bir veya iki ve üç ve nihayet beş nefer adam ile mübaşir göndermek üzere memalik-i mahrusamda vaki' bi'l-cümle vülat ve hükkam evamir-i şerifimle her sene ve her vakitte tembih ve te'kid olunmaktan naşi kesret mübaşirlerin te'addi ve ...'ibadullah bir mikdar emin ve müsterih olmuşken der 'aliyyeme gelen şakiler kesret mübaşirlerin zulm ve te'addilerinden bir ... hâl ve muzdarib ... oldukların ifade ve inba' eylediklerinden

gayrı der ‘aliyyemden ba‘zı umuruyla me‘mur olanların gibi zabitan ve a‘yan ve ahali taraflarından kusur ve rehavet sūdūr ise ol makulelelerin nefer ve kal‘a-i bend ve belki tertib

Sayfa No: 79 Belge No: 141

ceza ile sa‘ir mucib-i gayret olmak için isim vesimleriyle vülad ve mütesellimler tarafından der sa‘adetime ‘arz ve işaret ve eğer onların i‘anet ve mezahiretde kusur itmeyecekleri ve hakikü’l-mu‘avenet mübaşir ta‘yin ile işler husule geleceği ... iken mücerred ahali-i memlekete ve fukara-yı ra‘iyyet isal-i hesaret için vülad ve mütesellimler tarafından ziyade adam ve bayrak ile mübaşirler ta‘yin olunacak olur ise ol-vakde onların dahi haklarından gelinmek üzere keyfiyet-i ahali taraflarından ‘ali vech ... ‘arz ve ... iş‘ara mübaderet olunarak mübaşirler hususuna sabıkı üzere nizam virilüb ila maşa‘allahü’tē‘ala tdestur-u amel tutulmak için nizam-u merkûm işbu emr-i şerifimle ma‘en cem‘i muhakemede sicilata sabt ve kayd ile mazmun münifi cümleye i‘lan ve müşa‘at ve nizam-ı merkûmun bundan sonra serimü ... ve ihlalinden ... hazer ve mücanebet oluna şöyleki nizam-ı merkûmun bundan sonra hilafına hareket olunduğu haber alınır ise ol-makûle hilaf-ı nizam-ı hareket her kimin tarafından ... ider ise bila tereddüd ve ... şedide şahaneme mazhar olacakları ... istihaldir ... keyfiyet-i mezburenin sıhhat-i vuku‘u vasl ve rica iştihar ve tahakkuk olmağla ve ... olan fukara-yı ... üzere ... olduklarına kat‘en rıza-yı hümâyûnum olmayub her halde ... ve rahat ... muzlime ve mahiyet olmaları mütalib ... olmak hasebiyle mukaddema karar ... olan nizam-ı mezkûr ile ‘amel ve hareket ve min ba‘d hilafına ruhsat ve cevaz göstermekden hazer ve müba‘adet olunmak babında muharriren ferman-ı hümâyûnum ...

Sayfa No: 79 Belge No: 142

sūdūr olmağın mahsusen işbu emr-i şerifim isdar ve sadra‘zam ağalarından olan kudretü’l-emasil ve’l-akran Ömer zide kadruhu ile irsal olunmuşdur. İmdi mukaddema şerefsūdūr olan emr-i şerifimle mucibince husus-u mezbure ‘ale’d-devam i‘tina ... ve ber vech-i muharrir da‘vi şer‘iye için vülad ve mütesellimler tarafından buyruldu ile mübaşir ta‘yin olunmak lazım geldikde ... bir veya iki veyahud üç nihayet beş nefer adam ile bir mübaşir ta‘yin irasliyle ahali-yi memleket ... hasaret olmakdan siyanet ve

mübaşir-i merkûmun memur olduğu hususun temşiyetine vardığı kazanın zabitan ve a'yanı ve ahali dahi i'anet ve husul ... ile 'avdet itdirmek ve eğer mübaşire 'adem-i ita'at ile me'mur olduğu ... ihkak hak olunmaksızın ric'at itdirilmek ana göre 'amel ve harekete ve hilafından tehaşi ve münacebet olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdum ki vüsûl buldukda bu babda vech-i meşruh üzere ... sūdûr olan ferman-ı vacibü'l-ittiba' ve lazımu'l-imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olub hilafından ziyade hazer eyleyesiz şöyle bilesiz 'alamet-i şerife i'timad kılasız tahriren Fî evâsıt-ı Cemaziyelevveli sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf

Mucibince sadr-ı 'ali mektub sadır olmuşdur

Kostaniyye-i

El-Mahrusa

Sayfa No: 79 Belge No: 143

'İzzetlü ve faziletlü efendiler hazretlerinin huzurlarına da'vet-i safiye ve teslimat-ı vafiye ittifahıyla ve şera'i şî'ar Rumilinin Orta kolu yemin ve yesarıyla nihayetine varınca vaki' olan kuzzât ve nüvvab efendiler zide fazlihîm ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran mütesellimler ve voyvodalar kethüda yerleri ve yeniçeri serdarları vesâ'ir zabitan ve a'yan-ı vilayet zide kadruhum ba'dü's-selam inha olunur ki memalik-i mahrusada olan fukara-yı ra'iyetin mezalim ve te'addiyatdan masun olmaları matlub-u hümâyûn cihandarı iken mukaddema vaki' olan tebennihat ... kesret mübaşirlerin zulm ve te'addilerinden muzdaribü'l-ahval oldukları ve asl-ı derece-i iştihar olub bu keyfiyet vechen mine'l-vücûh rıza-i hümâyûn olmamakla imdi da'avi şer'îye için mübaşir ta'yini lazım geldikde hakikü'l-mü'net bir veya iki nihayet beş nefer adam ile bir mübaşir ta'yin ve vardığı kazanın zabitan ve a'yanı taraflarından husûl-u maslahat i'anet ve eğer emr-i 'aliyyede beyan olunduğu üzere vülad ve mütesellimler veyahud a'yan ve ahali taraflarından hilafına hareket olunur ise dersa'adete iş'ara sadaret olunarak mübaşirler hususuna sabıkı üzere nizam virilüb da'ima desturu'l'amel tutulmak için sicilata kayd ile cümleye i'lamım ve işa'at olunmak babında mekid-i ati havi sadır olan ferman-ı 'alışan mucibince mektub tahrir ve ağalarından Ömer Ağa ile irsal olunmuşdur inşa'allahü te'ala vüsûlünde mucib-i emr-i 'ali üzere 'amel ve hareket ve hilafından hazer ve müba'adet eyleyesiz baki ... da'im ... sadr-ı 'ali ...

Sayfa No: 80 Belge No: 144

Akzâ kuzzatü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'î i'lami'ş-şeri'at ve'd-din varis-i 'ulumu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtas bi-mezid-i 'inayete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne kâdîsi zidet feza'il ve iftiharu'l-emacid ve'l-ekarim cami'ü'l-hamid ve'l-mekârim cami'ü'l-hamid ve'l-mekârim el-muhattas bi-mezid-i 'inayete'l-melikü'd-daim Edirne Bostancıbaşı dame mecidihu ve kudretü'l-emacid ve'l-a'yan yeniçeri zabıtı olan zide mecidihu tevki'-i refi'-i hümayûn vasl ... ma'lûm ola ki İstanbul'da sakin 'iba ve ... emr-i ... müzayakadan sıyanetleri lazım olmak hasebiyle taşradan Asitane-i 'Aliyye'ye önücü gelmemek ve sahih-i erbab-ı mesalihden olanlar ile ashab tüccarlarından olanlarından ma'ada senin bu tarafa mürûr ve 'uburlarına bir tarîkıyla ruhsat virilmemek evamir-i 'aliyyemle kirar hali olunmadığına bina'en gerçi evamir-i şerifemin 'aled-idevam ... her biriniz sarf-ı mukadderat üzere olduğunuz melhuz olub ancak bu hususda her bar i'tina ve dikkat ile evamir-i şerifemin infaz ve ecr ise cümlelerinden matlub olduğuna bina'en ber vech-i muharrir önüclerinin ve bila maslahat Asitane-i sa'adetime gelmek murad idenlerin bi'd-defa'at sadır olan evamir-i şerifem mentukca ka'in min kân gerü vilayetlerine 'ali eser hem i'ade ve ... bi'l-ittifak sa'î ve dikkat eylemeniz için tekiden ve ihtimamen bu def'a dahi işbu emr-i şerifim isdar ve sadra'azam ağalarından İbrahim zide kadruhu ile irsal olunmuşdur imdi vüsûlünde sizki muma ileyhimsiz hükûmetinizde olan mücerred ve ma'berleri ... sabık üzere bir hoşca zabt ve hafz-ı vakt ve ber-vech-i muharrir Asitane-i sa'adetime gelmek iradesinde olan öncüde bila maslahat kimesneye salıverilmemek üzere tenbihi lazım gelenlere muhkem tenbih ve te'kid olunarak erbab-ı mesalihden gelmek murad idenler sahih-i erbab-ı mesalihden olduğu müte'ayyen olduktan sonra bir ve iki neferden ziyadesinin mürûruna izin virilmeyüb ve tüccar makûlesinden İstanbul'a emti'a ve eşya ve hayvanat getürenlerden ma'ada vilayeteyn-i terk ve bila maslahat Asitaneme gelmek isteyenlerin min-ba'd mürûrlarına vechen mine'l-vücûh izin ve ruhsat virilmeyüb ol-makulelerin 'ali irca'larına ... mehud ve miknet ve bu babda tama' hana tabi'iyet ile serimû ... ve rehavetden ziyade hazer ve mücanebet eyleyesin husus-u mezbur için ... 'ale'd-devam ve layenkat' tenbihat ... vürûd ... ilen celb emr-i 'ali memnu' olan önücleri ve bila maslahata gelmek isteyenleri bu tarafa salıvirildiği ihbar olunmak lazım gelür ise her kim olursa olsun bila aman ... icra ile mecazat olunacağı musammam ve muhakkaktır ana göre basiret üzere hareket ve selamet haliniz lazım gelür ise her kim olursa olsun bila aman ... icra ile mecazat olunacağı musammam ve muhakkaktır. Ona göre basiret üzere hareket ve

selamet haliniz lazım ise ferman-ı ‘alışanımın infazına mübaderet eyleyüb ve lakin bu bahane ile mürûr ve ‘ubur iden uluklara ve devlet-i ‘aliyyem hizmetine ve sahih-i erbab-ı maslahatdan olanlara ve emti‘a ve eşya getüren tüccar ta’ifesine ta’arruz olunmak ve serîmû hilafından gayetü’l-gayet hazer ve mücanebet olunmak babında ferman-ı ‘alışanım

Sayfa No: 80 Belge No: 149

sadır olmuşdur buyurdum ki vüsûl buldukda bu babda vech-i meşruh üzere ... sūdûr olan ferman-ı vacibü’l-ittiba‘ ve lazimü’l-intisalinin mazmun ita‘at makrunuyla ‘amil olub hilafından bigayet hazer ve mücanebet eylesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerife i‘timad kılâsız tahriren fi evasıt-ı şehri cemaziyelevveli sene seb‘a ve sittin ve ma’in ve elf

Kostantiniyye

...

Akzâ kuzzatü’l-müslimin evlâ vülatü’l-muvahhidin ma‘denü’l-fazl ve’l-yakîn râfi‘i i‘lami’ş-şeri‘at ve‘d-din varis-i ‘ulumu’l-enbiya ve’l-mürselin el-muhtas bi-mezid-i ‘inayete’l-meliki’l-mu‘in Mevlana Edirne kâdîsi zidet fazlihîm tevki‘-i refi‘-i hümayuna vasl ... ma‘lûm ola ki sa‘adetü’l-kiramdan Seyyid Mehmed zide şeref ile İsmail nam kimesne sūdde-i sa‘adetime ‘arzuhal idüb bunlar tüccardan olub öteden berü ... ve bu gayet işтира ve Asitane-i sa‘adetime getirüb ‘ibadullah ba‘i ve ... ve ı‘yal ve evladları ittifak ve ve bu ana gelince kimesne bunlardan akçe talebiyle te‘addi idegelmiş değiller iken bir iki seneden berü Edirne’de sakin yeniçeri ta’ifesinden kolluk neferatından ba‘zı eşhas kendü hallerinde olmayub ... celb-i mal ve ta‘ciz kastıyla ... mikdar akçe virmedkice sizi salıvirmeyüz diyu hilaf-ı şer‘-i şerif ve bila sened ve bi-gayrı hak eyledikleri mikdarî akçeleri alub külli gadr ve te‘addi ve zulm ... eylediklerim bildirüb hilaf-ı şer‘i şerif ve bila sened ol vechile olan zulm ve te‘addileri üzerlerinden men‘ ve def‘ olunmak babında hükm-i hümâyûnum rica eyledikleri ecluden mahallinde şer‘iyle görülmek emrim olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle vüsûl buldukda bu babda sadır olan emrim üzere ‘amel ... ol vechile dahl olunmakdan mukaddema bir def‘a şer‘iyle görölüb vasl olunmayan hususların tamam-ı hak ve ‘adl üzere mukayyid olub göresin i‘lâm olunduğu üzere ise ol-babda müktezâ-yı şer‘-i kadim ile ‘amel idüb ... bunların üzerlerine şer‘en bir nesne sabit ve zahir olmaya mezburlar bunları hilaf-ı şer‘-i şerif ol-vechile akçe mütabelesiyle bir dürlü te‘addi ve rencide

itdirmeyüb men‘ ve def‘ eyleyesin min ba‘d-ı şer‘-i şerif ve emr-i hümâyûnuma muhalif kimesneye iş itdirmeyüb ... ‘alâka ve medhali olmayanları asla kat‘en karışdırmayub ... ‘inad ve muhalefet üzere olanları ismi ve resmi ile vuku‘ ve sahih üzere yazub Asitane-i sa‘adetime ‘arz i‘lâm eyleyüb bu husus için bir daha şikayet olunub tekrar emr-i şerif ahz irsaline muhtac eylemeyesin şöyle bilesin ‘alâmet-i şerife i‘timad kılâsın tahriren fi evasıt-ı şehri Cemaziyelevveli sene seb‘a ve sittin ve ma‘in ve elf

Kostaniyye

...El-Mahrusa

Sayfa No: 80 Belge No: 146

Akzâ kuzzatü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma‘denü'l-fazl ve‘l-yakîn râfi‘i i‘lami’ş-şeri‘at ve‘d-din varis-i ‘ulumu’l-enbiya ve‘l-mürselin el-muhtas bi-mezid-i ‘inayete’l-meliki’l-mu‘in Mevlana Edirne kâdîsi zide feza’il ve iftiharü’l-emacid ve‘l-ikram cami‘ü’l-hamid ve‘l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i ‘inâyetü’l-melikü’d-daim Edirne bostancıbaşısı dame mecidihu kudretü’l-emasil ve‘l-akran bu def‘a dersa‘adetimden ta‘yin ve irsal olunan mi‘mar halifesi zide kadr tevkî‘-i refi‘-i hümâyûn vasl ... ma‘lûm ola ki mahrusa-i Edirne’de vaki‘ saray hümâyûnumun ba‘zı ... ve mevaz-i bundan akdem ... vuku‘ bulan zelzele-i ‘azimden münhadim olduğu tahrir ve i‘lâm ve sadır olan ferman-ı ‘alışan mucibince ba‘de’l-mu‘ayene müfredat üzere keşf defteri irsal olunmakdan naşi varid olan derfter-i keşf ... üzere lüzûmu olan mevazî’in ta‘mir ve tecdid-i hâlâ Filibe nazırı olub mahrusa-i mezburede cevami‘ ve ... ve ... bina ve ta‘mirine me‘mur olan Abdurrahim Beğ zide mecrediye havale olunmağla bina‘en ‘aliyye-i canib-i mîrîden mesarif için virilen beş bin beş yüz guruş ile ta‘mir ve tecdidi müktezî olan mevazî’in bir kusuru kalmamak üzere tekmil ve ... ve meblağ-ı mezkûrdan ziyade-i mesarifeden ve dahl-i keşf olmayan mahallere ta‘arruzdan ... ‘azam olunmak sadır olan emr-i şerifim de şart ve ... kılınmışken muma ileyh Abdurrahim zide mecidihunun saray-ı mezkûrede bina eylediği mahallerin tekmilini havi kemiyet ... mugayer bir mesarif-i havi bir muma ileyh ile bu def‘a dersa‘adetime vürûd iden bir kıt‘a mühür ... keşf defteri keşf ... tatbik itdirildikde cünd ... aded maddeler dahi haric emr-i keşf zuhur itmekle iştibah hakikat hal tekrar kemal-i vakt ve tahrir ... keşf ve mu‘avenet olması müktezâ-yı kavaid-i mîrîden olduğuna bina‘en hassa mi‘marlarından merkûm zide kadruhu der sa‘adetimden me‘mur kılınub sen ki Mevlâna ve Bostancıbaşı muma ileyhımasız muma ileyhın yaptığı mahallerin bu def‘a vürûd iden salifü’z-zıkr

keşfi defterinin baş muhasebeden muhrec ... emr-i şerifime mevzu'an gönderilmen bir kıt'a mühür ve ... sureti ... olduğu üzere mahall-i merkûme ma'rifetleriniz ve mi'mar-ı merkûm ma'rifeti vesa'ir ehl-i vukûf ma'rifetleriyle yegâne mu'ayene ve ... ve mesarifi gereği gibi vakt ve tahrir ile tehmin ve tebeyyün olunub memhur ... defteri ma'en ve merkûm ile ... vürûd ... irsal ve keyfiyeti siz dahi 'ali ... tahrir ve i'lâm eylemeniz fermanım olmağın işbu emr-i şerif-i celilü'l-kadrim isdar ve merkûm mi'mar zide kadruhu ile irsal olunmağla vüsûlünde mazmun münifi ile 'amel ve hareket eyleyesiz ve sen ki mi'mar-ı merkûmsun hükm virilen işbu emr-i şerifim ve ... suret-i merkûm ile inşa'allahu te'ala ol tarafa vürûdunda suret-i mezkurede muharrir mahalleri ma'rifet-i şer' ve Bostancıbaşı muma ileyh ma'rifetiyle yegâne mu'ayene misahah ve mesarifi dahi tehmin ve 'ale'l-karar keşf ... ahz ve der sa'adetime ikmal me'muriyetinde mu'azeret ... hilafını ihbardan bigayete müba'adet eylemek babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkda bu babda vech-i meşruh üzere ... sūdûr olan işbu emr-i şerif-i celilü's-şan vacibü'l-ittiba' ve lazımu'l-intisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olub hilafıyla vaz' ve hareketden bigayete ihtizar ve ictinab eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılāsız tahriren fi ... aşer min cemaziyelevvel sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

El-Mahrusa

Sayfa No: 81 Belge No: 147

Defter-i keşf-i mahall-i mezkûre ... hümâyûn Edirne ... defter müfredat Abbas Efendi Kadı Edirne ... yemin yesarından bab ... andan bab-ı şikâr-ı hümâyûna andan darü's-sa'adet Ağası ve yerlerinde vaki' müsafir ... varınca mevazi' tecdid olunan taş çamur duvar ... 9360 ... 50 yekûn 468000

Zuhur-u duvar-ı mezkûrda bi'l-iktiza mevcut taşıyla tecdid olunan ... terbi'... 1348

Duvar-ı mezkûr özünü muhafazası için bi'l-iktiza tecdid olunan sakf kurşun terbi'... 1950 ... 45 yekûn 87750

Bab-ı hümâyûndan Alay Kasrı'na andan Mamak Kasrı'na varınca tecdid olunan taş ... taşad duvarı terbi'... 4253 ... 30 yekûn 127590

Kasr-ı Mamak'da vaki' Parmak Kapudan varınca bade'l-keşf münhadim olmağla haric ez-keşf tecdid olunan taş çamur duvar terbi'... 1700 ... 30 yekûn 51000

... Kapu'ya ve Alay Kasrı'na ve Mamak Kasrı'nda mündahim olmağla mükteşi olmağla ta'mir olunan yeniçeri odalarıyla ... 'imariye kasr iftar ta'mirleri mesariflerine yekûn 21500

Zikr olunan Saray-ı Hümâyûn duvarlarını muhafaza için bi'l-iktiza ... ta'mir olunan sakf-ı saray-ı Hümâyûn terbi'... 2968 ... 25 yekûn 54200

İşbu sene-i mübarekede vaki' olan tuğyan münhadim olan vaki' kiremid sakflı taş ... duvarı terbi'... 386 ... 30 yekûn 11580

Zikr olunan sakfların mevcut olan kurşunları tob ve ferş için virilen ücret kurşu terbi'... 26000 ... 2 yekûn 52000

Yekûn 881620

Yalnız sekiz yüz seksan bir bin altı yüz yirmi akçedir.

13 Cemaziyelevvel Sene

1167

Sayfa No: 81 Belge No:148

Akzâ kuzzatü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-feza'il ve'l-yakîn râfi'i i'lami's-şeri'at ve'd-din varis-i 'ulumu'l-enbiya ve'l-mürselin varis-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtas bi-mezid-i 'inayete'l-meliki'l-mu'in Mevlana Edirne kâdîsi zidet feza'ilihi ve mefahirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-feza'il ve'l-keîâm Asitane-i sa'adetime gelince yol üzerinde olan kazaların kadıları ve na'ibleri zide fazlihîm tevki'-i refi'-i hümâyûnum vasl ... ma'lûm ola ki kuderü'l-emasil ve'l-akran şehr-i kasabbaşısı Mehmed zide kadruhu divan-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb vaki' müzayaka-i 'ibadullah için rençber ve çoban ta'ifelerinin tedarik ve cem' itdikleri ağnamlar ile Asitane-i sa'adetime gelür iken ... ve Edirne ve ... ve ... nam mahallere geldiklerinde altmış sekiz senesine mahsuben cizye ve erler tama' hamlarından ... evrak-ı elcimizden mukaddem ol-makûle rençber ve çoban ta'ifelerinin lazıme kağıdı virmek kastıyla ahz ve habs eylediklerinden Asitane-i sa'adetime gelecek ağnamın vaktiyle gelüb ba'is olmak 'adet-i müstemirleri olduğun bildirüb ol-makûle rençber ve çoban ta'ifesinin ehl-i dikkat re'aya hilaf-ı şart evrak tevzi'inden mukaddem

bir mahalde ahz ve miknet itdirilmeyüb bir an akdem der 'aliyyeme gelmelerine mümana'at itdirilmemek babında emr-i şerifim ... eyledikleri eelden hazine 'amiremde mahfuz olan harac muhasebesi defterlerine nazar olundukda ehl-i zimmet-i re'aya iptida evrak tevzi aynı vakti olan gurre-i receb-i şerifde mukaddem bila ferman bir mahalde ahz ve habs olunmayub mürûrlarına mümana'at olunmamak ve gurre-i receb-i şerif hulûlunde bulunmadıkları mahalde tahammül ve istikahlarına göre evrakları virilüb cizyeleri malı canib-i mîrî için cem' ve tahsil olunmak şurutu evamir-i şerifem virilegeldüğü der-kenar olunub i'lan olundukda imdi der-kenarı mucibince 'umel olunmak fermanım olmuşdur. Buyurdum ki hükm-i şerifim vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel idüb dahi vech-i meşruh üzere hazine-i 'amirem defterlerinden mukayyid olan şurût-u meskûre mucibince zikr olunan renaberan ve çoban ta'ifeleri yüz altmış sekiz senesi cizyeleri iptida cizye evrak-ı tevzi'-i vakti olan gurre-i Receb-i şerifde buldukları mahalde istikaklarına göre eda eylemek üzere Asitane-i sa'adetime gelince gurre-i receb-i şerifden mukaddem bila ferman mahalde ahz ve habs ve rüknet ve te'hir itdirmeyüb mürûrlarına ol-vechile mümana'at itdirmeyesiz şöyle bilesiz 'alamet-i şerife i'timad kılasız tahriren fi el-yevmü's-sami min cemaziyelevvel sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

.....

Sayfa No: 81 Belge No: 149

Akzâ kuzzatü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'i i'lami's-şeri'at ve'd-din varis-i 'ulumu'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-meliki'l-mu'in Mevlana Edirne kâdîsi zidet fazlihi tevki'-i refi'-i hümayuna vasl ... ma'lûm ola ki kaza-i mezbût-ra tabi' ... nam karye sakinlerinden Ömer nam kimesne südde-i sa'adetime 'arzuhal idüb ... üzerine ...olmayub dahl olunmak icab itmez iken yine karye-i merbûra sakiblerinden Ahmed ve Hüseyin ve Mehmed nam kimesneler kendi hallerinde olmayub ... bin yüz altmış senesinde hilaf-ı şer'i şerif ve bigayet-i hak iki yüz elli guruş olub ziyade gadr ve te'addi eylediklerin bildirüb etrafa ... husus için emr-i şerifimle mübaşir ta'yin olunan dergah-ı mu'allam çavuşlarından kudretü'l-emasil ve'l-akran Ebubekir Çavuş zide kadruhu ma'rifetiyle şer'ile görülüb mezkurların hilaf-ı şer'-i şerif ve bi-gayrı hak aldıkları ol-mikdar guruş hakkı tamamen tahsil ve kendüye ... icrâ-yı şer' ve ihkak-ı hak olunmak babında hükm-i

hümâyûnum rica eylediği ecluden mahalinde şer'iyile görülmek emrim olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle vüsûl buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi Çavuş muma ilyeh ma'rifetiyle ihzar ... kılub mukaddema bir def'a şer'iyile görölüb fasl olunmayan ahvallerin tamamen hak ve ... üzere mukayyid olub göresin i'lâm olunduğu üzere ... ol-babda müktezâ-yı şer'-i kadim ile 'amel idüb dahi vech-i meşruh üzere meskurları hilaf-ı şer'-i şerif ve bigayr-ı hak aldıkları ol-mikdar gurusu hakkın va'de ... hükm idüb tamamen tahsil ve ... alıvirüb icrâ-yı hak eyleyesin minba'de şer'i şerif ve emr-i hümâyûnuma

Sayfa No: 82 Belge No: 150

muhalif kimesneye iş itdirmeyüb ve kazıyyede 'alâkası olmayanları bunun da'vasına karışdırmayub ... 'inad ve muhalefet üzere olanları isim-i resmlerine yazub dersa'adetime 'arz ve i'lâm edüb husus-u mezbur için bir daha emrim ...eylemeyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timâd kılâsın tahriren fi eva'il-i Cemaziyelahir sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiyye

El-Mahrusa

Âkzâ kuzzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l muvahhidîn ma'denü'l-feza'il ve'l-yakîn rafî-i 'ilami's-şerî'at ve'd-dîn vâris-i 'ulûmü'l-enbiya' ve'l-mürselîn el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-melikî'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdîsı zide fazlihi tevkî-i refî-i hümâyûn vâsl ... ma'lûm ola ki Edirne Kazası'na tabi' ... nam karyesi sakinlerinden Ayşe nam hatun südde-i sa'adetime 'arzuhal idüb mezbur zevci Ömer Efendi dimekle ma'ruf kimesne kendi hallerinde 'arzlarıyla mukayyid olub ber-vechile dahl-i icab itmez iken yine Edirne Kazasına tabi' Sofiler nam karye sakinlerinden eşkıyadan ... oğlu İbrahim ve Ahur Karyesi sakinlerinden ... oğlu Mehmed ve yine ... karyesinden Mahmud ve Ahmed ve Halil ve Hüseyin nam kimesneler birbirleriye ... ve bin yüz altmış senesinde ...nam menziline ... itdiklerinden sonra mezkûr ... oğlu İbrahim ve Veli oğlu Mehmed ... ve mezbûrlar dahi 'alenen mezbûrların menziline girüb üzerlerine tüfenk gurusunu sıkub mezbûr alnından iki bir ... kat' ve zevci mezbûr Ömer'in dahi sağ gözüne ihrac itmekle bundan akdem ihkak-ı hak olunmağ babında Çavuş mübaşeretiyile sadır olan emr-i şerifimle mürafa'a ve mebnilerine mesalihinden tevassutuyla üç yüz gurusu sulh ve zimmetleri ibra ve bundan sonra mezbureye ve gerek zevci mezbure bir ... isabet itmek üzere ta'ahhüt ve kefil virmişler iken mezburenin

zıkr olunan ... Karyesi'nde babasından ... elli beş akçe kıymetlü malın ... dahl olunmak icab itmez iken mücerred icrâ-yı 'arz sevdasıyla mezburlar icra ... ziyade gadr ve te'adi eylediklerin şedd-i muzırratlarından emin olamayub ahvalleri diğér gün olduğun bildirüb çavuş mübaşeretıyla ihkak-ı hak olunmak babında emr-i şerifim rica itmegin mahallinde hısımlarıyla mürafa'a-i şer' ve inhaları vakı'a mutabık olduğú sabit olur ise ...

Sayfa No: 82 Belge No: 151

zabıtaları ma'rifetiyle habsden ibka ve keyfiyet-i suret-i sicilatıyla 'arz ve i'lâm olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdum ki Dergâh-ı Mu'allam çacuşlarından kudretü'l-emasil ve'l-akran Ebubekir Çavuş zide kadruhu vüsül buldukda bu babda sadır olan emrin üzere 'amel dahi mezburları ta'yin olunan Çavuş muma ileyh mübaşeretıyla ve sabıkları ma'rifetiyle mahallinde meclis-i şer'e ihzar ve hısımlarıyla mürafa'a-i şer' ve inhaları vakı'a mutabık olduğú sabit olur ise zabıtalrı ma'rifetiyle habsden ibka ve keyfiyet-i suret-i sicilatıyla der devler medarıma 'arz ve i'lâm olunub mazmun emr-i şerifimle 'amil olasın şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılasın tahriren fi evahir-i şehri Cemaziyelevvel sene seb'a ve sittin ve ma'in

Kostantiniyye

.....

Sayfa No: 82 Belge No: 152

Memâlik-i Mahrusamda ehl-i zimmetden şer'en olan cizyeleri beytü'l-mal ... usûl-i emval-i şer'iyesinden olmağla Mezheb-i Hanefiye üzere a'lâ ve i'tibariyle cibayet olunmak lazım gelmekle bin yüz altmış sekiz senesi cizyesinin cibayetine işbu bin yüz altmış yedi senesi Receb-i şerifi guresinden mübaşeret olunmak üzere hatt-ı hümayûn şevket makrunum sadır olmağın bin yüz altmış sekiz senesine mahsub olmak üzere Edirne ve havas-ı Mahmud Paşa ve ... Mustafa Paşa ve ... İslamiye ve Yenice Kızılağaç ve zu'ama-i atik ve Akca Kazanlık ve Cerban zu'ama-i cedit ve ... ve Özünce ve ... yolu ve ... ve ... 'atik kazalarında ve tevabi'inde sakın ve mütemekkin ve murur ve 'ubur iden ehl-i zimmet keferre ve mühürdar ta'felerinin şer'en üzerlerine ... lazım gelen bin yüz altmış sekiz senesi cizyeleri cibayetine işbu bin yüz altmış yedi senesi Receb-i şerifi guresinden mübaşeret olunmak

üzere beş bin yüz altmış üç a'lâ ve kırk üç bin dokuz yüz elli bir ... esnaf-ı sülüs i'tibariyle

Sayfa No: 82 Belge No:153

cem'an elli yedi bin yedi yüz oran ile sabıka Sofya cizyedarı işbu nafi' şan şehir ...
 mekremet-i 'unvan namdarı kudretü'l-emacid ve'l-a'yan ... İbrahim zide
 mecidiye der-'uhde ve ta'viz olunmağla işbu berat-ı 'alışan ma'adalet ... virdim ve
 buyurdum ki cizyedar muma ileyh vardıkda bin yüz altmış yedi senesi receb-i şerifi
 gurreesinde hakimü'l-vakt muvacehesinde mîrî mührüyle mühr-ü cizye evrakı mucibince
 senin mühürlerin kat' ve evrakda olan mühürüyle tatbik olunduktan sonra bir
 kimesneye vaz' ve vilayet kadısı mühürleyüb der sa'adetime irsal ve ... mezbura tabi'
 her belde ve karyede sakin ve mevcut yerler ve beyancı ve mürûr ve 'ubur iden ehl-i
 zimmet-i keferre ve mühürdar ... 'acem taifeleri ve emr-i ... hak hükmüne dahl olub
 şer'en cizyeye müstehak olan gulamların gereği gibi ... ve ihtimam ile ... olunub bir
 ferdi haric şartıyla vech-i şer'i üzere ahâlisi beyninde izaf sınıfında gadr ve
 i'tibar olunur ise hatt-ı hümâyûn şevket makrunumla virilen nizam-ı cedid mucibince
 fakir i'tibariyle bir ... mahbub ve vasat ... olanlardan evsat i'tibariyle iki zer
 mahbub ve zahir olanlardan a'lâ i'tibariyle ... zer mahbub alınub zer mahbub
 hesabı üzere a'lâdan on bir guruş evsatdan beş buçuk guruş ... iki buçuk guruş bir rub'
 olmak üzere ecnas-ı nükûdan ne gün akçe getürürler ise halisü'l'ayar ... olanları rayi'
 olduğu vech üzere ... İstanbul kırk akçeye ve zer mahbub ile rençber ... alınub üç
 yüz otuz akçeye üç yüz on beş akçeye ve turalu sağ paranın her kırk 'adedi bir
 guruş hesabıyla alınub cizyeleri ol-vechile cibayet ve tahsil ve şurut-u

Sayfa No: 82 Belge No: 154

mukarrire-i mezkûreye kemal-i ihtimam ve i'tidal üzere mürâ'at olunub haddi tecavüz
 ve te'addi sebil ... ve tarîk-ı istikametde hüdûl idenlerin şer'an müstehak oldukları
 ceza-yı 'amelleri tertib oluna ve ehl-i zimmet-i keferenin her birine ... mührü ile
 memhur eşkâliyle birer kağıd virilüb ve 'amel-i cizyeye tevzi' idüb evrakın a'lâsından
 on iki ve evsatından dokuz ve ... altı para ma'ışet ve bundan ma'ada her bir varakdan
 birer parça cizye muhasebecisi ve katiblerine ücret-i kitabet ta'yin olunmağla ... olan
 ecl-i mal cizyeden hayn-ı muhasebede ... mahsub olunmak ve memalik-i mahrusamda
 vaki'... karyelerinde sakin ehl-i zimmetden selatin-i 'azam ve vüzerâ-yı kiram ve

mirmiran vesa'irlerinin havas ve ocaklıklarına voyvodalıklara dahil ve ba'zı esbaba bina ve defterden ifraz ve maktu' olanlar gerek rahib ve patrik ve tesis be bir tarîk ile ellerine berat alub tercümanlık ve ... ve ... iddi'asında olanlar bi'l-cümle ruk'a ve mal melik-i küttabın ve cümle karar olub iktisabların ... kılmağla veyahud ekser olmak gibi i'zaz-ı sahihesi olmaya sa'ir ehl-i zimmetden istisna olunmayub cümlesinden vech-i şer'i üzere istihkaklarına göre bir ... esnaf-ı sülüs i'tibariyle cizyeleri cibayet ve ... ve cizyeye müstehak olmayan sabi ve zahir ... olmayub ... ve 'amel ... olub bir vechile iktidarı olmayanlar hilaf-ı şer'i şerif cizye sulb olunmaya ve ehl-i zimmetden olmayarlardan ma'ada ...

Sayfa No: 82 Belge No: 155

mal cizyesi dört taksit ile cem' ve tahsil eyleyüb cizyedarlar taksit şurutuyla vakt ve zamanıyla hazine-i 'amireme teslim eyleyeler ve mal cizye kaza ve ... icab iden varidat-ı şer'iyeden olub ehl-i zimmet sükût-u cizyesi müstelzim olur 'urzdā salim iken zell ve ... ile müstehak oldukları cizyelerin virmemek için ... 'uzr ibra ve yine veyahud bir tarîkiyle iba virirde ... veyahud a'lâya müstehak iken evsat ve evsat-ı müstehak iken ... cizyesin virmeğe tasaddi ider olur ise cizye-i şer'iyelerin imtina eyledikleri için olmakulelerin üzerine mazrub olan cizyeleri alındıktan sonra işbu icab iden cezâ-yı 'amelleri tertib oluna ve ahali-i vilayetden ba'zı ... kudret kimesnelerin bağ ve bağçe ve çiftlik ve değirmen ve mandıralarda çoban ve ...

Sayfa No: 83 Belge No: 156

oğlanı namıyla vesa'ir bahane ile ehl-i zimmeti istihab ve cizyelerin virdirmeyüb bugüne harekete cesaret idenler ba'is ... olunur ... şedide ile mu'ateb olacakların muhakkak ve mukarrer bilûb selamet halleri için kemal-i intibah üzere hareket eyleyeler ve cizyedarlar birbirlerinin mukabelerine dahl olmayan re'ayaya ... hile ile evrak gönderüb tevzi' şer'an ... oldukda virdiği kâğıdalar gerü kendüye ... akçesi bi't-tamam tahsil ve asıl cizyedarına teslim ve tahammüllerine göre evrakları mukabesine dahl olan cizyedar tarafından ... virilüb bir vechile te'allül ve muhalefet itdirilmeye ve ba'zı re'aya sakin olduğu kasaba ve kurasında ... ve mütemevvil a'lâ veya evsat-ı mütehemmil iken a'la ve evsat cizyesin virmemek için civarlarında vakı'a ... kaza cizyedarlarından hile ile evsat veyahud ... kâğıdı alub miriye gadr eylemek ihtimalleri olur ise ol ... ahalişi beyninde melik ve olunub esnaf-ı sülüsünün kangı sınıfından

... i'tibar olunur ise vech-i şer'î üzere istihkaklarına göre evrakları virilüb lakin bu bahane ile re'aya fukarasına gadır ve tecavüz olunmaya ve her bir ehl-i zimmetin tahammüllerine göre cizyeleri sıyanet olunmak müktezi iken ba'zı mahallat ve kuranın kocabaşları kendi cizyelerin tahakkuk için topdan evrak alub re'ayaya istihkaklarına göre tevzi' olunmayub ... her ne ise beynlerinde hesap ve hilaf-ı şer'-i şerif 'ale's-seviye tevzi' olduğu ... hümâyûnuma ifa olmağla bu bid'at-ı gerihe dahi men' olunub her bir ehl-i zimmetin istihkaklarına göre cizyedarlarından evrakları virilüb cizyeleri cibayet oluna hülâsa kelâm-ı hilâf-ı şürût-u berat bir ... harice ve kağıd ... kalmamak üzere her birine 'ali vech-i ... tahammül ve istihkaklarına göre evrakları virilmeyüb cizye-i şer'iyelerin cibayet eyledikten gayetü'l-gayet ihtiraz ve ictinab oluna hasıl kelâm ziyade bir akçe alındığı veyahud topdan evrak tarh ve tekml olunduğu haber alınur ise bila ihmal cesaret idenlerin cezaları tertib olunacağıın mukarrer ve muhakkak bileler ve cibayetine ... 'amiller dahi ... hakdan 'udul eylemeyüb kemal-i istikamet ile hareket ve hilaf-ı şürût-u berat-ı 'alışan re'aya fukarasından başka ma'îşet ve ... ve katibe ... akçesi namıyla bir akçe talep eylemeyeler ve gerek kuzzat ve nuvvab dahi haric mahkeme namıyla re'ayadan ve 'imal-i cizyeden ... ve kesir min ba'd bir nesne mütalebe eylemeyeler şöyle ki kadılar ve cizyedarlar celb-i mal sevdasıyla re'ayaya zulm ve te'addi iderler ise sîren ve 'alenen tecessûs tefahhus olunub ... aldıkları zahir olur ise kayd-ı bend ile Asitane-i sa'adetime ihzar ve şer'en muhkem haklarından gelinüb ona göre işbu berat-ı 'alışanımın şürûtu mürâ'at olunub kadılar ve voyvodalar vesa'ir sükkân-ı vilayet bi'l-ittifak cizye cibayeti hususunda cizyedarları i'anet ve muhalefet ider olur ise haklarından gelinmek üzere isim resmleriyle der sa'adetime 'arz ve i'lâm eyleyeler ve her bir ... cizye malınımı eda eylediği ma'lûm olmak için cizyedarlar başka defter tutub kasabada olanları mahallesiyle ve karyede olanları karyesiyle ve mürûr ve 'ubur idenleri isim ve resmleriyle 'ale'l-esami defter ve cizye muhasebesi kalemine teslim eylemek üzere der devlet medarına getüreler ve cizyedarlar ... olduğu kaza ve neva hiye ... eylediği evrakı min ba'd ... mühürlemeyüb ve ... kâğıd virmeyüb hayn-ı iktizada

Sayfa No: 83 Belge No: 157

Akzâ kuzzatü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fezail ve'l-yakîn râfi'î i'lami's-şer'i'at ve'd-din varis-i 'ulumu'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-meliki'l-mu'in Mevlana Edirne kâdîsi zidet feza'ilihi ve mefahirü'l-

kuzzât ve'l-hükkâm ma'denü'l feza'il ve'l-keîâm Edirne ... Selanik ve Selanik'den Belgrad'a varınca ve Belgrad'dan dahi yine Edirne ve ... gelince yol üzerlerinde vaki' olan yerlerin kadıları ve na'ibleri zide fazlihîm ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran voyvoda ve kethüda yerleri ve yeniçeri serdarları ve zabitan ve iş erleri ve sadra'zam ağalarından olub bu hususa mübaşir ta'yin olunan Hacı Mustafa Ağa ve ıstabl-ı 'amirem tarafından me'mur kılınan ... Hüseyin zide kadruhum tevki'i refi'i hümâyûn vasl ... ma'lûm olaki Selanik barudhanesi mevcudundan bu def'a ... ve Belgrad kal'asına irsali fermanım olan barud siyahın tekmili için ıstabl

Sayfa No: 83 Belge No: 158

'amire-i ... tabi' Edirne ve ... kışlakları ahırlarında mevcud olan miri şütürandan ifraz ve ta'yin olunan üç yüzer mehari ... gerek zikr olunan ahırlardan Selanik ve Selanik'den Belgrad'a varınca ve Belgrad'dan dahi beyine-i ahırlara gelince mürûr ve nüzûl idecekleri menarlara ... için beher atlı meharî bir katar i'tibariyle katarına ... birer keyl şa'irden elli keyl şa'ir ve her katara ... birer kantar samandan elli kantar samanın fî sabıkı mucibince şa'irin beher kilesi yirmi ... samanın beher kantarı yirmişer sağ akçeden icab iden bahaları ta'yin olunan mübaşir ... hazine-i 'amiremde 'an nakdidine virilen ... akçeden bila noksan ashabına virilmek takdim olunan yirmi dörder akçeden ziyade mutalebe veyahud noksan teklif olunmamak şartıyla mübaşir-i merkûm ma'rifetiyle mübaya'a ve iştirâ olunmak fermanım olmağın işbu emri 'alışanım isdar ve irsal olunmağla vüsûlünde siz ki kuzzât mumaillehim vesa'irlerisiz salifü'z-zikr miri şütürban kazalarınıza dahl oldukda me'kûlatları için iktiza iden ... İstanbul'a keyl şa'irin beher kilesinin sabık mucibince yirmi dörder ve ellişer kantar samanın beher kantarı yirmişer sağ akçeden lazım gelen bahaları

Sayfa No: 83 Belge No: 159

mübaşir-i merum bundan 'an beher menzilde tedarik ve taraf-ı mübaşir-i mezbura teslim ittirilmesine cümle ihtimam ve dikkat ve takrir olunandan ziyade baha talebiyle tedarikinde te'allül ... miri şütüranın müzayakasına ba'is olmakdan bigayet tevki ve mübaderet ve ... ve mübaşirlerin malzeme ve me'kûlatların dahi taraf-ı ahaliden rü'yet itdirmek müsara'at eyleyesiz ve sen ki mübaşir-i merkûmsun ahırlardan Selanik'e andan Belgrad'a varub yine ahırlara gelince her menzilde şütüran-ı merkûmun lazıme-i me'kûlatlarını yedine virilen miri akçeden şa'irin beher kilesinin

yirmi dörder samanın kantarına yirmişer akçe bahaların virerek min mübaya'a ve tedarik idüb mir şütüranın müzayakasına ba'is olmakdan ve kimsenin bir akçe hakkını ketn ve kat'den ziyade ittika ve ictinab vesa'ir ... lazıme-i mekûlatların dahi kazalar ahalileri taraflarından virdirmeğe sa'i ... eyleyesin ve ıstabl-ı 'amire tarafından ... Hüseyin zide kadruhusun zıkr olunan şütüranı ziyade ... ittihad ve mahall-i me'mura ... evvel ... kemal-i sür'at ve şitab eylemek babında ferman-ı 'alışanım sadr olmuştur. Hükm-i şerifimle vardıkda bu babda vech-i meşruh üzere ... südür olan işbu emr-i şerif-i celilü'shan vacibü'l-ittiba'mın mazmun ita'at makrunuyla 'amil olub hilafıyla vaz'-ı hareketden bigayet-i ihtiraz eyleyesin 'alâmet-i şerife i'timad kılasın tahriren fi el-yevm ... 'ışrin min Cemaziyelahir sene 1167

Kostantiniyye

....

Berâ-yı ta'yin ... şütüran ... bir miri berâ-yı ... barut-u siyah barudhane Selanik Kal'a-i Belgrad'ın ahur ... Edirne ve ... ihrac ve bir Selanik irsal ve teknil ve bir Kal'a-i Belgrad şütüran-ı mezkûru ... der itina ve tarîk mübaya'asında ... ol-vakı'adır.

Sene 1167 ber mucib defter tertib ve telhis ve fermanı 'ali 25 Cemaziyelahir sene 167 veya ferman-ı şerife mal miri şütüran mucibince sadr-ı 'ali mektub olmuştur

... 300 kantar 50

... şa'ir-i keyl 50 saman-ı kantar 50

... 90

Keyl-i şa'ir 4500 ... 24 yekûn 108000

Saman kantar 4500 ... 20 yekûn 90000

... 1650 ... 120 ... 6202

Sayfa No: 84 Belge No: 160

Akzâ kuzzatü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'i i'lami's-şeri'at ve'd-din varis-i 'ulumu'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-meliki'd-daimi'l-mu'in Mevlana Edirne kâdîsi zide feza'ilihî ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ü'l-hamid ve'l-mekarim el-muhtass 'inâyete'l-meliki'd-daim Edirne Bostancıbaşısi dame mecidihu ve ... nüvvab-ü'l-müşerri'yn Kazası na'ibi Mevlâna zide 'ilmihu tevki'-i refi'-i hümayuna vasl ... ma'lûm ola ki sa'adetü'l-kiramda es-Seyyid Mustafa zide şeref südde-i sa'adetime 'arzuhal idüb

... Kazası'na tabi' ... nam karye sükkânından ... oğlu demekle ma'rûf Seyyid Mehmed nam kimesne kendi halinde 'arzıyla mukayyid ve kâr kesibiyle meşgûl iken karye-i mezbure ahâlisinden zümre-i eşkıya'dan Bali oğlu Abdullah ve oğlu Yusuf ve diğer oğlu Ali ve mezkûr Ali'nin oğlu Hüseyin ve Ramazan oğlu Ali ve ... oğlu Ahmed on nefer havvalarına tabi' ma'lûm el esami ... refikleriyle bin yüz altmış altı senesinde 'alenen karındaşı mezbûru bigayr-ı hak katl ve yanında mevcut bulunan bin guruşdan tecavüz akçesiyle üzerinde olan eşyasını ... ve ahz eyledikleri bundan akdem i'lâm ve istirham olundukda sen ki Bostancıbaşı muma ileyhsiz ma'rifetin ile mahallinde şer'iyile görüleb ihkak-ı hak olunmaz ise şekîyyun-u mezburun Edirne'ye ihzar olunmaları babında sene-i mezbure evahir-i Rebi'ül-evvelisinde bir kıt'a ba'dehu ta'yin olunan Çavuş mübaşeretiyile mahallinde şer'iyile ihkak-ı hak olunmaz ise Asitane'ye ihzarları için sene-i mezbure evail-i Cemaziyelahirinde bir kıt'a ve sen ki Bostancıbaşısı muma ileyhsin ma'rifetin ve zabıtları ma'rifetiyle ahz ve huzur-u şer'e ihzar ve ihkak-ı hak olunmak için sene-i mezbure evasıt-ı Recebinde dahi bir kıt'a ... kıt'a evamir-i şerifim sadır olmuşken şekî-i mezburunun mu'inleri ... Kazası sükkânından

Sayfa No: 84 Belge No: 161

Kasab Hüseyin demekle ma'ruf şekî-inin i'aneti ve kemal-i ... sebile bir vechile mukavemet ve icrâ-yı hak olunmayub karındaşı katil-i mezkûnun ... olunan bi'l-cümle malı merkûm Hüseyin'in mezbura mevcut olduğu ihbar olunduğun bildirüb ol-babda istid'ai 'inayet ve Kazası'na tabi' ... Karyesi sakinlerinden mezkûr Seyyid Mustafa'nın karındaşı Seyyid MEhmed nam kimesne ... mezkûr el-esami altı nefer kimesneler bigayr-ı hak katl ve bin guruşdan tecavüz akçesini ve eşyasını gasb itmeleriyle icrâ-yı hak olunmak için vech-i muharrir üzere balada mezkûr üç kıt'a emr-i şerif sadır olmuşken a'yan zümresinden yeniçeriyandan on sekiz bölük Kasab Hüseyin nam mütegalibe şekî-i mezburlara mu'in ve icrâ-yı hak ... ve evamir-i 'aliye itdirmediğini tezallüm itmiş iken ocakdan mübaşir ma'rifetiyle buldukları mahalde 'ali eyy-i

Sayfa No: 84 Belge No: 162

Hal ahz ve Edirne'ye ve şer'en ba'de'l-mürafa'a ihkak-ı hak olunub keyfiyetleri i'lâm ve bu def'a icrâ-yı hak olunmaz ise mezbur Hüseyin Asitane-i sa'adetime ihzar olunmak babında emr-i 'ali sūdûr için iftiharü'l-ümera ve'l-ekabir bi'l-fi'il Dergah-ı

mu'allam yeniçerileri ağası Mustafa Ağa dame 'ulvuhu i'lâm itmeğin senki bostancıbaşı muma ileyhsin ma'rifetinle ağa-yı muma ileyhın ... mucibince 'amel olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdum ki şerifimle vüsûl buldukda emrû'l-ümera ekberü'l-kübera-i'l-fiham fi'l-kadrühü'l-ihtram sahib ... ve'l-ihtişam el'muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-meliki'l-'alâ ber vech-i arpalık Kırk Kilise Sancağı Mutasarrıfı dame ikbaluhu ve kuzzetü'n-nüvvabü'l-müteşşeri'yn Kırkkilise Kazası Na'ibi Mevlâna zide 'ilmihu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki iftiharü'l-emacid ve'l-ekârim cami'ü'l-hamid ve'l-mekarim hâlâ Edirne Bostancıbaşısı olan Hüseyin dame mecidihu südde-i sa'adetime mektub gönderüb Mahrusa-i Edirne civarında vaki' Kırk Kilise Kazası'na tabi' Kızılca Kilise nam Karye re'ayası ... meclis-i şer'e varub yine Karye-i mezburede mütemekkin olub zabıtım a'rifetiyle ihzar-ı şer' olunan

Sayfa No: 84 Belge No: 163

es-Seyyid Mustafa ibn-i İbrahim muhzırında karye-i mezbure re'ayası bi'l-cümle ehl-i zimmetden olub merkûm es-Seyyid Mustafa karye-i merkûmeye varub ... ve karye-i mezbura ... bi'l-fi'il zabt muzırratında hane ve 'avarızına bağlı tekalif olunmak icab ider emlak ve yerleri olmağla emr-i şerifimle varid olan tekalifden hissesine isabet iden tekalifi irade-i te'allül eylediğinden ma'ada ahali-i fukarasının haklarında hilaf-ı inha-i müftereyat ile ... 'arz ... ve tecrin ve hilaf-ı şer'i şerif zulm ve te'addiden hali olmayub ber vechile emn-ü rahatları olmadığı eclden merkûmun su-i halini ihbar ve karye-i mezbureden ihrac ve muzırratı üzerlerinden men' ve def' olunmasını iltimas eylediklerinde vaki' hal ahali-i mezkûrunun tezallüm ve iştyikaları üzere idiğü ba'zı kimesnelerin ihbarıyla zahir ve mütehakkik oldukda merkûm es-Seyyid Mustafa'nın rızasıyla karye-i mezbureden her vech ba'de't-ta'ahhüd kalb-i şer'den dahi ... bedellerine canib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilüb lakin merkûm es-Seyyid Mustafa yeniçeri zümresinden olduğundan karye-i mezbureden ba'de-l ... fukara-i ra'iyet hilaf inha te'addi ve ta'arruzdan hali olmayub gadr sevdasında olacağı nümayan olmağla fimâ ba'de mezbur Seyyid Mustafa ber vech-i muharrir ta'ahhüdünün hilaf-ı karye-i mezbureye varub fukara-i ra'iyet hilaf-ı şer'i şerif te'addi ve tecavüze mücaseret ider ise zabıtı ma'rifetiyle te'dib olunmak için emr-i şerifim virilmek ricasına Edirne Bostancıbaşısı muma ileyh ile Edirne Kâdisi Mevlâna Ali Paşazade Osman zidet feza'ilihi başka başka arz ve Edirne civarında vaki' Kırk Kilise nam kasaba

sükkânından balada mezkûr el-esam Seyyid Mustafa nam yeniçeri hakkında karye-i mezbure re'ayaları bundan akdem

Sayfa No: 84 Belge No: 164

iştika itmeleriyle karye-i mezbureden her vech-i ta'ahhüdü hüccet-i şer'iyye olunub hilaf-ı ta'ahhüd hareketi nümayan olur ise te'dib olunması babında emr-i şerifim südürunca karye-i mezbura ahalipleri istid'âi 'inâyet eyledikleri 'arz ve i'lâm olunmağla mezburun hilaf-ı ta'ahhüd hareketi zuhur ider ise zabıtım a'rifetiyle ahz ve habs ve keyfiyeti i'lâm olunmak babında emr-i 'ali südür için iftiharü'l-ümera ve'l-ekabir bi'l-fi'il Dergâh-ı Mu'allam yeniçerileri oğlu olan Mustafa Ağa dame 'ulvuhu i'lâm itmeğın i'lâmı mucibince 'amel olunmak emr omuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle vüsül buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi ağa-yı muma ileyhın i'lâmı mucibince bir minval-i muharrir mezbur Seyyid Mustafa'nın hilaf-ı ta'ahhüd-ü hareketi zuhur ider ise zabıtım ma'rifetiyle 'ahz ve habs ve keyfiyetini 'ali vuku'a der sa'adetime 'arz ve i'lâm eyleyüb mazmun emr-i şerifimle 'amil olasıız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasıız tahriren fi el-evahir Receb ... sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elfdir

Kostantiniyye

Sayfa No: 85 Belge No: 165

Akzâ kuzzatü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'i i'lamiş-şeri'at ve'd-din varis-i 'ulumu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne kâdîsi zidet feza'ilihı ve kudret'n-nüvvabü'l-müteşerri'yn ... Ergene Kazası Na'ibi Mevlâna zide 'ilmihu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ... ma'lûm olaki senki na'ib muma ileyh es-Seyyid Mehmed Emin zide 'ilmihusun südde-i sa'adetime mektub gönderüb mende-i ... Ergene ahalisinden ... ve cem ... meclis-i şer'e varub Paşalı Ta'ifesinden ... asl Anadolu sükkânından olub seferler vuku'unda mahrusa-i Edirne'de ... ve mahall-i nizam ... olduğundan ba'zı ahval ... zuhuru ile ma'rifet-i şer' ve zabıtan ma'rifetleriyle ihrac olundukda bir takrib ile mende-i mezkurede ... iden ... El-hac Mustafa dimekle meşhur kimesne öteden berü mevkız-ı fitne ve mahall-i nizam-ı vilayet olduğundan ma'ada ba'zı kimesnelerin ehl-i i'yallerine ta'arruz ve 'ibadullahı rencide ve te'addi ... 'arz ... olmağla şerir ve ... olub ... ve muzırratından cümlesinin ve hususen re'aya fukarasının emin ve rahatları bi'l-küllıye ... ve mürtefi' olmağın bundan akdem taraf-ı şer'den ve ... kendüye tenbih-i akib

olundukda bir vech ile mütenebbih olmayub ... ve mazeret terkib olub mükerrere'l-ahval ve olmalarıyla hallerinde merhamete te'min ... için mezbur Mahrusa-i Edirne'ye nefi ve iskan olunmak için ahvali der devlet medara 'arz ve i'lâm idiyor hakikat mezburun 'ibadullah üzerlerine dest-i tesliti nümayan olduğun sen ki na'ib mumaileyhsin senin olmağla ol-babda hükm-i hümâyûnum virilmek ricasına vaki' hali ... 'arz eylediğin eelden vech-i meşruh üzere nefi ve icla olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle vüsûl buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi sen ki na'ib muma ileysin merkum ... Hacı Mustafa medine-i mezbure zabıtım ma'rifetiyle Edirne'ye nefi ve iclâ eylesin ve sen ki kâdisi Mevlâna-yı muma ileyhsin mezkûru vüsûlünde Edirne'de ikamet itdirüb bila emr-i şerif bir hat ve mahall-i ... tecavüzüne ruhsat ve cevaz göstermeyüb mazmun emr-i şerifimle 'amil olasın şöyle bilesin a'lamet-şerife i'timad kılasın tahriren fi eva'il safer sene 1165

Kostantiniyye

Sayfa No: 85 Belge No: 165

Sadaret-i defter mesarif-i abniye-i cisir ahsabdır. Nehr-i Meric ... haric Edirne ... nehr-i mezbur münhadim ve muhtac tecdid ... ve ma'rifet bin tecdid ve tekmlil ve ba'de't-tekmlil defter ... Asitane-i sa'adet irsal ol-vaki'dir. Sene 1161 ber muceb-i defter-i keşf Abbas Efendi ... Edirne ve telhis ve ferman-ı 'ali fi 15 Zilkade sene 1166 ve ba-ferman-ı şerif kayd ve suretdara ... hâlâ kayd ile iktiza iden on sekiz zira'taban buzluk ve mikrazlar ile için iki yüz yimi ... 'aded ... vesa'ir gözler her biri on üç zira' iki yüz seksan ve mesarif-i iskele müceddid ...

Mahluten tecdidi müktezi olan mahalleri tavlen ... 56 terbi'-i ... 504 ... 113400 'arzen ... 9 ... 225 tavlen ... 184 terbi'-i ... 165 45200 'arzen ... 9 ... 450 ... 9

Cisir-i mezkûrun ... tarafında şark-ı cihan nehr ile emr olub cisir-i mezkûru hıfz için ve dehliz ... müceddid ... bağlamalarıyla ile muhtac sedd olacak tavlen ve 'arzen hesab terbi'-i ... 1600 ... 10 ... 66000

Zikr olunan yüz seksan dört zira' tecdid olunacak cisir-i mezkûru döşeme ve korkuluk ... için kirişlik kırk karış ... 1120 ... 60 yekûn 67200

... 1221800 66000 ... 955800 ... 7965 2965 ... 5000

... bi't-telhis ve ferman-ı 'ali ve ba-ferman-ı şerif 'an keşf

Tezekkür ... 22 Receb sene 1167

Fî 22 Receb sene 1167

... mektub sadr-ı 'ali sadır olmuştur.

Sayfa No: 85 Belge No: 167

Akzâ kuzzatü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfî'i i'lami's-şeri'at ve'd-din varis-i 'ulumu'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-meliki'l-mu'in Mevlana Edirne kâdîsi zidet feza'ilihi iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ü'l-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'd-daim Edirne Bostancıbaşısı El-hac Hüseyin dame mecidihu ve kudretü'l-emacid ve'l-a'yan Edirne'de cevami'-i şerif ta'mirine me'mur ... nazırı Abdurrahim zide mecidihu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ... ma'lûm ola ki Mahrusa-i Edirne haricinden cereyan iden Nehr-i Meric üzerinde vaki' ahşabdan mebni cisrin bundan akdem ... te'ala nehr-i mezkûrun şiddet-i cereyanıyla münhadim olan mahalleri canib-i mirice mesarif-i kesirden siyanet vechiyle kemal-i dikkat ve teharrî olunarak ma'rifet-i şer' ve Edirne Bostancıbaşısı El-hac Hüseyin dame mecidihu ve sen ki nazır muma ileyhsin ma'rifetin ve hassa mi'mar halifelerinden Halil Halife vesa'irleri ma'rifetiyle keşf olunmak babında mukaddema sadır olan

Sayfa No: 85 Belge No: 168

emr-i 'alışanım mucibince Bostancıbaşısı muma ileyh ve bi'l-cümle a'yan-ı belde ile cistr-i mezkûra varılıb cümle ile ba'de'l-mu'ayene için lüzumu olan mahallei mi'mar-ı merkum cümle müvacehesinde mesaha ve gereği gibi ihtimam eyleyerek bi'l-ittifak için sahih ile tehmin ve infaz mevcudesi ferd nihade oldukdan sonra mesarifinin kemiyet ve mnikdarı ve iktiza iden ecnas kerestesi Mahrusa-i mezburede bulunmayub ... ve Kırk Kilise havalilerinden kat' ve nakle muhtac idüğü ... memhur ve mümzi keşf-i defter bundan akdem der 'aliyyeme irsal olunmak hasebiyle defter-i mezkur mucibince hesap itdirildikde gayr-ı inha infaz mecmu' mesarifi yedi bin dokuz yüz altmış beş gurus baliğ olub ber mucib-i defter-i keşf cistr-i mezkûra dõşeme ve korkuluk ... için kirişlik kırk karış ta'bir olunan bin yüz yirmi kıt'a kereste beher kıt'ası altmış akçeden icab iden ücret kıt'a ve nakliyesi ... virilmek üzere ... ve Kırk Kilise havalilerinden kat' ve nakt olunmak üzere diğér emr-i şerif 'alışanım isdar ve irsal olunmağla meblağ-ı

mezburuyla bin dokuz yüz altmış beş guruşun iki bin dokuz yüz altmış beş guruş ...
 ... üzere tenzil olunub baki kalan beş bin guruş ile ber mucib-i defter-i keşf lüzûmu olan
 mahallerinin ma'rifetin ile gereği gibi tecdid ve tekmil itdirilmesi fermanım olub ve
 meblağ-ı mezbur beş bin guruş seriü'l-husus emval-i miriyeden sebep-i tahrir hükmüyle
 havale ve ta'yin ve ... irsal olunmağın imdi işbu emr-i şerif-i 'alışanım ile vüsûlünde
 meblağ-ımezbur sebep-i tahrir hükmü mucibinced havale olunan mahallde tamamen ve
 kamilen ahz ve kabz eyledikten sonra diğer emr-i şerifde ... olunduğu üzere ol mikdar
 keresteyi ... ve Kırk Kilise havalilerinden kat' ve nakl cısr-i mezkûrun bina ve inşasına
 mübaşeret ve bir mahalli nakıs kalmamak vali maşaallahü te'ala ... bulmak şartıyla baş
 muhasebeden ihrac ve irsal olunan suret defterde tahrir olunduğu üzere cısr-i mezburu
 kemal-i siyanet ve resanet ve istihkam virdirderek bina ve tecdid tekmil ve ba'de't-
 tekmil ma'rifet-i şer' ve cümle marifetleriyle gereği gibi tekrar keşf ve defter itdirdüb
 hazine-i 'amirem defterlerine kayd için der 'aliyyeye irsale müsara'at ve heman ...
 bigayet ... ve mücanebet eyleyesin ve sen ki Mevlâna ve Bostancıbaşı muma
 ileyhimasız sizler dahi mucib-i emr-i şerifimle 'amel ve hareket elemeniz babında
 ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkda bu babda
 vech-i meşruh Üzere sūdûr olan işbu emr-i şerif-i celilü's-şan vacibü'l-ittiba' ve
 lazımü'l-imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olub 'alâmet-i şerife i'timad
 kılasız Receb sene 1167

Sayfa No : 86 Belge No : 169

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i
 i'lâmi 'ş-şeri'at ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i
 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdîsi zide fezâ'ilihi ve iftihanü'l-ecmaid
 ve'l-ekarim cami'ül-hamid ve'l-mekarimi el-muhtass bi-mezid-i cinayet-e'l-meliki'd-
 da'im bil-fiil Edirne Bostancıbaşısı dame mecidhu ve kudretü'l-macid vel-a'yan
 Edirne'de Dergâh-ı Mu'allam yeniçerileri ağası vekili zidel mecidihu ve mefahirü'l-
 emasil ve'l-akran Edirne a'yanı zide kadrum tevki-i refic-i hümâyûn vasl ma'lûm
 olaki Mahrusa-i Edirne civarında Nehr-i Meric üzerinde vaki' cısr-i sani ta'bir olunan
 ahşab cısr te'ala bundan akdem vuku' bulan zelzele-i 'azimede ba'dehu'l-yevm nehr_i
 mezkûru tuğyan-ı sebile ba'zan külliye münhadim ve ba'zan dahi ta'mir ve tecdid-i
 müktezi olmakdan naşi ma'rifet-i şer' ve ehl-i vukuf ma'rifetleri ve cevâmi' ve
 mesacid-i şerif bina ve ta'mirlerine memu Filibe nazırı Abdurrahman Beğ zide

meciduhu mübaşeretıyla mukaddema sadır olan emr-i 'alışanım mucibince keşf itdirildikde varid olan memhur ve mümzi keşf defteri natık olduğu üzere eğerağı yedi bin dokuz yüz altmış beş guruş mesarif tahriri olunub lakin bu mekule-i abniyye-i miriye mesarif hususunda tahrir olduğu suratde keşfinden kati noksan ile vücuda geleceği tahribat-ı umurdan olduğuna bina'en bu def'a bina ve ta'miri istid'la dahi olunmağla beş bin guruş mesarif ile maktu'en bina ve itmam ve keşf olunan mevazi'inden bir mahalli nakıs kalmamak şartıyla mezbur sıyanet ve istihkam üzere teknil ve hitam kılınması hususu diğer emr-i 'alışanım eylemesine miri muma ileyh eğerçi ihale ve tefviz olunmuşdur ancak cizr-i mezbur 'ibadullah lazım ve hususen mühimme-i Edirne ahalsinin emr ve ve eşya-i mütenevvi' sebebi ile has ve rahad asayiş ve mucib olacağı emr-i sahih olmağın taraf-ı a'yan ve ahaliden dahi üzere i'net ve müzaheret olunmak lazıme-i halden olduğu ecluden siz ki Mevlâna ve Bostancıbaşı ve Yeniçeri ağası vekili muma ielyhim ve a'yan-ı vilayetsiz cizr-i mezkûrun bina ve ta'mir ve tecdidî ber vech-i muharrir maktu'en beş bin guruş mesarif ile vücûd olmasına cümleliz ihtimam dikkat ve keşfden bi' zira' mahalli nakıs kalmamak vechiyle kemal-i sıyanet-i mena'at üzere bir sa'at akdem hitamına ma'azeret ve mu'avenet eylemeniz ferman olmağın işbu emr-i 'alışanım isdar ve i'sal olunmağla cizr-i mezkûrun bir minvâl-i meşruh cümleye lüzûmu olduğu tahakkuk olduğuna bina'en bina ve tecdidî hususunda ledi'l-ittifak imkânı mertebe i'net dahi a'yan ve ahalinin mertebe-i 'uhde-i ihtimamı olduğu cihetden maktu'en ol-mikdar masraf ile vücuda gelmesi hususunda cümleliz ve ta'avunet olarak bir kusuru kalmamak vechile istihkam ve üzere seri'an hitam bulmasına ve ikdam eylemeniz babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkda bu babda vech-i meşruh üzere olan işbu emr-i celişan vacibü'l-ittiba' ve lazımül-imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahrenen fi el-yevmu's-salis 'ışrin min Receb sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf

Sayfa No: 86 Belge No: 170

Kostantiniyye mucibince mektub sadr-ı 'ali sadır olmuşdur. Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evla vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-feza'il ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şeri'at ve'd-din vâris-i 'ulûmü'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-î 'inâyete'l-meliki'l-mu2in Mevlana Edirne Kâdîsi zidet fezâilihi ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'-ü'l-hamid

ve'l-mekarim el-muhtass-ı bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'd-da2im hâlâ Edirne bostancıbaşı dame mecidihu tevki'i ref'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki kudretü'n-nüvvabü'l-müteşerri'yn havas-ı Mahmud Paşa Kazası Na'ibi Mevlâna-i şerif Ahmed zide 'ilmihu sa'adetime mektub gönderüb havas-ı Mahmud Paşa Kazasına tabi' nam karye ahalisi meclis-i şer'e varub cümlesinin ittifakıyla virilen hüccet mucibince bi'l-cümle umurlarına vekilleri olan Monla Süleyman nam kimesne bundan akdem ve Börki nam zımmilerin üzerlerine hükm ve hüccet-i şer'iyeye olunan malları tahsili babında sadır olan emr-i şerifimin bi'l-ve kale taleb eyledikde mesfurlar ibtal-i hak ve icrâ-yı 'arzına tasaddi ve mesfur Börki2nin karındaşı 'an asl Edirne sakinlerinden olub hâlâ kocabaşlık iddi'asında olan Daslaka oğlu ve fikirleriyle ittihaz ve merkûm Süleyman'ın sa'i ve ahalinin emr ve icazetleri kendi re2isleri ile bir mikdar meblağ sarf itmeleriyle bu hususa mebluğ-ı kesir-i sarf eyledik diyu bin yüz altmış senesinde müctemi' olan salyaneleri akçesinden bi'l-mütegalib üçyüz doksan guruş ve tekrar ba'zı tehdidi ika kimesneler istinad ile üçyüz guruşların ve karye-i merkûmenin nükûd-u sinden dahi yüz elli guruş aldıklarından gayrı Börki'nin dahi zımmisi müntekil mal merkûm bigayr-ı hak gurusunu alub bu vechile gadr-ı mahalli ve hâlâ mersumlarıntaglipleri zahir ve mu'inleri olmağla senki bostancıbaşı muma ileyhisin ma'rifetinle meclis-i şer'e ihzar ve tarafı' ve hilaf-ı şer'-i şerif aldıkları şer'iyeye tahsil ve istirdad ve ihkak-ı hak olunmak babında vaki' hali emr-i şerifim virilmek ricasına bi'l-iltimas na'ib muma ileyh 'arz itmeğın siz ki Edirne Kâdîsi Mevlâna ve Bostancıbaşı muma ileyhsiz ma'rifetler ile şer'iyeye görölüb ihkak-ı hak ve keyfiyetleri suret-i sicilatlarıyla 'arz ve i'lam olunmak emrim olmuştur buyurdumki hükm-i şerifimle vüsûl buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi senki Edirne Bostancıbaşı muma ileyhsin ma'rifetin ile mesrufları Edirne'de meclis-i şer'e ihzar ve senki Edirne Kâdîsi Mevlâna muma ileyhsin huzurunda terafi' ve mukaddema bir def'a şer'iyeye görölüb fasl olunmayan hususların tamamen hak ve 'adl üzere ise mukayyid olub göresin i'lâm olunduğu üzere ise ol-babda müktezâ-yı şer'i kadim 'amel idüb dahi vech-i meşruh üzere mesrufların hilaf-ı şer'i şerif aldıkları akçelerin hükm idüb tamamen tahsil ve istirdad ve ihkak-ı hak ve keyfiyetlerin suret-i sicilatlarıyla der devlet medarıma 'arz ve i'lâm eyleyüb mazmun emr-i şerifimle 'amil olasız 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tehiriren fî evahir-i şerhr-i Cemaziyelevveli sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf

Sayfa No:87 Belge No:171

Akzâ kuzâtül-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şeri'at ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-melik'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdisi zidet feza'ilini ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ül-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-meliki'd-da'im hâlâ Edirne Bostancıbaşısı olan dame mecidihu ve kudretü'n-nüvvabü'l-müteşerri'yn Bazarcık ve Tekfur Dağı Kazaları Na'ibleri zide cilmihuma ve kudreti'lmacid ve'l-a'yan Filibe Nazırı ve Bazarcık Voyvodası zide mecidihuma ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran Edirne ve Tekfur Dağı ve bi'l-cümle a'yan ve zabitan zide kadruhum tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki cebbehane-i 'amiremde mavcud ahn ve tersane lazımları için Rumili canibinden mübaya'ası tertib Fermanım olandan Asitane-i sa'adetimden bir mikdar ahn mübaya'ası irade oldukda İstanbul nalburları esnafı bu tarafa lüzûmu mikdarı ahnın tedariki mütekarrir olduğundan şerife izin dahi İstanbul'a kifaye vürüdü ihtimaldir diyu cevabdar olduklarına bina'en sebep ve istikşaf olundukda kadim ahn-ı tüccarı işтира eyledikleri timurları Asitane-i Sa'adetime nakl için tari Tekfur Dağı İskelesi'ne getirirler iken bu hilâlde gali bha ile ta'ife-i müste'min vesa'ire feruth ve i'aşesiyle İskelesi'ne ve andan Zemir'e nakl-i mu'tad itmeleri ahn-ı müzayakası mucib olmuşdur diyu 'ale'l-ittifak haber virmeleriyle bu istinatlarda timurun aşedd-i lüzûmu olduğu cihetden Rumili canibinde Filibe ve Bazarak ve Sofya ve ve Samako ve ve ve Timur Hisarı vesa'ir hasıl olan yerlerin ahn-ı tüccarı Timurlarını mahal-i ihrar-ı mal ve naklden men' ve tahrir olunub doğru Tekfur Dağı İskelesin'ne ve andan Asitane-i Sa'adetime getürmek üzere tenbihi iktiza idenlere muhkem tenbih ve te'kid olunmak için divan-ı hümâyûnmumdan başka başka evamir-i şerifim ve İzmir gümrükcüleri dahi emirat-ı ruhsatdan tehzir kendüler tenbih-i muhkem eylesin diyu İstanbul Gümrüğü emini tarafına dahi 'ilm ve haber virilüb lakin ol-mükadder tüccar timuru 'arbalar Filibe ve Tatar bazarı'na vürüduna bir vukiyyesi mahal-i sa'ireye gitmeyüb vesa'ir menayirler ve İskelelerine 'azimetlerine dahi ruhsat gösterilmeyüb doğru Edirne'ye gelüb ve keçisi ma'rifetiyle Tekfur Dağı'na ve andan keزالık keçisi nezaretiyle karılıklar ile Asitane-i Sa'adetime nakl ve tesir olunmak üzere gereği gibi taht-ı zabıtaya rabt ve tevsik 'arabacılar ve ta'ifesi dahi eğer 'araba ve davalarına tehnil olunan mahal nakle ictisar iderler ise kendüleri muhkem tedib olundukdan sonra 'arabalar ı ve öküzleri ve davarları seyr için zabt ve girift olunması şart ve tensis kılınub bu şurut ve ile Edirne'ye ve andan dahi Tekfur Dağı'na nakl olunmasına

hükkâm ve zabitan re'ayan ve kemal-i dikkat ve ihtimam ve bu husus halde devlet-i 'aliyemin akdem mehamından olduğu fehm ol-havalilerden kesret ve üzere Asitane-i 'aliyeye vürûdu eshabına bedel-i mukadderine ikdam itmeleri için siz ki Mevlâna vesair muma ileyhimsiz size hitaben müvekked ve emr-i şerifim sūdûruna muhtac olduğu hâlâ İstanbul gümrüğü emini kudretü'l-emacid ve'l-a'yan Seyyid İshak zide mecidihu tarafından inha olunmapla muma ileyhin inhası mucibince divan-ı hümâyûnum tarafından emr-i şerifim tahriri babında iftiharü'l-ümera ve'l-ekabir bi'l-fi'il baş defterdarım olan Abdullah dame 'uluvuhu i'lâm itmeğin i'lâm mucibince 'amel olunmak babında ferna-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdum ki vüsûlünde bu babda vech-i meşruh üzere sūdûr olan ferman ve vacibü'l-ittiba' ve lazıml-ımtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olub hilafından gayetü'l-gayet tahaşi ve mücanebet eylesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılâsız tahriren fi eva'il-i şehr-i Şa'banü'l-mu'azzam sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf Kostantiniyye

Sayfa No:87 Belge No:172

Akzâ kuzâtül-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şeri'at ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-melik'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdisi zide feza'ilihî tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki işbu vaki' şehr-i Ramazan-ı Şerif tekarrüb eyleyüb şuhur-u komeriye müktezasınca bu mal ferruhunda recebü'l-mürecceb ve Şa'banü'l-mükerrem aylarının subûtü ma'lûm olmak mehamm-ı diniyeden olduğuna bina'en ve ma'lûm olmak mehamm-ı diniyeden olduğuna bina'en ve imdi işbu emr-i şerifim ile vüsûlünde ber-vech-i muharrir şehr-in mükerreminin gurreleri min vechile sabit olunmuşdur 'ali vechi'l-izah sicil-i mahfuzlardan ba'de'l-ihrac sübûtuna iki nefer şahidi dahi ma'en irsal olunub ihmal ve müba'adat olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdum ki vüsûl buldukda bu babda vech-i meşruh üzere sūdûr olan ferman vacibü'l-ittiba' ve lazıml-ımtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olub hilafından müba'adat eylesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılâsın tahriren fi eva'il-i şehr-i Şa'ban-ül-mu'azzam sene seb'a ve sitin ve ma'in ve elf Kostantiniyye

Sayfa No:87 Belge No:173

Mucibince mektub-u sadr-ı ‘ali sūdūr olmuşdur İstabl-ı ‘amire tabi’ diğerkoruağalığı her sene hümâyûn-u sa’adet-i makrun oldukda senesi içinde bakt-i zamanıyla mahallinde eda ve teslim eylemek şartıyla zikr olunan koruağalığına bala tayin ve mutasarrıf olan Mustafa Yusuf gerde fevt olub mahlul olmağla İstabl-ı ‘amiremde nefaratından işbu râfi’-i tevki’-i refi’ü’ş-şan-ı şehriyari ve nakil hükûmet ‘unvan tacdari kudretü’lmasil ve’l-a’yan Ebubekir bin Mehmed zide kadruhu her vechile koruağalığının uhdesinden gelmeğe karar olmağın senedi mu’tad üzere hümâyûnum malını vakti zamanıyla kabzına me’mura eda ve eda tezkiresin senesi içinde olmak şartıyla mahlulünden ağalık mezbur merkûme tevcih ve şurutlu berat-ı şerif-i ‘alışanım virilmek ricasına el-iftiharü’l-emacid ve’l-ekarim bi’l-fi’il miri olan El-hac Mehmed Sadık dame mecidihu ‘arz itmekle mucibince şurut-u merkûm ile tevcih olunmak babında fermanım sadır olmağın hakkında mezid-i ‘inayet-i padişahınım zuhuruna getürüb bin yüz altmış yedi senesi Şa’banü’l-mu’azzamın dokuzuncu günü tarihiyle virilen hümâyûnum mucibince bu berat-ı hümâyûn-u sa’adet makrunu virdim ve buyurdumki merkûm Ebubekir bin üzere senedi mu’tad olan hümâyûn malını vakt-i zamanıyla kabzına me’mura eda ve eda tezkiresini senesi içinde olmak şartıyla zikr olunan koruağalığına bila ta’yin mutasarrıf olub eda-yı hizmet eyledikten sonra bundan evvel bila ta’yin koruağası olanların minval üzere zabt ve mutasarrıf olagelmişler ise merkûm Ebubekir ibn-i Mehmed zide kadruhu dahi ol-minval üzere bila ta’yin zabt ve mutasarrıf olub taraf-ı ferd vechen mine’l-vücûh sebeb-i mine’l-esbaba mani’ ve mezalim olmayub dahl ve ta’arruz kılmayanlar şöyle bilenler ‘alâmet-i şerife i’timad kılalar tahriren dî el-yevmü’s-sani ‘ışrin Şabanü’l-mu’azzam Kostanetiniyye

Sayfa No:88 Belge No:173

Akzâ kuzâtül-müslimin evlâ vülatü’l-muvahhidin ma’denü’l-fazl ve’l-yakîn râfi’-i i’lâmi’ş-şeri’at ve’d-din vâris-i ‘ulûmu’l-enbiyâ ve’l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i ‘inayete’l-melik’l-mu’in Mevlâna Edirne Kâdisi zide feza’ilihi ve kudretü’n-müvavabü’l-müteşerr’yn Dimetoka Kazası Na’ibi Mevlâna zide ‘ilmihu tevki’-i refi’-i hümâyûna vasl ma’lûm olaki sen ki Dimetoka Kazası Na’ibi Mevlâna zide ‘ilmihu tevki’-i refi’-i hümâyûna vasl ma’lûm olaki sen ki Dimetoka Kazası Na’ibi Mevlâna Ömer zide ‘ilmihusun sūdde-i sa’adetime mektub gönderüb Dimetoka Kazası’na tabi’

Derbend Beygarı nam karye re'ayaları meclis-i şer'e varub minarececi ta'ifesinden cizyedar Abdi dimekle ma'ruf kimesneden mukaddema istidane eyledikleri ma'lûmu'l-mikdar akçeye birkaç seneden berü karye-i mezburden zümre-i iştiradan ve Dimitri ve mahal ve ve Yani ve nam zimriler ile senede ikişer def'a mücerredleriyle ve eylediklerinden gayrı işbu sene-i mübarekede Edirne'de olmak takribiyle tarafından vekili Dimetoka'da sakin El-hac Mehmed nam kimesne iştiraya-yı mesfur ile bi'l-ittifak bunların cizyeleri mesrufdan birer mikdar rüşvet ile Edirne'de ve iz'afî akçe ikrar ve kaza ahalisinden birkaç iştiraya-yı Edirne Mahkemesine gönderüb gıyablarında ifrad ve ve yine Edirne'de sakin miraceci talifesinden sabuncu El-hac Ali nam kimesne üzere patrikü'l-müvaza'a ve ve kendi zimmetini ibra ile yedine zimmetini ibra ile yedine hüccet alub gadr ve ahvalleri laecilü'l-istirham-ı 'azuhal ve hallerine merhamet çavuş ve na'ib ma'rifetiyle şer'iyle hesapları zimmiyet vasl ve eda-yı iktidarları olmadığı halde tahamüllerine göre için bir kat' ve çavuş ma'rifetiyle şer'iyle hesapları görülüb sabit olan hakları tahsil ve ihkak-ı hak olunmak için dahi bir kat' işbu sene-i mübareke evasıt-ı Receb'inde sadır olan emr-i şerifim divan-ı hümâyûnum çavuşlarından Süleyman zide kadr ma'rifetiyle Dimetoka Mahkemesine ba'de'l-vürûd mesruffardan canib-i şer'den meclis-i şer'e ihzarları için kabl-i şer'den virilen mürasele ile çavuş muma ileyh karye-i mezbureye vardıkda mürafa'adan imtina' için mesrufdan Edirne'ye kadar ve mezbureye vardıkda mürafa'adan imtina' için mesrufdan Edirne'ye kadar ve mezbur Abdi'nin hanesinde oldukları haber alındıkda çavuş-u merkûm varub ber mentuk-u emr-i şerif mesfurunu mürafa'a karar eyledikde Edirne'den ibra hücceti varid ve hssu-u mezbur için mesrufdan su'al ve cevap ve hesap iktiza itmez diyu cevaba tasaddisine bina'en mesruffurun dahi imtina' der cihani tahrif ve ibtalen hak ve ol-vechile te'addiden hali olmamağla patrikü'l-müvaza'a ilzam-ı din olunan mezbur El-hac Ali Asitane-i Sa'adetime ihzar olunub mürafa'a olmadıkca hüccet-i mezkûre ile akçe mütelebeseyle rencide olunmamak için emr-i şerifim virilmek vaki' hali bi'l-iltimas 'arz eylediğin eelden da'vaları Asitane-i Sa'adetimde rü'yet ile Hacı Mehmed ve vilayet vekili iddi'asında olan zimmiyun-u mesruffun ile beygar ahalisinin hüccet-i şer'iyle vekil şer'ilerinin Asitane-i Sa'adetime ihzar olunmaları Babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdumki Dergâh-ı Mu'allam çavuşlarından mübaşir ta'yin olunan Süleyman Çavuş zide kadruhu vüsûl buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi sizki Mevlâna-yı muma ileyhsiz ta'yin olunan çavuş muma ileyh ma'rifetiyle mezburan Hacı Ali ve Hacı Mehmed ve vilayet vekâleti iddi'asında olan zimmiyu mesfuran ile Beygar ahalisinin hüccet-i şer'iyeye ile vekili şer'ilerini Asitane-i Sa'adetime

ihzar eyleyesiz ki da'vaları der-'aliyemde rü'yet ve fasl-ı madde-i husûmet olub icrâ-yı hak oluna şöyle bilesin 'alameti şerife i'timad kılasın tahriren fi evahir-i şehri-Şabanü'l-mu'azzam sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf Kostantiniyye

Sayfa No:88 Belge No:174

Akzâ kuzâtül-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şeri'at ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-melik'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdisi zide feza'ilihî tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki hâlâ divan-ı hümâyûnumda tezkire evvel olanı kudretülemacid ve'l-a'yan Numan zide meciduhu südde-i sa'adetime 'arzuhal idüb muma ileyhî berat-ı şerifimle mutasarrıf olduğu icmaller ze'ameti kaza-i mezbur muzafatından Nahiyesi'ne tabi' ve tevabi'i karyelerinin rüsûm haricden bir dürlü dahl ve ta'arruz olunmak icab itmez iken mirmiran ve mirliva ve ba'zı erbab-ı tımar vesa'ir ehl-i 'örf ta'ifesi taraflarından hilaf-ı kanun müdahale ve ze'ameti mahsülüne gadr olunduğun bildürüb ol-babda müktezâ-yı kanun üzere hükm-i hümâyûn rica itmeğin imdi icmaller ze'amet karyesi olmak kanun-u mukarrerdir kanun üzere 'amel olunmak emrim olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle vüsûl buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi husus-u mezbure tamam-ı mukayyid ve beratına nazar idüb göresin hisselerden olmayan icmaller ze'ameti karyelerinin vaki ' resm-i cürüm cinayet ve resm-i 'arusane ve kul cariyemizde vesa'ir mirmiran ve mirliva voyvoda ve mütesellim ve subaşı ve alay beği ve zü'ama ve erbab-ı tımar ve çeribaşı ve çeri sürücülerini ve ve 'amel ve nazır ve nüzardan ve mahsul emval olanlarından ve gayrdan bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirmeyüb muma ileyhî subaşına ahz ve kabz itdiresiz gibi re'ayasının yedinden bir cürüm-ü galiz sadır olub şer' ve siyaset veyahud kat' müstehak ola ol-vaktde dahi hükm-i olub hüccet-i şer'iyeye virildikten sonra muharebe günah sadır olduğu mahalde siyasetine me'mur olanlara şer'iyeye haklarında lazım geleni muma ileyhî subaşı ma'rifetiyle icra itdirdüb haric toprağa alub gitmeğe komayub ve bedel-i siyaset diyu bir akçe ve almayalar ve aldırmayub men' ve def' eyleyesin ve dahl olunub muma ileyhî beratı mucibince beratı tahvili tarihine rüsûm-u serbestiyesinden kimesne bir nesnesin almış ise ba'de's-sübût hükm idüb ve muma ileyhî subaşı alıvirüb min ba'd-ı kanuna ve emr-i hümâyûnuma mügayer kimesneye iş itdirmeyüb husus-u mezbur için bir daha emrim ve eyleyemesin şöyle bilesin ba'de'nazar bu hükm-i hümâyûnu muma ileyhî

subaşış yedinde ibka idüb 'alâmet-i şerife i'timad kılâsın tahrîren fî evasıt-ı şerife Şa'banü'l-mu'azzam sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf Kostantiniyye

Sayfa No:88 Belge No:175

Mefahirü'l-kuzzât ve'l-hükkam ma'deni'l-feza'il ve'l-keâm Asitane-i sa'adetimden Manastır'a varınca yol üzerinde vaki' olan kuzzât ve nüvvab zide fazlihîm ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran kethüda yerleri ve yeniçeri serdarları vesa'ir zabitan ve a'yan-ı vilayet zide kadruhum tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki Osman nam kimesne telhis sabık kudretü'l-emacid ve'l-a'yan Ahmed zide mecidihu mübaşeretîyle mahrusa-i Manastır'a irsal olunmağla siz ki muma ileyhîmsiniz mezbur muma ileyh ile her taht-ı hükûmet kazasına dahl olunur ise muhazasında ihtimam oldukda me'mun'u'l-fa'il olmak için yanlarına kifayer m,kdarı adamlar ta'yin virirken irsal iderek Manastır'a isal üdüb serimü kusur ve hilafından ihtiraz ve ictinab eylemeniz babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuştur buyurdumki hükmi-i şerifimle vüsûl buldukda vech-i meşruh üzere sūdûr olan ferman vacibü'l-ittba' ve lazımu'l-imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olub hilafından bigayet ihtiraz ve mücanebet eyleyesiz şöyle bilersiz 'alâmet-i şerife i'timad kılâsız tahrîren fî evasıt-ı şehri-i şevvalü'l-mükerrem sene sev'a ve sittin ve ma'in ve elf Kostantiniyye

Sayfa No:89 Belge No:176

Akzâ kuzâtül-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i ilâmi's-şeri'at ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-melik'l-mu'in Mevlâna Edirne ve Filibe Kâdılar zidet feza'ilihîma ve kudretü'n-müvavabü'l-müteşerr'yn Dimetoka Kazası'nda na'ibü's-şer olan Mevlâna zide 'ilmihu tevki'-i refi'-i hümâyûna vasl ma'lûm olaki sen ki Dimetoka Na'ibi Mevlâna Ömer zide 'ilmihusun sūdde-i sa'adetime mektub gönderüb Dimetoka Kazası ahalilerinden da'im ve ve sa'datü'l-kiram vesa'ir fukara ve zu'afa ve re'aya baş meclis-i şer'e varub kaza-i mezbur sakinlerinden sabıka cizyedar olub bundan akdem kendi halinde durmayub su'i hareketine nina'en fima-ba'd umur-ı vilayete karışmayub ve hilafına hareket mesmu' olmak lazım gelür ise ehl-i 'ıyaliyle befi ve icla olunmak üzere ba'ferma-ı 'ali Edirne'ye nefi ve icla ve hâlâ Edirne'de ikâmet üzere olan Abdi nam

kimesne yine kendi halinde durmayub kaza-i mezburdan ba'zı muhsid ve şerir kimesneler ile Beğdil ve bir takrib ile Edirne Kâdîsından 'arz ve nişaniye ve ol-vechile fukara ve zu'afanın 'adem-i emn-i rahatlarına badi ve bu defa dahi mel'anetden hali olmadığı şuyu' buldukda vacibü'l-istirham havalleri der 'aliyeye Dimetoka Kazası tarafından i'lâm olundukda merkûm 'alinin ve ba'zı müfsidlerin ağva ve fesadıyla nizam-ı memleket muhtell olduğundan cümle zabitan ve a'yan ve ahali-i belde-i mezbure ve fukara-i ra'iyet beynlerinde ma'rifet-i şer'iyle cümle mevaciyelerinde şer'en sabit olur ise her birleri muhızır ve zabitan dahi başka başka 'arzlar ile i'lâm eylemeleri babında sadır olan emr-i 'alışanım vürûdunda sicil-i mahfuz ba'de'l-kadr cümle ahali ve zabitan-ı meclis-i şer'e da'vet ve iştira ve mezkûrdan Dimetoka sakinlerinden Köse Seyyid Ali nam kimesne dahi şer'-i şerife ihzar ve müvacehelerinde ve olundukda ba'de'l-istizaf muzbur Köse Seyyid Ali cevabında bizleri der 'aliyeye iştikaya merkûm Abdi sevk ve irsal eylediği vaki' haldir diyu cümle mevaciyesinde meclis-i şer'de ikrar ve i'tiraf eylediğini ve keyfiyet-i hali ahali ve zabitan muhızır ve 'arzuhal itdiklerini musaddık vaki' biri itmeleriyle fi'l-hakika merkûm Abdi Edirne'de ikâmet üzere oldukça mel'anetden hali olmayacağına senki na'ib muma ileyhisin 'ilmin olduğu 'arz ve sadır olan ferman-ı 'ali mucibince mezkûr Abdi'nin miriye müte'allik hesabı istifsar olundukda altmış altı ve yedi senelerinin Dimetoka cizyesinden mezbur Abdinin zimmetinde yirmi iki gurus zuhur iydiği cizye kaleminden ihrac olunmağla mezur Köse Ali ile ma'en bir mahall-inefi ve ilcalar için dinan-ı hümayunum tarafından nemri şerifim Tahir babında iftiharu'l- ümera ve'l-ekabir bi-lfi-il baş defderdarım olan Abdullah dame ulvuhu i'lam itmeği i'lamı mucibince mezburlar filipeye nefi ve icla olunmaları babında fermanı alışanım sadır olmuşdur buyurdunki divanı hümayûnum çavuşlarından mübaşir ta'yin olunan kudret-ü'l-emasil ve'l-akran Mustafa Çavuş zide kadruhu vüsûl buldukda bu babda sadır olan emrim ve başdefterdarım muma ileyhim i'lâmı mucibince 'amel dahi sizki Mevlâna-yı muma ileyhisiz ta'yin olunan çavuş-u merkûm ma'rifetiyle mezburları Filibe'ye nefi ve iclâ senki Filibe Kâdîsi Mevlâya-yı muma ileyhisin mezburları Filibe'de ikâmet itdirüb mazmun emr-i şerifimle 'amil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılāsız tahriren fi evasıt-ı şehr-i şevvalü'l-mükerrrem sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf Kostantiniyye El-Mahrusa

Sayfa No:89 Belge No:177

Akzâ kuzâtül-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şeri'at ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-melik'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdîsi zide feza'il ve iftiharü'lemacid ve'l-ekarim cami'ül'l-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-meliki'd-daim bi'l-fi'il Edirne Bostancıbaşısı dame mecidihu kudretü'l-kuzzât ve'l-hükkâm-ma ma'denü'l-feza'il ve'l-kelam Beygar Hisarı ve Hatunili Kazaları'nın Kâdîları zide fazlihima tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki Na'ibi Mevlâna Ali zide 'ilmihu divan-ı hümâyûnuma 'arzuhal gönderüb Edirne'de vaki' Nehr-i Meric üzerinde ahşabdan mebni cizr-i saninin Ta'miri için iktiza iden öreden berü Kırkkilise ve Beygar Hisarı ve Hatunili ve Kazalarından kat' ve nakl olunagelmekle işbu sene-i mübarekede cizr-i merkûre ta'miri için müktezi olan tavlen on sekiz zira' ikiyüz seksan 'aded ve tavlen on sekiz zira' altmış üç 'aded ancak Kırk kilise ve Kazaları'ndan kat' ve nakl-i fermanım olub lakin Kazası'nın bu sene-i mübarekede öküzlerine hastalık isabet itmekle hallerine merhamet ol-mikdar kereste sabıkı mucibince Beygar Hisarı ve Kırk kilise ve Hatunili Kazalarıyla ma'en için emr-i şerifim sūdūr istirham Kazası ahalilerinin öküzlerine hastalık isabeti zikr olunan kat' ve naklinde olub itmam emr-i vesile olmak için altmış tarihinde sadır olan emr-i şerifim mucibince bu def'a dahi Beygar Hisarı ve Hatunili Kazaları idhal olmak üzere cizr-i mezkûra bina emini ta'yin olunan Abdulrahim zide mecidihu i'lam itmeğın hazine-i 'amiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine olundukda cizr-i mezbura iktiza iden tavlen olundukda cizr-i mezbura iktiza iden tavlen on sekiz zira' ikiyüz yirmi 'adet beher 'adedi tavlen on zira iki yüz seksan 'aded beher 'adedi yüz yirmişer ve tavlen on üçer zira' altmış üç 'adet beher 'adedi üç yüz altmış akçeden icab eden ücret-i kat'ıye ve naklieleri bina emini yeniden virilmek şartıyla ol-mikdar kereste ve Kırk kilise Kazaları'ndan kat' ve nakl olunmak üzere işbu sene-i mübareke Şa'ban'ında ve mükaddema asr-i mezburun ta'miri için iktiza iden kereste ve Kırkkilise ve Hatun ili ve Beygarhisarı Kazaları'ndan kat' ve nakl olmak üzere

Sayfa No:90 Belge No:178

altmış senesi Cemaziyelahirinde emr-i şerifim viril-diği der kenar olundukda imdi bira emininin i'lâmı ve sabıkı mucibince 'amel olunmak fermanım olmuşdur buyurdumki

hükmi-şerifimle vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere ‘amel idüb dahi cisr-i mezburun ta’miri için ikzida iden kereste zikr olunan kazalardan kat’ ve nakl olunmak üzere tarih-i mezburede emr-i şerifim virildiği hazine-i ‘amirem defterlerinde mukayyid olmağla icab iden ücret-i kat’iye ve nakliyesi bina emrini yeniden virilmek şartıyla ol- mikdarın Kırkkilise ve Hatun ili ve beygarhisarı Kazaları’ndan kat’ ve nakl itdirdüb emr-i ‘alışanıma mügayer kimesneye vaz’ ve hareket itdirmeyesiz şöyle bilesiz ‘alamet- i şerife i’timad kılasız

Sayfa No:90 Belge No:179

Kostantiniyye Akzâ kuzzâtü’l-müslimin evlâ vûlatül –muvahhidin ma’denü’l-feza’il ve’l-yakîn râfi’-i i’lâmi’ş-şeri’at ve ve’d-in vâris-i ‘ ulûmul enbiyâ ve’l-mürselin el- muhtass bi-mezid-i ‘inâyete’l-meliki2l-mu’in Edirne ve Filibe Kâdıları zidet feza’ilihima ve iftiharü’lemacid ve2l-ekarim cami’ü’l-hamid ve’l-mekarim el-muhtass bi-mezidi 2inâyete’l-meliki’d-da’im Dergâh-ı Mu2allam Kapucubaşılığ Edirne Bostancıbaşısı Kudretü’n-nüvvabü’l-müteşşerri’yn Tatar Bozarcık ve Tekfur Dağı na’ibleri zide ‘ilmihuma ve mefahirü’l-emasil ve’l-akran Filibe nazırı ve Bozarcık voyvodası ve Edirne ve Tekfur Dağı gümrükcüleri bi’l-cümle zabitan ve a’yam zide kadruhum tevki’-i refisi hümâyûn vası ma’lûm olaki cebhane-i ‘amire ve tersane-i ma’mure lazımleri ve husus-u İstanbul ahalsinin abniyyeleri mühimen iktiza iden timur hususunda müzayaka naşi Filibe ve Bozarcık ve Sofya ve Samako ve ve ve Timur hisarı ve ol-havalilere hasıl olan kadimisi üzere doğru Edirne ye ve ondan dahi kayıklar ile der-‘aliyeme nakl ve itdirilüb nakline ruhsat gösterilmemesi müktezi iken ba’zı tüccarı ta’lifesi timurları gali baha ile fûrûht re’ayasıyla ve Karaağac iskelelerine ve andan İzmir’e nakl eylemekle i’tibar eyledikleri Asitane-i Sa’adetime timurun nedret ve killet vürûnda ba’is olmağla min-ba’d ve Karaağac İskeleleri’ne ve İzmir ve Dolayan İslamiye bina yerlerine vesa’ire yerlere timur gitmemek ve bu müzayakanın Samako vesa’ir timur hasıl olan yerlerin timurları doğru ‘arabalar ile kadimisi üzere Edirne’ye ve andan Tekfur Dağı İskelesi’ne ve andan ile Asitane-i Sa’adeime nakl itdirilmek üzere divan-ı hümâyûnum tarafından iktizasına göre taraf-ı tenbihatı mütezemmin isdar ve irsal oluna evamir-i ‘aliyemin hilaf-ı canibine imrar kasdıyla Burgus İskelesi’ne ‘arabalar ile ve vürûd idüb ve hâlâ iskele-i mezkûre bir sefinenin humûlesine vaki’

timur mevcut idüğü ihbar olunmağla iskle-i mezbure gerek bu defa iden ve gerek bundan sonra her ne mikdar ise bir vukiyyesinin

Sayfa No:91 Belge No:179

Anadolu canibe ve mahal-i sa'ireye imrar ve irsaline ruhsat görülmeyüb mecmu'i çubuklarının 'adedi ve mikdar-ı kantarı ve ashabı taraf-ı şer'den mehmur defteriyle ma'en sefinelerde tehnil ve ocak tarafından ta'mir olan mübaşir ma'rifetiyle der-'aliyeme nakl ve itdirmek için işbu sene-i mübareke Şa'banında dahi emr-i şerifim virildiği divan-ı hümâyunumdan der-kenar olunmağla Samako Kazası Dağısta ve Sengisten mahalde vaki' olub zira'at ve hirasat olunacak mahal olmağından ahalisi kendi me'kulatların civar kazalardan tedarik ve nakle muhtac olub iden ma'aşları ve re'aya fukarasının mal mirileri ve cizye ve tekalif-i sa'irelerinin edası hasıl ma'den i'maline ve ile ta'ayyüşe muhtac olub kat'en kâr ve kisbleri ve kazalarında hasıl olmayu ma'den-i mezkûreye iktiza iden hatab diğer civar kazalardan tedarike muhtac olduğundan birkaç seneden berü civar dağların karib mahallerinde odun kalmayub ve hatabın ve cevherin killet ve nedretlerden naşi muzafa-i ba'd nakl olduğundan tedarik naşi muzafa-i ba'd nakl olduğundan tedarik ve kıymet-i kesire ile hasıl olub ol-vechile 'ali baha ile İskelesi olan Tatar Bazarı'na nakl ve beher fûrûht itdikleri timur bahasıyla tedarik ve i'mal ve cevab-i Erba'a'dan gelen bazargânlara fûrûht ve akçesini der-'akab kevazımına sarf idüb ve bir bir iki emini olunmak lazım levazıme oluncaya dek levazımat tedarikine iktidarı kalmayub ma'denine mu'attal iktiza idüb ve keyfiyet-i hal böyle iken nice ashab-ı me'adin olub ma'denleri müşerref ve beher sene tersane-i 'amire ve cebhene-i ma'mure için mübaya'ası ferman olunan eda ve tekniline 'usret iken kaza-i mezbur ve civar kazalarda hasıl olan Asitane-i Sa'adetime nakl ve diyarlar olunmamak üzere emr-i şerifim sūdûruyla oktar memalikü's-selamiye

Sayfa No:91 Belge No:180

tüccarı bi'l-küllüye münkati' olub ve timurun İstanbul'a olmayub sa'ir mahallere sarf muhtac olmağla timur için Asitane-i Sa'adetimde ikâmet yerle mesara ve Diresi olmalarıyla nakden mübaya'a idenler üç timur ahzına Asitane-i Sa'adetimden memalikü's-selamiyeye lüzûmu olan bi'l-cümle ma'adin harab ve bitab olub ve işbu

sene-i mübarekede beşbin kantar mübaya'ası ferman olunan külliye 'adem husûlüne ba'is bir olduğundan kat' nezaret mukata'ası malının ve cizye ve tekalif-i sa'irenin bir dürlü tahsil tahsili mümkün olmayub bu babda gadr 'azime giriftar kaza re'ayasının olacıkları ve mesafe-i gelen tüccarın kâr ve kisbleri münkati' ve gadr külli olacıkları olmağla kaza-i mezburede vesa'ir kazalarda hasıl olan kemafi'l-evvel cevanib-i Erba'a'dan Tatar Bazarı'na gelüb ahzına talib olan tüccar taridesinin bai' ve şerast ve iftar memalik-ü's-selamiye iskelelerinden yine memalikü's-selamiyeye nakl ve imrarına ruhsat virilüb mümana'at olunmamak babında siz ki Edirne ve Filibe Kâdılar ve Edirne Bostancıbaşısı ve iskeleleri gümrükçüleri ve Tatar Bazarı Na'bi vesa'ir hükkâm ve zabitanı muma ilehimiz size hitaben emr-i şerif virilmesi babında bi'l-cümle ahali ve vücûh a'yan ve istid'ai eyledikleri Filibe Kadisi ve Tatar Bazar Na'ibi muma ileyhima ile Sofya ve Samako ve na'ibleri da'hi başka başka 'arz ve Samako Kazası'nın ahali dahi muhızır itmeleriyle gerek bu sene-i mübarekede cebhane-i 'amire ve tersane-i ma'murem için mübaya'ası ferman olunan beşbin kantar ve gerek bundan sonra mübaya'ası terettüb ve ferman olunan ibtida-i mübaya'asına me'mura teslim ve İstanbul ahalisinin abniyyeleri lazıme için öteden berü nakl olunayelen timuru dahi Asitane-i Sa'adetime nakl ve tesyir eylediklerinden sonra zikr olunan iskelelerde kefare memleketlerine bir vukiyye tümur nakline ruhsat ve cevaz göstermekden gayetü'l-gaye ihtiraz olunmak ve bu vesile ile tümurun bahası sinin sabıkalardan ziyadeye çıkmamak ve ashabı işleyüb ve kemine ta'til kalmamak şartıyla ancak memalikü's-selamiyeye timur nakline me'luf olan tüccar ta'ifesinin zikr olunan kazalardan kemâfi's-sabık timur iştirasına ve bina yerleri ve iskelelerden sabıkı üzere memalikü's-selimiye nakl ve tesirine mümana'at olunmamak ve mukaddema virilen evamir-i şerifenin terkin olunmak için divan-ı hümâyûnumdan iktizasına göre evamir-i 'aliyem tecdidi babında iftiharü'l-ümera ve'l ekabir bi'l fi'il başdefterdarım olan Abdullah na'il dame 'ulvuhu 'ilâm itmeğin vech-i meşruh üzere 'amel olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdum ki vüsül buldukda bu babda sadır olan ferman-ı celillü'l-kadrim mucibince amel mukaddema virilen evamir-i şerifenin kaydları terkin olunmağla ber-verch-i muharir bu sene-i mübaneke de cebhehane-i 'amire ve tersane-i ma'murum için mübaya'ası fermanım olan beşbin kantar ve gerek bundan sonra mübaya'ası terdib olunacak ibtidada tedarik ve tekmil ve tamamen mübaya'asına me'mura teslim ve İstanbul ahalisinin abniyyeleri lazımesi için öteden berü öteden berü nakl olunagelen timuru dahi Asitane-i Sa'adetime nakl ve tesir eylediklerinden sonra zikr olunan iskelelerden kefare memleketlerine bir vakiyye timur nakline ruhsat ve cevaz

göstermekden gayetü'l-gaye ihtiraz olunmak ve bu vesile ile timurun bahası sinir sabıkadan ziyadeye çıkmamak ve sahabı işleyüb içlerinde ta'til kalmamak şartıyla ancak memalikü's-selamiye

timur nakline me'luf olan tüccar ta'ifesine zikr olunan kazalarda kemâ fi's-sabık timur iştirasına ve bina yerlere ve iskelelerden sabıkı üzere memalikü's-selamiyeye nakl ve tesirine muhalafet olunmaub mazmun emr-i şerifimle 'amil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılâsız tahiriren fi evasıt-ı Şeval sene 117 Kostantiniyye

Sayfa No:91 Belge No:181

El-Mahrusa Mucibince sadr-ı 'ali mektub dahi varıldı Ba'is tahrir oldurunca Ba-berat-ı şerif-i 'alışan mutasarrıf olduğum Rize Sancağı'nda Kırkkilise Nahiyesi'nde Kabaklı ve Nahiyesi'nden Nahiyesi ne ve tevabi'i mezra'aları ile tımarım iş bu bin yüz altmış yedi senesi Mart'ı istidasından altmış sekiz ve altmış dokuz Şubat'ı gayetine değin üç sene bir tahvil ile zabt eylemek üzere iltizamına talib olan darende kudretü'l-emasil ve'l-akran 'izzetlü El-hac Ahmed Ağa zide kadruhuma der-'uhde ve iltizam ve anlar dahi tefviz ve iltizam idüb ve bedel-i altına emr olan meblağ-ı mezkûru eda itmek üzere zabıtı için yedlerine işbu zabt temessükü virildi inşallahu te'ala tümur-ı mezburdan üç sene hasıl olan a'şar-ı şer'iyeye ve rüsûm-u 'örfiye ve rüsûman-ı sa'ire-i ve tapu-yı zemin vesair tarafımıza 'a'id olan her ne ise cüz'i ve külli hasıl olan ahz ve kabz zabt ve rabtına tarafımızdan o'taraf bir ferd mani' ve rabtına tarafımızdan taraf bir ferd mani' ve mezahim olmayanlar mutasarrıf-ı tımar mezbur hâlâ

Sayfa No:92 Belge No:182

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidn ma'denü'l-feza'il ve'l-yakin râfi'-i i'lâmi's-şeri'at ve'd-din varis-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezidi 'inâyete'l-melikill-mu'in Mevlana Edirne Kâdîsi zide feza'ilihî ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim camiü'l-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'd-da'im Edirne Bostancı başısı olan adme mecidihu tevki'-i ref'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki Asitane-i Sa'adetimde 'aba ve tevsî-i mu'aşir için Kırkkilise Seyyid Nahiyesi'nden ve Edirne Nahiyesi'nden ve Edirne Nahisyesi'nde vaki' semt olan

kurasından sene-i sabık mukayesesi üzere işbu sene-i mübarekede dahi nakl ve teysiri tertib olunan kırk dokuz bin keyl mukaddema taraf-ı şer'eden virilen tevzi'i derfteri mucibince kırkkilise Kazası'na isabet iden ma'adası Nahiyesi ve Edirne Kurasına isabet iden sene-i mübarekede dahi ma'rifet şer'iyle kuralarına yine tevzi'-i mu'accel dühül itmezden mukaddem iskelesi'ne nakl ve isal olunma babında senki Bostancıbaşı muma senin 'uhde-i hamiyet ve havale ve ta'allık olunmuşdur imdi işbu emr-i şerifim dergâh-ı Mu'allam gediklülerinden Kudretü'l-emacid ve'l-ekarim El-hac Mehmed zide mecidihu ile vüsûlunda bu babda seninde kemâl-i sadkat-ı hamiyet ile hizmet usûl ve melhuz olmağla tarafından mukaddem ger' adamlar ta'yin ve ber vech-i muharrir kırk dokuz cümle ma'rifetiyle ve ma'rifet şer'iyle Edirne kurasıyla Nahiyesi'ne isabet iden mukayese ve zahiresinin işbu sene-i mübarekede yerlü yerinden cem' ve tamamen ve kamilen 'arabalar tehnil ve müsara'a ve 'acilen tarafında İskelesi'ne nakl ve irsal itdirdüb Nahiyey-i mezbura ve andan kurasının mukayese zahiresi tamamen vasl olduğunu natık eminden eda tezkiresi alınub der 'aliyeme götürmeğe ziyade ve ihtimam ve tarafından dahi nezaret olunmakdan hali olmayarak ve zehayir-i matlubede tevzi' ve defteri mucibince seri'en iskele-i mezbura nakl itdirmeğe ve miknet ve hizmetiniz meşkür olmasına havab ve rahat idüb serimü kusur ve ihtiraz ve ictinab olmak babında derma-ı 'alışanım sadir olmuştur buyurdum ki vüsûl buldukda bu babada vech-i meşruh üzere sadr olan ferman-ı vacibü'l-ittiba' ve lazımü'l-imtisalimin mazmun ita't makrunuyla 'amil olub hilafından ihtiraz ve ictinub eyleyesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız Tahiren fi Evahir-i Ramazanü'l-mübarek sene seb'a ve sittin ve ma'in ve e'f Kostantiniyye Mucibince mektub sadr-ı 'ali sadir olmuşdur

Sayfa No:92 Belge No:183

Akzâ kuzâtül-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi ş-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inate'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdisi zidet feza'ilini ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ül-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-meliki'd-da'im Dergâh-ı Mu'allam Kapucıbaşılığı payesiyle Edirne Bostancıbaşısı olan dame mecidihu ve kudretzide mecidihu tevki'-i-i refi'-i hü'mayûn vasl ma'lûm olaki mühimmiye-i Edirne ve havalisinin eşkıya ve kutta'-i tarikdan tahdir ve emnine ve 'ibadullahın ile zehab ve iyabları öteden berü sizki muma ileyhimsiz 'uhde-i ihtimamınız muhavvel ve

mevku olan keyfiyetden olduğuna bina'en üslûb-ı kadim üzere ve dikkat 'ahd-ı 'ahd-ı sadakatınız olmak lazım ve labudd olmağın bu olmağın bu hilâlde mühimmiye-i Edirne ve havalisinde ba'zı haremzade ve sarık makuleleri nüfus ve nehb-i cihetden istirahat itmek ve ebna-i sebil emniyet tarîkın ve iktifası haberleri hümâyûnum olmağla bu suretde nefsi-i şerhird ve havalilerinde ve zabt ve rabtı 'uhde-i ihtimamın müvefheze olan yerleri bu mertebe kesret üzere haramzade ve kutta'-i tarik eşkıyasının vücuden ve zabitanın 'adem-i tekeyyüd ve ihtimamlarından nasi olduğu vaz' ve iştikar olub ve sizki Bostancıbaşı ve Yeniçeri Ağası vekili muma ileyhimasız öteden berü istihdam olunduğunuz hizmete devlet-i 'aliyemde izhar-ı hamiyet ve hamaset ve zabt ve rabt-ı eşkıya ve haremzade liyakat ve kudret ile ihtimam ve dikkatiniz mücerreb ma'lûm ve hakkınızda melhuz olan müteyakkızane hareket sadakat-ı şî'ar ve ve reftar dahi arız ve batş erbab-ı şekavet ve fesad 'ibad ve nice nice hizmet-i cemile ve zuhuru memur meczum olduğu cihetden zabt-ı memleket ve def' ve erbab hakkınızda melhuz olan gayvraneniz izhar ve sarfla tasdik-i harekât-ı maziyenizi ibraza müsara'at eylemeniz matlub-u mülükarem olmağın mahsusen işbu emr-i şerife isdar ve ile irsal olunmuşdur imdi vüsülünde sadakat muzmarr olan cevher rüşd ve kiyaset ve asar-ı fütüvvet ve liyakat iktizasınca

Sayfa No:93 Belge No:184

bi'l-ittifak müteyakkızayene hareket ve ve dermiyan 'izzet ve dikkat nefsi-i Edirne ve havalinde geşt-i güzar ide kutta'-i tarîk vesa'ir haremzade mekulelerin tecessüs ve hali olmayub mahalde oldukları haber virilür ise yataklandırub i'mal ile her ne tarîk ile olur ise olsun birer ikişer 'ali eyy-i hal ahz ve haklarında lazım gelen ceza-yı şer'iyeleri tertib ve icra olunarak mühümmiye-i Edirne'nin ve etraf ve inhasının gereği gibi tenzif tezhirine ve tahsil nizam-ı beldeye ve 'ibadullahın bi'l-husus ebna-i sebilin merkûmenin te'min ve tatminlerine ve sa'i ve mukadderet ve sarf cihet ve miknet iderek kemâ fi's-sabık meşkûr olmağla rahat ve bu vechile tahsil-i riayaya ve eda-yı hizmet-i 'ubudiyete ve himmet eyleyüb hakkınızı melhuz olan basiret ve teyakkıza muhalif mikdar zerre-i kusur ve tekasülünüz zuhur ider ise bir dürlü kopular ilka olunmayub mazhar-ı 'ıtab olacağınızı muhakkak bilüb eğer mubassarane hareket ile def' ve ref' haramzade ve eşkıyaya ve sa'i ve kudret ve hilafından bigayet tehaşi ve mücanebet eylemeniz babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur sadr olmuşdur buyurdumki vüsül buldukda bu babda

vech-i meşruh üzere şeref yafta-i südür olan ferman vacibü'l-ittiba' ve lazımu'l-
 imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olasız şöyle bilesiz 'alamet-i şerife i'timad
 kılasız tahriren fi eva'il-i şehri Zilkade elşerife sene seb'a ve sittin ve main ve elf
 Kostantiniyye

Sayfa No:93 Belge No:189

El-Mahrusa Mucibince sadr-ı 'ali mektub varıldı Mahrusa-i Edirne'de vaki' doğmacı
 esnafının kethüdası ve keresteci esnafının dahi umurlarını rü'yet iden Hüseyin Fevt olub
 hali ve hizmeti mu'attel kalmağla yerine esnaf-ı mezkûrdan cümlelerin müstehakından
 işbu rafi' tevki'-i refi'-üş-şan hakani Ahmed bin Mustafa zide kadruhu bu vechile layık
 ve mahall-i müstehak olmağın tevcih olunub yedine berat-ı şerif-i 'alışanım virilmek
 ricasına istid'ai 'inayet itmeğın mütevefanın beratı mucibince rafi' ise mezbure sadaka
 idüb bu berat sa'adet-i ve hüccet-i virdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbur Ahmed
 bin Mustafa zide kadruhu varub zikr olunan esnafın mütevefa-yı merkûmun yerine
 kethüdarları olub hizmet-i lazımesinin cümle ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'le mer'i ve
 müveddi kaldıktan sonra ve üslûbu sabık üzere mutasarrıf olub ve göstere şöyle bilüb
 'alamet-i şerife i'timad kılasız tahriren fi evasıt-ı şehri Şevval-ü'l-mükerrrem sene seb'a
 ve sittin ve ma'in ve elf Kostantiniyye Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evla vülatü'l-
 muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn rafi'-i i'lami's-şerife ve'd-din varis-i 'ulûmu'l-
 enbiya ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne
 Kâdîsi zidet deza'ilihi ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ü'l-hamid ve'lmekarim el-
 muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'd-daim Dergâh-ı Mu'allam kapucıbaşıyla Edirne
 bostancıbaşı olan El-hac Hüseyin dame mecidihu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm
 olaki Edirne havalisinde vaki' İskelesi'ne semt olan Kura ve Kazalar öteden berü
 zahireleri müte'aiben Tekfur Dağı'na nakl oluna gelen kazaların her birine senki
 bostancıbaşı muma ileyhsin tarafından adamlar ta'yin olunduğu ve zehair-i mevcude
 sevk ve nakline ve tekide kusur olunmamanız kağıdları itla' ve vukuf hasıl olunmuşdur
 nakl-i zehayire sa'i ve ihtimam şurutunuz eğerçi olub lakin Asitane-i Sa'detime ruz-ı
 kasıma dek haval-i mezbureden kusurdan ziyade ecnas-ı zehayirin nakl ve tesyirine
 irade-i mülükânem ta'alluk ve ma'ruf olmak hasebiyle bu sene-i mübareke a'vam-ı
 maziyye kıyas olunmayarak ikiniz bi'l-ittifak ve aman himmet yerler zahireleri Tekfur

Dağı'na nakl olunagelen mahallerden mübaşiriniz münifin olmayub bulunan zahireyi mütevaliten mi'mana Tekfur Dağı'na sevk ve nakl itdirmeye

Sayfa No:94 Belge No:186

ihitimam mala kalem olumak matlub-u hümâyûm olmağın te'kiden ve ihtimamen işbu emr-i şerifim dahi isdar ve ile irsal olunmuşdur vüsûlünde bu husus umur kıyas olumayub ber vech-i muharir 'ale'd devam nakl-i zehayire dikkat ve ihtimam ve anbarlarda ve mahzenlerde her ne mikdar zehayir var ise bir ferd gadr ve te'allül itdirmeyerek peyder pey feve feve müte'akiben Tekfur Dağı İskelesi'ne nakl ve tesyir ve andan narh carisiyle rü'esa-yı sefaine bai' ve fûrûht itdirmeğe sarf ve sa'i ve mukadderet ve leyl ve Nehar eda-yı hizmet-i me'mureye ve cari sarf tab ve tevari yerle meşkûr olmağa terk-i havab ve rahat eyleyüb serimü kusur ve tüvaniden fûtûr ve terahiden gayetü'l-gaye tevekki ve ihtiraz olunmak babında ferma-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdum ki vüsûl buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafte-i sūdûr olan fermanım vacibü'l-ittiba' ve lazimü'l-imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olub hilafından bigayet-i ihtiraz ve ictinab eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılāsız tahiren fi eva'il-i Zilhice sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf Kostantiniyye

Sayfa No:94 Belge No:187

El-mahrusa Mucibince mektub sadr-ı 'ali varıd olmuşdur iftiharü'l-ekarim cami'ül-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-meliki'd-da'im Dergâh-ı Mu'allam Kapucı başlığı payesinde Edirne bostancıbaşısı olan El-hac Hüseyin dame mecidühü tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki Edirne havalisinde vaki' bergus iskelesi'ne semt olan ve kazlardan ma'ada zahireleri öteden berü Tekfur Dağı İskelesi'ne nakl oluna gelen kazaların zahireleri seri'en ve bir sa'at mukaddem Tekfur Dağı İskelesi'ne nakl ve sevk olunması matlub-u mülükânem idüğü emr-i şerifinle tenbih olunmuşdur ancak Tekfur Dağı İskelesi'nden bu tarafa tevarüd iden kayıklara şa'ir nev'i killet üzere tehnil olunduğundan Asitane'de şa'irin killet ve 'izzetine ba'is ve 'badi olmağla hinta ve kesret üzere şa'ir gönderilmek hususuna ihtimam eylemek üzere Tekfur Dağı'nda zahire tesyiri mübaşiri olan El-hac veli zide mecidihuya eğerçi

emr-i şerifimle tekid olunmuş idi ancak Tekfur Dağı'ndan İstanbul'a kesret üzere zahirenin vürûdu havali-i Edirne'den iskele-i mezbureye zahirenin nakline mevkuf idüğü zahir ve aşikâr olduğuna bina'en Edirne'den iskele-i mezbureye zahirenin nakline mekvud idüğü zahir ve aşikâr olduğuna bina'en Edirne havalisinde olan kura ve kazalar anbarlarına ne mikdar şa'ir ve hinta mevcut bulunduğu bir ferd cem' ve ihtikâr itdirilmeyüb derhal zehayir-i mevcudelerinin Tekfur Dağı İskelesi'ne nal olunmasına ihtimam mala kemal eylemek matlub-u hümayûnum olmağın ihtimamen ve te'kiden işbu emr-i şerifim isdar ve ile olunmuşdur bu sene-i mübarekede sittin maziyyeden az bir nakl-i zehayir ihtimam ve ikdam olunmak ve murad idüğü ma'lûmun oldukda Tekfur Dağı'na nakl-i zehayire ve bi'l-husus sevk-i şa'ire eslafında birkaç kat ziyade emn-i gayret ve teşmiri ve hamiyet iderek anbar ve mahzenlerde mevcut bulunan şa'ir ve hinta ashabına ve ta'ifesine ve ihtikar itdirilmeyüb serimü kusur ve tehavünden beyhude imrar evkat ve eyyamda ziyade ihtiraz ve ictinab eylemek babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdumki vüsûl buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şeref yafte-i sūdür olan ferman vacibü'l-ittiba' ve lazıml-ımtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olası şöyle bilesiz 'alamet-i şerife i'tmad kılasız tahriren fi Evasıt-ı şehir-i Zilhicce sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf Kostantiniyye Mucibince mektub budr El-Mahrusa Mucinince mektub sadr-ı 'ali varid olmuşdur.

Sayfa No:95 Belge No:188

Âkza kuzz'atül-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi ş-şeria'at ve'd-din varis-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdîsi zidet feza'ilihu tevki'-i refi'-i hümayûn vasl mâ'lûm olaki kaza-i mezbure muzafatından Ata Nahiyesi'ne tabi' karyeden Ahmed ve validesi Hadice nam hatundan sūdde-i sa'adetime 'arzuhal idüb mezkûr Ahmed'in babası ve mezburenin zevci Ali Çelebi dimekle ma'ruf kimesne kendü halinde 'arzıyla mukayyid ve hilaf-ı şer'-i şerif kimesneye vaz' ve te'addisi olmayub ve Edirne'ye şer'en bir nesne sabit ve zahir olmuş değil iken yine karye-i mezbureden Halil Beğ oğlu İbrahim Ağa ve oğlu İsmail beş ve biri oğlu Halil beş ve Cafer oğlu İbrahim beş ve oğlu İsmail beş dimekle meşhur kimesneler kendü hallerinde olmayub hüvalarına tabi' refikalarıyla ve bin yüz altmış senesinde mezbur Ali'yi hilaf-ı şer'-i şerif tüfenk saçmasıyla ve bigayr-ı hak helak idüb ziyade gadr ve te'addi ve zulm

sarih eylediklerini bildürüb ocak tarafından ta'yin olunan mübaşir ma'rifetiyle ve zabıtları ma'rifetleriyle katilleri öldürüb mahalinde terafü' şer ve ihkak-ı hak ve şöyleki mahallinde terafü' şer ve ihkak-ı hak ve şöyleki mahallinde de ihkak-ı hak olunamaz ise Asitane-i Sa'detime ihzarları için suret-i sicilatlarıyla der-devlet-i medara 'arz ve i'lâm olunmak babında emr-i şerifim rica eyledikleri ecluden ocak tarafından ta'yin olunan mübaşir ma'rifetiyle mahalinde şer' ile görülüb ihkak-ı hak olunmaz ise Asitane'ye ihzarları arz ve i'lâm olunmak emrim üzere 'amel dahi mübaşir-i merkûm ma'rifeti ve zabıtları ma'rifetleriyle katil-i mezburları mahallinde meclis-i şer'e ihzar ve mukaddema bir def'a şer'iyile görülüb fasl olunmayan hususları tamamı hak ve 'adl üzere mukayyid olub göresin i'lam olunduğu üzere ise bu babda müktezâ-yı şer' kavim-i 'amel idüb dahi ba'de'i-isart icrâ-yı ier'i ve ihkak-ı hak olunmaz ise Asitane-i Sa'adetime ihzarlar için suret-i sicilatlarıyla 'arz ve i'lâm eyleyüb mazmun emr-i şerifimle 'amil olasız şöyle bilesin 'alamet-i şerife i'timad kılâsız tahriren fî evasıt-ı şehri zilhicce sene seb'a ve siitn ve ma'in ve elf Kostantiniyye Mucibince Yeniçeri Ağası mektubu vardı

Sayfa No:96 Belge No:190

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatül-muvahhidin ma'denü' fezâ'il ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ul'umu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdisi zidet feza'ilihi tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki mütevefa El-hac Şahabeddin baş vakıf mütevellisi olan hassa silahşörlerinden kudretü'l-emacid ve'l-a'yan Mehmed zide mecidihu sütte-i sa'adetime 'arzuhal idüb bunun mütevellisi olduğu vakıf-ı mezbur karyelerinden Edirne Kazası'na tabi' Paşa ve nam karyeler topraklarında vaki' kadimi bağlarda defterlerde resm mezbure haslar yazılıb ve yedi sene misahe olunmayub mehtemel ve müşevveş olmağla olbağların kanun ve defter mucibince müteveccih olan dönüm resimlerin taleb eyledikde ashab-ı tasarruflarımızda bağlarımız azdır diyu iki üç dönüm bağı bir dönüm 'add idüb ol-vechile mahsul ve tertibine ba'is oldukların bildirüb kanun üzere misahe itdirilmek babında emr-i şerifim rica eylediği ecluden imdi bağ 'arşunuyla beş zira'dır bina 'arşunuyla kırk beş ağac olur ana göre Dergâh-ı mu'allama ihrac olumuşdur iki baş mühürlü urgan gönderilmişdir kanun üzere misahe olunmak emrim olmuşdur buyurdumki emr-i şerifim vüsül buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi

husus-ı mezbura tamam mukayyid vakf-ı mezburdan südde-i sa'adetinden ihrac olunmuşdur mühürlü sahih-i suret defter-i cedid-i hakani taleb idüb göresin olbağlar vakf-ı mezbur toprağında resm-i dönüm vakfı mezbura hasıl yazılmış kaimi bağlar olub ve bedel-i sene gecüb misahe olunmayub muhtemel ve müşevves olmuş ise oldıyarın ve ehl-i vakıf seneler ile kalkub ol-bağların üzerine varılıb vech-i meşruh üzere gönderilen muhterem ile ashabı mevacehesinde kemal-i 'adalet ile misahe idüb herkesin bağının dönümü tamam ma'lûm oldukdan sonra defter idüb kanun ve defter mucibince ve dönüm resimlerin hükm idüb alıvirüb misahe hususunda hisse zahib olub kimesneye meyl ve mühabadan ve 'arz ve ve bigayet

Sayfa No:97 Belge No:191

Hazer eylesesinki taraf-ı aher gelüb buna gadr olunur diyu divanımın ihtimamı olmaya ve ba'dehu kanuna deftere ve emr-i hümâyûnuma muhalif kimesneye iş itdirmeyüb husus-u mezbur için bir daha emrim eylemeyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılasın tahriren fi Evasıt-ı Zilhicce sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf 23 kayd Kostantiniyye 'İzzettü ref'etlü faziletlü Efendi Hazretlerinin meclis-i şeriflerine ve gadr-ı teslimat ve ittihazıyla inha olunurki hâlâ zeber-i hükûmetinizde vaki' Edirne ve tevab'i nevahilerinde sakin ve mütemekkin zümre-i silahdaran ve 'ulufeciyan yesar ve guraba-i yesar ve müteka'idane yoldaşları üzerlerine zabıt ve kethüda yeri nasb ve ta'yin olmak kadim olmağın zümre-i silahdarandan bölük doksan dokuz akçe 'ulufeye mutasarrıf kudretü'l ve'l-akran Osman nam zide kadruhu ocağın kadimi emekdarlarından olub mahal-i müstehak olmağla kethüda yeri nasb ve ta'yin olunub mektub-u muhalasat tahrir ve irsal olunmuşdur inşallah-ü te'ala vüsûlünde gerekdirki mezburu hizmet-i lazimesinde istihdam eylesesiz ve sizlerki zümre-i silahdaran ve 'ulûfeciyan yesar ve guraba-i yesar ve müteka'idane neferatlarısız muma ileyh üzerlerinize zabıt ve kethüda yeri bilüb şer'le vuku' bulan da'va ve niza'larınızı merkûmun ma'rifetiyle şer'le görüb şeri'at ita'at ve muma ileyh inkıyad üzere olası senki kethüda yeri zide kadruhusun bundan akdem şerefyafte-i sūdûr iden ferman vacibü'l-ittiba' ve lazımü'l-imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olub ol-caniblerde zümre-i silahdaran ve 'ulûfeciyan yesar ve guraba-i yesar ve müteka'idan neferatından olub sahihü'lesami oldukları halde hükkâm eline virilüb ocağın kâğıd-ı kadimesine ri'ayet ideler ve fehm-i şer'le fehm olundu zabıtları ma'rifetiyle cezâ-yı şer'iyeleri tertib oluna zümre-i silahdaran ve

‘ulûfeciyan yesar ve müteka’idan ve sipahizade olmayub re’aya makulesinden olanlara sahib çıkmayub hilaf-ı emr-i ‘alışan vaz’ ve hareketden bigayet-i ihtiraz eyleyesiz tahriren fi Evail-i Muharremü’l-haram sene seman ve sittin ve ma’in ve elf

Sayfa No:97 Belge No:192

Musatafa Ağa guraba-i yesar dergâh-ı ‘ali ‘Ulufeciyan Ahmed Ağa yesar dergâh-ı ‘ali Zümre-i Abdi Ağa silahdarand dergâh-ı ‘ali ‘İzzetlü semahatlü necabetlü faziletlü efendi hazretlerinin meclis-i şeriflerine safiyat ve gadr-ı teslimat ve ittihaflarıyla inha olunurki hâlâ taht-ı hükûmet şî’arınızda vaki’ olan Edirne havassı-ı Mahmud Paşa ve ve tevabi’ nevahisinde sakin mütemekkin olan ebna-i sipahisyan ve ‘ulufeciyan yemin ve guraba-i yemin yoldaşlarının üzerlerine zabıt ve kethüda yeri nasb ve ta’yin olumak mu’tad-ı kadim olmağın ebna-i silahdarandan onuncu bölükde doksan dokuz akçe ‘ulûfe mutasarıf olan Osman ram zide kadruhu ocağın kadimi emekdarlarından olub her vechle mahal ve müstehak olduğundan naşi müceddiden kethüda yeri nasb ve ta’yin olunub mektub-ı muhalasat tahrir ve irsal olunmuşdur inşallah-ü te’ala ledi şerefi’l-vüsül hizmet-i merkûmede istihdam ve kethüda yerlik ahurunda müraca’at muma ileyhe itdirdesiz ve sizlerin ol-havalide sakin ve mütemekkin olan ocağ-ı mezburün neferatlarsız muma ileyhi üzerlerinize zabıt ve kethüda yeri bilüb zuhur iden da’va ve niza’nızı muma ileyhin ma’rifeti ve ma’rifet-i şer’-i şerif ile rü’yet eyleyüb şeri’at kemal ita’at ve muma ileyhe inkıyad üzere olasız ve senki kethüda yeri zide kadruhuzuz ol-canibe sakin ve mütemekkin olan ebna-i sipahiyan ve ‘ulûfeciyan yemin ve guraba-i yemin neferatından ve müteka’idandan sahihü’l-esam olundu ve sipahzadeleri gereği gibi bundan akdem şerefsüdür olan ferman vacibü’l-ittiba ve lazıml-ı imtisa-lin mazmun ita’at makrunu üzere hükkâm eline vermeyüb tehm-i şer’iye ile müttehem olanların vermeyüb tehm-i şer’iye ile müttehem olanların bir müktezâ-yı şer’-i kadim zabıtı ma’rifetiyle cezâ-yı şer’iye ile müttehem olanların re’aya makulesinden ol-babda kat’en sahib çıkmayub sadır olan ferma-ı ‘ali mucibince ‘amel ve hareket ve hilafından tevekki ve mücanebet eyleyüb mucib-i mektub ile ‘amil olasız tahriren fi evail-i muharemü’l-haram sene ve sitin ve ma’in ve elf âğa-yı ‘izzetlü yemin dergâh-ı ‘ali Ahmed Ağa ağa-yı ‘ulufeciyan yemin dergâh-ı ‘ali ‘ali El-hac Mustafa Ağa ebna-i sipahiyan dergâh-ı ‘ali Defter-i ağnam-ı celbin kaza-i mezbura der-liva-i Paşa ve muharrem sene 1167 ber

mucib-i defter hazine-i 'amire yedi Kalem-i Edirne Kaza-i Edirne der-liva-i Paşa
Ağnam-ı 'aded 9136 Maktu'at bedel-i ağnam-ı celbin mezkürin derbend

Karye-i

Karye-i Koyunlu

Karye-i Kavanlık

Karye-i Anbarlı Küplüce

Karye-i

Karye-i Dabruca

Karye-i

fi 347

45 25

40 60

40 437

15 18

30 33

50 17

30

207

Tahiren fi 9 2 ilhicce sene 1167

Sayfa No: 98 Belge No: 193

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'i
i'lâmi'ş-şerife ve'd-din vâris-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne kâdisi zidet

Feza'ilihi tevki'-i refi'-i hümâyün vasl ma'lûm olaki paşa sancağında vaki' Edirne kalemi celbin ağram bedeli mukata'ası mülhakatından Edirne Kazası'nın bin yüz altmış sekiz senesine mahsub olmak üzere dokuz bin yüz oyuz altı buçuk re's celbin koyunları ile kaza-i mezbur-a tabi' Derbend ve sekiz 'aded kuranın senevi ikiyüz yedi guruş matu' mali olub iftiharü'l-ümera ve'tekabir bi'l-fi'il başdefterdarım Abdi Nail dame 'uhdelerinde olmağla yedlerine virilen mühürlü ve nişanlı koyun mukata'ası defteri sureti mucibince defteri hüsülünde cem' ve tahsil itdirilmek fermanım olmuşdur buyurdumki hükm'i şerifimle mübaşir vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel ibüd dahi sene-i mezbura mashub olmak üzere kaza-i mezbure ahalilerinin üzerlerine edası lazım gelen ol-mikdar re's-i celbin ağnamlarının her bir re'sinde otuz altışar akçe miri ve sekizer akçe adet-i gulamiyye ve dörder akçe vech-i ma'aşınız cem'an kırk sekizer akçe olmak üzere müşarün ilehy ile muma ileyhın taraflarından cem'ine me'mur olana eda ve teslim itdirdüb kimesneye te'addi ve niza' itdirmeyesin şöyleki ba'zı kasabat ve kura ahalileri tuğra-yı ağnam defterlerinde üzerlerinde olan koyunun bedellerin için ve Derbend ve köprücü ve ve bunun emsali hizmet mukabelesinde mu'aflarız diyu te'addi ve niza' iderler ise al-vechile kimesneye te'addi ve niza' itdirmeyüb bedeti ağnamıyla maktu' malların cem' ve tahsil itdirdesin ve kaza-i mezbure ahalilerinin al-mikdar re's-i celebin ağnamlarının re'aya mevacehesinde ma'rifet-i şer'le hesab ve aslında idüb emr ve deftere kesr ve meşaur ileyn ile muma ileyhın malikânesi malına noksan getürmeyesin ve tahsilde mir için alınan akçenin her yüz sekiz akçesinin bir asedi guruş aldırub ve cedid defterini hazine-i âmire me bigayrı vech üzere aldırıla ve halis kırk bir guruş aldırılıb bir akçe ziyade ve noktasan alınmaya ve aldirmayasın kesr-i defterden ve fermanımdan ziyade talabiyle zulm ve te'addiden bigayet-i ihtiraz eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız

Sayfa No: 98 Belge No: 194

Mefahirü'l-kuzzat ve'li-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve Rumili'nin orta kolu nihayetine varınca vaki' olan kuzzât ve nüvvab zide fazlihim ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran bi'l-cümle zabitan ve a'yan-ı vilâyet zide kadruhum tevki'-i refi'-i hümâyün vasl ma'lûm olaki fasl ve dühül-ı takarrüb idüb ve sinin-i maziyyede bu hengûmda Asitane-i Sa'adetime kasret üzere ağnam vûrûdu my'tad ve de'b-i mukarrer iken celeb ta'ifesi tedarik ve işтира eyledikleri ağnamın kasret ü'l-i'aşe sevk ve imrarına mühim itmeyüb o

havalilerin gūzarında evkat ve ve ruz-ı Kasım hulūlünden sonra geldiđi suretleri gelecek ağnam-ı kasret ve o halde bitab za'if ve gelüb bir işe zahir ve nūmayan olduđuna bira'en havza-i hükūmetinizden bu tarafa bu tarafa gelmek üzere bulunan tevekkūf itdirilmeyüb mu'accelen hman sevk ve imrarlarına olunmak matiub-ı mülūkânem olmađın imdi işbu emr-i şerifim vūsūlünde bu eyyam-ı mu'tadlardan bu tarafa celbler ve gelecek ağhamın kazalarımız dahilinde beyhude mekes ve tevekkūf itdirmeyüb bila mucib imrar-ı eyyam eylememek üzere cūmleniz ihtimam ve tenbih-i akid iderek havza-i hükūmetinizi bir sa'at mukaddem istanbul'a sevk ve irsaline ziyade sa'i ve dikkat ve bezl ve cihet ve miknet eleyüb beyhude bir mahalde mekes ve kararlarına ruhsat ve cevaz göstermekten bigayet hazer olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuştur buyurdumki 'vūsul buldukda bu babda vech-î meşruh üzere şerefyafte-î sūdūr olan ferman vacibül-ittba' ve kazımü-l-imtisalimin mazlumun ita'at makrunuyla 'amil alub hilafından bihayet-i hazer ve mücanebet eylemsiz 'almet-i şerife î'timad kılasız tahrinen fî evahîr-î şehri zilhicce sene 1167

Kostantiniye

El-Muhrusa

Mucibince sadr-ı 'ali mektubu vardı

Sayfa No: 99 Belge No: 195

Aksâ kazzâtül-müslimin evla vūlatü'l-muvahhidin ma'denü'l – fezâ'il ve'l-yakin râfi'-i i'lâmi ş-şerife ve'd-din vâris-î 'ulūmu'l-ebiyō ve'l-mürselin el-muhtass bî-mezid-i 'inâyete'l – meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdisi zidet fazlihîm tevki'i refi'-i hümâyûm vasl ma'lûm olaki Edirne Kazası'na muzafa Ata Nahiyesi'ne tabi' nam karyeden Ahmed ve validesi Hadice nam hatun sūdde-i sa'adetime 'aezuhal ibüd üzerlerinden şer'an nesne sabit olmuş değil iken yine karye-i mezburdan Halil ve Cafer oğşu İbrahim ve Mustafa dimekle ma'ruf kimesneler kendü hallerinde olmayub bunlara garaz ve 'adavetleri olağla ve garaz-ı nefsanîyelerin ecr kasdıyla yine karye-i mezburdan İbrahim dimekle ma'ruf kimesneyi ve bin yüz altmış senesinde karye-i mezburda vaki' mutasarrıf olmadukları ahur ve samanlık ve sekiz re's hayvanatların hilaf-ı şer'i şerif bii'n-nar ibüd ziyade gadr ve te'addi ve zulm sarîh eylediklerinin bildirüb zabıtları ma'rifetiyle şer'le görölüb icrâ-yı şer'i ve ihkak-ı hak olunmak

babında emr-î şerifim rica eledikleri edden mahallinde şer'le görülmek emrin olmuştur buyurdumki emr-i şerifimle vüsûl buldukda sadır olan emrin üzere 'amel dahi zabıtları ma'rifetiyle ihzar-ı sama kılub mukaddema bir def'a şer'le görölüb fasl olunmayan hususları tamam-ı hak ve 'adl üzere mukayyid olub göresin i'lâm olunduğu üzere bu babda mükteza-yı şer' 'amel idüb dahi ba'd icrâ-i şer' ve ihkak-ı hak eyleyesin min ba'd-ı şer'-i şefir ve emr-i hümâyûnuma muhalif kimesneye iş itdirmeyüb 'alâka ve müdahili olmayanları kat'en bunların da'valarına karışdırmayub asılmayub 'inad ve muhalefet üzere olanları ism-i resmleriyle vuku' ve sahih üzere yazub Asitane-i sa'adetime 'arz ve i'lâm ibüd husus-i mezbur için bir daha emcim isdar ve irsaline muhtac eylemeyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılâsın tahriren Evasıt-ı şehr-î zilhicce sene 1167 Mucibince Yeniçeri Ağası mektubu varıdı

Kostantiniyye

El-Mahrusa

Sayfa No: 99 Belge No: 196

Defterhane-î 'avarız ve bedel-î nezl kura-î mezkûrîn der-nahiye-î Üsküdar tabi kaza-î Edirne'die sene 1167

Ber-muceb-î defterhane-î 'amire

1- Nahiye-î

Karye-î Etmekci ma' hane 3

2- Karye-î Kara 'Ubut ma' sülüs 1 hane 7

3- Karye-î Özgaş ma' sülüs 1 hane 7

4- Karye-î ma' hane 5

1- Karye-î Hasköt hane 8

2- Karye-î hane 5

3- Karye-î Ahi ma' sülüs 2 hane 4

4- Karye-î Havarız ma' sülüs 1 hane 9

Rub' 2000

1- Karye-î süslüs 1 hane 8

2- Karye-î Üçler hane 7

3- Karye-î obası hane 16

4- Karye-î soğcuk hane 22

1- Karye-î Üsküdar ma' Mahmudca sülüs 1 hane 1

2- Karye-î Lefke ma' sülüs 2 hane 6

3- Karye-î Derviş dire hane 19

4- Karye-î Değirmen diresi hane 5

Nahiye-i

'Avarız hane 1357 sülüs 7 500 yekün 67833 Bedekl-i nezil hane 1357 sülüs 7 600 81400 740 Maktu' 2000 69839guruş 38 6347 38 23747 Maktu'at-ı 'avarız nezk karye-î mezbur Karye-î Mihalic hane 8 akçe 50 guruş 95 yekün guruş 14697 akçe 88 Tecdiden fi 24 şa'ban sene 1167 Akzâ kuzzâtül-müslimin evla vülatül-muvahhlidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakin râfi'-i i'lâmi'ş-şeri'at ve'd-din vâris-i 'ulûm'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-'î 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdisi zidet feza'ilihi tevki'-i refi'-i hümâyûn vesl ma'lûm olaki hazine-î 'amiren defterleri mucibince Paşa sancağı'nda vaki Edirne Kazası'na tabi Üsküdar Nahiyesi'ne tabi' Etmekci vesa'ir kıranun yüz otuz beş buçuk ve buçuk sülüs 'avarız ve nezl haneleriyle Hasköy Karyesi'nin doksan beş guruş elli akçe matbu^malları olub bin yüz altmış sekiz senesine mahsub olmak üzere cem' ve tahsili lazım gelmeğın mucibince yerlü yerinden cem' ve

tahsil itdirilemek fermanım olmuştur buyurdumki hükm-î şerifimle mübaşir merkûm vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere ‘amel idüb dahi sene-i mezbura mahsub olmak üzere zikr olan Etmekci vesa’ir kuanın ol-mikdar ‘avarız hanelerinin beher hanelerinden altışar yüz akçe ‘avarız ve bedel-î nezllerin ve Hasköy ve Mihali’ Karyelerin’nin al-mikdar maktu’ları malların irsal olunan mühürlü ve bişanlı mevkûfat defteri sureti mucibince cem’ ve tahsil ve dahl-î ‘amirem itdirdüb hilaf-ı emr ve defter kimesneye te’allül ve niza’ ve ‘inad ve muhalefet itdirmeyesin ve bundan ma’ada mübaşir-î merkûmun cihet-î ma’aş için her bir ‘avarız hanelerinden altışar ve bedel-î nezl hanelerinden otuzar akçe vech-î ma’aş aldırub ve hayn-ı tahsilde ‘avarız ve nezl için alınan akçenin her yüz on akçesinden bir asedi guruş aldırub ve miri için alınan akçeyi dahi hazine-î ‘amireme alındığı vech üzere tahsil itdirdüb bundan ziyade ve noksan alınmaya ve aldırubmayasın kesr-î defterden ve noksan haneden ve fermanımdan ziyade talebiyle zulm ve te’addiden ihtiraz ve i’tinad eyleyesin şöyle bilesin ‘alâmet-î şerife i’timad kılasın tahriren fi el-yevmül’l-hamis ‘ışrin şa’ban sene seb’a ve sittin ve ma’in ve elf

Konstantiniyye

El-Mahrusa

Sayfa No: 100 Belge No: 197

Defterhane-i ‘avarız kuza-i mezbur der sene 1168 ber mucib-i defter hazine-î ‘amire kaza-î Edirne der-Liva-î Paşa Hane 1734 Hane 1729 Hanesi beher bedel beher akae guruş 40 beher akçe 12 beher yaz on akçesinden 247 guruş 988 1185600 guruş 1778 akçe 2 7/2 5 5 500 2550 7 guruş 23 2 222 10801 üç kaza-î mezkûrîn kaza-î iilhakat Edirne bedel-i nezl hane Karye-î 1 1 Karye-î 1 4 Karye-î Paşa 1 2 Karye-î Gürbüzler 2 7 Kaza-î havas-ı Mahmud Paşa Bedek-i Nezl Karye-i Çelebi hane Karye-î Çelebi 17 Karye-î Rum 17 Karye-î cedid 27 57 Kaza-î Hatunili Karye-i oluk bedel-î nezl hane 2 147 fi 3 8940 guruş akçe 30 beher hane 600 29 akçe 10 guruş 10883 Müceddiden fi 24 Şaban sene 1167

Sayfa No: 100 Belge No: 198

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakin râfi'-i tevki'-i i'lâm-ü'ş-şeri'at ve'd-din vâris-î 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-melik i'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdisi zidet feza'ilihi tevki'-i refi'-i hümâyûm vasl ma'lûm olaki hazine-i 'amirem defteri mucibince Edirne Kazası'nın bin yüz otuz dört 'avarız haneleri olup her bir hanesinden bir nefer kürekci ihrac olunur gelmekle lakim ihrac-ı re'ayaya 'usret olmağla sabık mucibince tahsil olunduğu üzere bedelleri tahsil olunmak lazım gelmeğin kaza-î mezburun ol-mikdar hanesinden her biri hanesinden bir nefer kürekci hesabı üzere bir nefer kürekci den kırk guruş tam ve beher guruş yüz yirmişer akçeye olmak üzere her yüz on akçesinden bir asedi hesabı üzere on bin yediyüz yetmiş sekiz guruş ve iki sülüs ve beş hanesinin beher hanesinden beşer yüz akçe bedelleri ve bundan ma'ada ilhakat-ı Edirne ve havas-ı Mahmud PAia ve Hatunili kazalarından vesa'ir kuraların on dört buçuk ve üç hums bedel-i nezl haneleri olup bin yüz altmış sekiz senesine mahsub olmak üzere cem' ve tahsil lazım galmeğin Der-'uhde olunub yedine mühürlü ve nişanlı mevkûfat defteri sureti virilmek mucibince yerlü yerinden cem' ve tahsil itdirimek fermanım olmuştur buyurdumki hük-m-i şerifimle mübaşir-i merkûm vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel idüb bu sene-i mezbura mahsub olmak üzere kaza-i mezburun ol-mikdar kürekci bedelleri olan mablağ-ı mezbur ile beş hanesinden beher hanesinden beş yüz akçe bedeller zikr olan vesa'ir kuraların ol-mikdar bedel-i nezl hanlerinin her bir hanelerinden altışar yüz akçe bedel nezlileri malların irsal olunan mühürlü ve nişanlı mevkûfat defteri sureti mucibince cem' ve tahsil ve dahl-î hezine-Î 'amiren ihdirdüb hilaf-ı emr ve defter kimesneye te'allül ve niza' ve 'inad ve muhalefet itdirmeyesin ve bundan ma'ada mübaşir-î mekûmun cihet ma'aş için her bir 'avarız hanesinden yirmişer ve bedel-i nezl hanesinden otuzar akçe vech-i ma'aş aldırub ve hayn-ı tahsilin miri için alınan akçesi dahi hazine-i 'amiren olduğu vech üzere aldırub bundan ziyade ve noksan alınmaya ve aldirmayasın kesr defterden ve noksan haneden ve fermanımından ziyade telebiyle zulm ve te'addiden ihtiraz eylesesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılasın tahriren fi el-yevmü'l-hamis 'ışrin şehr-i Şa'ban sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

El-Mahrusa

Sayfa No:100 Belge No: 199

Asitane-î mübarekeye mahsuben Mahrusa-i Edirne Kazası'nın yüz otuz beş buçuk ve buçuk sülüs hane-î 'avarız ve ol-mikdar bedel-i nezl haneleri olub her bir 'avarız hanesinden beşyüz akçenin her nezl hanesinden dahi altışar yüz alçe mahtu'ları cem' ve tahsil ve hayn-ı tahsil miri için alınan akçenin her yüz on akçesinden bir guruş aldırılıb ziyade ve noksan alınmaya diyu fehrü'l-eşboh ağa yediyle ferman-ı 'ali ve suret-i defter-i mevlkufar varid olmadığın imtisaller tevzi' olundukda mübaşirin ma'aşıyla guruş yüz yirmi alçe hesabı sekiz para isabet eylediği bir sene-i sabık defter iderek bet vech-i ati zikr olunur fi ey-yevm ü's-sabi' min Muharremü'l-harram sene seman ve sittin ve ma'in ve elf

Sayfa No: 101 Belge No: 200

Nahiye-i Üsküdar tabi' Edirne

- 1- Karye-î Etmekci hane 3
 - 2- Karye-î Karabulut ma' sülüs 1 hane 7
 - 3- Karye-î ma' hane 5
 - 4- Karye-î Özgaş ma' sülüs hane 7
-
- 1- Karye-î hane 5
 - 2- Karye-î Ahi ma' sülüs 7 hane 47
 - 3- Karye-î Havarız ma' sülüs 1 hane 9
 - 4- Karye-î Dimitri sülüs 1 hane 8

- 1- Karye-î Üçler hane 7
- 2- Karye-î obası hane 16
- 3- Karye-î hane 22
- 4- Karye-î Lefke ma' sülüs hane 67

- 1- Karye-î Dervişdire hane 19
- 2- Karye-î Üsküdar ma' Mahmudca ma' sülüs 7 hane 107
- 3- Karye-î Değirmendiresi hane 5
- 4- Karye-î Hasköy ber vech-i maktu' hane 2000

Karye-î Mihali' ber vech-i maktubu' akçe 50 guruş 95 işbu bin yüz altmış sekiz senesine mahsuben Mahrusa-î Edirne Kazası'nın bin yedi yüz otuz dört hane 'avarızları vem' ve rahsil ve hayn-ı tahsil miri için alınan akçenin her yüz on akçesinden bir asedi guruş ile mebaşirin ciheti-i ma'aşı için dahi her hanesinden yirmişer akçe cem ve tahsil ve dal-i hazine-i 'amire itdirile diyu fehrû'l-eşbah ağa yediyle ferman-ı 'ali ve suret-i defter-i mevkûfat varid olmadığı imtisaller tevzi' olundukda mübaşirin ma'sıyla guruş yüz yirmi akçe hesabı üzere bir sene-î sabık mahallatın beger hanesine altışar buçuk guruş ve kuranın girihtesi mevcuduna ba'de'l-zam beher ve kuranın grihtesi mevcuduna ba'de'l-zam beher mevcud haneye yedişer guruş ve bir rub' guruş isabet eylediği defteridir ki ber vech-î ati zikr olunur fi el-yevmü's-sabi' min Muharremü'l-haram sene seman ve sittin ve ma'in ve elf

- 1- Mahalle-î Kasım Pala hane 6
- 2- Mahalle-î Vizeli Çelebi hane 8
- 3- Mahalle-î 'imaret mezid hane 12
- 4- Mahalle-î Ali hane 37

5- Mahalle-î Osman hane 10

6- Mahalle-î Kaza Salih hane 8

1- Mahalle-î Firüz hane 10

2- Mahalle-î Balban Ağa hane 4

3- Mahalle-î ‘Alemdanan hane 11

4- Mahalle-î Sarıca Paşa hane 8

5- Mahalle-î Havace Paşa hane 8

6- Mahalle-î Şahabeddin der karib kavaklar hane 4

1- Mahalle-î El-hac hane 9

2- Mahalle-î Kasım Paşa hane 11

3- Mahalle-î Rakkas Ali bin hane 8

4- Mahalle-î Kasab Abdülaziz hane 12

5- Mahalle-î Eskici hane 3

6- Mahalle-î El-hac Halalc hane 10

1- Mahalle-î Darü’s-sayade hane 11

2- Mahalle-î Kadı Bedreddin hane 6

3- Mahalle-î Hafız Ahmed hane 3

4- Mahalle-î Şahin hane 8

5- Mahalle-î Abdurrahman hane 4

6- Mahalle-î Çelebi hane 7

- 1- Mahalle-i Aişe Hatun hane 4
- 2- Mahalle-i Bozargân hane 9
- 3- Mahalle-i Kûlahdüz hane 3
- 4- Mahalle-i Sabuncu Hacı hane 3
- 5- Mahalle-i hane 8
- 6- Mahalle-i Tahtü'l-kal'a hane 5

- 1- Mahalle-i Mehmed Ağa hane 9
- 2- Mahalle-i Hasan Paşa hane 8
- 3- Mahalle-i Elhac Safa hane 5
- 4- Mahalle-i hane 5
- 5- Mahalle-i hane 10
- 6- Mahalle-i İbn-i 'Arab hane 7

- 1- Mahalle-i ' Atar Elhac Halil hane 4
- 2- Mahalle-i Hasan hane 7
- 3- Mahalle-i Şeyh Şeca'addin hane 4
- 4- Mahalle-i Veliyüddin hane 13
- 5- Mahalle-i hane 18
- 6- Mahalle-i Firuz Ağa hane 15

- 1- Mahalle-î Havace Siyah hane 9
- 2- Mahalle-î Kadı hane 2
- 3- Mahalle-î Cami'-i Kebir hane 9
- 4- Mahalle-î Bazargûn Balı hane 2
- 5- Mahalle-î Karaca El-hac Halil hane 9

- 1- Mahalle-î
- 2- Mahalle-î
- 3- Mahalle-î
- 4- Mahalle-î
- 5- Mahalle-î Elhac

Sayfa No: 102 Belge No: 201

- 1- Mahalle-î hane 13
- 2- Mahalle-î Takiyeci Kara Balı hane 27
- 3- Mahalle-î Çelebi oğlu hane 12
- 4- Mahalle-î Havace Beyazid hane 14
- 5- Mahalle-î Devlet hane 11

- 1- Mahalle-î El-hac Bedreddin hane 27
- 2- Mahalle-î Kehtalu hane 10
- 3- Mahalle-î Debbağ El-hac Halil hane 7
- 4- Mahalle-î Karbşah Melik hane 117

5- Mahalle-î Mihalbin hane 117

1- Mahalle-î Berzec Hatun hane 4

2- Mahalle-î Şah Melik hane 20

3- Mahalle-î Timur Biga hane 12

4- Mahalle-î Hatun hane 6

5- Mahalle-î Rancberli Kapu hane 20

6- Mahalle-î Hamza hane 6

1- Mahalle-î Havace hane 6

2- Mahalle-î Gazi Havace hane 107

3- Mahalle-î Hicrat Şah Melik hane 2

4- Mahalle-î Yıldırım Han hane 6

5- Mahalle-î Monla Fahreddin hane 6

6- Mahalle-î Ma'ruf Havace hane 6

7- Mahalle-î Havace hane 10

1- Mahalle-î Na'ib Çelebi hane 8

2- Mahalle-î bin hane 8

3- Mahalle-î El-hac saraf hane 19

4- Mahalle-î Şah hane 15

5- Mahalle-î Has Murad hane 15

6- Mahalle-î Mihal Kapucu hane 5

- 1- Mahalle-î Hadım Firuz hane 4
- 2- Mahalle-î Cafer Ağa hane 57
- 3- Mahalle-î Şahabeddin der karib hane 4
- 4- Mahalle-î Devlet Şah hane 2
- 5- Mahalle-î Bince hane 1
- 6- Mahalle-î Murad hane 6

- 1- Mahalle-î Kızıl Minare hane 3
- 2- Mahalle-î Baba Timurtaş hane 9
- 3- Mahalle-î Kuzu Koyun hane 2
- 4- Mahalle-î oğlu hane 1
- 5- Mahalle-î Arif Ağa hane 4

- 1- Mahalle-î İsmail Ağa hane 67
- 2- Mahalle-î Kiremitci Hacı hane 57
- 3- Mahalle-î Mirmiran hane 3
- 4- Mahalle-î hane 4
- 5- Mahalle-î Baba Timurtaş hane 4

- 1- Mahalle-î Niş Doğan hane 17
- 2- Mahalle-î Şahabeddin der karib
- 3- Mahalle-î Selçuk Hatun hane 3
- 4- Mahalle-î Havace hane 4

5- Mahalle-î Doğan hane 5

1- Mahalle-î Hadım Timurtaş hane 5

2- Mahalle-î Paşa hane 37

3- Mahalle-î İlmüddin hane 3

4- Mahalle-î Altuni hane 1

5- Mahalle-î hane 3

1- Mahalle-î Hamid bin hane 3

2- Mahalle-î hane 4

3- Mahalle-î karaca hane 4

4- Mahalle-î hane 4

5- Mahalle-î Balban hane 6

1- Mahalle-î Sarıca Paşa hane 8

2- Mahalle-î Merend bin hane 4

3- Mahalle-î Veled Veliyüddin hane 2

4- Mahalle-î Daye Hatun hane 9

5- Mahalle-î Safi Beyazid hane 5

1- Mahalle-î hane 2

2- Mahalle-î Hadım Balban hane 2

3- Mahalle-î Hazar Ağa hane 5

4- Mahalle-î Mahmud Ağa hane 4

5- Mahalle-î Medrese-i Ali bin hane 9

1- Mahalle-î Cedid Kasım Paşa hane 67

2- Mahalle-î Şeyh Çelebi hane 7

3- Mahalle-î El-hac İlam hane 12

4- Mahalle-î hane 5

5- Mahalle-î hane 8

1- Mahalle-î Muradiye hane 18

2- Mahalle-î Hazine bin hane 18

3- Mahalle-î Çavuş bin hane 2

4- Mahalle-î Eskici Hazar hane 7

5- Mahalle-î Nişancı Paşa hane 3

1- Mahalle-î bin hane 2

2- Mahalle-î Kopuzcu Ali bin 1

3- Mahalle-î Karabulut hane 6

4- Mahalle-î Yeniçeri Meydanı hane 13

5- Mahalle-î Mirahur hane 13

6- Mahalle-î Berkuk Ağa hane 10

- 1- Mahalle-î Noktacıza hane 5
- 2- Mahalle-î Arabacı Ahmed hane 20
- 3- Mahalle-î İbrahim Paşa hane 97
- 4- Mahalle-î Çölce hane 20
- 5- Mahalle-î Cami' İbrahim Paşa hane 97
- 6- Mahalle-î Kefere ve ma' maktu' Yahudi hane

- 1- Mahalle-î Metriliid hane7
- 2- Mahalle-î Aya börki viran hane 3
- 3- Mahalle-î Aya yani pere metkuz hane 17
- 4- Mahalle-î Ahri Petri hane 7
- 5- Mahalle-î hane 8

- 1- Mahalle-î Aya Apostol hane 7
- 2- Mahalle-î Papo hane 7
- 3- Mahalle-î Ayo Nikola hane 9
- 4- Mahalle-î Dolabaşzade hane 2
- 5- Mahalle-î Abdi Ağa Tarlası hane 8
- 6- Mahalle-î El-hac Veli Tarlası hane 3

- 1- Mahalle-î Ma'denoğlu Tarlası hane 2
- 2- Mahalle-î ve Uzun oğlu Tarlası hane 10
- 3- Mahalle-î Miskinler hane 3

4- Mahalle-î Tüccar hane 2

5- Mahalle-î Saclı dede ve serdegeadi hane 6

1- Mahalle-î Aladağlı hane 2

2- Mahalle-î Baruthane hane 5

3- Mahalle-î Yağcı hane 5

4- Mahalle-î Yahudin ber vech-i maktubu' hane 100

Sayfa No: 103 Belge No: 202

Kuranın beher hanesine yedişer guruş ve birer guruş isabet itmiştir.

Nahiye-i Ada tabi' kaza-i mezbure

1- Karye-i Kara Ağaç hane 67

2- Karye-i Çörek hane 5

3- Karye-i Arz hane 5

4- Karye-i Ece Sultan hane 2

5- Karye-i Düdükçü Bekcisi hane 7

6- Karye-i Düdükçü hane 7

1- Karye-i Kara İshaklı rub 1

2- Karye-i İmralı hane 2

3- Karye-i Kulaklı hane 37

4- Karye-i Saltuklu hane 2

5- Karye-i Kara übük hane 2

6- Karye-i Kafir Doğancı hane 17

7- Karye-i Türk Doğancı hane

1- Karye-i ‘ Ayıntablı hane 2

2- Karye-i Sekbanlı hane 3

3- Karye-i Timurtaş hane 17

4- Karye-i Yarpas Tatarı hane 27

5- Karye-i Çeke Tatarı hane 1

6- Karye-i Tatarı hane 2

7- Karye-i Sazlı dere hane 1

1- Karye-i İçili hane 1

2- Karye-i Bulaklar hane 2

3- Karye-i Azaldı hane 5

4- Karye-i Sağraçlı hane 5

5- Karye-i Daye Hatub hane 1

6- Karye-i İskender hane 4

1- Karye-i Kör Ümdli hane 5

2- Karye-i Oğlu Paşa hane 2

3- Karye-i İbalar hane 7

4- Karye-i Şerbedar hane 3

5- Karye-i Polat hane 3

Nahiye-i tabi' kaza-i mezbure

1- Karye-i Gs hane 1

2- Karye-i Masal Binlihane 17

3- Karye-i Gerdelli Sağır hane 1

4- Karye-i Timurhanlı hane 27

5- Karye-i Habiller hane 17

6- Karye-i Rum binli hane 4

1- Karye-i Geçdenli ma' Selim binli hane 17

2- Karye-i Çalı hane 1

3- Karye-i Yaycılı hane 3

4- Karye-i Taşlık Sekbanı hane 5

5- Karye-i Tatarlar hane 3

1- Karye-i Süleyman Danişmend hane 27

2- Karye-i Çeşme Beği hane 27

3- Karye-i Sölecek hane 2

4- Karye-i Veyselderesi hane 3

5- Karye-i Devletli Ağaç hane 67

1- Karye-i Müsellem Ömer obası hane 4

2- Karye-i Kurdkapanı hane 3

3- Karye-i Boyalık hane 10

4- Karye-i Kafir Ömer Obası hane 10

5- Karye-i Muradanlı hane 2

6- Karye-i Turfanili hane 5

1- Karye-i Çavuşlu hane 17

2- Karye-i Aslive hane 57

3- Karye-i Hmaza binli hane 27

4- Karye-i hane 27

5- Karye-i hane 4

6- Karye-i Ortakçı hane 7

1- Karye-i Büyükünü hane 3

2- Karye-i Küçükünü hane 4

3- Karye-i Hacılar hane 17

4- Karye-i Sarı Danişmendli hane 5

5- Karye-i Almanlı hane 17

6- Karye-i Kadık hane 17

1- Karye-i Aka beyyar hane 27

2- Karye-i Murad Çelebi hane rub' 1

3- Karye-i Süleyman Paşa nam-ı diğer rub' 1 hane 67

4- Karye-i Böklüce hane 1

5- Karye-i Sofiler hane rub' 1

6- Karye-i İnesli hane 27

- 1- Karye-i Sabuncu hane 1
- 2- Karye-i Hazar Ağa hane 1
- 3- Karye-i Hacı Umur hane 7
- 4- Karye-i Kara Yusuf lu hane 3
- 5- Karye-i Kurd Alanı hane 7
- 6- Karye-i Dimitri hane 3

- 1- Karye-i Mahalle-i Receb hane 3
- 2- Karye-i Korucu Kelbaba hane 2
- 3- Karye-i Timur hane 3
- 4- Karye-i Yenice hanlı hane 17
- 5- Karye-i Tekurcalı hane 47
- 6- Karye-i Paşa hane 27

- 1- Karye-i Taşlık Meselemi hane 1
- 2- Karye-i Pondlu hane 1
- 3- Karye-i Belek hane 17
- 4- Karye-i Gaybiler hane 7
- 5- Karye-i Gündüzler hums 2 hane 2
- 6- Karye-i Mahalle-i Müslim hane 1

- 1- Karye-i Ocak hane 1
- 2- Karye-i Tavşan Korusu hane 1

3- Karye-i Kayada hane 3

4- Karye-i Hacı Danişmendli hane 5

5- Karye-i Hasan Ağa hane 1

Nahiye-i Üsküdar tabi' kaza-i mezbure

Karye-i Mar'aş hane 15

Karye-i Kemal hane 6

Karye-i Meşheri hane 2

Karye-i Kadın hane 1

Karye-i Kara hane 2

Karye-i Büyük İsmailce hane 4

Karye-i Doğanca budak hane 1

Karye-i Öriş hane 4

Karye-i Kel Beygarı hane 2

Karye-i Yakubu hane 4

Karye-i hane 11

Karye-i Mahalle-i Paşa hane

Karye-i Hamza hane 1

Karye-i Mahalle-i Hisar hane 9

Karye-i hane 1

Karye-i Oluşay hane 7

Karye-i Kafir Hacı hane 1

Karye-i Eşyab Paşa hane 4

Karye-i Çobanlı yurduna den re'aya hane 2

Karye-i Türgişili nam-ı diğer hane 1

Nahiye-i Manastır tabi' kaza-i mezbur

Karye-i Kavaklı hane 15

Karye-i Kazluca hane 20

Karye-i Yavuzdere hane 17

Karye-i Doğanoğlu hane 67

Karye-i hane 2

Karye-i Serm hane 2

Karye-i Palalar hane 3

Karye-i Akalan hane 2

Karye-i Işıklı hums 1 hane 1

Karye-i Dire hane 2

Karye-i Mişeli hane 1

Karye-i Beşayıklı hane 1

Karye-i Yeni der-karib Kozluca hane 1

Karye-i Çukur hane 2

Karye-i İkizce hane 1

Karye-i Yenice Saları hane 2

Karye-i Beslice hane 1

Zikri ati kuranın bedel-i nezleri malı olan seksen bir guruş ve otuz akçe tahsil oluna diyu emr-i 'ali ve suret-i defter-i mevkûfat varıd olmağın imtisaller tevzi' olundukda mğbaşirin ma'aşıyla ma'en zikri ati kuranın beher hanesinde yedişer yüz akçe isabet eylediği işbu mahalle-i defter olunub kayd olunur

Karye-i Petlice hane 1

Karye-i Paşa nam-ı diğەر hums 1 hane 4

Karye-i Hatal hane 17

Karye-i Rumbinli hane 17

Karye-i Cedid hane 27

Karye-i Kaba Ayük hane 2

Karye-i Gündüzler hums 2 hane 2

Sayfa No: 104 Belge No: 204

Akzâ Kuzzatü'l-müslimin evlâ vülatü'l- muvahhidin ma'denül'l-fazl ve'l-yakin râfi'-i i'lâmi'ş-şeri'at ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l -meliki'l-mu'rin Mevlâna Is Edirne Kâdisi zidet fezâ'ilihî tevki'-i refi'-i hümâyûnvasl ma'lûm olaki bin yüz altmış sekiz senesinde mahsuben Edirne ve tevabici cizyesi cibayetine me'mur kudretü'l-emacid ve'l-a'yan Derviş İbrahim zide mecidihu divan-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb nefsi Edirne'de te'ayanın cizye keşleri vaktinde tahsildarları ma'rifetleriyle evrakları virilüb ve mal-ı cizyelerinde henüz eda itmeksizin bu def'a müstevli olan ve tacir esnafından ziyade murd ve helak olub el-yevm cizyeleri

mal tahsil olunub mu'attel kaldığın bildirüb ol-mukale ehl-i zimmet-i re'ayanın zimmetlerinde olan mal-ı iczye-i emval ve eştasına vaz'e'l-yed olan varislerinden ve kesillerinden ma'rifet-i şer'le tamamen tahsil olunmak babında emr-i şerifin rica eylediği eelden hazine-i 'amiremde madde-i muhfuz harac muhasebesi defterlerine nazar olundukda malı cizye-i varidat-ı şer'iyede ve beytü'l-mal-ı müslim olub cümleden akdem olmağla ahl-i zimmiden cizye kâğıdın olub eda eylemeden murd olanların zimmetlerinde olan cizye malı kefillerinden ve emval-i eşyasından ve yahud emval-i eşyasına vaz-e'l-yed vereselerinden ma'rifet-i şer'le tahsil olunmak şurutuyla emair-i şerifem ve miriyle der kenar olundukda imdi der-kenarı şurutu mucibince 'amel olunmak emrim olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifem vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel idüb dahi ehl-i zimmetden cizye kâğıdın malın eda eylemeden murd olanların zimmetlerinde olan cizye malını ba'd kefillerinden ve emval-i eşyasından veyahud emval-i eşyasına vaz'e'l-yed vereselerinden ma'rifet-i eşyasına vaz'e'l-yed vereselerinden ma'rifet-i şer'le tahsil itdirdüb hilaf-ı şer'-i şerif kimesneye te'allül ve muhalefet itdirmeyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılasın tahriren fi el-yevm 'ısrîn min zilhicce sene seb'a ve gittin ve ma'in elf

Sayfa No: 105 Belge No: 205

Kudretü'l-emacid ve'l-a'yan El-hac zide mecidihu der-sa'adetime mühüren 'arzuhal idüb hâlâ hassa-i bazagân başılığı hatt-ı hümâyûn şevket makrunumla muma ileyh ihsanım olmağla kadimden yıllık mümâyûnum mesarifine haric ve sarf olunmak üzere ocaklık ta'yin olunan Edirne ve İstanbul ve Yanbolu ve Abad ve İslamiye ve Gümülcine ve Zağre-i 'atik ve Galibolu ve Cezire-i Sakız ve Limni ve Kaş üzeri ve Semadirek ve Bozcaada ve tevabi'i kalemleriyle Kocaili ve Hüdavendigâr ve Biga ve ve Kütahya ve Karahisar-ı sahib ve Sultan ve Bolu sancaklarının kıbtin cizyesinin zaman-ı zabtları Muharrem guresinden ve aklam-ı mezkûrun sekiz bin elli dört 'aded Müslim ve iki bin altıyüz yirmi dokuz zimmi kıbti evrak ve gayr-ı az ma'aşı elli yedi bin altıyüz ondokuz guruş kırk akçe malı olub ve kadimi üzere yıllık hümâyûmun mesarif için bir muma ileyhın tarafından sabık mucibince zabt ve beher sene evrak tarafından teslim ve malı dahi yıllık hümâyûnum mesarifine sarf olunmak üzere cem' ve tahsil itdirilmek üzere bin yüz altmış beş senesi Muharremi gursinde zabt eylemek ve bu mukalebede eslafına kıyasen kendü malından hüsn-ü rıza ve ihtiyarıyla ancak bir def'a altı bin guruş nakden

hazine-i amireme eda ve teslim eylemek üzere istid'a itmeğin zikr olunan aklamın kıbtin cizyelerine sene-i merkûme Muharremi guresinden i'tibar ile saldır olan hatt-ı hümâyûnum şevketmakrunum mucibince ber-vech-i ocaklık so-muma ileyhın 'uhdesinden kayn ve yed ve tarafından zabt malını yıllık hümâyûnum mesarif için cem' ve tahsil ve beher sene evrak dahi muma ileyhe virilmek üzere mahalline kayd olunub şurut-ı ocaklık beratı virilmek babında iftiharü'l-ümera ve'l-ekabir bi'l-fi'il başdefterdarım Mustafa dame 'ulvuhu telhis itmedğin tahlis mucibince 'uhdesine kayd ve şurutuyla berati virilmek ferman-ı 'alışanın sadır ve mûşerrefzer sūdûr olan hatt-ı hümâyûnum mucibince mahalline kayd ve ocaklık

Sayfa No: 105 Belge No: 206

Beratı virilmek babında ferman-ı 'alışanın sadır olmağın hakkında mazid-i 'inâyet padişahanım zuhara götürüb bin yüz altmış beş senesi Cenaziyevelinin yirmi ikinci gününden bu berat-ı hümâyûn makrun virdin ve buyurdumki muma ileyh hassa-i bazar gün başısı El-hav Hüseyin zide mecidihu vech-i sabık üzere eslafına kıyasen bu mukabelede virilügelen mezkûratı bin guruş kendü malından ancak bir def'a nakden hazine-i 'amireme teslim ve yedine ruzname-i hümâyûnum virilmekle aslifü'z-zikir aklam-ı mezkûre kıbtıyan cizyesini yüz altmış beş senesi Muharremi guresinden i'tibar ile ber-vech-i ocaklık sabık mucibince zabt ve rabt ve beher sene evrak tarafına virilüb ve malı dahi yıllık hümâyûnum mesarifine sarf olunmak üzere muma ileyhın tarafından cem' ve tahsil itdirilüb şurut-ı kadimiyesi mucibince aklam-ı mekûmede Kıbtıyan ta'ifesinin Müslüman namında olanlarından altışar yüz altmış akça maktu'ları ve keferesinden yedişer yüz otuzar akçe cizyeleri canib-i miriden ve evrak ile cem' ve tahsil itdirile ve kıbtıyan ta'ifesi kadimü'leyyamdan ve maktu'u'l-kadim min külli'-vücûh serbest olub serbestiyyet üzere yed ve kıbtıyan cizyedarları tarafından zabt ve rabt itdirilüb min ba'd haricden vüzera ver ümera ve mirmiran ve mirliva ve voyuodaları ve mütesellimleri ve sularbaşılı ve evkaf-ı selatin ve evkaf-ı saire mütevelleri ve kudret ve emlak zabıtları vesa'ir 'askeri ve ehl-i 'örf ta'ifesi karışmayub dahi kıbtıyan ta'ifesi mücerred celb-i mal için mihter hak ve taraf ve kışlak ve bir bahane ile valiler ve mütesellim ve voyuodalar ve evkaf mütevelleri ve sularbaşılı ve gediklü zü'ama ve erbab-ı tımar ve mutasarrıf ve çavuş ve ve yeniçeri ve ve topçu ve a'yan-ı vilayet ve kudret vesa'ir ve ehl-i 'örf ta'ifesi taraflarından te'addi ve recavüz ve

min ba'd müdahale itdirilmeye diyu ta'ife-i mezburun cürm-i sadır oldukda ba'd şer'le iktiza iden cezaları cizyedarları tarafından kadimden icra olunu geldiği üzere icra itdirile ve kıbtiyan ta'ifesinin her elli neferine bir çeribaşı ta'yin ve çeribaşları birbirine kefil kayd olunub hayn-ı tahsilde firar iden çingâne ta'ifesi hayn-ı tahsilde kadimden sakin oldukları yerlerinden kalkub mücerred maktu' ve cizyelerin virmemek için

Sayfa No: 106 Belge No: 207

Aher kasabat ve kuraya firar idüb ba'dehu ele girdiklerinde ellerinde miti memhur kâğıdaları olmayanların maktu' ve cizyeleri alındıktan sonra kadimi üzere zecrenle üç yüz akçe cerimeleri alına ve ta'ife-i mezbureden ba'zıları mücerred maktu' ve cizyelerin virmemek için hayn-ı tahsilinde ba'zı zu'ama ve erbab-ı tımar ve müteferrika ve Çavuş ve sipah ve yeniçeri ve topcu ve a'yan-ı vilayet ve zikudret vesa'ir 'askeri ve ahl-i örf ta'ifesinin evlerine ve ahurlarına ve girüb ve ihtifa ve bu vechile mal-ı miriye gadr eylemek murad iderler ise men' ve def' olunub bir vechile müdahale ve mu'araza itdirilmeye ve ta'ife-i mezburun vaki' olan ve kaçkun ve cürüm ve cinayet ve mal-ı ga'ib ve mal-ı mefkud ve rüsûm-ı 'arusane ve beytü'l-mal ve bir havalleri ve bi'cümle miriye aid ve rüsûmları ve külli her ne ise kadimden ne minual üzere zabt ve rabt ve cem' ve tahsil olunugelmiş ise yine kadimi üzere zabt ve rabt ve cem' ve tahsil itdirilüb taraf-ı aherden hiç ferd mani' ve ve te'addi ve ta'aruz ve mani' ve müdahale itmeyeler şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timad kılalar

Kostantiniyye

El-Muhrusa

Sayfa No: 106 Belge No: 208

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin culâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'lfezâ'il ve'l-yakîn râfi-i i'lâmi's-şeri'at ve'd-din vâri-i 'ulûmü'l-enbiyâ ve'l mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l melikiş-mu'in İstanbul ve Edirne Kâdıları zidet feza'ilihima ve mefahirü'l kuzzat ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il Yanbolu ve Hayrabolu ve ve islamiye kâdıları zide fazlihim tevki'-i refi'i hümâyûn vasl ma'lûm olaki kudretü'l-emacid ve'l-a'yan hâla hassa Bozargân ba'şısı El-hav Hasan zide mecidihu der-sa'adetime 'arzuhal idüb

bin yüz altmış sekiz senesine mahsub olmak üzere zikr olunan kazaların kıbtıyan maktu' ve cizyesi malı yıllık hümâyûnum mesarifi için ta'yin ve tarafından cibayet olunmak üzere ber verch-i ocaklık 'uhdesinde olub kıbtıyan ta'ifesi kadimü'l-eyyamdan mefruzu'l-kalem maktu'u'l-kadim min külli'l-vğcûh serbest üzere berat-ı 'alılanım şurutu mucibince tarafından cebanet ve mal-ı maktu' ve cizyeleri cem' ve tahsil itdirilüb taraf-ı aherde bir vechile müdahale olunmak lazım gelmez iken ba-zı mirmiran ve mirliva vayvodaları ve mütesellimleri ve evkaf-ı selatin mütevellileri ve subaşları ve a'yan-ı vilayet vesa'ir 'askeri ve ehl-i 'örf ta'ifesi tarafından mugayer-i şurut-ı berat-ı 'alışan te'addi ve rencide eylediklerinden ta'ife-i mezburun perakende ve perişan olmalarına badi ve mal-ı mirinin külli kesr ve noksan terettübüne ba'is olduklarına bildürüb ta'ife-i mezburun üzerlerine edası lazım gelen mal-ı maktu' ve cizyeleri

Sayfa No: 107 Belge No: 208

Berat-ı 'alışan şurutu mucibince tarafından ta'yin eylediği cizyedarlarına cem' ve tahsilitdiriüb hilaf-ı şurut-ı berat-ı 'alışan ol-makulelerin zuhur iden te'addi ve rencideleri men' ve def etdirilmek babında emr-i şerifim virilerek rice eylediğini eelden hazine-i 'amiremde mahfuz olan ma^den mukata'ası defterlerine nazar olundukda bin yüz altmış sekiz senesine mahsub olmak üzere İstanbul ve Edirne ve Yanbolu ve Hayrabolu ve ve İslamiye ve Zağire-i 'atik ve Gümülcine ve Gelibolu ve tevabi'i kıbtıyan maktu' ve cizyesi malı yıllık hümâyûnum mesarifi için ta'yin olunub hâlâ hassa-i bazargân başısı El-hac Hasan zide mecidihunun tarafından cibayet olunmak üzere ber vach-i ocaklık 'uhdesinde olunub kıbtıyan ta'ifesi kadimü'l-eyyamdan mefruzu'l-kalem ve maktu'-u'l-kadim min külli'l-vücûd serbest olunub serbestiyet üzere kıbtıyan cizyedarları tarafından zabt ve tabt itdirilüb min ba'd-ı haricden vüzera ver ümerea ve mirmiran ve mirliva voyvodaları ve mütesellimleri ve subaşları evkaf-ı sekalatin ve efkaf-ı sa'ire mütevellileri vesa'ir 'askeri ve ehl-i 'örf ta'ifesi karışmayub dahi kıbtıyan ta'ifesiin mücerred celebri mal için mihter-i hak ve toprak ve kışlak hakkı namıyla cesa'ir bahane ile valiler ve mütesellim ve vayvodalar ve evkaf-ı mütevellileri ve subaşları ve gedikleri ve zu'ama ve erbab-ı tımar ve müteferrika ve çavuş ve sipah ve yeniçeri ve ve toçu ve a'yan-ı vilayet ve zî kudret vesa'ir 'askeri ve ahl-i 'örf ta'ifesi tarafında te'addi ve tecavüz ve min ba'd-ı müdahale itdirilmeye dahi kadimden olub

geldiği üzere ta'ife-i mezburun cürüm-i galizi sadır oldukda ba'de't-teba'at-ı şer'le iktiza iden cezaları cizyedarları tarafından kadimden icra olunugeldiği üzere icra itdirile ve olan çingane Ta'ifesi hayn-ı tahsilde kadimden sakin oldukları yerlerinden kalkub mücerred maktu' ve cizyelerin virmemek için aher kasabat ve kuraya firar idüb ba'dehu ele girdiklerinde ellerinde miri memhur kağıdları olmayanlardan maktu' ve cizyeleri alındıktan sonra kadimi üzere zecrenle üç yüz akçe cerimleri alına ve ta'ife-i mezbureden ba'zıları mücerred maktu' ve cizyelerin virmemek için hayn-ı tahsilde ba'zı zu'ama ve erbab-ı tımar ve müteferrika ve çavuş ve sipah ve yeniçeri ve ve topçu ve a'yan-ı vilayet ve zi kudret vesa'ir 'askeri ve ahl-i örf ta'ifesinin evlerine ve ahurlarına ve girib ve ihtifa ve bu vechile mal-ı miriye gadr eylemek murad iderler ise men' ve def' olunub bir vechile müdahale ve mu'araza itdirilimeye ve ta'ife-i mezburun vaki' olan ve kaçkun ve cürüm-i cinayet ve mal-ı gaib ve mal-ı mefkûd ve rüsûm-ı 'arusane ve beytü'l-mal ve bir havalleri ve külli her ne ise kadimden ne minval üzere zabt ve rabt olunagelmış ise yine kadimi üzere zabt ve rabt ve cem' ve tahsil itdirile ve ta'ife-i mezburun Müslüman namında olanlarından altışar yüz altmış akçe maktubu'ları ve keferesinden yedişer yüz otuzar akçe cizyeleri canib-i miriden virilen miri memhur evrak ile cibayet itdirile diyu beratı şurutunda mukayyid olduğu der-kenar olunmağla imdi der-kenarı mucibince amel olunmak fermanım olmuşdur.

Sayfa No: 107 Belge No: 208

Buyurdum ki hükm-i şerifim vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel idüb dahi kıbtiyan ta'ifesi kadimül-eyyamdan mefruzul-kalem ve makkту'ul-kadim min-küllil-vğcûh serbest olmağla serbestiyet üzere tarafından ta'yin eylediği cizyedarlarına zabt ve rabt ve maktu' ve cizyeleri malın berat-ı alışanım şurutu mucibince tahsil itdirdüb hilaf-ı şurut-ı berat-ı 'alışan mirmiran ce sa'ir chl-i 'örf ta'ifesi taraflarından bir ferdi müdahale ve te'addi ve rencide itdirmeyeüb te'addileri men' ve def' eyleyesiz şöyle bbilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılāsız tahriren fi e'l-yevmü's-sami 'aşer Zilkade sene 1167

Kostantiniyye

El- Muhrusa

Sayfa No: 107 Belge No: 208

Akzâ kuzzâtü'l müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakin rafi'i i'lâmi's-şeri'at ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kadisi zide fezâ'ilihi ve iftiharûl-emacid ve'l-ekarim cami'ül-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-melik- i'd-da'im Dergâh Mü'allam kapucibaşlarından olub Edirne Bostancıbaşı damemecidihu ve kudretü'l emacid ve'l-a'yan Edirne'de yeniçeri zabıtız ide mecidihu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki El-Hac Halil nam kimesne südde-i sa'adetime 'arzuhal idüb Lazkiye Kazasına tabi' Baladın Kazası sakinlerinden tüccar ta'ifesinden olub ve karındaşları El-hac Osman ve El-hac Mehmed nam kimseneler dahi tüccar ta'ifesinden olmalarıyla Siraz'dan İpsala'ya geldiklerinde Sarı Beğ oğlu bölükbaşlarından eşkiyadan Kürd oğlu Mustafa ve karındaşı İbrahim dimekle ma'ruf şekler vilayetlerinden firar ve İpsala dan

İsmail Ağa dimekle ma'ruf kimesne mezburları ihfa ve karındaşları mezburlar bir gece hanesinde misafir olub ba'deh İnecek'e gelüb ertesi gün İnecek'e tabi' Güneşli nam karye derecesinde mezarlıkda mezbur Güneşli Kaeyesi'nden mezburan Kürdoğlu bölükbaşı Mustafa ve İbrahim ve Hasan ve Abdullah ve Veli oğlu Ahmed Kürd Eyüb ve İlbeğli Mustafa'nın hizmetkârı Ayaz zımmi ve İnecek hancıları Salih ve Şerikli Hüseyin dimekle ma'ruf kimesneler ardına düşüb mezkûr Güneşli Deresinde karındaşları mezburları hilaf-ı şer' katl ve yirmi kiselik mal ve nükûdatların nehb ve garet itmeleriyle zabıtları ma'rifetiyle şer'le görülüb ihkak-ı hak ve 'arz olunmak üzere sabıka-i Edirne Kadısı'na ve Bostancı başısına hitaben isdar eylediği emr-i şerifimle iki def'a mürafa'a-i şer'-i şerif olduklarına mezkûrlar katl itdiler ve malların nehb ve garet eylediler diyu dört nefer kimesnelerin şahadetleriyle canib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye ve i'lâm virilüb habs olunmuşlar iken İpsala a'yanından mütegalibeden mezbur İsmail bi'l-cümle mal ve eşya ve nükûdatların ahz ve mezburdan yaramazlara sahib çıkub mezburu salıvirüb bu hilaf-ı şer'-i şerif habs ve dirlü eziyet idüb hakkı icra olunmayub ol-vechile mağdur olduğun ve fetva-yı şerife virildiğin bildürüb fetva-yı şerife ve hüccet-i şer'iyesi mucibince şer'le şerifim rica itmeğin sizki Edirne Kadısı ve Edirne Bostancıbaşısı ve yeniçerisi zabıtı muma ileyhimsiz ma'rifetiniz ve ocak tarafından ta'yin olunan mübaşir ma'rifetiyle da'vaları şer'le görülüb icrâ-yı hak ve keyfiyet-i

sıhhat ve hakikat üzere ‘arz ve i’lâm olunmak babında ferman-ı ‘alışanım sadır olmuşdur buyurdum ki vüsûl buldukda bu babda sadır olan ferman-ı celilü’l-kadrim mucibince ‘amel dahi siz ki Edirne Kadısı ve Bostancıbaşı ve Yeniçeris zabıtı muma ileyhsiz ma’rifetiniz ve müşir-i merkûm ma’irifetiyle ihzar-ı hüsama kılub mukaddema bir def’a şer’le görülüb fasl olunmayub bila gadr-ı şer’i on beş sene mürûr eylemeyen ahvallerin tamam-ı hak üzere mukayyid ve fetva-yı şerife ve hüccet-i şer’iye nazar idüb göresiz i’lâm olunduğu üzere ise ol-babda müktezâ-yı şer’-i kadim ve fetva-yı şerife ve hüccet-i şer’iyesi mucince ‘amel idüb dahi ba’de’s-sübût ber-mucib-i fetva-yı şerife ve hüccet-i şer’iye icrâ-yı hak ve keyfiyet-i sıhhati ve hakikat-ı üzere der-‘aliyeme

Sayfa No: 108 Belge No: 211

‘arz ve i’lâm eyleyüb mazmun emr-i şerifime ‘amil olasız şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerife i’timad kılasız tahriren fî eva’il-i şehri Muharremü’l-haram sene seman ve sittin ve ma’in ve elf

Kostantiniyye

El-Mahrusam

Mucibince Yeniçeri Ağası mektubu dahi varıdı sadatü’l-kiram fiham zidetü’l-‘ulemaü’l-i’lâm faziletlü es-Seyyid Mehmed Efendi şeref meliki’l-mühemmeyi’-‘allam vafiye minhadırki hâlâ Edirne ve Beygarhisarı ve Baba-yı ‘atik ve havass-ı Mahmud Paşa ve İslamiye Kazaları’nda ka’imakam olan selefiz tecessübü’l-iktiza ‘azl ve cenabınız bu hizmet-i celileye liyakat vi istihkakınız nümayan olmağla kaza-i mezburunda ka’imakamlık cenabınızda olunmuşdur gerekdirki sadat-ı kirama i’zaz ve ikram ve ikâmete sa’i ve ihtimam olub devriye ve ve ‘arusiye ve muhaddemat-ı hubsiyye-i namerziye namıyla bir habbelerini olmayasız hüccet-i şer’iye sardırmayasız ve ve metenebbih olmayan bu tarafa sevk ve ihale idüb ve aheri tevliid ile şerefâtı ta’til eylemeyesiz hilaf-ı mektub hareketınız mesmu’ oldukda oldukda ‘azl ve mukarrer bilüb şeri’at-ı mitahreye muvafık hareketli ve ef’al ile mahzar-ı şerfa’at-ı ‘azimat-ı Cenab-ı Resûl-i Ekrem ve na’il ‘inâyet-i küberâ-yı hazret-i hüdâverndigârü’l-kerem olasız ve’s-selam tahriren fî safer sene seman ve sittin ve ma’in ve elf min ve’l-şeref elf elf elf

Sayfa No: 109 Belge No: 212

Es-Seyyid Mehmed rıza-i 'ali umeratü'l-memalik Edirne Kazası'na tabi' Ata Nahiyesi'nde Erbuz Ana nam-ı diğer Tartarlı Karyesi'nde vaki' Erbuz Ana Zaviyesi'nin gale ve tevliyeti ile vakf-ı mezbure ser bostaniyan hassa-i sabık Hacı Mehmed Ağa ibn-i Ali nam sahib-i Ata Nahiyesi'ne tabi' salifü'z-zikr karyede vaki' bina eylediği cami'-i şerif ve mektebi kezanın Yumaklı nam-ı diğer Viran Karyesi ve Tavşan Korusu mezra'ası mahsulünde almak üzere on akçe vazife ile tevliyeti dahi Aişe Hanım nim evlad-ı vakfın üzerinde iken mütevefiye omağla salifüz-zikr tevliyetlerin sülüsü El-hac Hasan'a tevcih ve rü's-i hümâyûnum virilmekte sülüsünü dahi işbu râfi'-i tevki'-i refi'i's-şan-ı hakani Ahmed zide kadruhuya tevcih olunmak üzere a'lamü'l-ulema efzali'l-füzelai'l-müteverri'yn bi'l-fi'il şeyh-ü'l-islam Mevlâna es-Seyyid Murtaza Adamullah-ı Te'ala fezâ'ilihi işaret itmeğın Mevlâna-yı müşerün ileyhın işaretı mucibince tevcih olunmak fermanım ol-padişhanım zuhura getürüb bin yüz altmış yedi senesi Zilhiccesinin yirmi üçüncü günü tarihiyle müverreh virilen rü's-i hümâyûnum mucibince bu berat-ı hümâyûnus virdin buyurdumki menzur Ahmed zide kaduruhu varub müvefiye-i mezbur mahlulenden zikr olunan tevliyetlerden sülüsün tevliyetlere mutasarrıf olub edâ-yı hizmet eyledikten sonra vech-i meşruh üzere ta'yin olunan vazifesin evkaf-ı mezbur mahsullerinden olub mutasarrıf ola şöyle bileler 'alamet-i şerife i'timad kılalar tahriren fi el-yevm-ü'r-rabi' Muharrem sene seman ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

El-Mahrusam

Sayfa No: 109 Belge No: 213

İşbu râfi'-i tevki'-i refi'i's-şan-ı hakani Hacı Hasan zide salaha divan-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb Edirne Kazası'na tabi' Ata Nahiyesi'nde vaki' Erbuz Ana nam-ı diğer Tatarlı Karyesiyle karye-i mezburun vaki' zaviyesinin gale ve tevliyeti evlad evladını zükür ve inasına ba'd-ı batn şart ve ta'yin olunub ve yine kaza-i mezbura mülhak şer bostaniyan hassa-i sabık Hacı Mahmud Ağa Ali nam sahib Ata Nahiyesi'ne tabi'

salifü'z-zikr karyede bina eylediği cami'şerif ve mektebi ve kazanın Yumaklı nam-ı diğer Viran Karyesi ve Tavşan Korusu mezra'ası mahsulünden almak üzere on akçe vazife ile tevliyeti dahi bundan esbak evlad ve inkırazından istihfa ile iştiraken maliye ve nişan tarafından işaret-i 'aliye ile kendüye tevcih olunub mutasarrıflar evlad-ı vakıfdan olmak üzere Aişe nam Hatun zuhur küçük evkaf ve nişan tarafından kaydlarını ref' ve terkin itdirüb salif-ü'z-zikr tevliyetleri ref'lerinden mezbure Aişe Hanım nim evlad-ı vakıf kendüye tevcih ve işaret-i 'aliye ile hameyn-i şerifin muhasebesine kayd ile mezbureye berat virilüb mutasarrıf iken mezbure Aişe Hanım dahi mütevefiye olub zikr olunan tevliyetler mahlûl olmağla sahib-i evvel olduğuna binaen zikr olunan tevliyetler kendüye tevcih ve yedine müceddiden berat-ı şerif-i 'alışan virilmek babında 'inâyet rica itmeğin mahlûl olan ciheylerin sülüs El-hac Hasan'a tevcih olunmak üzere a'lamül-'ulema efzali'l-füzei'l-müteverri'yn bi'i-fi'il şeyhülislam Mevlâna es-Seyyid Murtaza Adamullah-ı Te'ala feza'ilihi işaret itmekle işaret mucibince tevcih olunmak fermanım olmağın hakkında mezid-i 'inâyet-i padişahanım zuhura götürüb bin yüz altmış yedi senesi zilhiccesinin yirmi üçüncü günü tarihiyle müverrech virilen rü's-i hümâyûnum mucibince bu berat-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mezbur Hacı Hasan zide salaha varub zikr olunan vakıfların tevliyetlerinin sülüs-i hassasının mutasarrıf olub eda-yı hizmet eyledikten sonra ta'yin olunan on akçe tevliyet-i vazifesinden sülüs-i hassasın vakfi mahsulünden olub bundan evvel tevcihle mutasarrıf olagelmişler ise mezbur dahi ol-vechile sülüs hassasına mutasarrıf ola şöyle bileler'alâmet-i şerife i'timad kılalar tahriren fi el-yevmü's-salis ve'l-'ışrîn min zilhicce sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

El-Mahrussam

Sayfa No: 109 Belge No: 214

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhdin ma'denü'l-fazl ve'l-yakin râfi'-i i'lâmi'ş-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'Imu'in Mevlâna Edirne Kadısı zidet feza'ilihi ve iftiharü'l-emacid ve'-ekarim cami'ü'l-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'-da'im Edirne Bostancıbaşı dame mecidihu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki

Edirne'de vaki' mütevefi İbrahim Paşa Türbesi'nin hâlâ tübe-î mezbure südde-i sa'adetime 'arzuhal idün türne-i mezbure bundan mukaddem senki bosatancıbaşı muma ileyhsin ma'rifetinle keşf olundukda beş yüz on guruş baliğ olduğu i'lâm olunduğun bildirüb ol-babda hükm-i hümâyûnum rica itmeğin sizki Edirne Kadısı Mevlâna ve bostancışısı muma ileyhimasız hakikat hali i'lâm ve keşf ve vakfin mesa'ilesi hususlarında gereği gibi tevzim ve ifham eylemeniz babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuştur buyurdumki vüsûl buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi sizki Mevlâna ve bostancıbaşı muma ileyhimasız hakikat hali i'lâm ve keşf ve vakfin müsa'adesi husularında gereği gibi tevkim ve ifham eyleyüb mazmun emri-şerifimle 'aiml olasın şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriren fi evail-i şehri şevval sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

El-Mahrusa

Sayfa No: 110 Belge No: 214

Defterhane-i bedel-i nezl kazai mezbure der-liva Paşa der-vaki' sene 1168 ber mucib-i defter-i hazine-i 'amire Kaza-i ilhat-ı Edirne der-liva-i Paşa hane 354 sülüs 1 212600 akçe 25 guruş 1932 beher hane 600 Maktu'at-ı 'avarız-ı nezl Karye-i akçe 59 guruş 89 akçe 29 guruş 2022 Tahriren 13 Muharrem sene 1168 Kudretü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-kelam Mevlâna ilhakat-ı Edirne Kadısı zide fazlihi tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki hazine 'amirem defterleri mucibince miri kalyonlar habbazi ocaklığı olan ilhakat-ı Edirne Kazası'nın üç yüz elli dört ve bir sülüs bedel-i nezl haneleriyle Karyesi'nin seksen dokuz buçuk guruş dört akçe 'avarız ve nezl maktu'olub bin yüz altmii sekiz senesine mahsub olmak üzere bedel-i nezleri ve maktu' malı cem' ve tahsil olunmak lazım gelmğin der-'uhde olunub ha-zinc-i 'amiremden mühürlü ve nişanlı mevkûfat defteri sureti virilmeğin imdi mucibince cem' ve tahsil itdirilmek fermanım olmuştur bu yurdumki hükm-i şerifim mübaşir vrdıkda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel idüb dahi sene-i mezbura mahsub olmak üzere Paşa Sancağında vaki' ilhakat-ı Edirne Kazası'nın ol-mikdar bedel-i nezl hanelerinin her bir hanesinden altışar yüz akçe bedel-i nazllerin ve karye-i mezburun ol-mikdar guruş maktu malların irsal olunan mühürlü ve nişanlı mekûfat defteri sureti mucibince cem' ve tahsil ve miri

kalyonlar habbazi tarafına eda ve teslim itdirüb hilaf-ı emr ve defter kimesneye te'allüh ve nize' ve 'inad ve muhalefet itdirmeyesiz ve bundan ma'ada mübaşirin cihet-i ma'aşı için her bir nezl hanerlerinden otuzar akçe dahi dahi vech-i ma'aşı tahsil itdirdüb ve hayn-ı tahsilde bedel-i nezl için alınan akçenin her yüz on akçesinden bir asedi gurusı aldirdub ve miri için alınan akçeyi hazine-i 'amireme alındığı vech üzere aldirdub bundan ziyade ve noksan alınmaya ve aldirmayasız kesr-i defterden ve naks-ı haneden ve fermanımdan ziyade talebiyle zulm ve te'addiden ihtiraz idesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriren el-yecmü'r-rabi' 'aşer fî şehri Muharremğ'l-haram sene seman ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye-i

Mahrusam

Sayfa No: 110 Belge No: 215

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhdin ma'denü'l-fazl ve'l-yakin râfi'-i i'lâmi'ş-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'Imu'in Mevlâna Edirne Kadısı zidet feza'ilihi ve iftiharü'l-emacid ve'-ekarim cami'ü'l-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'-da'im Dergâh-ı Mu'allam kapucu başlığı payesiyle bi'l-fi'il Edirne Bostancıbaşısı olan dame meciduhu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki Edirne'de teberdar sabık Mehmed Emin nam kimesne südde-i sa'adetime 'arzuhal idüb bu mühimmiye-i İstanbul'da Uzun Çarşı'nun aşağısında Tamruk Zokağında sakin iken su'i harekâta cesaretinden naşi tediben Edirne'ye ba-ferman-ı 'aliye nefi ve icla olunmağla lakin mezburun ehl-i 'ıyal ve üç nefer evlad ve ve validesi Asitane'de olduğundan ahvali diğer gün olduğun bildirün nefiden 'afv ve itlak ve sebili tahliye olunmak babında emr-i şerifim rica eylediği ecluden mezbur fima-bad Asitane'ye gelmemek şartıyla 'afv ve itlak olunmak emrim olmuştur buyurumki vüsül buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi fima-ba'd Asitane'ye gelmemek şartıyla merkûm teberdar sabık Mehmed Emin'in cümrü 'afu olunmağla nefiden ithak ve sizki muma ileyhimasız sebilin tahliye eyleyüb mazmun emr-i şerifimle 'amil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriren fî evhir-i şehri Muharremü'l-haram sene seman ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

El-Muhrusa

Sayfa No: 111 Belge No: 216

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhdin ma'denü'l-fazl ve'l-yakin râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'lmu'in Mevlâna Edirne Kadısı zidet feza'ilihi ve iftiharü'l-emacid ve'-ekarim cami'ü'l-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'-da'im Edirne Bostancıbaşı ve Edirne Yeniçeri Ağası dame mecdihima tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki tersane-i 'amiremden müceddiden inşa olunub ru-yı deryaya nüzûl iden üç anbarlı kalyon ile el-yevm inşa üzere olan üç kantarlı kalyonun lazime-i yekmili ve ta'miri iktiza iden sa'ir donanma yı hümâyûnum kalyonları ta'mir içün ve kezalik cebhena-i 'miremde mevcud bulunmak üzere ahn-ı hamın lüzûmu ve iktizesi olmakdan naşi hâlâ tersane-i 'amirem emini El-hac Ebubekir dame mecdihü tarafından ta'yin olunan zide kadruhu mübaşeretiyle icab iden baha ve nakliyesi mübaşir muma ileyhın yedinden virilmek üzere Sofya ve Samaka ve Filibe ve Tatarbazarı vesa'ir bulunan mahallelerden mübaya'ası fermanım olan beş bin samaka-yı kantar ahn-ı hamın beher kantar samakosu için sanib-i miriden ta'yin olan olan seksan bir akçe ücret nakliyenin on ikişer akçesi Bazarcık'dan Filibe' ye gelince ücret-i 'araba ve onsekizer akçesi dahi Edirne'ye gelince ücret-i mal için virilmekle Edirne'den Tekfur Dağı yirmi sa'at mesafe olub mübaşir muma ileyhın yedinde mevcud olan altışar akçe rütbe-i i'tidalde olmağla mahall-i mezkûrlardan sallar ile Edirne'ye nakl olunan ahn-ı hamı bila tevekküf 'arabalar tedarik ve tekmiil ve Tekfur Dağı İskelesi'ne nakl ve tesyir itdirilmesi fermanım olmağın imdi sizki mevlanâ ve Bostancıbaşı ve Yeniçeri Ağası mumaileyhimsiz işbu emr-i 'alışanım vüsûlunda beher samako-yı kantarına altışar akçeden icab iden ücretleri bir vechine peşin mübaşir muma ileyhın yedinden virilmek üzere olmağla kat'en te'hir ve tevekkufa ruhsat ve cevaz göstermksizin ol-mikdar ahn-ı ham sallar ile Edirneye vasl oldukda der-'akab lüzûmu mikdarı 'arabaların tedarik ve tekmiil ve 'acileten ve müsara'aten iskele-i mezbura nakl ve tesyir itdirilmek mezid-i sa'î ve ihtimam eyleyüb ihmal ve müsamaha mesellü tehir ve tevekkufa ba'is olur ve vaz' ve hareketden bigayet ittifa ve mücanebet eylemeniz babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurumki hükm-i şerifimle vardıkda bu babda vech-i meşruh üzere şeref-yafte-i südür olan işbu emr-i şerif-i celili's-şan vacibü'l-ittiba' ve lazımu'l-imtisalimin mazmun ita't makrunuyla 'amil olub hilafıyla vaz' ve hareketden bigayet-i ihtiraz ve ictinab eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriren el-yevm 'aşer şa'ban sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf

Kosyantiniyye

Sayfa No: 112 Belge No: 217

Kazaların virdikleri bahası için virilen guruş 657 Bakkalların ba-defter muzırrdat virdikleri mesarifat için guruş 235 Etmekciyan-ı nan bahası için virilen guruş 16 Kanare ve Sazlıdere Karyelerinde şa'ir bahası için virilen guruş 114 Hizmet üzere olan adamlara ücret için virilen guruş 51 Kanare Karyesi'nde bostani yed olan mesarifat guruş 50 'Adet-i ağnam emr ile gelen sadr-ı 'ali ağasına guruş 11 Sultanlar mani' için i'lâm harcına virilen guruş 50 emriyle gelen virilen guruş 60 Önüc mani' için emr-i 'ali ile gelen sadr-ı 'ali ağasına guruş 35 Bir günde iki 'aded emr-i 'aliler ile gelen tata ağasına guruş 57 Menzil ücretine müte'allik emr-i 'ali ile gelen sadr ağasına virilen guruş 12 Def'a önüc mani' için emr-i 'ali ile gelen Tatar Ağasına virilen guruş 11 Sehm-i gökmen ziyadesine virilen guruş 9 Cisir-i salis için i'lâm haricine virilen guruş 35 Kazalardan ücret tahsiline emr-i 'ali için Asitane'ye giden çukadara guruş 20 Kadın ve Kemal Karyeleri ücret-i 'arabacıyan virilen guruş 20 Cisir i'lâmıyla Asitane'ye giden çukadara guruş 30 Timur 'arabalarına ba-emr-i 'ali kazadan virilen ücret guruş 116 Yüz altmış beş senesine mahsuben ıstabl-ı 'amire ocaklığı olan hane bakayasından ahur eminine virilen üç bin sekiz yüz keyl şa'ir ve saman bezl için guruş 29687 işbu sene-i mübareke ruz-ı hazerinden sene tamamına değin bir vech peşin mezilciye virilen ücret-i menzil guruş 3500 Bostani Mahmed Beğ yediyle perakende Paşa mesarifi guruş 366

Sayfa No: 112 Belge No: 218

Sazlıdere Karyesi'nde Paşa mesarifi guruş 50 zikr olunan şa'ire ikişer para zammının guruş 40 Melağ-ı mecmu' mezbûr için sarafe mirace guruş 366 Hacr defter guruş 300 Na'ib Efendi'ye guruş 60 ve kethüdaya guruş 30 Katibe vekiliye guruş 60 Ücret-i tahsilidariye guruş 250 Kura ahalisine tanbih için giden bostanilere guruş Guruş yekûn cem'an 90217 Meblağ-ı mavmu' mezbûr cümle a'yan-ı vilayet ağalar ittfakıyla Mahrusa-i Edirne Kazası'nın el-yevm mevcud bulunan tevzi' olundukda beher mevcud sehme sekizer buçuk guruş isabet eylediği bu mahalle şerh virildi

Sayfa No: 113 Belge No: 219

Nahiye-i Ata tabi' kaza-î mezbure

- 1- Karye-i Bosna sehm 10
 - 2- Karye-i Safiler sehm 15
 - 3- Karye-i İneoğlu sehm 18
 - 4- Karye-i Şahince sehm 5
 - 5- Karye-i Bazarlı sehm 3
 - 6- Karye-i Ece Sultan sehm 5
-
- 1- Karye-i Timurtaş sehm 4
 - 2- Karye-i Kulaklı sehm 8
 - 3- Karye-i Kafır Doğancı sehm 3
 - 4- Karye-i Oğul Paşa Sehm 3
 - 5- Karye-i Saltıklı sehm 6
 - 6- Karye-i Şerabdar sehm 5
 - 7- Karye-i Kaba Öbük sehm
-
- 1- Karye-i sehm 6
 - 2- Karye-i Çörek sehm 5
 - 3- Karye-i Kilisli sehm 14
 - 4- Karye-i Sekbanlı sehm 7
 - 5- Karye-i Umur bin sehm 10
 - 6- Karye-i Elbeği Bergus sehm 1
 - 7- Karye-i Kara ağaç sehm 3
-
- 1- Karye-i Doğca arz sehm 4
 - 2- Karye-i Çeke Tatarı sehm 2
 - 3- Karye-i İçli sehm 3
 - 4- Karye-i Öyüklü Tatar sehm 3
 - 5- Karye-i Bulaklar sehm 5
 - 6- Karye-i Yarpoz Tatarı sehm 5

- 7- Karye-i 'Ayıntablı sehm 1
- 1- Karye-i Düdükcü sehm 5
- 2- Karye-i İmralı sehm 6
- 3- Karye-i Kör Amildi sehm 5
- 4- Karye-i Tür Doğancı sehm 5
- 5- Karye-i Sağrıclı sehm 7
- 6- Karye-i Karakaş sehm 1
- 7- Karye-i İskender sehm 2
- 1- Karye-i Kürkcü Arnavud sehm 5
- 2- Karye-i Sazlıdere sehm 7
- 3- Karye-i Kara İshaklı sehm 7
- 4- Karye-i Daye Hatun sehm 7
- 5- Karye-i Azaldı sehm 2
- 6- Karye-i sehm yekûm cem'an 1957
- 1- Karye-i Hatib sehm 5
- 2- Karye-i Derbend Çatal sehm 15
- 3- Karye-i Paşa nam-ı diğer Süleyman Paşa sehm 5
- 4- Karye-i Kurdalanı sehm 5
- 5- Karye-i Kurdayası sehm 5
- 6- Karye-i Kayopa sehm 1
- 7- Karye-i Kafır Ömer Obası sehm 20
- 1- Karye-i Karik sehm 1
- 2- Karye-i Kara Yusufu sehm 4
- 3- Karye-i Kurca sehm 1
- 4- Karye-i Çakırlı sehm 2
- 5- Karye-i Ucak sehm 4
- 6- Karye-i Köş sehm 1
- 7- Karye-i Gerdelli sehm 1

- 1- Karye-i Timür Hanlı sehm 3
- 2- Karye-i Rum beğli sehm 6
- 3- Karye-i Masalbeğli sehm 1
- 4- Karye-i Hamzabeğli sehm 6
- 5- Karye-i Yaycılı sehm 1
- 6- Karye-i Tekurcalı sehm 5

- 1- Karye-i Muradanlı sehm 7
- 2- Karye-i Taşlık Sekbanı sehm 7
- 3- Karye-i Turfanlı sehm 6
- 4- Karye-i Elmanlı sehm 3
- 5- Karye-i Hacılar sehm 1
- 6- Karye-i Tok sehm 3

- 1- Karye-i Peracadi sehm 4
- 2- Karye-i Ortakcı sehm 4
- 3- Karye-i Çeşme Beği sehm 3
- 4- Karye-i Küçükünlü sehm 5
- 5- Karye-i Büyükünlü sehm 3
- 6- Karye-i Semence Beyyarı sehm 7
- 7- Karye-i Gecdenli sehm 3

- 1- Karye-i Asli ve sehm 13
- 2- Karye-i Gaybiler sehm 4
- 3- Karye-i Timur sehm 4
- 4- Karye-i Değirmenderesi sehm 6
- 5- Karye-i İnesi sehm 4
- 6- Karye-i Mahalle-i Müslim sehm 3

- 1- Karye-i Hazar Ağa sehm 2
- 2- Karye-i Sarı Danişmend sehm 4
- 3- Karye-i Süleyman Danişmend sehm 3

- 4- Karye-i Taşlık Müsallemei sehm 1
- 5- Karye-i Devleti Ağa sehm
- 6- Karye-i Akbeygar sehm 2

- 1- Karye-i Korusu sehm 1
- 2- Karye-i Yenicehanlı sehm 2
- 3- Karye-i Benefşe safileri sehm 1
- 4- Karye-i Hacı Umur sehm 1
- 5- Karye-i Arnavud sehm 1
- 6- Karye-i Hasan Ağa sehm 7

- 1- Karye-i Murad sehm 7
- 2- Karye-i Yüklüce sehm 7
- 3- Karye-i Paşa sehm 1
- 4- Karye-i Dürzî Deresi sehm 6
- 5- Karye-i Koru Dere sehm 3
- 6- Karye-i Soğucak İmraz Kaza-i HAtunili sehm 3

- 1- Karye-i Darbenddere İmraz kaza-i mezkûre sehm 4
- 2- Karye-i Köylüce İmraz kaza-i mezkûre sehm 6/4
- 3- Karye-i Doğar nam-ı diğer olanı sehm 6
- 4- Karye-i Kanara Deresi sehm 10
- 5- Karye-i sehm yekûn cem'an 3817

Nahiye-i Üsküdar tabi' kaza-i mezbure

- 1- Karye-i Nefs-i Üsküdar sehm
- 2- Karye-i Dimitri sehm 4
- 3- Karye-i Soğuyacak sehm 25
- 4- Karye-i Yenibegli sehm 2
- 5- Karye-i Hacı İbrahim Obası seh 7
- 6- Karye-i Pedenci Yrükleri sehm 3

- 1- Karye-i Türk Beygarce sehm 5
 - 2- Karye-i Resullu sehm 1
 - 3- Karye-i Sadıklı sehm 10
 - 4- Karye-i Mar'aş sehm 7
 - 5- Karye-i Göreme sehm 10
 - 6- Karye-i Mahalle-i Hisar sehm 8
-
- 1- Karye-i Mahalle-i Paşa sehm 2
 - 2- Karye-i Kara İsmailce sehm 2
 - 3- Karye-i Kayı sehm 6
 - 4- Karye-i Lefke sehm 1
 - 5- Karye-i Büyük İsmailce sehm 3
 - 6- Karye-i Kadın sehm 1
-
- 1- Karye-i Koyunlu sehm 1
 - 2- Karye-i Havarız sehm 3
 - 3- Karye-i sehm 1
 - 4- Karye-i Kafir hacı sehm 1
 - 5- Karye-i Kurdcalar sehm 3
 - 6- Karye-i Ahi sehm 1
-
- 1- Karye-i Kara Beyyar Yörükleri sehm 4
 - 2- Karye-i Halife sehm 6
 - 3- Karye-i Kara Pelid sehm 2
 - 4- Karye-i Kızılıklı sehm 6
 - 5- Karye-i Köse Hamza sehm 3
 - 6- Karye-i Hasköy sehm 2
-
- 1- Karye-i Minhalic sehm 7
 - 2- Karye-i Derviş Depe sehm 17
 - 3- Karye-i Hazer Ağa sehm 17
 - 4- Karye-i Söken sehm 1

- 5- Karye-i Kafıralanı sehm 3
- 6- Karye-i Kelbeygarı sehm 4

- 1- Karye-i Karabulut sehm 1
- 2- Karye-i Yunus sehm 4
- 3- Karye-i Hacı Lala sehm 6
- 4- Karye-i Üciler sehm 2
- 5- Karye-i Kemal sehm 2
- 6- Karye-i Obruklu sehm 3

- 1- Karye-i Yumaklar sehm 6
- 2- Karye-i Nasratlı sehm 1
- 3- Karye-i Menteciler sehm 8
- 4- Karye-i Semadenli sehm 6
- 5- Karye-i Paşa nam-ı diğer sehm 2
- 6- Karye-i sehm 6

Sayfa No: 114 Belge No: 220

- 1- Karye-i Kara Hazar sehm 2
- 2- Karye-i Etmekci sehm 1
- 3- Karye-i Oluşay sehm 7
- 4- Karye-i Özgaş sehm 1
- 5- Karye-i Kum sehm 2
- 6- Karye-i Öriş sehm 2

- 1- Karye-i Koca Yakublu sehm 6
- 2- Karye-i Safiler sehm 5
- 3- Karye-i Kel suret sehm 1
- 4- Karye-i Kafır Doğancı sehm 2
- 5- Karye-i Göreler sehm 4
- 6- Karye-i seh 5

- 1- Karye-i Kırşehirli sehm 1
- 2- Karye-i Çobanlı yurduna gelen re'aya sehm 3
- 3- Karye-i Türkeşli nam-ı diğer imraz kaza-i zağre-i 'atik seh 2
- 4- Sehm-i yekûn 2537

Nahiye-i Manastır tabi' kaza-i mezbure

- 1- Karye-i Derbend Vakıf sehm 8
- 2- Karye-i Cedid der-karib Kuzluca sehm 4
- 3- Karye-i Serm sehm 5
- 4- Karye-i Doğanoglu sehm 4
- 5- Karye-i Kuzluca sehm 25
- 6- Karye-i Kavaklı sehm 3

- 1- Karye-i Çukur sehm 6
- 2- Karye-i Yüzdere sehm 4
- 3- Karye-i Kayalıdere sehm 1
- 4- Karye-i Papas sehm 10
- 5- Karye-i Akalan sehm 5
- 6- Karye-i sehm 7

- 1- Karye-i Manastır Kebir sehm 6
- 2- Karye-i Manastır sağır sehm 7
- 3- Karye-i Anbarlı sehm 7
- 4- Karye-i Koyun Beygarı sehm 7
- 5- Karye-i Işıklı sehm 7

- 1- Karye-i Gürbüzler sehm 3
- 2- Karye-i Sinablı sehm 12
- 3- Karye-i Şahlı sehm 6
- 4- Karye-i 'Aziz Halife sehm 2
- 5- Karye-i Drama sehm 5
- 6- Karye-i Kayacık sehm 4

- 1- Karye-i Dermanlı sehm 2
- 2- Karye-i Pareler sehm 6
- 3- Karye-i Deliceli sehm 4
- 4- Karye-i Mişeli sehm 10
- 5- Karye-i Obası sehm 8
- 6- Karye-i Kufallı sehm 5

- 1- Karye-i Müslim Danilmend sehm 1
- 2- Karye-i Deresi seh 1
- 3- Karye-i Hazar bin sehm 3
- 4- Karye-i Kafir Danişmend sehm 3
- 5- Karye-i Dobruca sehm 9
- 6- Karye-i İkizce Beygarı sehm 4

- 1- Karye-i Yusufklar sehm 4
- 2- Karye-i Taşar Depe sehm 5
- 3- Karye-i İskender Bazarı sehm 1
- 4- Karye-i Sahkulu sehm 1
- 5- Karye-i Gökmen Obası sehm 2
- 6- Karye-i Başayıklı sehm 2

- 1- Karye-i İmraz kaza-i zağre-i cedid sehm 15
- 2- Sehm-i yekûn 260
- 3- Sehm-i yekûn cem'an 10907

Sayfa No: 114 Belge No: 221

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhdin ma'denü'l-fazl ve'l-yakin râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'lmu'in Mevlâna Edirne Kadısı zidet feza'ilihi tevki'i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki kaza-i mezbure kadısı Mevlâna Abbas zidet feza'ilihi divan-ı hümâyûnuma 'arz göndeüb merhum ve meğfurla Sultan Süleyman Han 'aliyye'l-

rahmete ve'l-gufran-ı mühimmiye İstanbul'da bina ve vakıf eylediği cami'-i şerif ve medrese-i münif ve 'imaret-i 'amire ve darü'ş-şifalarına ta'yin eylediği kuralardan Edirne Kazası'ndan çöke Nahiyesi'ne tabi' Derbend Kebîr Karyesi'nin Abbas Efendi tecdidi mucibince ikiyüz sekiz nefer Derbendciyan ve onsehm kayd olub hizmetleri mukabili 'avarız-ı divaniye ve tekalif-i 'örfiye ve mu'af ve müsellemler olduklarına yedlerinde suret-i defter ve emr-i şerif var iken ma'en fitlerine mugayer tekalif talebiyle rencide olunmalarıyla hilaf-ı mu'afiyet ziyade nesne mutalebe olunmamak üzere mezkûre ahalileri istirham eylediklerin senki Mevlâna-yı muma ileyhsin 'arz ve i'lâm eylediğin eelden hazine-i 'amiremde mahruz olan mevkûfat defterlerine nazar olundukda bin doksan sekiz tarihinde Abbas Efendi tahriri mucibince Edirne Kazası'na tabi' Çöke Nahiyesinde vaki' Derbendciyan ve on sehmi olub hizmetleri makubili 'avarızdan mu'af ve müsellemler olmağla kadimi mu'afiyetlerine müra'at olunmak üzere kaydı mucibince ba-telhis ferman-ı 'ali yüz elli sekiz senesinde emr-i şerifim virildiği der-kenar olunmağın imdi der-kenarı ve i'lâmı mucibince 'amel olunmak babında fermanı-ı 'alışanım sadır olmuştur buyurdumki hükmi-i şerifim vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel idüb dahi zikr olunan Derbend-i Kebir Karyesi'nin ikiyüz sekiz nefer ,derbendciyan ve on sehmi olub hizmetleri mukabilli 'avarızdan mu'af ve müsellemler olmağla kadimi mu'afiyetlerine müra'at olunmak üzere tarih-i mezburda emr-i şerifim virildiği hazine-i 'amirem defterlerinde mukayyid olub mar'z-zikr Derbendci-yan re'ayanları üzerlerine edeası lazım gelen derbend hizmetlerine eda eylediklerinden sonra mu'afiyetlerine mugayer mukaddema ve hâlâ sadır olan işbu emr-i 'alışanıma muhalif derbendeiyan re'ayanlarını rencide ve remide itdirmeyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılasın tahriren fi el-yevmü'l-hamis 'aşer Rebiülahir sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

Sayfa No: 115 Belge No: 222

Kudretü'n-nğvvabü'l-müteşşeri'yn Tekfur Dağı Na'ibi Mevlanâ zide 'ilmihu ve kudretü'l-emasil ve'l-akran hâlâ tersane-i 'amiren emini El-hac Ebubekir zide mecidihu tarafından timur han mübaya'asına me'mur tevki'-i refi'-i humâyûn vasl vasl ma'lûm olaki iftiharü'l-emacid ve'l-elarim Edirne Bostancıbaşısı zide kadruhu El-hac Hüseyin dame mecidibu divan-ı hümâyûma 'arz gönderüb Mahrusa-i Edirne'de 'ıyazen billah-i te'ala harîk vaki' oldukda itfasında isti'mal için mahrusa-i mezburede olan Dergâh-ı

Mü'allam yeniçerileri ve cebheci ve topçu ve top 'arabacı ve bostaniyan hassa ocaklarından ve debbaghanelerde birer mikdar kanca ve balta mevcut bulunmak lazıme-i halden olunmağla bu def'a müceddiden i'mal ve iktizasına göre tava'if-i mekûmeye tevzi' olunmak için yüz elli kantar ahl-i ham virilmek babında istid'ai 'inâyet itmedğin hazine-i 'amiremde mahfuz başmuhasebe defterlerine nazar olundukda Muhrusa-i Edirne'de olan tava'if-i mekûmede birer mikdar kanca ve balta mevcut bulunmak üzere müceddiden i'mal ve iktizasına göre tevzi' olunmak için Edirne cebhehanesi mevcudundan yetmiş kantar ahn-ı ham virilmek üzere yüz elli dokuz senesinde emr-i şerifim virildiği Edirne cebhenesinde mevcut timur olmadığı der-kenar olundukda işbu sene-i mübarekede cebhane-i 'amirem ver tersane-i ma'murem için samaka ve havalisinde mübaya'a ve Tekfur Dağı İskelesi'ne nakl olunacak ahn-ı hamdan sabıkı üzere yalnız yetmiş rumi kantar ahn-ı ham ifraz ve ağa-yı muma ileyh tarafından kabzına me-mura teslim ettirmek için emr-i şerifim virilmek babında iftiha'rü'l-ümara ve'l-ekabir bi'l-fi'il başdefterdarım Abdullah na'ili dame 'ulvuhu telhis itmekle imdi telhisi mucibince 'amel olunmak babında ferman-ı 'alılanım sadır olmuştur buyurdumki hükm-i şerifimle vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel idüb dahi senki ahn-ı ham mübaya'asına me'murum vech-i meşruh üzere cebhehane-i 'amirem ve tersane-i ma'murum için samaka ver havalisinden mübaya'a ve Tekfur Dağı İskelesi'ne nakl olunacak ahn-ı hamdan sabıkı üzere yalnız yetmiş rumi kantar ahn-ı ham ifraz ve ağa-yı muma ileyh tarafından kabzına me'mura teslim eyleyüb mazmun emr-i 'alışanımla 'amil olasin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılasın tahriren fi el-yevmü's-salis min Muharrem sene seman ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

İşbu bin yüz altmış sekiz senesine mahsuben ilhakat-ı Edirne Kazası'nın üçyüz elli dört ve bir sülüs bedel-i nezl hanelerinin her bir hanesinden altışar yüz akçe bedel-i nezleri cem' ve tahsil ve hayn-ı tahsilde mir için alınan akçenin her yüz on akçesinden bir asedi guruş aldırub ziyade ve noksan alınmaya diyu fehri'l-işbah ağa yediyle ferman-ı 'ali ve suret-i defter-i mevkûfat varid olmadığı imtisale cümle a'yan ağalar ittifakıyla kazanın girihtesi mevcuduna ba'de'z-zam tevzi' olundukda mübaşirin ma'aşıyla ma'en guruş yüz yirmi hesabı üzere beher mevcud haneye elli iki guruş isabet eylediği

defteridir ki ber vech-i ati zikr olunur tahiren fi el-yevmü'l-hamis 'aşer min safer sene
seman ve sittin ve ma'in ve elf

Nahiye-i Üsküdar tabi' Edirne

- 1- Karye-i Gerdeme hane 3
- 2- Karye-i Sadıklı hane 2
- 3- Karye-i Menteciler hane 2
- 4- Karye-i Emrudlu hane 17
- 5- Karye-i Sofiler hane 1
- 6- Karye-i Halife hane 1

- 1- Karye-i Hacı Lala rub' 1 hane 1
- 2- Karye-i yunus hane 1
- 3- Karye-i Kara Pelid hane 1
- 4- Karye-i Birinci Yörükleri hane 1
- 5- Karye-i Karabeygar Yörükleri rub' 1 hane 7
- 6- Karye-i Kurdralar rub' 1 hane 7

Sayfa No: 116 Belge No: 223

- 1- Karye-i Kafiranlanı hane 7
- 2- Karye-i Obruklu hane 7
- 3- Karye-i Kum hane 7
- 4- Karye-i Semavanlı hane 7
- 5- Karye-i Balbanlı hane 7
- 6- Karye-i Yenibinli hane 7

- 1- Karye-i Kara Hazar rub' 1
- 2- Karye-i Kel suret rub' 1
- 3- Karye-i Dürzidere hane 17
- 4- Karye-i Korudere hane 7

- 5- Karye-i Karabeygarı guruş 25
- 6- Karye-i Karna nam-ı diğér Derbend akçe 59 guruş 897 ber vech-i maktu'

Nahiye-i Manastır tabi'mezbure

- 1- Karye-i Sinablı hane 2
- 2- Karye-i Manastır-ı kebir hane 17
- 3- Karye-i Manastır-ı sağır hane 17
- 4- Karye-i Şahlı hane 17
- 5- Karye-i 'Aziz Halife sülüs 1 hane 1
- 6- Karye-i Koyun Beygarı hane 1

- 1- Karye-i Kayacık rub' 1 hane 1
- 2- Karye-i Dramalar hane 1
- 3- Karye-i Deliceli hane 1
- 4- Karye-i Kuffallı rub' 1 hane 7
- 5- Karye-i Kafır Danişmend rub' 1 hane 7
- 6- Karye-i Dermanlı hane 7

- 1- Karye-i Hazar bin sülüs 1
- 2- Karye-i rub' 1
- 3- Karye-i Kayalıdere rub' 1 Nahiyey-i Ata
- 4- Karye-i Gökmen sülüs 1
- 5- Karye-i Şahkulu rub' 1
- 6- Karye-i İskender Bazarı rub' 1

- 1- Karye-i Müsellem Danişmend rub' 1
- 2- Karye-i Şahince rub' 1
- 3- Karye-i Resullu hums 1

ve ma'arifi'l-a'yan mine'l-ahali 'arusane 'ali

Sayfa No: 116 Belge No: 223

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakin râfi-'i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mu'in Mevlâna Edirne Kadısı zidet feza'ilihi ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cam'ü'l-hamid ve'lmekekarim el-muhtass bimezid-i 'inayet e'l-meliki'd-da'im ve Dergâh-ı Mu'allam Kapucıbaşılığı payesiyle Edirne Bostancıbaısı olan dame mecidihu tevki'-i refi'i hümâyûn vasl ma'lûm olaki taşradan Asitane-i sa'adetime gelmemek ve bila maslahat bir ferdin bu tarafa mürûr ve 'uburlarına bir tarikıyla ruhsat virilmemek için evamir-i 'aliyemle tenhid-i akid ve zecr ve olunmakda iken bu hilalde Asitane-i sa'adetime kesret üzere bile maslahat başıbaş kimesneler ile ba'zı nisa ve sıbyan tevarüd eyleyüb bunların bu mertebe-i kesket üzere gelmeleri eyledikleri dağ yolların 'adem-i muhafaza ve ihtimamdan naşi idüğü vaz' ve aşikar olduğuna bina'en bi'd-defa'at evamir-i şerifimle memnu' olan böyle emr-i mühümde zuhur iden iğmaz ve müsamhanız hakkınız ba'is gazab-ı mülekânem olub 'itab ve 'ikab olmanız lazım gelmişiken bundan sonra havale-i mezkûrdan bila maslahat rical ve nisa makulesinden bir ferdin mürûruna cevaz gösterildiği mürûr iden kimesnelerden istintak olundukda ruhsat gösterenlerin bila aman hakkından gelinmek şartıyla bu def'a zuhur iden kusur ve rehabetinizden iğmaz olunub ve tegdid ile iktifa olunmağla ihtimamen ve te'kiden işbu emr-i şerifim isdar ve ile irsal olunmuşdur imdi cüsülünde sizki muma ileyhimsiz hükûmetinizde olan memerr ve ma'berleri ve bilhusus dağ yolların bi hoşua hafz vezabt ve berü tarafa ve bila maslahat başıboş kimesneleri salıvirmemek üzere tenbih iktiza idenlere muhken tenbih ve te'kid erbab-ı mesalihden gelmek murad idenler sahih-i erbab-ı mesalihden olduğu mute'ayyin oldukdan sonra bir veya iki neferden ziyade senin berü tarafa mürûrlarına kat'en izin ver ruhsat virilmeyüb ve tüccar makulesinden İstanbul'a emti'a ve eşya ve hububat getürenlerden olanların terk ve bila maslahat İstanbul'a gelmek isteyenlerin ka'inler min-kan min-ba'd mürûrlarına vechen mine'l-vğcûh izin ve ruhsat virilmeyüb ol mukuleler 'ali ekser hem vilayetlerine bezl ve miknet ve bu babda tama'-i hama tab'iyet ile kusur ve rehabetden hazer ve mücanebet eylesiz husus-i merkûm için bu ana dek bi'd-defa'at akide varid olmuşiken bundan sonra sirren ve 'alenen tecessüs ve su'alden hali olunmaz şöyleki celeb-i mal sevdası yahud rehaved ve telcasül sebebiyle emr-i şerifime mugayer-i memnu' olan ve bila maslahat başıboş kimesneleri bu tarafa salvirildiği bu tarafa gelenleri istihar olunmak lazım gelür ise ruhsat viren her kim olur ise olsun bila aman ahz ve'ibreten katl olunur ona göre iştibah üzere hareket ve

selameten halimiz lazım ise ferman 'alılanımın icra ve infazına mübaderet eyleyüb ve lakin bu bahane ile mürûr-ı 'ubur iden ulaklara ve devlet-i 'aliyem hademesine ve sahih-i erbab-ı mesalihden olanlara ve emti'a ve eşya getüran tüccar ta'ifesine ta'arruz ve mümana'atdan ve serimü ığmaz ve rehavetden gayet'l-gaye hazer ve mücarebet olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuştur buyurdumki vüsül buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şeref yafte-i südür olan ferman-ı vacibü'l-ittba' ve lazımül-imitsalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriren fi eva'il-i şehir-i safer sene seman ve sittin ve ma'in ve elf

Sayfa No: 117 Belge No: 225

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denül-fazl ve'l-yakin râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-meliki-l-mu'rin Mevlâna Edirne Kadısı zidet feza'ilihi ve iftiharül-emacid ve'l-ekarim cami-ü'l-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l meliki'd-da'im bi'l-fi'il Edirne Bostancıbaşısı dame mecidihu kudretü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-faza'il ve'l-kelem Yanbolu ve İslamiye kadıları zide fazlihima tavki'-i redi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki kudret-ü'l-emacid ve'l-a'yan hâlâ hassa-i k'assabbaşısı Abdullah zide mecidihu divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb işbu sene-i mübarekede mima ileyn ma'rifetiyle mubaya'a ve ber vech-i mu'tab ibsala kışlaklarına vaz' olunacak ağnam miri için kadar kifaye zehayir tedarikine muhtaç olun lakin bu sene-i mübarekede al-havalide tedariki 'asir olmağla islamiye ve Yanbolu ve Edirne'den adamisi ma'rifetiyle on bin ibsala kilesi şa'ir mübaya'a ve ibsala'ya nakl olunmak için senki Edirne Bostancıbaşısı muma ileyhsin sana hitaben emr-i şerifim virilmek babında istid'ai 'inâyet eylediği ecluden hazine 'amiremde mahfuz olan koyun mukata'ası defterlerine nazar olundukda kassabbaşısı muma ileyh bin yüz atmış dört senesinde dahi Edirne'den sekiz bin kile şa'ir muba'-ya'asiçün emr-i şerif virilmesin istid'a eyledikde İbsala kışlaklarına vaz' olunacak ağnam için iktiza iden şa'irin narh-ı carisi üzere icab iden bohoları ve icreti-i nakliyeleri tarafından ta'yin olunan adamisi yedinden 'an nakden ashabına virilmek şartıyla bin yüz elli yedi senesinde virilen emr-i şerif virildiği der-kenar olunmağın bu def'a dahi salifü'z-zikr mahallerden narh-ı carisi üzere icab iden bahaları ve ücret-i nakliyeleri tarafından ashab 'an naklen eda teslim olunmak ve bu vesile ile re'ayaya vesa'ir ashab-ı zahayirden bi ferd cevri ve te'addi olunmamak

şartıyla yalnız on bin keyl İbsala kilesi şa'irin ashabın rızalarıyla iştira ve İbsala'ya nakli için bostancı başı muma ileyhe hitaben emr-i şerifim virilmek babında iftiharü'l-ümera ve'l-ekabir bi'l-fi'il baş defterdarım Abdullah Na'îşi dame 'ulvuhu telhis itmekle imdi tehlişi mucibince şurutuyla 'amel olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuştur buyurdumki hükm-i şerifim vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel idüb dahi vech-i meşruh üzere bu def'a dahi salifü'z-zikr mahallelerden narh carisi üzere icab iden bahaları ve üvret-i nakliyeleri kassabbaşı muma ileyh tarafından ashabına 'an nakden eda ve teslim olunub ve vesile ile re'ayaya ve şa'ir ashab-ı zehayirden bir ferdi cevır ve te'addi olunmamak şartıyla yalnız on bin kile İbsala kilesi şa'ir ashabının rızalarıyla iştira ve İbsala'ya nakl itdirüb muhalefet itdirmeyesiz şöyle bilesiz 'alamet-i şerife itimad kılasız tahriren fi el-yevm Safer sene seman ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

El-Mahrusa

Sayfa No: 118 Belge No: 226

Destûrun-ı mûkerremun-ı müşirûn-ı mefhûmun-ı nizamü'l-'alem müdebbiri'l-umuru'l-cumhur bi'l-fikrü's-sakıb ifhanü'l-enam sa'ib-i mahur bünyani'd-devlet ve'l-ikbal müşir ve erkan-ü'x-sa'adet ve'l-iclali'l-mefhun ve meliki'l-'ali Edirnedden Rumişi'nin orta kolunun nihayeti olan Bosna'ya varınca vaki' olan valileri vüzera-yı 'azam adamullah-u te'ala iclalihim ve a'zimil-ümerai'l-kıram küberai'l-fiham ve'l-ihitiram ashab ve'l-ihtişamü'l-muhtassun bi-mezid-i 'inâyetü'l-muvahhidin ma'denü'l-feza'il ve'l-yakin râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'rin mevali-i 'azam zidet feza'ilihim ve mefahirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'den ü'l-feza'il ve'l-kelam kadılar ve na'ibler zidet fazlihim ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran mütesellimler vayvodalar vesa'ir a'yan ve menzilciler zide kadruhum tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki işbu bin yüz altmış sekiz senesi safer yirmi sekizinci Cuma günü devleti-i ikbal ve icla ile cülûs-ı hümâyûn-ı devlet-i ikbal makrunum vaki' olmaktan naşi evamir-i şerifimle umur-ı mühime zımnında etraf gmnderilen ulakların ve keزالik mukaddema me'muriyet ile taşralarda bulunub 'ardet iden haneme-i devlet-i 'aliyemin zehab ve iyablarında mürûr-ı nüzûl eyledikleri

menazilde bir dürlü olunmayub ve bir dakika dahi eğlendilmeyüb yedlerinde olan ahkâm-ı şerife mu-ciblerince der-'akab tüvanen manzil bargirlerine me'murlarına irsal ve ibrar itdirilüb ve menzillerinde tüvanen olmak vachiyle menzil bargirleri mevcud bulunub mürûr ve 'ubur idenlerin te'hir ve tevkifiyle Ma'azallah-u Te'ala te'atil umur-ı mühimmiye ba'is olmaktan ittika ve menzillerin nizamı hususunda ihtimam olunmak fermanım olmağın işbu emr-i 'alışanım isdar ve irsal olunmağla vüsûlünde mazmın münifiyle 'amel ve hareket ve hilafından bigayet tevkî ve mücanebet eylesesiz şöyle ma'azallah-u Te'ala bir menzilde ulak gelmeyüb bargir virilmediği ve ahur mühime ta'tile manzilcisi ve hükkâm zabıtanı bila ihmal te'dib ve tenkid olunacakları muhakkaktır ona göre hareket itmeniz babında ferman 'alılanım sadır olmuştur burudumki hükm-i şerifle vardıkda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafteke-i sūdûr olan işbu emr-i şerifim velili'sşan vacibü'l-ittibu lazımu'l-imtisalimin mazmun ita'at maktubuyla 'amil olub hilafından ihtiraz ve ictirab eylesesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriren fi el-yevm 'ışrîn safer sene seman sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

El-Mahrussa

Sayfa No: 118 Belge No: 227

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vüladü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi'sş-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'rin Mevlâna Edirne Kadısı zidet feza'ilihî ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekadim cami'ü'l-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-öeliki'd-da'im Dergâh-ı Mu'allam kapucıbaşılığı payesinde Edirne bostancıbaşısı olan dame mecidihu tevki'i refi'-i humâyûn vasl ma'lûm olaki ve'l-ekherim hüdaverndigâr-ı sabık Sultan Mahmud Han te'ala fi bu hilalde te'ala nakl ve rihlet eylemek hasebiyle hazret-i vehhab mevahib ve zate 'ane'sebiye ve ve'l-misalin meyamin te'yidat-ı azliyye ve eyyamin-i tevkifat nasiye-i ahval-i sa'adet-i istimal-î mülükâne ve cebhe-i amal neval lami' ve sati' olan envar-ı kabiliyet ve reşad ve isti'dad müktezasınca nevbet-i hilafet memenet-i refakat zat-ı mekarim ayat-ı mülükânem bi'l-ırs reside ve vasl pşub emr-i vacibü't-tebcil saltanat ve iclalim kerim halife-i fi'l-arz zib ve ziynet ile müzeyyen ve tacir devlet ve ikbal-i ferhunde beyne'n-nas bi'l-'adl 'unvanıyla mu'anvan olmağla

ittifak vüzerâ-yı ‘azam ve icma’ ‘ulema-yı kiram ve inkıyad cümle-i havas ve ‘avam ile işbu sene seman ve sittin ve ma’in ve elf şehri safer sekizinci mübarek yevm Cum’ası serir-i saltanat masir cihanbaniye bi’l-istihkak şeref ve ikbal ve sa’adet ve iclal ile cülûs ve karamet iktibas ve hala’if i’l-arz kamet ve’l-ehemmiyet-i hüsrevanem iksa ve ilbas olunub hutbe ve sikke emr-i şerifim ile ve müşerref olmağın bu mevhibe-i ‘azamı ev ‘atiyye-i kubera-yı cümle mamlik-i mehrusamda hususen mihimmiye-i Edirne’de i’lan ve aşağı için işbu emr-i şerifim şerfyafte-i sūdûr olub Dergâh-ı Mu’allam gediklülerinden kudretü’l-emacid ve’l-a’yan İbrahim zide mecidihu ile irsal olunmuşdur inşaallahu te’ala vüsûlünde muhakemde sicilata sabt ve vech-i meşruh üzere serir-i saltanat vechen nedarı ve taht-ı ‘ali üzere cülûs-ı hümâyûn meymenet-i me’nusum vaki’ olduğu Edirne ve nevahisinde cümleye i’lan ve işa’at ve kal’e ve kulelerden toplar atdırub enva’ şenlik ve şadmaniler itdimek babında ferman-ı ‘alışanım sadır olmuşdur buyurdum ki hükm vüsûl buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerfyafte-i sūdûr olan ferman vecid-ü’l-ittiba’ ve lazımu’l-imitsalimin mazmun ita’at-makrunuyla ‘amil olasız şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerife i’timad kılasız tahriren fi evahir-i şehri safer sene seman ve sittin ve ma’in ve elf

Konstantiniyye

El-Mahrusa

Sayfa No: 118 Belge No: 227

1 355 Beher isabet şa’ir kile 18 saman 14 Kile şa’ir 6398 saman kantar 4977 Maktu’at karye şa’ir kile 32 saman kantar 29 kışlık El-hac Mustafa hâlâ El-hac Mustafa Akzâ kuzzâtü’l –müslimin evla velatü’l-muvahhidin ma’denü’l-fazl ve’l-yakîn râfi’-i i’lâmi’ş-şerife ve’d-din vâris-i ‘ulûm-u’l-enbiyâ ve’l-murselin el-muhtass bi-mezid-i ‘inayete’l-meliki’l-mu’in Mevlâna Edirne Kadısı zidet feza’ilihi ve me fahir-ü’l-emasil ve’l-akran kethüda yerleri yeniçeri serdarı ev a’yan-ı vilâyet işerleri zide kadruhum tevki’-i redi’-i hümâyûn vasl ma’lûm olaki hazine-î ‘amirem defterleri mucibince ıstabl-ı ‘amirem ocaklıklarından Edirne ohuru ocaklığı olub ‘avarızları mukabili şa’ir ve saman viregelen kazalardan ilhakat-ı Edirne Kazası’nın üçyüz elli beş ve bir sülûs ve buçuk ‘avarız haneleri ile hums ‘avarız hanesi olan Koyunlu Karyesi’nin nesne otuz iki kile şa’ir ve yirmi dokuz kantar samanları olub bin yüz altmış yedi senesine mahsub olmak üzere

‘avarızları mukabelesinde viregeldikleri şa’ir ve samanları cem’ ve tahsil olunmak lazım gelmeğin der-‘uhde-i olunub yedine mühürlü ve nişanlı mevkûfat defteri sureti virilmekte mucibince cem’ ve tahsil itdirilmek fermanım olmuştur buyurdumki hükm-i şerifemle mübaşir-i merkûm vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere ‘amel idüb dahi sene-i mezbura mahsub olmak üzere kazai mezburun ol-mikdar ‘avarız hanlerinin her bir hanesinden on sekizer kile şa’irden altı bin üçyüz doksan sekiz kile şa’ir ve ondörder kantar samandan dört bin dokuz yüz altmış yedi kantar samanlarıyla karye-i mezburun ol-mikdar şa’ir ve saman maktu’larıyla karye-i mezburun ol-mikdar şa’ir ve saman maktu’ların irsal olunan mühürlü ve nişanlı mevkûfat defteri sureti mucbince cem’ ve tahsil ve Edirne ahuruna teslim itdirdüb hilaf-ı emr ve defter kimesneye te’allül ve nize’ ve ‘inad ve muhalefet ve bir bahane ile celeb-i mal sevdasıyla re’aya fukarasına zulm ve te’addiden bigayet ihtiraz ve ictinab eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerife i’timad kılasız Tahriren fi el-yevmü’l-ısrîn zilhiccesi sene sittin ve ma’in ve elf Kostantiniyye Desturun-ı mükerrerun müşîrûn-ı mefhumun nizamü’l-‘alem müdebbir ve umuru’l-cumhur bi’l-fikrû’s-sakıb emhamü’l-eyyam sa’ib memhur ikbal müşîr ve’l-iclal el-mehfukun ‘avatıfû’l-meliki’l-‘ali Asitane-i Sa’adetime Rumilinin Edirne kolu yesarıyla nihayetine varınca vaki’ vüzerâ-yı hükkâm es-sayyid iclalihim ve ittifham ve’l-ihtiram ashab ve’l-ihtişam el-muhtassun bi-mezid-i ‘inâyete’l-meliki’l-‘ali mirmiran-ı kiram dame ikbalihim ve Akzâ kuzzâtü’l-müslimin evla vülat- ü’l-muvahhidin ma’denül-feza’il ve’l-yakîn râfi’i i’lâmiş-şerife ve’d-din vâris-i ‘ulûmu’l-enbiyâ ve’l-mürselin

Sayfa No: 118 Belge No: 227

El-muhtassun bi-mezid-i ‘inâyete’l-meliki’l-mu’in mevali-i ifham zidet feza’ilihim ve mefahirü’l küberâ-yi’l – fıham ve’l-ihtiram el-muhtassun bi-mezid-i ‘inâyete’l-meliki’l-i’lâm ihtiram dame ‘izzihum ve mefahirül-kazzât ve’l-hükkâm ma’denü’l-feza’il ve’l-kelam kuzzât ve nüvvab zide fazlihim ve mefahirü’l-emasil ve’l-akran zabıran ve a’yan zide kadruhum tevki’-i redi’-i hümâyûn vasl ma’lûm olaki idare ve meşiyet taht-ı ‘ale’l-baht ve hilafet-i cihanbani cülûs meymenet mens hüsrevanem vaki’ olub ancak umur ve tanzim-i hal ‘aba ve lazıme-i zimmet mülükânem olmak hasabiyle fukara ve ‘adalet-i şahanemde libas ve asayış olub ve ve vücûh ve mezalim herkes emin ve müsterih olduğu halde yerlü yerinden kıyam ve karar olan zira’at ve hiraset ve kar kisbleriyle ve eylemeleri ve ‘aba ve muhafaza ve sıyanetleri mefsud ve cizyenin

cilveleri zuhur olması mübaşeret ahemm mahallinde şer'le fasl ve lazım gelen hususları için erbab-ı mesalih nefis mağdur itmeyüb mahallinde faslı mümkün olmayub bu tarafa i'lâmı olan umur-ı müşkilden ma'ada yol harcı ve çekmemek için umur-ı cizyeye da'ir olan hususlar şer'i şerife ve münife tatbik olunarak mahallinde hak ve 'adl üzere görülmek ve tecdid-i berevat ve ahkam-ı hususu dahi maliyeden sadır olan evamir-i şerifem mentuklar nice beher kazadan tevdidi ne mildar berevat ve ahkam-ı ashabı var ise meclis-i şer'de bir veyahud nihayet üç nefer kimesneyi neynlerinde ihtiyar ve tevkil ve bu tarafa tesyir eylemek ve kezalik eşkıya ve haramzade tarafından ahali ve ve fukaraya ve abna-i sebile bir güne te'addi ve sart itdirilmeyüb zuhur iden yaramazların lazım gelen tedibat-ı meşru'ası infaz ve icra ile bi'l-ittifak te'min tenzif i memleket ve tatmin ve terfiye ahali ve ra'iyete gereği gibi ihtimam ve dikkat ve bu vech üzere ahali ve seferiyden ve mesarif-i beyhudeden ve mezalim himayet ve sıyanet zımında icrâ-yı ve ism-i 'adl ve rüsûm olub fukaranın tahsil-i esbab 'örf hümâyûnum için cümlenin isticlab ve cizyelerine ve cana sarf ve ve olunmak hümâyûna şehnşahanım olmağın işbu misal vacibü'l-imtisalim ile ma'rifetiniz taht-ı kaza ve hükümetine vasl olur ise birer sureti sicilat sabt ve ba'de'l-yevm

Sayfa No: 121 Belge No: 230

Umur-ı külliyyeden mahalleinde fasl ve hasm olub der-'aliyeme i'lâma muhtac olan mevad-ı müşkileden ma'ada umur-ı cizyeden olan hususlar riza' şerife ve kanun-ı münife tatbiken kimesneye hilaf-ı şer' ve kanun ve te'addi olunmayarak kaml-i hak ve adl' üzere mahallerinde rü'yet ve te'allül ve hasm olunursa ve bu bahane ile haram-ı şer'i kadim taraflarından ve ve ve i'lâmdan hilaf-ı kanun ziyade akçe mutabele olunmayub ve berevat ve ahkâm-ı tevdid için ferahte ile ashabı gelmeyüb ber vech-i meşruh maliyeden sadır olan evamir-i şerifeyden azade ve olmak üzere beher kazada tevdidi müktezi ne mikdar berevat ve ahkâm var ise ashanı taraflardan meclis-i şeride bir veyahud iki nihayer üç nefer kimsne intihab vekil nasb ve ahkâm ve beravatlarını ma'rifet-i şer'le ta'yin olunan vekiline teslim ve bu tarafa sevk ve tesyir olunub ziaadesinin mürûruna asla ve kat'en cevaz ve ruhsar gösterilmeyüb hükümetinizde 'aba ve ve ebna-i sebile eşkıya ve haramzade tarafından mine'l-vücûh te'addi ve cesaret itdirimeyüb zuhur iden haşerat ve yaramazların def'-i muzırratları ve ve güçmalleri der-'aliyeye 'arz ve i'lâma hacet komayub vali-i vilayet ma'rifetleriyle haklarında şer'en

lazım gelen güşmal ve te'dibleri derhal mahallinde infaz ve icra yerler def' ve ref'-i zulm ve haşerata sarf-ı mehud eylemek ve zman-ı saltanat-ı 'adalet herkes ve tatmin dest tetavül ve bigâneden ve vüzera ve mirmiran dahi mu'rin olan ve varidat-ı mu'inelerine kitabet ile hilaf-ı şer'-i şerif ve mugayer kanun-i münif zulm ve ittifa ve ve havza-i hûkûmetinizi gereği gibi zabt ve muhafazaya ve'l-hasıl mikdar üzere zulm ve te'addi ve hazer ve rasaddi olunmamak bi'l-ittifak ve'l-ittihad ve hürriyet ve miknet ve ve kudret iderek manzum şefkat ve mecmu olan mahallerde cemleye i'lân işa'at olunub bi't-tecessüs eğer hümâyûnumun serimü hilaf-ı zuhur eylemek ihtimali olur ise vebali 'ibret her birinizin hali ve ve lazım gelen ceza bila tevekküf tertib ve imza ile lazıme-î 'uhde-î mülûkanem icrasında asla ihmal ve ihmal olunmaz ona göre nihayet fikr ve mülâhaza ve hümâyûnuma muhalif hareket ve hatime'l-'akıbetden her biriniz gayetü-l-gaye ittifa ve hazer iderek mezalim ve te'addiyata ve tensik ve tanzim nizam-ı memlekete ve tahsil ve asayiş fukara ve zu'afaya ve bu cihetle taraf-ı hümâyûnum için cümlelerin cizyeleri istimalatına ihtimam ve kelam olunub zenhar ve zenhar hilafından gibayet-i tehaşi ve mücanebet olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdum ki vüsül buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafte-i sūdûr olan ferman-ı vacibü'ş-ittiba' ve lazımu'l-imtisalimin mamın ita'at makrunuyla 'amil olub hilafından bigayet tevki ve müvanebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılâsız tahriren fi eva'il-i Rebiülevvel sene seman ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

El-mahrussam

Sayfa No: 121 Belge No: 231

Mucibinec mektub-ı sadr-ı 'ali varid olmuşdur işbu mümzi defter mucibince inşaallahu te'ala Belgrad'dan Küçükçekmece'ye varınca yol üzerinde vaki kaza ve menazillere müşarün ileyh kapu kethüdası ve mihmandar muma ileyhinma-yı ve nüzül ideceği mahallede iktiza iden ve 'araba ve bargirleri tamamen kazalardan tedarik va kabzında memure teslim ve ber mucib-i emr-i 'ali miktarları tasrihiyle mihmandar muma ileyh yedinden memhur ahz olunmak fi 2 safer sene

Sayfa No: 121 Belge No: 232

Devlet-i ‘aliye miknet ve ikamet itmek üzere bu esnada devleti tarafından merûr iden kapu kethüdası nam neğzade re’is südür olan Belgad’dan Asitane-i Sa’adete varınca esna-yı rahda ve nüzûl ideceği menazillere ra’yınatı bahası altmış gurus ile ahl ve ‘iyali ve ihmal ve içün lazım gelen mekari baryirleri ve öküz ‘arabaları ücreti tekaliflerinden takas olunmak şartıyla kaza ahalileri tarafından tedarik ve mübaşiri yedine teslim itdirilmek babında şeref südür fermanü şerif-i ‘alışanım mucibiyle hâlâ muhafaza Belgrad ve Beğzade devletlü ‘inâyetlü El-hac Ahmed Paşa re’y müşirileri üzere iktiza iden mekari baryirleri ve öküz ‘araba ve ‘arabaları mikdarı tertip olunan defterdir ki ber-vech-i ati zikr olunur fi 2 safer sene 1168 Menazil baha ve ta’yiniyat ber-mucib-i ferman-ı ‘ali gurus 60 yalnız altmış gurusdur Beray ihmal ve ‘araba-î kav kıt’a 120 ‘Araba kıt’a 6 Yalnız altı ‘araba Koşumlarıyla araba bargiri re’s 40 Yalnız kırk re’s bargir Yalnız yüz yirmi ‘araba ka Beray bargiri re’s 30 Yalnız otuz re’s bargirdir Beray mihmandar ‘izzetlü Hasan Ağa ve Çavuşan bargir 20 Yalnız yirmi re’s bargîr Cem’an baha ve ta’yinniyat 60 Beher menzilide kıt’a 20 006 126 ‘araba ‘araba Beher menzilide bargir

40	Beray ‘araba
30	Beray
20	Beray mihmandar
90	

Ber-vech-î muharrir aktmış gurus baha ve ta’yiniyat ile yalnız yirmi ‘araba kav ‘araba yalnız doksan re’s bargirdir mahsuru Derkenar Köprülüzade El-hac Ahmed Paşa muhafaza Belgrad hâlâ

Sayfa No: 122 Belge No: 233

El-muhtassun 'avatıfı'l-meliki'l-a'li hâlâ Belgrad muhafızı Köprülüzade vezirim El-hac Ahmed Paşa Adamullah-u Te'ala i'lale ve Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evla vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerifa ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin Mevlâna Belgrad Kadısı zidet fezâ'ilihi ve mefahirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'ddenü'l-feza'il ve'l-kalem Belgraddan Küçükçekmece yok üzerinde vaki' kazaların kadıları ve na'ibleri zide fazlihim mefahirü'l-emacid ve'l-a'yan Niş ve Sofya mütesellimleri ve Drgâh-ı Mu'allam gediklülerinden olub mübaşir ta'yin olunan Hasan zide mecidihum ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran kethüda yerleri ve yeniçeri serdarları ve a'yan-ı vilayet iş erleri zide kadruhum tevki'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki devlet-i 'aliye abdi'l-istimrarımda Nemçe Devleti canibinden 'avdete me'zun ve olmakdan naşi Nemçe Devleti tarafından nam Beğzade kapu kethüdalığı hizmetiyle der-'aliyemde ikâmete ta'yin temmuz evahirinde 'azim olacağı ihbar olunmağla kapu tekhüdası ve re's-i hududdan Asitane-i sa'adetime gelince esna-yı rahda ta'yiniyat bahası ile ihmal ve eskali tehmi için iktiza iden mekari bargirleri ile öküz 'arabalarının tedarik olunması elçi muma ileyh istid'a itmekle kapu kethüdası ve rehl-i ve 'iyali ma'yetinde olmakla re's-i sūdûrdan Asitane-i Sa'adetime gelince esra-yı rahda ve nüzül eylediği menazilde mübaşir muma ileyh yedinden alacakları memhur temessükata göre lazım gelen baha ve ücretleri tekaliflerinden takas olunmak şartıyla sabıkı mucibince altı bin akçe ta'yinat bahasının üzerine bin ikiyüz akçe dahi zam ve yevmiye altmış guruş ta'yinat bahasıyla ihmal ve eskali tehmi için kadar kifaye mekari bargirleri ve öküz 'arabaları kazalar taraflarından tedarik ve mübaşir muma ileyhe teslim itdirilmesi fermanım olmağın imdi sizki vezir müşarün ileyh kuzzât ve nüvveb ve mütesellimler vesa'irlerine işbu emri şerif-i 'alışanım ile kapu kethüdası re's-i hududdan Asitane-i sa'adete gelince esnâ-yı rahda herhaginizin taht-ı kazasına varub olur ise fermanım olduğu üzere yevmiye altmış guruş ta'yinat- bohasıyla ihmal ve eskali tehmi için kadar kifaye mekari bargirleri ve öküz arabalarını kazanız tarafından tedarik ve mübaşir muma ileyh teslim olduğu müş'ir mikdarı ve kaza ve menzillerinin isim ve şöhretleri tashiyle yedinden memhur temessühat ahz ve icab iden baha ve ücretleri tekaliflerinden takas olunmak için yedlerinde hıfz itdirdüb ta'yinatı hususunda zaruret ve müzayakasına ba'is olmakdan mücanebet eylesiz ve sizki mübaşir muma ileyhsin mucib-i imer-i şerifimle 'amel ve hareket eylemek babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdumki hükm-i şerifimle vardıkda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafte-i sūdûr olan işbu emri

şerif-i celilü'ş-şan vacivü'l-ittiba' ve lazmü'l-imtisalimin mazmun münifiyle 'amil olasız şöyle bilesiz alâmet-î şerife i'timad kulasız Tahriren fiel-yevm sene sab'ave sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

El-Muhrusa

Sayfa No: 122 Belge No: 234

Mucibince mektub-ı sadr 'ali varid olmuşdur kethüdası Hüseyin Efendi İbn-i Abdulmuttalib ve başı Ahmed ve usta es-Seyyid Mehmed Ağa bin Ahmed ve El-hac ve es-seyyid Mehmed ibn-i El-hac Ali ve İbn-i Mustqafa ve şeyh Ali oğlu Mehmed ve es-seyyid ve es-seyyid Mehmed bin Molla Bekir ve Usta İsmail bin ve Usta Mustafa bin El-hac Ali her biri birer kefil-i şed fi 21 safer sene 1168 ve 'arabaları ve öküz 'araba emr-i 'alide tasrih olunduğu üzere a'yann-ı vileyet ittifakıyla Mahrusa-i Edirne'den varınca ücret bahakarıdır ber vech-i ati zikr olunur fi 20 Rebiülevvel sene 1168 Baha ve ta'yinat 60 'arabası 6 12 2 Hinta bargirdi re's 20 20 1 Binek bargirleri re's 60 30 Öküz 'arabası 65 07 72 108

Sayfa No: 123 Belge No: 235

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evla vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakin râfi'i ilâmi'ş-şerife ve'd-din vâris-î 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlana Edirne Kadısı zidet fezâ'ilihi ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ül-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'd-da'im divan-ı hümâyûnumda çavuşbaşı olan El-hac Abdullatif dame mecidihu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki nam Hatun südde-i sa'adetime 'arzuhal idüb bunun karındaşı ali dimekle ma'ruf kimesneyi ahz ve iki ferman-ı 'ali sadır olmadıkça itlak olmamak şartıyla katle bedel ba-ferman-ı 'ali Derviş oğlu İsmail Beğ küreğe vaz' ve ahvali diğere güne olduğun bildirüb ve itlak olunmak babında 'inâyete rica ve sadır olan ferman-ı 'aliye imtisalen ve sütün-ı mükerrem-i müşir-i müfehhem-i nizamü'l-'alem bi'l-fi'il olan vezirim Mehmed Paşa Adamullah-ü Te'ala iclalihu tarafından İsmail Çavuş mübaşeretiyile Paşa Mahallesi irsal olunan Ali nam merhem'in Keyfiyet-i ahvali kubza Kasım Paşa'dan Kadı Mehmed Efendi Mahallesi İbrahim Efendi ve İsmail ve

Mustafa ve İbrahim ve diğer Mustafa ve Yusuf Çelebi vesa'ir bigaraz istifsar ve istihbar olundukda merkurum Ali bundan aldem balada zikr olunan töhmet ile itham olunub on yedi sene ba-ferman-ı 'ali muma ileyh İsmail sefinesine vaz' olunmağla sefine-i mezkûrede Mecus ve giriftar olduğu ta'ab ve meşakkatinden kemal ıslah-ı nefis eyleyüb merhamete şayeste olduğun her biri haber virdiklerinden ma'ada Ali fima-ba'd kendü halinde olub bu misillü ef'ali irtikab itmeyüb ve vaz'-ı töhmetden ihtiraz ve ictinab ve hüsn-ü hal üzere hareket ideceğine ve nefisine ve hayn-ı mütalebede huzur ihzarına mahalle-i mezbure şükkanından topçu oğlu İsmail Kapudan ibn-i Mehmed ve Ebubekir ibn-i Ali nam kimesneler tekefful idüb babında ferman-ı 'ali iltimas eylediklerin vezir müşarün ileyh i'lâm itmekle fima-ba'd Asitane'de bulunur ise cezası telib olunmak şartıyla müşarün ileyh in i'lâmı mucibince kürekden ıtlak ve çavuş ma'rifetiyle vilayeti olan Edirne'de ikamet itdirilmek fermanım olmağın mezbur divan-ı hümâyûnum çavuşlarından kudretü'l-emasil ve'l-akran Mehmed Çavuş zide kadruhu ma'rifetiyle vilayeti olan Edirne'de ikamet itdirmek emrim olmuşdur buyurdum ki ve emr-i hümâyûnum çavuşlarından mübaşir ta'yin olunan kudretü'l-emasil ve'l-akran Mehmed Çavuş zide kadruhu vüsül buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi senki çavuşbaşı muma ileyh sin kürekden ba'de'l-ihrac çavuş mübaşeretiyle vilayeti olan Edirne ye irsal ve senki Mevlâna-yı muma ileyh sin vüsülünde ikamet itdirüb mazmun emr-i şerfimle 'amil olasın şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılasın tahriren fi evasıt-ı şehr-i febiülevvel sene seman ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

El-Mahrusa

Sayfa No: 124 Belge No: 236

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evla vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi- mezd-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kadısı zidet fezâ'ilihî ve iftiharü'lemacid ve'l-ekarim vami'ü'l-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezd-i 'inâyete'l-melik i'da'im divan-ı hümâyûnumdan çavuşbaşı olan El-hac Abdullatif dame mecidihu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki Edirne sakinelerinden Maryola nam südde-i sa'adetime 'arzuhal idüb mesfurenin oğlu nam bundan akdem İstanbul'da sakin ve

kendü halinde iken katı töhmetiyle ahz ve kürek-i vez' ve ahvali olduğun bildirüb vilayeti olan Edirne'ye gidüb anda ikamet itmek şartıyla cürümü 'afu ve kürekden olunmak babında istid'a-yı Edirne Kalpakçı nam hanında tarik üzerinde nam bıçak ile üzerinden eyledi diyu ahz ve ba-ferman-ı 'ali kürek vaz' ve umera-i deryadan Ahmed dame 'izzihunun olub yine Edirneli Kalpakçı vâris ve varisesi olmadığını esnafları kethüdası ve ihtiyar ma'lûm zımmiler ihbar eylediklerin iftiharü'l-ümera-i ve'l-ekabir bi'l-fi'il Dergâh-ı Mu'allam Yeniçerileri Ağası olan Mustafa Ağa dame 'ulvuhu i'lâm itmeğin i'lâmı mucibince mefşur fimâ-ba'd vilâyerine gidüb kendi halinde olmak ve eğer bundan böyle bu taraflarda ahz olur ise cezası terdib olunmak şartıyla kürekden itlak olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki divan-ı hümâyûnum çavuşlarından mübaşir ta'yin olunan kudretü'l-emasil ve'l-akran Mehmed Çavuş zide kadruhu vüsûl buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi senki Çavuş muma ileyhsin mefsuru ta'yin olunan çavuş ma'rifetiyle kürekden ba'de'l-ihrac vilayeti olan Edirne'ye irsal ve senki mevlâna-yı muma ileyhsin vüsûlünde vilayetinde ve kendi halinde ikamet itdirdüb bila emr-i şerif bir hatue haric mahalle harekerine rıza ve cevaz göstermeyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılasın tahriren fî evasıt-ı şehr-î Rebiülevvel sene seman ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

El-Muhrusa

Bin yüz altmış senesine mahsub olmak üzere istabl ocaklığı olan ilhakat-ı Edirne Kazası'nın üçyüz elli beş ve bir sülüs ve buçuk hums hane-î 'avarızları mukabili Edirne ahuruna viregeldikleri her bir haneden on sekiz keyl şa'ir ve on dörder kantar samanları cem' ve tahsil oluna diyu El-hac Mustafa Ağa yediyle ferman-ı 'ali ve süret-i defter-i mevkûfat varıd olmağın imtisaleler cümle a'yan-ı vilayet ağalar ittifakıyla kazanın girihtesi mevcuduna ba'de'z-zam tevzi' olundukda beher mevcud haneye bir sene-i sabık yüzer keyl şa'ir ve seksanar kantar saman isabet eylediği defteridir ki ber-vech-i ati zikr olunur fî el-yevmü's-sani 'aşer sehr-i Rabiül'evvel sene seman ve sittin ve ma'in ve elf

Sayfa No: 124 Belge No: 236

Nahiye-i Üsküdar'a tabi' kaza-i Edirne

- 1- Karye-i hane 27
- 2- Karye-i Sadıklı hane 2
- 3- Karye-i hane 2
- 4- Karye-i hane 1
- 5- Karye-i hane 7
- 6- Karye-i Safiler rub' 3
- 7- Karye-i Halife hane 1
- 8- Karye-i Hacı Lala rub' 1 hane 1

- 1- Karye-i Yunus hane 1
- 2- Karye-i Kara hane 1
- 3- Karye-i Yörükleri hane 1
- 4- Karye-i Kurucalar hane 7 rub' 1
- 5- Karye-i Obruklu hane 7
- 6- Karye-i Kum hane 7
- 7- Karye-i hane 7 rub' 1
- 8- Karye-i Balbanlı hane 7

- 1- Karye-i hane 7
- 2- Karye-i Kara Hazar rub' 1
- 3- Karye-i Deresi hane 17
- 4- Karye-i Korudere hane 7 rub' 1
- 5- Karye-i Karabeygar hane 7 rub' 1
- 6- Karye-i Kelsuret rub' 1
- 7- Karye-i Resullü rub' 1

Nahiye-i Manastır'a tabi' Edirne

- 1- Karye-i Sinablı hane 17
- 2- Karye-i Manastır kebîr hane 17

- 3- Karye-i Manastır sağır hane 17
- 4- Karye-i Şahlı hane 17
- 5- Karye-i Aziz Halife hane 1
- 6- Karye-i Kayacık hane 1
- 7- Karye-i Koyun Beygarı hane 1
- 8- Karye-i hane 1
 - 1- Karye-i Delice hane 1
 - 2- Karye-i Kulfallı hane 7 rub' 1
 - 3- Karye-i Kafi' Danişmend hane 7 rub' 1
 - 4- Karye-i Hazar bin hane 7
 - 5- Karye-i Gökmen obası hane 7
 - 6- Karye-i Dermanlı hane 7
 - 7- Karye-i Deresi rub' 1

- 1- Karye-i Kayalídere rub' 1
- 2- Karye-i Şahkulu rub' 1
- 3- Karye-i İskender Bazarı rub' 1
- 4- Karye-i Müsellem Danişmend rub' 1
- 5- Karye-i Şahince hane 7
- 6- Karye-i Koyunlu şa'ir keyl 32 saman kantar 29

Ber-vech-i maktu' ba-emr-i 'ali

Sayfa No: 125 Belge No: 238

Akzâ kuzzâtül-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kadısı zidet fezâ'ilihi ve iftihar-ü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ü'l-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezdi-i 'inayete'l-meliki'd-da'im dergâh-ı Mu'allam Kapucubaşılığı payesinde Edirne Bostancıbaşısı olan El-hav Museyin dame mecidihu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki Dergâh Mu'allam Kapucubaşılıklarından sabıka mir ahur olan Mustafa Beg sūdûr olan ferman-ı hümâyûn şevket makrunum mucibince Edirne'ye nefi ve iclası fermanım olmağın merkûm divan-ı hümâyûnum çavuşlarından kudretü'l-emasil ve'l-akran Mehmed çavuş ile irsal

olunmuştur imdi vüsûlunde sizki muma ileyhinasız merkumu Edirne'de ve ikamet itdiridüb bila emr-i şerif bir hatue haric mahalle harerketine ruhsat ve cevaz göstermekten ziyade hazer ve ve vüsûlünü çavuş muma ileyh ile i'lâm ve işaret itmeniz babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuştur buyurdumki vüsûl buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şeref-yafte-i sūdûr olan ferman-ı vacibü'l-ittiba' velazım-ü'l-imtisalimin mazmun ita't makrunuyla 'amil olub hilafından ziyade ihtirazı ve ictinab eylesesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılāsız tahriren fi eva'il-i Rebi-lahir sene seman ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

El-Mahrusa

Sayfa No: 125 Belge No: 239

Akzâ kuzzâtül-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi'ş-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbîyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kadısı zidet fezâ'ilihi ve iftihar-ü'l- ve'l-ekarim cami'ü'l-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezdi-i 'inayete'l-meliki'd-da'im dergâh-ı Mu'allam Kapucubaşılığı payesinde Edirne Bostancıbaşısı olan dame mecidihu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lum olaki Kasta ve Pauli nam zimmîler sūdde-i sa'adetime 'arzuhal idüb bunların karındaşı nam zimmî tüccar zümresinden olub Mahrusa-î Edirne'ye tüccarlık işlemek için varub Maurusa-î Edirne'de derûn kal'ada sakın Yahudi Ta'ife'nden nam Yahudinin bin yüz altmış senesinde menzilin ta'mir idüb ve Yahudi mesfur ile kollarına bir iki kaç gündelik akçesi mesfurun zimmetinde olmağla mesfur Yahudi den ücretini talep eyledikde bugüne yarın eda iderim diyu 'avk ve te'hir idüb virmeyüb ba'dehu tekrar talep eyledikde Yahudi mefsur kal'a-i mezbur derununda sakın tabi' Yahudiler ile ve ve bir takrib ile bunların karındaşı mesfur zimmîyi hanelerine götürüb senin gündelik virelim bu bahane ile evleri derûnunda ahz ve habs ve hilaf-ı şer'-i şerif ve bigayr-ı hak katl itmeleriyle bundan akdem mesfurla varub mesfur Yahdilerden karındaşları mesfur talep eyledikde Yahudi mesfurlar onca güne hile ile cevab virüb senki Edirne Kadısı Mevlâna-yı muma ileyhısın huzurunda mürafa'a-i şer' olduklarında vech-i meşruh üzere olduğun ikrar ile şer'en isbat olmuş iken icrâ-yı olunmadığın bildirüb mesfuru hal tecessüs ve zahire ihrac ce terafi'-i şer' ve ihkak-ı hak olunub keyfiyet-i suret-i sicilatıyla 'arz ve i'lâm olunmak babında hükm-î hümâyûnum rica eyledikleri ecluden sizki Mevlâna ve bostancıbaşısı muma ileyhima siz

mesfur hal tecessüs ve zahire ihrac ve terafi'-i şer' ve ihkak-ı hak olunub keyfiyet-i suret-i sicilatıyla 'arz ve i'lâm olunmak olmuştur buyurdumki mübaşir ta'yin olunan sadra'zam ağalarından kudretü'l-emasil ve'l-akran El-hac Süleyman zide kadruhu vüsûl buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi sizki Edirne Kadısı ve bostancıbaşısı muma ileyhimasız mesfuru hal tecessüs ve zahire ihrac terafi'-i-i şer' ve mübaşir muma ileyh ma'rifetiyle mukaddema bir def'a şer'le görülüb fasl olunmamış hususların tamam-ı hak ve 'adl üzere mukayyid olub göresiz i'lâm olunduğu üzere ise ol-babda müktezâ-yı şer'-i kadim ile 'amel idüb dahi ba'de's-sübût icrâ-yı şer' ve ihkak-ı hak ve keyfiyet-i suret-i sicilatıyla der-'aliyeme 'arz ve i'lâm eyleyüb mazmun emr-i şerifimle 'amil olasuz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılâsız tahriren fi evahir-i şehri Rebiülevvel sene seman ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

El-Mahrusa

Mucibince mektub-ı sadr-ı 'ali dahi varid olmuştur Dimetoka Kazası'na tabi' Nahiyesi'nde vaki' Karabeğli Cema'atinden es-Seyyid Yakub Ali ve Cema'ati'nden Kalyoncu Süleyman oğlu es-Seyyid Ömer huzur-ı şer'e iktiza eyledikde mezburana kefil bi'l-nefs Mahallesi'nde es-Seyyid Ömer bin es-Seyyid Ali ve hanede El-hac Ali Mahallesi'nden es-Seyyid İbrahim bin es-Seyyid Mahmed kefil olunmuştur fi 22 Rebiülahir sene 1168

Sayfa No: 126 Belge No: 240

Akzâ kuzzâtül-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbîyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kadısı zidet fezâ'ilihi ve iftihar-ü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ü'l-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezdi-i 'inâyete'l-meliki'd-da'im Dergâh-ı Mu'allam Kapucubaşılığı payesinde Edirne Bostancıbaşısı olan dame mecidihu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki nam zimmi südde-i sa'adetime 'arzuhal idüb bunun karındaşı nam ve ta'ifesinden olub bin yüz altmış senesinde Edirne'de sakin Yahudi Ta'ifesinden Karataş ve ve nam Yahudilerin menzillerinde ücret ile duvarcılık işleyüb ba'dehu ücretlerin talep için Yahudi mesfurların menzillerine varub ücretlerini talep eyledikde Yahudi mesfurla karındaşı zımmi mesfuru

zayi' ve telef ve helak itmeleriyle bundan akdem ihkak-ı hak olunmak eyledikde mesfur zi kudret ve mahallinde mu'ayyen kesireleri olduğunda ihkak-ı hak mümkün olmadığı bildirüb icrâ-yı hak olunmak babında hükm-i hümâyûnum rica eylediği eelden mahallinde şer'le görülüb ihkak-ı hak olmaz ise Asitane'ye ihzarları 'ahz ve muhızır yerle i'lâm olunmak emrim olmuştur buyurdumki hükm-i şerifimle vüsûl buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel idahi mesfurları mahallinde meclis-i şer'e ihraz ve mukaddema bir def'a şer'le görülüb fasl olunmayan hususların hak 'adl üzere göresiz i'lâm olunduğu üzere ise ol-babda müktezâ-yı şer'-i kadimle 'amel idüb dahi mahallinde şer'le görülüb ba'de'-sübût ihkak-ı hak olunmaz ise Asitane'ye ihzarların 'arz ve muhız yerle i'lâm eyleyüb mazmun emr-i şerifimle 'amil olasız şöyle bilesiz 'alamet şerife i'timad kılasız tahriren fi eva'il-i Rebiülahir sene seman ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

El-Mahrusa

Sayfa No: 127 Belge No: 241

Vech-i tahrir-i huruf Berat-ı padişahiyle mutasarrıf olduğum tımarım kurallarından Edirne Kazası'nda Manastır Nahiyesi'ne tabi' LArka ve Dıramalar Yörüklerin ve danışmendler altı bin akçe yazısıyla kılıc yedimde olmağla işbu bin yüz altmış sekiz senesi Mart'ı ibtidasından tımar ve Yörük kuralarında hasıl ve vaki' olan 'aşar-ı şer'iyenin ve rüsûm-ı örfiyenin vesa'ir her ne ki 'aiid ve raci' olur ise min külli'l-vücûh zabt ve rabt ve ahz ve habz itmek üzere sene-i sabık emacid ve'l-akran 'izzetlü El-hac Osman Ağa tarafından vekil basb ve ta'yin eyledim öteden berü zabt olunageldiği minval üzere zabt eyleyüb mukaddem aherin yedinde tarihiyle temessülüm zuhur ider ise bir dürlü 'amel ve ihbar olunmayub işbu zabt yemesükü ile ahz ve kabz olunub tarafımızdan ve taraf-ı aherden bir dürlü dahl ve ta'arruz olunmamak üzere yedine işbu zabt temessülü virildi fi eva'il-i Mart sene 1168 Merkûm Abbas sibahi Abbas sipahi mutasarrıf tımar-ı mezkûr hâlâ mutasarrıf olduğu tımarının kurallarını balada tahrir olunduğu üzere merkûm El-hac Osman Ağa tarafından vekil ve yerine i'ta eylediği memhuren temessükünüz dahi şer'den i'tiraf itmekle bu mahalle Mahrusa-i Edirne'de Nahr-i Meric üzerinde ahşabdan mebni cisr-i sanini mukaddema münhadim olan

mahallinin tecdid ve bakisinin muhtac-ı ta'mir olan mahallerinin ber-muceb-i defter keşf bir kusuru kalmamak şartıyla ta'miri ve Mehmed Edendizade Abdürrahim Beğ ma'rifetiyle maktu'en beş bin guruş mesarif ile ber-vech-i meranet ta'mir ve tekmil ve ba'dehu hazine 'amire defterlerine mikdar mesarifi tekrar ma'rifet ve ahl-i vukuf ma'rifetiyle ba'de'l-keşf mümzi defteriyle mikdar-ı mesarif der-'aliyeye 'arz ve i'lam oluna diyu ve ser bostaniyan-ı hassa ve yeniçeri zabıtı ağalar kulları vesa'ir a'yan-ı vilayet ağalar kullarına hitaben şeref südür olan muma ileyh kulları ber muceb cizr-i mezkûru ta'mir ve tekmil eyledikde muma ileyhma kulları vesa'ir a'yan ağalar ve mi'mar-ı hassadan üstad es-Seyyid Ahmed ve Halifesi İsmail ve abniyye-i ahvaliniz vakıf kimesneler ve tüccar halife ile cizr-i mekûra varılıb ba'de'l-mu'ayene mir muma ileyhın ber-vech-i muharrir ta'mir ve tekmil eylediği mahalleri mi'marun-ı mezburan cümle muvacehesinde ecnas-ı keresteyi eyleyerek ba'de'l-mesaha cümle ittfakıyla temkin eyledikleri mesarif defteridir ki ber vech-i ati zikr olunur fi's-sabi' 'aşer min Şevvalü'l-haram sene seb'a ve sittin ve ma'in ve elf Bi'l-külliyeye münhadim olan yedi göz mahallin her birine kıyye timur ile müceddiden vaz' olunan tavlen on sekizer zürra' ve ba'zan dahi on üçer zürra' kebir ücret-i tüccariye ve tençberan ve mismar ve iskele mesafleriyle tecdid olunan mahal-i cizr-i mezkûr Tavlen zürra' 120 'Arzen zürra' 9 Bihesab terbi'i zürra' 1080 300 yekûn 324000 Cizr-i mezkûrun karşı canibinde selden yıkılıb ta'mir ile muhtac olan mahalle beşer zürra' bölmeleriyle müceddiden bina olunan ve kezalik tarafeyn-i cizrde muhtac-ı ta'mir olmağla ta'mir olunan mecmu'u terbi'an zürra' 1235 120 yekûn 148200 Kirişlik kırk karışdan cizr-i mezkûre tecdid olunan döşeme ve korkuluğa vez' olunan keretesi 946 120 yekûn 113400 Cizr-i mezkûrun tavlen doksan zürra' sekiz yüz mahallinin döşemelerini tahtında eyyam ile külliye feba bulduğunda bi'l-iktiza tavlen on üçer zürra' kebir tecdid olunan kareste ve mikraz ve ba'zı yerin ve taban kazıklarıyla ma' ücret-i lazıme vaz' olunan mahallere kezalik müceddiden döşeme vaz' olunan mahalleri tebi'an zürra' 612 240 yekûn 146880 Mahall-i Mezkûrun dahi bi'l-iktiza tecdid olunan döşeme ve korkuluklarına vaz' olunan müceddid kırk karış 823 120 yekûn 98760 Cem'an yekûn 831240-066000 = 765240 Baha-i mevcude Yalnız yedi yüz altmış beş bin iki yüz kırk akçedir Eylediği tekmil kelim 'azim 'izzet fehrü'l-kuzzât El-hac Abbas Efendi ba'd inha olunur ki iş bu sene seman ve sittin ve ma'in ve elf Cemaziyevveli guresinden 'avatıf-ı 'aliye-i hüsrevaniden vu fukara 'inâyet ve ihsan buyurulan Edirne Kazası'nın bab-ı tarafımızdan şereh-i ahali ve tefviz eylemişiz hizmet ve istikamet ğzere olub beyne'l- icrâ-yı şer' 'ali eylesin ve's-salam

Sayfa No: 128 Belge No: 242

Erzak mu'in bab-ı girifte fazlû's-salvat Akzâ kuzzâtül-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi'sş-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbîyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in sabıka payesi şe Amid Kadısı Mevlâna ve zidet feza'ilihi tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki sen ahl-i 'ilm ve sahib-i fazilet olub her vechile müstehak-ı 'inâyet ve 'atıfet olduğunuz ecluden hakkınızda 'inâyet 'aliye Rafet-i seniyye-i padişahanım zuhara getirilüb işbu bin yüz altmış sekiz senesi mah-ı Cemaziyelevvelisi guresinden zabt itmek üzere 'avatıf-ı 'aliye-i mülükânemden şerefbahş-ı sūdûr olan hatt-ı hümâyûn-u şevket makrunum mucibince Edirne Kazasın sana tevcih ve 'inâyet idüb i'lâm için ta'yin olmuştur buyurdumki hatt-ı hümâyûn-ı şevket makrunumla sūdûr olan ferman-ı celilü'l-kadim mucibince gurre-i merkümeden zabt itmek üzere Edirne Kazası'na sen mutassarıf olub ahalisi beyninde icrâ-yı ahkâm-ı şer'ıye ve infaz evamir-i 'aliye-i üstefvi Sallah-u Te'ala 'alılar bezl-i makdur ve sarf sa'i eyleyesin şöyle bilesi 'alâmet-i şerife i'timad kılasın tahriren el-yevmü'l-hamis min şehr-i Rebiülahir sene seman ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

El-Mahrusa

Sayfa No: 128 Belge No: 243

Memalik-i Mahrusamda vaki' ehl-i zimmiyetdeb Yahudi şer'en rü'eslerine mazrube olan cizyeleri beytü'l-mal müslimiyetin usûl-ı emval-i meşru'asından olmağla Mezheb-i Halife üzere a'lâ ve evsat ve i'tibariyle sene-i sabık cizyeleri cibayetine Receb-i şerif guresinden mübaşeret olunmuş idi lakin mülazım dergâh-ı 'ubudiyetim olan kapum kullarının mevacibleri fi'l-asl cizye ve 'avarız peşinleri ile mukata'at-ı taksitleribdeb viriügelüb ve mart ayının şuhud-ı 'arabiye içinde beher sene on birer gün ilerüye gitdiğinden naşi Martı'ı mukata'atdan mevacibi için Receb ibtidalarından tahsiline müşeret olunagelen taksit akçeleri on bin ay mukaddem tedahül ile alınmak iktiza idüb mukaddema küşa ve evrak-ı cizyenin gurre-i Muharrem'den ilerüye çekilmesine 'illet-i

mucibe ancak kukata'at taksitinin tedahülden maddesi iken bu ana dek nizam olmadığına bira'en mukata'at miri za'aftari ve hesareti 'a'id canib-i miri olmağla altmış dokuz senesi cizyesinin güşa ve evrakı iki ay ilerüye çekileeği suretde Te'ala sabık üzere meretteb olan peşinlerinden ma'ada mukata'at-ı taksitatına bezi cizye mallarından mah-ı Recebde taksit evvel tahsil mümkün olmağla altmış sekiz senesi mevacibi cizye peşinleri ve taksit evla ile rü'yet ve teknil ve altmış dokuz senesi muta'at taksitatu salifü'z-zikr altmış dokuz senesi ihrac olunacak mevacibinden alınmak üzere vakt-i merkûruma tehir olmağla fîmâ-ba'd mukata'at taksitatu senesi olub tedahülden küliyen halas ve reha bulacağı zahir veya her olmağla bin yüz altmış dokuz senesicibayetine işbu bin yüz altmış sekiz senesi vemaziye'l-evelli guresinden mubaderet olunmak üzere hatt-ı hümâyûn sevket makrunum sadır olmağın bir yüz altmış senesine mahsuben Edirne ma' nevahi ve havas-ı Mahmud Paşa ve Mustafa Paşa ve Yanbolu ve İslamiye ve Yeniçeri kura ve zağre-i 'atik ve akçe kazandık ve ve zağre-i cedit ve Cermen ve Hasköy ve Hayranbolu ve Bergus ve Çorlu ve Baba-yı 'atik Kazlarında ve tevabi'inde sakin ve mütemekkin ve mürûr ve 'ubur iden ehl-i zimmet keferre ve Yahudi 'Acem ta'ifelerini şer'en üzerelerine edası lazım gelen bin yüz altmış dokuz senesi cizyeleri işbu bin yüz altmış sekiz senesi 'emaziyelevvelisi guresinden mübaderet eylemek üzere beş bin ikiyüz on iki a'lâ ve kırk üç bin dokuz yüz seksan yedi evsat dokuz bin esnaf i'tibariyle cem'an elli sekiz bin yüz doksan dokuz evvak ile cizyedar sabık işbu râfi tevki'-i refi'i'ş-şan şehriyari nakil yer baliğ mükerrermet 'unvan tacdari kudretü'l-emacid ve'l-a'yan Derviş İbrahim zide mecidihuya der-'uhde ve tefviz olunub

Sayfa No: 129 Belge No: 244

bu berat-ı 'alışan ma'adelet virdim ve buyurdumki cizyedar muma ileyh gurre-i cemaziyelevvelide hakimi'l-vakt mevacehesinde ve miri mühür ile memhur cizye evrakı mühürlerin kat've evrakda olanı mühür ile tatbik olunduktan sonra bir vaz' ve vilayet kadısı mühürleyüb der-sa'adetime irsal ve kalem-i mezbura tabi' her belde karyede sakin ve mevcut yerlü- ve mürûr ve cubur iden ehl-i zimmet-i keferre Yahudi- 'Acem Ta'ifeleri hükmüne dahl olub şedd-i naciziyeye müstehak olan gulamları gereği gibi tekayyüd ve ihtimam ile tefehhüs olunub bir haric kâğıd kalmamak şartıyla vech-i şer'i üzere ahalisi beyninde esnafı selasenin hangi sınıfından 'add ve i'tibar olunur ise nizam-ı cedit mucibince mu'temelinden i'tibariyle bir zer mahub ve vasat olanlarınsan evsat

i'tibariyle iki zer mahbub i'tibarıyla dört zer mahbub alunub zer mahbub tedarikinde ve 'usreti zahir olanlarından 'aynî zer mahbub taleb olunmayub zer mahbub hesabı üzere a'ladan on bir guruş ve evsatdan beş buçuk guruş ve iki buçuk guruş birer rub' olmak üzere ecnas-ı nükûddan ne güne akçe getürürler ise halisül 'ıyar ve tame'l vezn olanları rayic olduğu üzere cedit İstanbul altunu dörder yüz kırk akçeye ve zer mahbub ile zincir külli Mısır altunu üçer yüz otuzar akçeye ve tuğralı Mısır altunu üçer yüz on beşer akçeye ve tuğralı sağ paranın her Kırk 'adedi bir guruş hesabıyla alınub cizyeleri bu vechile cibayet ve tahsil ve şurut mezkûreye kemal-i ihtimam ve i'tidal üzere müra'at olunub tecavüz ve te'addi ile sabil sadakat tarik istikametden 'udul idenlerin şer'en müstehak oldukları cezaları tertib oluna ve ehl-i zimmet keferesinin her birine miri mühür ile memhur eşkaliyle birer kâğıd virilüb ve 'imal cizyeye tevzi' eylediği evrakın a'lasından on iki ve evsatından dokuz ve altı para ma'iset ve bundan ma'ada her bir varakda dahi bir para cizye muhasebecisi ve katiblerine ücret-i kitabet ta'yin olunmağın müctemi' olan asıl mal-ı cizyeden selatin-ı a'zam ve vüzerây-ı kiram mirmiran vesa'irlerinin havas ve ocaklarına ve voyvodalıklara dahl ve ba'zı eşyaya bina'en defterdan ifraz ve maktu' olanların bu tarik ve kesis ve bir tarikle ellerine berat olub tercümanlık ve müslimlik ve mu'afiyet iddi'asında olanlar bi'l-cümle ref' olunmağla iktisab ve 'amel karar olub iktisabdan mani' olur zamanda ve veyahud ekser olmaklık gibi iğraz sahihesi olmaya sair ehl-i zimmetden olunmayub cümlesinden vech-i şer' üzere tahmil ve istihkaklarına göre bir vahiden esnaf selase i'tibariyle cizyeleri cibayet ve cizyeye müstehak olmayan ve zahir olmayub ve 'amel mande olub bir vechle kar ve kisb iktidarı olmayanlardan hilaf-ı şer'i şerif cizye taleb olunmaya ve ehl-i zimmetden eda-yı cizyeye kudret-i olanlarından ma'adasıdan mal-ı cizye dört taksit ile cem' ve tahsil eyleyib cizyedarı dahi surutu üzere vakt ve zamanıyla hazine-i 'amireme teslim eyleyeler ve mal-ı cizye kasa ve içtihad icab iden varidat-ı şer'iyeden olub ehl-i zimmet meskut cizyeye müstelzem olur salim iken ve sığar ile müstehak oldukları cizyelerin virmek için ictira veyahud bir tarikle iba ve bir yerde veyahud a'lâya müstehak iken evsat ve evsat-ı müstehak iken cizyesi virmeğe tasaddî ideri olur ise cizye-î şer'iyelerinden imtina' eyledikleri güne olmakulelerin rukyesi üzerine mazrube olan cizyeleri alındıktan sonra şer'en 'akab ile icab iden cezaları tertib oluna ve ahali-î vilayetden ba'zı zi kudret kimesnelerin bağ ve bağçe ve çiftlik ve değirmen ve mandıralarında çoban ve namıyla ve bir bahane ile ehl-i zimmî istishab ve cizyelerin virdirmeyüb bu güne dekte cesaret idenler ba'is olur 'akûbat-ı şedide ile mu'ateb olacakların mukarrer ve muhakkak bilüb selamet haller için kemal-i intibah üzere

hareketi eyleyeler ve cizyedarlar birbirlerinin mukayeselerine dahil olmayan re'ayaya hile ile çift evrak gönderüb tevzi' olunduğu şer'en sabit oldukda virdiği kâğıdların ve kendüyeakçesi bi't-tamam tahsil ve asıl cizyedarına teslim ve tahammüllerine göre evrakları mukayesine dahil olan cizyedar tarafından virdirilüb bir vechle te'allül ve muhalefet itdirilmeye ve ba'zı re'aya sakin olduğu kasaba ve karyesindenve a'lâ veyahud evsat mütehemmil iken a'lâ ve evsat cizyesin virilmek için civarlarında vaki' aher kaza cizyedarlardan hile ile cusat ve yahut kağıda alub miriye gadr eylemek mahalleri olur ise ol-mahallerin ahalisibeyninde melik ve emlakına nazar olunub esnaf-ı selasenin hangi sınıfından 'add ve i'tibar ulunur ise az vechi şer'i üzere istihkaklarına göre evrakları virilüb lakin bu bahane ile re'aya fukarasına gadr ve tecavüz olunmaya ve her bir ehl-i zimmetin tehammüllerine göre cizyeleri cibayet olunmak müktezi iken ba'zı mahallat ve fukaratın kocabaşları kendü cizyelerin için topdan evrak alub re'ayaya istihkaklarına göre tevzi' olunmayub her ne ise beynlerinde hesap ve hilaf-ı şer'-i şerif 'ale's-seviye tevzi' olunduğu sem'i hümâyûnuma

Sayfa No: 130 belge No:245

ilka olunmağla bu bid'atı dahi men olunub her bir ehl-i zimmetin tehammüllerine göre cizyedarlar yedinden eşkaliyle evrakları virilüb cizyeleri cibayet oluna hasıl kelam hilaf-ı şurut-ı berat haric ve evraksız kalmamak üzere her birlerine 'ali ve şer'i tehammül ve istihkaklarına göre evrakları virilüb cizye-i şer'iyelerin cibayet eyledikten sonra kasaba ve karye üzerine topdan evrak tarh ve tevzi' eylemekden gayetü'l-gaye ihtiraz ve ictinab oluna hülasa-i kelim şurut-ı berattan ziyede bir akçe alındığı veyahud topdan evrak tarh ve tehnil olunduğu haberi alınur ise bila ihmal bu güne harekete cesaret idenlerin cezaları tertib olunacağı mukarrer ve muhakkak bileler ve cibayetine memur 'amiller dahi cadde-i hakdan 'udul eylemeyüb kemal-i istikamet ile hareket ve hilaf-ı şurut-ı berat-ı 'alışan re'aya fukarasından ma'îşet ve zehire ve katibiye ve sarafiye ve kulcu akçesi namıyla bir habbe taleb eylemeyeler ve keزالik kuzzât ve nüvvab dahi haric mahalle namıyla re'ayadan ve 'imal-i cizyeden kalil ve kesir min ba'd bir nesne mutalebe eylemeyeler şöyleki kadılar ve cizyedarlar celeb-i mal sevdasıyla re'ayaya zulm te'addi iderler ise sirren ve 'alenen tecessüs ve tefahhüs olunur aldıkları zahir olur ise kayd ve bend ile Asitane-i Sa'adetime ihraz ve şer'en muhkem haklarından gelinür ona göre işbu berat-ı alışanımın şurutu ve i'net olunub kadılar ve voyvodalar ve kura zabıtları vesair sükkân-ı vilayet bi'l-ittifak cizye cibayeti hususunda cizyedarlara i'net

ve muhalafet deri olur ise haklarından gelinmek üzere isim ve resmleriyle der-sa'adetime 'arz ve i'lâm eyleyeler ve her bir neferin cizye malını eda eyledi ma'lum olmak için cizyedarlar başka defter tutub kasabada olanları mahallesiyle ve kurada olanlar karyesiyle ve mürûr ve 'ubur idenleri isim resmlariyle 'ale's-sami defter ve cizye muhasebesi kalemine teslim eylemek üzere der-devlet medarına getürel ve cizyedarlar me'mur olduğu kaza nevahiye tevzi' eylediği evrakı min ba'd kulcular mühürlemeyüb ve eşkalsiz kâğıd virmeyüb hayn-ı iktiza dahi iştibah için tatbik olundukda mutabık bulunmak için kaleminde hıfz olunub mühür ile mühürleyeler ve işbu berat-ı 'alışanda ta'yin ve tasrih olunan şurut-ve kuyudun tenkid ve icrası her birleri gereği gibi ihtimam-ı tam eylemeyüb hilafıyla vaz' ve hareketden bigayet-i ihtiraz ve ictinab eyleyeler şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timad kılalar fi el-yevmü'r-rabi' Rebi'ül-ahir sene seman ve sittin ve ma'in ve elf Kostantiniyye El-Mahrusa

Sayfa No:131 Belge No: 246

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'i i'lami-s-şeri'fe ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kadısı zidet feza'ilihi ve kudretü'l-emacid ve'l-a'yan Edirne cizyedarı Deviş İbrahim zide mecidihu refi'-i hümâyûn vasl ma'lum olaki inşallahü'rahman te'ala şerifde ihracı olan kapum kulları mevacibi vesa'ir görülecek mesarif-i mühimme için hazine 'amiremde akçeler ziyade lüzûmu ve iktizası olmakdan naşi senki cizyedar muma ileyhsin 'ahdında olan bin yüz almış dokuz senesi Edirne cizyesi malından taksit-i evvel olmak üzere yetmiş beş bin guruş tertib ve tahsis meblağ-ı mezburu mu'accelen tedarik ve eva'il-iReceb-i Şerife değin der-sa'adetime irsal ve teslim hazine-i 'amirem eylemek fermanım olmağın işbu emr-i şerif-i 'alışanım isdar ve ile irsal olunmuşdur imd vüsûlünde kat'en te'hir ve bu def'a cevaz göstermeksizin zikr olunan taksit-i evvel akçesini 'ali eyyi hâl tedarik ve tamamen hazine bağlayub ve yanına kendü adamlarından mu'temed-i 'aliye adamlar koşud ümnan ve salimen irsal ve vakt-i merkûma değin ayrışdırub teslim-i hazine-i 'amirem itdirmekden ziyade sa'i ve ihmam ve ihmâl ve müsamahadan ve münacebet eyleyesin şöyleki hesab'ül-iktiza bu sene-i mübarekede zuhur iden mesaif-i za'ide sebebiyle hazine-i 'amirem müzayakası hadden birun olduğundan tahrir olunan taksit olmağın sabıkadan ziyade terettübiyeti lazım gelüb bu mevacib-i mezkûrem ihracı beher hal meblağ-ı merkûmun gelüb ayrışmasına mevkuf olmağla buyrulduca olan taksit-i

ceridemizde mukayyiddir diyu vesa'ir bahane ile te'hir maskahatına badi olmak ihtimalin olur ise bir dürlü cevaba kadir olmayub mes'ul ve mu'atleb olacağıın muhakkak ve mukarrer bilüb ona göre kemal-i iştibah üzere hareket ve meblağ-ı mezburu 'ali cenahü'l-isti'mal vakt ve zamanıyla der devlet medarına irsale bedel ve sa'i kudret eylesin ve senki Mevlâna-yı muma ileyhsin tertib olunan taksid-i evvel akçesini fermanım olduğu üzere 'ucaleten tedarik ve irsal itdirmekden ziyade te'kid ve ikdam eylemek babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdumki hükm-i şerifimle vardıkda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafte-i sūdûr olan işbu emr-işerif-i celilü's-şan vacibü'l-ittiba ve lazı mü'l-imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olasız ve şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılâsız tahriren fî el-yevmü's-samin vel-'ışrin min Cemaziyelevveli sene seman ve sittin ve ma'in ve elf

Sayfa No:131 Belge No: 247

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin râfi'-i ilami's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kasıdı zidet fezâ'ilihî ve kudretü'n-nüvvabü'l-müteşerri'yn Kazası na'ibi Mevlâna zide 'ilmihu ve kudretü'l-emacid ve'l-a'yan Edirne'de yeniçeri zabıtı olan zide mecidihu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lum olaki vaki' müteveffi Havacezade El-hac Ahmed Efendi nam sahib evkafın evladiyyet ve meşrutıyyet ba-berat-ı 'alışan hâlâ mütevellıyesı olan Aişe nam Hatun sūdde-i Sa'adetime 'arzuhal idüb bu kendü halinde kasaba-i mezburede sakin olub aherden dahl ve ta'arruz olunmak icab itmez iken küçük kız karındaşının zevci yeniçeri çorbacılarından Tekfur Dağı'nda ikamet üzere Ahmed Ağa dimekle ma'ruf kimesne kendü halinde olmayub mal diyu bunun üzerine musallat ve ba'zı havasına tabi' kimesneler ile kapusuna gelüb ve ta'ciz ve takdir eylediğinden başka mezburenin oğlu Süleyman'ın dahi üzerine musallat ve bigayr-ı hak 'arz ve şahid zür ikametiyle Edirne'ye ba'zı töhmet-i istinad ve hilaf inha 'arz ve muhızır ve muzırratından ahvalleri ziyade diğere güne olduğundan bundan akdem Asitane'ye gelüb ahvalini 'arzuhal yerle ifade eyledikde çorbacı mezburun zulm ve te'addisini men' ve defa ve fimâ-ba'd mezbureye bir dürlü cevr ve te'addi eylemeyüb kendü halinde olmak üzere tenbih-i akid havi Tekfur Dağı'nda yeniçeri zabıtına hitaben ocak tarafından mektub dahi virilmişken mezbur ziyade mütegalibe ve olmağla bir dürlü ita'at ve inkıyad itmeyüb eyledik diyu evvelkiden ziyade üzerlerine musallat berran ta'cizden hali olmadığın bildirüb ol-babda istid'ai merhamet ve-balada mezkûr ü'l-ism ve dergâh-

ı mu'allam yeniçerileri çorbacısı Ahmed nam kimesne bundan akdem tökmedi zuhuruyla Tekfur Dağı'na nefi nefi olunub zikr olunan defter-i şerif mütevellisi mezbure Aişe'ye zikr ve tahrir olunduğu üzere te'addi ve bir def'a kendü halinde olmak üzere ocaktan tenbih olunmuş iken mütenebbih olmayub musallatı müzded ve isdar üzere olduğunu mezbure kendü halinde olmayub kasaba-i mezburede menfiyyen ikâmet itdirilmesi olmamağala ocaktan mübaşir ma'rifetiyle menfiyyen Mahrusa-i Edirne'de mesk ve ikamet ittirilmek babında emr-i şerifim südur için iftiharü'l ümera ve'l-ekabir bi'l-fi'il dergâh-ı mu'allam yeniçerileri ağası olan Mehmed Ağa dame 'ulvuhu i'lam itmeğin i'lamı mucibince ocaktan mübaşir ma'rifetiyle menfiyyen Edirne'de ikamet etdirilmek emrim olmuşdur buyurdum ki vüsül buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi senki na'ibi Mevlâna-yı muma ileyhsin bir minval-ı muharrir ocak tarafından ta'yin olunan mübaşir muma ileyh ma'rifetiyle çorbacı mezbur Ahmed'i Edirne'ye irsal ve sizki Edirne Kadısı ve Yeniçeri zabıtı muma ileyhsiz vüsülünden merkûmu Edirne'de menfiyyen mesk ve ikâmet itdirilgâb bila emr-i şerif bir hatve aher mahalle mezburuna ruhsat ve cevaz göstermeyüb mazmun emr-i şerifimle 'amil 'amil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılâsız tahriren fi eva'il-i Cemaziyel-ahir sene 1168

Sayfa No: 131 Belge No: 248

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'i i'lami-s-şeri'at ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kadısı zide fezâilîhi tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lum olaki kudretü'l-sulhai'l-salikin Ali zide sulaha ile oğulları ve nam kimesneler südde-i sa'adetime 'arzuhal idüb bunların Edirne Kazası muzafatında Üsküdar Kasabası toprağında bi'l-fi'il zabt ve hane-i 'avarıza bağlu tekalif icab ider kadimi re'aya emlak ve yerleri olmayub tekalif talebiyle te'addi ve rencide olunmaları icab itmez iken kasaba-i mezbure ahalilerinden zuhur ve 'azariz ve imdad-ı muzurriye vesa'ir evamir-i şerifem ile varid olan tekalifden siz dahi üçer dörder gurus hassa virmekden diyu hilaf-ı kanun te'addi ve cebren ahz ve gadr ve te'addiden hali olmadıkların bildirüb hilaf-ı kanun-ı tekalif mutalebesiyle te'addi ve rencide itdirilmeyüb men' ve def olunmak babında emr-i şerifim rica eyledikleri eelden kanun üzere 'amel olunmak emrim olmuşdur buyurdumki vüsül buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi husus-i mezbure tamam mukayyid olub göresiz bunların

kasaba-i mezbure toprağında bi'l-fi'il zabt ve tasarruflarından hane-i 'avarız meblağ-ı tekalif icab ider kadimi re'aya emlak ve yerlerin mezkûrlara hila-ı kanun evamir-i şerife ile varıd olan tekalifden hassa talebiyle te'addi ve rencide itdirmeyüb men' ve def eylesin min ba'd-ı kanun emr-i hümâyûna muhalif kimesneye iş itdirmeyüb ve kasabada müdahili olmayanı da'valarına karışdırmayub ism-i resmleriyle yazub dersa'adetime 'arz idüb husus-ı mezbur için emr-i şerifim isdar ve irsaline muhtac eylemeyesin şöyle bilesin 'alamenti şerife i'timad kılasın tahriren fi eva'il-i Cemaziyevvel sene 1168

Sayfa No:132 Belge No: 249

Defter hane-i 'avarız ve bedil-i nezl hassa-i mezbure 1168 defter hazine-i 'amire Kaza-i Hatunili tabi' kaza-i Edeirne 'avarız hane 36 500 18125 Bedel-i nezl hane 36 600 21750 298775 2627 Tahriren 15 sene 1167 Kudretü'l-Kuzzât ve'l-hükkam ma'denü'l-fazl ve'l-kelem Mevlâna Hatunili Kadısı zidet fezâ'ilihi tevki'-i refi'i hümâyûn vasl ma'lûm olaki hazine-i 'amirem defterleri mucibince Edirne Kazası'na tabi' Hatunili Kazası'nın otuz altı ve birer 'avarız ve ol-mikdar bedel-i nezl haneleri olub bin yüz altmış sekiz senesine mahsub olmak üzere 'avarız ve bedel-i nezleri malı cem' tahsil olunmak lazım gelmeğın der-'uhde olunub hazine-i 'amiremden mühürlü ve nişanlı mevkûfat defteri sureti virilmeğın imdi mucibince cem' ve tahsil ittirmek fermanın olmuşdur buyurdumki hükm-i şerifemle mübaşir vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel edib dahi sene-i mezbura mahsub olmak üzere kaza-i meazburunol-mikdar 'avarız hanelerinin her bir 'avarız hanesinden beşer yüz akçe ve beher bedl-i nezl hanesinden altışar yüz akçe cem' tahsil ve dahil-i hazine-i 'amirem itdirdüb irsal olunan mühürlü ve nişanlı mevkûfat defteri suretine mugayer kimesneye te'allül ve niza' ve 'inad ve muhalefet ittirmeyesin ve bundan ma'ada mübaşir-i mezburun ma'aşı için her bir 'avarız hanesinden altışar ve her bir bedel-i nezl hanesinden otuzar akçe dahi vech-i ma'aşı tahsil itdirdüb ve hayn-ı tahsilde 'avarız ve nezl için alınan akçenin her yüz on akçesinden bir asedi guruş tahsil itdirdüb ve miri için alınan akçeyi hazine-i 'amirem alındığı vech üzere aldirdub bundan ziyade ve noksan alınmaya ve aldirmayasız kesr-i defterden ve nakz-ı haneden ve fermanımdan ziyade mutalebesiyle zulm ve te'addiden ihtiraz eylesiniz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriren fi el-yevmü's-sami' 'aşer min Zilkadesi sene ve sittin ve ma'in ve elf

Sayfa No:132 Belge No: 250

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'demü'l-fazl ve'l-yakîn râfi-i ilami's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kasıdı ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ül-hamid ve'l-ekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'd-daim bi'l-fi'il Edirne bostancıbaşısı dame mecidihu tevki'i refi'i hümâyûn vasl ma'lum olaki iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim Dergâh-ı Mu'allamkaoucubaşlarından İbrahim dame mecidihu ile Seyfullah zide mecidihu mukaddema divan-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb Edirne ve tevabi'i 'adeti ağnamı mukata'ası ber-vech-i malikane iştiraken 'uhdelerinde olub mukata'a-i mezburda kasabat defterlerinde mevcut bulunan vesa'ir mürûr ve 'ubûr iden ağnamın kadimi şurutu mucibince ta'dad olunmak şurutunda iken ağnam ashabi aher kazalardan eda tezkireler alub edasında tezkiresiz ağnam karışdırub be vechile dek dahile-i Edirne köprülerinden vesa'ir geçid başlarında mürûr ve 'ubûr iden ağnam ta'dad olunmak murad olundukda yedlerimizde eda tezkirelerimiz vardır diyu te'allül ve muhalefet itmeleriyle Edirne köprülerinden vesa'ir geçid başlarında mürûr ve 'ubûr iden ağnam ta'dad olunub yedlerinde olan eda tezkirelerinde izdiyad bulunan ağnamın rüsûm-ı mübeyyenleri mucibince tahsil olunmak babında emr-i şerifim rica eyledikleri eelden hazine-i 'amiremde mahfuz olan haslar mukata'ası defterlerine nazar olundukda 'adet-i ağnam kalem-i Edirne ve tevabi'i mukata'asının hassası muma ileyh El-hac Seyfullah aheri dahi İbrahim zide mecidihanın iştiraken ber-cevh-i malikane 'uhdelerinde olduğu v eRumili'nden vaki' kazalarda ve kasabat defterleinde olan havvası-ı hümâyûn ve vüzera-i 'azam ve mirmiran ve mirliva ve mir piyade ve evkaf-ı selatin ve ocaklık ve zü'ama ve erbab-ı tımar ve voyvodaları ve subaşıları ağnam rüsûmu min ba'd karışmamak üzere bi'l-cümle kuralarında ve kışlaklarında mürûr ve 'ubur iden miri koyun vesa'ir mahallerde mevcut bulunan koyun ve kuzu ve keçi ve oğlakların senede bir def'a Mart dühûlunda lazım gelen 'adet-i ağnamları tahsilinde sahihü'n-neseb sadat-ı kiram ve sahih seferleri 'askerleri ta'ifesinin yedlerinde mevcut kendü nefsleri için besledikleri yüz altışar re's koyunlardan ma'adası her bir re'sinden birer akçe resm-i ağnam ve her yüz re'sinden yirmişer akçe 'adet-i gulamiye ve her üçyüz re'sinden beşer akçe resm-i canibi miri için cem' ve tahsil ve tahsildarlarından yedlerine eda tezkiresi virildikten sonra bir mahalde tekrara bir daha mutalebe olunmamak üzere virilen 'adet-i ağnam berranları şurutunda mukayyid olduğu der-kenar olunmağın der-kenarı şurutu mucibince 'amel olunmak babında ferman-ı 'alışan sadır olmağın dahi 'adet-i ağnam rüsûmu tahsili vech-i

meşruh üzere hazine-i 'amirem defterlerinde mukayyid olmağla ol-makule mürûr ve 'ubûr iden ağnamın Mart dühûlunda bir def'a 'adeti ağnam rüsûmların eda olduğuna yedlerinde olan eda tezkirelerinden izdiyad bulunan ağnamların icab iden rüsûmların berat-ı 'alışanın şurutu mucibince tahsil ve eda itdirdüb hilaf-u şurutu berat-ı 'alışan kimesneye te'allül ve muhalefet ile canib-i miriye gadr itdirmeyesin diyu bin yüz elli yedi senesi Zilhiccesi tarihinde Hüdavendigâr-ı sabık karındaşım merhum meğfurlar Sultan Mahmut Han tab-ı serah zamanında emr-i şerif virilmekle virilen 'atik emr-i şerif der-sa'adetime getirdüb tecdiddeden rica itmeleriyle imdi vech-i meşruh üzere tecdid olunmak fermanım olmuşdur buyurdumki hükm-i şerifim vardıkda bu babda virilen emr-i şerif hâlâ sadır olan işbu emr-i şerif-i 'alışanımın mazmun ita'at makrunuyla 'amil olub hilafına rıza ve cevaz göstermeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriren fi el-yevmü's-salis Cemaziyelevvel sene 1168

Sayfa No: 133 Belge No: 251

Desturûn-i mükerrerûn-i müşirûn-i mefhumûn-i nizamü'l-a'lem müdebbir ve umuru'l-cumhur bi'l-fikrû's-sakıb mehamû'l-enam sa'ib-i mümeħhed ve bünyanü'd-devlete ve'l-ikbal müşir ve erkanü's-sa'adet ve'l-iclalü'l-mefhumun 'avatıfı'l-meliki'l-'ali Asitane'den Rumilinin Edirne kolu ve nihayetine varınca vaki' olan vüzera-yı 'azam adamullah-ü te'ala fezâ'ilihim ve 'azimü'l-ümerai'l-kiram mefahimü'l-küberai'l-fihamü'l-ve'l-kadr ve'l-ihtiram ashab ve'l-ihtişam el-muhtassun bi-mezid-i 'inayet e'l-meliki'l-'ali mirmiran-ı kiram dame ikbaluhum ve Akzâ kuzzatü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fezâ'il ve'l-yakîn râfi'i i'lâmi's-şeri'at ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtassun bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in mevali-i fiham zidet fezâ'ilihim ve müfahirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-kelam kadılar ve na'ibler zide fazlihim ve mefahirü'l-emasil ve'l-akram mütesellimler ve voyvodalar ve kethüda yerleri ve yeniçeri serdarları vesa'ir zabıtın ve a'yanı vilayet ve ahali-i memleket zide kadruhum tevki'i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki Memalik-i mahrusamda olan fukara-i ra'yyet ve ahali-i memleketin dühûl esbab-ı rahatları ve 'arıza-i mezalim te'addiyatdan emniyet ve selametleri matlub-ı hümâyûnum olmakdan naşı tahsil-i emn ve rahat kabul 'ibadullah için her bir eyalet ve liva dahillerinde bulunan kasabat ve kurada zuhur iden da'va-i şer'îye için eyalet ve sancak mutasarrıflarına veyahud mütesellimlerine müdda'iler varub iştika ve ihkak-ı hak olunmak istid'a eylediklerinde mahallinde hasmı huzur-ı şer'e ihzar ve terafi' itdirmek

içün vülât ve mütesellimler tarafından buyruldu ile hafifü'l-mevnet bir veya iki ve üç nihayeti beş nefer adam ile mübaşir göndermek üzere memalik-i mahrusamda vaki' bi'l-cümle vülât ve hükkam evamir-i şerife ile her sene ve her vakt tenbih ve te'kid olunmakdan naşi kesret mübaşirlerin te'addi ve sikketlerinden 'ibadullah bir mikdar emin ve müsterih olmuş iken şimdi bu hilalde der -'aliyyeme gelen şakiler kesret-i mübaşirlerin tav te'addilerinden perişan hal ve muzdaribü'l-ahval oldukların ifade ve inba eylediklerinden gayrı der-'aliyyemden ba'zı umur ile memur olanların takrirlerinden dahi keyfiyet mezburenin sıhhat vuku' ve asıl derece-i iştihad ve tahakkuk olmağla ve olan fukara-i 'atikın mine'l-vücûh azurde ve remide olduklarının kat'en rıza-yı hümâyûnüm olmayub herhalde gunude-i ve rahat ve asude-i emn ve reha-i hayat olmaları ağarr-ı muttalıb şahanım olmak hasebiyle mukaddema kararzade olan nizam-ı mezkur ile 'amel ve hareket min-ba'd hilafına ruhsat ve cevaz gösdermekden hazer ve müba'adat durmak babında müceddiden ferman-ı hümâyûnum şeref bahş-ı südür olmağın mahsusen işbu emr-i şerifim isdar ve ile irsal olunmuşdur imdi mukaddeman şerefsüdü olan

Sayfa No:133 Belge No: 252

emr-i şerif mucibince husus-i mezbure 'aled-devam i'tina ve dikkat ve ber-vech-i muharrir da'va-i şer'iyeye içün vülât ve mütesellimler tarafından buyruldu ile mübaşir ta'yin olunmak lazım geldikde hafifü'l mevnet bir veya iki veyahud üç nihayetinde beş nefer adam bir mübaşir ta'yin ve irsaliyle ahali-i memleket hasarat olmakdan sıyanet ve mübaşir-i merkûmun memur olduğu hususun varduğu kazanın zabitan ve a'yan ve ahali dahi 'ianet ve ile 'avdet itdirmek ve eğer mübaşire 'adem-i ita'at ile me'mur olduğu maddede ihkak olunmaksızın ric'at itdirmek gibi zabitan ve a'yan ve ahali taraflarından kusur ve rehavet südür ider ise ol-mukaleler ve ve ve belki tertib-i ceza ile sa'ire mucib-i 'ibret olmak için ism ve resmleriyle vülât ve mütesellimler taraflarından der sa'adetime 'arz ve işaret ve eğer i'ianet ve müzaheretde kusur itmeyecekleri ve hafifü'l-mevnet mübaşir ta'yini işтира husule geleceği melhuz iken mücerred ahali-i memlekete ve fukara-i ra'iyete isal-i haseret için vülât ve mütesellimler

Sayfa No:134 Belge No: 253

taraflarından ziyade adam veya berat ile mübaşirler ta'yin olunacak olur ise ol-vaktde dahi haklarından gelinmek üzere keyfiyet-i ahali taraflarından 'ali vechi's-sıhhat 'arz muhızır yerle iş'ara mübaderet olunarak mübaşirler hususuna sabıkı üzere nizam virilüb ila maşa'allah-ü te'ala desturu'l-'ali tutulmak için nizamı merkûm işbu emr-i şerifemle ma'en cem'i muhakemede sicillata abt ve kayd ile mazmun münifi cümleye i'tân ve işa'at ve nizamı merkûmun bundan sonra ser ve ihtilalinden gayetül-gaye hazer ve mücanebet oluna şöyleki nizam-ı merkûmun bundan sonra hiafina hareket olunduğu haber alınur ise ol-makule hilaf ve nizam-ı hareket her kimin tarafından zuhur ider ise bila tereddüd ve şedide-i şahaneme mazhar olacakları iştibahdır ona göre 'amel ve hareket ve hilafından tehaşi ve mücanebet olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdumki vüsül buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyaft-e sūdûr olan ferman-ı vacibü'l-ittiba' ve lazımlü'l-imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olub hilafından gayetü'l-gaye tehasi ve mücanebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife fi eva'il-i şehri Receb sene 1168 Kostantiniyye

Sayfa No:134 Belge No: 254

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülâtü'l-muvahhidin ma'demü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lami's-şeri'at ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kasıdı zidet feza'ilihi ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ül-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'd-daim Dergâh-ı Mu'allam kapıcıbaşılığı payesiyle Edirne bostanbaşıcısı dame mecidihu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki Rumili ve Anadolu taraflarından ve bila maslahat-ı eşhasın Asitane-i 'aliyyeme gelmeleri emr-i şerifemle olub ve ba-husu-ı da'va veşikayet zımında gelenler dahi bir veyahud iki nefer adamın mürûrlarına ruhsat verib ziyadesi ve i'ade olunmak üzer evamir-i şerifemle tenbih-i akid olunmakda iken vülât ve hükkâmın 'adem-i ihtimamlarından naşi bu halilde Asitane -i Sa'adetime bila maslahat nice kimesneler vürüd ve bir madde için on beş yirmi adam ref' iştika ile ve mahallat aralarında serseri geşt ve gūzar eylediklerinden gayrı İstanbul'da sakın 'ibadullahın emri ma'aşda müzayaka ve ızdırablarına ba'is ve badi olmalarıyla bu hususa ziyade tekayyüd ve ihtimam ve bir hoşca zabt ve muhafaza dikkat-i tam iderek sabık üzere bila-maslahat gelenler salıvirilüb ve da'va ve iştika tarîkıyla gelenlerden üzere

gelmeyüb yedlerinden olan senedatlarına nazar olunarak bir veyahud ikii neferi bu tarafa salıvirilüb ma'ada sakın ırleri üzere girü vilayetlerine sarf ve i'adelerine eylemekden murad-ı hümâyûnum olmağla te'kiden ve ihtimamen işbu emr-i şerifim isdar ve ile irsal olunmuşdur imdi hareket ve bu hususu umur-ı ahireye kıyas itmeyerek müteyakızane kıyam ve havza-i hükûmetinizde olan memerr ve ma'bedleri gereği gibi zabt ve hıfz-ı dikkat-i tam ile Asitane-i Sa'adetime gelmek iradesinde olan bila maslahat kimesneyi bu tarafa salvirmemek üzere tenbihi lazım gelen bi'l-cümle zabıtan-ı memlekete tenbih ve te'kid olunarak erbab-ı mesalihden ve ba-husus-ı da'va ve şikayet tarîkıyla gelmek murad idenlerden üzere yedlerind eolan senedlerine nazar olaunarak bir veyahud iki nefer adama izin virilüb ziyadesinin beri tarafa mürûrlarına kat'en izin virilmeyüb tüccar makulesinin ve İstanbul'a emti'a ve eşya ve hayvanat getürenlerden ma'ada ol-mukalelerin 'ali vilayetlerine asrf ve i'adelerine bedel-i mechud ve miknet ve terk-i havali eyleyesiz ba'de'l-yevm müzaheme tarîkıyla bila maslahat gelenler ahz ve olunub herhangi mahalden mürûr eylemiş ise tama-i hama veyahud iğmaz ve rehavet olunduğu için kemâ min-kân bilâ aman cezası tertib olunur ona göre basiret ve intibah üzere hareket ve selamet lazım ise ferman-ı 'alışanımın sarf-ı tab ve tüvan eyleyüb serimü hilafından ve mikdar-ı zerre rahveti iğmazdan gayetü'l-gaye hazer ve mücanebet olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdumki vüsül buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafte-i sūdûr olan ferman-ı vacibü'l-ittiba' ve lazımül-imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olasız bigayet-i ihtiraz ve ictinab eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız f eva'il-i Receb fi sene 1168

Sayfa No:135 Belge No:255

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'demü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i ilâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi mezid-i 'inâyete'l-mu'in Mevlâna Edirne Kadısı zidet fezailihi ve kudretü'n-nüvvabü'l-müteşerri'yn Tekfur Dağı ha'ibi olan Mevlâna zide 'ilmihu ve kudretü'l-emacid ve'l a'yan Edirne'de yeniçeri zabıtı olan zide mecidihu tevk'i refi'-i hümâyûn vasl olunacak ma'lûm olaki mukaddeme Tekfur Dağı'nda sakın bölük çorbacıardan Ahmed ehl-i 'arz ve sahib-i miknet ve sadakat ve istikametiyle ma'ruf ve meluf iken ashab-ı ağrazdan ba'zı kimesnelerin hilaf-ı inha ifk ve iftiray-ı şikayetleriyle mezbure Ahmed bundan akdem bir takrible Edirne'ye nefi ve icla olunub hilaf vaki' olmağla mezbur me'lufesinde 'iyal ve evladiyla ka'l-evvel sakın olması için senki Edirne Kadısı

Mevlâna muma ileyh Damadzade Mehmed Murad zidet fezâ'ilihisin mektubunla i'lâm eylediğün ecluden vech-i meşruh üzere 'afu ve itlak ve ferman-ı 'alışanım sadır olmuşsur buyurdumki vüsûl buldukda bu babda dsadır olan emrim üzere 'amel dahi mezbur Ahmed nefiden 'afu ve verilen emrin kaydı mahallinde terkin olunmağla sizki Edirne kadısı ve yeniçeri zabıtı muma ileyhimasız mezbure Edirne'den ıtlak ve sebili tahliye eylesesiz ve senki Tekfur Dağı na'ibi muma ileyhisin mezburun 'iyal ve evladiyla Tekfur Dağı'nda sakin olmasına bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirmeyesün şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılâsın tahriren fi evasıt-ı Recebü'l-ferd sene 1168 Kostantiniyye El-Mahrusa iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ül-hamid ve'l-meakarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l Dergah-ı Mu'allam gedüklülerinden ve Kapucıbaşısı olup bahr-i bahr-i sipahda zehayir müceddiden mübaşir ta'yin olunan küçük Hüseyin dame mecidihu mefahirü'l-kuzzât ve'l-hükkam ma'denü'l-feza'il ve-'l-kelam Bergus ve İsmail ve köy ve Akkerman ve Balban İskeleri'nden zikr olunan iskelelere zehayir nakl ide gelen kazaların Kadıları ve naiblerizidet fazlihim ve mefahirüll-emasil ve'l-akran Dergâh-ı Mu'allam yeniçerileri ocağından mübaşir muma ileyh terkin ve ta'yin olunan orta çavuş ve külli 'ali ve kethüda yerleri ve yeniçeri serdarları ve iskele emeinleri vesa'ir bi'l-cümle zabitan ve a'yan-ı vilayet zide kafruhum ve kudretü'l-ümare olan voyvodası Kostantin voyvoda tevki'i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki Asitane-i Sa'adetimde 'ibadullah ın tevsî' ma'aşları için yüz altmış yedi senesine mahsuben zikr olunan iskelelerin ve iskelelere zehayir nakl ide gelen kazaların mukayese zahirelerinin Asitane ve nakl ve tesyirlerine sene-i mezbure Dergâh-ı mu'allam gedüklülerinden El-hac Mehmed zide mecidihu mübaşir ta'yin ve irsal olunmuşidi ancak bu sene-i mübarekede vaki' olan şiddet-i şita ve hiddet-i sermadan naşi ber-muceb-i defter kaza ahaliiler-i mukayese zahirelerini te'allül idemeyüb ve nakl olunan zehayir dahi evvel-i kalil olub anbarlarda ve mahzenlerde müdehher kalub hengâm-ı münkaziye ve kiful sayf ve i'tidat ve sefa'inin mevsim zehub ve ayabları duhül eylemek hesabıyla şimdiye dek kazaların kusur kalan mukayese zahireleri iskelelere nakl ve rü'esa-i sefa'ine bai' ve fûrûht ve bu tarafâ sevk ve tesyir olunmak lazım ve mühim iken ashab-ı zehayir ihtikar ve kar seyyar-ı da'iyesiyle zahireleri hüsn ve iddihar ve nakl ve furûhtdan ve isadr eyledikleri der-'aliyyemi gelenlerin takrir ve ihbarlarından ma'lûm-i hümâyûnum olub rediyye-i Asitane-i sa'adetimde zehayirin killet ve 'azimetine 'ibadullahın emr-i ma'aşda zaruret ve ızdırablarına ba'is ve badi olduğu emr-i olduğuna binaen mukayese kazalarda kusur kalan zehayir-i 'alike ve kamilen iskelelere nakl ve anda bulunan ru'asa-yı sefa'ine bai' ve fûrût itdürülmek

hususunda ihtimam ve dikkat olunmak emr-i mühim lazımü'l-ihtimamdan olub ve senki mübaşir muma ileysin ötede berü istikamet ile husus ve ma'ruf olduğundan gayr-i şimdiye dek memur olduğun hususlara hareket ve etvar zahir ve nümâyan ve o havalilerin ahalisinde ve ihlaline bi'l-cümle ve itlakın oluğu dahi ehemm ve'ayan olub bundan sonra fahi senden hizmet-i meşkure melhuz ve meczum olmakdan naşi bu hususda müstakilen mahsusen tekrar der 'aliyyemde müceddiden ihtimam ve dikkat olunmak emr-i mühim lazımü'l-ihtimamdan olub senki mübaşir muma ileyhsin öteden berü istikamed ile husus ve ma'ruf olduğundan gayr-i şimdiye dek memur olduğun hususlara hareket ve etvar zahir ve nümâyan ve o havalilerin ahalisinde ve ihlaline bi'-cümle ve itlakın olduğu dahi ehem ve 'ayan olub bundan sonra dahi senden hizmet-i meşkure melhuz ve meczum olmakdan naşi hususda müstakilen mahsusen tekrar der 'aliyyemde müceddiden

Sayfa No:136 Belge No: 256

mübaşir ta'yin olunub sakın olunan i'timad-ı mülûkâneme bina'en umrunda istiklal tam varılmışdır imdi işbu emr-i şerifemle mu'accelen bu taraftan kalkub orakdan ma'iyetine ta'yin ve terkin olunan mübaşir muma ileyh ile zikr olunan kazalara varub emr-i me'muruna şuru' ve mübaşeret ve ber-vechi-i muharrir sene-i sabıka mukayese-i haizden her bir kaza ve kurada kusur kalan zehayir-i 'atike her ne mikdar ise bermucib-i defter yerlü yerinden ve anbar ve mahzer ashabından tahsil ve tamamen ve kamilen şeri'en ve 'acilen her ne tarık ile olur ise olsun iskelelere nakl ve tesyir ve rü'esa-i sefaine bai' ve fûrûht itdirilüb peyder pey kapan sevk ve tesyir zade bahaya satmak zu'muyla mühtekir hab-ı vesa'ir anbar ve mahzen ve zehayir-i ashab-ı zahirelerini naklde emr-i şaifemle muhalif 'inad ve isdar ide-ise sana virilen istiklâl muktazasınca 'askeri olanlar ocakdan ta'yin olunan muma ileyh mübaşir ma'rifetiyle ve eğer bildi ise ma'rifet-i şer' ve mübaşeretimle ahz ve kal'ai bend idüb mukayese zahirelerini iskelelere nakl ve rü'esa-i safa'ine fûrûht eylemdikçe hasbden itlak eylemeyüb bir mahalde tevekküf ve aram etmeyüb 'alik zahirenin ederini alincayadek zikr olunan iskele ve kazaları ba'zen kendin geşt ve güzür ve ba'zen mu'temed ve kar yüzar adamlarını devrandan hali iderek beher kaza ve iskelenin ber-mucib-i defter kusur kalan mukayese zahirelerinin cümlesini birkaç gün hilalinde mu'accelen tahsil ve iskelelere tesyir ve der sa'adetime nakl ve irsal itmeğe terk-i havab ve rahat ve hizmetin kafi's-sabik meskûr olmasına sarf-ı tam ve takat ve siz ki sa'ir muma ileyhimsiz kazalarda kusur kalan mukayese zehayirintekmilen tahsil ve tesyiri murad-ı

mülûkânem idüğü ma'lûmunuz oldukda szi dahi bu babda her biriniz ihtimam ve dikkat ve mübaşir muma ileyhın emr-i me'murunda ve i'ânet ve te'yid ve iderek kazalarda baki kalan mukayese-i zehayirin tamamen birkaç gün zarfında iskelelere nakline ve Asitane-i sa'adetime sevk ve tesyirine sarf-ı gayret ve hilafından bigayet tehaşi ve mücanebet idesiz hasılı bir hususda ehem-i meham-ı saltanat-ı seniyyem olmak hasebiyle bu babda iğmaz ve tekasülünüz tahrir olunmak lazım gelür ise kusur zahir olanların ve 'illetleri mesmu' almayub hal' ve şanlarına 'ikab almaya giriftar olacakları iştibahdan ana göre 'amel ve hareket ve serimü hilafından bigayet tehaşi ve mücanebet olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdumki vüsûl buldukda bu babda vech-i meşruf üzere şerefyafte-i südür olan ferman-ı vacibü'l-ittiba' ve lazımlü'l-imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olub hilafından ziyade tehaşi ve münacebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriren fi evasıf recebü'l-ferd sene 1168 Kostantiniyye

Sayfa No:136 Belge No: 257

Mehafirü'l-kuzzât ve'k-hükkam ma'denü'l-fezâ'il vel kelam Asitane-i Sa'adetimden Rumili'nin orta kolunda vaki' ağnam bulunan mahallerin kuzzât ve nüvvabı zide fazlihim ve mefahir-ül-emasil ve'l-akran kethüda yerleri yeniçeriserdurları vesa'ir bi'l-cümle zabitan ve a'yan-ı vilayet zide kadruhum tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki bu sene-i mübarekede güzeran iden şiddetli şita ve kesret-i berk ve serma takribi ile ecnas-ı ağnama kemal-i za'af ve hazal-ı 'arız olub şıraya giden cellab taifesine işтира eyledikleri ağnamın bu tarafa nakline çendana ihtimam eyleyüb mer'alara salıverüb ve sürm ve ra'i itdirmeleriyle bu halde Asitane-i Sa'adetimde mukim 'ibadullahın killet zaruret ve müzayakalarına badi olub ve te'ala nüzûl-ı kesret emtar-ı rahmet medardan ağnamdam 'ibaert olan ve otlak makulesinde ve bereket olduğu dahi bu tarafa gelenler haber virüb celeb ta'ifesinin ağnamı hilal tarafeynde ra'i itdirderek bu tarafa sevk olduğu surette Asitane'ye gelinceye dek hûzali za'il ve ağnama fert ve şehm hasıl olacağı dahi mülahazadan ba'id olduğuna binaen ber-cevh-i muharrir havea-i hükûmetinizde cellab ta'ife ve kendüleri bai'-i ra'iyet iden ashab-ı ağnamın mer'alarda olan koyunları mesk itdirmeyüb bu tarafa güne evvel sevk ve irsal eylemelerine kendünüz bi'n-nefs ihtimam ve ve ashabına re'aytine tenbih-i akid eylemeniz fermanım olmağın mahsusen işbu emr-i şerifim isdar ve ile irsal olunmuşdur te'ala yoların yemin ve yesarında vaki' mer'alar kesret-i kiyah ile mala mal idüğü mu'ayyer olmağla cellab

ta'fesinin ve bi'n-nefs kendüleri bai'ye me'luf olan ağnam ashabının kazalarının dahilinde bahane-i ba'dehu ile çeragahda bulunan ağnamı kat'en tevekküf itdirmeyüb heman bu taraflara sevk ve tahrik ve cellab ve ashabı mevcude ise kendilere ve eğer mevcud değiller ise çobanlarına gerek kazalarda ve gerek hilaf-ı tarikda bila mucib-i mesk ve tevekküf eylememek üzere gereği gibi tenbih-i akid olunarak kaza bekaza birbirinize isal ve bu tarafa bir gün evvel ve bir sa'at mukaddem irişdirmeğe ziyade ihtimam ve sa'i mala kelam olunub ihmal ve tekasül ve iğmaz ve tesahül misillü kusur ve rehavetden ziyade hazer ve mücanebet olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuştur buyurdumki vüsül buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafte-i südür olan ferman-ı vacibü'l-itiba' ve lazımlü'l-imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla'amil olub hilafından bigayet-i ihtiraz ve ictinab eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriren fi evahir şehr-i Recebül'l-ferd sene 1168

Sayfa No:137 Belge No: 258

Mucubince sadr-ı 'ali mektubudur Şeraî' şî'ar Asitane-i Sa'adetden Rumili'nin Edirne kolunda vaki' ağnam bulunan mahallerin kuzzât ve nüvvabı efendiler zide fazlıhim mefahirü'l-emacid ve'l-akran kefhuda yerleri ve yeniçeri serdarları vesair bi'l-cümle zabıtan ve a'yan-ı vilayet zide kadruhum ba'de's-salam inha olurki cellab ta'fesinin kendüleri bai'ye me'luf olan ağnam ashabının kazalarının dahilinde çeragahda bulunan ağnamlarını kat'en tevekküf itdirmeyüb heman bu tarafa sevk ve tahrik ve cellab ve ashab-ı mevcude ise kendilere ve değiller ise çobanlarına gerek kazanızda ve gerek hilal-i tarıkda bila mucib mesk eylemeniz üzere gereği gibi tenbih olunarak kaza bekaza ağnama birbirinize isal ve birgün evvel bu tarafa irişdirmeğe ziyade ihtimam eylemeniz babında sadır olan ferman-ı 'alışan mucubince mektub-ı tahrir ve tatarlarımızdan hüsn ile irsal ile irsal olunmuştur inşaallah-ü te'ala vüsülünde mucib-i emr-i 'ali 'amel ve hareket ve husus-ı mezbura bigayet-i ihtimam ve berket ve dikkat eyleyesiz ve's-salam 'ali

Sayfa No:137 Belge No: 259

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin râfi-i i'lami's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kasıdı zidet fezzâ'ilihi ve iftiharü'l-emacid ve'-ekarim cami'ü'l-hamid ve'l-mekarim wl-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'd-daim Dergâh-ı Mu'allam

kapucıbaşılığı payesiyle Edirne bostanbaşısı olan dame mecidihu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki nezaret-i sadr-ı 'azimde asude olan evkafdan merhum ve meğfurla Sultan Süleyman Han taba şerah evkafı mukata'alarından Kızılağaç Kazası'na tabi' nam karye ahalisi sudde-i sa'adetime 'arzuhal idüb bunların karyelerinde sakin sultan cengiziyeden islam sultan oğluna virecekleri ve üzerlerine şer'en bir nesne sabit olmayub zulm ve te'addi olunmaları icab etmez iken sultan muma ileyh hilaf şer'-i şerif ve bigayr-ı hak bunları evlad ve 'ıyalleriyle esir misüllü cebren ve kahren ve meccanen ve tereklerin kaldırdub ve harman itdirüb ve değirmeni bendine götürdüb ve bağların kazdırub ve anbarlarına terekesini dldurdub ve kendü ekinini tarladan kaldırtmadıkça bunların mahsullerin kaldırmayub ve bunlardan ve aher mahelden ödüne diyü aldığı terekede 'arabalarıyla nakl itdirüb vesa'ir bunun emsali hizmetinde istihdam ve zulm ve te'addisinin nihayeti olmayubparekende ve perişan olmalarına ba'is olduğun bildirüb hilaf-ı şer'-i şerif vech-i meşruh üzere olan zulm ve te'addisin men' ve def' olunmak babında emr-i şerifim rica eyledikleri eelden sultan muma ileyhın hilaf-ı şer'işerif bu makule te'aadisi men' ve def' ve fima-ba'd kendü halinde 'arzlarıyla mukayyid olmak üzere tenbih ve mütenebbih olmaz ise 'arz olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdumki vüsûl buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi sizki Mevlâna ve bostancıbaşı muma ileyhımasız sultan muma ileyhın hilaf-ı şer'-i şerif

Sayfa No:138 Belge No: 260

bu makule te'addisi men' ve def' ve fîmâ-ba'd kendü halinde 'arziyla mukayyid olmak üzere tenbih ve mütenebbih olmaz ise Asitane-i Sa'adetime 'arz ve i'lâm eyleyüb emr-i şerifimin mazmun münifiyle 'amil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriren fi eva'il-i Şa'banü'l-muazzam sene seman ve sittin ve ma'in ve elf

Sayfa No: 138 Belge No:261

Akzâ kuzzâttü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muhavvidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn rafi'-i i'lami's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulümü'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kadısı zidet fezâ'ilihi ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ül-hamid ve'l-mekarim bostancıbaşısı dame mecidihü ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran yeniçeri sabıtışide kadruhu tevki'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki önüclerinin ve bila maslahat kimesnelerin taşradan Asitane-i 'aliyyeme gelmek

iradesinde olanların bu tarafa mürûr ve 'ubûrlarına bir tarikla ruhsat virilmemek için 'ale'd-devam evamir-i 'aliyyemle tenbih-i akid olunmakta iken 'adem-i tekayyüd ve ihtimamdan naşi hilalde nice başboş kimesnelerin Asitane-i Sa'adetime gelüb serseri gest ve gûzar ve emr-i ma'aşda 'ibadullaha ba'is oldukları bedidar olub böyle emr-i ehemde zuhura gelen rehavet ve kusura binaen haklarından gelinmek lazım iken fimâ-ba'd müteyakkızane hareket ile tenkîd-i emr-i şerifeme müsara'at şartıyla kusurunuzdan iğmaz olunub sirri ikaz ve te'kiden ve ihtimamen işbu emr-i şerifim dahi isdar ve ile irsal olunmuşdur imdi vusûlünde sizkimuma ileyhimsiz hükûmetinizde olan memerr ve ma'berleri gereği gibi zabt ve muhafazaya sa'i ve dikkat ve ber-vech-i muharrir Asitene-i Sa'adetime gelmek iradesinde olan ötücü ve bila maslahat kimesneleri bu tarafa salıvirmemek üzere tenbihi lazım gelenlere muhkem tenbih ve tekid yerle erbab-ı mesalihden gelmek murad idenlerden bir veya iki neferden ziyadesinin mürûrlarına vechen mine'l-vücûh izin ve ruhsat virilmeyüb almakulelerin 'ali 'akabihim vilayetlerine sarf ve irca'larına bezl-i cehd ve miknet ve bu babada tab'iyet ile seriü iğmaz ve rehavetden ziyade hazer ve münacebet eyleyesiz husus-i merkûm için layenkati' tenbihat-ı akide vüdûd itmede iken celb-i mal sevdasıyla bundan sonra dahi mikdar-ı zerre kusur ve rehavetinüz ma'lûm olmak lazım gelür ise her kim olur ise olsun gadr ve 'illetiniz kabul olmayub 'ukubat-ı şedideye giriftar olacağımız iştibahdır ona göre mezid-i basiret üzere hareket ve selamet haliniz lazım ise ferman-ı 'alışanımın infazına mübaredet eyleyüb ve lakin bu bahane ile mürûr ve 'ubûr iden ulaklara ve devlet-i 'aliyyem hademesine ve sahih-i erbab-ı mesalihden olanlara ve emti'a ve eşya getüren tüccar ta'ifesine ta'arruz olunmaktan ve serimü hilafından gayetü'l-gayete hazer ve mücanebet olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdumki vüsûl buldukda bu babda vech-i meşruf üzere şerefyafte-i sūdûr olan ferman-ı vacibü'l-ittiba' ve lazimü'l-imtisalimin mazmun münif ita'at makrunuyla 'amil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılāsız tahriren fi evasıt-ı Şa'banü'l-mu'azzam sene seman ve sittin ve ma'in ve elf

Sayfa No: 139 Belge No:262

Paşa Sancağı'nda Kızılağaç Nahiyesi'nde arablar man-ı diğer Havace Ömer nam karye ve gayrıda beş bin yüz akçe tımara mutasarrıf olan Yunus yedinde olan beratı virüb tumarından hüsn-ü rızasıyla idüb ol-vechile olmağla orta boylu ela gözlü açık koşlu râfi'-i tevki'-i refi'-i's-şan-ı hakani 'amire sancağında sakin olub olay beğisi bayrağı

altında sefere esmek şartıyla tevcih olunmak için sene site ve sittin ve ma'in ve elf Ramazan'ının yirmi ikinci günü tarihiyle hükm-i şerifim hükm-i şerifim virildikten sonra tezkiresi ihrac olunmak fermanım olmağın zikr olunan beş bin yüz akçe tımar vech-i meşruh üzere merkûm-ı 'amire tevcih olunub virdimki zikr olunur 'Arablar man-ı diğer Havace Ömer Kızılağaç 5800 2600 Ba'de'l-mu'in 1300 akçe 3 Mübaşir nam-ı diğer Şah Melik Salih Kızılağaç 2500 3500 ma'mahsul 16100 11900 5900 4600 2300 50 300 1500 akçe 3 ve buyurdumki ba'del-yevm taht yedinde olub tasarruf kılub şöyleki ve zaif hizmet-ı mebrure-i mevfure ve mesa'i-i meskûre 'aakir-i mansureden ber-mucib-i defter hakanî mer'i ve mü'eddi kile ol-babda hiç ahed mani' olmaya şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timad kılalar Kostantiniyye El-Mahrusa

Sayfa No: 139 Belge No:263

Akzâ kuzzâttü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muhavvidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn rafi'-i i'lami's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmü'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kadısı zidet fezâ'ilihi ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ül-hamid ve'l-mekarim bostancıbaşı dame mecidihü ve kîdnetü'n-nüvvabü'l-müteşerri'yn Cerban Kazası'nda naibi's-şer' olan Mevlâna zide 'ilmihu tevki'-irefi'-i hümâyûn vasl ma'lum olaki Cebran Kazası'nda a'yanlık iddi'asında olan 'Akıllı oğulları demekle ma'ruf El-hac Ahmed ve karındaşı El-hac Hüseyin nam kimesneler mahallinde husamalarıyla râfi'a ve bin yüz altmış senesinden beerü zimmetlerinde olan hukuk-ı 'ibad-ı istirdad olunduktan sonra ve bad-ı ahire nefi ve leri için Çerman Sancağı'nın ve Çerman naibine hitaben sadır olan emr-i şerifim Dergâh-ı Mu'allâm gediklülerinden ve ocak tarafından ta'yin olunan Ömer Çavuş zide kadruhuma mübaşeretleriyle ol-tarafa vüsûl ve şer'e da'vet olundukları hüvallerine tabi' Cerban Na'ibi Mahmud ve Kaziye-i Cerbandan şeyh oğlu vesa'ir eşhas ile mahkemeyegelüb fesad müstelzim harekatacesaret ve emr-i şerifim infazın kabil olmamağla sizki Edirne Kadısı ve bostancıbaşı muma ileyhimasız huzurunuzda terafü' şer' ve ihkak-ı hak olunmak üzere emr-i şerifim sūdûru ricasına bi'l-iltimas Uzunca abad Hasköy Na'ibi Ahmed zide 'ilmihü 'arz eylediği ecluden vech-i meşruh üzere 'amel olunmak fermanım olmağın imdi senki bostancıbaşı muma ileyhısın mezburatu ma'rifetin ve mukaddema ta'yin olunan mübaşiran muma ileyhima ma'rifetleriyle ahz ve Edirne'ye ihzar ve Edirne Kadısı Mevlâna-yı muma ileyhın huzurunda mürafa'a ve zimmetlerinde şer'le sabit olan hukuk-ı 'ibad ashabına istirdad ve ihkak olunduktan

sonra mukaddema sadır olan emr-i şerifim mentukunca mezburan diyar-ı ahire nefive icla olunub ve senki Cerban na'ibi muma ileyhsin mezburanın ıslahatları için tekrar emr-i şerifim olmadıkça Cerban Kazası'nda ikâmetlerine ruhsat göstermemek babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdum ki vüsül buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafte-i sūdūr olan ferman-ı vacibü'l-ittiba' ve lazımu'l-imitsal min mazmun ita'at makrunuyla 'amil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılâsız tahriren fi evasıt-ı şehr-i Şa'banü'l-mu'azzam sene seman ve sittin ve ma'in ve elf Kostantiniyye El-Mahrusa

Sayfa No:140 Belge No:264

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'demü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i il'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kasıdı zidet fezâ'ilihi ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ül-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'd-da'im Dergâh-ı Mu'allâm kapucıbaşılık payesiyle Edirne bostancıbaşısı dame mecidihu tevki'i refi'-i hümâyûn vasl ma'lum olaki senki Mevlâna-yı muma ileyhsin bu def'a der-aliyyeme varid olan 'arzında Edirne havalisinden Tekfur Dağı'na sevk olunan zehayir iskele-i merkûmeye vüsûlunda ta'ifesi yekdil ve yekcihet olub noksan baba ile iştiraiçün zahiremiz çok ve Asitane'de bahası diyu nakl olunan zehayire 'adem-i rağbet ve fukaray-ı ra'iyeti onar on beşer gün mesk itdirmekle ashab-ı zehayire cevr ve eziyet ve bahalarını müteyakkızdan ma'ada keyllerini tevsi' e on keyl zahire sekiz keyl getürüb teksir ve te'addi olundukları iskele-i mezbureye zehayir nakl isenler Edirne'de meclis-i şer'e varub ihbar ve istirham eyledikleri tahrir olunmuş ta'ifesi bu misillü hareket-ı reddiyeden men' ile narh-ı rayicinden ziyade ve noksan taleb ve tekalif-i zahire ashabı iki günden ziyade mesk ve tevkif olunmamak ve keylleri tashih ve tamam ölçek ile bai' ve şira ve akaeleri min gayr-ı cefa kendülere teslim ve eda olumak için mü'ekkiden Tekfur Dağı ha'ibine ve zahire mübaşiri Veli haseki zide mecidihuya emr-i şerifimle tenbih olunmağla il'lâmen sende dahi işbu emr-i şerifim şeref sūdūr olub ile irsal olunmuşdur imdi keyfiyet-i ma'lumunuz oldukda sevk-i zehayire kema-fi's-sabık ihtimam ve dikkat ve anbar ve mahzenleride bulunan zehayiri bir ferde iddihar ve ihtikar itdirmeyüb maübaşirler ta'yini ile kazalarda bulunan zehayiri anbaralarından ihrac ve iskele-i mezbureye peyder pey sevk ve tesyir eylemeye bi'i-ittifak sa'i ve dikkat ve hizmet-ı meşkure ibrazına ve mukadderat eyleyüb serimü rehavet ve taksirden

hazer ve mübada'at olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdumki vüsül buldukda bu babda vech-i meşruf üzere şerefyafte-i südür olan ferman-ı vacibü'l-ittiba' ve lazımu'l-imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olub hilafından bigayet tevki' ve münacebet eylesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılsız tahriren fi evahir Şa'banü'l-mu'azzam sene 1168 Kostantiniyye El-Mahrusa

Sayfa No:140 Belge No:265

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'demü'l-fazl ve'l-yakîn râfi-i ilâmi'ş-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kasıdı zidet fezâ'ilihî ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ül-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'd-da'im hâlâ divan-ı hümâyûnumda çavuşbaşı olan El-hac Abdullatif dame mecidihu tevki'-i refi'i hümây'un vasl ma'lûm olaki mitrepolidler mansıblarına varub kendüleri zabıt itmek üzere mukaddema ferman-ı hümâyûn ile nizam virilmiş iken Edirne ve Midillü ve Erkli metreplidleri bu hilalde Asitane-i Sa'adetimde olub mugayer nizam mansıblarına gitmedikleri ihbar olunduğuna bina'en senki çavuşbaşı muma ileyhsin .edşme metreplidi bulunduğu mahalde çavuş mğbaşeretiyle ahz ve kendüsü zabıt itmek üzere mansıbına irsal olunmak femanım olmağın imdi mesfur bulunduğu mahalde ahz ve çavuş mübaşeretiyle metreplid nasb olunduğu Edirne'ye patrik ma'rifetiyle irsal ve tesyire mübaderet ve senki Mevlânâ-yı muma ileyhsin vüsülünde mesruf mitrepolid lakin kendüsü zabıt idüb bila emr-i şerif Edirne'den bir hatve haric mahalle aslıvirilmekten mücanebet ve vüsül ve ikametini der-sa'adetime ilâm ve işaret eylemek babında ferman-ı alışanım sadır olmuşdur buyurdumki divan-ı hümâyûm çavuşlarından mübaşir ta'yin olunan kıdevti'l-emasil ve'l-akran Mehmed Çavuş zide kadruhu vüsül buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafte-i südür olan ferman-ı vacibü'l-imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriren fi eva'ili şehri Ramazan sene 1168

Sayfa No:141 Belge No:266

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'demü'l-fazl ve'l-yakîn râfi-i ilâmi'ş-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kasıdı zidet fezâ'ilihî ve iftiharü'l-emacid ve'l-

ekarim cami'ül-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'd-da'im bi'l-fi'il Edirne bostancıbaşısı dema mecidihu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lum olaki nefsi Edirne'nin tamga-yıkırbas rüsûmu yüz altmış dört senesinde senevi yüz guruş mal ile müzecciden maktu' kayd ve sadr mütevefi Mehmed Paşa'nın hazine darı Mustafa zide meciduhuya malikâne tevcih olunub ba'dehu resm-i mezkûr Mehmed olub 'ibadullaha gadrı mucib olmağla ref' ve amcası ricasıyla Edirne Kadısı zidet fezâ'ilihinin virdiği 'arzı Asitane-i Sa'adetime getüren kirbas esnafından bir kaç nefer kimesneler ile malikâne mutasarrıfı merkûm Mustafa'nın beynerine muslihun tevessüt idüb altmış altı senesi Muharremi guresinden beher sene üçer yüz guruş esnaf-ı mezbura iltizam olunmak üzere bi't-terahi tarafeynin birbirlerine verdikeri memhur temessükleri baş muhasebeye kayd ve hıfz olunduğu mukayyid olub Edirne'nin astarcı ta'ifesi meblağ-ı mezkur külliye üzerlerinden ref' olunması bundan akdemce 'arzualler ile iltimas eylediklerine bina'en mukata'a-i mezbur mukata'a-imuhdeseden olmağla vech-i münasibi ne gün ise ilâm olunmak babında sadır olan ferman-ı 'alışanıma imtisalen esnaf-ı mezburenin bu tarafda olan kethüdalar Hüseyin ve yiğitbaşları Ahmed getürdülüb istintak olunduklarında resm-i mezkûrun üzerlerinden refi mukabili asl-ı malı olan yüz guruş canib-i miriye gelmemek için beher sene gurre-i Muharrem'de teslim hazine-i 'amirle eylemeğe ta'ahhüd idüb lakin ta'ahhüdlerini icrada hilafları itmemek için kendülerden kefil talep olundukda bu tarafda mu'temed-i 'aliye kefil bulamayacaklarını haber virdiklerine bina'en mahallinde kethüda ve yiğitbaşları ve ihtiyarları birbirlerine kefil itdirilüb hüccet-i şer'iyye itdirilmeğe muhtac olmağla mahallinde esnaf-ı mezburenin kethüda ve yiğitbaşları vesa'ir ihtiyarları meclisi şer'ê ihraz ve meblağ-ı mezbure yüz guruş beher sene gurre-i Muharrem'de kethüdaları ma'rifetiyle esnaf-ı mezbureden cem' ve tahsil hazine-i 'amire olamsına ta'ahhüdları ve birbirlerine kefaletleri hüccet-i şer'iyeye olunub mukata'a mezburenin malikâne ve mukata'ı kayd def' ve terkin ve hüccet-i mezbure mahalline kayd olunmak üzere der-sa'adetime irsal olunmak için emr-i şerifim virilmek babunda iftiharü'l-ümera ve'l-ekabir bi'l-fi'il başdeftardarım Mehmed Behçet dame 'uluvuhu telhis eylemeğin imdi telhis mucibince 'amel olunmak babında ferman-ı 'alışanıma sadır olmuştur buyurdumki hükm-i şerifim vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel idüb dahi mahallinde esnaf-ı mezburenin kethüda ve yiğitbaşlarının vesa'ir ihtiyarlar meclisi şer'e ihzar ve meblağ-ı mezbur yüz guruş beher sene gurre-i Muharrem'de kethüdaları ma'rifetiyle esnaf-ı mezbureden cem' ve tahsil ve teslim hazine-i 'amire olunmasına ta'ahhüdları ve birbirlerine kefaletleri hüccet-i şer'iyeye olunub mukata'a-i mezburenin

malikâne ve mukata'a kaydı def' ve terkin ve hüccet-i mezbur mahalline kayd olunmak üzere der-sa'adetime irsal eyleyesiz ve şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife itimad kılasız tahriren fi el-yevmü'l-'aşer Ramazan sene 1168 Kostantiniyye El-Mahrusa

Sayfa No:142 Belge No:267

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'demül-fazl ve'l-yakîn râfi'-i ilâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kadısı zidet fezâ'ilihi tevki'-i refi'i hümâyûn vasl ma'lûm olaki kaza-i mezbura tabi' mübaşir nihayesinde vaki' Salarlar Yeniköy nam karye ahalileri der-as'adetime 'arzuhal idüb karye-i mezbure 'an asl Kızılağaç Kazası'na tabi' iken 'arabacı Ali Paşa dimekle ma'ruf bir çiftlikden 'ibaret ve re'ayası perişan olduğundan üzerlerine mukayyid iken 'adedi 'avarız umur-ı şer'iyeleri mukaddeme yüz üç senesinde Edirne Kazası'na nakl ve ilhak olunub celebkeşan koyunları dahi tarih-i merkûmede emr-i 'alışanımla ref' olunmağla üzerlerine edası lazım gelen hane-i 'avarzları Edirne Kazası ahalileriyle ma'en emr ve defter mucibince edası kusurları olmayub celebkeşan koyun talebiyle rencide olunmaları iktiza itmez iken bir iki seneden berü celebkeşan ağa-yı tahsildar-ı olanlar koyun bedeli talebiyle rencide olunmalarıyla hilaf-ı şer'i şerif ve mugayer emr ve defter cebelkeşan ağnamı mutalebesiyle olan rencide ve te'addileri men' ve def' itdirilmek için emr-i şerifim virilmiş iken istid'a-yı 'inâyet eyledikleri eelden hazine-i 'amiremde mahfuz olan mevkûfat defterlerine nazar olundukda mühimmiye-i Edirne Kazası'na tabi' Manastır Nahiyesi'nde vaki' Sararlı Yeniköy Karyesi'nin iki 'aded 'avırız bedel kürekci hanesi olduğu mestur ve mukayyid olmağın ve karye-i mezburun mukayyid olan iki 'aded ve hane-i 'avarızıyla umur-ı şer'iyesi yenice Kızılağaç Kazası'nda ifaraz ve bin yüz üç senesinde Edirne Kazası'nda nakl ve ilhak olduğu ve Paşa Sancağı'nda vaki' yenice Kızılağaç Kazası'na tabi' yeni nam-ı diğer Salarlı Karyesi'nin mukaddema yirmi beşer re's celebkeşan koyunu olub bin yüz üç senesinde vaki' olunmağla lain kaza-i mezbur ahalileri içinizde yürek vardır diyu bunlardan celebkeşan ağnamı taleb itmeleriyle karye-i mezburede fatihan re'ayası olduğu halde hisselerine düşen ağnam bedellerin eda itdirilüb ve evlad-ı fatihan olmasığı suretde rencide itdirilmemek üzere bin yüz yirmi üç senesi Rebiülevvelinde emr-i şerifim virildiği koyun mukata'ası kaleminden dahi der-kenar olunmağla yüz

yirmi üç tarihinde verilen emr-i şerif mucibince 'amel olunmak emr olunub dahikarye-i mezburda fatihan re'ayası olduğu halde hisselerinsen düşen ağnam bedellerin eda itdirilüb ve evlad-ı fatihan olmadığı suretde rencide itdirilmemek üzere bin yüz yirmi üç senesinde emr-i şerifim virildiği hazine-i 'amirem defterlerinde mukayyid olmağla mukaddema ve hâlâ sadır olan işbu emr-i 'alışanımın mazmun münüfü böyle 'amil olub hilafına rıza ve cevaz göstermeyesin diyu bin yüz altmış dört senesi Receb-i şerifinin beşinci günü Hüdâvendigâr-ı sabık karındaşım merhum ve meğfurla Sultan Mahmud Han taba şerah zamanında emr-i şerif virişmeğe bin yüz altmış sekiz senesi Safer yirmi sekizinci günü taht-ı 'alibaht-ı Osmanî üzere cülûs-ı hümâyûn meymenet makrumun vaki' olduğundan ol emr-i şerifi der-sa'adetime getirüb tecdidin rica itmeğin imdi tecdid olunmak fermanım olmuşdur buyurdumki hükm-i şerifim vardıkda bu babda mukaddema virilen ve hâlâ sadır olan işbu emr-i şerif-i 'alışanımın mazmun münifi bedele 'amil olub hilafına rıza ve cevaz göstermeyesün şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılasın tahriren fi el-yevmü's-sani 'aşer Receb sene seman ve sittin ve ma'in ve elf Kostantiniyye

Sayfa No:143 Belge No:268

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'demü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i ilâmi'ş-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in İstanbulve Edirne Kadıları zidet fezâ'ilihim ve kıdveti'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-kelam Tekfur Dağı ve Kırkkilise kadıları zide fazlıhima tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lum olaki işbu bin yüz altmış sekiz senesi Safer'inin sekizinci günü taht-ı 'ali baht-ı Osmani üzere cülûs hümâyûn meymenet-i makrunum vaki' olmağla tecdid-i evamir olunmal fermanım olmağın bina'en bundan akdem mekaribaşı emasil ve'l-hümâyûnuma 'arzuhal idüb Edirne ve Kırkkilise ve Tekfur Dağı hanlarına umur-ı mühimme ile mürûr ve 'ubur iden ulakların vesa'ir bedelci ta'ifesinin iktiza iden bargirleri ma'rifetiyle tedarik ve ta'ife-i mezburun İstanbul'da vaki' olan umur-ı hususları mekaribaşı olanlar ma'rifetiyle re'yüt olunagelüb asude-i hal üzereler iken aherden ba'zı kimesneler nizam-ı kadimlerine mugayer müdahale ve gadr-ı te'addi eylediklerinden umur-ı mühimmenin ta'tiline ba'is ve badi olduklarından gayrı Kırkkilise'de ba'zı kadılar ve Rumili canibinden gelen ta'ifeleri ile 'ibadullahın emval ve eşya ve nükûdların şeref ve telef ve izahat itmeleriyle ol-makuleler men' ve ta'ife-i mezkûrdan etrafa perakende olanlar hayn-ı iktizada mevcud bulunmak üzere bi'l-cümle

mekaribaşı ile ma'en Karagümrük'de kebir handa sakın olub aher mahallerde ve hanlarda sakın olmayub ve malla ve kuzzât ve cizyedar voyvodalar ve mühimme ile amed-i şud iden ulaklara iktiza iden kiracıları ma'rifetiyle nevbet ile tutub tavukcu ve ta'ifesi mekaribaşının ma'lumu olmak kiraya gitmeyüb ve kabahatları eyledikde ma'rifetiyle rü'yet olunmak için emr-i şerif virilmek babında istid'a-yı 'inayet eylediği ecluden hazine-i 'amiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda ta'ife-i mezburun nizam-ı kadimlerine mugayer aherden dahl olunmak icab itmeyüb baki olan umur ve hususlar mekaribaşı ma'rifetiyle görülüb ve asude-i hal üzereler iken ba'zı kimesneler nizam-ı kadimlerine mugayer müdahale ve gadr ve te'addi ve umur-ı mühimmenin ta'tiline ba'is ve badi olduğundan Kırkkilise'de olan kaptan ta'ifesi kiracılık idüb baltacı oğlu ve Murad oğlu cem'iyet sahibi olmalarıyla kiracılıktan men' ve def' ve kadimden berü kiracı olanlardan Kerim oğlu El-hac ve Karagümrük'de sakın oldukları kebir handa her kim mekaribaşı olur ise icaresin mah bemah virüb aherden kimesne sakın olmayub ve mekari ta'ifesi etrafa perakende olduklarından naşi hayn-ı iktizada mevcut bulunmayub Tekfur Dağı ve Kırkkilise ve Edirne vesa'ir kiracıları bi'l-cümle mekaribaşı ile ma'en han-ı mezburda sakın olub aher mahallerde ve hanlarda sakın olmayub ve malla ve kuzzât ve cizyedar ve voyvodalar ve kuyucubaşı ve gayrılara kiracı lazım oldukda kiracıbaşı ma'rifetiyle herkes nevbet ile tutub tavukcu ta'ifesimekaribaşının ma'lûmu olmaksızın kiraya gitmeyüb ve kabahatları zuhur eyledikde mekari başı ma'rifetyle görülüb aherden ta'arruz olmamak üzere bin yüz altmış yedi senesi Rebiülevvel'inde emr-i şerif virildiği der-kenar olunmakla der-kenarı mucibince 'amel olunmak babında bin yüz altmış sekiz senesi Muharrem'inin dördüncü günü hüdâvendigâr-ı sabık merhum ve meğfurla Sultan mahmud Han taba şerah zamanında virilen emr-i şerifi der-sa'adetime getirüb tecdidden rica eylemeğin imdi hilafına ferman tecdid olunmak fermanım olmuşdur buyurdumki hükm-i şerifimle vardıkda mukaddema varid ve hâlâ sadır olan işbu emr-i şerif-i 'alışanımın mazmun münifyle 'amil olub hilafına kat'en rıza ve cevaz göstermeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız fi el-yevmüt-tasi' ve'l-ışrin min Rebiülahir sene 1168 Kostantiniyye El-Mahrusa

Sayfa No:144 Belge No:269

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'demül-fazl ve'l-yakîn râfi-i ilâmiş-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i

'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kasıdı zidet fezâ'ilihi ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ül-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'd-da'im bi'l-fi'il Edirne bostancıbaşısı dema mecidihu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lum olaki darbhane-i 'amirem ifrazcılarını mukaddeme der-sa'adetime 'arzuhal idüb İstanbul ifraz maktu' tevabi'nden Edirne'de maktu'u 'uhdelerin olub ancak mukaddema Edirne'de olan kârhaneleri muhakkak ve yedlerinden olan emr-i şerifim dahi muhakkak olmağla mezbure müceddiden bilüb bazı kimesneler yerimizde ferman yoktur diyu aher mahalde idub mukata'anın kesrine badi olmalarıyla müceddiden emr-i şerifim virilmesi istid'a eylediklerinde İstanbul ifraz-ı tizab zenberek maktu'u tevabi'nden Edirne'nin ifraz-ı tizab ve mal maktu'u senevi iki bin üçyüz altı buçuk guruş mal ile ifrazcıyan 'uhdelerinde olduğu der-kenar olundukda der-kenarı mucibince bin yüz elli dokuz senesi Rebiülevveli'nin on altıncı günü tarihiyle Hüdevândigar-ı sabık merhum ve meğfurla Sultan Mahmud Han taba şerah zamanında emr-i şerifim vardıkda bu babda vech-i mesruh üzere mukaddeme ve hâlâ virilen emr-i 'alışanıma mugayer kimesneye vaz' ve hareket itdirmeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife itimad kılâsız fi el-yevmül-hamis Cemaziyel ahir sene 1168 Kostantiniyye El-Mahrusa

Sayfa No:144 Belge No:270

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'demül-fazl ve'l-yakîn râfi'-i ilâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kasıdı zidet fezâ'ilihi ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ül-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'd-da'im divan-ı hümâyûnumda çavuşbaşı olan Abdurrahman ve Edirne Bosatancıbaşısı El-hac Hüseyin dame mecidihu tevki'i ref-i hümâyûn vasl ma'lum olaki sabıka-i saray-ı 'atik-i ma'mure bazarbaşı olan El-hac İdris nam kimesnenin Edirne'ye nefi ve iclası ferman-ı hümâyûnum şevket makrunum şerefsüdûr olmağın imdi senki çavuş-ı muma ileyhsin mezbure bu sa'at ahz divan-ı hümâyûn çavuşlarından kıdvetü'l-emasil ve'l-akran El-hac Mahmud Çavuş zide kadruhu mübaşeretiyile Edirne'ye nefi ve icla ve sizki mevlâna ve bostancıbaşı muma ileyhsiz vüsûlünde merkumu minkaben Edirne'de ikâmet itdirüb bir hatve haric mahlle harekete ruhsat ve cevaz göstermekden hazer ve mücanebet ve vüsûlünü çavuş muma babında ferman-ı 'alışanıma sadır olmuşdur buyurdumki vüsûl buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafte-i südür olan ferman-ı vacibü'l-ittiba' ve lazmü'l-imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olub hilafından bigayet hazer ve

mübada'at eylesiz ve şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriren fi evahir-i Şevval sene 1168 Kostantiniyye El-Mahrusa

Sayfa No:144 Belge No:271

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'demü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i ilâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kasıdı tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki taht-ı 'ali naht-ı Osmanî üzere işbu bin yüz altmış sekiz senesi Safer yirmi sekizinci günü cülûs-ı hümâyûn meymenet-i makrun ve ref' olub tecdid-i beravat-ı ferağ olub bundan akdem İbrahim zide kadruhu ve divan-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb Kavak ve tevabi'i mukata'ası uhdesinde olub v eKavak mukata'asında hasıl olan olan mahallerde fûrûht olunmağla muhtac ve 'azime Edirne iken dahilinde aherin tuzu fûrûht olunmayub ile girdikde mir için alınmak şurut-ı mahalleden iken nefsi Edirne'de sakin habbaz ve ta'ifesi miri ba'zen baha ile almak için kara ve diyu 'illet ve ısrar itdirdikleri emr ile kadimden berü nefsi şehri Edirne'de miri tuzu fûrûht olunagelen mahzeni fûrûhtuna ideb canib-i miriye ve kesr tertibine badi olmuşdur diyu ol-vechile hilaf-ı şurut kadim olan mümana'atların men' bve def' dahilinde mahalle-i mezburun mevcud müstevfi iken berran tuz fûrûht olunmamak ve mugaye-i kadime setre itdirdikleri miri mahzen kulevvel küşade itdirmek için emr-i şerifim virilmek ricasıyla mukata'a-i mezbure emini 'arzuhal ve

Sayfa No:145 Belge No:272

Mevlâna Mehmed zide 'ilmihu 'arz itmekle mahalle-i mezbure eminlerinin Edirne'de vaki' tuz mahzeninde olan valileri Mehmed nam kimesne mahzenin cem' ve ve tuz çekdimemek ta'ahhüd eylediğine bina'en ve bezurgân ve getürdükleri tuzları satıb satdırılıb men' olundukda sonra eyyam-ı şita hulûl eyledikde mezbur Mehmed ta'ahhüdünden nükûl ve mazenlerde tuz kalmamış ve getürölmek dahi bir dürlü imkan-ı yokdur diyu ve tehir ve mu'tad ba'is olduğu Edirne Kadısı bundan akdem der-sa'adetime 'arz eyledikde eğer mahalle-i mezbure eminleri fimâ-ba'd Mahrusa-i Edine ve nevahisinde sayf ve şilada müstevfi tuz irişdirüb çekdirmezler ise ve hengam-ı şitada bahalarını ise aher almamak ve getürölmemek şartıyla merkûma tuz bazurgân ve renaber an vesa'ir kimesnelerin tuz işтира ve kayıklar ve araba ve duvarlar ile Edirne'ye

ve nevahsini nakl ve fûrûht itmelerine mümana'at olunmamak üzere elli sekiz senesi Cemaziyelevvel'de emr-i şerif virildiği der-kenar olunmağla Edirne'de olan miri tuzu mahzeni bila ferman aher mahallerden tuz alınmamk ve getirülmemek şartıyla vech-i meşruh üzere telhis olundukda telhisi mucibince 'amel olunmak babında hüdevandigâr-ı sabık merhum ve meğfurla karındaşım Sultan Mahmud Han taba şerah zamanında emr-i şerif virilmekle evvel emr-i şerif der-sa'adetime getirüb tecdiden rica etmekle imdi bir def'a dahi hilafına ferman tecdid olunmak fermanım olmuşdur buyurdumki bu babda mukaddema ve hâlâ virilen işbu emr-i şerif-i 'alışanın mazmun münifi u'mil olub hilafına bir dürlü rıza ve cevaz göstermeyesüz şöyle i'timad kılasız tahriren fî el-yevm 'ışrin Rebiülahir sene seman ve sittin ve ma'in ve elf

Sayfa No:145 Belge No:273

Mefahirü'l-kuzzât vel-hükkâm ma'denü'l-fazl vel-kelam Asitane-i Sa'adetimden Niğbolu'ya varmadan Nehr-i Tanu'nın iki tarafı sevalihiyle Akkerman'a varub gelince vaki' olan kazaların kadıları kuzzât ve nüvvabı zidet fazlihim ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran bi'l-cümle zabitan ve a'yanı vilayet zide kadrum tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lum olaki işbu sene-i müberekede zikr olunan kazar ve havalilerinden Asitane-i Sa'adetime zahire sevk ve tesyîrine bu def'a müceddidenmübaşir ta'yin olunan Dergâh-ı Mu'allam kapucıbaşlarından olub sabıka zıpahiler ağası olan iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim Ali dame mecidihunun seri'en ve 'acilen savb-ı memurevüsülü ziyede mühimi müktezi olmağla müceddiden virilen şurut-ı nizam mucibince ahali kaza tarafından muma ileyh ve ittiba'ına kırk re's menzil bargir virilmek fermanım olmağın imidi muma ileyh herhangi nızir taht-ı kazasına vasl olur ise mazmun emr-i şerifim sicil-i mahfuz ba'de'l-kayd kat'en bir mahalla bargire intizaren mekis ve itdirilmeyüb müceddiden virilen şurut-ı nizam mucibince ahali kaza tarafından güzide tüvan olamk üzere kırk re'smenzil bargiri tedarik ve seri'en ve 'acilen sav-bı me'muruna sevk ve tesyir

Sayfa No:146 Belge No:274

ve ol-mikdar bargir virildiğini natık muma ileyhin yedindnen memhur sened ahz ve ücretleri taraf-ı miriden virilmek için sene başında suret-i sicilat ve ma'lum beh senedat der-'aliyyeme irsal olunub 'avk ve te'hirden ve ücret talebinden gayetü'l-gaye ittika ve

ihiraz olunmak babında ferman-ı ‘alışanım sadır olmuşdurbuyurdunki vüsûl buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafte-i sūdūr olan ferman-ıvacibü'l-ittiba’ ve lazı mü'l-ımtisalimin mazmun ita-‘atmakrunuyla’amil olasız şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerife i’timad kılasız tahriren fi eva’il-i şehri Zilkade sene 1168 Kostantiniyye El-Mahrusa

Sayfa No:146 Belge No:275

Mucibince mektub sadra’zamı olduğu bu mahalle şerh virildi Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'demü'l-fazl ve'l-yakîn râfi-i ilâmi'ş-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kasıdı zidet fezâ'ilihi ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ül-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'd-da'im Dergâh-ı Mu'allam kapucıbaşılığı payesiyle Edirne Bostancıbaşısı dame mecidihu ve kıdvat-ü'l-emacid ve'l-a'yan yeniçeri zabıtız ide kadruhu tevki'i-i ref'i hümayûn vasl ma'lûm olaki mermer ve ma'berler gereği gibi muhafaza olunarak önüçlerinin bila maslahat gelmek iradesinde olanların cidden bu tarafa salıvirilmeyüb izleri üzere vilâyetlerine sarf ve i'adeleri hususuna ihtimam ve takayyûd olunmak üzere mûdam-ı evamir-i Ramazan-ı şerif ve 'ayd-ı sa'id tehallül eylemek hasebiyle husus-ı mezburda ihtimam olunub rehavet ve tekasül olumakdan naşi ve hilâlde nice başıboş kimesneler Asitane-i Sa'adetime gelüb serser geşt ve gûzar ve müzaheme-i beyhudeden halî olmadıkları bedidar olmağla böyle emri ehemde rehavet ve kusur eylediğiniz için müstehak aşedd-i 'ukab ve aşen'-i tevbih ve 'itab olmuşsuz der Asitane-i Sa'adetimden önüçleri gelmemek ve bila maslahat serseri gezer kimesneler salıvirilmemek hususları mültezim-i şahanem olub ve ba'del-yevm etrafdan gelenlerden ledi't-tefahhüs önüçleri başıboş kimesneler zuhur ve ahz olundukda geçdikleri mahallin hükkâm ve zabitanı 'afu ve müsamaha olmayub 'aşedd-i ceza ile mecazat olunmak müsemmem ve muhakkak olduğunu i'lam için ikazen ve te'kiden ve ihtimamen işbu emri şerifim isdar ve ile irsal olmuşdur imdi vüsûlünde sizki muma ileyhimsiz hükümetinizde olan mermer ve ma'bedleri bir hoşça sabt ve muhafazaya sa'i ve dikkat ve İstanbul'a gelmek iradesinde olan önüçleri ve bila maslahat kimesneleri Asitane-i Sa'adetime salıvirilmemek üzere tenbihi iktiza idenlere muhkem tenbih ve tekid yerle ancak erbab-ı mesalihden gelenler bir veya iki neferden ziyadesinin mürûrlarına vechen mine'l-vücûh izin ve ruhsat virmeyüb leyl ve Nehar bu emri eheme ihtima-ı tam eyleyesiz bu tarafa gelenler 'ale'd-

devam ahz ve istintak olunub önücü serseri bila maslahat kimesnelerin mürûrlarına ruhsat virildiği takrir ve ma'lûm olmak lazım gelür ise her ne mahalde murûr eylemiş ise ol mahllin ve hükkâm ve zabitanın bila amanin cezaları tertib ile emr-i şerifimin infaz ve icrası maksud ve matlub-ı hümâyûmdur ona göre fikr ve mülâhaza ve selamet hâl lazım ise emr-i şerifimin infaz ve icrasına bi'i-ittifak cidden tam ve sa'i mula kelim idüb serimü rehavet ve taksirden ve iğmaz ve tûvabından gayetü'l-gayete ihtiraz ve ictinab olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdumki vüsûl buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafte-i sūdûr olan ferman-ı vacibü'l-ittiba' ve lazımü'l-imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olub hilafından bigayet-i ihtiraz ve ictinab eylesesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılâsız tahriren fi eva'il-i Şevvali'l-mükerrem sene seman ve sittin ve ma'in ve elf Kostantiniyye El-Mahrusa

Sayfa No:147 Belge No:276

Mucibince mektub sadra'zamı dahi varıd olduğu bu mahalle şerh virildi Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'demü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i ilâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kasıdı zidet fezâ'ilihî ve tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lum olaki İstanbul sakinelerinden Fatma nam hatun Südde-i Sa'adetime 'arzuhal idüb bundan akdem nam zi İstanbul'da bundan bin yüz altmış senesinde bin beşyüz gurus istikraz eyledikde bu taraftan firar eyledikde varub İstanbul'da olub mablağ-ı merkûmu birkaç def'a taleb-i da'va murad eyledikde efkar ve müşahidleri İstanbul'da olub mahallinde bir vechile icrâ-yı hak mümkün olmaduğun ve tarafından zevci Hacı Ebubekir nam kimesneyi vekil eyledügn bildürüb mahallinde şer'le görülüb icrâ-yı hak olunmak babında emr-i şerifim rica itmeğin mahallinde şer'le görülüb ihkak hak olunmaz Asitane'ye ihraz olunmak emrim olmuşdur buyurdumki divan-ı hümâyûnum çavuşlarından mübaşir ta'yin olunan kudretü'l-emasil ve'l-akran Ahmed Çavuş zide kadruhu vüsûl buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi mesfuru çacuş mübaşeretiyle görülüb fasl olunmayan hususların tamam-ı hak üzere mukayyid olub göresin i'lâm olfugu üzere ise bu babda müktezi şerh-i kadimle 'ameel idüb dahi vech-i meşruh üzere mesfurun zımmında olan meblağ-ı merkûmu ba'de's-subût hükm idüb tarafından vekiline tamamen elviresin şöyleki mahallinde erâ-yı hak olunmaz ise Asitane-i Sa'adetime ihraz eyleyüb mazmun emr-i şerifimle 'amil olasin şöyle bilesin

a'lâmet-i şerife i'timad kılâsız tahrîren fî eva'il-i Zilkade sene 1168 Kostantiniyye El-Mahrusa

Sayfa No:147 Belge No:277

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'demü'l-fazl ve'l-yakîn râfî'i il'lâmi'ş-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kasıdı zidet fezâ'ilîhi ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ül-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'd-da'im Edirne Bostancıbaşı dame mecidihu tevki'-i refî'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki Asitane-i Sa'adetimde sakin 'ibadullahın tevsi' ma'aşları için Kırkkilise Kazası Nahiyesi'nden ve Edirne Nahiyesi'nden vaki'Bergus'a semt olan kurasından sene-i sabıka mukayesesine üzere işbu sene-i mubarekede dahi ve tesyirleri tertib olunan kırk dokuz bin keyl hıntanın mukaddema taraf-ı şer'den virilen tevzi' defteri mucibince Kırkkilise Kazası'na isabet idenden ma'ada ise Nahiyesi'ne Edirne kuralarına isabet iden sene-i sabıka mukayese zahiresine işbu sene-i mübarekede dahi ma'rifet-i şer'le kuralarına tevzi' ve mu'accelen ruz-ı Kasım dühül itmezden mukaddem Bergus İskeleye'ne nakl ve irsal olunmak senki bostancıbaşı muma ileyhsin senin 'uhde-i hamiyet havale ve ta'lik olunmuşdur imdi işbu emr-i şerifim Dergâh-u Mu'allam gediklülerinden olub kapıcubeşlik payesi olan Küçük Hüseyin dame mecidihu tarafından vüsülünde bu babda senden kemal-i sadakat ve hamiyet ve hizmet mamul ve melhuz olmakla tarafından mukaddem ve adamkar ta'yin ve ber-vech-i muharrir kırk dokuz bin keyl hıntadan cümle ma'rifetiyle şer'le Edirne kurasıyla Nahiyesi'ne isabet iden mukayese-i zahiresine işbu sene-i mubarekede yerlü yerinden cem' ve tamamen ve kamilen arabalara tehmil ve seri'en ve acilen birkaç gün zarfında Bergus İskeleye'ne nakl ve irsal itdirdüb nahiyeyi mezbure ve Edirne kurasının mukayese zahiresine tamamen Bergus'a vasl olduğunu natık eminden eda-yı tezkiresine alınub der-'aliyyeme göndermeğe ziyade takuyyüd ve ihtimam ve tarafınızdan dahi nezaret ve dikkat olunmaktan hali olmayarak zehayir matlubeyi tevzi' defteri mucibince seri'en iskeleye mezbureye nakl itdirmeğe ve miknet ve hizmetinizin meşruh olmasına terk-i havab ve rahat idüb serimü kusur ve tehavünden ihtiraz ve ictinab olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdumki vüsül buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafte-i südür olan ferman-ı vacibü'l-ittiba va lazımu'l-imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olub hilafından bigayet ihtiraz ve ictinab eyleyesiz ve şöyle bilesiz

'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriren fî evası-ı Şevvali'l-mukarrem sene seman ve sittin ve ma'in ve elf Kostantiniyye El-Mahrusa Mucibince mektub-ı sadr-ı 'ali olduğu bu mahalle şerh virildi

Sayfa No:148 Belge No:278

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'demü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i ilâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kasıdı zidet fezâ'ilihi tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki mesayihî kiramdan subhai's-salikini's-şeyh salihil zide salaha Südde-i Sa'adetime 'arzuhal idüb Edirne Kazası muhafazatından Nahiyesi'nden Musa Beğlü nam karye Mahmud Beğ bin İsfendiyar Beğ Zaviyesi Vakfından olduğu defter-i hakanide ve musarrah olub ve muma ileyh zaviye-i mezburenin berat-ı şerefimle zaviyedarı olmağla karye-i mezbureyi ber-mucib-ı defter-i hakani zaviye-i mezbure vakfî tarafından zabt ve hasıl olan a'şar ve rüsûmu kanun-ı defter mucibince ahz ve kabzı murad eyledikde aherden dahl olunmak icab etmez iken icabından Ahmed Paşa Vakfı mütevelliler ve nam kimesneler taraflarından hilaf-ı defter-i hakani müdahil ve zaviye-i mezbure tarafından zabt-ı mumana'at ve ol-vechile gadr sevdasında olamlarıyla Karye-i Musa Beğlü ber-mucib-idefter-i hakani zaviye-i mezbure vakfî tarafından zabt ve vaki' olan mahsulat ve rüsûmatı kanun-ı defter mucibince ahz ve kabz olundukda Edirne muhafazatından Nahiyesi'ne tabi' yirmi dokuz nefer re'aya ve on yedi çiftlik ile hasıl resm-i çift ve benna ve mücerred ve gendüm yekûn ma' beş bin yedi yüz on altı akçe yazusu olan Musa Beğlü nam Karye mezburede vakş' Mahmud Beğ bin İsfendiyar Beğ Zaviyesi Vakfî'ndan olduğu mestur ve mukayyid olub Ahmed Paşa ve defter-hane-i 'amiremde bulunmadığı zahr-ı 'arzuhalde irsal ve işaret olunub defter-i hakani mucibince 'amel olunmak için bin yüz altmış yedi senesi evahir-i Ramazan-ı Şerifinde karındaşım hüdavendigâr-ı sabık meğfur ve merhum Sultan Mahmud Han taba şerah zamanında emr-i şerif virildiğün bildirüb mucibince tedcdiden rica etmeğın defter-i hakani mucibince 'amel olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki şerifemle vüsül buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi Nahiyesi'ne tabi' salifü'z-zikr Musa Beğlü Karuesi ber-mucib-i defter-i hakanî zaviye-i mezkûre vakfî tarafından zabt ve vaki' olan mahsul ve rusûmu kanun ve defter mucibince ahz kabz itdirilüb defter-i hakanide mahal bulunmayan Ahmed Paşa Vakfı mütevellilerini ve aheri bir vechile dahl ve ta'arruz itdirmeyesiz ve dahl olunub şimdite değın zaviye-i mezbure vakfına 'aid mahsul ve rüsûmunda fuzuli nesnesi alınmış ise ba'des'sübût hükmidüb tamamen

alivirüb min ba'd-ı defter-i hakaniye ve emr-ihümâyûnuna muhalif kimesneye itdirmeyüb husus-ı mezbur için bir daha emr-i şerifimdarımlu eylesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılâsız fi eva'il-i Şevvali'l-mükerrem sene 1168 Kostantiniyye El-Mahrusa

Sayfa No:148 Belge No:279

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'demü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'i il'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kasıdı zidet fezâ'ilihi iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-meliki'd-da'im Edirne Bostancıbaşı dame mecidihu ve kıdveti'l-emacid ve'l-a'yan yeniçeri zabıtı zide mecidihu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lum olaki Asitane-i Sa'adetimde olan 'ibadullahın kesret-i müzameheden ve tedarik-i akvat-ı ruziyyelerinden zahmet çekmelerinden sıyanetleri iradesiyle önüclerinin ve bila maslahat gelmek iradesinde olanların mürûrlarına bir tarikle ruhsat gösterilmeyüb girüye vilayetlerine sarf ve i'adelerine ihtimam ve dikkat tam olunmak üzere emr-i şerifemle tenbih-i akid olunmaktan hali olmaduğuna bina'en bu hususa 'ale'd-devam takayyüd ve dikkat olunmak lazım iken rehavet ve tekasül olunmaktan başı boş kimesneler

Sayfa No:149 Belge No:280

Asitane-i Sa'adetime gelüb serseri geşt ve güzar ve mühazeme-i beyhudedden hali olmadıkları berîdar olmağla eğrçi vilayetlerine sarf ve i'adelerine bu tarafda ihtimam olunmuşdur ancak böyle emr-i ehemmdede rehavet ve tekasül eylediğiniz için müstehak aşedd-i 'ikab ve layık-ı aşen' tevbih ve 'inayet olmuşsuz diyu Asitane-i Sa'adetime önücleri gelmemek ve bila maslahat kimesneler salıvirilmemek hususları mültezim-i şahanem olmağla mermerr ve ma'bedleri gereği gibi zabt ve muhafazalarından ziyade ihtimam ve dikkat olunub önüclerin bila masalahat gelmek iradesinde olanların bu tarafa mürûrlarına iğmaz olunmayub badiret üzere hareket ve men' ve tam dikkat olunmak fermanım olamağın bu def'a dahi te'kid ve ihtimamen işbu emr-i şerifim isdar ve irsal olunmuşdur imdi vüsülünde sizki Mevlâna-yı muma ileyhimsiz tekasül ve rehavetden mücanebet ve size tenbih-i hümâyûnmun olduğı vechile hükûmetinizde olan mermerr ve ma'berleri bir hoşca zabt ve muhafazaya ziyade ihtimam ve İstanbul'a

gelmek iradesinde olan ötücleri ve bila maslahat kimesnelere yol virmemek üzere tenbih ve te'kid zımnında ancak erbab-ı mesalihden gelenler bir veya iki neferden ziyadesinin mürûrlarına vechen mine'l-vücûh izin ve ruhsat virilmeyüb leyl nehar 'ale'd-devam bu emr-i ehemm sarf-ı cehd ve miknet eyleyesiz ötücü ve serserinüz bila maslahat kimesnelerin mürûrlarına ruhsat virilmemek takribi ile bu tarafda bu misüllülerden kimesne ahz olundukda istintak olunub her ne mahalden mürûr eylediğimiz haber virilür ise gadr ve 'illetleri mesmu' olmayub ol-mahallin vali ve hükkam ve zabitanının bila aman haklarından gelinmek ile emr-i şerifimin infaz serimü icrası maksud ve matlub-ı hümâyûnumdur ona göre encamgarî fikr ve mülâhaza ve size selam-t-i hal lazım ise emr-i şerifimin infaz ve icrasına bi'l-ittifak cidd-i tam ve sa'i mala kalem idüb serimü rehavet-i taksîrden ve iğmaz ve tüvandan gayetü'l-gaye ictinab ve ihtiraz olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdumki vüsül buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafte-i südür olan ferman-ı vacibü'l-ittiba' ve lazimü'l-imtisalimin mazmun münif ve ita'at makrunuyla 'amil olub hilafından gayetü'l-gaye ictinab ve ihtiraz eyleyesiz şöyle bilesiz 'alamet-i şerife i'timad kılasız tahriren fi evasat-ı Zilkade sene seman ve sittin ve ma'in ve elf Kostantiniyye El-Mahrusa Mucibince mektub-ı sadr-ı 'ali varid olmuşdur

Sayfa No:149 Belge No:281

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'demü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i il'âmî's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kasıdı zidet fezâ'ilihi tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki Edirne'de sakin bostaniyan-ı hassadan Ali Kethüda dimekle ma'ruf kimesne Südde-i Sa'adetime 'arzuhal idüb bu sülüs malına ahz ve vücûh sarf için kimesneyi vasi ve nazar nasb iymeyüb dahl olunmak icab itmez iken Edirne sakinlerinden Berber Mehmed ve Haşmet nam kimesneler zuhur ve bir sülüs malına ahz için vasi ve nazar olduk zabt iderüz diyu bunun üzerine şer'en bir nesne sabit hilaf-ı şer'i şerif müdahale ve te'addiden hali olmadıklarından bildirüb şer'le görölüb hilaf-ı şer'i şerif ol-vechile gadr ve te'addi ve rencideleri men' ve def' olmak babında emr-i şerifim rica eyledikleri ecluden mahallinde şer'le görölmek emrim olmuşdur buyurdumki vüsül buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi buna ol-vechile dahl olundukda mukaddema bir def'a şer'le görölüb fasl olunmayan hususların tamam-ı hak ve 'adl üzere mukayyid olub göresin i'lam olduğu üzere şer'en bir nesne sabit olmaya

hilaf-ı şer'i şerif ol-vechile müdahele ve te'addi itdirmeyüb men' ve def' eylesesin min bad'-ı şer'-i şerif emr-i hümâyûnuma muhalif kimesneye iş itdirmeyüb yazub 'arz idüb husus-ı mezbur için bir daha emr-i şerifim irsale muhtac olunmalu şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılâsın tahriren fi evasıt-ı şehr-i Rebiülahir sene seman ve sittin ve ma'in ve elf Kostantiniyye El-Mahrusa

Sayfa No:150 Belge No:282

Kıdvetü'l-kuzzât ve'l-hükkam ma'denü'l-fazl ve'l-kelem Mevlâna Hatunili Kadısı zide fazlihi tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lum olaki hazine-i 'amirem defterleri mucibince Edirne Kazası'na tabi' Hatunili Kazası'nın otuz altı ve bir rub' 'avarız ve ol-mikdar bedel-i nezl haneleri olub bin yüz altmış sekiz senesine mahsub olmak üzere 'avarız ve bedel-i nezleri malı cem' ve tahsil olunmak lazım gelmeğin der-'uhde olunub hazine-i 'amiremde mühürlü ve nişanlı mevkufat defteri sureti virilmeğin imdi mucibince cem' ve tahsil itdirilmek fermanım olmuşdur buyurdumki hükm-i şerifimle mübaşir vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel idüb dahi sene-i mezbura mahsub olmak üzere kaza-i mezburun ol-mikdar 'avarız hanelerinin her bir 'avarız hanesinden beşer yüz akçe ve beher bedel-i nezl hanesinden altışar yüz akçe cem ve tahsil ve dahl-i hazine-i 'amirem itdirdüb irsal olunan mühür ve nişanlı mevkufat defteri suretine mugayer kimesne te'allül ve niza' ve 'inad ve muhalefet itdirmeyesin bundan ma'ada mübaşir-i mezburun ma'aşı için her bir 'avarız hanesinden otuz akçe dahi vech-i ma'aş tahsil itdirdüb ve hayn-ı tahsilde 'avarız ve nezl için alınan akçenin her yüz akçesinden bir asedi guruş tahsil itdirdüb ve miri için alınan akçeyi hazine-i 'amireme alındığı vech üzere aldırub bundan ziyade ve noksan alınmaya ve aldırmayasız kesr-i defterden ve naks haneden ve fermanımdan ziyade mutalebesiyle zulm ve te'addiden ihtiraz eylemeyesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılâsız fi 11 Zilkade sene 1167 Kostantiniyye El-Mahrusa

Sayfa No:150 Belge No:283

İşbu 1168 senesine mahsuben ba ferman-ı 'ali Mahrusa-i Edirne Kazası'na mülhak olan Hatunili Kazası'nın otuz altı ve bir rub' hane-i 'avarız ve ol-mikdar bedel-i nezl hanelerinin her bir 'avarız hanesinden beşer yüz her bir nezl hanesinden dahi altışar yüz akçe malları canib-i mir için cem' ve tahsil ve dahl-i hazine-i 'amire itdirilmek üzere

fehrü'ş-şebah Veli Ağa yedi ile ferman-ı 'ali ve suret-i defter-i mevkufat varid olmağın intisaleler kazanın girihtesi mevcuduna ba'de'z-zam tevzi' olundukda gurus yüz yirmi akçe hesabı üzere beher mevcud haneye on beşer buçuk gurus isabet eylediği defteridirki ber-vech-i ati zikr olunur tahriren fi el-yevmü'l-hamisi'l-'aşeri min Zilkadei'ş-şerife sene seman ve sittin ve ma'in ve elf Kaza-i Hatunili

Karye-i hane 6

Karye-i Mekari hane 2

Karye-i rub' 1 hane 7

Karye-i hane 7

Karye-i hane 1

Karye-i Korudere hane 1

Karye-i hane 2

Yekûn rub' 1 hane 28

Yalnız yirmi sekiz ve bir rub'dur

Sayfa No:151 Belge No:284

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'demü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i ilâmi'ş-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kasıdı zidet fezâ'ilihî iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'd-da'im Edirne Bostancıbaşısı dame mecidihu ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran a'yan-ı vilayet ve der-sa'adetimden ta'yin olunan halife halife zide kadruhum tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lum olaki Mahrusa-i Edirne haricinde cereyan iden Nehr-i Meric bu sene-i mübarekede Allah-ü Te'ala vaki' olan şiddet-i şitadan ziyede ba'dehu oldukda tuğyanından ve cereyan iden kebir yüz hiddet-i üzerine olan cısr-i sani dimekle ma'ruf ahaşah cısr bir gece münhadim olmağla Rumili'nin sol kolunun memerrî olduğundan ve kasabat ahalilerinin cısrî mezkûra ihtiyaç küllileri şartıyla cümle ma'rifetiyle keş ve mu'ayene ve lüzûmu olan ecnas-ı kereste ve mesamir ve adavat-ı sa'iresi ve cısrin tavlen ve 'arzen mikdar ve tahrir ve defter olunub ve cümlesine mikdar masraf ile vücuda geleceği gereği gibi tehmin ve

tahkik ile defter-i keşf şerh virilüb memhur ve mahfil defterinin der-sa'adetime irsal fermanım olmağın imdi hassa mi'marlarımdan der-sa'adetinden memur kılınan Yusuf Halife zide kadruhu ile işbu emr-i şerif-i 'alışanım vüsûlüne sizki Mevlâna ve bostancubaşı muma ileyhima ve a'yanı vilayet kat'en te'hîr ve tevekküfe ruhsat ve cevaz göstermeksizin cîsr-i mezkûru balada tahrir olunduğu vechile nezaret ve ma'rifetiniz ve der-sa'adetinden ta'yin olunan mi'mar halife-yi merkûm ma'rifeti ve Edirne'nin mi'maran ve bu makule cîsr binasında ve ta'mirinde maharet ve olan mühendisi ve ma'rifetleriyle kemal-i dikkat ve tahrir üzere keşf ve mu'ayene ve defter idüb memhur ve mahfil keşf defterinin mi'mar hassa-i merkûm ile der-sa'adetime ve irsal ve sizki mevlâna ve bostancubaşı muma ileyhimasız keyfiyet-i hali dahi 'arz ve i'lam idüb ba'dehu ne vechile fermanım olur ise ona göre 'amel ve hareket ve hayn-ı keşf ve mu'ayene defter-i keşf ve ziyade nesne beytû'l-mal eylemeniz babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuştur buyurdumki hükm-i şerifimle vardıkda bu babda vech-i mesrûr üzere şerefyafte-i sūdûr olan işbu emr-i celili'ş-şan vacibü'l-ittiba' ve lazımlu'ltimtisalimin mazmun ita'at makrun ile 'amil olub hilafından hazer eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılâsız tahriren fi el-yarin min Zilkade sene seman ve sittin ve ma'in ve elf Kostantiniyye mucibince sadr-ı 'ali mektubu dahi varıd olmuştur

Sayfa No: 151 Belge No:285

Mefahirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-feza'il ve'l-kelam Küçük Çekmece'den Belgrad'a varınca yol üzerinde vaki' kazaların kadıları ve na'ibleri zide fazlihim ve mefahür'l-emasil ve'l-akran kedhüda yerleri ve yeniçeri serdarları ve a'yan-ı vilayet ve iş erleri zide kadruhu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lum olaki Nemçe Devleti tarafından Asitane-i 'aliyyemde mukim iken devleti tarafına def'a ruhsatyab 'avdet olan nam elçinin Asitane-i Sa'adetinden Belgrad'a varınca mürûr ve nüzûl ideceği menazilde iktiza iden ta'yinat ve 'araba ve bargirlerinin tedariki müktezi olduğuna bina'en sabıkı üzere elçi-i muma ileyh Asitane-i Sa'adetinden Belgrad'a varınca mürûr ve nüzûl ideceği menazilde iktiza eyyam-ı meksiyle yevmiye ta'yinatı ve kadar kifaye 'araba ve bargirleri kaza ahalileri tarafından tedarik ve üzerine mübaşir ta'yin olunan Dergâh-ı Mu'allam gediklülere emekdarlarından sultan kethüdası sabık emacid ve'l-a'yan Mustafa zide mecidihuya teslim itdirilmesi Fermanım olmağın imdi sizki kuzzât ve nüvvab muma ileyhim vesairlerisiz işbu emr-i şerif-i 'alışanımla elçi-i muma ileyh Asitane-i Sa'adetten Belgrad'a varınca herhangiinizin taht-ı kazasına dahil olur ise

iktiza ba'zı menzillerde mesk ider ise baş muhasebeden ihrac ve irsal olunan memhur ve memzi suret-i defterde tahriri olunduğu üzere bargirleri kazalar ahalileri taraflarından tedarik ve mübaşir-i muma ileyhe teslim makbuz olduğunu müş'ir ecnas ve mikdarı ve kaza menzillerinin ism ve şöhreti tasrihiyle yedinden memhur temessük ahz ve ber-vech-i mu'tad icab iden baba ve ücretlerin tekalifinden olunmak için yedlerinizde hıfz eyleyüb elçi-i muma ileyhin ta'yinatı hususunda zaruret ve müzayakasına ba'is olmakdan bigayet tehaşi ve mübaşeret eylemeniz babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuştur buyurdumki hükm-i şerifimle vardıkda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafte-i sgdür olan işbu emr-i celile'sş-san vacibü'l-imtisal ve lazımu'l-ittiba'mın mazmun ita'at makrunuyla 'amil olub hilafıyla vaz' ve hareketden bigayet ihtiraz eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılâsız tahriren fi el-yevm Zilkade sene seman ve sittin ve ma'in ve elf Kostantiniyye El-Mahrusa

Sayfa No: 152 Belge No:286

Ta'yinat elçi-i Devlet-i Nemçe der Asitane-i Sa'adet meks ve ikamet canib-i Devlet-i Nema'e'ye 'avdet-i gerdeden Çekmece sağır Belgrad ta'yinatı min canib-i ahali-i kazaya tedarik ve baha ve ücreti 'an mal-ı tekalif takas ol-vaki'idir sene 1168 telhis ferman-ı 'ali fi 2 Rebiülevvel sene 1168 ve ferman-ı şerif fi 3 cemaziyelevvel sene 1168 ba ferman ahali-i kaza Çekmece sağır Belgrad tedarik ve baha ve ücreti bir tekalif

Nan 20 150 120

Tavuk 'aded 20

Kaz 'aded 5

Ördek 'aded 5

Tavuk 'aded 4

Rugan sade kantar 12

Kantar 45

'Asal kantar 4

Şam' 'asal kantar 4

Şam' rugan kantar 5

Kantar 10

Peynir kantar 10

Yumurta 'aded 60

Şeker kantar 2

Kahve kantar 3

Kantar 10

50

Darcın 25

Kantar 4

Tuz kantar 4

Zeytin kantar 6

Kantar 2

Sarımsak kantar 3

Sabun kantar 2

Soğan kantar 15

Rugan zeytin kantar 4

Sirke kantar 6

Turşu kantar 12

Dehan kantar 2

ganem kantar 5

bakar kantar 50

kantar 5

Mercimek kantar 5

Ham sirke kantar 150

kantar 3

kantar 5

Hatab 10

Kömür kantar 150

Şa'ir keyl 20

Saman kantar 8

Elçi-i muma ileyh bargir kadar kifaye kadar kifaye 15 Rebiülevvel sene 1168

Sayfa No: 153 Belge No:287

Mefahirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-feza'il ve'l-kelem Asitane-i Sa'adetimden Belgrad'a varub gelince vaki olan kazaların kuzzât ve nüvvabı zide fazlihim ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran bi'l-cümle zabitan ve a'yan-ı vilayet zide kadruhum tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lum olaki Asitane-i Sa'adetimde ikamet üzere olub Nemçe vilayetine tarafına me'zun olan Nemçe ilçesine mihmandar ta'yin olunan Dergâh-ı Mu'allam gediklülerinden kıdvet ü'l-emacid ve'l a'yan Mustafa zide meciduhunun savb-ı me'mura vüsûlu ziyade mühim ve müktezi olmağla müceddiden virilen şurut-ı nizam mucibince ahali-i kaza tarafından muma ileyh 14 re's menzil bargiri virilmek fermanım olmağın imdi muma ileyh herhangiinin taht-ı kazasına dahil olur ise mazmun emr-i şerifim sicil-i mahfuz ba'de'l-kayd kat'en bir mahalde bargire intizaren meks ve tevekküf itdirilüb müceddiden virilen şurut-ı nizam mucibince ahali-i kaza tarafından seri-en ve 'acilen savb me'muruna sevk ve tesyir ol-mikdar muma ileyhin yedinden memhur sened ahz ve ücretleri taraf-ı miriden virilmek için sene başında suret-i sicilat ve ma'mul ve senedat der-'aleyime irsal olunub 'avk ve tehirden ve ücret talebinden gayetü'l-gaye ittifak ve ihtiraz olunmak babında ferman-ı 'alışanı sadr olmuşdur buyurdumki vüsül buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafte-i südür olan ferman-ı vacibü'l-ittiba' ve lazımü'l-imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olub hilafından hazer ve mücanebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriren fi evasıt-ı Zilkade sene seman ve sittin ve ma'in ve elf Kostantiniyye El-Mahrusa

Sayfa No: 153 Belge No: 288

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'demü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i il'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kasıdı zidet fezâ'ilihi iftiharü'l-emacid ve'l-

ekarim cami'ü'l-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inayete'l-meliki'd-da'im Edirne Bostancıbaşı dame mecidihu ve kıdvetü'l ve'l-müstahfizeyn Kal'ası Dizdari zide hıfz tevki'-i hümâyûn vasl ma'lum olaki Asitane-i Sa'adetimde mukim İngiltere Elaisi kıdvetü'l-umera bi'l-cümle südde-i Sa'adetime mühürlü 'arzuhal gönderüb hâlâ Mahrusa-i Edirne'de sakin gerde Mısırlı oğlu dimekle ma'ruf Pasdırmacı veled nam zımmiden berat-ı 'alışanımla İngiltere tercümanı olub mahrusa-i mezbureye iden tüccar vesa'ir adamlarının iktiza iden umur ve mesalihlerin rü'yet için meks iden Aska nam tercüman-ı mezburdan sened-i şer'i ile olacağı çifti taleb eyledikde şerir-i mesfur bila sened kul mücerred şuhud i'aneti ile tercümanı mesfurdan on bir guruş mikdarı akçe iddi'a ve bu vechile ibtal hakka sai olduğu nümayan oldukda name-i hümâyûn mucibince da'vaları Asitane-i Sa'adetimde istima' olunmak babında sadır olan emr-i 'alışanım meclis-i şer'de kara'it olundukda mesfur Malkon'un da'vasında kazib ve heba'is 'adet olduğu bahir olduğu senki Mevlâna-yı ileyhsin tarafından ve sabıka Edirne Bostancıbaşı Şevki Hüsayin tarafından başka başka 'arz ve Malkon'a 'ibrete's-sa'irin ıslah-ı nefis için Kal'ası'na kal'a-i bend olunmak babında hükmi hümâyûnum südüru istid'a-yı 'inâyet olduğu eelden sizki mevlâna ve bostancıbaşı muma ileyhimsiz vech-i meşruh üzere ıslah-ı nefis oluncaya dek semt buluna Kal'ası'na kal'a-ibend olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyrudumki divan-ı hümâyûn çavuşlarından mübaşir-i ta'yin olunan kıdvetü'l-emasil ve'l-akran Ömer Çavuş kadruhu vüsül bulundukda bu babda sadır olan ferman-ı celili'l-mucibince sizki mevlâna ve bostancıbaşı muma ileyhimsiz ta'yin olunan çavuş muma ileyh ma'rifetiyle mesfur Malkon'u ahz ve Kal'ası'na irsl ve senki dizdar muma ileyhsin vüsülünde mesfuru kal'a-i merkûmede muhkem-i habs ve kal'a-i bend eyleyüb bila emr-i şerif itlakından hazer ve mücanebet eyleyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriren fi eva'il-i Zilhicce sene 1168 Kostantiniyye El-Mahrusa

Sayfa No: 153 Belge No: 289

Suret-i mektub ağa-yı silahdaran 'izzetlü re'fetlü faziletlü efendi hazretlerinin meclis-i şerif ve mahfil müniflerine cevahir ve gadr-ı teslimat ve ittihafıyla inha olurki hâlâ zir hükümetinizde vaki've tevab'ı Edirne ve havas-ı Mahmud Paşa ve cermen ve tevab'i hilafat-ı emr-i 'alışan vaz'-ihareketten bigayet ihtiraz eyleyesiz tahriren fi eva'il-i Şevval sene seman ve sittin ve efl Osman guraba-i yesar dergâh-ı 'ali Ahmed 'ulufeciyan yesar dergâh-ı 'ali Halil Ağa zümre-i silahdaran dergâh-ı 'ali

Sayfa No: 154 Belge No: 290

‘İzzetlü semahatlı mekremetlü efendi hazretlerinin meclis-i şer’i şeriflerine ittihazıyla imha olunurki hâlâ taht-ı hükûmet şî’arınızda vaki’ Edirne ve havass-ı Mahmud Paşa ve tevab’i nevahisinde sakin ve mütemekkin olan ebna ve sipahen ve ‘ulufeciyan yemin ve guraba-i yemin ocağı neferlerinin üzerlerine zabıt ve kethüda yeri nasb ve ta’yin olunmak mu’tad-ı kadim olmağla ebna-i sipahandan doksan dokuz ocağın kadimi emekdarlarından olub her vechile mahal ve müstehak olduğundan naşi müceddiden kethüda yeri nasb olunub işbu mektub tahrir ve irsal olunmuşdur inşallah-ü te’ala vüsûlünde muma ileyhi hizmet merkûmede istihdam ve kethüda yerliği umurunda müraca’at muma ileyh itirdesiz ve sizlerki ol-havalide sakin ve mütemekkin olan üç bölük yoldaşsınız muma ileyhi üzerlerinizde zabıt ve kethüda yeri bilüb zuhur iden da’va ve niza muma ileyhin ma’rifeti ve mükteza-yı şer’ ile idüb ita’at ve muma ileyhe inkıyad üzere olasız sanki kethüda yeri zide kadruhusun ol-canibde sakin ve mütemekkin olan üç bölük yoldaşlarından sahihü’l-esami sipah olanları ve sipahzade ve tekaüdleri giderki bundan akdem şerefyaft-e sūdûrolan ferman-ı vacibü’l-ittiba’ ve lazım-ü’l-imtisalimin mazmun ita’at makrunu üzere hükâ eline virmeyüb vech-i şer’iye ile müttehem olanların bir mükteza-yı şer’-i kadim zabıtı ma’rifetiyle ceza-yı şer’iyeleri olunub sipah olmayub re’aya makulesinden olanlara ahib çıkılmayub sipah olan ferman-ı ‘ali mucibince ‘amel ve hareket ve hilafından tevki’ ve münacebet eyleyüb mucib-i mektub ‘amil olasız tahriren fi eva’il-i Muharremü’l-haram sene tis’a ve sittin ve ma’in ve elf ağa-yı guruba-iyemin dergâh-ı ‘ali El-hac ağa-yı ebna-yı sipahiyan dregâh-ı ‘ali

Sayfa No: 154 Belge No: 291

Suret-i hatt-ı hümâyûn mitrepolid İşbu bin yüz altmış sekiz senesi Safer yirmi sekizinci günü devlet ve ikbal ve sa’adet-i iclal ile taht-ı ‘ali baht ve serir-i ‘alem-i mesir-i Sultan-i ve hilafet-i cihanyani üzere cülûs-i hümâyûn şevket makrunum vaki’ olub ‘umumen tecdîd berevat olunmak fermanım olmağın bundan akdem Edirne ve kadimden tevab’i olan Hasköy ve Bergus ve Kırkkilise ve Babaeskive Hisar ve Musatafa Paşa ve Cermen ve Harmanlı ve Yanbolu ve İslamiye ve tevab’i kaza ve nevahi ve kuralarının mitrepolidliği işbu dreinde-i ferman-ı hümâyûn diyu mitrepolid ‘avakibe on sekiz bin akçe miri peşkeş ile üzerinde olduğu hazine-i ‘amiremde mahfuz olan mukata’ası

defterlerinden der-kenar olunmağla ‘adet-i peşkeş teslim-i hazine-i ‘ amirem eyşediğine suret-i ruznamçe ve hümâyûnum virilmeğin vech-i meşruh üzere sene-i mezbur Cemaziyelahir’inin on beşinci gününden müceddiden bu berat-ı hümâyûn ‘izzet makrunu virdim ve buyurdumki merkûm mitrepolid ‘avakibe varub zikr olunan Edirne ve kadimden tevab’i olan Hasköy ve Bergus ve Kırkkilise ve Babaeski hisar ve Mustafa Paşa ve Cermen ve Harmanlu ve Yanbolu ve İslamiye ve Tevab’i kazaları kura nevahilerinde sakin ehl-i zimmet re’aya taifesi üzerelerine kadimden ‘adet kanun ve ayinleri müktezası için

Sayfa No: 155 Belge No: 292

serbestiyet üzere mitrepolid olub mitrepolidliğe tabi’ yerlerde zimmi ta’ifesinin ve bekçisinin ve papaslar ve keşişler ‘arabalar ve merkûm üzerlerine mitrepolid bilüb ayinlerine mü’tellik umurlarında doğru sözünden tecavüz eyleyüb ita’atde kusur eylemeyeler müraca’atların mitrepolidler ve kadimden mutasarrıfında olan Edirne tevab’i olan Hasköy ve Bergus ve Kırkkilise ve Babaeski ve hisar Mustafa Paşa ve Cermen ve Harmanlu ve Yanbolu ve İslamiye ve tevab’i zikr olunan kazaların ayinleri mucibince üzerlerine mitrepolid bilüb ‘azl ve nasbların mitrepolidin ma’rifetiyle olub aherden bir ferd karuşmayub ve mitrepolidliğine talib yerlerde mutasarrıflarında olan kilise ve manastırların bila emr-i şerif kimesneler ellerinden olmayub ve vaz’-ı kadimi üzere izin-i şer’le vaki’ olan aherden bir ferd dahl ve ta’arruz eyleyeler ve bila emr-i şerif ehl-i ‘örf ta’ifesi taraflarından buyruldu ile müceddid kilise ve manastırların keşişleri te’addi ve tercim itdirilmeye ve zimmi taifesinden biri tezvic itmeli oldukda veyahud ‘avded edalarına mitrepolid ve tarafından ta’yin eylediğin vekillerinden gayrı kimesne girmeyüb ve karuşmayub ve rahlar ve zimmi ta’ifesi kendü ayinleri üzere patrike ve mitrepolide ve piskoposlara her ne vasiyet ideler ise makbul olub Rum şahidleri ile şer’le istima oluna ve mitrepolid-i merkûmun iltizamında olan piskoposların ve keşişlerin ve papasların ayinlerine muhalif kabahatları zuhur eyledikde ayinleri üzere tezib olundukda aherden bir ferd mani’ olamyub ve karuşmayub ve mitrepolidlerin ma’rifeti ve izin ayinlerine muhalif olmayan zimmiye iden papaslar veyahud vekillerin haklarında lazım gelen tediblerin icra eyleyeler ve mitrepolid vekilleri ve adamlarının ve piskoposların şer’-i şerife müte’allik her ne gün da’vaları zuhur ider ise bir yerde istima’ olunmayub divan-ı hümâyûnumda vüzerâ-yı ‘azamım ve huzurlarında görülmek üzere havale oluna ve Asitane’de divan-ı hümâyûnumda

görülmek üzere iken mahalline ihzar olunub ve ref' olunub yerine nasb olunan papaslara kimesne mani' olmaya ve aherden ve rica ile bu keşişi poskopos ile diyu cebr ve te'addi olunmayub veyahud işbu papası 'azl ve kilisesin diyu bir ferd te'addi ve cebr olmayub ve mitrepolid-i merkûmun kanun-ı kadimi ve berat-ı müktezasınca lazım gelen miri rüsûmlarından piskopos ve keşişler ve papaslar vesa'ir zimmilerden alacağı var ise ta'yin eylediği vekillerine tahsili için hakim olanlar şer'le mu'avenet ve zimmi ta'ifesinin lazım gelem miri rüsûm ve tasadduk akçeleri ve bina yerleri ve nikahları ve manastırları rüsûmun vesa'ir ve mitrepolidlerin rüsûmu kadimden olu geldiği üzere ve beratı mucibince virib tereddüd itdirilmeye mitrepolide tabi' yerlerde ba'zı terk olan keşişler ve papaslar mahall'i cümle görüb fesada ba'is olanlar ayinlerinden istedikleri yerlerde gezmeyüb mitrepolidleri ma'rifetleriyle ayinleri üzere te'dib ve sa'i ve giru kadimi sakin oldukları manastırlarına gönderüb ve papas ve keşif ta'ifesinden bazıları mitrepolidleri ma'rifetleriyle dahi ta'ifesi hanelerine varub ayinlerin icra eyledikde ayinleri üzere manastırda olan nizam ve intizamları kuzzât ve nüvvab ve mütesellimler ve voyvodalar ve mütevelliler ve subaşılar vesa'ir ehl-i 'örfiye ta'ifelerinden

Sayfa No: 156 Belge No: 293

muhalefet olunmaya ve mitrepolidler ve papas ta'ifelerinin hanelerinde İncil eylemelerine muhalefet olunmayub ve mitrepolid-i merkûmun tarafından miri rüsûm tahsili için gönderdiği vekilleri ve adamlarına kulağuz virilüb yerlerde ta'dil came ve kesure ve alat-ı harb getürdüklerinde ehl-i 'örf ta'ifesi taraflarından celb-i mal sevdasıyla sen niçün gezesin diyu aherden müdahale ve muhalefet olunmaya ve bir zimminin kendü rızası yoğiken cebren kimesne müslüman olmayub ve mitrepolide miri rüsûm için virecek akçesi olmayub miri rüsûm akçesi kumaş ve esvab ve akçe virdiklerinde vekilleri ve adamlarını götürür iken menazil ve merahilde ve iskelelerde gümrük ve bac ve hediye 'ava'id mutalebesiyle eminlerde ferd dahl ve rencide eylemeyeler ve mitrepolid-i merkûmun kendü me'kulatı için hasıl olan yağları mahsulün ve tasadduk namıyla zimmi ta'ifesinin viregeldikleri ve yağ ve bal vesa'ir tereke ve eşyaların götürür iken iskelelerde ve kapularda gümrük eminleri ve yasakçılar resm-i gümrük ve bac ve vesa'ir nesne mutalebe olmayub ve muhalefet eylemeyeler ve mitrepolidliğine ve kilise ve manastırlarına müte'allik bağ ve bağce ve çiftlik ve tarlalarına ve çayır ve değirmen ve bina yerlerine ve manastırlarına vesa'ir emsali kiliselerine vakıf olan buyût ve dekakin ve emlek ve eşya ve nükûd ve zabt ve düstûru'l-

‘amel olub aherden bir ferd dahl ve müdahale eylemeyüb ve bir vilayetin mitropolidi ve poskoposlarının ‘azl ve halini pašalarından ve kadılarından ve na’iblerinden ‘arz olub gelüb alındıkda sıhhat ma’lum oldukça işğa olunamyub ve bir takrib ile ferman-ı ‘alışanı dahi sadır olur ise i’tibar ve ecr olunmayub ve mukaddem ve mü’vehher tarihiyle bir vechen emr-i şerif virilür ise dahi mahallinde ‘amel olunmamak üzere men’ olunub ve zımmi ta’ifesinin ba’zıları hal hayatlarında patrike ve mitrepolide ve kiliselerine bir mikdar eylediklerinde ba’dehu murd olduklarında varislerinden şer’le alıvrilüb ve murd olan zımmi ta’ifesinin rical ve nisvanlarının dahi ve ta’bir olunur rüsûmları varislerinden ma’rifet-i şer’le alıvrilüb ve mitropolidin taht-ı iltizamında olan kaza ve nahiye ve kuralarında sakın piskopos ve papas ve keşiş vesa’ir zımmilerin rüsûm ve kasabiye ve tasaudduk akçeleri ve ikinci ve üçüncü nikahları rüsûmların ve senevi her evlü zımmi evinden on ikişer akçe ve her papasdan birer altun mitrepolidlik rüsûmu ve ba’zı zımmileri rüsûm mukabelesinde senevi vire geldikleri buğdayları ve nakl olunan buğdaydan ve zimmetden bac ve gümrük mutabele olunmaya ve senevi kiliselerinin ve karyelerin rüsûmat ve mahsulatın mecmu’un mitepolidleir veyahud tarafından vekilleri miri için ahz ve kabz eyledikleri vaktde ehl-i ‘örf vesa’irlerden mutazarrır oldukalrı sebebiyle zum ve te’addileri men’ ve aherden müdahale ve bir ferde

Sayfa No: 156 Belge No: 294

muhalefet ve mütecaviz olunmayub ba’zı zımmiler mal-ı miri cem’i zamanında ve mukaddeme evlad ve ‘ıyalleri ile ma’en bir evde cem’ olub beratınızda ev başına diyu tahrir olunmağla şimdi cümle bir evde evlüdür diyu

Sayfa No: 157 Belge No: 295

mal-ı miriye gadr olunmayub ‘inad ve muhalefet itdilmeye ve ba’zı zi kudret kimesneler ve zu’ama ve erbab-ı tımar çiftliklerinde ve karyelerinde olan harmanlara bunlar bizim kethüdalarımız ve oğlanlarımız ve hizmetkârlarımızdır diyu miri rüsûm edasına muhalefet ve gadr itdirilmeye ve ‘akd-i ikah ve fesh-i nikah ve münazi’ olan iki zımmî rızaları ve mitrepolidler ve vekilleri ma’rifetiyle ıslah rızaları ve iktizacılar ayinleri üzere kiliselerinde yemin ve bir ta’bir olunur te’dil eylediklerinde kuzzat ve nüvvab müdehale eylemler mitrepolidin ma’rifeti ve izni yoğiken taht-ı iltizamında olan

papaslar ayinlerine muhalif nikah ca'iz olmayan zımmiye nikah eylemeyüb ve bir zımmi ta'ifesi ayinleri üzere ancak üç def'a idüb ayinlerine mugayer ziyede evlenmek ve 'avrat olmalarına bir vechile ayinlerine muhalif olmağla ol-mukalelere ruhsat virilmeyüb te'dib ve güşmal olunub ve murd olan piskopos ve papas ve keşif ve gerek nukûd ve eşya ve bargir ve emlakları ve kiliselerine müte'allik her nesi var ise mitrepolid veyahud tarafından ta'yin olunan vekilleri miri için ve kabz eylediklerinde beytü'l-mal ve mütevelliler ve mevkûfatçılar ve nazırlar ve voyvodalar ve subaşılar ve adamları vesa'irleri beytü'l-mal 'amme ve defterhane canibinde nere hasıl olmuşdur diyu müdahale eylemeyüb ve ayinlerine muhalif nikah iden mesfurlar kiliselerine girmek dahi ayinlerine muhalif olmağla ba'dehu ol-vechile murd olanları kuzzât ve nüvvab vesa'ir zabıtlar dahi ve zi kudret kimesneler papaslara diyu te'addi itdirilmeyüb ve miri rüsûmu virmekde 'inad üzere olan piskopos ve papaslara ayinleri üzere te'dip ve zabıtların ve kendüleri 'azl ve yerleri ahire virdikde dahl itdirilmeye ve zımmî ta'ifesinin ba'zıları ayinlere muhalif nikâh murad eylediklerinde sa'ir yerlere vardıklarından nikâh eylemeyeler ve ba'zı zımmîler sülüs malın kilise ve manastırlarına ve patrike mitrepolide ve piskoposa vasiyet eyledikde Rum Şahidleriyle şer'le istima' olunub ve papas ve keşif ve biri izin-i şer'le zabıt tarafından alıkonulmak lazım geldikde mitrepolidi merkûm alıkoyub ve kilise ve manastırlarına vekil olub düşen mahsulatın ekl ve bel' iden mesfurların mehusabeleri gördükde 'azl ve nasb eyledikde aherden muhalif olunmayub ve mitrepolidin kendü rızası yoğiken cebren yasakçı oluruz diyu koyum kulları vesa'irleri taraflarınadn mugayer şurut cebr ve te'addi itdirilmeyüb ve kendünün ve adamlarının bindikleri bargir ve katırları olan kayyum kulları vesa'irleri taraflarından anılınmayub ve müdahale itdirilmeye ve mitrepolidin ve sakın olduğu konağına 'askeri ve ehl-i 'örf vesa'irleri tarafından teklifi ile rencide itdirilmeye ve mitrepolid-i merkûmun kendüye mahsus olan elinde götürdükde mirmiran ve mirliva ve mütesellimler ve mütevelliler ve nazırlar ve voyvodalar ve serdarlar ve bostani hasakileri ve ustaları ve subaşılar ve kura zabıtları taraflarından ferd mani' ve mezahim ve te'addi ve dahi olmayub iş bu berbat-ı 'alışanım şurutu mucibince düsturu'l-'amel ve serbestiyet üzere zabt ve rabtına aherden bir dürlü vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbab dahl ve ta'aruz kumlayalar şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timad kılalar tahriren fi el-yevmü's-sani 'ışrin min cemaziyelahir sene seman ve sittin ve ma'in ve elf kostantiniyye El-Mahrusa

Sayfa No : 157 Belge No : 296

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ velatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'lmürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kadısı zide fazl ve iftiharü'l-emacid ve'lekarim cami'ü'l-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inaâyete'l-meliki'd-da'im Edirne Bostancı başısı dame mecidihu ve mefahirü'l-kuzzât ve'l-hükkam ma'denü'l-fazâ'il ve'l-ke'lâm Gümölcine ve Şehirköy ve Tekfur Dağ ve ol-havalilerde vaki' kazaların kadıları ve na'ibleri zide fazlihîm ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran kaza-i mezburların voyvodaları vesa'ir zabıtanı zide kadruhum tevki'-i ref'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki Asıtane-i Sa'adetimde her def'a Allah-ü Te'ala vuku' bulan harikde muhterik olan mahallerin binalarına ashabı mübaşeret ve herjes bir an evvel yapmağa müsara'at ideceklerin ve abniyye-i kesire dikkat ve rahda ideceklerin ve abniyye-i kesire dikkat ve rahda tesadüf eylemek sebebi ile İstanbul ve civarında neccaran ve binayan yetişmeyüb beher hal taşradan dahi 'amele gelmesine muhtac idüğü bedihi olmağla Edirne Kazası'na tabi' ve civarında vaki' bi'l-cümle sükkânı neccar ve binadan 'baret olan Ortaköy ile kurbunda vaki' kezalik kesire neccar ile şöhret-i şî'ar olan nam mahallerde ve zikr olunan kazaların sa'ir kasabat ve kuralarında her ne kadar neccar ve bina 'amelesi bulunur ise ber-vech-i mutad ücretleriyle 'ibadulladın buyut-ı muhterikeleri abniyyelerinde işlemek için girü kalmamak vechiyle ma'rifet-i şer' ve voyvoda ve zabıtları ve her kazanın mi'marı ma'rifetleriyle bila tevekküf ihras ve der-'aliyyem canibine 'uicaleten sevk ve tesyir itdirilüb bir ferde 'inad ve muhalefet itdirilmemek ve 'aliyye-i merkûmenin ehl-i zimmet re'aya olanları bulunduğu kazanın cizyesi mukayesesine dahl olmamak hasebiyle inşallah-ü te'ala altmış dokuz senesi gurre-i Cemaziyelevvelisinde küşad itdirilüb tevzi' evrak ve cibayet emvaline şuru' ve mübaşeret olunacak yetmiş senesi cizyesinin mukayeselerine kesr-i müterettib ve cizyedarlarına gardı mucib olmamak için her kazadan ihrac olunan ehli zimmet neccar ve bina 'amelesi huzur-ı şer'de sakin oldukları kaza ve karyeleri ve ism-i şekalleri tasrihiyle 'ale'l-esami defter olunduktan sonra her esna-yı rahda ve gerek Asıtane-i Sa'adetimde cizyedarlar taraflarından mebadaevrak teklifi ile rencide olunmayub sene-i merkûme cizyeleri evrakları vilayetlerine 'avdetlerinde mukayesesine dahil oldukları kazaları cizyedarlarından almak şartıyla taraf-ı şer'den memhur virilüb ve bu canibde ledi'l-iktiza olunmak için tahrir olunan memhur ve memzi defter İstanbul cizyedarına zulm ve cebr olmak üzere der-sa'adetime gönderilmek fermanım olmağın iş bu emr-i

şerif isdar ile irsal olunmağın imdi vuşûlünde siz ki mevlâna ve bostancıbaşı muma ileyhim vesa'ir muvvab.

Sayfa No : 158 Belge No : 297

Ve zabıtansız gerek marü'z-zikr Ortaköy ve gerek taht kazalarının ve vaki' kasabat ve kurada sakin ve mevcut her ne mikdar neccar ve bina 'amelesi var ise bir neferi girü kalmamak üzere mecmu'una icarat-i 'adiyeleriyle 'ibadullahın abniyyelerinde işlemek için 'uicaleten isim ve eşkalleri taşrihiyle memhur memzi defteri ile ihrac ve irsal ve ber vech-i muharir kazasının mukayesesine kesr gelmemek için her neferin yedine taraf-ı şer'den memhur pusula virüb ve 'ilm olmak üzere matlub olan 'ale'l-esami defteri ile ma'en teşyir ve isaline sarf ve sai' ve mecal eyleyesiz şöyleki bu emr-i ehemin ve elzam olmakla sa'ireye ve umur-ı aheriye kıyas olunmayub bir dürlü tehir ve terahi ve eylememeniz babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdumki hükm-i şerifimle bu babda vech-i meşruh üzere şerefyaft-e südür olan işbu emr-i celili'ş-şan vacibü'littiba' ve lazımu'l-imtisalimin mazmın ita'at makrunuyla 'amil olub hilafıyla vaz'-ı hareketden bigayet ihtiraz eylesiz şöyle bilesiz 'lâmet-i şerife i'timad kılâsız tahriren fi el-yevm ve'l-'ışrin min zilhicce sene 1168

Kostantiniyye

El-Mahruisa

Sayfa No : 158 Belge No : 298

Destûrun-ı mükerrerun-i müşirun nizamü'l-'alem ve umuru'l-cumhur bi'l-fikrü's-sani mehamü'l-enam mühemmed ve bünyani d-devlete ve'l-ikbal müşir ve erkanü's-sa'adet ve'l-iclali'l 'avatıfı'l-meliki'l-'ali Rumili'nin orta kolunun niyahetine varınca vaki' olan vüzerâ-yı 'azmım adamullah-u te'ala iclalihim ve mefahirü'l-ümera-i'l-kiram ve merac'i'l-küberai'l-fiham ve'l-ihtiram ashab ve'l-ihtişamü'l-muhtassun bi mezidi'l-'inâyet el-meliki'l-'ali mirmiran dame ikbalihim ve akazi'l-kuzzâtü'l-müslimin evla velatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-mürselin el-muhtassun bi-mezid-i 'inâyet el-meliki'l-mu'in mevali-i kiram zidet fezâ'ilihim ve mefahirü'l-kuzzât ve'l-hükkam ma'denü'l-fezâ'il ve'l-kemal kuzzât ve nüvvab zide fazlihim ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran mütesellimler ve der-sa'adetden hassaten mübaşir ta'yin olunan Mustafa zie

mecidihu ve voyvodalar vesa'ir zabitan ve a'yan-ı vilâyet ve iş erleri zide kadruhum tevk'-i ref'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki memalik-i mahrusamda vaki' memerr olan mahallerde ve mu'in olan menazilin 'aled-devam hüsn-ü nizam üzere idareleri ahalinin müterettib 'uhde-i ihtimamları olan olmağla ve her sene ruz cümle ma'rifeti ma'rifet-i şer'le 'ale'l-istimdad bargirler mevcut itdirilüb umur menzili gereği gibi rü'yet ve idareye kefilli muhtar-ı ahali olan kimesneyi men-zilci nasb ve ta'yin eylediklerini ba'de't-tescil hüccet-i şer'iyeye eyleyüb canib-i miriden mevzu' bargir ile mukay-yid miri menzili olan yerlerin der-'uhdesi kayd olunmak için hüccet-i şer'iyesi der-'aliyyeme irsat ve i'lâm ve hazine-i 'amirem defterlerine sabit itdirilmek de'b-i kadim iken bu esnada Rumili menzillerinin ekserinin nizâmlarına ihtilal ve umur-ı mühim ile mürûr ve 'ubur iden ulakların ve çekmelerine badi olub ve 'alel-husus Edirne'den Rumili'nin orta kolunun nihayetine varınca caddesinde ve yine orta kol 'addolunan yemin ve yesarında olan menzillerin nizamları muhattel olduğu haber virilmekle bervech-i muharrir hüsn-ü nizam üzere idareleri ahalinin müterettibe-i 'uhde-i ihtimamları olan menzillere 'askeri gürûhdan olmamak şartıyla yine ahalden cimlenin muhtar ve mu'temedi olan kefilli ehl-i 'arz ve mu'temeden kimesnelerden menzilciler ta'yin ve da'ima zehayir ve lazımesiyle ma'en bargirler mevcut itdirilüb hüsn-ü nizam üzere olunmak vechiyle bu def'a hassaten ta'yin olunan mübaşir ma'rifetiyle bu def'a hassaten ta'yin olunan mübaşir ma'rifetiyle gereği gibi tanzim ve tensik ve müceddiden taht-ı zabita-i nizama rabt ve olunmasına irade-i 'aliyyeme ta'alluk itmekle sizki vüzera ve mimiran ve mevali ve kuzzât ve nüvvab vesa'irlerisiz taht-ı eyalet ve evliye ve kazalarınız da vaki' her bir menzilin bulunduğu kaza ahalisinin müteretteb-i 'uhde-i ihtimamları olduğu vechile bargir vesa'ir levazım idaresi her ne ise ma'rifetleriniz ve ma'rifet-i şer' ve mübaşir muma ileyh ma'rifeti vechiyle ma'rifetleriyle mu'ayene olunarak bila noksan mevcut ve amade itdirilmek hal kalib hüsn-ü nizama olunmasına cümlenüz ihtimam ve mevkûfata kayd için şer'iyelerin mübaşir muma ileyh ile der-'aliyyeme irsal ve suret-i sicilleriyle 'arz ve i'lâm itmenüz fermanım olmağın işbu emr-i 'alışanım isdar ve muma ileyh ile irsal olunmuşdur imdi vüsûlünde fimâ-ba'd mürûr ve 'ubur iden ulaklar zahmet çekmemek ve bir dürlü ga'ilesi çekilmemek vechiyle hüsn-ü nizam olmalarına sa'i ve ikdam eylesesiz ve senki mübaşir muma ileyhşin işbu emr-i 'alışanım ile me'mur kılındığın vech üzere orta kolun nihayetine varınca caddesinde ve caddeye karib yerlerde olan menazili mu'ayene ve müşahede idüb muhatteli'l-nizam olanları fimâ-ba'd umur-ı mühim ile zehab ve ıyab iden ulaklar bargir hususunda müzayaka ve 'usret çekmemek ve bundan sonra bir dürlü kayd ve ga'ilesi çekmemek vechiyle hüsn-ü

nizamları lazım zimmetleri olan ahaliye nizam itdirilüb nizamlarını şer'îye ve i'lâmın alub me'muriyetinle bir an evvel makule ihtimam-ı 'azime eylemek babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdumki hükm-i şerifimle vardıkda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafte-i sūdûr olan işbu emr-i şerifim celili'ş-şan vacibü'l-ittiba' ve lazimü'l-imtisali-min mazmun ita'at makrunuyla 'amil olub hilafıyla vaz' ve hareketden bigayet ihtiraz eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılāsız tahriren fi el-yevm 'aşer min sene seman ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

Mucibiyle sadr-ı 'ali mektubudur varıd olduğu işaret olmuşdur . Bir yüz altmış yedi senesi Zilhicce şerifesinin on yedinci gününden tarih deftere gelince ba'zı ba-emr-i 'ali ba'zı dahi bi'l-iktiza umur-ı vilayet için mesarif olunan meblağ cümle a'yan ağaları ittifakıyla ba-ma'rifet-i şer' hesab olunduğu defter ber-vech-i ati zikr ve beyan olur tahriren fi el-yevmü'l-hamis min Muharremü'l-haram sene tis'a ve sittin ve ma'in ve elf

1. Zehayir emriyle gelen Tatar Ağası'navirilen guruş 25
2. Önücü emriyle gelen Tatar Ağası'na virilen guruş 15
3. Nizam-ı menzil emriyle gelen Tatar Ağası'na virilen guruş 20
4. 'Adalet emri önücü emriyle iki nefer Tatar Ağası'na guruş 22
5. Def'a önücü emriyle gelen Tatar Ağası'na virilen guruş 11
1. Ağnam emri ve zehayir emriyle gelen Tatar Ağalarına virilen guruş 20
2. Önücü emriyle gelen Tatar Ağası'na emri 11
3. Emriyle gelen Tatar Ağası'na virilen guruş 8
4. Yine önücü için gelen Tatar Ağası'na guruş 10
5. Tekfur Dağı nizamı ile gelen virilen emri 55
1. başı yediyle yine önü' emriyle gelen Tatar Ağası'na virilen emri 21
2. Muhzır ile Asitane'ye giden Şeyh Efendilere virilen guruş 120
3. Şeyh Efendiler ile ma'en Asitane'ye dört nefer kimsne guruş 60
4. Emr-i zehayir ile gelen çukadara virilen guruş 40
5. Cısr-i sani i'lâmıyla Asitane'ye giden çukadara virilen guruş 35

Sayfa No : 159 Belge No : 299

1. Üskü'dari Hamza Efendi'ye virilen ücret guruş 20
2. Cısr-i keşf için gelen mi'mar-ı hassadan halifeye virilen guruş 30
3. Emr-i zehayir ile gelen Küçük Hüseyin Ağa çukadarına virilen guruş 15

4. Za'im ağanın ücret-i bargirlerine virilen guruş 22
5. Asitane'ye giden ba emr-i 'ali mesarife virilen guruş 425
1. Mesfurun için virilen hane ücreti emri 6
2. meskür için hancıya virilen bahası guruş 3
3. Bostancıbaşı ağanın i'lâmıyla Asitane'ye giden çukadara virilen guruş 20
4. mesfur hizmetine ta'yin olunan Kulaksız oğluna virilen ücret guruş 10
5. Bir hususus i'lâmıyla Asitane'ye giden çukadara virilen guruş 40
1. Husus-ı mezkûr için üç nefer çukadarlara virilen guruş 71
2. İ'lâm-ı sani ile giden çukadara virilen guruş 40
3. Karyesi ahalileri iskanı virilen guruş 1
4. Merhum ağa yedleriyle olan mesarife virilen guruş 270
5. İşbu sene-i mevkûre ruz tamamına değin ber-vech-i peşin menzilciye virilen ücret-i bargir guruş 4800
1. Geçen sene muhzırana hizmetleri için virilen uruş 25
2. Asitane'den vilayetine 'avdet iden Nemçe elçisinin dört gün meksinde ba-emr-i 'ali mesarifatına virilen guruş 544
3. mezkûre ve kasab ve etmekci ve tavukcuyanon virdikleri zehayir bahalarına guruş 48
4. Sazlıdere Karyesi âhalisinin mirmiran için mesaifaları guruş 227
5. Hasan Ağa yediyle mirmiran-ı mezkûr için Kemal ve Lefke Karyelerine olan mesarifat guruş 100
1. Hatab emriyle gelen ağa-yı sadr'azama virilen guruş 800
2. mezkûrun için hane ücreti guruş 11
3. Kul çavuşuna virilen ücret-i bargir guruş 5
4. Kum Karyesi ahalisinin mirmiran-ı mezkûr için mesa-i fatları guruş 45
5. mezkûr hizmetine ta'yin olunan çukadaran ücretlleri ve mihmandar ağa mesarifatına guruş 81
6. Asitane'ye nakl eemriyle gelen Tatar Ağası'na virilen guruş 15
1. Zehayir isti'cat emriyle gelen çukadar sadra'zamı Abdullah Ağa'ya virilen guruş 50
2. Yüz altmış yedi senesine mahsuben ıstabl-ı 'amire evvel ocaklığı olan ahur eminine virilen dört bin yedi yüz altmış keyl ve kantar şa'ir ve saman bedeliyesiçün virilen guruş 2380
3. Meblağ-ı mecmu'-i mezkûr için işbu tarih gelince sarrafa virilen mecmu' 802

4. emriyle gelen ağa-yı sadra'zamiye virilen guruş 50
1. Menzil nizamıyla gelen ağaya virilen guruş 50
2. Menzil i'lâmı ve içün virilen guruş 100
3. Ser bostaniyan-ı hassa ağa hazretlerine virilen guruş 250
4. defter guruş 300
5. Kethüda ve ra'ib efendilere guruş 90
6. Katibe virilen guruş 60
7. Ser muhızıran ağa ve muhızırana guruş 25
1. guruş 11
2. Meblağ-ı mecmu'-i mezkûr cem' ve tahsil olunca iki sarrafa faiz virilen guruş 500
3. Cem'an yekûn guruş 126297

Meblağ-ı mecmu'-i mezkûr cümle a'yan-ı vilayet ağaların ittifakıyla Mahrusa-ı Edirne Kazası'nın el-yevm mevcut bulunan sihamına tevzi' olundukda beher mevdude sehme on birer buçuk ve birer rub' guruş isabet eylediği şerh virildi Nahiye-i Ata der-kaza-i Edirne

1. Karye-i sehm 10
2. Karye-i Safiler sehm 15
3. Karye-i İneoğlu sehm 18
4. Karye-i sehm 5
5. Karye-i Bazarlı sehm 3
6. Karye-i sehm 5
7. Karye-i Timurtaş sehm 4
8. Karye-i Kulaklı sehm 8
1. Karye-i sehm 3
2. Karye-i Oğul Paşa sehm 3
3. Karye-i Saltıklı sehm 6
4. Karye-i Şarabdar sehm 5
5. Karye-i Kaba Oyuk sehm 3
6. Karye-i sehm 6
7. Karye-i Çörek sehm 5
8. Karye-i Kiliseli sehm 14
1. Karye-i Sekbanlı sehm 7

2. Karye-i Umurbin sehm 10
3. Karye-i Elbeğli sehm 1
4. Karye-i Karaağac sehm 3
5. Karye-i sehm 4
6. Karye-i Tatarı sehm 2
7. Karye-i sehm 3
8. Karye-i Öyüklü Tatar sehm 2
1. Karye-i Bulaklar sehm 5
2. Karye-i Tatarı sehm 5
3. Karye-i 'Ayıntablı sehm 1
4. Karye-i Dödükçü sehm 5
5. Karye-i İmralı sehm 6
6. Karye-i Körümidli sehm 5
7. Karye-i Türkdoğancı sehm 5
8. Karye-i Sağrıclı sehm 7
1. Karye-i KaraKasım sehm 1
2. Karye-i İskender sehm 2
3. Karye-i Azadlı sehm 2
4. Karye-i Körükçü Arnavud sehm 5
5. Karye-i Sazlıdere sehm
6. Karye-i Kara İshaklı sehm
7. Karye-i sehm

Nahiye-i

1. Karye-i sehm 2
2. Karye-i Hacı Danişmend sehm 5
3. Karye-i Sulu sehm 3
4. Karye-i Müslim Obası sehm 5
5. Karye-i Tatarlı sehm 3
6. Karye-i sehm 20
7. Karye-i Deresi sehm 10
8. Karye-i Derbend Kebir sehm 32
1. Karye-i Mahalle-i sehm 5
2. Karye-i Mahmudca Beygarı sehm 10

3. Karye-i Korucu Kel Baba sehm 4
4. Karye-i Derbend Sağır sehm 10
5. Karye-i Ahlatlı sehm 14
6. Karye-i Yumru Kaya sehm 5
7. Karye-i Hatab sehm 5
8. Karye-i Derbend Çakalı sehm 15
1. Karye-i Paşa nam-ı diğeri Süleyman Paşa sehm 5
2. Karye-i Kurdalanı sehm 5
3. Karye-i Kurd Kapanı sehm 5
4. Karye-i sehm 1
5. Karye-i ömer Obası sehm 20
6. Karye-i Kara Yusuf lu sehm 4
7. Karye-i Çakırlı sehm 2
8. Karye-i Karaca sehm 1
1. Karye-i Ocak sehm 4
2. Karye-i sehm 1
3. Karye-i sehm 1
4. Karye-i sağır sehm 1
5. Karye-i Timurhanlı sehm 2
6. Karye-i Rumbegli sehm 6
7. Karye-i beğli sehm 1
8. Karye-i beğli sehm 6
1. Karye-i sehm 1
2. Karye-i Tekurcalı sehm 5
3. Karye-i sehm 7
4. Karye-i sehm 7
5. Karye-i Turfanili sehm 6
6. Karye-i Elmenli sehm 3
7. Karye-i Hacılar sehm 1
8. Karye-i Don sehm 3
1. Karye-i sehm 4
2. Karye-i Ortakcı sehm 4
3. Karye-i sehm 3
4. Karye-i Küçüktünkü sehm 3

5. Karye-i Büyüklü sehm 3
6. Karye-i Semerci Beygarı sehm 7
7. Karye-i Geçdenli sehm 3
8. Karye-i sehm 13

Sayfa No : 160 Belge No : 300

1. Karye-i Gayblar sehm 9
2. Karye-i Timur sehm 6
3. Karye-i dere sehm 6
4. Karye-i sehm 4
5. Karye-i Mahalle-i Müslim sehm 3
6. Karye-i Hazar Ağa sehm 2
7. Karye-i Sarı Danişmend sehm 4
8. Karye-i sehm 2
1. Karye-i Süleyman Danişmend sehm 3
2. Karye-i Taşlık Müsellimi sehm 1
3. Karye-i Ağac sehm 12
4. Karye-i Tavşan Korusu sehm 1
5. Karye-i Yenice sehm 2
6. Karye-i Sofileri sehm 1
7. Karye-i Hacı Umur sehm 1
8. Karye-i sehm 1
1. Karye-i sehm 1
2. Karye-i Hasan Ağa sehm
3. Karye-i sehm
4. Karye-i Yüklüce sehm
5. Karye-i Paşa sehm 1
6. Karye-i Deresi sehm 6
7. Karye-i Korudere sehm 3
8. Karye-i Deresi sehm 10
1. Karye-i Soğıcak sehm 3 isdar-ı kaza-i kanun ile
2. Karye-i Derbenddere sehm 4 isdar-ı kaza-i mezbure

3. Karye-i Köylüce sehm 6 isdar-ı kaza-i mezbure
4. Karye-i nam-ı diğeri Mişe alanı sehm 6 isdar-ı kaza-i mezbûre

Nahiye-i Üsküdar mezbur

1. Karye-i Nefs-i Üsküdar sehm 5
2. Karye-i Dimitri sehm 4
3. Karye-i Soğıcak sehm 25
4. Karye-i Yenşbeğli sehm 2
5. Karye-i Hacı İbrahim Oba sehm 7
6. Karye-i Birinci Yörükleri sehm 3
7. Karye-i Türk sehm 5
8. Karye-i Resûllü sehm 1
1. Karye-i Sadıklı sehm 10
2. Karye-i sehm 7
3. Karye-i sehm 10
4. Karye-i Mahalle-i Hisar sehm 8
5. Karye-i Mahalle-i Paşa sehm 2
6. Karye-i sehm 2
7. Karye-i Kayı sehm 6
8. Karye-i Lefke sehm 1
1. Karye-i Büyük sehm 3
2. Karye-i sehm 1
3. Karye-i Koyunlu sehm 2
4. Karye-i sehm 2
5. Karye-i sehm 1
6. Karye-i Kafir Hacı sehm 1
7. Karye-i sehm 3
8. Karye-i Mahalle-i Paşa sehm 2
1. Karye-i sehm 1
2. Karye-i Kara Beygar Yörükleri sehm 4
3. Karye-i Halife sehm 6
4. Karye-i Kara sehm 2
5. Karye-i Kızılaklı sehm 6
6. Karye-i Köse Hamza sehm 3

7. Karye-i sehm 3
8. Karye-i Mahalle-i sehm 2
1. Karye-i sehm 1
2. Karye-i Kara Beygar Yörükleri sehm 4
3. Karye-i Halife sehm 6
4. Karye-i Kara sehm 2
5. Karye-i Kızılaklı sehm 6
6. Karye-i Köse Hamza sehm 3
7. Karye-i Hasköy sehm 1
8. Karye-i Mihalic sehm 7
1. Karye-i Derviş sehm 17
2. Karye-i Hazar Aga sehm 1
3. Karye-i sehm 1
4. Karye-i alanı sehm 3
5. Karye-i Kel beygar sehm 4
6. Karye-i Kara sehm 1
7. Karye-i yolu sehm 4
8. Karye-i Hacı Lala sehm 2
1. Karye-i sehm 2
2. Karye-i Kemal sehm 2
3. Karye-i sehm 3
4. Karye-i Yumaklar sehm 6
5. Karye-i Nusretli sehm 1
6. Karye-i sehm 8
7. Karye-i sehm 6
8. Karye-i Paşa nam-ı diğer sehm 2
1. Karye-i sehm 6
2. Karye-i Kara Hazar sehm 2
3. Karye-i Etmekci sehm 1
4. Karye-i Uluşay sehm
5. Karye-i sehm 1
6. Karye-i sehm 2
7. Karye-i sehm 2
8. Karye-i Koca Yakublu sehm 6

1. Karye-i Sofiler sehm 5
2. Karye-i Kelsuret sehm 1
3. Karye-i sehm 2
4. Karye-i sehm 4
5. Karye-i sehm 5
6. Karye-i Kırşekri sehm 1
7. Karye-i Çobanlı Yurduna Gelen re'aya sehm 3
8. Karye-i nam-ı diğer sehm 2

Nahiye mezbur

1. Karye-i Derbend vakıf sehm 8
2. Karye-i Cedid Kozlu sehm 4
3. Karye-i Serm sehm 5
4. Karye-i Doğanoğlu sehm 4
5. Karye-i Koşluca sehm 25
6. Karye-i Kavaklı sehm 30
7. Karye-i Çukur sehm 6
8. Karye-i sehm 4
1. Karye-i Kayalidere sehm 1
2. Karye-i Derbend Papas sehm 10
3. Karye-i Akalan sehm 5
4. Karye-i Salarlı sehm 7
5. Karye-i Manastır Kebîr sehm 6
6. Karye-i Manastır Sağır sehm 7
7. Karye-i Anbarlı beygarı sehm 7
8. Karye-i Koyun Beygarı sehm 6
1. Karye-i Işıklı sehm 2
2. Karye-i Gündüzler sehm 3
3. Karye-i Sinablı sehm 12
4. Karye-i Şahlı Sehm 6
5. Karye-i 'Aziz Halife sehm 2
6. Karye-i Dramalar sehm 5
7. Karye-i Koyacık sehm 4
8. Karye-i Dermanlı sehm 2

1. Karye-i Pareler sehm 6
2. Karye-i Deliceli sehm 4
3. Karye-i Mişeli sehm 10
4. Karye-i Obası sehm 8
5. Karye-i Kulfallı sehm 5
6. Karye-i Müsellim Danişmend sehm 1
7. Karye-i sehm 1
8. Karye-i Hazar Beğ sehm 3
1. Karye-i Kafır Danişmend sehm 3
2. Karye-i Dobruca sehm 9
3. Karye-i İkizce Beygarı sehm 4
4. Karye-i Yusufklar sehm 4
5. Karye-i Taş sehm 5
6. Karye-i İskender Bozarı sehm 1
7. Karye-i Şehkulu sehm 1
8. Karye-i Gökmen obası 2
1. Karye-i sehm 2
2. Karye-i isdar kaza-ı sehm 1

a'yan ve ve'l-ahali Mehmed Edirne el-mahrusa suret-i

1. Karye-i Serm
2. Karye-i Doğanoglu
3. Karye-i Sinablı
4. Karye-i Şahlı
5. Karye-i Manastır kebir
6. Karye-i
7. Karye-i Manastır Sağır
8. Karye-i 'Aziz Halife
9. Karye-i
10. Karye-i Kavacık
1. Karye-i Kapulu Beygarı
2. Karye-i Müsellim Danişmend
3. Karye-i Kafır Danişmend
4. Karye-i

Mahrusa-i Edirne muzafatından Nahiyesi'nde Bergus İskelesi'ne zehayir nakline memur olan hadika-i hassa ustalarından Ağa 'Abdü's-selam minhadır ki nahiye-i mezkûre kurası ile sa'ir Bergus İskelesi'ne semt olan kuradan ber-vech-i mukayese iskele-i mezkûreye nakli ferman-ı 'ali buyrular zehayirden nahiye-i mezkûre ve kura-i sa'ire re'ayalarına imrar için Manastır Nahiyesi Kuralarından balada mezkûr kura bu tarafda hilaf-ı emr-i 'ali zam olunub yedinize defter virilmişidi lakin kura-i mezbureye ba'id ve bi'l-külliyeye muhalif olduğundan re'ayası huzur-ı şer'e gelüb hal ve mukaddema izdiyad zahirelerin ba-emr-i 'ali Tekfur Dağı İskelesi'ne nakl ve bai' için taraf-ı şer'den tenbih yerle yedlerine mürasele virildiği ve ber mucib-i mürasele izdiyad zahirelerin Tekfur Dağı İskelesi'ne getürmek için bu tarafa nakl itdiklerini inha ve ifade ve kura-i mezbur re'ayalarının inhaları bir minval-i muharrir olduğu meclis-i şer'de ihbarlarıyla zahir ve nümayan olmağın mürasele tahrir ve irsal olunmuşdur ledi'l-vüsûl mezkûr re'ayalarından hilaf-ı emr-i 'ali iskele-i mezbureye nakl-ı zehayir mutalebesini terk idüb mucib ile 'amel ve fukara ra'iyeti kemal-i sıyanet ve himayet üzere olasız ve's-selam fi 17 Muharremü'l-haram sene 1168

muharrir murad i'l-kadi Edirne Defter-i haneha-i 'avarız ve bedel-i nezl kura-i mezkûre der Nahiyeye-i Üsküdar'a tabi Kaza-i Edirne 169 hazine-i 'amire

1. Karye-i Etmekci ma' çiftlikan ihane 3
2. Karye-i Karabalut ma' çiftlikan sülüs 1 hane 7
3. Karye-i ma' çiftlikan sülüs 1 hane 7
4. Karye-i Söken ma' çiftlik hane 5
5. Karye-i Hasköy hane 8 2000
1. Karye-i hane 3
2. Karye-i ma' çiftlikan sülüs 1 hane 4
3. Karye-i ma' çiftlikan sülüs 1 hane 9
4. Karye-i Dimitri sülüs 1 hane 8
5. Karye-i hane 2
1. Karye-i Obası hane 16
2. Karye-i Soğıcak hane 22
3. Karye-i ma' Mahmud sülüs 2 hane 10
4. Karye-i Lefke ma' çiftlikan sülüs 2 hane 10
5. Karye-i Derviş dere hane 19

Kayeri Değirmenderesi hane 5

sülüs 2 hane 500

Maktu' 2000

Bedel-i nezl sülüs haneye 600

Yekûn 69833 38 guruş

50 1374

60 0095

33 1470

Maktu' gurre-i Muharrem sene 169

Sayfa No: 161 Belge No: 302

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evfâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kadısı zidet fezâ'ililihi tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki hazine 'amirem defterleri mucibince Paşa Sancağı'nda vaki' Edirne kazası'na tabi' Üsküdar Nahiyesi'nde Etmekci vesa'ir kuranın yüz otuz beş buçuk ve buçuk sülüs 'avarız ve nezl hanesiyle Hasköy Karyesi'nin senevi iki bin akçe Mihalic Karye'sinin doksan beş guruş elli akçe maktu' olub bin yüz altmış dokuz senesine mahsub olmak üzere cem' ve tahsil olunmak lazım gelmeğin der-'uhde olunub yedine mühürlü ve nişanlı mevkûfat defteri sureti virilmeğin mucibince cem' ve tahsil olunmak fermanım olmuşdur buyurdumki hükm-i şerifimle mübaşir-i merkûm vardıkda bu babd sadır olan emrim üzere 'amel idüb dahi sene-i mezbureye mahsub olmak üzere Kura-i mezkûrun ol-mikdar 'avarız hanelerinin beher hanesinden beşer yüz ve nezl hanelerinden altışar yüz akçe 'avarız ve nezlleri ve ol-mikdar maktu' malları irsal olunan mühürlü ve nişanlı mevkûfat defteri sureti mucibince yerlü yerinden cem' ve tahsil ve vasl hazine-i 'amirem itdirdüb hilaf-ı emr ve defter kimesneye te'allül ve niza' ve 'inad ve muhalefet itdirmeyesiz ve bundan ma'ada mübaşir-i merkûmun cihet ma'aş içün her bir 'avarız hanesinden altışar ve bir hanesinden otuzar akçe vech-i ma'aş dahi

aldırub ve hayn-ı tahsilde 'avarız ve bedel-i nezl için alınan akçeyi beher yüz on akçesinde bir asedi guruş aldırıla ve miri için alınan akçeyi hazine-i 'amireme alındığı vech üzere aldırub bundan ziyade ve noksan alınmaya ve aldırılmaz kesr-i defterden ve nakz haneden ve fermanımdan ziyade mutalebesiyle re'aya fukarasına zulm ve te'addi olunmaktan bigâyet hazer ve mücanebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılarsız tahriren fi el-yevmü's-samin min Muharremü'l-haram sene 1169

Kostantiniyye

El-Mahrusa

Defter-i hane-i 'avarız kaza-i mezbure der-liva-i 169 hazine-i 'amire Kaza-i Edirne der-liva-i hane 1734

<u>hane</u>	<u>beher hane</u>
1729	-----
-----	7
247	-----
guruş	-----
9880	40
-----	-----
1185600	120
guruş	110
10778	guruş
-----	
hane	500
5	-----

2550	

guruş -----
 ----- 80

 ----- ----- 10801
 20 2

Kaza-i ilhakat-i Edirne

----- Bedel-i nezl -----
 2 hane KaraPaşa
 0 1 -----
 1 4
 ----- 2
 3

Kaza-i Mahmud Paşa

hane Beğli

15

15

25

55

Kaza-i Hatunili bedel-i nezl hane 2

Bedel-i nezl

2 5 beher hane 600

	14	
-----	8940	
20	guruş	
	81	
Cem'un	10	10883
sene	1169	

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhid ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-müreslin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kadısı zide fezâ'ilihi tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki hazine-i 'amirem defterleri mucibince Paşa Sancağı'nda vaki' Edirne Kazası'nın bin yedi yüz otuz dört 'avarız hanesi olub her yedi hanesinden bir nefer kürekci ihrac olunugelüb gelen 'aynı nefer ihrac re'ayaya meserret mucibince bedelleri yedlerinden olunmak lazım gelmeğin bin yüz altmış dokuz senesine mahsub olmak üzere der-'uhde olunub yedine mühürlü ve nişanlı mev-kûfat defteri sureti virilmekle kaza-i mezburun ol-mikdar hanesinin her yedi hanesinden bir nefer kürekci üzere beher nefer kürekci den kırk guruş tam ve beher guruş yirmişer akçeye olmak üzere beher yüz on akçesinden bir asedi hesabı üzere on bin yediyüz yetmiş sekiz guruş iki sülüs ve hanesinin beher hanesinden beşer yüz akçeye bedelleri ve bundan ma'ada ilhakat Edirne ve-havvas-ı Mahmud Paşa Hatunili Kazaları'ndan vesa'ir kuraların on dört buçuk ve üç hums bedel-i nezl haneleri olub her bir hanelerinden altışar yüz akçe akae bedelleri cem' ve tahsil itdirmek fermanım olmuşdur buyurdumki hükm-i şerifimle mübaşir-i merkûm vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel idüb dahi sene-i mezbura mahsub olmak üzere 'amel idüb dahi sene-i mezbura mahsub olmak üzere irsal olunan mühürlü ve nişanlı mevkûfat defteri sureti mucibince cem' ve tahsil ve dahl-i hazine-i 'amirem itdirile ve bundan ma'ada mübaşir-i merkûmun cihet ma'aş için her bir 'avarız hanesine yirmişer akçe ve bedel-i nezl hanesinden otuzar akçe vech-i ma'aş dahi aldırub ve hayn-ı tahsilde mir için alınan akçeyi hazine-i 'amireme alındığı vech üzere aldırılıb bundan ziyade ve noksan alınmaya ve aldirmayasız kesr-i defterden ve nakz-ı haneden ve fermanımdan ziyade mutalebesiyle re'aya fukarasına zulm ve te'addiye bigâyet hazer ve mücanebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız fi el-yevmü's-samin Muharrem sene tis'a ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

El-Mahrusa

Sayfa No : 162 Belge No : 303

İsbu sene-i mübarekede mahrusa-i Edirne Kazası'nın kürekciyan bedeli bin yediyüz otuz dört 'aded hane 'avarızı bu sene-i sabık vakt ve zamaniyla hazine-i 'amireye alındığı vech üzere cem' ve tahsil ve dahl-i hazine-i 'amire itdirilmek babında fehrü'l-akran Mustafa Ağa yediyle ferman-ı 'ali ve suret-i defter mevkûfat varıd olmağın imtisaleler cümle ma'rifetiyle tevzi' olundukda mübaşirin ma'aşıyla guruş yüz yirmi akçe hesabı üzere mahallatın beher hanesinden altışar buçuk guruş ve Kuranın mevcuduna ba'de'z-zam beher mevcud hanesine be sene-i sabık yedişer guruş ve birer rub' guruş isabet eylediği defteridir ki ber-vech-i ati beyan olunur tahriren fi el-yevm 'ısrîn min Muharremü'l-hara sene tis'a ve sittin ve ma'in ve elf

1. Mahalle-i Kasım Paşa hane 6
2. Mahalle-i hane 8
3. Mahalle-i 'imaret hane 12
4. Mahalle-i 'Ali hane 3
5. Mahalle-i Osman hane 10
6. Mahalle-i Salih hane 8
7. Mahalle-i hane 10
8. Mahalle-i Balban Ağa hane 10
1. Mahalle-i hane 11
2. Mahalle-i hane 8
3. Mahalle-i Kürd Halife hane 15
4. Mahalle-i hane 4
5. Mahalle-i El-hac hane 9
6. Mahalle-i Kasım Paşa hane 11
7. Mahalle-i Ali Beğ hane 8
8. Mahalle-i hane 12
1. Mahalle-i Hamza hane 3
2. Mahalle-i EL-hac hane 10
3. Mahalle-i hane 11
4. Mahalle-i hane 6

5. Mahalle-i Hafız hane 3
6. Mahalle-i hane 8
7. Mahalle-i ‘Abdurahman hane 5
8. Mahalle-i Mehmed Ağa hane 9
1. Mahalle-i Hasan Paşa hane 8
2. Mahalle-i El-Hac hane 2
3. Mahalle-i hane 5
4. Mahalle-i Sabuncu Hacı hane 15
5. Mahalle-i hane 7
6. Mahalle-i hane 8
7. Mahalle-i hane 4
8. Mahalle-i hane 5
1. Mahalle-i Sulu hane 7
2. Mahalle-i hane 4
3. Mahalle-i Bozargan hane 6
4. Mahalle-i hane 3
5. Mahalle-i Fındık hane 10
6. Mahalle-i hane 7
7. Mahalle-i Şeyh hane 4
8. Mahalle-i Veliyüddin hane 13
1. Mahalle-i hane 18
2. Mahalle-i Firuz Ağa hane 15
3. Mahalle-i sipah hane 9
4. Mahalle-i kadı hane 12
5. Mahalle-i Cami’ ‘Atik hane 9
6. Mahalle-i Bazarganlı hane 2
7. Mahalle-i Karaca Hacı hane 9
8. Mahalle-i Muderris hane 3
1. Mahalle-i hane 6
2. Mahalle-i Ömer hane 7
3. Mahalle-i hane 3
4. Mahalle-i hane 8
5. Mahalle-i hane 13
6. Mahalle-i hane 2

7. Mahalle-i Halil oğlu hane 12
8. Mahalle-i Bayezid hane 11
1. Mahalle-i hane 11
2. Mahalle-i El-hac Bedreddin hane 28
3. Mahalle-i hane 10
4. Mahalle-i Debbag El-hac Halil hane 7
5. Mahalle-i hane 2
6. Mahalle-i Beğ hane 11
7. Mahalle-i hane 4
8. Mahalle-i hane 20
1. Mahalle-i Timur hane 12
2. Mahalle-i hane 6
3. Mahalle-i kapu 20
4. Mahalle-i Hamza hane 6
5. Mahalle-i Havace hane 10
6. Mahalle-i Havace hane 10
7. Mahalle-i hane 2
8. Mahalle-i hane 6
1. Mahalle-i Muhiddin hane 6
2. Mahalle-i Musa Havace hane 16
3. Mahalle-i Musa Havace hane 10
4. Mahalle-i hane 8
5. Mahalle-i Beğ hane 7
6. Mahalle-i hane 19
7. Mahalle-i Emir şah hane 15
8. Mahalle-i hane 7
1. Mahalle-i hane 5
2. Mahalle-i Hadım Firuz hane 4
3. Mahalle-i çakır Ağa hane 5
4. Mahalle-i şahabeddin hane 4
5. Mahalle-i Devletşah hane 2
6. Mahalle-i hane 1
7. Mahalle-i hane 6
8. Mahalle-i hane 9

1. Mahalle-i hane 3
2. Mahalle-i Baba Timurtaş hane 9
3. Mahalle-i Kuzu Koyun hane 2
4. Mahalle-i oğlu hane 1
5. Mahalle-i 'Arif Ağa hane 4
6. Mahalle-i Ağa hane 27
7. Mahalle-i Hacı hane 57
8. Mahalle-i Mirmiran hane 3
1. Mahalle-i hane
2. Mahalle-i Baba Timurtaş hane 4
3. Mahalle-i Doğan hane 1
4. Mahalle-i Şahabeddin hane 12
5. Mahalle-i Selçuk hane 3
6. Mahalle-i hane 4
7. Mahalle-i hane 5
8. Mahalle-i Timurtaş hane 5
1. Mahalle-i Paşa hane 3
2. Mahalle-i 'İlmüddin hane 3
3. Mahalle-i Altun hane 1
4. Mahalle-i hane 3
5. Mahalle-i Hamid Beğ hane 3
6. Mahalle-i hane 4
7. Mahalle-i Karaca hane 4
8. Mahalle-i hane 4
1. Mahalle-i hane 6
2. Mahalle-i Sarıca Paşa hane 8
3. Mahalle-i hane 4
4. Mahalle-i Veliyüddin hane 2
5. Mahalle-i Bayezid hane 5
6. Mahalle-i hane 2
7. Mahalle-i Hadım Balban hane 2
8. Mahalle-i Hazar Ağa hane 5
1. Mahalle-i Mahmud Ağa hane 4
2. Mahalle-i Ali Beğ hane 9

3. Mahalle-i hane 6
4. Mahalle-i Şeyh hane 7
5. Mahalle-i hane 12
6. Mahalle-i hane 5
7. Mahalle-i Umur Beğ hane 8
8. Mahalle-i hane 18
1. Mahalle-i Hazinedar hane 8
2. Mahalle-i Çavuş beğ hane 2
3. Mahalle-i Hazar hane 7
4. Mahalle-i Nişancı Paşa hane 3
5. Mahalle-i Beğ hane 2
6. Mahalle-i hane 1
7. Mahalle-i Karabulut hane 6
8. Mahalle-i hane 6
1. Mahalle-i Mirahur hane 13
2. Mahalle-i Ağa hane 10
3. Mahalle-i hane 5
4. Mahalle-i hane 20
5. Mahalle-i İbrahim Paşa hane 9
6. Mahalle-i hane 30
7. Mahalle-i Cami' İbrahim Paşa hane 9

Mahalle-i Kefere

1. Mahalle-i Mitropolit hane 7
2. Mahalle-i hane 3
3. Mahalle-i hane 1
4. Mahalle-i hane 8
5. Mahalle-i hane 18
6. Mahalle-i hane 7
7. Mahalle-i Baba hane 7
1. Mahalle-i Aya Nikola hane 9
2. Mahalle-i Tavlabasıade hane 2
3. Mahalle-i Ağa hane 8
4. Mahalle-i hane 3

5. Mahalle-i hane 2
6. Mahalle-i ve Uzun Ali Tarlası hane 10
1. Mahalle-i Miskinler hane 3
2. Mahalle-i hane 2
3. Mahalle-i hane 6
4. Mahalle-i Aladağlı hane 2
5. Mahalle-i hane 5
6. Mahalle-i Yağcı hane 2
7. Mahalle-i Yahudiyen maktu' hane 200

Der Nahiye-i Ata

1. Karye-i Karaağaç hane 6
2. Karye-i hane 5
3. Karye-i hane 5
4. Karye-i Emir Sultan hane 2
5. Karye-i hane 7
6. Karye-i hane 7
7. Karye-i Kara İshaklı hane 1
8. Karye-i hane 2
1. Karye-i Kulaklı hane 3
2. Karye-i Saltıklı hane 2
3. Karye-i hane 2
4. Karye-i Kafir Doğancı hane 1
5. Karye-i Trk Doğacı hane 2
6. Karye-i hane 2
7. Karye-i hane 3
8. Karye-i Timurtaş hane 17
1. Karye-i Tatarı hane 2
2. Karye-i Tatarı hane 1
3. Karye-i Tatarı hane 2
4. Karye-i Sazlıdere hane 1
5. Karye-i İil hane 1
6. Karye-i Bulaklar hane 2
7. Karye-i Azadlı hane 5

8. Karye-i hane 5

Sayfa No : 163 Belge No : 303

1. Karye-i hane 1
2. Karye-i İskender hane 4
3. Karye-i hane 5
4. Karye-i hane 2
5. Karye-i hane
6. Karye-i hane 3
7. Karye-i hane 3

Bakiyye-i defter-i 'avarız

Nahiye-i tabi'

1. Karye-i hane 1
2. Karye-i Beğli hane 1
3. Karye-i Sağır hane 1
4. Karye-i Timurhanlı hane 2
5. Karye-i hane 1
6. Karye-i Rumbegli hane 4
7. Karye-i Geçdenli ma' Selim Beğli
1. Karye-i hane 1
2. Karye-i hane 3
3. Karye-i sükkân hane 5
4. Karye-i Tartarlı hane 3
5. Karye-i Süleyman Danişmend hane 2
6. Karye-i Çeşme Beği hane 2
7. Karye-i hane 2
8. Karye-i Deresi hane 3
1. Karye-i Ağaç hane 6
2. Karye-i Müsellim Ömer Obası hane 4
3. Karye-i Kund Kapanı hane 3
4. Karye-i Boyalu hane 10

5. Karye-i Kafır Ömer Obası hane 10
6. Karye-i Muradanlı hane 2
7. Karye-i hane 5
8. Karye-i Çakırlı hane 1
1. Karye-i hane 5
2. Karye-i Hamza Beğli hane 2
3. Karye-i Kara hane 2
4. Karye-i hane 4
5. Karye-i Ortakcı hane 7
6. Karye-i Büyükünlü hane 3
7. Karye-i Küçükünlü hane 3
8. Karye-i Hacılar hane 1
1. Karye-i Sarı Danişmend hane 5
2. Karye-i hane 1
3. Karye-i hane 1
4. Karye-i Akbeygar hane 2
5. Karye-i hane 1 rub'
6. Karye-i Süleyman Paşa nam-ı diğer rub' 1 hane 6
7. Karye-i Yüklüce hane 1
8. Karye-i Sofiler rub' 1
1. Karye-i hane 2
2. Karye-i Sabuncu hane 1
3. Karye-i Hazar Ağa hane 1
4. Karye-i Hacı Umur hane
5. Karye-i Yusufllu hane 3
6. Karye-i Kurdanalı hane 1
7. Karye-i hane 3
8. Karye-i hane 2
1. Karye-i Mahmudca Beygarı hane 1
2. Karye-i Timur hane 3
3. Karye-i Hanlı hane 1
4. Karye-i Yumru Kaya hane 1
5. Karye-i mezra'sı hane 1
6. Karye-i Ahlatlı hane 2

7. Karye-i Semerci Beygarı hane 1
8. Karye-i Tekurcalı hane 4
1. Karye-i Paşa hane 2
2. Karye-i Taşlık Müsellimi hane 1
3. Karye-i hane 1
4. Karye-i hane 1
5. Karye-i Gaybiler hane 7
6. Karye-i Gündüzler Hums 2 hane 7
7. Karye-i Mahalle-i Müsellim hane 1
8. Karye-i Ocak hane 1
1. Karye-i Tavşan Korusu hane 1
2. Karye-i hane 3
3. Karye-i Hacı Danişmend hane 5
4. Karye-i Hasan Ağa hane 1

Nahiye-i Üsküdar

1. Karye-i Mar'aş hane 15
2. Karye-i Kemal hane 6
3. Karye-i Kırşehir hane 2
4. Karye-i hane 1
5. Karye-i Kara İsmailce hane
6. Karye-i Büyük İsmailce hane 4
7. Karye-i Doğancı Budak hane 1
8. Karye-i hane 4
1. Karye-i Kelbeygarı hane 2
2. Karye-i Koca Yakub hane 4
3. Karye-i El-hac İbrahim Obası hane 2
4. Karye-i Kara Hazar hane 5
5. Karye-i hane 1
6. Karye-i Beygarı hane 2
7. Karye-i hane 2
8. Karye-i hane 11
1. Karye-i Mahalle-i Paşa hane 5
2. Karye-i köse Hamza hane 1

3. Karye-i Mahalle-i Hisar hane 9
4. Karye-i hane 1
5. Karye-i Uluşay hane
6. Karye-i hane 1
7. Karye-i hums 2 hane 4
8. Karye-i çoban hane 1

Karye-i hane 1

Nahiye-i

1. Karye-i Kavaklı hane 15
2. Karye-i Kozluca hane 20
3. Karye-i hane 1
4. Karye-i Doğanoğlu hane 6
5. Karye-i Yusufklar hane 2
6. Karye-i Serm hane 2
7. Karye-i Pareler hane 3
8. Karye-i Akalan hane 2
1. Karye-i Işıklı hums 1 hane 1
2. Karye-i Taş hane 2
3. Karye-i Meşeli hane 1
4. Karye-i hane 1
5. Karye-i Kozluca hane 1
6. Karye-i Çukur hane 2
7. Karye-i İkizce hane 1
8. Karye-i hane 2
9. Karye-i hane 1

Zikr-i ati kuranın bedel-i nezleri olan seksan bir guruş ve otuz akçe tahsil oluna diyu emr-i 'ali ve suret-i defter-i mevkûfat vand olmağın imtisalalar tevzi' olundukda beher hareye mübaşirin ma'aşıyla yedişer yüz akçe isabet eylediği bu mahalle kayd ve kuraları zikr olunur.

1. Hane 1
2. Paşa nam-ı diğer hums hane 4

3. Hane 1
4. Rumbegli hane 1
5. Cedid hane 2
6. Hane 2
7. Gündüzler hums 2 hane 2

Sayfa No : 163 Belge No : 304

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ velatü'l-müvahhindin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulumu'l-enbiyâ el-muhtass bi-mezid-i 'inâyet'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kadısı zide fezâ'ilihi ve iftiharü'l emacid ve'l-ekarim cami'ül-hamid ve'l-karim el-muhtass bi mezid-i 'inâyete'l-meliki'd-da'im divan-ı hümâyûnda Çavuşbaşı olan Hayreddin ve Edirne Bostancıbaşısı dame mecidihu tevkişi refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki ve nam zimmiler Edirne sakinlerinden olub patrik husus için hilaf-ı inhayedlerinde sahte 'arz olunub ahz ve te'dibleri müktezi ta'yin olunan çavuş mübaşeretiyile mesfur ve vilayetleri olan Edirne'ye 'ali tarik irsal ve inha ikamet itdirilmek fermanım olmağın senki Çavuşbaşı muma ileyhsin mesfurları Çavuş mübaşeretleriyle vilayetleri Olan Edirne'ye 'ali tarik irsal ve siz ki Mevlâna ve Edirne Bostancıbaşısı muma ileyimasız vüsûllerinde mesfurları Edirne'de ilamet itdirüb tekrar itlaklar için emr-i şerifim sadır olmadıkca aher mahalle bir hatve tecavüz itdirilmemek babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdumki divan-ı hümâyûnum çavuşlarından mübaşir ta'yin olunan kudretü'l-emasil ve'l-akran Yakub Çavuş zide kadruhu vüsûl buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyaft-e-i sūdûr olan ferman-ı vacibü'l-ittiba' ve lazımlü'l-imtisalimin mazmın ita'at makrunuyla 'amil olası şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılâsız tahriren fi eva'il-i Safer sene 169

Kostantiniyye

Devlet-i ikbal-i sa'adet iclal ile hayla taht-ı 'alitaht-ı Osmani üzere cülüs-ı hümâyûn makrunum vaki' olub 'umumen müceddid berevat olunmak fermanım olmağla Mahrusa-i Edirne'de vaki' esirciler ta'ifesinin üzerlerine bin yüz elli iki senesi zilhicce'sinin eva'il tarihiyle hüdavendigâr-ı sabık karındaş merhum sultan Mahmud Han taba şerah beratıyla kerhüdarları olan işbu râfi'-i tevki'-i refi'i's-şan-ı hakani Hamdi Hüseyin yedinde olan 'atik beratıyla der-sa'adetime gelüb beratıyla tecdid olunmak

babında 'inâyet taleb itmek üzerinde ise 'atik beratı mucibince mezbura idüb işbu bin yüz altmış sekiz senesi Safer yirmi sekizinci gününden müceddiden bu berat-ı hümâyûnu virdim ve buyurdumki ba'de'l-yevm mezbur Hüseyin varub zikr olunan ta'ifesinin Kemâkam kethüdaları olub hizmet-i lazımesin ma'rifet-i şer'le eda eyledikden sonra sabık üzere mutasarrıf olub devam devletimiçün daha bir müdavemet göstere ol-babda umuruna taraf-ı aherden ferd mani' olmayalar şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timad kılalar tahriren fi eva'il-i Receb sene 1168

Sayfa No : 164 Belge No : 305

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdısı zidet fezâ'ilihî ve kıdvetü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm Mevlâna Kâdısı zide fazlihi tevki'-i vasl ma'lûm olaki İstanbul ve tevabi'i Ermeniyani Patriki Ağab RAhib divan-ı hümâyûnuma memhuren 'arzuhat idüb patrikliği mülhakatından Edirne ve tevabi'i olan mahallerde sakin Ermeniyan re'ayasının üzerinlerine murahhasata ta'yin olunan rahibler kadîmü'l-eyyamdan berü İstanbul Ermeni Patriki olanlar taraflarından memhur mektupları ile ola gelüb aherden müdahale olunu gelmiş değil iken hâlâ murahhsalık mezkûre yirmi sene-i mütecaviz ve mutasarrıf olan işbu Darend-i ferman-ı hümâyûn rahib kendü haline olub mu'tad-ı kadim üzere Murahhasalık mezkûru zabt iken ecanibden ba'zıları murahhasalığı müdahaleden hali olmayub ihtilal nizam hallerine badi oldukların bildirüb murahhasalık mezkûra tabi' mahallerde sakin Ermeniyan re'ayası ve papasları rahib-i mesfuru üzerilerine murahhasa bilüb ayinlerine müte'alik umurlarında mesfura müraca'at idüb ve rahib-i mesfur dahi cümlesiyle hüsn-ü mu'amele üzere olub kadimden alıgelen 'adet ve kanun ve 'atileri üzere murahhasalık mezkûru patrik mesfurun tarafından zabt ve rabt ve mahsulat ve rüsûmat-ı miriçün ahz ve kabz eyleyüb hilaf-ı mu'tad-ı kadim murahhasalığı umuruna aherden bir ferd müdahale itdirilmemek babında emr-i şerifim rica eylediği ecluden hazine-i 'amiremden mahfuz olan piskopos mukata'ası defterlerine nazar olundukda İstanbul ve tevabi'i ERmeniyanl patrikliği mesfur Ağab Rahibin üzerinde olub patrikliğine dahil mahallerde sakin Ermeniyan re'ayasının kilise ve manastırlarında ayinlerin mühürlü mektubuyla tarafından ta'yin eylediği rahiblerine müdahale olunmayub mu'tad-ı kadim ve alıgelen 'adet ve kanun ve

ayin 'atileleri üzere zabt itdirilmek için evamir-i şerifem virilü geldiği der-kenar olunmağla imdi şurut-ı beratı mucibince 'amel olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdumki hükm-i şerifim vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel idüb murahasalık mezkûrun kadimden aligelen 'adet ve kanundan ve ayin 'atileleri müktezasınca patrik-i mesfurun tarafından yedinde virilen mühürlü mektubu mucibince mesfur rahibe zabr ve rabt ve hasıl olan mahsulat ve rüsûmunu ahz ve kabz itdirdüb mugayer emr-i 'alışan murahasalığı umruna aheri dahl ve ta'arruz itdirmeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılâsız tahriren fi el-yevm safer sene 1169

Kostantiniyye

El-Mahrusa

Sayfa No : 164 Belge No : 306

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din varis-i 'ulûmu'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'-mu'in Mevlâna Edirne Kâdısı zidet fezâ'ilihî ve mefahirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-kelem ve İslamiye ve Yanbolu kazalarının kuzzât ve nüvvâbı zide fazlihîm tevk'-i ref'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki iftiharü'l-'ali ve'l-ekabir hâlâ kethüda-yı sadra'zamı Ahmed Kamil dame mecidihu südde-i sa'adetime 'arzuhal idüb Silistre ve sancaklarında Hatunili ve gayrı nahiyelerde nam karye ve gayrıdan divan-ı hümâyûnum katibi sakirdliği ilhakıyla beratı 'alışanımla mutasarrıf olduğu katrelerinden taht-ı kazalarınızda vaki' karyelerinin re'ayaları üzerlerine edası lazım gelen emr-i şerifimle vaki' tekalifden hisselerine isabet ideni eda eylediklerinden sonra bila emr-i şerif vali buyruhdusu ve vilayet vesa'ir tekalif namıyla nesne mutalebesiyle rendice olundukların bildürüb ol-babda emr-i şerifim sūdûrunu istid'a itmeğin vech-i meşruh üzere 'amel olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdumki vüsûl buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi hüsûs-ı mezbura tam mukayyid olub göresin i'lâm olunduğu üzere ise eyyam-ı sa'adeti-encamında re'aya ve beraya ve bşr ferde zulm ve te'addi olunduğuna kat'en rıza-yı şerifim yokdur kaza-i mezkûre re'ayaları üzerlerine edası lazım gelen emr-i şerifimle vaki' tekalifden hisselerine isabet iden tamamen eda eylediklerinden sonra bila emr-i şerife vali buyruhdusu vilayet vesa'ir tekalif namıyla bir nesne mutalebesiyle te'addi ve

rencide itdirmeyüb mazmun emr-i şerifimle ‘amil olasız şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerife
i’timad kılâsız tahriren fi evahir-i şehri-i safer sene 1169 Kostantiniyye

Akzâ kuzzâtü’l-müslimin evlâ vülatü’l-muvahhidin ma’denü’l-fazl ve’l-yakîn râfi’-i
i’lâmi’ş-şerife ve’d-din varis-i ‘ulûmu’l-enbiya ve’l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i
‘inâyete’l-meliki’-mu’in Mevlâna Edirne Kâdısı zidet fezâ’ilihi ve mefahirü’l-emasil
ve’l-akran kethüda yeri ve yeniçeri serdarı ve a’yan-ı vilayet iş erleri zide kadruhum
tevki’-i refi’-i hümâyûn vasl ma’kûm olaki hazine-i ‘amirem defterleri mucibince ıstabl-ı
‘amirem ocaklılarından Edirne ohuru ocaklığı olan ilhakat-ı Edirne Kazası’nın üçyüz
elli beş ve bir sülüs ve buçuk hums ‘avarız hanesiyle hanesi olan Koyunlu Karyesi’nin
senevi otuz iki keyl şa’ir ve yirmi dokuz kantar saman maktu’u olub bin yüz altmış
sekiz senesine mahsub olmak üzere ‘avarızları mukabele viregeldikleri şa’ir ve
samanları cem’ ve tahsil olunmak lazım gelmeğin der-‘uhde olunub yedine mühürlü ve
nişanlı mevkûfat defteri sureti virilmekle mucibince cem’ ve tahsil ve ohur-ı mezbura
teslim itdirilmek fermanım olmuştur buyurdumki hükm-i şerifimle mübaşir-i mezbur
vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere ‘amel idüb dahi sene-i mezbura mahsub
olmak üzere kaza-i mezburun ol-mikdar ‘avarız hanesinin beher hanesinden on sekiz
keyl sekiz keyl şa’ir ve on dörder kantar samandan dört bin dokuz yüz yetmiş yedi
kantar samanların ve karye-i mezburun ol-mikdar şa’ir ve saman maktu’u irsal olunan
mühürlü ve nişanlı mevkûfat defteri sureti mucibince vakt ve zamanıyla yerlü yerinden
cem’ ve tahsil ve ohur-ı mezbura teslim itdirdüb hilaf-ı emr ve defter kimesneye te’allül
ve niza’ ve ‘inad ve muhalefet itdirmeyüb ve bu bahane ile re’aya fukarasuna celb-i mal
sevdasıyla bir dürlü cevri ce te’addi eylemekden ve itdirmekden bigâyet ihtiraz ve
ictinab eylesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerife i’timad kılâsız fi cemaziyelahir sene 1168

Kostatiniyye

Sayfa No : 169 Belge No : 307

İşbu bin yüz altmış sekiz senesine mahsuben ıstabl-ı ‘amire tabi’ ilhakat-ı Edirne
Kazası’nın üç yüz elli beş ve bir sülüs ve buçuk hums hane-i ‘avarızdan mukabelesinde
bir hanesinden on sekiz keyl şa’ir ve on dörder kantar samanları cem’ ve tahsil oluna
diyu El-hac Veli Ağa yediyle ferman ve suret-i defter-i mevkûfat varid olmağın
imtisalaler tevzi’ oldukda beher mevcut haneye beher sene-i sabık yüzer keyl şa’ir

seksan kantar saman isabet eylediği defteridir ki ber-vech-i ati zikr olunur tahiren fi
Rebi-ülâhin sene 1169

Nahiye-i Üsküdar'a tabi' Edirne

1. Karye-i rubi' hane 2
2. Karye-i Sadıklı hane 2
3. Karye-i hane 2
4. Karye-i Dürzi hane 1
5. Karye-i Hacı Lala rub' 1 hane 1
6. Karye-i hane 1
7. Karye-i Halife hane 1
1. Karye-i hane 1
2. Karye-i Yörükleri hane 1
3. Karye-i Safiler rub' 1 hane
4. Karye-i Kara rub' 1 hane
5. Karye-i Kurdcalar rub' 1 hane
6. Karye-i Karudere rub' 1 hane
7. Karye-i rub' 1 hane
1. Karye-i Kafır alanı hane
2. Karye-i Obruklu hane
3. Karye-i hane
4. Karye-i Balbamlı hane
5. Karye-i hane
6. Karye-i Kara Beygar rub' 1 hane
7. Karye-i Kara Hazar rub' 1
1. Karye-i rub' 2
2. Karye-i Koyunlu maktu' şa'ir-i keyl hane 32

Saman-ı kantar 29

Nahiye-i tabi'

1. Karye-i Sinablı hane 2
2. Karye-i Manastır kebîr hane 1

3. Karye-i Manastır saġır hane 1
4. Karye-i Sinablı hane 1
5. Karye-i ‘Aziz Halife rub’ 1 hane 1
6. Karye-i Kayacık rub’ 1 hane 1
7. Karye-i Koyun Beygarı hane 1
1. Karye-i hane 1
2. Karye-i Delice hane 1
3. Karye-i Kulfallı rub’ 1 hane
4. Karye-i Kafır Danişmend rub’ 1 hane
5. Karye-i Hazar Beġ hane
6. Karye-i Dermanlı sülüs 1
7. Karye-i Gökmen Deresi hane 1
1. Karye-i rub’ 1
2. Karye-i şahkulu rub’ 1
3. Karye-i Üsküdar Bazarı rub’ 1
4. Karye-i Kayalı Dere rub’ 1
5. Karye-i Müsellim Danişmend rub’ 1
6. Karye-i Resullü rub’ 1
7. Karye-i şehince rub’ 1

Akzâ kuzzâtü’l-müslimin evlâ vülatü’l-muvahhidin ma’denü’l-fazl ve’l-yakîn râfi’-i i’lâmi’ş-şerife ve’d-din varis-i ‘ulûmu’l-enbiya ve’l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i ‘inâyete’l-meliki’-mu’in Mevlâna Edirne Kâdısı zidet fezâ’ilihi tevki’-i refi’-i hümâyûn vasl ma’lûm olaki kaza-i mazbura tabi’ Dere nam karye sakinlerinden Poli veled Nikola nam zimmî divan-ı hümâyûna ‘arzuhal idüb ve kâr ve kisb iktidarı olduġunda gayr-ı ism-i mal itlak olunur bir nesnesi yoġiken cizyedar kulcuları cizye talebiyle rencide eylediġin bildirüb hilaf-ı şer’-i şerif ve mugayer kanu-ı berat-ı ‘alişan cizye emr-i şerifim rica eylediġi ecluden hazine-i ‘amiremde muhafaza olan harac vmuhasebesi defterlerine nazar olundukda zahir olmayub ve olub bir vechile kâr ve bi sb iktidarı lmayub mal itlak olunur bir nesnesi olmayan kefereden hilaf-ı şer’i cizye mutalebe olmamak üzere şurutu ve bir misillüler cizyedar müvacehesinde ma’rifet-i şer’le görölüb şurut-ı mezkûr hali olduġu oldukça cizye taleb olunmayadiyu evamir-i şerife virildiġi der-kenar olunmaġla mahallinde cizyedarı müvacehesinde şer’le görölüb müktezası i’lâm olunmak üzere emr-i şerifim virilmek babında iftiharü’l-umera ve’l-

ekabir bi'l-fi'l baş defterdarım Abdullah Na'ili dame 'ulvuhu telhis itmekle imdi telhis mucibince amel olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuştur buyurdumki hüki şerifim vardıda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel idüb dahi husus-ı mezburu cizyedarı muvacehesinde mahallinde şer'le görölüb müktezasını der-sa'adetime i'lâm i'desin şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılâsın tahriren fi el-yevm 'aşer min cemaziyelahir sene seman ve sittin ve ma'in ve elf

Sayfa No : 166 Belge No : 309

Memâlik-i Mahrusamda vaki' ehl-i zimmetden Yahud ve Nasara'nın rü'eslerine mazrube cizyeleri beytü'l-mal müslimin emval-i meşru'asından olmağla Mezheb-i Hanife üzere 'alâ ve evsat i'tibarıyla cibâyet olunmak lazım gelmeğın bin yüz yetmiş senesi cizyesinin cibâyetine işbu bin yüz altmış dokuz senesi Cemaziyeleevvelisi gurrasinden mübaşeret olunmak üzere hatt-ı hümâyûn şevket makrunum sadır olmağın bin yüz yetmiş senesine mahsub olmak üzere Edirne ma' nevahi ve havas-ı Mahmud Paşa ve Cermen ve Cısr-i Mustafa Paşa ve Yanbolu ve İslamiye ve Yenice-i Kızılağac ve Zağire-i 'atik ve Akçakazanlık ve Zağire-i cedid ve Hasköy ve Cermen ve Hayrabolu ve Bergus ve Çorlu ve Baba-yı 'atik kazalarında ve tevab'larından sakın ve mütemekkin ve mürûr ve 'ubur iden ehl-i zimmet keferre ve Yahud ve 'Acem ta'ifelerinin şer'en üzerlerine edası lazım gelen bin yüz yetmiş senesi cizyeleri işbu bin yüz altmış dokuz senesi Cemaziyeevveli gurrasinden mübaşeret ve cibâyet olunmak üzere beş bin yedi yüz altmış ili a'lâ ve kırk sekiz bin üç yüz doksan sekis evsat ve dokuz bin beş yüz elli bir esnaf-ı selase ile cem'an altmış üç bin yedi yüz on bir evrak ile cizyedar-ı asbek işbu râfi'-i tevki'-i refi'-i ş-şan-ı hakanî emacid ve'l-a'yan Abdullah zide mecidihuya der-'uhde ve tefviz olunub işbu berat-ı 'alışan ma'adelet-i nûmayanî virdim ve buyurdumki cizyedar muma ileyh varub işbu bin yüz altmış dokuz senesi Cemaziyeevveli gurrasinden hakimü'l-vakt müvacehesinde mîrî mühür ile memhur cizye mühürlerin kat' ve evrakda olan mühür ile tatbik olunduktan sonra bir kiseye vaz' ve vilayet kâdısı mühürleyüb der-sa'adetime irsal ve kalem-i mezbura tabi' her belde ve karyede sakın ve mevcut yerlü ve yabancı ve mürûr ve 'ubur iden ehl-i zimmet keferre ve Yahud ve 'Acem Ta'ifeleri hükmüne dahil olub şer'en cizyeye müstehak olan gulamları gereği gibi takkayüd ve ihtimam ile tefahhüs ferdi kâğıdsız kalmamak şartıyla vech-i şer'î üzere ahalişi beyninde esnaf-ı selasenin hangi sınıfından 'add vei'tibar olunur ise hatt-ı

hümâyûn-ı şevket makrunumla virilen nizam-ı cedid mucibince iddi'a i'tibarıyla bir zer mahbub ve olanlardan evsat i'tibarıyla iki zer mahbub ve zahir olanlardan a'lâ i'tibarıyla dört zer mahbub alınub zer mahbub tedarikinde 'acz ve 'usreti olanlardan zer mahbub hesabı üzere a'lâdan on bir guruş ve evsatdan beş buçuk guruş ve iki buçuk guruş ve bir-rub' olmak üzere ecnas-ı nükûd-dan ne gün ne akçe getürürler ise halisi'l-'ibad ve tami'-l-vezn olanları olduğu vech üzere cedid İstanbul altunu dörtyüz kırk akçeye ve zer mahbub ile zincirli Mısır altunu üç yüz otuz ve tuğralı Mısır altunu üç yüz on beş akçeye ve tuğralı sağ paranın her kırk 'adedi bie guruş hesabıyla alınub cizyeleri bu vechile cibâyet ve tahsil ve şurut-ı mezbureye kemâl-i ihtimam ve i'tidal üzere mürâ'at olunub haddi tecavüz te'addi ile sebil-i sadakat ve tarîk-ı istikametden 'udul idenlerin şer'en müstehak oldukları cizyeleri tertib oluna ve ehl-i zimmet-i keferenin her birinden miri mühür ile memhur eşkaliyle birer kağıda virilüb ve i'mâl cizye tevzi' eylediği evrakın a'lâsından on iki evsatında dokuz altı para ma'îşet ve bundan ma'ada her bir varakda birer para cizye muhasebecisi ve katiblerine ücret-i kitabet ta'yin olunmakla müztemi' olan mal-ı cizyeden hüsn-ü muhasenede dinlerine mahsub olunmak ve memalik-i mahrusamda vaki' evkaf karyelerinde sakin ehl-i zimmetden selatin-i 'azam ve vüzerâ-yı kiram ve mirmiran vesa'irlerinin havas ve ocaklarına ve voyvodalara dahil ve ba'zı esbaba bina'en defterden ifraz ve maktu' olanların gerek rahib ve patrik ve keşiş ve bir tarîkla ellerine berat olub tercümanlık ve Müslimlik ve mu'afiyet iddi'asında olan bi'l-cümle ref' ve kitab ve 'amele kadîr olub iktisabdan mani' olur zamaniyet ve zararet veyahud ekser olmak gibi i'zaz-ı sahihesi olmaya şa'ir ehl-i zimmetden olunmayub cümlesinden vech-i şer'i üzere istihkaklarına göre ahddan esnaf-ı selase i'tibarıyla cizyeleri cibâyet ve cizyeye müstehak olmayan zahir olmayub ve 'amel olub bir vechile kâr ve kisbe iktidarı olmayanlardan hilaf-ı şer-i şerif cizye talep olunmaya ve ehl-i zimmetden ve revende ve edaya kudreti olanlarından ma'adasında mal-ı ziyeyi dört taksit ile cem've tahsil eyleyüb cizyedar dahi taksit şurutuyla vakt ve zamanıyla hazine-i 'amireme teslim eyleyeler ve mal-ı cizye nassen ve ictihaden icab iden varidat-ı şer'iyeden olub ehl-i zimmet sükût-ı cizyeyi müstelzim olur garddan salim iken züll ve ile müstehak oldukları cizyelerin virmemek için iradına ictira veyahud bir tarîkla iba ve bir yerde ihtifa veyahud a'lâyâ müstehak iken evsat ve evsat-ı müstehak iken cizyesin virmeğe tasaddi ider olur ise cizye-i şer'iyelerinden imtina' eyledikleri için ol-makulelerin üzerine mazrube olan cizyeleri alından sonra aşedd-i 'ukad ile ican iden cezaları tertib oluna ve ahali-i vilâyetden ba'zı zî kudret kimesnelerin bağ ve bağçe ve çiftlik ve kirman ve mandıralarında çoban ve namıyla

vesa'ir bahane ile ehl-i zimmeti istishab ve cizyelerin virdirmeyüb bu güne harekete cesaret idenler ba'is 'akubat-ı müşeddide ile mu'afiyet olacakların bilüb selamet-i halleri için kemâl-i intibah üzere haretket eyleyler ve cizyedarlar bir mukayeselerine tahlil olmayasız re'ayaya evrak gönderüb tevzi' oldundığı oldukda kağıdlar girü kendüye cizyedarlarına teslim ve mahallerine göre evrakları mukayesesine vasl oldukların cizyedar tarafından haber virilüb te'allül ve muhalefet itdirilmeye ve ba'zı re'aya sakin olduğu kasaba ve kurasında a'lâya yahud evsat-ı mütehemmil iken a'lâ ve evsat ve evsat-ı cizyesin civarlarında vaki' cizyedarlarının hile ile evsat veyahud kağıdı alub gadr eylemek ihtimalleri ol ahalisi beyninde ve emlakına nazar olunub esnaf-ı selaseninn hangi sınıfından 'add ve i'tibar olunur ise vech-i meşruh üzere istihkaklarına göre evrakları virilüb lakin bu bahane ile re'aya fukarasına gadr ve tecavüz itmeyeler ve her bir ehl-i zimmetin tahammüllerine göre cizyeleri cibâyet olunmak müktezi iken ba'zı mahallat ve kuranın kocabaşları kendü cizyelerin için evrak alub re'ayaya istihkaklarına göre tevzi' olmayub mali her ne ise beynlerinde hesap ve hilaf-ı şer'-i şerif 'ale's-seciye tevzi' oldundığı hümâyûnuma ilka olunmakla dahi men' olunub her bir ehl-i zimmetin tahammüllerine göre cizyedarlar yedine evrakları virilüb cizyedar cibâyet hasıl kemal hilaf-ı şurut-ı berat bir haric ve kağıdsız kalmamak üzere her birine vech-i şer' tahammül ve istihkaklarına göre evrakları virilüb cizye cibayet eyledikten sonra kasaba ve kura üzerlerine topdan evrak tarh ve tevzi' eylemekden gayetü'l-gaye igtiraz ve icnibat oluna hülâsa kelâm şurut-ı beratdan ziyade akçe alındığı ve topdan evrak tarh ve tehnil olundığı haberi alınur ise bila bu güne harekete cesaret idenlerin cezaları tertib olunacağını mukarrem ve cibâyetine me'mur 'amiller dahi 'udul eylemeyüb kemal-i istikamet ile hareket ve hilaf-ı şurut-ı berat re'aya fukarsından başka ma'îşet ve zahire ve namıyla taleb olunmaya ve kezalik kuzzât ve nüvvâb dahi namıyla re'ayadan ve mal-ı cizyeden min ba'd nesne mutalebe eylemeyeler şöyleki kadılar ve cizyedarlar celb-i mal sevdasıyla re'ayaya zulm ve te'addi iderler ise tahsil ve olunub zahir ihzar ve şer'en haklarından gelünür ona göre işbu berat-ı 'alışanımın şurut-ı mürâ'at olunub kadılar voyvodalar ve kura zabıtları vesa'ir sükkan-ı vilâyet bi'l-ittifak cizye cibayeti hususunda cizyedarlara i'net ve muhalefet ideri olur ise haklarından gelinmek üzere ism ve resimleriyle der-sa'adetime 'arz ve i'lâm eyleyeler ve her bir neferin cizye malını eylediği ma'lûm olacağı için cizyedarlar başka defter tutub kasabada olanları mahallesiyle ve kurada olanları karyesiyle ve mürûr ve 'ubur idenleri ism ve resimleriyle 'ale'l-esami defter ve cizye muhasebesi kalemine teslim itmek üzere der devlet medarına getüreler ve cizyedarlar me'mur olduğu kasaba ve nevahiye tevzi'

eylediği evrak min-ba'd kulcular mühürleyüb ve eşkalsiz kağıd virmeyüb hayn-ı iktizada vaz-ı istibah için tatbik olundukda mutalebe olmak üzere kaleminde muhafaza olunan mühürleriyle mühürleyeler ve iş bu berat-ı 'alışanın ta'yin ve tasrih olunan şurut ve kuyudun tenkid ve icrasına mühürleri gereği gibi ihtimam eyleyüb hilaf-ı vaz' ve hareketden bigayet-i ihtiraz eyleyeler şöyle bileler 'alâmet-i şerife i'timad kılalar tahriren el-yevm 'aşer min şehri Rebiülahir sene tis'a ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

Sayfa No : 167 Belge No : 310

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din varis-i 'ulûmu'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'-mu'in Mevlâna Edirne Kâdısı zidet fezâ'ilihi ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ü'l-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'd-da'im Edirne Bostancıbaşısı dame mecidihu ve Kıdveti-'l-emacid ve'l-a'yan Edirne'de yeniçeri zabıtı ve bu hususa müceddiden mübaşir ta'yin olunan baş çukadar Mehmed zide mecidihuma tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki Allah-ü Te'ala beş on gün zarfında Asitane-i Sa'adete pirinc zahiresine killet darı olub ve Edirne'de Filibe pirincinin kesret ve olduğu melhuz ve mukarrer olduğuna bira'en Edirne'de vaki' ahali yedlerinde bulunan pirincin kendülere kıyafet edecek mikdarından fazlası ifraz ve mübaya'a ve mecaleten 'arabalar ile Asitane'ye nakl olunmak üzere bu def'a der-sa'adetimden mikdar-ı kifâyete akçe ile mübaşir muma ileyh mahsusen ta'yin ve irsal olunmağla bi'l-ittifak hareket olunarak el-yevm Edirne'de mehazin ve dekakin ve bi'l-cümle aydi nasda bulunan Filibe pirincinin kendulere kifâyete mikdarı yedlerinde ibka olunub ma'adası ifraz ve mübarşi muma ileyh yedinden akçesi ashabına teslim olunarak mübaya'a ve heman 'arabalara tehmil ve Asitane'ye tesyir olunmak fermanım ve bu husus cümleden matlub-ı hümâyûnum olmağın mahsusan işbu emri şerifim isdar ve mübaşir muma ileyh ile irsal olunmuşdur berü taraflara pirinc sevk ve tesyir için Filibe ve Tatar Bazarı Kâdılarına ve zabitanına başka emri şerifimle tenbih-i akid olunub ve bi'auni Te'ala beş on gün zarfında Edirne'den fermanım olduğu vechile Filibe pirincinin vürüd ile Asitane-i Sa'adetimde pirinc zehayiresine kesret ve murad-ı hümâyûnum olub bu husus peşin akçe ile ve mu'amelesi olmak hasebiyle bir ferdin te'allül ve muhalefet eylemesi iktiza itmemele imdi bu emri şerifim vasl olduğu sa'at

Edirne'de olan pirinc tüccarı vesa'ir ahali ve ahsan-ı dekakin yedlerinde bulunan Filibe pirincinin akvat-ı zaruriyelerinde fazlasınca 'at eyy-i hal teccessüs ve zahire ihrac ve mübaşiri yedinden akçesi ashabına teslim itdirilerek mübaya'a ve bir taraftan 'arabalar tedarik ve Asitane'ye geldikde devr-i keyl olunub noksanı zuhur ider ise 'arabacılarından tazmin olunacağını tefhim iderek her 'arabanın hamulesi devr-i keyl ve da beyhude bir an tevekküf te'hir itdirilmeksizin Asitane-i Sa'adetime irsal ve müsara'at ve ikdam ve bundan ma'ada tüccardan Nehr-i Meric ile ve ba'azıları dahi 'araba ile Tekfur Dağı'na ve ondan sefine ile Asitane'ye nakl ve yahud İstanbul'a getürecek kimesnelere iskelede fûrûht için pirinc getürmek murad idenler daki kat'en mümana'at olunmayub bu misillüleri dahi sevk ve tergibe takayyüd tam ve tesyir olunan pirinci mikdar ve kemiyeti ile 'arz ve i'lâm eyleyesiz ve senki mübaşir muma ileyhsin sen dahi yedine virilen sermaye ile 'ali cenahi'l-isti'cal Edirne yevarub heman ol gün muma ileyhim ile bi'l-ittifak iş şuru' ve mübaşeret ve mübaya'a ve nakline me'mur olduğun pirinci taraftan 'araba ile tesyire mübaderet ve 'arabaların yanına taraftan adam ta'yin ile gice gündüz tesyir olunarak emr-i şerifim sūdûrunda beş on güne dek le'ala pirincin Asitane'ye gelmesine beş-i kudret eyleyesin şöyleki bu husus 'ibadullah hizmeti ve hümâyûnum tahsiline vesile ve 'illet olacağı bedihi iken bu babda her kimin rehavet ve taksiret zuhur ider ise hal ve şanına göre mazhar 'itab ve olacağı mukarrerdir ona göre hareket bu babda her bir gün İzhar gayret ve idüb

Sayfa No : 168 Belge No : 311

Hilafından bigayet tehaşi ve mücanebet eylemeniz babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur vüsül buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafte-i sūdûr olan ferman-ı vacib ü'l-ittiba' ve lazımü'l-imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olub hilafından ziyade hazer ve mücanebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılâsız tahriren fi eva'il-i Cemaziyeleevvel sene tis'a ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

El-Mahrusa

Mucibince mektub sadr-ı 'ali varid olmuşdur.

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din varis-i 'ulûmu'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'-mu'in Mevlâna Edirne Kâdısı zidet fezâ'ilihî ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ü'l-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'd-da'im Edirne Bostancıbaşı dame mecidihu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki Şerife Ayşe nam hatun Südde-i Sa'adetime 'arzuhal idüb bundan akdem zevci Mehmed nam kimesnenin ferasetinden hasıl kızı Şerife Hafize iki buçuk yaşında iken bunu ve sağıt-i mezbureye ma'rifet şerife nafaka ve baha takdir olundukda mezbur Mehmed Edirne'ye firar ve kızı mezbure on yedi yaşını tecavüz ve zevci mezkûrun zimmetinde üç yüz yetmiş beş gurusş nafaka ve bahasına mürtemi' ve ol-vaktden berü gelmyüb kızı mezbura ba'zı mahalden taleb olundukda cihazını tedarüke iktidarı gayrı kesiriye mübteda ve meblağ-ı mezburu mezkûr taleb eylemesinde kendüsü meblağ-ı mezburu dahi göndermeyüb vücûh ile ve sayeste-i merhamet ve zevci sabık mezkûr Asitane-i Sa'adetime muhtac olduğun bildirüb mezkûr Mehmed Asitane-i Sa'adetime müctemi' olan nafaka tahsil emr-i şerifim sūdûrunca istid'a eylemeğin vech-i meşruh edaya olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki çavuşlarından emasil Ahmed Çavuş zide kadruhu vüsûl buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi vech-i meşruh mezkûe Mezkûru ta'yin olunan çavuş muma ileyh ma'rifetiyle Asitane-i Sa'adetime isder emr-i şerifimle 'amil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız fi eva'ilEmaziyeevvel sene tis'a ve sittin ce ma'in ve elf

'alışan Erbab-ı istihkakdan işbu râfi'i tevki'-i refi'iş-şan-ı hakanî kudvetü'l-emasil ve'l-akran Mehmed zide kadruhu divan-ı hümâyûnuma 'arzuhal Edirne'de ve at 'arabacılar kethüdalığına on iki akçe hazine mande mukabele ta'yin mutasarrıf olan El-hac Hasan fetv olub mahlut olmağla sipahi yüz yirmi dokuzuncu bölükde Mustafa İbrahim Edirne on ili ve silahdarandan yirmi altıncı bölükde bostani Edirne on iki akçe cem'an

Tedarik eylediği yirmi dört akçe esami hazine mande ve mukabile kethüdalık mezburun Kendüye tevcih ve yedine berat-ı şerif-i 'alışanım virilmek babında 'inâyet rica eylemeğin yirmi dört akçe esami min hazine mande kethüdalık mezkûru kendüye tevcih ve berat olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmağın hakkında mezd-i 'inâyet-i padişahanım zuhura' getirüb kendi 'arzuhalî ve bin yüz altmış dokuz senesi Cemaziyelevvelî'nin üçüncü gübü tarihiyle müverreh viridim ve buyurdumki mezbur Mehmed zide kadruhu varub mütevefa-yı mezbur kulûlünden hazine mande eylediği yirmi dört akçe sami mukabelesinde Edirne'de bila ta'yin ve at 'arabacıları kethüdası

olub hizmet-i lazimesin mer'i ve mü'eddi kıldıkdan sonra bundan evvel ve at arabacıları kethüdası olanlar bila ta'yin ve minval üzere mutasarrıf olub gelmişler ise merkûm dahi ol-minval üzere bila ta'yin mutasarrıf olub taraf-ı aherden hiç mani' olmayub dahl ve ta'aruz kılmayalar şöyle bileler 'alâmet-i şerfiye i'timad kılalar tahriren fi el-yevmü's-sadis min şehr-i Cemaziyelevveli sene tis'a ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

Asl Ömer hilaf Mahmud Paşa

Sayfa No : 169 Belge No : 312

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din varis-i 'ulûmu'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'-mu'in Mevlâna Edirne Kâdısı zidet fezâ'ilihî tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki İstanbul ve tevab'i Rumyan patriki patrik divan-ı hümâyûnuma memhur 'arzuhal idüb patrikliğine dahil hâlâ Edirne mitropolitidi olan nam rahib kendü halinde olub bir dürlü hilaf-ı ayin ve mugayer şurut-ı berat herakâtı olmayub berat-ı 'alışan ile me'mur olduğu umur ve hususları rü'yet ve 'arza mukayyid ve iltizamında olan Rum re'ayasının kilise ve manastarlarında ayinlerini icra ve hakkında iştika olunacak bir dürlü hareketi yağ iken bundan akdem ba'zı ehl-i ağrazın tahrikiyle oğlu nam zimmîler cümle tarafından almak üzere sahte kağıdlar hilaf-ı inha zahir olan eşkalleri men' ve def' olunub ve bu defa'a zimmî mitropolitid-i mesfur kendü halinde olub iştika olunan kağıdalardan kimesnenin haberi olmayub ve cümlesi kendüden razı ve hoşnud olub üzere hüsn-i halini ihbar eylediklerini müş'ar Akzâ kuzzâtü'l-müslimin Edirne Kâdısı zidet fezâ'ilihî dahi i'lâm idüb ve makule mitropolitidlerin 'azl ve nefi vesa'ir müş'ir paşalar ve kadılardan 'arz alugelüb teşekkü-idenlerin iştikalarının sıhhati ma'lûm olmadıkça işğa olunmayub ve bir tarıkla hilaf-ı inha emr-i şerif zimmî olur ise mahallinde i'tibar olunmamak üzere beratları şurutunda müşerreh olmağla mitropolitid-i merkûmun yedinde olan berat-ı 'alışan mucibince mitropolitidliği zabt ve mitropolitidliği umur ve hususları aherden kimesne bir dürlü müdahale ta'aruz itdirilmemek babında emr-i şerifim virilmek ricasına patrik-i merkûm istid'a inâyet eylediği ecluden hazine-i 'amiremde mahfuz olan piskopos mukata'a defterlerine nazar olundukda Edirne ve tevab'i mitropolitidliği İstanbul Rum mpatriki iltizamına dahil ve Rahib'in üzerinde olub mitropolitidlerin 'azl ve nefi ve sui hâlini müş'ir paşalardan ve kâdılarından ve Nabilerden 'arz olub gelüb teşekki olundukda sıhhati ma'lûm olmadıkça işğa dunmamak üzere

şurut-ı kadimelerinde olduğu der-kenâr olunmağla imdi şurut-ı beratı mucibince ‘amel olunmak babında ferman-ı ‘alışanım sadır olmuşdur buyurdumki hükm-i şerifim vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere ‘amel idüb zımmi mitrepolid-i merkûmun hazine ‘amiremde mahfuz olan beratı şurutu mucibince ‘amel olunub ashab-ı ağzazın tahrikiyle hilaf-ı inha teşekki ile rencide idenlerin iştikaları men’ def’ ve mitrepolid-i merkûmun yedinde olan beratı ‘alışan mucibince zabt ve rabt ve mitre polidliğumuruna aheri müdehale ve ta’arruz itdirmeyüb husus-ı mezbur için tekrar emr-i şerifim varmağa muhtac eylesin şöyle bilesin ‘alâmet-i şerife i’timad kılasız tahriren fi el-eyvmü’s-samin ‘aşer Rebitülevvli sene 1169

Kostantiniyye

El-Mahrusa

Sayfa No : 169 Belge No : 313

Akzâ kuzzâtü’l-müslimin evlâ vülatü’l-muvahhidin ma’denü’l-fazl ve’l-yakîn râfi’-i i’lâmi’s-şerife ve’d-din varis-i ‘ulûmu’l-enbiya ve’l-mürselin el-muht bi-mezid-i ‘inâyete’l-meliki’-mu’in Mevlâna Edirne Kâdısı zidet fezâ’ilihi ve kıdvetü’l-emacid ve’l-a’yan Edirne cizyedarı Abdullah zide mecidihu ve kıdvetü’l-emasil ve’l-akran mübaşir ta’yin olunan zide kadruhu tevki’-i refi’-i hümâyûn vasl ma’lûm olaki ihracı musammam olan altmış dokuz senesi iken kıst-ı kayyum kullarının mevacibi ve mesarif-i mühime-i şa’ire için hazine ‘amirem akçenin ziyade lüzûmu ve iktiza olmakla senki cizyedar muma ileyhsin ‘uhdende olan bin yüz yetmiş senesi Edirne cizyesi taksit-i evvel olmak üzere tertib olunan yüz on beş bin guruş ‘uicaleten tedarik ve ‘avn-ı hak ile ve aher Receb-i şerife dek tamamen teslim-i hazine-i ‘amirem itdirmek fermanım olmağın işbu emr-i şerif-i ‘alışanım isdar ve çukadar defteri celil ile irsal olunmuşdur imdi vüsûlünde meblağ-ı mezkur salifü’z-zikr kıstın mevacibine tertib olunmuş akçe olub ve mucib-i mezkûrun dahi tekmili ancak cizye için tertib olunan taksit-i evvel akçelerinin tahsilinde labüdd ve lazım idüğü ma’lûmun oldukda dermiyan ider mikdar-ı kifâye-i mevcudun bulunur ise emr-i şerifimin cürûdu günü tamamen hazine

Sayfa No : 170 Belge No : 314

ve ‘uicaleten der-‘aliyyeme irsal ve eğer tekmil kusur iktiza ider ise gerek re’aya ve gerek kaza ve revahi der-‘uhde iden mültezimin zimmetlerinde olan mal-ı cizyeyi mübaşir ma’rifetiyle evvel be evvel tahsil ve çend ruz zarfında tekmil iktiza iden kusuru ve bu vechile hazine rabt ve vakt-i merkûma dek teslim hazine-i ‘amirem itdirmeğe

bezl-i vüs' kudret eyleyesin söyleki ma'azallah meblağ-ı mezhurun tekmilen irsalinde rehavet eylemek ihtimalin olur ise meblağ-ı merkûm Asitane-i Sa'adetimde ihrac olunacak kayyum kulları mevacibine tertib olunmuş akçe olub tekasülün zuhuruyla ihtilal hazine-i 'amireme ba'is olduğun için mazhar-ı gazab-ı padişahanım olacağı mukarrerdir keyfiyet-i ma'lûmunuz oldukda ana göre kemal-i basiret ve intibah üzere 'amel ve hareket meblağ-ı merkûmu bila tevekkûf tedarik ve 'ali cenahi'l-isti'cal Asitane-i Sa'adetime irsal ve bir an mukaddem teslim hazine-i 'amirem eylemekde mezid-i dikkat ve ihtimam eyleyesin ve senki Mevlâna-yı muma ileyhsin mukaddemat mesuti'l-ma'lûmun oldukda zikr olunan yüz on beş bin guruş taksit-i evvel akçesinde cizyedarın mevcudu var ise heman emr-i şerifimin vüsûlü günü ve eğer mikdar-ı noksanı var ise re'aya ve mültezimin zimmetlerinde olan mal-ı cizyeden evvel be evvel tahsil itdirdüb taksit ile eda ideriz diyu kimesneye 'inad ve muhalefet itdirmeyüb fermanım olduğu üzere yerlü yerinde tahsil ve tekmil-i kusur ile meblağ-ı mezburu tamamen kamilen der-devlet irsal sarf-ı kudret ve hilaf-ı emr-i şerifim vaz' ve hareketden gayetü'l-gaye tehaşi ve mücanebet eylemeniz babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdumki hükm-i şerifimle vardıkda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafte-i sūdûr olan işbu emr-i şerif-i celili'ş-şan vacibü'l-ittiba' ve lazım'ül-imtisalimin mazmun ita't makrunuyla 'amil olub hilafıyla vaz' ve hareletden bigayet-i ihtiraz ve ictinab eyleyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılasın fi Cemaziyelahir sene 1168

kuzzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-kemal Mevlâna Hatunili Kâdısı zide fazlihi tevki'-i ref'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki hazine-i 'amirem defterleri mucibince Edirne Kazası'na tabi' HAtunili Kazası'nın otuz akçe ve bir rub' 'avarız ve bedel-i nezl haneleri olub bin yüz altmış dokuz senesine mahsub olmak üzere 'avarız ve bedel-i nezlleri mal cem' ve tahsil olunmak lazım gelmeğin der-'ahid olunub mühür ve nişanlı mevkûfat defteri virilmeğin imdi mucibince cem' ve tahsil itdirilmek fermanım olmuşdur buyurdumki hükm-i şerifimle mübaşir merkûm vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel idüb sane-i mezbura mahsub olunmak üzere kaza-i mazbur Hatun Kazası'nın olmikdar 'avarız hanelerinin beher hanesinin beşer yüz akçe 'avarızları ve ol-mikdar bedel-i nezl hanelerinin beher hanesinden altışar yüz akçe bedel-i nezllerin irsal olunan mühürlü ve nişanlı mevkûfat defteri mucibince cem' ve tahsil ve dahil-i hazine-i 'amirem itdirilüb hilaf-ı emr ve defter kimesneye te'allül ve muhalefet itdirmeyesiz ve bundan ma'ada mübaşir-i merkûmun ma'aşı için miri 'avarız hanelerin altışar ve her bir bedeli nezl hanesinin otuz akçe vech-i ma'aş dahi oldurub ve hayn-ı

tahsilde 'avarız ve bedel-i nezl için alınan akçesin yüz on akçesinden bir asedi gurus aldurub ve mir için alınan akçeyi hazine-i 'amirem olunduğu vech üzere oldurub bundan ziyade ve noksan alınmaya ve aldırmayasız kesr ve defterde ve ta'arruz haneden talebiyle ihtiraz eyleyesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılâsız Rebiülahir sene 1169

Defter-i haneha-i 'avarız ve bedel-i nezl kaza-i mezbura tabi' 169 'avarız-ı defter-i hazine-i 'amire Kaza-i Hatunili 'avarız hane-i 36 18125 300 rub' 1 Bedel'i nezl hane 36 21750 600 rub' 1 39875 362 22 sene 1169

Sayfa No : 171 Belge No : 315

İşbu sene-i mübarekeye mahsuben ba-ferman-ı 'ali Edirne Kazası'na mülhak Hatunili Kazası'nda otuz altı ve bir rub' hane-i 'avarız ve ol-mikdar bedel-i nezl malları canib-i miriçün cem' ve tahsil ve dahil-i hazine-i 'amire itdirile diyu fehrü'l-akran Ağa yediyle ferman-ı 'ali ve suret-i defteri mevkûfat varıd olmağın imrisalalar kazanın girihtesi mevcuduna ba'de'z-zamn tevzi' olundukda beher mevcud haneye mübaşirin ma'asıyla tahriri yüz yirmi akçe hesabı üzere izin-i şer'den ve bir rub' gurus isabet eylediği defteridirki vech-i ati zikr olunur fi 5 Receb sene 169

Kaza-i Hatunili

1. Karye-i hane 6
2. Karye-i rub' 1 hane 7
3. Karye-i hane 7
4. Karye-i hane 2
5. Karye-i hane 1
6. Karye-i korudere hane 1

Karye-i hane 3

Yekûn rub' 1 28

Yalnız yirmi sekiz hane ve bir rub'dur.

Mahrusa-i Edirne'ye tabi' Derbend Karyesi ahalisinden veled nam zımmî meclis-i şer'i şerif işbu ba'is veled nam Yahudi müvacehesinde takrir ve idüb mesfur memhur mühürünün mukaddema zayi' olunan bir çift sağır bir sene mukaddem İslamiye ga'ib nam kimesne yedinde bulunub şer'le kasaba-i İslamiye'de ba'de'l-ahz ga'ib-i mezbur dahi zikr olunan eyledim diyu hilaf-ı şer' kasaba-i mezkûru ve karyem zabırını bigayr*ı hak inham ve emvalimden mecmu'u kırk iki gurus kıymetli ve 'araba ve camus öküzlerive bir ve bir ve bir hamurluk ve balta ve bir keser ve dört bakrac ve üç ve bir çakmak ve bir ve bir urgan ve bir ve bir çuvalı ahz itmeleri merkûm ga'ib-i mezkûr

yedinden bi'l-istihkak zikr olunan sağîr iddi'ası sebep olmuştur diyu mucib-i şer'isini merkûm da'vaya tasaddi için şer'le görüle diyu emr-i 'ali dahi isdar itdirmişdim lakin husus-ı mezkûrda merkûm 'alâkası olmayub ber-vech- muharir ahz itdiren gaib-i mezkûr olmağla husus-ı mezkûra metü'allike ve da'vadan meccanen fariğ olub husus-ı mezkûr müte'allike 'amme da'vadan merkûm Yahudi'nin zimmeti ibra-i kat'e'n-niza eyledim tasdiki'ş-şer'i bi'^t-taleb ketb olundu fi el-yevmü's-sani 'aşer min sa'banü'l-muazzam sene tis'a ve sittin ve ma'in ve elf

Abdullah

Süleyman İbn-i Ali

Ahmed Abdullah

İbrahim Efendi İbn-i Ahmed

El-hac Yusuf Ağa İbn-i Ahmed

Mustafa Abdulkadir

Osman Mehmed

Ali Efendi İbn-i Osman

Molla Yusuf İbn-i Abdullah

Derviş Ahmed bin Abdullah

Süleyman Çelebi İbn-i Ali

El-hac Mehmed İbn-i El-hac Mehmed

Mühimmiye-i Edirne nevasihisinden Nahiyesi'ne tabi' Değirmendere nam karyede sakin iken bundan akdem olan mitre veled Kostantin nam zimmînin veraseti zevce-i metrukesi bint-i ile sulbiye-i kebine kızı ile nesebiye sadrı oğlunun oğlu Mitre'ye münhasıra mirasları sehmden i'tivar olunub seham-ı mezbureden bir sehmi zevce-i mezbureye ve dört sehmi bitn-i mezbureye ve üç sehmi mezbur Mitre'ye isabeti tahakkukundan sonra mezbur Mitre meclis-i şer' lazım zikri ati menzile vaaz'e'l-yed olan işbu ba'is veled nam zimmî züvacehesinde ikrar tam ve takrir-i kelam idüb kadime-i mazburede vaki' beyne'l-ahali ma'lûm melik menzil mazburun ale'l-helak meliki olub bigayr-ı helak ile verese-i mezkûreye suret olmuşilen merkûm üç sehm hisse-i şer'iyemi bigayr-ı vech-i zabt ider diyu bundan merkûm bi'l-verase da'va olduğumda mezkûrun ga'ib 'an El-hac Ahmet Ağa nam kimesne ile ma'lûmu'l-esami kimesnelere cihet-i farz-ı şer'idan kesiresi olmağla kifayet itmeyüb zaruret için bir vech-i şer'i menzil-i mezkûrun dahi lazım gelmekle olan meblağ-ı ma'lûma def' ve teslim olunmağla melik emr olduğuna vaz'-i yeed iderim diyu vaz' olmağla münaza'at-ı kesire vaki'a olmuşidi tevessütüyle da'va-yı mezkûr mezbur ile on beş gurus üzerine

'akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezkûru kabul ve bedel-i suh olan meblağ-ı mezkûru mezburun yedinden tamamen ba'de'l-ahz ve'l-kabul menzil-i mezkûrdan benim hisse-i şer'iyeme müte'allike 'amme-i da'vadan merkûm zimmetini bi'l-verase ibra kate'n-niza ibra ve eyledim ve yedinde tasdiki'ş-şer'i bi't-taleb ketb olundu fi el-yevmü'l-'aşer min Şa'banü'l-mu'azzam sene tis'a ve sittin ve ma'in ve elf

es-Seyyid Ahmed Efendi İbn-i Salih

es-Seyyid Said Efendi İbn-i Ali Efendi

Hasan Çelebi İbn-i Abdullah Hasan Çelebi

Hasan Efendi İbn-i başı Çelebi

Hasan Efendi İbn-i AHmed Efendi

Mustafa Efendi

El-hac Yusuf

Sayfa No : 172 Belge No : 316

Mahrusa-i Edirne'de Çakır Ağa Mahallesi'nde sakin ta'rife şer'i ile ma'rife olan Kazime bint-i Mehmed nam Hatun Meclis-i şer'i ş-şerif zeve dahili işbu ba'isi'l-kitab Mahmud Paşa İbn-i Ahmed nam kimesne muhızırında ikrar ve takrir-i kalam idüb mezbur Mahmud Paşa zevcim olub lakin hüsn-ü ma'ası olmamağla zimmetinde ve ma' kud-ı 'aliyye olan iki bin akçe mühür fariğe olub nafaka 'adet-i ma'lumem ve bedel olmak üzere malımdan olan on iki guruş üzerilerine ve kendi üzerime olmak üzere zevcim mezbur Mahmud Paşa ile şer'iyeye ile olduğumda mezburu ba'del'l-kabul hukuk-ı zevciyete ve ibtida-yı zevciyetden işbu tarih-i kitaba gelince cari hukuk-ı sa'ireye müte'allike 'amme-i da'va ve aherin zimmetini ibra kat'e'n-niza 'aliyye ibra ve ıskat eyledik didikde tasdiki'ş-şer'i bi't-taleb ketb olundu fi et-yevmü's-sadis 'aşer min Şa'banü'l-mu'azzam sene tis'a ve sittin ve ma'in ve elf

Mü'ezzin Molla Ali İbn-i Mustafa

İmam es-Seyyid Mustafa Efendi İbn-i Ali

İbrahim Mustafa

El-hac Yusuf Ağa İbn-i Ahmed

İsmail Ağa

Dustûrun-ı mükerremun-ı müşirûn-ı mefmuhum-ı nizamü'l-'alem müdebbir ve umurı'l-memhur bi'l-fikrû's-sakıb mehami'l-enam bünyani'd-devlet ve'l-ikbal müşir ve erkanü's-sa'adet ve'l-iclâl 'avatıf-ı meliki'l-'ali Asitane-i Sa'adetimden Rumili'nin ortakolunun yemin ve yesarıyla nihayetine varınca vaki' vüzerâ-yı a'zam adamullah-ü

te'ala iclalihim ve a'zam i'l-ümerai'l-kiram efahimi'l-küberai'l-fiham zu'l-kadr ashabi'l-ferdi'l-ihtişam el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-'ali mirmiran-ı kiram adamullah-ü te'ala ikbalihim ve akazai'l-kuzzâtü'l-müslimin evla vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fezâ'il ve'l-yakîn râfî'-i i'lâmi'ş-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in me'ali-i fiham zidet fezâ'ilihim ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran müsellimler ve voydodalar vesa'ir zabitan zide kadruhum tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki fukara-i ve zu'afa ve 'amme-i ahali ve beraya yerlerinde ve yürdlarında saye-i 'inâyete-vane-i şahanemde ve rahat ile mukim şer'le fasl ve lazım gelen hususlar için erbab-ı mesalih kendilerini ilka-i girdab mesarif ma'dur itmeyüb mahallinde faslı mahalden olmayub bu tarafa i'lâmı muhtac olan umur-ı müşkileden ma'ada bedeniye çekmemek için umur-ı hazineye olan hususlar şer'i'l-şerif ve kanun-ı münife tatbik olunarak mahallinde hak ve 'adl üzere görülmek ve teccid-i berevat ve ahkâm-ı hususu dahi beher kazada teccidi müktezi ne mikdar berevat ve ahkâm-ı ashab var ise meclis-i şer'de bir veyahud iki nihayet üç nefer kimesneyi beynderinde intihab v etevkil ve bu tarafa tesyir ve bu vech üzere ahali ve zu'afa meta'ib-i seferiyeden ve mesarif-i Beyhudeden muhafaza kasdıyla nizam-ı meşbur ihbar olunmağla nizam-ı müstehsen-i mezbur cümleye i'lân ve işa'ata tenbih ve te'kid olunmak için Rumili ve Anadolu'nun kollarına bundan akdem evamir-i şerifem ve irsal olunmuş idi olduğundan bu hilalde ahali ve re'ayadan ba'zı mağdur için birkaç neferi birden gelüb kesret ve cem'iyet ile İstanbul'da hanlarda ve adalarda bila mucib-i maks ve ikâmet ve beyhude müreheme ve İstanbul'da zehayirin ve kendüleri dahi zira'at ve hirasetten hali ve mu'attel kalmadığına ba'is ve keyfiyet merziye idüğü zahir ve müte'ayyin-i muzırrat-ı 'amme ve hassası olduğu dahi ve olduğuna bina'ın bu nizam metrûk ve olmayub 'ale'd-devam ra'iyet ve icrası mühim ve müktezi olmak hasebiyle matlub-ı mülükânem olan nizam-ı merkûmun kemâkan memalik-i mahrusamda vaki' ve emsar ve aktarda icra ve infazı murad-ı şahanem olmağın mahsusen tekrar işbu emri 'alışanım şeref sūdûr olub ile irsal olunmuşdur imdi vüsûlünde işbu emri şerifim her kazanın mahkemesinde cümle müvacehesinde ve herkese i'lân ve işa'at ve kayd olunduktan sonra mergub-ı sabık üzere ba'de'l-yevm umur-ı külliyyeden mahallinde hasıl ve mümkün olmayub der-'aliyyeme i'lâmı olan umur-ı müşkileden ma'ada umur-ı hazineden olan hususlar cem'iyet üzere İstanbul vürüd ile kâr ve kisbleri mu'attel ve zayi' olmamak için şer'i şerife ve kanun-ı münife tatbiken kimesneye gadr ve hayf olunmayarak kemal-i hak ve 'adl üzere mahallerinde rü'yet ve fasl ve olunub ve berevat ve ahkam-ı teccid için müzaheme ile ashabi gelmeyüb yol mesarifinden ve seferiye ve

masun olmak üzere beher kazada tecdidi müktezi berevat ve ahkâma kalmış ise ashab taraflarından meclis-i şer' de bir veyahud iki nihayet üç sefer kimesne intihab ve vekil nasb ve ahkâm ve berevatlarını ve seredat-ı sa'irelerini ma'rifet-i şer'le ta'yin olunan vekile teslim ve bu tarafa ve tesyir olunub ziyadesinin cem'iyet üzere hareket ve vürûdatlarına katên ruhsat gösterilmeyüb cümleliz bu hususa dikkat ve ihtimam ve nizam-ı merkûmun istidamin ve istihkamına bezl ve sai' ve tam iderek emr-i şerifin mazmun mersumunu mecemi' nas olan mahallerde cümleye i'lan olunub ba'de'l-yevm emr-i şerifimin hilafı ve tekasül ve haletleri mesmu' mülûkanem lazım gelür ise hal ve göre mazhar 'ukab elim mukarrer ve muhakkak bilüb ona göre hareket ve ferman-ı hümâyûnum olduğu vechile nizam-ı merkûmun bi'l-ittifak mezid-i ihtiamam ve dikkat ve zinhar ve zinhar-ı hilafından gayetü'l-gaye tehaşi ve mücanebet olumak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdumki vüsül buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyaft-e sūdûr olan ferman-ı vacibü'l-ittiba' ve lazımü'l-imtisalimin mazmun münif ita'at makrunuyla 'amil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kıla tahriren fi evasıt-ı şehr-i şa'banü'l-mu'azzam sene tir'a ve sittin ve ma'in ve elf

Sayfa No:173 Belge No:317

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdısı zidet fezâ'ilihi ve ifitiharü'l-emacid ve'l-erkan cami'ül-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'd-da'im Edirne Bostancıbaşı olan dame mecidihu ve mefahirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-hükkâm ve zağire-i'atik ve zağire-i cedit kadıları zide fazlihim ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran serdarlar vesa'ir zabıt zide kadruhum tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki Tekfur Dağı'na ile nakl olunan ecnas-ı hinta rü-esâ-yı sefain iştika idüb hinta nakl idenlere kat'en cefa olunduğu yoğken Tekfur Dağı'nda olan kulcular a'lâ hintanın kilesini ellişer iştira itmeyüb rencberana cefa olunmuş diyu işa'asıyla bazı zehayir 'arabaları tarafına ve ba'zı 'arabalar dahi Tatar Bazarı canibine meyl eyledikleri sahihen ihbar olunmakdan naşi eğerçi Tekfur Dağı'na bu husus için mü'ekked emr-i şerifim yazılmışdır lakim mezkûr olub zahire getürenlere vechen mine'l-vücûh cefa ve azar olmayacağı hükûmetiniz dahiline varan ile zikr olunan mahallere meyl iden zahire 'arabacıları ifade ve tefhim iderek mahalle bir kıyye

zahirenin ruhsatı gösterilmeyüb hareket ve bu misillü zahire ‘arabalarının izleri hareket ve bu misillü zahire ‘arabalarının izleri Tekfur Dağı’na mezid-i ihtimam ve dikkat ve ihmalden ziyade tehaşi ve mecanibde olunmak babında ferman-ı ‘alışanım sadır olmuştur buyurdumki vüsül buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafte-i sūdūr olan ferman-ı vacib ü’l-ittiba’ ve lazımlü’l-imtisalimin mazmun ita’at makrunuyla ‘amil olub hilafından hazer ve mücanebede eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerife i’timad kılâsız tahriren fi evahir-i şehri-şâ’banü’l-mu’azzam sene tis’a ve sittin ve ma’in ve elf Kostantiniyye mucibince mektub-ı sadra’zamı Akzâ kuzzâtü’l-müslimin evla vülatü’l-muvahhidin ma’denü’l-fazl ve’l-yakîn râfi’-i i’lâmi’ş-şerife ve’d-din vâris-i ‘ulûmu’l-enbiyâ ve’l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i ‘inâyete’l-meliki’l –mu’in Mevlâna Edirne Kâdısı zidet fezâ’ilihi ve ifitiharü’l-emacid ve’l-ekarim cami’ü’l-hamid ve’l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i ‘inâyete’l-meliki’d-da’im Edirne Bostancıbaşısı dame tevki’-i refi’-i hümâyûn vasl ma’lûm olaki Edirne havalisinden Tekfur Dağı’na nakl olunagelen zahire ‘arabalarından ‘araba kimesneye hasıl değil iken ve karibde Edirne bacdarı beher hınta ‘arabasından ikişer para talebiyle rencberan tai’fesine rencide olunduğu ihbar olunub bu keyfiyet-i zahire nizamının ihtilaline ve kıllat üzere nakline ba’is olacağı aşikâr olmağla mecbure men’ ve def’ olunub zahire ikişer para mutalebe olunmamak üzere lazım gelenlere ve zecr-i şedid eylemeniz fermanım olmağın işbu emri-i şerifim isdar ve irsal olunmuştur zahire nakli akdem umur-ı devlet-i ‘aliyyemde olub mezburenin def’ ve men’i ehemmi mehamda olmağla mezbur taleb olunmamak üzere bacdarlara vesa’ir tenbihi lazım gelenlere muhkem tanbih ve te’kid ve meram bu hususa ihtimam ve dikkat eylemeniz babında ferman-ı ‘alışanım sadır olmuştur buyurdumki vüsül buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafte-i sūdūr olan ferman-ı vacibü’l-ittiba ve lazımlü’l-imtisalimin mazmun ita’at makrunuyla ‘amil olub hilafından hazer ve mücanebede eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerife i’timad kılâsız tahriren evahir-i şâ’banü’l-mu’azzam sene tis’a ve sittin ve ma’in ve elf Kostantiniyye mucibince mektub sadra’zamı

Sayfa No: 173 Belge No:318

Akzâ kuzzâtü’l-müslimin evlâ vülatü’l-muvahhidin ma’denü’l-fazl ve’l-yakîn râfi’-i i’lâmi’ş-şerife ve’d-din varis-i ‘ulûmu’l-enbiyâ ve’l-mürselin el-muhtass bigâyete’l-meliki’l-mu’in Mevlâna Edirne Kâdısı zidet fezâ’ilihi ve ifitiharü’l-emacid ve’l-ekarim

camî'ü'l-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bigâyete'l-meliki'd-da'im Edirne Bostancıbaşı dame mecidihu kıdvetü'l-kuzzât ve'l-mustahfazeyn Kal'ası Dizdarı zide hafaza tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki senki Edirne Kâdısı Mevlâna zide feza'ilihisin divan-ı hümâyûnuma 'arz gönderüb Kazası ahalisinin ve vesa'ir fukara ve zu'afadan mazbutu'l-esami otuz neferi mütecaviz kimesneler meclis-i şer'e gelüb her biri takrir-i kelâm idüb kasabalardan olub cümle tarafından vuku' bulan 'aliyye vesa'ir vilayeti ve olub 'Akıllıoğulları dimekle ma'ruf El-hac Ahmed ve El-hac Hüseyin me'mur oldukları 'aliyye vesa'ir umur hususlarında kemâl-i istikâmete ile ve re'ayamı zulm zulme himâye ve sıyanet hareket itmekle kasabamız ahalisinin sıgar ve kebarı vücuhla hoşnud ve razı ve hilaf-ı şer'-i şerif ve mugayer münif vaz' ve te'addileri olmayub mucib-i şikâyet olub halleri yoğiken bin yüz yetmiş senesine mahsuben kasabamızın ehl-i zimmet cizyesi tahsilince me'mur olan Ahmed fukara-yı ra'iiyyetin mütehammil oldukları evrakını ve tama'-i ham ile fukara-yı ra'iiyyete zulm ve te'addi ve istihkakları olmayan sibyan dahi tahammülünde ziyade tevzi' evrak ve her evrak için ikişer para işkal akçesini namıyla hilaf-ı şer'i şerif ve mugayer şurut-ı berat-ı münif hareketden naşi fukara-yı ra'iiyyet kendüden iştika eyledikleri ma'lûm oldukda merkûman El-hac Ahmed ve El-hac Hüseyin haklarına ve tasaddi ve mal-ı cizyenin tahsili ta'tiline ba'is diyu hilaf 'aliyyem inha ve iştika ve merkuman Kal'ası'na derkenarlar suret-i emr-i şerif-i 'alışan mucibince mektub sadra'zamı

Sayfa No:174 Belge No: 319

mal-ı cizye tahsil olunmaya nefi olanları babında isdar ve merkûmanı kal'a-i mezkûr indirüb gadr-ı külli ve kasaba-i merkûm cem' ve tahsil fermanım olan mübaya'a zahiresinin ta'til ve te'hir ve umur-ı sa'iremizin dahi külliye ibtaline badi olmalarıyla merkûman El-hac Ahmed ve El-hac Hüseyin'in şikâyet-i mezkûre haklarında hilaf vaki' olub hallerine ve evladlarına merhameten merkûman El-hac Ahmed ve El-hac Hüseyin me'mur olduğu umur-ı vilayetde gayrı hususlara tasaddi eylemek 'afv ve ıtlak ve sebilleri tahliye olunmak ricasına bi'l-cümle ve sulhen vesa'ir fukara ve zu'afa muhızırıyla vaki' hâl i'lâm oluna diyu iltica ve iltimas itmeleriyle fi'l-hakika şikâyet-i mezkûr merkûman El-hac Ahmed ve El-hac Hüseyin haklarında cizyadar-ı mezkûrenin inhası hilaf-ı vaki' olmağla gadr-ı külli olduğunu ahval vuku'u olan sıkat kimesneler dahi 'ali tarîk meclis-i şer'e gelüb ihbar itmeleriyle 'afv ve ıtlakları babında emr-i

şerifim virilmek ricasına i'lâm eylediği mucibince ıtlak olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuştur buyurdumki hükmi-şerifim vardıkda bu babda sadır olub idüb senki cizyedar-ı merkûmsun merkûman El-hac Ahmed ve El-hac Hüseyin'in haklarına cizyedarın hilaf-ı vaki' olmağla vech-i meşruh ıtlak ve sebillerin tahliye eylesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılâsın fi el-yevmü's-sani Ramazan sene tis'a ve sittin ve ma'in ve elf Kostantiniyye fi 14

Sayfa No:174 Belge No: 320

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu-u'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdısı zidet fezâ'ilihî tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki zağire-i 'atik Kazası ahâlisinden Mustafa Ağa ve Mehmed ve Hüseyin ve El-hac İbrahim dimekle ma'ruf kimesneler ile Nikola ve Niyaki ve nam zimmiler meclis-i şer'de kaza-i mezbur a'yanından gediklü zu'amadan Ali Ağa El-hac dimekle 'arif kimesne müvacehesinde mezbur Ali Ağa kaza-i mezburda olmağla bundan akdem 1156 senesinde matlub-ı mekari için 'umumen ahali-i kazadan 20000 guruş cem' ve tahsil ve 'ahz ve kabz idüb 'afv sekiz bin guruş on iki bin guruş yedinde olmağla cümle ahali mutalebe eylediklerinde virilmek için Asitane tarafına firar itmekle mezbur Ali Ağa mahallinde irca' ricasıyla olan 'arz ile ahali-i tarafa itmişlerdir diyu takrir idüb beynlerinde ba'de'l-münaza'a civarlarında vaki' senki Edirne Kâdısı Mevlâna muma ileyh huzurunda terafü' ve idüb minval-i muharrir üzere babında hükmi-şerifim hümâyûnum ricasında oldukların i'lâmü'l-'ulema bi'l-fi'il Rumili Kadısı olan Mevlâna Mustafa adamullah-ü te'ala feza'ile i'lâm itmekle Mevlâna-yı müşarün ileyhima i'lâm mucibince 'amel olunmak emrim olmuştur buyurdumki vüsül buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi Mevlâna müşarün ileyhî i'lâmı mucibince senki Mevlâna-yı muma ileyhîsin ta'yin olunan mübaşir muma ileyh huzurunda terafü' ve itmeleriyle huzurunda ve mukaddema bir def'a şer'le görölüb fasl olunmayan hususları tamam hak üzere mukayyid olub göresiz i'lâm olduğu üzere ise ol-babda şer' 'amel idüb dahi ba'de'l-yevm icrâ-yı şer' ve ihkak-ı hak eyleyüb mazmun emri-şerifimle 'amil oasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılâsız tahriren eva'il-i Ramazanü'l-mübârek sene sittin ve ma'in ve elf Kostantiniyye

Sayfa No: 174 Belge No:321

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdısı zidet fezâ'ilihi tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki Edirne sakinelerinden Ayşe nam hatun südde-i sa'adetime 'arzuhal idüb bunun vasi olduğu kızı Zeliha nam sağirenin babası İmamzade Hacı Mehmed nam kimesnenin yüz altmış senesinde Edirne'de sakin Süleyman nam kimesne yeniçeriye muzarebe tarîkiyla otuz kise akçe ile bir Rus cariyeye ve bir 'Arab cariyeye ve iki köle ve bir altun sa'at ve bir kürek ve bir re's at virüb ba^dehu mezkûrun zimmetinde iken mezkûr Hacı Mehmet fevt olub izn-i şer'le sağireye itmekle bu dahi isaleten ve vesayeten taleb eyledikde kuvvet-i maliyesi sebebiyle ve mu'in kesiresine şer'i virmekde te'allül ve gadr-ı külli ve mahallinde bir vechle icrâ-yı hak olmaduğun ve tarafından zevci Osman nam kimesneyi vekil eylediğin bildirüb mahallinde şer'le görülüb zimmetinde olan mal alıvirüb ihkak-ı hak olunmaz ise Asitane-i Sa'adetime ihzar olunmak babında emri şerifim rica itmeğin mahallinde şer'le görülüb mezburun zimmetinde sabit olan mal ol-tarafda muhalefet ider ise der-'aliyyeme ihzar olunmak emrim olmuştur buyurdumki vüsül buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi mezbur mahallinde ocak tarafından ta'yin olunan mübaşir-i mezkûr ma'rifetiyle meclis-i şer'e ihzar vekil ile mürafi' şer' ve mukaddema bir def'a şer'le görülüb fasl olunmayan ahvallerin tamamen hak üzere mukayyid olub göresin i'lâm olunduğu üzere ise ol-babda müktezâ-yı şer'-i kadimle 'amel idüb dahi mezburun zimmetinde sabit olan mal hükm idüb vekiline alıvirüb şöyleki ol-tarafda muhalefet ider mübaşir-i mezbur ma'rifetiyle mezkûr Süleyman'ı Asitane-i sa'adetime ihzar eylesin ki divan-ı hümâyûnumda vüzerâ-yı 'azam ve kâdı huzurlarında şer'le görülüb icrâ-yı hak oluna şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılâsin tahiren evahir-i şehir-i Şa'banü'l-mu'azzam sene 1169 fi 16 Kostantiniyye

Sayfa No:175 Belge No: 322

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fezâ'il ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûm-u'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdısı zidet fezâ'ilihi ve kıdvetü'l-emacid ve'l-a'yan Mahrusa-i Edirne'de Yeniçeri zabıtı olan Turnacıbaşı Halil zide mecidihu

tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki Seyid Ahmed zide Edirne civarında vaki' İslamiye serdarı Kara Ahmed nam kimesne zimmetinde bin yüz altmış senesinden berü hukuk-ı şer'îye altıyüz guruş alacak hakkı olub defa'atıyla taleb olundukda mahallinde bir vechile ihkak-ı hak olunmak mümkün olmadığun bildirdüb Mahrusa-i merkûmeye ihzar ve şer'le mürafi' dahi icrâ-yı hak olunmasını 'arz haliyle istid'a-i 'inâyet itmeğın vach-i meşruh üzere şer'le görölmek için ile irsal inşaallah-ü te'ala vüsûlünde merkûm Kara Ahmed senki yeniçeri zabıtı muma ileyhsin tarafından mübaşir ta'yin ve ma'rifetle Mahrusa-i Edirne'ye ihzar ve huzur-ı şer'e irsal ve terafü'-i şer'i şerif ve sabit ve mütehakkik oluna ol-mikdar guruş alacak hakkı ba'de's-sübût istirdad ve alıvirüb icrâ-yı şer'i şerif ihakak-ı hak olunmakda ihtimam eyleyesin diyu düstur-ı mükerrerrem müşiri müfehhem nizamü'l-'alem bi'l-fi'il Dergâh-ı Mu'allam Yeniçeri Ağası İbrahim Paşa adamullah-ü te'ala iclal tarafından mühürlü mektub virilmekle vech-i meşruh üzere şer'le görölmek babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuştur buyurdumki vüsûl buldukda bu babda sadır olan ferman-ı celili'l-kadrim ve vezir müşarün ileyh tarafından virilen mühürler mucibince 'amel idüb dahi senki zabıt-ı muma ileyhsin merkûm Kara Ahmed'i tarafından mübaşir ma'rifetiyle Edirne'ye ihzar ve huzur-ı şer'e irsal ve mukaddema bir def'a şer'le görölüb fasl olunmayan hususların tamam-ı hak ve-'adl üzere mukayyid olub göresin i'lâm olunduğu üzere ise ol-babda müktezâ-yı şer'-i kadimle 'amel idüb dahi vech-i meşruh üzere merkûm Kara Ahmed'i zimmetinde şer'le isabet olan ol-mikdar guruş hakkını hükm eyleyüb mazmun emr-i şerifimle 'amil olasın şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılasın tahrren eva'il-i şehri Ramazanü'l-mübarek sene 1169 Kostantiniyye

Sayfa No: 175 Belge No: 323

Akzâ kuzzâtü'l -müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdısı zidet fezâ'ilihî ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ü'l-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'd-da'im bi'l-fi'il Edirne'de hassa-i Bostancıbaşı olan dame mecidihu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki İbrahim ve Mustafa nam kimesneler Südde-i Sa'adetime 'arzuhal idüb Edirne'de vaki' mütevefi Paşa Vakfı'nın ber-vech-i şurut mütevellisi olan Edirne dakininden Atike nam hatun ve oğlu Seyid Ömer ile zevci Hüseyin Çavuş nam

kimesneler zimmetlerinde bika iltizamdan bin yüz altmış dokuz senesinde sekiz yüz on üç guruş alacak hakları olub taleb olmak murad eylediklerinde virmekte te'allül ve muhalefet ve 'inad külli sevdasında oldukların bildirüb şer'le görülüb mezburların bila iltizamında ve zimmetlerinde sabit olan ol-mikdar guruş hakların tamamen tahsil ve mezkûrlara alıvirilüb bir dürlü te'allül ve muhalefet itdirmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkak-ı hak olunmak babında hükm-i hümâyûnum rica eyledikleri eelden mahallinde şer'le görülmek emrim olmuşdur buyurdumki vüsül buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi mezbure Atike ve zevci Hüseyin ve mezbur Ömer'i meclis-i şer'e ihzar ve terafü'-i şer' ve mukaddema bir def'a şer'le görülüb fasl olunmayan hususların tamam-ı hak ve 'adl üzere mukayyid olub göresin i'lâm olduğu üzere ise ol-babda müktezâ-yı şer'-i kadimle 'amel idüb dahi vech-i meşruh üzere mezbure Atike ve Ömer ve merkûm Hüseyin'in bedel-i iltizam zimmetlerinde sabit va zahir olan hakların hükm idüb tamamen vekamilen tahsil ve mezkûralara alıvirüb bir dürlü te'allül ve 'inad ve muhalefet itdirmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkak-ı hak eyleyesin min ba'd-ı şer'i şerif ve emr-i hümâyûnuma muhalif kimesneye iş itdirmeyüb kaziyede alâka ve müdahili olmayanları da'valarına karışdırmayub yazub Asitane-i Sa'adetime 'arz ve i'lâm eyleyüb husus-ı mezbur için bir dahi emrim eylemeyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılâsın tahriren fi evasıt-ı şehr-i Sa'banü'l-mu'azzam sene 1169 fi 22 Kostantiniyye Ağa İstanbul'a gitdikde Akzâ kuzâtü'l-müslimin evla vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi-ş-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûm u'l-enbiyû ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdısı zide fazlihi ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ü'l-hamid ve l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i inâyete'l-meliki'd-da'im Edirne Bostancıbaşısı dame mecidihu ve mefahirü'l el-müteşer'iyin çekmeceler'den Edirne'ye varıncaya dek vaki' olan nüvvab zide 'ilmihum ve mefahirü'l emasil ve l-akran zabitan zide kadruhum tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki İstanbul'da bu def'a vaki' olan harîkde evleri mühterik olan 'ibadullahın ve ba'zı zu'afanın emval ve eşyaları ile ve akçeleri garet ile yedlerine dûşüb ashabına olunmak lazım iken ketm ve hilalde vilayetlerine doğru firara üzere oldukları ma'lûm ve olub ihrak zede olan 'ibadullahın eşya olduğuna bina'en kazanıza varan yolcuların kendülerine ve bakılıb eşyası müte'allik bir nesne bulunur ise marifet-i şer'le ahz ve kendü istintak ve takrirleriyle eşya der-'aliyyeme irsal olunmak hususunda takayyüd ve ihtimam eylemeniz fermanım olmağın imdi işbu emr-i şerifim derkenarlar Mucibince mektup ağası Ömer Mucibince mektup ağası.

Sayfa No:176 Belge No:324

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evla vülatü'l -muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Kâdısı olup Edirne payesi olan Mevlâna Said zidet fezâ'ilihi tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki sen ehl-i 'ilm ve sahib-i fazilet olup her vechile müstehak-ı 'inâyet ve 'atıfet olduğun mezid-i 'inâyet-i 'aliyye-i şahane Rafet evdişanem zuhura getirülüb işbu bir yüz altmış dokuz senesi şa'banü'l-mu'azzam guresinden zabt itmek üzere 'avatıf-ı 'aliyye-i mülükane şeref südür olan hatt-ı hümâyûn şevket makrunum mucibince Edirne Kazası tevcih ve 'inâyet idüb i'lâmı için ta'yin olunmuşdur buyurdum ki hatt-ı hümâyûn-ı şevket makrunumla sadır olan ferman-ı celili'l-kadrim mucibince gurre-i merkûmda zabt itmek üzere zikr olunan Edirne Kazası'na siz mutasarrif olup ahalisi beyninde icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyeye ve infaz evamir-i 'aliyye Allah-ü Te'ala 'ali bedel-i iktidar eyleyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılâsın tahriren fi el-yevmü'l-'aşer min şehr-i Receb sene tis'a ve sittin ve ma'in ve elf Kostantiniyye El-Mahrusa

Sayfa No: 176 Belge No:325

Mukaddem tahrir olunmak bu ferman nazar olunmadan mübaşeret olunmak ferman ile vüsûlünde bu hususa ziyade basiret üzere tak'ayyüd ve ihtimam ve bu hilalde kazalara Asitane'den yolcuların ihmal ve eşyalarına ve bakub ve eşyayı müte'allik nükûd ve emti'a zuhur idenlerin ne mahalde ahz eylediklerin istintak ve yedlerinde her ne ise ma'rifet-i şer'le tahrir ve istihlas olunan eşya ve akçe her ne ise takribeleriyle ma'en sahiblerine virilmek üzere içden bu tarafa tesyir olunmağa bigâyet-i dikkat ve bedel-i sa'i ve hamiyet eyleyüb lakin bu bahane ile eşya-yı menhubeden olmayan eşyalarına ta'arruzdan ve bu keyfiyeti celeb-i emvale vesile ittihazıyla akçe almadan ziyade tehaşi eylemeniz babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdum ki vüsûl buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafte-i südür olan ferman-ı vasibü'l-ittiba' ve lazımu'l-imtisalim mazmun ita'at makrunuyla 'amil olup hilafına rıza ve cevaz göstermeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılâsız tahriren fi'l-eva'il-i şehr-i şevval sene tis'a ve sittin ve ma'in ve elf Kostantiniyye El-Mahrusa Ferman mucibince ağa mektubu vardır Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evla vülatü'l-mu vahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-

mezid-i 'irâyete'l –meliki'l-mu'in Edirne Kâdısı zidet fezâ'ilihi ve iftiharü'l-emacid ve l-ekarim cami'ü'l-hamid ve l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'irâyete'l-melik i'd-da'im Dergâh-ı Mu'allam Kapucıbaşığı payesiyle hâlâ Edirne Bostancıbaşısı dame mecidihu Kıdveti'l-emacid ve'l-a'yan Edirne'de Yeniçeri Zabıtı cide mecidihu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki Allah-ü Te'ala İstanbul'da bu def'a vaki' olan harik-i kebir takribi ile muhterik olan elzem-i levazım 'aziminden olan ecnas-ı mismara aşedd-i ihtiyac ile eyleyüb ve mismanın keşref ve olduğu müte'ayyin ol bu tarafa mesamir ve ham Timur hususuna ihtimam tam olunmak matlub-ı, hümâyûn olmakdan naşi el-yevm olan bir taraftan tevarüd ve kıt'a olanlarına mu'accelen Asitone sevk ve irsal olunmağa sai' takayyüd nam eylemeniz fermanım olmağın işbu emr-i şerifim isdar ile irsal olunmuşdur husus-ı mezbur 'ibadullah hizmetli gayrı bu babda sizden gayret ve hamiyet izhar-ı lazıme gayret olmağla umur-ı kıyas itmeyerek bi'l-ittifak dermiyon hamiyet ve emr-i şerifim vüsûlünde ne mikdar ham Timur ve mesamin var ise ve 'ibadullah fûrûhta içün cümlesi bu tarafa sevk ve irsal olundukdan sonra haricden bir taraftan tevarüd ideni vakı'a olunanları dahi bir ferd itdirmeyüb ve bu canibe irsaliyle 'ibadullahın def'-i rahmet ve zaruretlerine ve ibraz-ı gayret ve hamiyet sarf ve sa'i ve kudret ve bu hususa itmey ve nezaret ve dikkat zımında tahsil-i rızaya müsara'at idüb mukaddem zerre rehavet cevaz göstermekden içtinab ve fehaşi ve mücanebet olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdum ki vüsûl buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyaft-e-i sūdûr iden ferman-ı mazmun minval makrunuyla 'amil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılâsız tahriren fi'l-evasıt-ı şehr-i Şevval sene tis'a ve sittin ve ma'in ve elf Kostantiniyye

Sayfa No: 177 Belge No:326

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'irâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdısı zide fezâ'ilihi ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ül-hamid ve'l mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'irâyete'l-meliki'd-da'im Edirne Bostancıbaşısı dame mecidihu ve kıdveti'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'denül-fazl ve'l-iklâm Mustafa Paşa kasabası Na'ibi zide fazlihima tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki Mustafa Paşa sakinlerinden Osman nam kimesne Südde-i Sa'adetime 'arzuhal idüb bunun oğlu Mehmed nam kimesne Mustafa Paşa serdarının hizmetinde

olub kendi halinde iken Mustafa Paşa sakinlerinden oğlu İsmail ve refikleri Veli Hüseyin ve kız karındaşı oğlu Mehmed ve oğlu Na'iband Mehmed ve Hacı Ali oğlu Mustafa nam şekiler kendü hallerinde olmamakla oğlu mezkûr bin yüz altmış senesinde tüfenk samasıyla pazusu ve bacağı ve a'za-yı sa'iresinden darb ve cerh ve dört günden sonra müte'essiren fevt olub ziyade gadr ve te'addi eylediklerin ve mezbur taht-ı hükûmet ve kazanızda firar üzere olmalarıyla senki bostancıbaşı muma ileyhsin ma'rifetinle mahallinde ahz ve icrâ-yı şer' ve ihkak-ı hak olunmak üzere mukaddema istirham ve senki bostancıbaşı muma ileyhsin mezbur buldukları mahalde ahz ve vakı'a şer' olunub keyfiyetleri i'lâm olunmak iün bundan akdem emr-i şerif sadır olmuşiken icrâ-yı hak olunmayub hali üzere olduğun bildirüb mukaddema sadır olan emr-i şerif mucibince icrâ-yı şer' ve ihkak-ı hak olunmak babında müceddiden emr-i şerifim rica ve divan-ı hümayûnumda mahfuz kuyûd-ı ahkâma olundukda bin yüz altmış yedi senesi evasıt-ı Muharrem'inde vech-i meşruh üzere emr-i şerif virildiği mestur ve mukayyid bulunmağın istid'ası ve mukaddema sadır olan emr-i şerif mucibince şer'le görülmek emrim olmuşdur buyurdumki vüsûl buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi senki bostancıbaşı muma ileyhsin mezburu buldukları mahalde ma'rifetinle ahz ve haps şer'e ihzar ve husumasıyla terafü'-i şer' ve mukaddema bir def'a şer'le görüleb fasl olunmayan hususların tamam-ı mukayyid olub görwsin i'lâm olunduğu üzere ise bu babda müktezâ-yı şer'-i kadimler 'amel idüb dahi ba^de'l-yevm icrâ-yı şer' ihkak-ı hak eyleyüb min bâd-ı şer'i şerife ve emr-i hümayûnuma mugayer kimesneye kat'en iş itdirmeyüb husus-ı mezkûr için bir dahi emr-i şerifim vurmağa muhtaç itmeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriren fi eva'il-i şa'banü'l-mu'azzam sene tis'a ve sittin ve ma'in ve elf Kostantiniyya El- Mahrusa

Sayfa No: 177 Belge No: 327

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma^denü'l-fazl ve'l-yakin rafi'-i i'lümi ş-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'irâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdısı zidet fazâilihi ve kıdvetün-nüvvab Nahiyesi'nde Na'ibi ş-şer' olan Mevlâna zide 'ilmihu tevki'-i refi'-i hümayûn vasl ma'lûm olaki Edirne kazasına tabi' Nahiyesi sakinlerinden Kıbtîyan Ta'ifesi dersa'adetime 'arzuhal idüb mezburlar üzerine edası lazım gelen mal maktu'ların berat-ı 'alışan mucibince cizyedarlarına edaya razılar iken muğayer şurut ziyade alebiyle

rencide ve te'addiden hali olmadıkların bildirüb mahallinde ma'rifet-i şer'le görülüb ta'ife-i mezburun şurut-ı berat mucibince lazım gelen mal-ı maktu'larını cizye darlarına eda eylediklerinden sonra hilaf-ı şurut ziyade talebiyle zuhur iden te'addi ve rencidesi men'i için emr-i şerifim virilmek rica eyledikleri eelden hazine-i 'amiremde mahfuz olan ma'den mukafa'ası defterlerine nazar olundukda İstanbul ve Edirne ve tevabi'i Kıbtıyan cizyesi malı hümâyûnum mesarif için ta'yin olunub hâlâ hassa-i Bazargan başası El-hac zide mecidihu tarafından zabt ve cibayet olunmak üzere ber-vech-i ocaklık 'uhdesinde olub Kıbtıyan Ta'ifesi kadimü'l-eyyamdan mağdur olmağım ve maktu'u'l-kıdem min külli'l-vücûh serbestiyet üzere cizyedarları tarafından rabt itdirilüb min ba'd-ı haricden vüzerâ-yı miran ve mirmiran ve voyvodaları ve mütesellimleri ve subaşları ve evkaf-ı ve sa'ire mutasarrıfları zide kadruhu ve emlak zabıtları vesair 'askeri ve ahali-i 'örf ta'ifesi karışmayub zımmi Kıbtıyan Ta'ifesin mücerred celeb-i mal için mühür hakkı ve toprak ve kışlak hakkı namı vesa'ir bahane ile valiler ve mütesellime ve voyvodalar ve evkaf mütevellidi ve subaşları ve gedikli zu'ama ve erbab-ı tımar ve müteferrika ve çavuş ve sipah ve yeniçeri ve topçu ve a'yan-ı vilâyet ve vesa'ir 'askeri ve ahali-i 'örf ta'ifesi taraflarından te'addi ve tecavüz ve min ba'd müdahale itdirilmeye diye mezburun cürm-i galizi sadır oldukda ba'de 's-sübût şer'le iktiza iden cezaları cizyedarları taraflarından kadimden icra olunub hükm eylediği üzere icra itdirile dahi kadimde ola geldiği üzere Kıbtıyan-ı mezburun her elli neferine bi ma'aş ta'yin ve eri başları birbirlerine kefil kayd olunub hayn-ı tahsilde firar iden çingan'lerin cizyeleri başlarından su'al ve talep oluna ve kendinde olan çingane Ta'ifesi hayn-ı tahsilde kadimden sakin oldukları yerlerinden kalkub mücerred maktu' cizyelerin ve için aher kasabat kuraya firar iden ele geldiklerinde ellerinde miri memhurlu kâğıdları maktu' cizyeleri alındıktan sonra kadimi üzere cizye üçer üz akçe cizyeleri ve ta'ife-i mezburdan ba'zıları mücerred maktu' ve cizyelerin virmek iün yada zu'ama ve erbab-ı tımar ve müteferrika ve çavuş sipah ve yeniçeri ve topçu ve a'yan-ı vilâyet ve zî kudret vesa'ir 'askeri ve ahali-i 'örf ta'ifesinin evlerine ve ahurlarına ve çiftliklerine ihtifa ve bir vechile mal-ı miriye gadr' eylemek murad iderler ise men' ve def' olunub ber vech-i mu'araza ve müdahale itdirilmeye ve ta'ife-i mezburun vaki' olan ve mal-ı ma' kud ve rüsûm-ı arasume ve ba'd-ı hevaları miriye 'aid hukuk-ı rüsûmları cüz'i ve külli her ne ise kadimden minval üzere zabt-ı rabt ve cem'-i tahsil itdirile ve ta'ife-i mezburun Müsliman namında olanlarından altışar yüz altmış akçe maktu'aları ve keferesinden yedişer yüz otuz akçe cizyeleri canib-i mirîden virilen miri memhur evrak ile canib-i cibayet ildirile diyu meşrutunda mukayyid olduğu der-kenar

olunmağla imdi şurutu ve der-kenarı mucibince şer'le görülmek fermanım olmuşdur buyurdum ki hüküm-i şerifim vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel idüb dahi husus-ı mezburu şer'le görüb ta'ife-i mezburlar üzerlerine lazım gelen maktu' cizyeleri cizyedarlarında olan berat-ı 'alışanım üzere şurutu mucibince edada kusurları yoğken itmeyüb ziyade talebiyle rencide eyledikleri vaki' ise ol-takdirce berat-ı 'alışanım şurutu mucibince maktu' cizyelerin eda eylediklerinden sonra hilaf-ı şurut-ı berat ziyade mutalebesiyle derkenarlar Edirne'nin tevcihi mucibince sadr-ı 'ali mektubu dahi varıd olmuşdur.

Sayfa No: 178 Belge No: 328

-mutalebesiyle rencide ve te'addi itdirmeyesiz şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılâsın tahriren fi el-yevmül'r-rabi' 'ışrin min şevvali'l-mükerrem sene tis'a ve sittin ve main ve elf fi 3 zilkâder Kostantiniyye El-Mahrusa Akzâ kuzzâtü'l -müslimin evla vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi ş-şerife ve^d-din v3aris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdisı zidet fazâ'ilihî ve iftihar'ü'l emacid ve'l-ekarim cami'ü'l-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'irâyete'l-meliki'd-da'im Dergâh-ı Mu'allam Kapucıbaşığı payesiyle Edirne Bostancıbaşığı olan dame mecidihu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lüm olaki Asitane-i Sa'adetimde sakın 'ibadullahın tevsi' ma'aşları içün Kırk Kilise Kazası'yla Nahiyesinden ve Edirne Nahiyesi'nde vaki' Berrgus'a semt olan kurasından sene-i sabıka mukayesesı üzere işbu sene-i mübarekede dahi nakl ve tesyiri tertib olunan kırk dokuz bin keyl huntanın mukaddema taraf-ı şer'den virilen tevzi' defteri mucibince Kırk Kilise Kazası'na isabet idenden ma'adasına Nahiyesi'nde ve Edirne kuralarına isabet iden sene-i sabık mukayesesı işbu sene-i mübarekede dahi ma'rifet-i şer'le kuralarına tevzi' ve mu'accelen ruz-ı Kasım duhul itmezden mukaddem Bergus İskelesi'ne nekl ve isal olunması senki bostancıbaşı muma ileyhsin senin 'uhde-i hamiyet ve ta'allik olunmuşdur imdi işbu emr-i şerifim iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim Dergâh-ı Mu'allam sediklülerinden kapucı başığık payesi olub Asitane-i Sa'adetime zahire sevk ve tesyirine mübaşir ta'yin olunan Veli dame mecidihu tarafından vüsülünde bu babda senden kemal-i sadakat ve hamiyet ile hizmet me'mul melhuz olmakla tarafından mukaddem müstedam olmadığın ve ber-vech-i muharrir kırk dokuz bin keyl hintadan cümle ma'rifeti ma'rifet-i şer'iyle Edirne kurasıyla Nahiyesi'ne isabet

iden zahiresini işbu sene-i mübarekede mu'accelen yerlü yerinde cem' ve tahsil ve tamamen ve kamilen 'arabalara tehnil ve şeri'an ve 'acilen tarafından birkaç gün zarfında Bergus İskelesi'ne nakli irsal itdirüb nahiyesi mezbura ve Edirne kurasının zahiresi tamamen dahil olduğunu eda tezkiresi alınub der 'aliyyeme göndermeye ziyade takayyüd ve ihtimam ve tarafından dahi nezaret ve dikkat olunmayarak zehayir tevzi' defteri mucibince iskele-i mezburaya bakl itdirmeye ve hizmetinizin meşkur olmasına ihtiraz ve ictinab olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdumki vüsül buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyate-i sūdūr olan ferman-ı vacibü'l-ittiba' lazımü'l-imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olub hilafından bigayet-i ihtiraz eylesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılâsız tahriren fî evahir-i şehr-i şevvali'l-mükerrem sene 1169 düstûrun-ı mükerremûn-ı müşirûn-ı mefhûmun-ı nizamü'l-'alem müdebbir 'umuru'l-cumhur bi'l-fikrû's-sakıb mehami'l-enam bünyani'd-devlet ve'l-ikbal müşir ve erkanü's-sa'adet ve'l-iclal 'avatıfı'l-meliki'l-i'llâm Asitane-i Sa'adetimden Rumili'nin orta kolu yemin ve yesarıyla nihayetine varınca vaki' olan vüzerâ-yı 'azam iclalihim ve a'zami'l-umerai'l-kiram efahimi'l-küberai'l-fiham ve'l-ihtiram ashabi'l-ferdi'l-ihtişam el-muhtassun bigâyete'l-meliki'l-a'llâm mirmiran-ı kiram dame ikbalihim ve mefahirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm mu'den-ü'l-fezâ'il kadılar ve na'ibler zide fazlihim el-yevm alay beğleri zide kadruhum tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki eyaletlerde vaki' zu'ama ve tımar-ı mutasarrıf olan eyalet askeri 'askerinde olub nizam-ı kadimlerinin ihtilalden ve zımnında haram-ı nizam-ı hallerine ihtimam ve dikkat olunmak lazım ve mühim iken içlerinde namüstehak kimesneler bir tarıkla alay beği olduğu bayrağı altında bulunan zu'ama ve erbab-ı tımar olanlarda sevdasıyla ve tekrar için hilaf-ı inha mutasarrıf oldukları tımarları irtikab kizb-i merhalesin tımar veyahud fevt oldu veyahud rağbet itmedi diyu beher bahane ile kimesnelerin ahz virüb ashabına külli gadr ve cefa eylediklerinden başka Asitane'mde ba'zı kimesnelere dahi üç beş bırağub onlar dahi bizde vardır diyu akçeyi canibe 'arzlar virüb bu keyfiyet el-yevm 'askerinin ihtilaline paralarının kuyûdat muhtel ve müşevveş olub nice dürlü fesad zuhuruna ba'is ve badi oldukları ma'lûm-ı hümâyûn olub bu hususun nizamı ve bu hebasete cesaret idenlerin te'dibi ve güşmalleri murad-ı mülükânem olmağla mahsusen işbu emr-i şerifim isdar ve sadril-'azimim çukadarlarından kıdveti'l-emasil ve'l-akran Mehmed zide kadruhu ile irsal olunmuşdur imdi vüsülünde işbu emr-i şerifimin suretini muhakeme-i sicilata selb ve kayd eyledikten sonra sizki vüzerâ-yı müşur ve mirmiran muma ileyhsiz mühimmiye her biriniz ihtimam ve nezaret idüb ba^de'l-yevm alay beğleri hilaf-ı inha zu'ama ve erbab-ı

tımarın mutasarrıf oldukları tımarları hilaf-ı vaki' tımarıdır veyahud sahibi hayatta iken hilaf-ı irtikab ve sevdasıyla fevt oldu diyu veyahud hile ahz ile 'arzın virdiği ma'lûmunuz oldukda hal bi'l-ittifak hakikat-ı hali 'arz ve i'lâm ve ba'd-ı tevcihle emr-i 'alışanım sadır olur ise müktezasını icab-ı ihtimam eyleyesiz ve sizki alay beğilerisiz siz dahi bu hususlarda ve 'arz birağub zu'ama ve erbab-ı tımarın ihtilal nizamlarına ba'is hareketde tevki' ve mücanebet eyleyesiz bu tenbih-i mülükânem ile mütenebbih olub bundan sonra hileleri ve bu güne 'arzları hulûl idenlerin ve kendülerinden şikâyet olunanların alay beğleri ve tımar ve ze'ametleri def' olundukdan gayrı ehl ve r'yalleriyle vatanlarında nefi ile mekân-ı me'lûflarında olacakları ara göre müteyakkızane hareket ve serimü hilafından bigayet tehaşi ve mücanebet eylemeniz babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdumki vüsûl buldukda bu babda vech-i meşruh üzere sūdûr olan ferman-ı vacibü'l-ittiba' ve lazımu'l-imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olub hilafından bigayet hazer ve mücanebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılāsız tahriren fi evahir-i şevvali'l-mükerrem sene 1169

Sayfa No: 179 Belge No: 329

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülâtü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bî-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdısı zidet fezâ'ilihi ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ü'l-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'd-da'im Edirne Bostancı başısı dame mecidihu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki Mahrusa-i Edirne mahallatından 'Arabacı Ahmed Noktacı Mahalle ahalipleri sūdde-i sa'adetime 'arzuhal idüb bunların salifü'z-zikr mahalleleri ahalipleri ehl-i İslam'dan olub ve mahalle-i mezburda kadimden berü kefereye mahsus menzl yoğiken birkaç seneden berü ve nam zımmîler ile nam birer tarikla ehl-i İslam menzillerini istira ve derûnlarında tevattun ve 'Irak'a ihrac ve mutazarrır olmalarıyla menazil-i merkûmeye kıymet ka'l-evvel ehl-i İslam'a bai' itdi diyu mesfurlara tenbih eylediklerinde ısğa etmeyüb hilaf-ı şer'-i şerif te'allül ve muhalefet üzere oldukların ve bu babda şeyhülislamdan da'valarına muvafik fetvâ-yı Şerifeleri olduğun bildirüb fetvâ-yı Şerifeleri mucibince 'amel olunub icrâ-yı şer' ve ihkak-ı hak olunmak babında emr-i şerifim rica eyledikleri ecluden mahallinde şer'le görülmek emrim olmuşdur buyurdumki hükmi-i şerifimle vüsûl buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi ihzar-ı husama alub mukaddema

bir def'a şer'le görölüb fasl olunmayan hususların tam hak ve 'adl üzere mukayyid ve yedlerinde olan fetvâ-yı şerifeye nazar idüb göresin i'lâm olunduğu üzere ise ol-babda müktezâ-yı şer'-i kadim ve fetvâ-yı Şerifeleri mucibince 'amel idüb dahi ba'de's-sübût ber mucib-i fetvâ-yı şerif icrâ-yı şer' ve ihkak-ı hak eyleyüb min-ba'd-ı şer'i şerif fetvâ-yı münife ve emr-i 'alışanıma muhalif kimesneye iş itdirmeyüb husus-ı mezbur için dahi emr-i şerifim ve irsaline muhtac eylemeyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife ictimad kılasın tahriren fî evahir-i şevvâli'l-mükerrerem sene tis'a ve sittin ve ma'in ve elf sene 1169 Kostantiniyye

Sayfa No: 179 Belge No:330

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülâtü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdısı zidet fezâ'ilihi tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki senki Mevlâna muma ileyh Esad zidet fezâ'ilihisin südde-i sa'adetime mektub gönderüb bin yüz altmış senesinde vefat iden imamzade El-hac Mehmed nam kimesnenşn ve ba-hüccet-i şer'iyeye Muhtarı olan Süleyman Paşa bin Abdullah dimekle 'arif kimesne mütevefâ-yı mezburun veledi ve sulbiye kızı zeliha nam sağirenin anası olub intikal iden hissesi ber-mucib-i defter kabl-i şer'den vasiye nasb olunan Edirne sakinelerinden Ayşe nam Hatun ile bundan akdem terafü' şer' olduklarında merkûm Süleyman mütevefa-yı mezbur hal-i sıhhatinde fevtinden bir sene mukaddem Allah-ü Te'ala fevt olduğumda mecmu' terekemi mezbur Süleyman ba'de'l-ahz sülüsünü ihrac ve kendi ahz-ı bakisi kadim sağire-i mezkûre için bi'l-vesaye yedinde hıfz eyleye diyu vasiyet ve muhtar nasb ve ta'yin ve fevt olduğunda ben diyar-ı aherde bulunduğumda merkûme Ayşe kabl-i şer'den vasi nasb olunub ber-mucib-i defter terekesini ahz itmişdir diyu sübût vesayeti natık ibraz eylediği bir kıt'a hüccet-i şer'iyenin mazmununu ber-vech-i şer'i ba'de'l-isbat vasl-i mensubdan akdem olmağla vesayete ba'de'l-hükm mezbure Ayşe bi'l-vesaye makbusatını defter mentukunca mezbur Süleyman'a teslime tenbih-i şer'i ve muhasebesi rü'yet ve mezburenin gurusunu kendü umuruna sarf ile istihlası zahir ve ol-vechile sıyaneti dahi sabit ve mütehakkik olmağla edasına hükm-i şer'i sonra meblağ-ı müstehlek-i mezkûr merkûme Ayşe kabl merkûm Süleyman tekdir iddi'asıyla mütevefanın Süleyman zimmetinde muzarebe iki re's cariyeye ve iki re's gulam ve bir altun sa'at ve bir kürek ve nakd otuz

kise akçe-i sa'ire geriye idhal itmeyüb zimmetinde kalmışdır diyu 'arzuhal ve mahallinde şer'le görölüb zimmetinde sabit olan mal itamı edada te'allül ider ise Asitane-i Sa'adetime ihzar için sadır olan emr-i şerifim ve Dergah-ı Mu'allam Yeniçerileri Ağası tarafından virilen mektub mucibince ocak çavuşlarından mübaşir tayin olunan Mahmud Çavuş yediyle vüsül bulub lakin mezbure Ayşe'nin ber-vech-i muharrir vesayetinden 'azli ve mütevefâ-yı mezbure dahi olmayub ol-vechile vücûh-ı şer'iden bir vechile merkûm Süleyman'dan şer'i olmadığından gayrı ber-vech-i muharrir inhasına olub husus-ı mezkûra vakıf kimesne olmamağla mücerred ta'ciz ve tekdire mebni olduğu 'indü's-şer' mütehakkik olduğundan mezbur Süleyman şer'en su'al dahi tevcih itmamınla mu'arazadan men' yerle ber-vech-i meştuh zimmetinde sabit olan

Sayfa No:180 Belge No:331

Mezburu tahsil olunmak üzere iken mezbure Ayşe ihtifa itmekle mezbure Ayşe'den meblağ-ı mezkûr üçyüz doksan guruşu tamamen tahsil ve sulhen mezbur Süleyman eda ile icrâ-yı şer' ve ihkak-ı hak olunmak için vasi-i mezbur yedine emr-i şerifim virilmek ricasına vaki' hali bi'l-iltimas 'arz ve balada mezkuru'l-ism vasi-i merkûm Süleyman'ın mukaddem sadır olan emr-i şerifde mezkûr müda'iyesi mu'arazadan 'men bulunduğu tarafınıza i'lâm olunduğu iftiharü'l-ümera ve'l-ekabir bi'l-fi'il Dergah-ı Mu'allam Yeniçerileri Ağası olan Mehmed Ağa dame 'ulvuhu i'lâm itmeğın i'lâmın mucibince 'amel olunmak emrim olmuştur buyurdumki hükm-i şerifimle vüsül buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi ihzar-ı husama kılub mukaddema bir def'a şer'le görölüb fasl olunmayan hususların tamam-ı hak 'adl üzere mukayyid olub göresin i'lâm olunduğu üzere ise olbabda müktezâ-yı şer'-i kadimle olub dahi ba'de's-sübût icrâ-yı şer' ve ihkak eylesin min-ba'd-ı şer'-i şerif ve emr-i âlişanıma mugayer kimesneye iş itdirmeyüb ve kaziyede 'alâkası olmayanları kat'en bunun da'vasına karışdırmayub ism resmleriyle vuku' ve sahihi üzere yazub der-'aliyyeme 'arz ve i'lâm eyleyüb husus-ı mezbur için bir dahi emrim eylemeye şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılasın tahriren fi evahir-i şehri şevvali'l-mükerrem sene tis'a ve sittin ve ma'in ve elf sene 1164

Sayfa No:180 Belge No:332

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülâtü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezd-i 'irâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Kâdısı zidet fezâ'ilihî ve mefahirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'den-ü'l-feza'il ve'l-keâm Edirne'den Rumili'nin orta Belgrad'a ve Bosna'ya ve İskenderiye'ye varınca yol üzereinde vaki' kazaların kadıları zide fazlihîm ve mefahirü'l-emasil ve'l-kethüdalar yerleri ve yenieri serdarları ve a'yan-ı vilayet iş erleri zide kadruhum tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki taraf-ı devlet-i 'aliyyemden umur-ı mühim ile olunan ulakları yedlerine virilen ahkâmı ile menzilhanelerden süvar oldukları menzil bargirlerinin ber-vech-i mu'tad icab iden ücretleri menzilhaneleri sene ahzında getürdükleri defteri mucibince kaleminden ba'de'l-hesab emval-i miriyeden havale ile virilmek kadim iken 'ali sadaretinde menzillerin Edirne'den berü bu vechiyle cari olagelen nizam-ı kadimini fesh ve ilka ve beher menzilde bargirleri sa'at başına onar akçe ücretleri ulakların kendü yedlerinden menzilhanelere peşin virilmek için hazine-i 'amireden 'an nakdin i'ta olunmak üzere suret-i aher ve ifrağ idüb lakin sekiz dokuz ay mürûrundan sonra bu vechile takyir-i nizam-ı kadimin miriye ve ahaliye kat'en nef'l müşahede olunmadığından yine ka'l-evvel olmak üzere peşin ücret def' ve ilga ve nizam-ı sabıkını ibka itmekle olmakdan elli iki senesine gelince 'ali vechi'l-kadim nizamı şeraiti mer'i cariken elli iki senesinde hüsn ve olunmağızın kazalar ahalipleri taraflarından ma'arifi idareler için mu'in olan imariyelerin ref' ve ücretleri hazine 'amireden peşin virilmek ile menzil ahkâmı virilmekte dikkat ve tahrir olunub min gayr-ı lüzûm kimesneye menzil emri virilmeyüb ancak umur-ı mühimmeye olanlara kadr-i kifaye virildiği suretde mühim-i miriye ve hem ahaliye mucib-i nef' olur diyu mülahaza ve ehemmiyeye ittiba' ile ücrete tebdil ve tahvil olunub ancak bir vechile imrariyeler ref' ve ücrete tebdilinden ahaliye kat'en nef'-i 'a'id olmayub menzillerin mesarif-i idareleri namıyla min ka'l-evvel ahali-i kaza üzerlerine mebalîğ-i kesire tarh ve tehnil ve misillü balîğen tahsil olunmağla ücrete tebdil miriye cesaretden gayrı nesneyi muğberr olmadığından başka ücretle mesarifi müvazene itdirildikde miriye ve zaruret icab eylediği bila idüğü iftiharü'l-ümera ve'l-ekabir bi'l-fi'il baş defterdarım El-hac Ahmed dame 'ulvuhunun takriri ile 'ulyâ-yı mülükânem 'arz ve takdim olundukda nizam-ı kadim üzere olmasına ruhsat-ı hümâyûnum olmuşdur miriye zariri olan bir vechile rıza-yı hümâyûnum yokdur diyu şerefri-i sūdûr olan hatt-ı hümâyûn şevket makrunumla takrir-i mezkûrun balası tevşih

olmağla fimâ-ba'd umur-ı mühime ile gönderilen ulakların divân-ı hümâyûnum tarafından yedlerine virilecek menzil ahkâmında tahrir ve vaz'-ı kadim ve üslub-ı müterettibi üzere defterleri vürûdunda tatbik olunmak için ahkâmı mezkûr mevkûfat kalemine kayd olunduğunu menzil halifesi ile tarihiyle üzerlerine işaret ve muhakemede dahi mübaşirlerin esamî ve şöhretleri ve me'murların kezalik tarihleriyle zabt ve tescil ve beher sene Kasım'dan ruz-ı ve ruz-ı Kasım'a dek ne mikdar menzil baryirleri virilür ise ma'rifet-i şer'le cümle müvacehesinde hesap ve defter olunub memhur ve memzi defterleri der'-aliyyemme vürûdunda virilen kaydlarıyla mevkûfat'da tatbiki yerle ber-vech-i mu'tad lazım gelen ücretleri hesap ve irsaliye-i ocaklıkları olundu ve fazl iktiza iden ve münasib olan emval-i miriden ve ocaklığı olmayanları dahi kezalik emval-i sa'irden havale ile i'ta olunub ve hasbül-iktiza serhadat-ı mutasavvarım taraflarından gelenlere vali ve muhafız buyruhdusu kayd ve iktiza iden menzil ücretleri gelecek memhur ve memzi kadı defterine ma'rifet-i şer'le tahrir ve menzilhileri hesaplarına mahsub üzere yekûn deftere idhal olunub işbu nizam ile maşallah-ü te'ala mer'i ve düstûrül-'amel tutulub ve 'ilal tarafından sıyanet ve 'ahz'd-devam şerait ve zavabıtı ra'iiyet olunmak üzere mevkûfat kayd ve memalik-i mahrusamı iktizasına göre kol kol ahkâm-ı şerifimi tahrir ve divan-ı hümâyûnuma virilmesini başdefterdarım müşarûn ileyh telhis itmekle telhis mucibince ferman-ı 'alışanım sadır olmağın imdi sizki kadıları işbu emr-i kadrim sad'razamı zaide kadruhu ile taraflarınıza vasl oldukda der-'akab kayd ve tescil eylediğinizden sonra kazalarınızı a'yan ve vücûh ahali mahkemelerinize cem' ve müvacehelerinde ve kara'it ve mazmun cümleye i'lân ve müşa'at ve menzillerinize cümlenizin muhtarı olan hüsn-i nizam üzere idareye kadir kâr güzar kimesneleri ma'rifet-i şer'le kefilleri olunub tescil olunduktan sonra menzilci ve ta'yin ve hüsn-i nizam üzere rü'yet ve idaresi cümle ahalinin 'uhde-i ihtimamları olan menzillerin hüsn-i nizam olmasına sa'i ve ikdam ve inşaalah-ü te'ala defterleri vür'ud eyledikçe ber-mucib-i kayd-ı mu'tad üzere icab idecek ücret seri'i'l-hüsûl emval-i miriyeden havaleten i'ta yerle menzilhilere ve ahaliye mikdar-ı zerre gadr olunmayacağına kendülere ve bu ve kadimden berü bu vechile cari olmağla şimdi olub kadimine irca'î takribi ile menziller hüsn-i nizam üzere idare olunmayub ulaklar bargir bulunmamağla mühimmeye ibtidar ve yedinde ahkâmı olanlardan hilaf-ı ücret talebiyle ictisar idenlerin olur ise muhkem hakkından mahalline dahi menzilhilere ve a'yan gereği gibi ifade ve hatt-ı hümâyûnumca şevket makrun mucibince sadır olan işbu emr-i 'alışanımın mazmun ita'atımız infaz ve icraya eylesiz ve sizki kethüda yerleri ve yeniçeri serdarları ve a'yan-ı vilayetsiz bu emr-i ehemîn murad-ı mülükânemi üzere

temşiyet ve hitam olmasına cümleniz ‘ale’l-ittifak ihtimam-ı tam ve menzilhanelerinizde ka’l-evvel bargirleri mevcut itdirdüb idaresi ‘uhde-i ihtimamınız olan menzillerin hüsn-i nizam üzere rü’yetine sa’i ve ikdam ve umur’-ı müsta’cele ile me’mur olan ulaklara bargir hususunda ile te’hir ve Salih mühimmiye ba’is olmakdan ve yedinde ahkâmı olanlardan muğayer fermanım ücret talebinden tam eylemeniz babında ferman-ı ‘alışanım sadır olmuştur buyurdumki hükmi-i şerifimle vardıkda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyaft-e sūdūr olan işbu emr-i şerif-i celili’ş-şan vacibü’l-ittiba’ ve lazımu’l-imtisalimin mazmun ita’at makrunuyla ‘amil olub hilafıyla vaz’ve hareketden bigayet ihtiraz ve ictinab eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerife i’timad kılâsız tahriren fi gurre-i zilkade sene 1169 Kostantiniyye

Sayfa No:181 Belge No: 333

Akzâ kuzzâtü’l-müslimin evlâ vülatü’l-muvahhidin ma’denü’l-fazl ve’l-yakîn râfi’-i i’lâmi-ş-şerife ve’l-din vâris-i ‘ulûmu’l-enbiyâ ve’l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i ‘inayete’l-meliki’l-mu’in Mevlâna Edirne Kâdısı zidet fezâ’ilihi tevki’-i refi’-i hümâyûn vasl ma’lûm olaki kıdveti’l-emacid ve’l-a’yan şerif Halil Paşa merhumun yeğenleri Mustafa ve Ali zide mecidihuma divan-ı hümâyûnuma ‘arzuhal idüb Paşa Sancağı’nda vaki’ ber vech-i malikane iştiraken ‘uhdelerinde olan zağire-i ‘atik ve tevabi’i mukata’ası Kızılca müselleme mukarrer olmağla öteden berü mezbur kurası merhume Hadice Sultan şerahima vaktinde zabt olunduğu misillü malikâne mutasarrıfları taraflarından dahi şurut-ı malikâne müktezasinca mefruzu’l-‘alem ve maktu’u’l-kıdem min külli’l-vücûh serbesiyet üzere zabt-ı rabt olunub mezalim ve te’addiyandan re’ayası ve sıyanet olunması babında mukaddem hatt-ı şerif şevket redifle mu’anvan virilen emr-i şerif bu def’a dahi tecdid ve ‘unvanı tekrar mübarek hatt-ı hümâyûn şevket makrun ile tevşih ve tezyin olunmağla mazmun te’yid olunmuşiken zağire-i ‘atikder şer cem’iyet olan Hacı Abdullah oğlu Hüseyin neferatından Halil nam kimesneler sa’ir olan erazil ile mukata’a-i mezbure karyelerin üzerlerine tesallut ve ‘arz ve nehlâ emval fesudata ictisar kendü iradelerin da’ima idageldiklerinden vilayet namıyla üç senede mukata’a-i mezbure re’ayasından hilaf-ı şer’ ve bila emr-i münif kendü nef’leri için min gayr-ı vech-i emval kesire tahsil itdiklerini bundan akdem re’aya fukarası der ‘aliyyeye ifade ve tezallüm eylediklerinde ma’rifet-i şer’le istirdad ve ihkak-ı hak olunması babında i’ta olunan emr-i ‘alışan mahalline ladi’l-vürûd da’vet-i şer’ olunduklarından musallah-ı

eşkıya ile huzur-ı şer'e ve me'luf oldukları şiddet ve fesada mübaderetlerinden naşi ol-
vechile cumhur ile mahallinde terafü' imkânda olmamağla ihkak olunmadığından gayri
re'ayadan ahz-ı intikam kasd-ı fasidiyle evvelkiden ziyade isal enva'-i hasaret
eylediklerinden fukara-yı ra'iyet taben olmayub ekseri perişan bakayasi dahi bitab ve
tüvan olmalarıyla mukafa'a-i mezburunun badi hesareti miriye a'id idüğü bedihi
olmağın mukata'a-i mezbure Edirne civarında olduğuna bina'en Edirne Bostancıbaşısı
ma'rifetiyle Edirne Kâdısı huzurunda mürafa'a-i şer' ve ihkak-ı hak olunmak için emr-i
şerif sūdûrunca malikâne mutaşarrıfları muma ileyhima istid'a itmeğın hazine-i
'amiremde mahfuz haslar mukata'ası defterlerine nazar olundukda senevi iki bin ikiyüz
doksan dört buçuk guruş malı ve zaman zabıtı ibtidasından olan Kızılca müsellemler ifraz-
ı zağire-i 'atik ve tevabi'i mukata'ası muma ileyhimanın ber-vech-i mülükâne
üzerlerinde olduğu ve evamir-i 'aliyyem ile varid olan 'avarızın ve tekaliflerin
viridiklerinden sonra tekalif-i sa'ire ile mukata'-i mezbur re'ayasına zulm ve te'addi
olunmamak babında fi'l-hakika mübarek hatt-ı hümâyûn şevket makrun ile mu'anvan
'ahd-i 'ale'l-tefsil tecdiden emr-i şerif sadır olduğu ve bundan mukaddemce dahi
merkûmanın bu misillü zuhm ve te'addilerinden fukara-yı ra'iyet teşekki ve tezallüm
eylediklerinden biraen bir şer'le görölmek için işbu sene-i mübareke
cemaziyelahir'inde mufassalan emr-i 'alışan virildiği der-kenar olunmağın üzere kadısı
huzurunda mürafa'a-i şer' ve zimmetlerinde şer'en sabit ve mütehakkik olan hukuk 'aba
ve tahsil ve istirdad itdirildikden sonra hilaf-ı şer'-i şerif ve mugayer mazmun hatt-ı
hümâyûnfimâ-ba'd-ı umur-ı mukata'aya ta'arruz ve re'ayaya zulm ve te'addi
eylememeleri için tenbih ve te'kid ve hilafı hareketleri zuhur ider ise muhkem
haklarından gelinmek için 'arz ve i'lâm olunacakları kendülere tefhim yerle tecdid ve
tehdid olunmamaları için emr-i şerifim virilmek babında ifitharü'l-ümera ve'l-ekabir
bi'l-fi'il baş defterdarım El-hac Ahmed dame 'ulvuhu telhis itmeğın telhis mucibince
şer'le tenbih olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuştur buyurdumki hükm-i
şerifim vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel idüb dahi senki muma ileyhsin
mezburları bi'n-nefs şer'le mürafa'a ve zimmetlerinde şer'en sabit olan hukuk-ı 'aba ve
tahsil ve istirdad itdirildikden sonra hilaf-ı şer'i şerif ve mugayer mazmun hatt-ı
hümâyûn fimâ-ba'd umur-ı mukata'aya ta'arruz ve re'ayaya zulm ve te'addi
eylememeleri için gereği gibi tenbih ve te'kid ve hilafı hareketleri zuhur ider ise
muhkem haklarından

Sayfa No: 182 Belge No:334

Gelinmek için 'arz ve i'lâm alacağından kendülere tefhim yerle tehzir ve tehdid eylesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılasın tahriren fî el-yevmü's-sabi' 'aşer min zilkadei's-şerife sene 1169 Kostantiniyye destûrûn-ı mükerreremûn-ı müşirûn-ı mefhumûn-ı nizamû'l-'alem müdebbir ve umuru'l-cumhur bi'l-fikrû's-sakıb mehamû'l-enam mümevhed ve bünyani'd-devlet ve'l-ikbal müşir ve erkanû's-sa'adet ve'l-iclali'l iravatıf-ı meliki'li'alâ Rum ilinin orta kolu yemin ve yesarıyla nihayetine varınca vaki' vüzer'a-yı 'azam adamullah-ü te'ala iclalihim ve a'zamû'l-umerai'l-kiram efahimû'l-küberai'l-fihamû'l-kadr ve'l-ihtiram ushab ve'l-ihtişam el-muhtassun bi-mezid-i 'inayete'l-meliki'l-'allam mirmiran-ı kiram dame ikbalihim ve Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evla vülâtü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtassun bi-mezid-i 'irâyete'l-meliki'l-mu'in mevali-i fiham zidet fezâ'ilihim ve mefahirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keâm kuzzât ve nüvvâb zide fazlihim ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran kethüda yerleri ve yeniçeri serdarları ve malikane mutasarrıfları ve voyvodalar ve havass ve evkaf zabıtları ve darb ve il erleri ve a'yan-ı vilâyet ve iş erleri zide kadrum tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki beher sene baharında yerlûden kutta-i tarık ve Ta'ifesi vesa'lr haramzade ve eşkıya ve tahilinde kesret üzere olub üzerlerine varılmak münasib görüldüğü mahallerin hükkâm ve zabıtanı ile haberleşüb bi'l-ittifak ahz ve mübaderet ve tedibat-ı meşru'ları icrasıyla tadhiri melik ve tahsil-i emniyet ebna-i şebil ve ahali ra'iyete sarf-ı mukadderet olunmak üzere başka başka evamir-i şerife cümleye tenbih ve tavsiye olunmak mu'tad iken bu sene-i mübarekede fukarayı tecrimden mülahazasıyla muhafaza-i hudud ve sınır için irsali mu'tad olan evamir-i şerifeme irsal olunmamışdır tarafından gelen ulaklar evamir-i mezbure bu sene gönderilmediğinden zabıtan ve a'yan sınır ve hududlarını muhafazaya ve olan mahallere ihtimam eyleyüb muhafaza olunagelen mahaller hafazadan hali ve kaldığından Uzun Köprü ve Dimetoka İskenderlere zahire nakl iden ashab zehayirin 'arabaları önlerine eşkıya inüb emniyet-i tarık kulliyen mesub olunduğu takrir ve eylediklerinden gayrı tahriren dahi keyfiyet-i mezbure ifade ve olunmağla kemâ fi's-sabık cümleliz havza-i hükûmetinizi eşkıya ve haydud ve haramzadelerden muhafazaya ve te'mil ve tadhim misaline ve ebna-i sebile kemal ve eylemeniz fermanım olmağın işbu emri şerifim isdar ve sadra'zam ittiba'ından kıdvete'l-emasil ve'l-akran Hasan zide kadruhu ile olunmuşdur ber,vech-i muharrir sene-i sabıka misillü cümleliz ittifak

ve iddihar üzere hareket ve taht-ı hükûmet ve kazanızda eşkıya ve haydud olan mahalleri tefahhus ve teccüsden hali olmayub hudud ve sınırunuz dahilinde birden ve ikiden veyahud dahi ziyâde eşkıya bulunduğu ve haydud makulesinin ‘ibadullah ve ebna-i sebil isal-i hesarete eyledikleri haber alınur ise kat’en aman ve zaman virmeyüb ‘ali eyy-i halin ahz ve ele getürmeğe dikkat ve eğer cem-iyetleri zuhur ve üzerlerine varılmak lazım geldiği suretde birbirimize semt ve münasib olanlar ile haberleşerek ‘ale’l-ittifak üzerlerine varub ahz ve ceza-yı şer’ileri terfib ve icra ile ‘ali zife sarf-i kudret ve sükkân memleketi ve fukara-yı ‘aynî ve ebna-i sebil iraha ve tazmine bedel tab ve takat ve bu bahane ile ve ‘ali olmayanlara ta’arruz ve fukara-yı ra’iyyete teklif beyhude tehmili vesa’ir vücûh-ı mezalim ile bir ferde civar veyahud ahz-ı eşkıya hususunda isti’anet olundukda imrar ve i’anet tekasül ve ihmalden ve işbu emr-i şerifimi celb-i mala ve ahz muzlimiye ve vesile ittihazından ve bir ferden bu bahane ile nahak yere bir akçe alınmaktan bigayet-i tehaşi ve mücanebet eyleyesiz şöyleki havza-i hükûmet ve taht-ı ‘ıyaletinizde bundan sonra bir ferde vuku’u ve idenler ahz ve ihkak ve istirdad hal-i olunmamak lazım gelür ise zayi’ olan mal ol-mahallat ve tazhim olunacağından gayrı her yeriniz hal ve şanınıza göre mazhar-i ‘ıtab ve olunacağınız mukarrerdir ona göre hareket ve havza-i hükûmetinizde te’mil ve tadhire mübaderet idüb hilafından eylemeniz babında ferman-ı ‘alışanım sadır olmuşdur buyurdum ki vüsül buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafde-i südür olan ferman-ı vacibü’l-ittiba’ ve lazimü’l-imtisalimin ita’at makrunuyla ‘amil olub hilafından bigayet ve mücanebet eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerife i’timad kılāsız tahriren fi evasıf-ı zilkade sene tis’a ve sittin ve ma’in ve elf Kostantiniyye

Sayfa No:183 Belge No:335

Mefahirü’l-kuzzât ve’l-hükkâm ma’denü’l-fezâ’il ve’l-keâm Asitane-i sa’adetimden Hatun’a varub gelince yol üzerinde vaki’ kuzzât ve nüvvâb zide fazlihim ve mefahirü’l-emasil ve’l-akran a’yan-ı vilâyet zide kadrum tevki’-i refi’-i hümâyûn vasl ma’lûm olaki bu def’a der-‘aliyyemden ‘avdet idecek Leh elaisine mihmandar ta’yin olunan Dergâh-ı Mu’allâm gediklilerinden kıdvete’l-ematicid ve’l-a’yan Hasan zide mecidihu sefir muma ileyh Asitane-i sa’adetimden Hatun’a isal eylemek üzere savb-ı memur olub vir sa’at mukaddem vüsûlu lazimü’l-ihitimamdan olduğuna bira’en bir mahalde mekes ve tevkifine ruhsat ve cevaz gösterilmeyüb mahall-i mezbura varub gelince muma

ileyhin ve adamlarının için müceddiden virilen surut-ı nizam mucibince ahali-i kaza taraflarından an be's re's menzil bargirleri virilmek fermanım olmağın imdi muma ileyhde hanginizin taht-ı kazasına tahil olur ise mazmun emr-i şerifimi sicil-i mahfuz ba'de'l-kayd muma ileyh 'yaben ve kat'en eylendirmeyüb müceddiden virilen şurut-ı nizam mucibince ahali taraflarından güzide ve olmak üzere on beş menzil bargiri tedarik ve seri'an ve 'aklen mahall-i me'mura sevk ve tesyirine cümleliz sa'i ve dikkat ve ol-mikdar bargir virildiğini natık mihmandar-ı muma ileyh yedinden memhur ahz ve ücretleri miriden virilmek için sene başında suret-i sicilat ve me'muliye senedat der'aliyyeme irsal olunub 'avk ve te'hirden ve ücret talebinden gayetü'l-gaye hazer ve müücanebet olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuştur buyurdumki vüsül buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafde-i sūdūr olan ferman-ı vacibü'l-ittiba' ve lazı mü'l-imtisalimin ita'at makrunuyla 'amil olub hilafından hazer eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriren fi eva'il-i şehri zilkade sene 1169 fi 28 Rebrülevvel Kostantiniyye

Sayfa No:183 Belge No:336

Mefahirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'den'l-fezâ'il ve'l-keâm Küçükçekmece'den İsmail Geçidi'ne varınca yol üzerinde vaki' kazaların kadıları ve na'ibleri zide fazlihim ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran kethüda yerleri ve yeniçeri serdarları ve a'yan-ı vilâyet iş erleri zide kadruhum tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki bundan akdem Leh cumhuru tarafından cülûs-ı hümâyûn makrûnum için der-sa'adeti-i medarıma gelen elçisi bu def'a 'avdet eylemek olmağla der-sa'adetimden hududa varınca esna-yı rahda mürûr ve nüzûl ideceği menazilde ta'yinat ve 'araba ve bargirlerinin tertibi müktezi olduğuna bina'en elçi-i muma ileyhin Küçükçekmece'den İsmail Geçidi'ne varınca hasbü'l-iktiza eyyam mekesli mu'azzam ta'yinat yevmiye ve 'araba bargirlerinin kazalar ahaliileri tarafından tedarik ve Dergâh-ı Mu'allâm gedüklilerinden üzerene mübaşir ta'yin olunan Hasan zide mecidihuya teslim itdirilmesi fermanım olmağın imdi sizki kuzzât ve nüvvâb ve kethüda yerleri ve yeniçeri serdarları ve a'yan-ı vilâyet ve iş erleri siz işbu emr-i şerif-i 'alışanım vüsülünde elçi-i muma ileyh Küçükçekmece'den İsmail Geçidi'ne varınca herhangi kazasına dahil olursa baş muhasibden ihrac olunan memhur suret-i defterde mestur ol-mikdar ta'yinat yevmiye ve 'araba ve bargirlerin hasbü'l-iktiza eyyam mekesli ahaliileri tarafından tedarik ve mübaşir muma

ileyhe teslim ve makbuz olduğunu müş'ir ecnas ve mikdarı ve kaza ve menzillerinin isim ve şöhreti memhur temessukat ahz ve icab iden baha ve ücretleri tekaliflerinden naks olunmak için yedlerinde hıfz eyleyüb ta'yinat hususunda zaruret ve müzayaka ba'is olmakdan bigayet ittika eylemeniz babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuştur buyurdumki vardıkda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafde-i südür olan emr-i şerif-i celili's-şan laz'mü'l-imtisalimin mazmun münifi yerle 'amil olub hilafından hazer eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriren fi el-yevmü's-samin şehir-i zilkade sene 1169 Kostaniyye fi 29 Rebiülevvel

Sayfa No:184 Belge No:337

Asitane-i sa'adetden İsmail Geçid'ine varınca kaza ahalilerinin yine ferman olunan ruz merre ta'yinat ve zehayir ve bargiran ve 'araba vesa'ir berferman-ı 'ali suret-i defter muhasibdar elçi ile sene 1169 zilkade fi 8 fi 28

Nan hasır 225

Kara sağır re's 3

Ağnam re's 9

Tavuk 'aded 7

Tavuk 'aded 17

'aded 13

Ördek 'aded 10

Kaz 'aded 5

Azer kantar 30

Rugan sade kantar 13

Üzüm kantar 3

Sarmusak kantar 6

Tuz kantar 10

Soğan kantar 15

Taze balık kantar 15

balık kantar 30

balığı kantar 5

Sirke kantar 10

Bakla keyl 1

keyl 1

kantar 10

Rugan zeyt kantar 4

Darı keyl

Kahve kantar 2

Darcın 10

Şeker kantar 3

Rugan 5

Rekik-i hass kantar 6

Şam' kantar 2

Şa'ir keyl 37

Saman kantar 15

Buzağı re's 1

Yumurta 'aded 100

kantar 12

kantar 5

Biber kantar

kantar 1

kantar 1

‘aded 121

kantar 8

Ham sirke kantar 100

Karanfil direm 15

direm 10

Kömür çuval 6

Sabun kantar 5

Hatab ‘araba 10

Katran kantar 20

Bargirana re’s 50

Bargirana cılğar çift 50

‘Araba baha-i kav 20

‘Araba-i baha-i serm 8

Kav cılğar çift 6

Allah-ü Te’ala es- Seyyid mehmed Tahir

Sayfa No:184 Belge No:338

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülâtü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi'ş-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'Inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdısı zidet fezâ'ilihi ve iftiharü'l-emacid ve'l-mekarim cami'ü'l-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'd-da'im Dergâh-ı Mu'allâm Kapucu başlık payesiyle hâlâ Edirne Bostancıbaşısı olan dame mecidihu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki Asitane-i Sa'adetimde olan 'ibadullahın zehayir ruz merrelerinden olan rugan ve 'asal vetay yağı vesa'ir bu makule

ecnas-ı zehayirin matlub-ı hümâyûnum olmakdan naşı bundan akdem Eflak ve Boğdan taraflarından vesa'ir sahil-i Nehr-i Tuna'da vaki' bulunan mahallerden iskelelere nakl ve Asitane-i Sa'adetime götürüb narh carisi üzere 'ibadullaha fûrûht ve min ba'd aher sadır olan o emr-i şerifimle ve te'kid olunmuş iken bu hilalde Silistre ve Ruscuk ve Zıştovi ve Niğbolu taraflarında manda 'arabalarına ol-makule zahireleri yükledüb ellişer ve altmışar manda 'araba yüklü ve ruganı ile ve Keşan semtlerinde vaki' ve Tekfur Dağı taraflarına götürüb andan dahi Sakız ve İzmir ve Kuşadası nakl olunduğu kimesnelerin ihbarlarıyla hümâyûnuma olmak hasebiyle senki bostancıbaşı muma ileyhsin bu emr 'uhde olunmağla tarafınızdan hassa mu'temed-i 'aliyye nakl ve irsal ve ol-makule Silistre ve Ruscuk ve Zıştovi ve Niğbolu taraflarından 'arabalar ile varan zehayiri ol-havaliye götürülmeyüb Asitane-i Sa'adetime tarafına sevk ve tesyir mezid sa'i ve ihtimam eylemek fermanım olmağın işbu emr-i şerifim isdar ve ile irsal olunmuşdur inşaallahü te'ala vüsûlünde senki bostancıbaşı muma ileyhsin fermanım olduğu vech üzere 'amel ve hareket ve ol-makule Silistre ve Ruscuk ve Zıştovi ve Niğbolu taraflarından manda 'arabaları ile ol-havaliye varan ecnas-ı zehayir min ba'd Sakız ve İzmir ve Kuşadası taraflarına ve mahall-i ahire getürmelerine bir dürlü ruhsat ve cevaz göstermeyüb men'-i akid ile men' Asitane-i Sa'adetime isal ve tesyire mezid-i sa'i ve dikkat ve hilaf-ı emr-i 'ali vaz' ve hareket idenlerin haslarıdır gelmiş için isim ve resimleri ile der-devlet medarına 'arz ve i'lâm eyleyüb hilafdan ve tarafınızdan ta'yin olunan usta tarafından ahaliye cevri ve te'addi olunmakdan bu babda ve müücanebet eylemeniz babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdumki vüsûl buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafte-i sūdûr olan ferman-ı vacibü'l-ittiba' ve lazı mü'l- imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olası şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriren evahir-i zilkade sene 1169 Kostantiniyye Mahrusa-i Edirne'de mütemekkin ehl-i hirefden ta'ifesinin umur ve hususlarını beynlerinde rü'yeten cümle ittifakıyla bir kethüde nasb lazım ve mühim olduğunu otuz neferden mütecaviz kimesneler mahallinde meclis-i şer' de ihbar itmeleriyle müstahakiyetden işbu râfi'-i tevki'-i refi'i' ş-şan-ı hakani kıdvete'l-emasil ve'l-akran İbrahim bin Yusuf zide kadruhu vechle layık ve mahal ve müstehak olmağla tavcih olunub yedine müceddiden berat-ı şerifim virilmek ricasına Akzâ kuzzâtü'l-müslimin Kâdısı Mevlâna Esad idüb bu berat-ı hümâyûnu virdim ve buyurdumki varub mezbur İbrahim bin Yusuf zide kadruhu zikr olunan ta'ifenin kethüdası olub hizmet-i lazımesn bikusur eda eyledikten sonra sa'ir kazalrada kethüda olanlar tevcihle mutasarrıf olagelmişler ise mezbur dahi ol-minval

üzere mutasarrıf olub benim devam ve devletimçün müdavemet göstere şöyle bilüb
‘alâmet-i şerife i’timad kılalar tahriren fi evahir-i şehri zilkade sene 169 Kostantiniyye

Sayfa No:185 Belge No:339

Destûrun-ı mükerremûn-ı müşirûn-ı mefhûmun-nizamü'l ‘alem müdebbir umuru'l-cumhur bil-fikru's-sakıb mehamü'l-enam bi'r-reyi's-sa'ib memhur ve bünyani'd-devlete'l-ikbal müşir ve erkanü's-sa'adet ve'l-iclal ‘avatıfı'l-meliki'l-‘ali Asitane'den Rumili'nin orta kolu yemin ve yeşarıyla nihayetine varınca vaki' olan vüzerâ-yı a'zam adamullah-ü te'alü iclalihim ve a'zam i'l-umerai'l-kram efahimi'l-küberai'l-fihamü'l,ve'l-kadr ve'l-ihtram ashabü'l-ferd ve'l-ihşam el-muhtassun bi-mezid-i ‘inâyete'l-meliki'l-‘ali mirmiran dame ikbaluhu ve Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn rafi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i ‘ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i ‘inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevâli-i ‘azam zidet fezâ'ilihim ve mefahirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keâm kuzzât ve nüvvab zide fazlihim ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran kethüda yerleri ve yeniçeri serdarları ve havas ve evkaf zabıtları vasa'ir zabıtan ve a'yan-i vilâyet zide kadruhum tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki öteden berü havza-i hükûmetinizde olan bilad ve kasabat ve kurada sakin re'aya vesa'ir erbab-ı ticaret ve celeb ta'ifesi yedlerinde bulunan ağnamı fûrûht için kendüleri Asitane-i Sa'adetime götürüb kasab başılar tarafından taraf-ı aherden müdahale olunmaksızın kendüleri fûrûht virildikleri kimesnelere bila niza' bai' ile intifa' idecekleri zahir olduğuna bina'en Rumili canibinden saltanat-ı seniyyem olan mühimmiye-i İstanbul ahalisinin def'i zaruretleri için beher hal ağnamın kesret ol-havalilerden tevarüdü ve cümleliz bi'l-ittifak sevk ve irsal ve tesyirine mübaderet eylemenizi havi bundan akdem mufassal meşruh bi'd-defa'at evamir-i şerifem sadır olmuşdur mühimmiye-i İstanbul'a ‘ibadullahın hususuna zaruret ve ihtiyaclarınının def' ve izalesi mükteza-yı dikkat ve halden olduğuna bira'en öteden berü koyun ve keçi ve sığır vesa'ir hayvanat ol-havalilerden kesret üzere varid ve ‘ibafullaha zaruretlerin def' ve intifa' ile gelmişler iken ashabının ve celeb ta'ifesinin vesa'irlerinin bu tarafa nakl için cem' ve tedarik eyledikleri ağnam ve hayvanat yaylak ve kışlak ve mer'alarda meks itdirilmeyüb bu tarafa sevk ve tesyire sa'i ve dikkat eylemeniz fermanım zikr olunan koyun vesa'ir hayvanatın bir evvel der-‘aliyyem ‘anibine isal ve tesyirine bi'l-ittifak ihtimam ve

dikkat eylemeniz matlub-ı mülükânem olmağın mahsus işbu emr-i şerifim isdar ve ile irsal olunmuştur te'ala vüsûlünde husus-ı mezbura cümleler ittifak ile ihtimam ve dikkat ve koyun ve hayvenet salifü'z-zikri te'ala bu tarafa ve havallerine iktiza iden bahaları mu'tad üzere peşin şehir-i kasab başısız yedinden 'an nakd sağ akçeden ashabına teslim olunacağı ve bacdaran tarafından bac ve toprak basdı bahanesi vesa'ir voyvodalar ve subaşılar taraflarından dahi bila emr bir vechile rencide olunmayacakların ashab-ı sürek ve celeb ta'ifesine i'lân ve işa'at iderek koyun ve hayvanat mezbure yerlerinden tahrik ve fevc fevc bir gün mukaddem yola çıkardub ve bir mahalde ra'î bahanesiyle imrar vakt itdirilmeyüb selamet ve emniyyet ile bu tarafa sevk ve tesyire sa'i ve dikkat ve her biriniz hazer ve mücanebet eyleyesiz bu husus Asitane-i 'aliyyemle 'ibadullahın def' koyun ashabının kisb ve vesile salatdan olmağla şöyleki bu babda iğmaz sebebiyle hayvanat-ı mezburenin havâli-i merkûmede tevekküfleri istima' olunması lazım gelür ise bir dürlü cevaba kadir olmazsa güne hareket ve bir gün akdem bu tarafa sevk ve irsal ve tesyirlerine sa'i kudret itmeniz babında

Sayfa No:186 Belge No:340

Ferman-ı 'alışanım sadır olmuştur buyurdumki vüsûl buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafte-i sūdûr olan ferman-ı vacibü'l-ittiba' ve lazımu'l-imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olub hilafından bigayet hazer ve mücanebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriren fi evasıt-ı zilhicce sene 1169 Kostantiniyye iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ül-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'd-da'im hâlâ Edirne Bostancıbaşısı dame mecidihu ve mefahirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keâm Hatunili ve Kazaları'nın kadıları zide fazlihim ve mefahirül-emasil ve'l-akran a'yan-ı vilâyet ve iş erleri zide kadruhum tevki'-i Refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki Edirne civarında vaki'i HAtunili Hazasına tabi' menzilkeş olan Karyesi Rumeli'nin Tuna sevhili tarafının caddesinde olmak takribiyle gerek umur-ı mühime ile me'mur ulaklar ve gerek miriye vesa'ir bi'l-cümle karye-i merkûmeden mürûr,ı 'ubûr idegelmeleriyle kaza-i merkûm mukaddema kura-yı kesireyi muhtevi ma'mur bir kaza iken 'ahd-ı karibde ve aher karyeleri Edirne vesa'ir kazalara ilhak olduğundan el-yevm beş altı 'aded za'if kura sağîr bir kaza olub zikr olunan Karyesi dahi menzilkeş olmak sebebi ile edası tekalif ve 'ale'l-husus

menzillerin idareye uhalinin bir vechile tab ve olmamağın menzil-i mezkûrun zabıta-i kaza-i mezburun aherkazaya nak olunan firar kadimesinin ocağında labüdd olub mesarif-i idaresine ahali-i kazanın 'adem-i iktidarlarından naşi ihtilal nizamı civarında menzillerin dahi nizamlarına da ihtilalkari olacağı bundan akdemce na'ibleri başka başka 'arz ve Edirne Bostancı başısı Dergâh-ı Mu'allâm gediklülerinden zahire mübaşiri olan Küçük Hüseyin zide mecidihu dahi tahrir ve inha eylediklerinden manzil-i mezburun nizamına medar-ı takviyyet ve menzilkeş olan karyesi ahalisinin dahi vesile olmak için Hatunili kadimi kareyelerinden olub aher kazalara nakl olunan karyeleri kemâ fi'l-evvel kadimi kazası olan HAtunili Kazısı'na nakl ve menzil-i mezburun nizamı temşiyet ve umur-ı mühime ile mürûr ve 'ubur iden ulaklara zaruret ve müzayaka çekdirilmemek üzere nakl olunan karyeler kadimi kazasına nakl ve ilhak olunmak üzere ferman-ı 'alışan sadır olmuşiken el-yevm ol tarafda umur-ı mühime ile mürûr ve 'ubur iden ulaklara menzilhanelerde bargîr bulamayub birtaç gün meks ve bi'l ile ol mahallerden gûzar eylediklerini haber virmeleriyle ve mu'ateb olmuşsunuzdur menzil umuru devlet-i 'aliyyemin ehem-i umurundan olduğuna bina'en menzil-i mezkûrun 'ale'd-devam hüsn-î rîzam üzere rü'yet ve idaresi fermanım olmağla imdi senki bostancıbaşı muma ileyhsin işbu emr-i şerid-i 'alışanım isdar ve ile ol-tarafa vardıkda sadır olan emrim mucibince 'amel idüb kat'en tehir ve ruhsat ve cevaz göstermeksizin mukaddema aher kazalara nakl olunub yine kadimi kazası olan Hatunili Kazası'na gelen karyeler ahailerini cem' ve menzil mezbura nizam ve fimâ-ba'd ga'ileleri çekmeyecek vech üzere suret ve hüsn-i nizama ifrağ olunmaları iktiza-yı murad-ı hümâyûnum olmağla bu emr-i eheme bir gün akdem temşiyet virilmeğe bezl ve sa'i ve kudret eylesesin ve senki kuzât ve a'yan-ı vilâyet iş erlerisiz menzil umuru öteden berü a'yan ve ahalinin 'uhde-i ihtimamlarına müretteb olan menzillerinizde sizler dahi nizamına sa'i eyleyüb şöyleki bu hususda tekasül veyahud umur-ı mühimme ile mürûr ve 'ubur iden ulaklara cevri ve eziyet veyahud menzilhanede bargir bulmayub beyhude meks ve itdirmeniz mesmu' hümâyûnum olmak lazım güler ise bir dürlü cevaba kadir olamayub ve mu'ateb olacaklarınızı mütehakkik bilüb ona göre 'amel ve hareket ve mikdar-ı zerre ve müsemahadan gayetü'l-gaye mücanebet eylemeniz babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdumki hükm-i şerifimle vardıkda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafde-i südür olan işbu emr-i şerif-i celili ş-şan vacibü'l-ittiba' ve lazımu'l-imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil olub hilafıyla vaz' ve hareketden bigâyet ihtiraz eylesesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriren fi el-yevmü'l-hamis 'aşer min zilkade sene 1169 Kostantiniyye

Sayfa No : 187 Belge No : 341

Akzû kuzzâtü'l-müslimin evlâ velatü'l-muhavvidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûm-u'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdısı zidet fezâ'ilihi ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ü'l-hamid ve ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'd-da'im Dergâh-ı Mu'allâm Kapucı başlık payesiyle hâlâ Edirne Bostancı başısı olan dame mecidihu tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki ta'ifesinden Yakub ve Bekir nam kimesneler sudde-i sa'adetime 'arzuhal idüb bunlar bundan akdem koyun işтира itmek için bin yüz altmış senesinde Rumili'nde Deresi'nde Hayrabolu bağlarına karib Müsellem Köprüsü'ne vardıklarında beş nefer zuhur ve üzerlerine gelüb Edirne Bostancı başının ustalarıyız diyu bunların içlerine karışub bunların ahz ve şutum-ı galize ile şetm iderek kolların ve ayakların bağlayub darb-ı şedid ile darb ve üzerlerinde mevcut beş yüz kurul nakd akçe ve iki çift piştov iki tüfenk ve iki ta'bir olunur kebir bıçak ve iki kar silahların hilaf-ı şer'-i şerif ve bigayr-ı hak cebren ve kahren ahz eylediklerinden sonra bunları derûniye bırağub ba'dehu bir takrib ile ve senki bostancıbaşı muma ileyhsin keyfiyet-i mezbur sana ifade olundukda tarafından çeribaşıya tenbih eyledikde merkumlar Edirne mahallatından Hanında mezcurların menzillerin basub 'avdetlerin ahz ve habs eyledikde mezburların gasb eyledikleri tüfenk ile astarı ve bir mikdar akçeleri zuhur ve ma'adası zimmetlerinde kalub ol-vechile makruz oldukları bildirüb senki bostancıbaşı muma ileyhsin ma'rifetinle şer'le görölüb mezkûrların bigayr-ı hak gasben ahz eyledikleri ol-mikdar gurus nakd akçeleriyle tüfenk ve piştov ve bıçak ve silahları bi't-tamam tahsil ve alıvirilüb ihkak-ı hak olunmak babında emr-i şerifim rica eyledikleri ecluden senki bostancıbaşı muma ileyhsin ma'rifetinle sarikler bay halin ahz ve mezkûrların eşya-yı maksubeleri bi't-tamam ve'l-kemal yedklerine ma'rifet-i şer'le teslim ve bu hususda rehavet ider isen eşya-yı merkûm kendinden tazmin kılınacağını tahakkuk bilüb nona göre hareket eylemek babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuştur. Buyurdumki Hükm-i şerifimle vüsûl buldukda bu babda sadır olan emrim üzere 'amel dahi senki bostancıbaşı muma ileyhsin ma'rifetinle sarik-i mezburlar bay halin ahz ve bunların eşyayı maksubeleri bi't-tamam ve'l-kemal yedlerine ma'rifet-i şer'le teslim ve bu hususda rehavet ider isen eşya-yı merkûm kendinden tazmin kılınacağını muhakkak bilüb bu babda ichavet ve taksirden tehaşi eyleyüb mazmun emr-i şerifimle 'amil olasın şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılāsın tahriren evasıt-ı zilhicce sene 169 Kostantiniyye destûr-ı mükerrerem-i müşir-i

meftum-ı nizamü'l-'alem müdebbirü umuru'l-cumhur bi'l-fikrû's-sakıbı mehamü'l-enam bi'r-reyi's-sa'ib mümeñhed-i bünyani'd-devlet ve'l-ikbal müşir erkan-ü's-sa'adet ve'l-iclal 'avatıfı'l-meliki'l-'ali hâlâ Belgrad muhafızı ve'zirim İbrahim Paşa adamullah-u te'ala iclalihi ve Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evla vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi ş-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi ş-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtasas bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdısı zidet fezâilihi ve mefahirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'denül'l-fazl ve'l-kemâl Belgrad'dan der-sa'adetime gelince yol üzerinde vaki' olan kadılar ve na'ibler zide fazlihîm ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ü'l-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'd-da'imi'l-fazl Edirne Bostancıbaşısı dame mecidihukıdvete'l-macid ve'l-a'yan zide mecidihu ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran kethüda yerleri ve yeniçeri serdarları ve a'yan-ı vilâyet iş erleri zide kadruhum tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki cülûs-ı hümâyûn vasl ma'lûm olaki cülûs-ı hümâyûn için der-'alîyyemde mukim olan yemçe kapu kethudasına devlet-i tarafından elçilik rütbesi gelmekle müşarün ileyh mülükâneme ve elçi numa ileyhîn ittiba' ve elçiliği hududa vasl olundukda der-sa'adetime gelinceye dek iktiza iden 'arabalar ve ittibas ve makulesinde kadr-i kifaye ta'yinat-ı yevmiye ve mekari vargîrleri kazalar ahalileri taraflarından virilmesi fermanım olmağla imdi senki vezir-i müşarün ileyhîsin işbu emr-i şerif-i 'alışanım vüsûlünde devlet-i müşarün ileyh canibinden 'atabe-i 'aliyye hüsrevanıma gelecek ve elçi muma ileyhîn ittiba' ve elçinin takım hududa vasl olundukda baş muhasebeden ihraç ve irsal olunan memhur ve memzi suret-i defter mucibince der-sa'adetime nakl için kaç kıt'a araba ve keزالık ittiba hamede makulasine kaç re's bargir ve mikdar iderseler ziyade ve noksan olmamak üzere tarafından gelen mu'temed-i 'aliyye mübaşir ta'yin idüb üzere 'araa ve bargîrlerin lazımicaratı ve ta'yinatın bahaları mübaşir-i merkûm yedinden alacakları memhur temessukat muciblerince tekaliflerinden tekasül olunmak şartıyla kazalar ahalileri taraflarından nakl ile der-sa'adetime irsal ve tesyir itdirmekde bedel ol-mikdar 'araba ve bargir ve ider ise defterlerinin memhur ve memzi bir sureti Asitane ve devlet medarına irsal ve isaline mübaderet eylesiz ve siz ki Mevlâna Akzâ ve Edirne Bostancıbaşı vesa'ir muma ileyhîmsiz zikr olunan ve elçi hamedesi ve kazalarınıza vard ve dahil oldukda vezir-i müşarün ileyh tarafından tertib olunan defter mucibince iktiza iden 'araba ve bargir ta'yinat ve yev-miyeleri kazalarınız ahalilerine tedarik ve tekmil ve vezir müşarün ileyh tarafından ta'yin olunan mübaşire teslim ve makbuz olunduğu memhur

Sayfa No : 188 Belge No : 342

Yedinden memhur temessük kazadan kazaya nakl ve isal itmekle ihtimam ve dikkat ve ihmâl ve 'inad muhalefetden tehaşi eylemeniz babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdumki hükm-i şerifimle vardıkda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafte-i sūdūr olan işbu emr-i şerif-i celili'ş-şan vacibü'l-ittiba' لازمül'l-imtisalimin mazmun ita'at makrunuyla 'amil obub hilafiyla vaz' ve hareketden her biriniz gayetü'l-gaye ihtiraz ve i'timad kılâsız tahriren fi min zilkade sene 1169 Kostantiniyye Şeri'at-ı şî'ar Belgrad'danb Küçükçekmece'ye varınca yol üzerine vaki' kazaların kadıları ve naibleri zide fazlihim ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran mütesellimler ve voyvodalar ve kethüda yerleri ve yeniçeri serdarları ve a'yan-ı bilâyet iş erleri zide kadrumum şerefsūdūr iden emr-i celili'ş-şan mucibince elçi muma ileyhin ruz mühr-i ta'yineti ve lüzum-ı rahilesi taht-ı kazanızda vaki' nüzül eyledikleri menazile kazalarınızın tekalifine tasken vilâyet tarafından iş bu memzi ve muhterem defter-i şerife mentukunca tamamen ve kamilen tedarik ve üzerlerine tarafımızdan ta'yin olunan mihmandara teslim ve tesliminizi müş'ir yedinden memhur tahvil ahz idüb mugayer emr-i 'alışan idare te'allül veyahud noksan teklifiyle ta'ciz ve 'avk-ı te'hir ve tehavünden cümleiniz ihtiraz ve ictinab eyleyesiz diyu buyrukdu fi 3 zilkade sene 1169 Devlet-i 'aliyye-i istimrara sevk ve ile memur olub bu esnada Nemaelü tarafından ve tesyir olunan sefirkeş iktizaiden lazimesi ve 'araba ve gargirleri ber mentuk-ı emr-i 'ali hâlâ muhafaza-i Belgrad vezir sūtûde devletlü İbrahim Paşa Hazretleri'nin inzimam müşirleri üzere tertib ve ta'yin olunduğu ber-vech-i ati defteri tahrir olunur fi gurre-i zilhicce sene 1169

1. Lehm-i bakar kantar 9
2. Lehm-i ğanem kantar 9
3. Kuzu 'aded 2
4. Tavuk ve kaz ve ördek aded 4
5. Pirinc kantar 30
6. Nan harc kantar 4
1. NAn harc kantar 10
2. Sebzevat kantar 6
3. Kıymet baharat para kantar 6
4. Yumurta 'aded 30
5. Liman 'aded 5

6. Şam' rugan kantar 5
7. Hatab 'araba 3
1. Kömür kantar 60
2. Kahve kantar 2
3. Şeker kantar 2
4. Has kantar 6
5. Rugan sade kantar 6
6. Rugan zeyt kantar 1
7. Sirke kantar 2
8. Kantar 5
1. 'Aslan kantar 4
2. Mercimek ve emsali kantar 3
3. Peynir kantar 1
4. Meyve kantar 15
5. Ham sirke kantar 30
6. Kantar 2
7. Üstü puşideli bargirleriyle 'araba-ı serm 20
1. Üstü puşideli öküzleriyle 'araba-i kav 36
2. Koç bargir re's 4
3. Rükûb için eğerli bargir re's 35
4. Yevmi harçlık guçuş 10
5. Beher kaza-i 'aded 30

Mihmandar ağaya ruz mühür virilecek ta'yinat defteridir ki zikr olunur

1. Nan 'aziz meblağ 30
2. Lehm-i ğanem kantar 5
3. Pirinç kantar 4
4. Rugan sade kantar 1
5. 'asal kantar 1
6. Has kantar 3
7. Nişasta direm 100
8. Tuz kantar
1. Peynir kantar 1
2. 4

3. Soğan kantar 3
4. Sebzevat para 5
5. Nohud kantar
6. Kahve kantar
7. Yumurta ma' para 5
8. Mum kantar
9. Menzil bargiri re's 'aded 12

Balada tahrir olunduğu vech üzere vilâyet tarafından virile gelmişlerdir. Ücretleri vilâyet tarafından virile

Sayfa No : 189 Belge No : 343

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evla vülatü'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i 'ilâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûm'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-melik'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdısı zidet fezâ'ilihi tevki'-i refi'-i hümayûn vasl ma'lûm olaki Edirne sakinlerinden Hüseyin nam kimesne Sadde-i Sa'adetime 'arzuhal idüb bu kendü halinde 'arzıyla mukayyid ve hilaf-ı şer' vaz'-ı hareketi yağiken Edirne sükkânından ka'inatası Yazıcı Mustafa dimekle ma'ruf kimesne mücerred kızı olub bunun zevcesi Nazıme nam hatun tatlik itdirmek sevdasıyla tabi' Küçük Topal Mehmed dimekle ma'ruf kimesne ile ittifak ve kırk gün mukaddem sen kelimat itmiş idin diyu bu takdirce sana zevciyer mu'amelesi itdirmeziz diyu bununüzere şer'an bir nesne sabit olmadın zor şahid ikâmetiyle hilaf-ı şer'-i gadr sevdasında olduğundan ma'ada hanesinden eşyasını ahz ve zabt eyledüğün ve şeyhülislamdan fetvâ-yı şerife virildüğün bildürüb ol-tarafda aher husus için emr-i şerifimle ta'yin olunan kıdvete'l-ematicid ve'l-a'yan Dergâh-ı 'Ali gediklülerinden Hüseyin zide mecidihu ma'rifetiyle şer'iyile görülüb icrâ-yı hak ve hilaf-ı şer' ve mugayer-i fetvâ-yı münif te'addisi men' ve def' ve hilaf-ı şer' te'allül ve muhalefet ider ise Asitane-i Sa'adetime ihzar olunmak babında emr-i şerifim rica eylediği ecluden mahallinde hak üzere terafü' şer' ve ihkak-ı hak olunub hilaf-ı şer'i şerif te'allül ider ise Asitane-i Sa'adetime ihzar olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuşdur buyurdumki hükm-i şerifimle vüsül buldukda bu babda sadır olan ferman-ı celili's-şûnım mucibince 'a'el mübaşir muma ileyh ma'rifetiyle ihzan husama kılub mükaddema bir def'a şer'le görülüb fasl olunmayan hususların tamam-ı hak üzere mukayyid ve fetvâ-yı şerifesine nazar idüb

göresin i'lâm olunduğu üzere ise ol-babda müktezâ-yı şer' ve fetvâ-yı şerifesi mucibince 'amel idüb dahi ba'de's-sübût ber-mucib-i fetvâ-yı şerife ihkak-ı hak şöyleki hilaf-ı şer'i şerif te'allül ve muhalefet ider ise Asitane-i Sa'adetime ihzar eyleyüb mazmun emr-i şerifimle 'amil olasin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılasin tahriren evahir zilhicce sene tis'a ve sittin ve ma'in ve elf Kostantiniyye

Akzâ kuzzâü'l-müslimin evla vülatü'l-muvahiddin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râgi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyetel'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdısı zidet feza'ilihî ve iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim cami'ül-hamid ve'l-mekarim el-muhtass bimezid-i 'inâyete'l-meliki'd-da'im Dergâh-ı Mu'allâm Kapucıbaşılık payesiyle hâlâ Edirne Bostancıbaşısı olan dame mecidihu tevk'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki mühimmiye-i Edirne sakinlerinden Fatma nam hatun Südde-i Sa'adetime 'arzuhal idüb yine mühimmiye-i Edirne sakinlerinden babası Ali Kethüda işbu sene-i mebarekede fevt oldukda muhallafat ve eşyası bunun ile verese-i sa'iresine bade'l-ihzar Rumili Kadı'askeri tarafından baferman-ı 'ali tahrire me'mur olan müderrisini'l-kiramdan Mustafa zide 'ilmihu tahrir ve beyne'l-verese taksim mütevefâ-yı mezburun bir yüz altmış senesinde mühimmiye-i mezbure sakinlerinden Berber Memiş zimmetinde dört bin beş yüz ve Saraf Sekyas ve Şerikizade nam zimmlere zimmetlerinde dört bin guruş şer'en sabit ve hükm ve tahsili için taraf-ı şer'den huccet-i şer'iyeye virilmişiken mugayer hüccet-i şer'iyeye mezburlar idare muhalefet ve mal mevrüslerin ibtal ve gadr murad eylediklerin bildirüb ber mucib-i hüccet-i şer'iyeye zimmetlerinde sabit mehkûm olan meblağ-ı mezbur tamamen tahsil ve yine muhalefet iderler ise Asitane-i SA'adetime ihzar olunmaları babında hükm-i hümâyûnum rica eylediği ecluden mübaşir ma'rifetiyle zimmetlerinde ber-mucib-i hüccet-i şer'iyeye sabit olan haklarını bivech-i idare muhalefet iderler ise Asitane-i Sa'adetime ihzar olunmaları emrim olmuştur buyurdumki husus-ı mezbure mübaşir ta'yin olunan Dergâh-ı Mu'ullâm yediklilerinden kıdvete'l-emacid ve'l-a'yan Hüseyin zide mecidihu hükm-i şerifimle vüsül buldukda bu babd sadır olan emr üzere 'amel dahi ta'yin olunan mübaşir muma ileyh ma'rifetiyle ihzan-ı husama kılub mukaddema bir def'a şer'le görülüb fasl olunmayan hususların tamam-ı hak ve 'adı üzere mukayyid ve hüccet-i şer'iyeye nazar idüb göresiz i'lâm olunduğu üzere ise ol-babda müktezâ-yı şer' kavim ve mazmun muvafık şerh olub 'ali vechi's-sahih sabit ve zahir olan hüccet-i şer'iyesi mucibince 'amel idub dahi vech-i meşruh üzere ber mucib-i hüccet-i şer'iyeye mezbûların zimmetlerinde sabit ve mehkûm olan ol-mikdar guruş hakkın hükm idüb

tamamen tahsil ve bikusur alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkak-ı hak eyleyesiz şöyleki sabit olan hakkını bi-vech-i idare muhalefet ider ise Asitane-i Sa'adetime ihzar eyleyüb mazmun emr-i şerifimle 'amil olasız şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriren evasıt-ı zilhicce sene 1169

Kostantiniyye

Sayfa No : 190 Belge No : 344

Şerai' şî'ar Belgrad'dan Küçük Çekmece'ye varınca vaki' kazalar kâdıları ve na'ibleri efendiler zide fazlihîm mefahirü'l-emasil ve'l-akran mütesellimler ve voyvodalar ve kethüda yerleri ve yeniçeri serdarları ve a'yan-ı vilayet ve iş erleri zide kadruhum husus-ı mezbur hasbü'l-iktiza umur-ı mühimmeden olmağla i'lâm-ı şer'îye mucibince sabıkı üzere çavuş merkûmun ve ma'iyetinde olan on neferin ta'yinatları nüzül eyledikleri kazalardan virilmek diyu buyruldu. Belgrad Kâdısı 'izzetlü faziletlü efendi hazretleri sabıkı teveccühle olduğı su'al ve i'lâm olunmak diyu buyruldu.

1. Nan 'aziz kantar 5
2. Lehm-i ğanem kantar 5
3. Pirinç kantar 4
4. Rugan sade kantar 1
5. Tuz kantar
6. Mum kantar 1
7. Kahve kantar
8. Şa'ir 15
9. Otlık kantar 40

Ma'ruz da'i devletleridir ki altmış sekiz senesinde Nemaelü tarafından Asitane-i Sa'adetime giden kapu kethüdaları ma'iyetine on nefer adam ile kulları ta'yin olundukda ba-buyruldu.kendü'ye yevmi beş ve kıyye nan ve beş ve kıyye lehm-i ğarem ve iki buçuk ve kıyye pirinc ve bir ve kıyye rugan sade ve yarım ve kıyye tuz ve bir kıyye şam' rugan ve yarım ve kıyye kahve ve on yem şa'ir ve kırk ve kıyye otlık ta'yin oluna geldiğı evvelki vaki'l-halden 'alilerin i'lâm olundu baki emrimle sene 169

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evla vülatü'l-muhavvihidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdısı zidet fezâ'ilihi tevk'-i refi'-i hümâyûn

vasl ma'lûm olaki kıdvete'l-emacid ve'l-a'yan El-hac Süleyman zide mecidihu divan-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb ber-vech-i iştirici malikâne mutasarrıf olduğu mizan harır Berusa ve İstanbul ve tevabi'i mukata'ası mülhakatında olan Edirne ve tevabi'i kazalarının resm-i mizan hariri mukaddema yüz kırk bir senesinde Berusa ve İstanbul ve İzmir ve tecabi'i mizam harici mukata'asına eğerçi ilhak olunub lakin Berusa ve İzmir misillü mekân-ı mahsus ta'yin olmadığından resm-i mirisi tahsil nizam olmayub ta'ife-i tüccar matlaken resm-i miri ve bir içün hileye beynlerinde bila mizan bai' ve şıra ve kaçırup mal-ı miriye mucib gadr ve mahal olmağla gerek Edirne ve tevabi'i kaza kuralarında hasıl olan gerek taşra yerlerden gelen harir ber-mucib-i şurut vezn ve iktiza iden resm-i mizanı ahz olunb fîmâ-ba'd emin mahall-i ahire bakl olunmamak için Berusa ve İzmir misillü Edirne'de dahi bir hamal ta'yin ve tahsis ve tahsil rüs'um-ı zabıta rabt olunmak için emr-i şerifim virilmek ricasına mukata'a-i iştiraken malikâne mutasarrıf muma ileyh istid'ai 'inâyet itmekle hazine-i 'amiremde mahfuzun Berusa mukata'ası defterlerine nazar olundukda senevi yirmi bin kırk bir buçu guruş mal ile Süleyman Beğ ile Seyid Mustafa ve zide ber-vech-i iştirak malikâne üzerlerinde oldudğu ve mukata'a-i mezburenin şurut-ı iltizamı mahallinde Berusa'ya gelen haririn her bir barmanında beşer rüb' riyal resm-i mizan ve her bir deve yükünden üç riyal guruş yasakiyesi alına ve alınan tam guruş dirhem kamil ile vezn oluna ve İstanbul'da dahi mizanın gümrüğü alınmakla ancak satanlardan otuz ikişer sağ akçe ve alanlardan dahi otuz ikişer sağ aköe alınub ve her bir deve yükünden üç riyal guruş dahi yasakiye alına ve İzmir'de dahi haririn barmanında bir guruş gümrük alınmağla ancak mizan-ı haririn her bir batmanından elli bir buçuk akçe nısf guruş ve nısf rub' ve bir buçuk akçe alınub ve her bir deve yükünden dahi üç riyal guruş yasakiye alınub ve alınan guruş dirhem kamil ile vezn oluna dahi tüccar ta'ifesinin götürdükleri kadimden olageldği üzere her bir vukiyyesinden kırk akçe resm-i mizanları alına ve dahi tüccar ta'ifesinin götürdükleri hariri gitmek için bai' ve şıra ideri ise bir baş resm-i mizanları alınub resm-i mizanları dahi alınub kadimden alına gelmiş muhalif te'addi ve taraf-ı aherden bir ferde dahl ve ta'arruz itdirilmeye diyu şurutu mukayyidi idüğü Edirne ve tevabi'i kazalarında hasıl olan ve taşra mahallerden gelen haririn resm-i mizanı İstanbul mizanı hariri şurutu mucibince tahsil olunmak üzere mukata'a-i mezbureye zam ve ilhak ve mecmu' kalem şartıyla kırk bir senesi Muharrem'i gurrenden sabt olunmak üzere mufassal ve meşhur emr-i şerif sadır olub merununda eğerçi sarahatan mekân-ı mahsus muharrir ve mezkur olmayub lakin ve mukata'aya siyaneten Medine-i İzmir ve Bursa müsillü için münasib bir mahal ta'yin olunmak üzere elli üç tarihinde malikâne

mutasarrıfının istid'asıyla em-i şerif virildiği der-kenar olunmağla Mahrusa-i Edirne de dahi İzmir'de yapılan mahal misillü bir mahsus mahal ta'yinin ahaliye ve 'adem-i ta'yinin miriye muzırratı varmıdır Edirne Kâdısı Mevlâna-yı muma ileyh ma'rifeti ve cümle ma'rifetiyle şer'le görölüb müktezası i'lâm olunmak için emr-i şerifim virilmek babında iftiharü'l-umera ve'l-ekabir bi'l-fi'il başdefterdarım El-hac Ahmed dame 'ulvuhu telhis itmekle imdi telhis mucidince 'amel olunmak babında ferman-ı 'alışanım sadır olmuştur buyurdumki hükm-i şerifim vardıkda bu babda sadır olam emrim üzere 'amel idüb dahi senki Mevlâna-yı muma ileyh sin mahrusa-i mezburede dahi İzmirde yapılan mahal misillü bir mahsus mahal ta'yinin ahaliye ve 'adem-i ta'yinin miriye muzırratı varmıdır ma'rifetin ve cümle ma'rifetirle şer'le görölüb müktezasını dersa'adetime 'arz ve i'lâm eylesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timad kılasın tahriren fi el-yevmü's-sani ve'l-'ışrin Ceöaziye-evvel sene tis'a ve sittin ve ma'in ve elf

Kostantiniyye

El-Mahrusa

Sayfa No : 191 Belge No : 345

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin evlâ veülatü'l-muvahhidin ma'denül'-fazl ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerife ve'd-din vâris-i 'ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi-mezid-i 'inâyete'l-meliki'l-mu'in Mevlâna Edirne Kâdısı zidet fezâ'ilihi tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki kıdvete'l-emasil ve'l-akran Derviş Mehmed zide kadruhu dersa'datime 'arzuhal idüb Enderun-ı Hümâyûnum'dan taşra çıkacak mukabele-sinde Edirne Bedestanı kethüdalığı ve kuyumcular kethüdalığı ba-hatt-ı hümâyûn şevket makrun kendüye tercih olunub mugayer berat-ı emr-i 'alışan taraf-ı aherden bir dürlü müdahale olunmak iktiza itmez iken Ta'ifesi'nden Köse Mehmed ve İmam Mehmed ve Kefere Ta'ifesinden ve nam zimmiler kethüdalıkları umuruna beyhude ta'aruz ve esnaf ahalilerini tahrik ve nizamlarına hâlel bir ma'ada yerlerine bir takrib ile i'lâm olub merkûma gadr sevasından oldukların bildirüb ol-makule müfsidleri kethüdalığı umuruna vechen mine'l-vücûh müdahale itdirilmeyüb te'addileri men' ve def' olunmak için emr-i şerifim sudurunca istid'ai itmeğin hazine-i 'amiremde mahfuz olan başmuhasebe defterlerine nuzar olundukda kethüdalık mezbur bila ta'yin merkûmun üzerinde olduğu ve zikr olunan kethüdalıklara bundan evvel mutasarrıf olanlar ne

minval üzere bila ta'yin mutasarrıf olub taraf-ı aherden ve'hen mine'l-vücûh mani' ve dahl-i ta'attuz itmemek beratı şurutundan olduğu der-kenar olunmağla imdi der-kenarı veşurutu mecibince şer'le görülmek fermanını olmuştur buyurdumki hükm-i şerifimle vardıkda bu babda sadır olan emirim üzere 'amel idüb dahi ber-vech-i meşruh üzere bedestanı kethüdalığı ve kuyumcular kethüdalığı bile ta'yin muma ilelyh Derviş Mehmed zide kadruhunun üzerinde olduğu hazine-i 'amirem defterlerinde mukayyid olmağla bundan evvel zikr olunankethudalıklara mutasarrıf olanlar ne minval üzere mutasarrıf ola gelmişler ise yine ol-minval üzere zabt itdirilüb yedinde olan berat-ı 'alışanıma mugayer hilaf-ı şer'i şerif mezburlar ve aheri vechen mine'l-vücûh müdehale ve ta'aruz itdirmeyüb ol-vechile kethüdalıkları umuruna olan ta'aruzların men' ve def eylesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılasız tahriren fi el-yevmul-tasi' 'aşer zilhicce sene 1169

Kostantiniyye

El-Mahrusa

Sayfa No : 192 Belge No : 346

Akzâ kuzzâtü'l-müslimin Mevlâna Edirne K3adısı zide fezâ'ilihi tevki'-i refi'-i hümâyûn vasl ma'lûm olaki Mahrusa-i Edirne sakinlerinden Darendede ferman-ı hümâyûn nam Yahudi Südde-i Sa'adetime 'arzuhal idüb bunun Mahrusa-i Edirne Mehmed nam kimesneye İbrahim ve BAyrakdar Hüseyin ve bazarbaşı veresesı Ahmed ve Süleyman ve Mehmed nam kimesneler birer olub mukirr ve mu'atrif iken mezburun haps ve te'addi ve vakı'a şer'i şerif olduklarında ikrar ve mukirr ve mu'atrif olub ireda-i muhalefeti almamağla canib-i şer'den ikrarına hüccet-i şer'iyeye olunmuşiken mezburlar hilaf-ı şer'i şerif ahz ve haps teklifi ile te'addi ve ta'cizden hali olmadıkların bildirüb yedinde olan fetvâ-yı şerife ve hüccet-i şer'iyesi mucibince 'amel olunub hilaf-ı şer'i şerif haps teklifi ile te'addi ve rencide ve ta'cız itdirilmemek babında emr-i şerifim rica eylediği elden buyurdumki hükm-i şerifimle vardıkda dahl olundukda mukaddema bir def'a şer'le görölüb fasl olunmayan hususların tamam-ı hak üzere mukayyid ve fetvâ-yı şerif ve hüccet-i şer'iyesine nazar idüb göresiz i'lâm olunduğu üzere ise ol-babda müktezâ-yı şer'-i kadim ve hüccet-i şer'iyeye ve fetvâ-yı şerifesi mucibince 'amel idüb dahi mezkurlara olan dinlerine mukirr ve mu'atrif olub idare hilaf-ı şer'i şerif haps

teklifi ile hüccet-i şer'iyeye mugayer te'addi ve rencide itdirmeyüb zahir olan te'addilerin şer'le men' ve def' eylesin min-ba'd-ı şer'i şerfi ve fetvâ-yı münife ve hüccet-i şer'iyeye ve emr-i hümâyunuma muhalif kimesneye iş itdirmeyüb ve kaziyede müdahili olmayanları dahl ve ta'arruz idüb asılmayub 'inad ve muhalefet üzere olanları isim ve resmiyle yazub Asitane-i Sa'adetime 'arz eylesiz bu husus için bir dahi eylesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timad kılâsız tahriren fi evasıt-ı Muharremül-haram sene tis'in ve ma'in ve elf

Kostanyiniyye

El-Mahrusa

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

153 NOLU EDİRNE ŞER'İYYE SİCİLLİ'NİN DEĞERLENDİRİLMESİ

I- XVIII. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ'NİN GENEL DURUMU

Osmanlı ve Avrupa Coğrafya ve siyasetinde “Onsekizinci yüzyıl” zaman sürecini kapsayan dilimi meydana getiren hadiseler üzerinde durmak gerekir.

“Avrupa’da XVIII. yüzyılın siyasi olarak XIV. leri’nin “dünya monarşisi kurma hayallerini sona erdiren bir başka deyişle, Fransa’nın dünyaya hakim olma çabalarını boşa çıkararak ve 1713-1714 yılları arasında imzalanan Zütrecht Barışı ile başladığı söylemek çok anlamsız olmaz. XVIII. yüzyılın 1713-14’den 1815’(Viyana Kongresi)ne kadar sürdüğünü, yani bir yüzyılı hemen hemen aştığı söylenebilir.”⁶⁶

“XVIII. yüzyılın 1699’daki Karlofça Antlaşmasıyla başlayıp 1774’te Küçük Kaynarca Antlaşması ile bittiğini söyleyebiliriz. Bu tarihlerden ilki, Osmanlı’nın uzun süredir elinde tuttuğu toprakları “gavurlara” kaybetmesinin başlangıcını ifade ederken, ikincisi Rusya ile yeni ilişkilerin kurulduğu, kuzeydeki ru-i siyah “Moskof” un baş düşman olarak “Nemçe” nin yerini aldığı döneme işaret etmektedir.

Eğer ilginizi askeri alan yöneltirsek Osmanlı İmparatorluğu’nda XVIII. yüzyıl, Viyana önünde 1683’teki ikinci yenilgisiyle başlatarak, Napolyo’nun 1789’da Mısır’ı işgaliyle bitirebiliriz”⁶⁷

Osmanlı Devleti’nin bir önceki yüzyılda tatbik ettiği politika ile bir sonraki yüzyılda tatbik ettiği politika nitelik ve nicelik yönünden çeşitlilik arz etmektedir. Bunda devletin hakim olduğu coğrafi bölgelerdeki iktisadi, siyasi, askeri ve dini hakimiyetin kudretiyle alakalıdır. XVIII. yüzyılın ilk yıllarından itibaren ise devletin politikası kaybedilen toprakları almaktı.⁶⁸ XVIII. yüzyılda imzalanan antlaşmaların maddelerini netice itibariyle yaptırımlarını müşahade ederek bu politikanın maksadına vasıl olmadığını anlamak mümkündür. Çünkü “1699’dan itibaren Osmanlı İmparatorluğu’nun gerilemesi başlamıştır. Gerileme deyince, genel olarak Osmanlı İmparatorluğu’nun Avrupa’da ki sınırlarının doğuya doğru gerilemesini anlamak gerekir. Yani imparatorluğun toprak kaybı başlamıştır. Yani XVIII. yy. içinde imparatorluk, yaptığı savaşlarda, galip devletlere toprak vermeye başlamıştır. Fakat

⁶⁷ Norman Itzkowitz; “XVIII. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu”, *Osmanlı*, c.I, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 2002, s.519-520.

⁶⁸ Norman Itzkowitz;a.g.m., s.520.

⁶⁹ M. Alaaddin Yalçınkaya;a.g.m. . c.12, s.480.

XIX.yy içinde ise parça parça toprak vermekten ziyade her savaştan sonra, egemenliği altında bulunan milletler birer bağımsızlıklarını alarak İmparatorluklar kopmuştur ki, bu gelişme İmparatorluğun “parçalanma” sürecini meydana getirir.”⁶⁹

Bu 1699, “Osmanlı İmparatorluğu’nun sadece Hristiyan dünyasıyla olan ilişkilerinde bir dönüm noktası olmayıp, içerde iç duraklama ve bozukluklar devrinin ağırlanması ve çöküş döneminin de başlangıcı olarak görülür. Zaten Karlofça antlaşmasından sonra Osmanlıları, Avrupalılar için tehlikesi olmaktan çıkmıştır.”⁷⁰

“Köprülüler döneminde kısmen bazı alanlarda bir canlılık görülse de 1683 Viyana II. Kuşatması, Coğrafi Keşifler neticesinde Akdeniz havzasındaki iktisadi, ticari ve kültürel merkeziliğin bundan sonra Antantik’e kayması, ulus devlet anlayışıydı. 16 - 17. yy. da Batı ve doğu ekseninde yoğunlaşan savaflara 18.yy. da üçüncü bir cephe de kuzeyde, Ortodoks Hristiyanlığın liderliğine oynayan Moskof Kinezliği’nden modern Rusya ile başlayacaktı.”⁷¹

Az önce yukarıda zikri geçen XVIII. yüzyılda has politika geçerliliğini Pasarofça ile yitirmiştir. “Pasarofça ile Osmanlılar, yalnız toprak ve insan kaybetmemişler, saygınlık ve morallerini de büyük darbe inmişti. Pasarofça’dan sonra artık Avrupa’ya karşı izlenerek dış politika da “gaza” yerine “savunma” prensibine dayalı politikalar izlemeye başladı.”⁷²

“Karlofça Anlaşması esas itibariyle fatih bir millet olan Türklerin fetihlerine son vermiş ve onları tabii sınırlar içine habs etmiş ise K.Kaynarca Antlaşması, Tatarlar’ın bağımsızlığını ilan ettiğinde ve Azak, Kılburun, Kerç ve Yenikale sınır kalelerinin Rusya’ya geçmesine sebep olduğundan Osmanlı İmparatorluğu’nu bu gücün yani Rusya’nın oyuncuğu haline getirmiştir.”⁷³ Bu durum, Devlet-i Aliyye’nin çağın politik, askeri ve teknolojik gelişmeleri karşısındaki çaresizliğinin de bir göstergesidir.

“Bir devletin başka devletler nazarında kadir ve kıymeti, kudret ve kuvveti ile mütenasiptir. Zayıf devletler, başka devletlerin ihtiras ve istilalarına maruz teşkil ederler.”⁷⁴

⁶⁹ Fahir Armaoğlu: 19. yüzyıl Siyasi Tarihi (1789-1914), TTK, Ankara, 1997, s.12.

⁷⁰ M. Alaaddin Yalçınkaya:a.g.e., s.480

⁷¹ M. Alaaddin Yalçınkaya; a.g.e., s.479.

⁷² M. Alaaddin Yalçınkaya;a.g.m., s.485.

⁷³ Bahaeddin Yıldız; XVIII. Yüzyılda Türkiye’de Vakıf Müessesesi (Bir Sosyal Tarih İncelemesi), TTK, Ankara, 2003, s.49

⁷⁴ Yusuf Akçura: Osmanlı Devleti’nin Dağılıma Devri (XVIII. ve XIX. Asırlarda), Ankara, 1985, s.5.

Az önce ifade edildiği gibi “Osmanlı İmparatorluğu’nun durgunluğunda ve gerilemesinde milletlerarası politika gelişmelerinin rolü de ihmal edilmemelidir.”⁷⁵

Anadolu’nun idari açıdan değerlendirmesini yaptığımızda eyalet ve sancaklarda idari ve taksimat yönünden çok az değişiklik olup, XVII. Yüzyılın başındaki durum hemen hemen XVIII. yüzyılın başında da aynen muhafaza edilmiştir.⁷⁶

XVIII. yy. da Osmanlı devlet adamları ve o dönemdeki aydınların bazıları ilk kez Avrupalıların üstünlük günün altında yatan sebepleri öğrenmek gerektiğini ve bunları yeni düzene uydurarak ıslahatlar yapılmasını böylelikle değişimin yolunu açmanın gereğini belirtmeye başladılar. Osmanlı İmparatorluğu’nda ıslahat ve değişim süreci saray ve saraya yakın olanlarla sınırlıydı, bir halk hareketi değildi. Zaten ıslahat hareketine kalkışlar da bedelini hayatlarıyla ödenir. Ama bunların açtıkları yollar bir sonraki ıslahatçılara model olup tecrübe ve deneyimlerini bırakmışlardı. Nizam-ı Cedid düşüncesi çıkışından ancak yüzyıl gibi uzun bir sureden sonra faaliyete geçecekti. Bazı alanlarda yeni düzenin ilk cılız adımları atılmış oldu.⁷⁷

Bu yüzyılın en popüler kurumu olarak da ayarlık ve ayarların faaliyetini görmekteyiz. “XVII. yüzyılın ilk yarısından Anadolu’nun muhtelif yerlerinde görülmeye başlayan ayarlık örgütü, XVIII. yüzyılın ikinci yarısında kuvvetlenmiş, Anadolu’nun pek çok yerinde rol oynamaya başlamıştır.”

Ayanlık örgütünün ilerlemesi ve güç kazanması hiç şüphesiz idari düzenin bozukluğu ve sosyal çalkantılar ile direk olarak ilgilidir.

XVII. yüzyılın sonlarından itibaren ortaya çıkan ve 1726’da da hükümet tarafından da resmen bazı haneden sahiplerine görev verilmesi ile yerli ailelerin arasında ön plana geçmek için olan mücadeleler sonunda gelişmeye başlayan ayanlık örgütü, XVIII. yüzyılın ortalarına doğru, Anadolu’nun önce önemli sancak ve kazalarında, yüzyılın ikinci yarısında ise bütün Anadolu’da hemen hemen köylere kadar her yerde görülmeye başlamıştı. Bunda yerli ailelerin fiili olarak devlet nezdinde görev alanlarının muhakkak ki önemi çok büyüktür.”⁷⁸

Anadolu’nun içinde bulunduğu bu durum devlet adamlarının yayınlamış olduğu resmi evraklarda aleni şekilde ifade edilmektedir. Bu evraklardan biri de adalet nameleridir. “ XVIII. yüzyılın adalet yazıları konuları itibariyle XVI. XVII. Yüzyılın adalet yazılarından farklıdır.

⁷⁶ Fahir Armaoğlu; a.g.e., s.13.

⁷⁷ Yücel Özkaya; Osmanlı İmparatorluğu’nda Ayanlık, TTK, Ankara, 1994. s.14.

⁷⁸ M. Alaaddin Yalçınkaya; a.g.m., s.480.

⁷⁹ Yücel Özkaya; a.g.e., s.13

XVIII. yüzyılda adaletnameler, kapsayan konuların pek çoğu yeni ortaya çıkmış ve farklı hususları kapsamaktadır. Örneğin menzil, mübaşir, ayan, mütegalibelik sorunların ve eskiden bahsedilmeyen ve bulunmayan su istismaller levendlik ve levendlerin kaldırılması gibi yeni hususlardır. XVIII. yüzyılın adalet yazıları da devlet görevlilerin görevlerini yapmalarını esas almaktadır.”⁷⁹

“XVIII. asırda merkezi siyaset kuvveti, yani saltanat makamı gittikçe zaafa uğramıştır. Bu vakıanın muhtelif sebeplerinde birisi ve başlıcası en yüksek iktidar makamında bulunan hükümdarların ve devlet idaresini deruhte eden zatların ekseriyete ihata, iktidar, liyakent ve malumatça noksanları seçiye ve ahlakça düşkünlükleri ve merkezi kuvvetin mesnedi olan muntazam askerinin, yani yeniçerilerin her türlü iltizam ve itaatten mahrum mütemadi kıyam ve iğtişâşlarla meşgul insan yığını haline gelmesidir.”⁸⁰

Devletin siyasi ve idari sisteminin bahsinden sonra bu iki sistemi direnç kaynağını teşkil eden ekonomi vaziyet ise şöyledir:”XVIII. yüzyılda Osmanlı ekonomisinde genel olarak bir gelişme görülmektedir. Ancak bu gelişme Osmanlı-Rus Savaşı ile durmaya mahkum olmuştur. Osmanlı Devleti bu devre kadar girdiği savaşlardan genel olarak başarılı çıkmıştır.

XVIII. yüzyılın ilk yarısında Osmanlı İktisadi hayatı bütün cepheleriyle bir gelişme içinde görülmektedir. Üretim yapan sınai, imalat genişlemektedir. Bunlar, İstanbul, Halep, Bursa, Tokat, Edirne ve Selanik gibi şehirlerde büyük gelişme göstermiştir.

Zirâi üretim ve ticarete de önemli gelişmeler oldu. XVIII. yüzyılın başlarına kadar hububat ihracı prensip olarak yasaklanmış iken artık serbest bırakılmıştır. İhracat vergisinden dolayı devlet hazinesine önemli miktar da vergi girmekte idi. Bu genişleme devlet bütçesine ait gelirler 1700-1710 ile 1760-1765 yılları arasında 10 milyon kuruştan 14.5 milyona yükselmiştir. Demine gelince kalkınmanın en belirgin imalatı olan bu madde Samakov bölgesinde 1720’ye doğru 80 kadar demir fırını faaliyettedir. Nitekim yünlü, ipekli ve imalatı için fabrikalar kurulmuştur. Bunları boya, basma, yelken bezi, tütün çini ve şişe imalatı fabrikaları takip etmiştir.”⁸¹

⁷⁹ Yücel Özkaya; a.g.m. , c.38, s.489.

⁸¹ Yusuf Akçura; a.g.e., s. 4-5.

⁸² Mücteba İlgürel; Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi, c.11, İstanbul, 1993, s.176-177.

“Hemen her şehirde klasik dönem uygulamalarının yeni şartların etkisinde de sürdürüldüğü bu yüzyılda genel durumu gösterecek belgeler mukataa kayıtlarıdır.”⁸² “Bursa ve çevresinde üretilen İran’dan getirilen ham ipek üzerine konmuş vergi, Bursa, İstanbul, İzmir, Selanik, Edirne ve tavabii adıyla mukataaya bağlanarak iltizama verilmektedir. Mukataa XVIII. yüzyılda malikane, yani koşullarını yerine getirtmekte kusur göstermemek kaydıyla hayat boyu mültezimlere ihale ediliyor.”⁸³

III. Ahmed’in son zamanlarından I. Mahmud’un saltanatının ortalarına kadar İran, Rusya ve Avusturya seferleri dolayısıyla paraca sıkıntı çekildiyse de mali hususa gelmediği gibi halk da yiyecek ve kıtlık sıkıntısı görmedi.⁸⁴

“I Mahmud’un da yerinde sarfiyat yapması ve hazine ahvalini dikkatle kontrol etmesi de yaptırdığı tasarruf sayesinde katiyen mali müşkülât görmemiş hatla hazine bolluğu 1 768 seferi ortalarına kadar devam etmiştir.”⁸⁵

Bütün gelişmeler XVIII. Yüzyılın ikinci yarısında yerini daralma ve gerilemeye bırakmıştır. Bu 1 760- 1 770, yıllarında itibaren ortaya çıkan üretim azalmasıyla kendini gösterir. Ankara’nın sof ve şal imalatında, Bursa’nın pamuklu ve ipekli dokuma üretiminde düşme meydana gelmiştir. Boyahane gelirleri azaldı. Tokat’ta basma imalatı azaldı ve Girit’teki son bu imalatı sıkıntı yaratacak derecede azalmıştır. Bu gerileme ziraat alanına da sıçramıştır. XVIII. yüzyılın ikinci yarısında sıklaşan ihraç yasakları, hububat, deri, ipek, yün gibi hammaddeler yanında, zeytinyağı, sabun, işlenmiş deri. ipekli ve pamuklu kumaş gibi mamullere de uygulanması iktisadi hayatın buhranını gösterir.⁸⁶

Tabii olarak devlet bu zorlukları çözmek üzere tedbirlere başvurdu. Mesela para taşıması altın ve gümüş evanın eritilerek para haline getirilmesi gibi. 1774’den itibaren “esham” adı verilen iç borçlanma Türkiye’de ilk defa uygulanmaya konuldu.⁸⁷

XVIII. yüzyıldaki askeri vaziyette pek iç açıcı değildi. “Kapukulu Ocakları talim ve nizam kabul etmedikleri için padişahlar haliden ve sadrazamlar da bir isyan neticesinden öldürülmekten korktukları için asıl nizama ama muhtaç olan bu ocaklara (yeniçeriler özellikle) dokunulmuyordu; yalnız ocakta yapılan tenkiset ve ocak

⁸³ Özer Ergenç: “XVIII. yüzyılda Osmanlı Sanayi ve Ticaret Hayatına İlişkin Bazı Bilgiler”, Belleten, c. 52, S. 203, Ankara, 1988, s. 501.

⁸⁴ Özer Ergenç: a.g.e., s. 508.

⁸⁵ İsmail hakkı Uzunçarşılı; Osmanlı Tarihi, c.IV, 1. Kısım (Karlofça Antlaşması’ndan XVIII. yüzyılın sonuna kadar, Ankara, 1995, s.320-321.

⁸⁶ İ. Hakkı Uzunçarşılı; Osmanlı Tarihi, s.321.

⁸⁷ Mücteba İlgürel; *Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi*, c.11, s.177.

⁸⁸ Mücteba İlgürel; *Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi*, c. 11, c. 178.

mevcudunun hazari kadroya göre tanzim edilmesi, bir nevi ıslahat sayılıyor; asıl elzem olan harp ve talim safhalarına bakılmıyordu.”

Devletin askere ihtiyacı olduğu zaman muayyen müddetle hizmet etmek şartıyla hariçten adam alıyordu; artık eski devşirme kanununun tatbikinden ve ocak disiplininden isr yoktu.”⁸⁸

Bütün bu olumsuzluklara rağmen ilmi ve sosyal alanda gelişmeler de yok değil. XVIII. asrın birinci yarısı, padişah devlet adamları tarafından yaptırılmış olan ilmi ve sosyal müesseseler itibariyle zikre şayandır.⁸⁹ Bahaeddin YEDİYILDIZ’ın 343 adet vakfiyeyi tahlilinde ortaya koymuş olduğu tablodaki oranlar da bu durumu müsbet kılmıştır.⁹⁰

XVIII. yy. Osmanlı Türkleri için ilim dünyasından hissedilir adımlar atılmıştır. “XVII. yy. Anadolu Türklüğünün İhmale uğratılmasının yaraları İbrahim Paşanın gayretiyle bir ölçüde olsa telafi edilmekteydi. Artık İmparatorluk kendi asli unsurları olan Türk diline, sanatına, kültürüne ve insanına daha fazla değer vermesi yine bu devirde başlamıştır.

XVIII. yy.da başta edebi isrler olmak üzere kültürel ve bilimsel isrlerin Arapça ve Farsça’dan Türkçe’ye çevrilesi için bir heyet oluşturuldu. Bu sayede Türkçe lügat kullanılmasının yaygınlaşması da sağlanmış oldu.

Mehmed Said Efendi (28 Çelebi Mehmed’in oğlu) Fransız dilini konuşan Mahmud Raif Efendi ise Fransızca isr yazan ilk Osmanlı Türkü’tür. Bu iki gencin Osmanlı toplumu, kültürü ve iradesi olanlarında getirdikleri yenilikler Osmanlı toplumunun batıyla olan entegrasyonunda ilk adımların atılmasında önem arz etmektedir”⁹¹

XVIII. yüzyılın belki de en büyük devrimi, matbaanın Anadolu’ya gelişidir. Matbaa ile birlikte ilim, okumak gibi mefhumlar medresenin kilometrelerce dışında daha aktif bir hal almıştır. Matbaanın, harita ile ilgili isrleri de basması askeri bir nitelik arz ettiğini de gösterir. Ayrıca ilk ciddi ve kapsamlı isr olan Türkçe sözlük “Vankulu”⁹²nun basılması olmuştur.⁹³

⁸⁹ İ. Hakkı Uzunçarşılı; *Osmanlı Tarihi*, s.321

⁹⁰ İ. Hakkı Uzunçarşılı; *Osmanlı Tarihi*, s.327

⁹¹ Bahaeddin Yedi yıldız; a.g.e., s. 159.

⁹² M. Alaaddin Yalçınaya;a.g.m.. s.486-487.

⁹³ Vankulu, büyük Türk dilcisi Cevheri’ (ölümü 1010 Otrar veya Farab’da doğdu)nin isridir.

⁹⁴ M. Alaaddin Yalçınkaya; a.g.m., s.487.

II. EDİRNE'NİN COĞRAFI KONUMU VE TARİHİNE GENEL BİR BAKIŞ

“Edirne şehrinin üzerinde bulunduğu alan, umumi konumu itibariyle geniş düzlükler ve basık tepelerle kapalı havza görünümünde olup bu düzlüğü batıdan Meriç vadisi ikiye böler. Yıldız dağları bu havzayı batıdan kuşatan Rodop dağlarına yaklaşmaktadır. Havzanın doğusu geniş düzlüklerle çevrilidir. Saros Körfezi ne doğru cısr-i ergene ve Keşan taraflarında yükseltiler mevcuttur.

“Tunca Edirne’yi tabii bir savunma çemberi içerisine almış gibidir. Bu nehrin Meriç’e kavuşmadan evvel çizdiği yay şehri kuzeyden , batıdan ve güneyden kuşatan bir hendek şeklindedir ki , bu durum ilk ve Ortacağda savunmasını kolaylaştıran unsurların başında gelmiştir. Hatta şehrin kuruluş sebebi de olmuştur denilebilir. Ona rağmen Edirne bölgesi çeşitli yönlerde geçiş noktası olarak önemli bir özelliğe sahiptir. Oyle ki , Meriç’e kavuşan vadiden , Edirne’nin bulunduğu mevki bir dört yol ağı haline getirmiştir. Vadi boyunca , İstanbul’dan Doğu Rumeli’ye ve Doğu Bulgaristan’a buradan da Tuna’ya , Kırım’a genel olarak Doğu Avrupa’ya bağlanan yol , Arda ve kısmı XVI.yüzyılda da , Edirne’den itibaren nehir yoluyla denize ulaştırıldı. Ayrıca Edirne İstanbul’u dolayısıyla Anadolu’ya Doğu Avrupa’ya bağlayan kadim anayol üzerinde bulunması sebebiyle hususi bir ehemmiyet kazanmakta bu yolun İstanbul’dan sonraki ilk büyük merhalesini teşkil etmektedir.”⁹⁵

Fiziki coğrafya’da Edirne’nin sahip olduğu konumun yanında Rumeli’yi Anadolu’ya bağlayan yol ağlarını’da belirterek Edirne’nin coğrafyasını betimlemiş olacağız.

“Osman yolları İstanbul merkez olmak üzere Anadolu ve Rumeli’de sağ, sol ve orta kol, İstanbul’dan Vize-Kırklareli-Prevadi-Karasu-Babadağı-İsakçı-Akkırman yolu ile özi ve Kırım’a; Orta Kol, İstanbul-Silivri-Edirne-Filibe-Sofya-Miş-Yogadina üzerinden Belgrad’a; sol kol ise, İstanbul-Tekirdağ-Malkara-Firecik-Dimetoka-Gümlüce-Provişte-Lonkaza-Yenişehir(Larissa)-İzdinyolu ile İstefe’ ye ulaşmaktaydı.”⁹⁶

Edirne’nin idari, iktisadi, askeri yapısını konu edinen yayınlardan yaptığımız deneme vasıtasıyla şehrin kronolojik tarihini göz önünde bulundurarak genel bir değerlendirme yapacağız.

⁹⁵ Ahmet Yiğit; XVI.Yüzyılın İkinci Yarısında Edirne Kazası, *Basılmamış Doktora Tezi*, Muğla, 1998, s.1.

⁹⁶ Ahmet Yiğit;XVI.Yüzyılın İkinci Yarısında Edirne Kazası,Basılmamış Doktora Tezi, s.1-2.

⁹⁷ Yusuf Halaçoğlu; XVI.-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılar’da Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı, *TTK*, Ankara, 1998, s.166.

“Edirne yöresinin en eski çağlardaki ahalisi hakkında fazla bir bilgi bulunmamaktadır. Ancak geç antik devre kadar böyle Traklar tarafından iskan edilmiş olup⁹⁷ bu halka mensup boylardan Bettegeriler ile Odrisler’in yörede hakim olduğu umumiyetle kabul edilen görüştür. Bunlardan özellikle Odrisler’in Meriç ve Tunca ırmaklarının birleştiği yerde mukim olmaları şehrin bunlar tarafından kurulduğu ihtimalini arttırmaktadır.”⁹⁸

“Trak kabileleri şehre ‘Orestia’, varoşlarına ise ‘Gonnoi’ adını vermişlerdir. Ancak II. Yüzyılda Roma İmparatoru Hadrianus (117-138) tarafından yeniden kurulunca onun adına izafeten ‘Hadrianopolis’ten bozma ‘Edirnos’, ‘Edrenaboli’ tarzında yazıldığı gibi I. Murad zamanında ‘Edrene’ imlâsı benimsendi ve uzun süre kullanıldıktan sonra muhtemelen XVIII. Yüzyıldan itibaren ‘Edirne’ olarak söylenmeye başlandı.”⁹⁹

“M.Ö. 168’de Romalılar tarafından Makedonyalılarından alınan Edirne şehri bulunduğu konum sebebiyle ordugah —şehir (castrum) olarak yeniden şekillenmiştir. Edirne Romalılar’ın yol sistemi içerisinde Belgirat (Singidunum), Niş (Naissus) ve Sofya (Serdica)dan sonra önemli bir noktada ortaya çıkan başlıca kalelerden birisi olmuştur. Roma hakimiyetinde önemli bir üs haline gelen Edirne, aynı zamanda ‘Nymhea’ adına yaptırılan tapınakla da dini bir merkez olmuştur.”¹⁰⁰

“Katip Çelebi Cihannüma’da Rumeli memleketlerini zikrederken, “iklim-i Rum”, Yunan-ı Rum” ve “Anadolu” olmak üzere ikiye ayırmakta ve İstanbul Boğazı’ndan “Halic-i Konstantiniyye”, batı ve şimaldeki kıtanın fetih esnasında “Rumili” ünvanıyla şöhret bulduğunu bildirmektedir. Bu tabir, başlangıçtan itibaren coğrafi bir bölge adı olarak kullanıldığı gibi, idari taksimattan da vüsati gittikçe büyüyemeyen bir idari birliği ifade etti.”¹⁰¹ Bu büyümeyi etkili kılan Osmanlı Devleti’nin “cihan hakimiyeti” politikasıdır.

“Bizans İmparatoru İonnes Paleologos ile Kantokuzenos arasındaki mücadeleler sarısında 1342-1343’te Aydınolu Umur Bey Kankuzeros’un müttefiki sıfatıyla Trakya’ya geçti ve Edirne Tekfurunun hücumlarına karşı koydu. 1352’de yine Kantokuzenos’un müttefiki olarak Trakya’ya geçen ve Bulgar-Sırp kuvvetlerini

⁹⁸ Semavi Eyice; “Edirne”, DİA, C.X, İstanbul, 1994, s.425, *Yurt Yayınları Ansiklopedisi Türkiye II II Dünü-Bugünü-Yarını*; “Edirne”, C.V, Anadolu Yayıncılık, İstanbul, 1981, s.2367.

⁹⁹ Ahmed Yiğit; XVI. Yüzyılın İkinci Yarısında Edirne Kazası, *Basılmamış Doktora Tezi*, s.2.

¹⁰⁰ Semavi Eyice; “Edirne”, s.425, Tayyip Gökbiçgin; “Edirne” I.A, MEB, C.IV, İstanbul, 1945, s.108.

¹⁰¹ Ahmet Yiğit; XVI. Yüzyılın İkinci Yarısında Edirne Kazası, *Basılmamış Doktora Tezi*, s.3.

¹⁰² Tayyip Gökbiçgin; “Edirne”, I.A, MEB, s.247.

bozguna uğratan Osmanlı şehzâdesi Süleyman Paşa Kontakuzenos'un kuvvetlerine Edirne'de katılmıştı. Bu hadise Osmanlılar'ın ilk defa Edirne ile ilgilenmesine yol açtı. Osmanlıların hangi tarihte Edirne'yi fethettiği ihtilaflıdır bu hususta 1361 , 1362, 1367 ve 1369 gibi değişik tarihler ileri sürülmüştür. Bunlar arasında Edirne'nin daha Orhan Gazi'nin sağlığında oğlu Murad ile Lala Şahin'in sistemli bir fetih sonucu 1361 'de ele geçirildiği görüşü ağırlık kazanmaktadır."¹⁰²

"Türk hakimiyetinin ilk dönemlerinde Edirne Şehri, siyasi olayların merkezi olmuştur. Bu dönemde Edirne, yavaş yavaş köklü bir değişmeye uğradı. Çirmen, Türk sınırları içine alınıp burada bir sancak kurulunca Edirne Savunma kalesi olarak büyük bir değer kazandı. Sefere giden ve seferden dönen Türk birlikleri burada dinleniyor ve her türlü lojistik desteği alıyorlardı. Böylece Avrupa'ya yapılan seferlerle birlikte Edirne şehri de büyüyüp geliyordu."¹⁰³

"Edirne'nin fethi Balkanlar ve Avrupa Tarihi için bir dönüm noktası teşkil ettiği gibi fethini de kolaylaştırmıştır. Rumeli'nin fethi için bir hareket üssü olarak kullanılmıştır. Edirne asıl önemini Yıldırım Bayezid'in ölümünden sonraki şehzâdeler mücadelesi sırasında kazanmıştır."¹⁰⁴

II. Murad döneminde şehrin gelişmesi hız kazandı. II. Murad burada oğulları için muhteşem düğünler tertip ettiği gibi Rumeli'deki faaliyetlerini de buradan yürüttü elçileri yine bu şehirde kabul etti. II. Mehmed de İstanbul'un zaptı ile ilgili tüm plan ve hazırlıklarını 1452- 1453 kışında Edirne'de yaptırdı."¹⁰⁵

"XVIII. Yüzyıl Edirne gerileme ve metrük kalma devridir. Bu asrın ortalarında vuku bulan iki hadise Edirne tarihinin en mühim vakalarını ve şehir felaketinin de başlangıcını teşkil eder. Bunlar 14 Receb 1159 (4 Temmuz 1745)'da çıkan ve 60 kadar mahalleyi baştan başa harabeye çeviren yangın ile 19 Ramazan 1160 (Ağustos 1751) de pek çok binaları yıkan bir seneden fazla şehrin huzur ve sükununu bozan ve normal hayatını sekteye uğratan zelzeledir."¹⁰⁶

II. Mustafa döneminde Şeyhülislam Feyzullah Efendi'nin büyük nüfuzu ve devlet adamları üzerindeki hakimiyeti büyük bir isyana yol açtı. "Edirne Vak'ası" adıyla bilinen olaylar III.Ahmed'in padişah ilan idelerek II.Mustafa'nın tahttan indirilmesine neden oldu."¹⁰⁷

¹⁰³ Semavi Eyice; "Edirne", *DLA*, s.426.

¹⁰⁴ Ahmet Yiğit, XVI. Yüzyılın İlk Yarısında Edirne Kazası, s.8.

¹⁰⁵ Semavi Eyice; "Edirne", *DLA*, s.426, Ahmet Yiğit;XVI.Yüzyılın Yarısında Edirne Kazası, *Basilmamış Doktora Tezi*,s.9

¹⁰⁶ Semavi Eyice; "Edirne", *DLA*, s.426.

¹⁰⁷ Tayyib Gökbilgin; "Edirne", *IA*, MEB, s.113.

Fetihten sonra geçen 400 yıla yakın süre boyunca yabancı işgaline uğramayan Edirne XIX.yy ve XX.yy'da toplam üç kez işgal edildi: İlki 1828-1829 Osmanlı-Rus Savaşı sırasında, ikinci de 1877-78 Osmanlı-Rus Savaşı'na rastlar, üçüncüsü ise 1912'de vuku bulmuştur."¹⁰⁸

"XV. Yüzyılda Edirne'ye ait tahrir defterleri olmadığından, şehirde ve çevresindeki nüfus hakkında bilgi sahibi ol mamaktadır. Fakat şehirlerdeki nüfus artışının ulaştığı göstermesi açısından İstanbul'un fethinden sonra önemli bir Türk kitlesini iskan için bu şehre götürülmesi dikkat çekicidir"¹⁰⁹

"Edirne şehri XVI. Yüzyılda Osmanlı Devleti'nin büyük şehirlerinden biridir. Nüfusu da sürekli artan bir şehirdir. 1520-1530'da 22.335, 1571-1578'de ise 30.145 nüfusu bulunmaktadır."¹¹⁰

XV. yy. sonlarıyla XVII. yy. başlarında 1571 — 1580 yıllarında Edirne'nin yaklaşık nüfusu 27.400'dür."¹¹¹

"Edirne 1828-29 Osmanlı-Rus Savaşı'nda düşman tarafından istila edilmek felaketine uğradı. Bu harb, memleketi derinde etkiledi. Edirne'den muhacceret başlamış ve müslümanlar çekildikçe, Hıristiyan köylerinin ileri gelenleri Edirne'ye yerleşmişlerdir. İstiladan evvel 140.000 civarında olan nüfus 100.000 dolaylarına inmiştir."¹¹²

"1831 'de Edirne Kadısı Rauf Bey 'in yaptığı sayıma göre, Edirne'nin nüfusu, 10.174 müslüman ve 10.042 reaya (gayr-i müslim) olmak üzere toplam 20.216 idi.

1870 Edirne Vilayet Salnâmesi'nde 335 köy, 277 mahalle vardı. Edirne Müslümanların 8.813, gayri müslimlerin 16.638 olmak üzere toplam 25.451 hane bulunuyordu. Aynı salnmeye göre Edirne nüfusu 1 9.576 müslüman, 48.546 gayr-i müslim ve 539 Kıpti olmak üzere 68.661 idi.

1864-1876'da Edirne Vilayeti'nde toplam nüfus içindeki payı %39'dur."¹¹³

¹⁰⁸ Semavi Eyice; "Edirne", *DİA*, s.427.

¹⁰⁹ Yurt Yayınları Ansiklopedisi....., "Edirne", s.2375.

¹¹⁰ Ahmet Yiğit; XVI. Yüzyılın İkinci Yarısında Edirne Kazası, *Bastılmamış Doktor Tezi*, s.127.

¹¹¹ Ahmet Yiğit; XVI. Yüzyılın İkinci Yarısında Edirne Kazası, *Bastılmamış Doktor Tezi*, s.44.

¹¹² Yusuf Halaçoğlu; XIV.-XVII yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı, *TTK*, Ankara, 1998. s.104.

¹¹³ Tayyip Gökbiçgin; "Edirne", *İA*, MEB, s.114.

¹¹⁴ Yurt Yayınları Ansiklopedisi....., "Edirne". s.2377.

“1877-78 Osmanlı-Rus Savaşını izleyen dönemde Edirne bir sınır kentine dönüştükten sonra, güçlü bir duruma getirildi. Kentte 53.000 kadarı asker ve 106.000 sivil halk olmak üzere yaklaşık 160.000 kişi bulunuyordu.

1893 Nüfus Sayımına Göre Edirne Merkez Sancak nüfusunun dinsel ve etnik dağılımı şöyledir:”¹¹⁴

	Kadın	Erkek
Müslüman	57.162	60.046
Rum	37.449	40.381
Ermeni	1.917	1.924
Bulgar	14.708	16.213
Katolik	136	173
Yahudi	4.370	4.548
Protestan	18	24
Toplam	115760	123.309
GENEL TOPLAM	239.069	

“978 / 1570 tarihinde Edirne’de 180 mahalle gösterilmiştir. Bu mahallelerden 144’ü Müslüman, 18’inde de Gebrân ahali ikamet etmekteydi. Mahallelerde yazılmayıp cemaat olarak kaydedilen 12 de Yahudi Cemaati bulunmaktadır.”

“1846’da ilk kez yayımlanan Devlet Salnamesi’ne göre Edirne Vilayeti, Vize, Kırkkilise, Gelibolu ve Filibe livalarından oluşmaktaydı.

1847 Devlet salnâmesinde ise Edirne Eyaleti içinde Silivri Livası’nın oluşturulduğu belirtilmektedir. 1862 Devlet salnâmesine göre Edirne Eyaleti, Kaza-yı Erbaa’dan, Silivri, Tekirdağ, Zağra-i Atik, Filibe ve İslimye’den oluşmaktaydı.

1867 İdari Vilayet Nizamnamesi’ne göre Edirne vilayeti, Edirne, Filibe, Gelibolu, Tekirdağ ve İslimye sancaklarından oluşuyordu. Edirne Sancağı’na Babaeski Dimetoka Kırkkilise (Kırklareli, Cısrı Mustafa Paşa, Cısr-i Ergene (Uzunköprü) ve Edirne merkez kazaları bağlıydı. 1878 Berlin Anlaşması ile özerk biçimde yönetilen Doğu Rumeli Vilayeti Kumluca, Filibe ve İslimye buraya bağlandı.

¹¹⁴ Ahmet Yiğit; XVI. Yüzyılın İlk Yarısında Edirne Kazası, *Basılmamış Doktora Tezi*, s.38.

Edirne, bilad-ı hamse mevleviyeti kadılığı statüsünün yanında aynı zamanda paye-i mücerrede sahipleri olan kadılıklardan biriydi (diğeri İzmir'di).¹¹⁵

“XVIII.yüzyılda Edirne kentinin ticaret olanakları konusunda Fransızlarca hazırlanan yazarı belli olmayan bir raporda kentin yaşamı ile ilgili önemli bilgiler verilir;

Rapora göre özel bir sanayisi olmayan kentin hemen tüm gereksinimleri dışalım yolu ile sağlanmaktaydı. Avrupa kaynaklı malların tümü İstanbul'dan geliyordu. III. Ahmed'in İstanbul'a gitmesinden sonra kentin ticaret yaşamında önemli bir durgunluk oldu. Bu dönemde daha önce ticaret haneleri Edirne'ye taşıyan yabancı tüccarlar padişah ile birlikte kentten ayrılarak İstanbul'a gittiler. Bu dönemde Türkiye'ye yerleşen yabancı tüccarlar ancak toptan mal alıp satabiliyorlardı. Perakende ticaret yerli tüccar ve esnafça yapılıyordu.

XVI.-XVII. Yüzyıllarda Edirne'nin Eflâk-Boğdan yani Romanya ve Macaristan ile de ticari ilişkileri vardı. Bu konumu ile Edirne, Akdeniz ile Tuna boyu arasında aracılık yapan bir kentti. Akdeniz ticaret alanına, İstanbul ve İzmir limanları ile bağlıydı. Edirne'yi İstanbul'a bağlayan kervan yolu çok işlekti. Bu yolda sürekli olarak 3-4 kervan bulunuyordu. İstanbul'dan Edirne'ye günde 2 kervan kalkıyordu.”¹¹⁶

Edirne'nin iktisadi, demografik, idari yönden büyümesi hakimiyeti altına girdiği siyasi oluşumun gücü ve izlediği politikalarla yakından ilişkilidir. Edirne, kıtalar arasında bir tampon bölge olması hasebiyle bu şehrin hem askeri bir üs hem de ticaret ağının adeta bir “koridoru” niteliğine bürünmüştür.

Edirne'nin haiz olduğu bu ehemmiyet çeşitli dönemlerde farklılık arz etmektedir. Bunda en temel etken ise kavimler, devletler ve imparatorluklar tarafından güdülen iktisadi, askeri ve siyasi maksadların farklılığıdır.

Siyasi oluşumların çekişmelerine maruz kalmış muayyen bir coğrafya üzerinde yaşayan insan topluluklarının bölgeler arası “kitle göçleri” ile farklı bölgelere kaydırılarak “kültürel göç”ün etkisiyle de “hakim kültür” erimekte ve “kültürel farklılaşma” meydana gelmektedir. İşte Edirne, çeşitli dönemlerde tatbikata konmuş politikaların tesiriyle farklı kültürlerin beşiği olmuştur. Zaten Edirne'nin, kıtalararasında bir geçiş bölgesi olması ve serhad şehirlerden biri olması bunda etkilidir.

¹¹⁶ Ahmet Akgündüz; a.g.e., s.69.

¹¹⁷ Yurt Yayınları Ansiklopedisi..., “Edirne”, s.2374.

III- 153 NUMARALI EDİRNE ŞER ‘İYYE SİCİLLİ’NİN DEĞERLENDİRİLMESİ

A- İDARİ DURUM

Biz bu tezimizin konusunun teşkil eden Edirne'nin XVIII. Yüzyılda “Kaza” stasütünde olduğu şekilde kıt malzemeye bir yüzyıl için tümevarım metoduyla kesin yargıya varmaktan kendimizi imtinâ ediyoruz. Çünkü elimizdeki sicillatların 1119-1161 tarihlerini (bu kırkbir yıllık bir zaman dilimidir ki) ihtiva etse de belgelerin kaydı konusunda kayda değer bir eksiklik (yani kayıt tarihleri arasında kopukluk) söz konusu olmakla beraber “mahalle adlarının, avarız ve salyane vergilerinin toplanması için elde edilen defterler vasıtasıyla tespit 17 konusundaki eksiklik de bizi zor durumda bırakmaktadır.

Tez değerlendirmesi hususunda ölçütümüz 153 nolu Edirne Şer‘iyye Sicilli” olduğuna göre “ince eleyip sık dokuyarak” Edirne'nin zikri geçen tarihteki idari yapısı konusunda “tarama” ile tahlil yapma yoluna gideceğiz. Edirne kazası, “mahrüse-i Edirne”, “mahmiyye-i Edirne”, “nefs-i Edirne”¹¹⁸ ve “Edirne Nahiyesi”, “şehir-i Edirne”¹¹⁹, gibi ibareler bize Edirne'nin yapılanması (idari) konusunda kısmi bilgi vermesi muhtemeldir.

Ayrıca belgelerin idari kısmınının değerlendirilmesi konusunda karşılaştığımız bir diğer sıkıntı da birimlerin vasıflandırılması hususundadır. Sicillerde zikri geçen “Kasaba”, “Kaza”, “Nâhiye”, “Medine” gibi idari teknik terimlerin birbirinin yerine kullanılması “tespit” konusunu engellemiştir. “Kasaba”, “Nâhiye” ve “Kaza” yerine kullanıldığını sicillerde görmekteyiz. Mesela “Edirne muzafâtından Üsküdar Nahiyesi” yanında “Mahmiyye-i mezbûre kasabasından Üsküdar Kasabası” kullanılmaktadır.

Sicillerde sık geçen şu klişeleşmiş ibareler bizim tesbitimizi bir manada kolaylaştırmıştır. “mahrüse mezbûreye tabi ‘ . . . “, “Edirne kâzasına tâbi ‘ . . . “, “Edirne kâzası kurâlarından . . . “, Mahmiye-i Edirne’de. . . “, “Muzafât” kelimesiyle “mahmiye-i mezbûre veya mahmiye-i Edirne muzâfâtından. . . “, “mahmiye, mezbûre

¹¹⁷ Rifat Özdemir; XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara, (Fiziki, Demografik, İdari ve Sosyo-Ekonomik Yapısı) 1785-1840, Ankara, 1998.

¹¹⁸ EŞS, 103/190.

¹¹⁹ EŞS, 32/60

kasabasından. . . “, “Edirne dâhilinde. . . “, ‘Edime mahallesinden. . . “, “Edirne’de”, “Mahmiye-i Edirne mahallâtından ...”.

a) Edirne Merkez Kaza Mahalleleri

- 1- Sarıca Paşa Mahallesi
- 2- Yakup Kiları Mahallesi
- 3- El-Hallac Mahallesi
- 4- Zincirlikuyu Mahallesi
- 5- Selçuk Hatun Mahallesi
- 6- Hamam-ı Kasım Paşa Mahallesi
- 7- Cufalıca Mahallesi
- 8- Müderris Ali Bey Mahallesi
- 9- Şeyh Çelebi Mahallesi
- 10- Hevace Bali Mahallesi
- 11- Ali Kuş (Kuşçu) Mahallesi
- 12- Hamid Bey Mahallesi
- 13- El-Hac Sarraf Mahallesi
- 14- Kavuk Osman Mahallesi
- 15- Karaca Ahmed Mahallesi
- 16- Karaca el-Hac Halil Mahallesi¹²⁰
- 17- Yahya Bey Mahallesi
- 18- Hasan Paşa Mahallesi
- 19- Mehmed Ağa Mahallesi
- 20- Hızır Ağa Mahallesi
- 21- Kıncı Firuz Mahallesi
- 22- Mirmiran Mahallesi

¹²⁰ Hızır Dâhilî mahallâtından

- 23- Kiremitci el-Hac Halid Mahallesi
- 24- Çakır Ağa Mahallesi 25- El-Hac Bedreddin Mahallesi¹²¹
- 26- Gevrev Hevace Mahallesi
- 27- Attr el-Hac Halil Mahallesi
- 28- Miskinler Mahallesi
- 29- İbrahim Paşa Mahallesi
- 30- Gazi Hoca Mahallesi
- 31- Gülbahar Hatun Mahallesi
- 32- Muradiye Mahallesi
- 33- Firuz Ağa Mahallesi
- 34- Umur Bey Mahallesi
- 35- Kavaklı Mahallesi
- 36- Arabacı Ahmed Mahallesi
- 37- Karaca Bevvb Mahallesi
- 38- Hafız Ahmed Mahallesi
- 39.. Mihal Bey Mahallesi²²
- 40- El-Hac Fahreddin Mahallesi
- 41- Hacı Hoşkadem Mahallesi
- 42- Alemdern Mahallesi
- 43- Gazzaz Salih Mahallesi
- 44- Kassb Abdülaziz Mahallesi
- 45- Ali Paşa-yı 'Atik Mahallesi
- 46- Hacı Murad Mahallesi
- 47- Aya Nikola Mahallesi
- 48- Debbağ el-Hac Halil Mahallesi

¹²¹ 1120 tarihli belgede "Bedreddin Mahallesi" olarak kayıd edilmiştir.

- 49- Çokalca (Çakalca) Mahallesi
- 50- Sultan Bayezid Mahallesi
- 51- Fucıcılar Mahallesi
- 52- Fatma Hatun Mahallesi
- 53- El-Hac Mercimek Mahallesi
- 54- Drü'l-bde Mahallesi
- 55- El-Hac İslam Mahallesi
- 56- Mirzaoğlu Mahallesi
- 57- Darü's-Sa'de Mahallesi
- 58- Kuruçeşme Mahallesi
- 59- Emir Şah Mahallesi
- 60- Fındık-ı Kasaba Mahallesi
- 61- Ayestefanos Mahallesi
- 62- Menzihane Mahallesi
- 63 Sitti Hatun Mahallesi
- 64- Vizeli Çelebi Mahallesi (Kirişhne kurbunda)
- 65- El-Hac Togan Mahallesi
- 66- Baba Timurtaş Mahallesi
- 67- Mümin Hoca Mahallesi
- 68- Kadı Bedreddin Mahallesi
- 69- Külahduz Mahallesi
- 70- Rakkas Ali Beğ Mahallesi
- 71- Köstenc Simyan Mahallesi
- 72- Naib Çelebi Mahallesi
- 73- Gendum Küb Mahallesi

¹²² "Gazi Mihal Bey" olarak da kaydı geçmektedir.

- 74- Mihal Koç Mahallesi
 75- Marûf Hoca Mahallesi
 76- Yıldırım Bayezid Mahallesi
 77- El-Hac İslam Mahallesi
 78- Hazine-dar Sinan Bey Mahallesi
 79- Nefs-i Sultan Bayezid Mahalltı
- a. Kulaguz Mahallesi
 - b. Timur Biga Mahallesi
 - c. Emirşah Mahallesi
 - d. Sinan Bey Mahallesi ¹²³

Tezimizin tarihi sınırlarını belirleyen 1164-1170 tarihleri arasında Edirne Kazası'nın 83 mahallesi bulunmaktadır.¹²⁴ Avarız ve Salyane defterlerini ihtiva eden belgeler elimizde olmadığından dolayı mahalle adlarını sicil içerisindeki belgelerden ayıklayarak elde etme yoluna gittik.

Mahallelerin demografik ve etkin yapısı konusunda kesin bilgiler veremezsek de en azından zimmîlerin hangi mahallelerde yaşadığını söyleyebiliriz. El-Hac Bedreddin Mahallesi, İbrahim Paşa Mahallesi, Hacı Hoşkadem Mahallesi, Aya Nikola Mahallesi, Ali Kuş (Kuşçu) Mahallesi, el-Hac Sarraf Mahallesi, Kuruçeşme Mahallesi'nde (herhangi bir oran (yüzdü) ifadesi kullanmaktan kaçınarak) zimmîlerin yaşadığını müşahade etmekteyiz.

¹²³ 1120 tarihli belgede "Bevvâb Sinan Mahallesi" olarak kayd edilmiştir.

¹²⁴ "Nüfus Kayıt Defteri" kaynak alınarak 1703 (H.1115) tarihinde Edirne'nin 65 Mahallesi olduğu saptanmıştır. Özer Ergenç; "XVIII. Yüzyılın Başlarında Edirne'nin Demografik Durumu Hakkında Bazı Bilgiler", IX. Türk Tarih Kongresi, C.III, 1981.

b) Edirne Kazası Nahiyeleri ve Köyleri

1. Edirne Merkez Nahiyesi

Tatarlar	Bınar	Hali
Saltıklı	Hakimlu	İskender
Karyesi		
Curek	Sabuncu	Kovanlık
Kıneze	Cedid Fidanlık	Yahya Fakih
Korıcı	Ahur	Daye Hatun
Sabuncu	Eynesi	Nefs-i
Üsküdar		
Çömlek	Havas	Düdükcü
Beşayaklı (Yeniköy Derbend Karyesi)		Maraş
Kayı	Nusretli	Şarap-dâr
Ahi	KaraAğaç	KorıcıKel Baba

Bosna

2. Üsküdar Nahiyesi

3. Manastır Nahiyesi

Derbend Vakf

Babas

Kuzluca

4. Ata Nahiyesi

Düdükcü

Sicillerin ihtimam ile takibi ve taranması neticesinde Edirne Kazası'nın 1 merkez nahiye olmak üzere Üsküdar, Manastır ve Ata ile birlikte toplam 4 nahiyeden müteşekkil olduğunu müşahade etmekteyiz.

Edirne merkez nâhiyesinin 29 karyesini tespit edebildik. Daha önceden de ifade edildiği üzere "avarız ve salyane defterleri"nin yokluğu bu sorunu meydana getirmektedir.

Havas, Düdükcü, Beşayaklı, Maraş. Kuzluca karyelerinde zımmî reayanın yaşadığını görmekteyiz.

“Nefs-i Edirne ifadesi Edirne'nin merkez olduğunu göstermektedir. 0 halde merkez kazanın etrafında bulunan kazaları da belirtmek gerekirse şöyle sıralayabiliriz:

Ahyolu Kazâsı	Çirmen Kazâsı
Hamzalulu Kazâsı	Urşâ Kazâsı
Yenice Karasu Kazâsı	Cisr-i Ergene Kazâsı
Dimetoka Kazâsı	Filorina Kazısı
Keşan Kazâsı	İpsala Kazâsı
Özencaabad Kazâsı	Hasköy Kazâsı
Baba-yı Atik Kazâsı	Uzuncaabad Kazâsı
Kırkkilisa Kazâsı	Pınarhisar (Pınarhisarcık) Kazâsı
Zağra-i Atik Kazâsı	Beruse Beyşehir Kazâsı
Berguş Kazâsı	Gmlcine Kazâsı
Hayrabolu Kazâsı	Vize Kazâsı

B- FİZİKİ DURUM

Coğrafi saha üzerinde mevcd “arsa”“konut” ve “yerleşim birimi”nin sicillâtlarda mkemmел bir “tasvîr ve betimleme sanatı” ile kuyd altına alınması bu sicillere hem tapu mahiyetinde resmi bir nitelik kazandırmakta hem de şehir tarihçilerinin “hayal gücünü ve zihinde canlandırma” yetisine bir renk katmaktadır.

Sicillerde karşılaştığımız katibin “tasvir ve betimleme”de kullandığı kelime grupları şunlardır: “fevkâni”, “tahtâni”, “bâb”, “Tabaka-i Süfla”, “arzen”, “kadden”, “tlen”, “kurbunda”, “civârında”, “canibinde (cevnib)”, “muttasıl (ittisalinde)”, “mahdd (Tarik-i âmm ile mahdd. . . vs.)”, “ba'zen”, “taraf ve etrâf(taraf-ı rub 'ı veya etrf-ı erba 'ası)”, “bir taraftan”, “zeylinde”, ‘müştemil”, “dern”, “der-”, “şarken, garben, şimâlen, cenben”, “toğusu (doğusu)”, ‘haricinde ve dahilinde” . . . vb. Bu kelime grublarının sayısını burada artırmak için birçok belgeyi (sadece sicillâtları değil) tahlil ve tedkik etmek gerektiği kanaatindeyiz.

Sicillerde ismi mevcd Edirne'nin fiziki coğrafyasının şekillenmesine katkı sağlayan bazı dere, pınar, depe, geçit ve yollar şunlardır; Derecik, Seyyidoğlu Deresi, Bezr Deresi, İskender Fakih Deresi, Nasırlı Deresi. Sefer Deresi, Turneviyolu, Yanbolu yolu, Şevketlice Pınarı, Beylik Pınarı, Kabaklı Pınarı, Seyyidoğlu Tepesi, Turna Tepesi, Bucukdepe (Bıcaktepe), Seyyid Gazi Geçidi,

1. Hamamlar

- a) Ağa Hamâmı: Yeniçeri Hâmımını kurbunda
- b) Oğlanlar Hamâmı: Ber-vech-i mâlikâne iştiraken işletilmekte. Ahırcılar Vakfından
- c) Yeniçeri Hamâmı : Küçükbazar kurbunda
- d) Kiçeciler Hamâmı: Debbağ el-Hac Halil Mahallesinde
- e) Çifte Hamâmı: Mahmud Paşa-yı Velî Vakfı'ndan. Tahte'l-Kal'a diye bilinir.
- f) Kasım Paşa Hamâmı:
- g) Alaca Hamâmı: Topkapı dahilinde, Çifte Hamâm diye bilinir.

2. Cami '-i Şerfler, Mescid-i Şerifler, Zaviyeler ve İmaret-i Amireler

- a) Sultan Bayezid Han'ın bina buyurduğu Câmî '-i Şerîf ve İmâret-i Âmireleri
- b) Sultan Murad Han Câmî '- Şerîfi ve İmaret-i Amireleri
- c) Alededdin Câmî '-i Şerîfi: Büyük bir yangında dört duvarı tamamen yenilenmeye muhtaç bir halde.
- d) Şehrî Halil Câmî '-i: Cami '-i Atik mülhakâtından, Unkapanı kurbunda.
- e) Larî Cami'
- f) Akmescid
- g) Firuz Ağa Mescid-i Şerîfi
- h) Mescid-i Şerîf: Rakkas Ali Bey bina eylemiştir. Sultan Murad Hân Evkâfi mülhakatındandır.
- i) Bayezid Çelebi ibn-i Şarab-dâr Hamza Bey 'in binâ eylediği Mescid-i Şerîf: Haremeyn-i Şerifeyn Evkâfi 'ndan.
- j) Mehmed Çelebi Zaviyesi: Topkapı kurbunda
- k) Seferşah Mescidi Şerîfi

3. Hânlar

- a) Kayan Hânı: Altında vakıf dükkanları, bir tarafda el-Hac Yusuf Çörekci Fırını, bir taraftan dükkan, bir bâb kepenk Ketancı dükkânı.¹²⁵
- b) İki Kapılı Hân: Gazi Mustafa Paşa Evkâfından olduğunu öğrenmekteyiz.¹²⁶
- c) Kurşunlu Hân: Sultan Murad Hân Evkâfından olduğunu öğrenmekteyiz.¹²⁷
- d) Uzun Hristo Hânı: Zindan kurbunda¹²⁸

e) Sarraf Hânı: Valide Sultan Evkâfi mülhakâtındandır. 1161 senesinde meydana gelen yangında tamamen yandı ve yeniden binâ olundu.

t) Çöplüce Hânı: Çadırlar Sükunda olduğunu öğrenmekteyiz.¹²⁹

g) Çingene (Cingne) Hânı: Şah Sultan Evkâfi musakkafâtından olup Lari Cami'-i kurbundadır. Hanın 1160 tarihli bir belgeden büyük bir yangında muhterik olduğunu ve tamîr ve termîmi için keşf ve tahmîn ile masarîfâtının çıkarıldığını görmekteyiz.¹³⁰

h) Kazgan Hânı: Üç Şerefeli Cami '-i kurbunda olup Sarraf Hânı civarındadır.¹³¹ Bu hanın Fuçıcılar sukında olan eski kapısı iptal edilip Sarrâf Hânı tarafında yeni bir kapı ihdâs edildiğini 1159 tarihli bir belgeden öğrenmekteyiz¹³²

i) Halil Paşa Hânı: Küçük Ayasofya Vakfı'ndan olduğunu ve 1150 tarihli bir belgeden bazı mahallerinin harap olması hasebiyle tamir ve termimi hususunda mektubun varid olduğunu öğrenmekteyiz.¹³³

4. Çeşmeler

a) Firuz Ağa Çeşmesi: Hisar derununda olduğunu öğreniyoruz.

b) Kassâb Çeşmesi: Sultan Bayezid-ı Veli Hân Evkafı'ndan olduğunu öğreniyoruz.

c) Yusuf Efendi Çeşmesi: Edirne zeylinde Buçukdere Bağları'nda olduğunu öğrenmekteyiz.

¹²⁵ EŞS, 61/110.

¹²⁶ EŞS, 171/307.

¹²⁷ EŞS, 109/199.

¹²⁸ EŞS, 91/173.

¹²⁹ EŞS, 161/289.

¹³⁰ EŞS, 239/441.

¹³¹ EŞS, 218/393.

¹³² EŞS, 212/382, 218/393.

¹³³ EŞS, 150/272.

5. Diğerleri

- a) Ruz Bağlar: Daye Hatun Karyesi'nde bulunmaktadır.
- b) Hadika-ı Hassa
- c) Kirişhâne: Edirne zeylinde.
- d) Boyacıyan Karhâneleri :İstanbul' da ÇAğal-zâde kurbunda Fatma Sultan Evkâfi Akârâtı olup, Gazi Hoca Mahallesindedir.
- e) Balık Bazârı
- f) At Bazârı: Biga Mahallesi'nde olduğunu öğrenmekteyiz.
- g) Sepetçiler Kasrı
- h) Kazzâzlar Sûku: Câmî '-i Atik Vakfı'ndandır.
- i) Çadırcılar Sûku
- j) Darü'l-Hadis: Sultan Murad Han tarafından yaptırıldığını biliyoruz.
- k) Sarayı Cedid-i Sultan
- l) Dârü's-Şifâ: Sultan Bayezid Han tarafından yaptırılmıştır.
- m) Cisir-i Cedid
- n) Orman Odaları
- o) Hoca Rüstem Muallim-hânesi: Çelebi Sultan Muhammed Han Evkâfi'ndan olup Cami'-i Atik kurbundadır.
- p) Tavık Kapısı

C. EKONOMİK DURUM

Cisir-i Ergene Kazası'ndaki karyelerde ahalinin resm-i kışlak ve otlak tahsîli ve edâ'sı konusunda vakfa gadr ettiğini ve ahalinin “vakfa on akçeden bir âkçe veririz” deyip vakfi zarara uğrattıklarını müşahede etmekteyiz.¹³⁴

Sultan Murad Han Camii-i Şerîfi ve İmâreti Amiresi Evkâfi mukâta 'atından medine-i nefsi-i İslamiye zımmî ahalinin üzerlerine lazım gelen tekâliflerinden â'lâ, evsat, ednâ itibariyle

¹³⁴ EŞS, 40/75

hisselerine düşen meblağın toplanması için tuttıkları vekillerin ziydesiyle masarifikbüzları çıkardıklarını görmekteyiz.¹³⁵

1153 senesinde ayanlık iddiasında bulunan Mehmed ve Abdullah Beşe'nin reayadan âkçe alarak zuhr ve taaddî ettiğini görmekteyiz.¹³⁶

1155 senesinde Uzgaş nam karyenin 'öşr-i şer'iyyesini ve sair vakfa aid olan mahsulatı bir sene süre ile 200 gurûş karşılığında, iltizâm olduğunu müşahede ediyoruz.¹³⁷

1159 tarihli bir fermânda Kuzluca ve Kavaklı karyelerinin defterde kayıtlı raiyyet ve raiyyet oğullanna olub Edirne'de sakin reaya-yı vakfın asl-ı karz oldukları âkçeler üzerlerine murabaha taifeleri tahmil ederek birkaç kat reayadan âkçe alıp zulm ettiğini görmekteyiz.¹³⁸

a- Mukâta 'a

Yanya ve Üsküb Mukâtâ'asını Mehmed, der-uhde iltizam ettiğini iki seneden beri hasıl olan mahsûlat ve rüsûmatı kabz ve ahz etmesine rağmen vakfa edâ' etmesi gereken malını ödemediğini görmekteyiz.¹³⁹

Sultan Selim Hân Evkâfi mukâta'âtının "kolluk ve tevbi mukâta'ası" adında mukası olduğunu görmekteyiz.¹⁴⁰

Tatarlar ve İskender nâm karyeler mültezimi Kâtib İbrahim'in reayaya zulm ve taaddi ettiğinden dolayı mukâtaanın elinden alındığını müşahede etmekteyiz.¹⁴¹

b- Vakıf

Vakıf, Anadolu şehirlerinin Türk-İslâm karakteristiğini kazanmasında önemli bir paya sahiptir. Aynı durum Edirne için de geçerlidir. Sicillerde Edirne'de bulunan vakıflar şunlardır:

Haremeyn-i Şerifeyn Evkfi

Sultan Murad Hân Câmî '-i Şerîf ve İmâret-i Amireleri Evkâfi

Sultan Bayezid Hân Câmî '-i Şerîf ve İmâret-i Amireleri Evkâfi

Fazlullah Paşa Evkâfi

¹³⁵ EŞS, 66/118, 67/119, 68/120, 69/122

¹³⁶ EŞS, 165/294, 165/295

¹³⁷ EŞS, 194/344

¹³⁸ EŞS, 225/406, 225/407

¹³⁹ EŞS, 72/128

¹⁴⁰ EŞS, 147/266

¹⁴¹ EŞS, 37/67, 37/68

- Kasım Paşa Evkâfi
 Ali Bey Evkâfi
 Fatma Sultan Vakfi
 Gazi Mustafa Paşa Evkâfi
 Ulya Sinan Paşa Evkâfi
 Atik-i Valide Sultan Vakfi
 Cafer Çelebi ve Emin Mehmed Çelebi Evkâfi
 Süleyman Paşa Camii Evkâfi
 Fatma Sevlihan Evkâfi
 Mezid Bey Evkâfi
 el-Hac Alemeddin Evkâfi
 Uzun (Uzun-zâde) Mehmed Ağa Vakfi
 Tütünsüz Ahmed Bey Vakfi
 Darü'l-Hadis Evkâfi
 Aişe Hatun Evkâfi
 Tule-zâde diye bilinen Hacı Mustafa Vakfi
 Hassodabaşı Hasan Ağa Vakfi
 Ahırcılar Vakfi
 Şarabdâr Hamza Bey Evkâfi
 İbrahim Paşa-yı Atik Vakfi
 Teftin Ağa Vakfi
 Sinan Paşa Vakfi
 Balaban Paşa Vakfi
 Feyzullah Paşayı Atik Mescid-i Şerîf ve İmâreti Evkâfi
 Saray-ı Atik Evkâfi
 Sanca Paşa Evkâfi
 Şehid Mehmed Evkâfi
 Mehmed Ağa Câmî '-i Şerîf Evkâfi
 Cafer Ağa Evkâfi (Sabıka-ı Babü's-Sa 'âdetü's-Seniyye Ağası)

Yeniçeri Ağası Mustafa Ağa Vakfı

Yonca Çeşmesi Vakfı

İbrahim Bey Evkâfı

Zade-Ali Efendi Vakfı

Baba Timurtaş Evkâfı

Murad Paşa-yı Atik Vakfı

Câmi '-i Atik Vakfı

Muradiye Vakfı

Şeyh Çelebi Evkâfı

Şah Melek Vakfı

Vakıf görevlilerinin uhdelerinde birden fazla vazifeyi bulundurduklarını görmekteyiz. Kâtib Süleyman Halife'nin mütevellî gibi umûr-u vakfî rüyet eylemesi hususunda bir mektup gönderilmiştir.¹⁴²

Valide Sultan Evkâfı mülhâkatından olup Edirne'de Sarraf Hanı'nın 1161'deki yangında tamamen muhrik olmuştur. Sarf olunan mikdar 3156,5 gurûş baki olub ol mikdar ile akçe karşılığı talib oluna icareteyn (muaccele ve müeccele) icar olarak verilmesine dair Darü's-Saade Ağası'nın tahririni görmekteyiz.¹⁴³

1161 senesinde Süleyman Paşa Câmi'-i Şerîf Evkâfı ferş-i bisât câmii-i vazifesine mutasarrıf olan Muhammed bin İsmail vefat olmasıyla birlikte vazifenin oğlu Feyzullah'a intikalini ve onun da Ahmed Halife'ye rıza ile ferâğ ettiğini görüyoruz.¹⁴⁴

Naib Çelebi Mahallesi'nde vakf-ı şerfe mukâtaa ve vakıf ârâzisine olan bağlar ve tüm bağçeleri zamanla sahibleri kürüm ve Ağaçları söküp mütevellî izni olmadan menziller ihdâs ettiğini müşahede ediyoruz.¹⁴⁵

¹⁴² EŞS, 129/242

¹⁴³ EŞS, 134/250

¹⁴⁴ EŞS, 134/251, 134/252

¹⁴⁵ ESS, 136/255

Mütevelli izni olmadan (bila-izn-i mütevelli) vakıf ârâzisine bağ dikildiğini görmekteyiz.¹⁴⁶

Vakfa ait gayr-i menkûllerin tamir ve termimi maksadıyla icâreteyn ile kiraya verildiğini müşahede etmekteyiz.¹⁴⁷

Merhum İbrahim Paşa Evkâfi'ndan hamâmın müsteciri olmamasından dolayı kapandığını ancak mahalle halkının ihtiyacından dolayı talep edilmesiyle yeniden kiracı bulunarak açıldığını görmekteyiz.¹⁴⁸

Yeniçeri Hasası olan Abdi Efendi ibn-i Hasan'ın 1101 senesinde vakfettiği mülk-i menzilin 39 yıl sonra soyundan kimse kalmadığından dolayı harab duruma düştüğünü bu sebeple icra verildiğini görmekteyiz.¹⁴⁹

İncelediğimiz dönem içerisinde sicillerde “vakf ve habs” yapılırken vakıf ilk olarak kend “hayat sigortası”nı sağlar, ardından eşi, çocukları ve köle, cariyelerin geldiğini görmekteyiz. Bazen utekasının ailesinden önce geldiğini de görüyoruz. Hayır ve hasenat olarak telakkî edilen “vakf ve habs” ifadesinin ilk önce “vâkıfı. ailesine ve çevresindeki yakınlarını” iştimal ettiğini en son da fakir ve fukaraya intikal ettiğini müşahede etmekteyiz.¹⁵⁰

Sultan Bayezid Han Evkâfi'nın vakfiyye-i mamul bahesinde belirtilen kazalarda bulunan kasaba ve kuralarda ve taşra toprağında ve şehir-i Edirne dahilinde, haricinde bağlarda, bağçelerde, müsakkafat içinde ve medresede, darü'ş-şifâda askerî ve gayri askerî bil-varis fevt olanların beytü'l-mâllarının vakf tarafından zabt olunduğunu görmekteyiz.¹⁵¹

Şarabdar Hamza Bey Evkâfi mütevellisi Mehmed'in mürtezikanın vazîfelerini vermediğini ve vâkıfın koyduğu birçok şartı ibdal ettiğini ve çiğnediğini müşahede etmekteyiz.¹⁵²

Haremeyn- Şerfeyn Evkâfi Müfettişliği tarafından evkâf işlerinin rüyeti hususunda vekillerin tayin ve tevkil edildiğini görüyoruz.¹⁵³

¹⁴⁶ EŞS, 2/2

¹⁴⁷ EŞS, 6/9

¹⁴⁸ EŞS, 9/15

¹⁴⁹ EŞS, 18/31

¹⁵⁰ EŞS, 18/30, 25/147, 39/72, 64/116, 87/165, 87/166, 98/183, 149/269, 151/274, 159/286, 169/302

¹⁵¹ EŞS, 32/60

¹⁵² EŞS, 54/100

¹⁵³ EŞS, 46/83, 48/88, 60/107, 60/108, 70/122, 82/151, 166/297, 193/342, 200/355, 205/364

Mürür-zamanla veya yangın ile harab olan vakıf gayr-i menkûllerinin tamir ve termîmine geçilmeden evvel bilir kişilerce keşf ve tahmîn ile tahrirat yapılarak masarifatin çıkarıldığını müşahade etmekteyiz.¹⁵⁴

c) Esnaf

Edirne'de Sultan Bayezid Han-ı Veli Evkâfı müsakkafatından Boyahane'de sakin Boyacı esnafının olduğunu ayrıca Fatma Sultan Evkâfı olan Edime'de Topka kurbunda Boyahane'nin mevcut olduğunu müşahade ediyoruz.

1153 senesinde Gazi Hoca Mahallesi'nde bulunan Boyacıyan Karhânesinde 14 nefer Müslüman ve 40 nefer zimmîyan taifesinin sakin olduğunu ve icarelerini görmekteyiz. Ayrıca boyacılar Kethüdası rızasıyla Mustafa'nın Kethüda seçildiğini biliyoruz.¹⁵⁵

Edirne'de Boyacılar Kethüdası Mustafa kendi halinde olmayıp esnafı tahkir ve ırzlanı hetk ettiğini irsal olunan mektuptan anlıyoruz.¹⁵⁶

1160 senesinde vuku bulan yangında Câmî'-i Atik müsakkafâtından Yağlıkcıyan ve Gazzazan ve Tacirân esnaflarından bazıları eskiden beri sakin oldukları dükkanlarında kaldıklarını bazılarının da başka mahalleye gittiğini biliyoruz.¹⁵⁷

D- SOSYAL DURUM

Edirne bulunduğu coğrafi konum hasebiyle bir geçiş bölgesi statüsündedir. Üç kıtaya geçiş Rumili'nde gerçekleşmesi, buranın etnik olarak çeşitlilik göstermesine neden olmaktadır. Ayrıca devletin iskân politikasının da buna tesir ettiğini görmekteyiz.

Tez çalışmamızın değerlendirilmesi safhasında Edirne Kazası'nın sosyal hayat ile ilgili bilgileri tereke defterlerinden elde etmekteyiz.

1141 tarihli hüccet kaydında köle azad edildiğini görmekteyiz.¹⁵⁸ Ayrıca köle ve cariyelerin vakf' dan evladdardan sonra yararlandığını görmekteyiz.¹⁵⁹

Çömlekçi Mezraasında yave olarak Abdullah adında bâd-ı bıkın yakalanmasıyla birlikte sahibinden nafaka takdiri hususunda kibel-i şer'den talebde bulunulduğunu görmektedir.¹⁶⁰

¹⁵⁴ EŞS, 52/95, 53/97, 56/103, 62/111, 70/124, 71/125, 80/149, 86/164, 103/196, 105/195, 116/214, 118/219, 125/234, 144/262, 150/271, 154/278, 156/281, 161/288, 167/299, 169/302, 180/318, 180/319, 203/360, 226/409, 228/413, 230/419, 236/435

¹⁵⁵ EŞS, 162/289

¹⁵⁶ EŞS, 232/423

¹⁵⁷ EŞS, 248/456

¹⁵⁸ EŞS, 22/43

¹⁵⁹ EŞS, 39/72, 46/84, 64/115

¹⁶⁰ EŞS, 113/208

Tuedora nam zımmî halik olduğunda icâreteyn ile tasarrufundan olan vakf-ı menzilin sagir oğluna intikal ettiğini fakat menzilin harab olması, sagîrin nafakaya şiddetle ihtiyaç duyması hasebiyle menzili zarureti nafaka için bedel-i misl ile ahara ferğ edildiğini görmekteyiz.¹⁶¹

1164 – 1170 tarihler arasını ihtiva eden 153 nolu Şer'iyye Sicillerinde 52 adet tereke defterinin mevcut olduğunu görüyoruz. Tereke sahiplerinin 24'ü kadın, 28'inin de erkek olduğunu tespit ettik.

¹⁶¹ EŞS. 120/222

Sıra No	Tereke Sahibi	Sakin olduğu ve öldüğü yer	Varisi	Tarihi	Tereke toplamı	Sayfa No	Belge No
1	Mehmed Ağa bin Salih	Sultan Bayezid Han Mahallesinde sakin iken fevt	Fatma bint-i Şahin (zevcesı)	1147	3579	70	123
2	Molla Ahmed bin Mehmed	Sultan Bayezid Han Medresesinde Sakin iken fevt	Bilâ-varis	1147	3106	71	127
3	el-Hac Abdullah ibn-i el-Hac Mustafa	Gazi Mihal Bey Mahallesi'nde sakin iken fevt	Aişe ibnel-i eş-Şeyh el-Hac Mehmed Efendi (zevcesı) ve li-ebeveyn erkarındaşları İbrahim, Mehmed, Veli -ebeveyn kız karındaşları Emine	1147	93855	73	130
4	İbrahim Beşe bin Ali bin Abdullah	Arabacı Ahmed Mahallesi'nde sakin iken fevt	li-ebeveyn erkarındaşı Ahmed	1148	11277	77	140
5	Aişe bint-i Derviş Mehmed bin Abdullah	Nefs-i Sultan Bayezid Mahallesi'nde sakin iken fevt.	Bilâ-varis	1148	6195	78	142
6	Üsteviyan veled-i Niko	Arabacı Ahmed Mahallesi'nde sakin iken fevt	Bilâ-varis	1148	2534	79	144
7	Molla Hasan bin Abdullah	Sultan Selim Han'ın bina buyurduğu medresede sakin iken fevt	El-ebeveyn erkarındaşı Ahmed	1148	1238	80	148
8	Bağçevan Hristo	Gaib	Bilâ-varis	1148	1905	83	155
9	Havite bint-i Yorgo	Yeni Mahalle'de (Kirişhane kurbunda) sakin iken fevt	Bilâ-varis	1148	721	85	162
10	Şerife Rahime bint-i es-Seyyid Mehmed	Sultan Bayezid Han Mahallesinde sakin iken fevt	es-Seyyid Hasan ibn-i es-Seyyid Ramazan (zeveci)	1148	3975	89	168
11	Üsteviyan veled-i Niko	Darü'l-hadis Vakfi mukataasından Yine nâm karyede sakin iken fevt	Bilâ-varis	1148	3480 (minha-el ihrâcât)	92	175
12	Üsteviyan veled-i Teberi	Binte nâm karyede sakin iken fevt	Bilâ-varis	1148	13950	93	176

13	Mehter Mustafa Beşe bin Ömer	Sultan Bayezid Han Mahallesinde sakin iken fevt	Bilâ-varis	1148	19548	93	178
14	Cebeci Ali Beşe ibn-i İvâz bin Bahtiyar	Sultan Bayezid Han Mahallesinde sakin iken fevt	Bilâ-varis	1149	27993	100	185
15	Fatma bint-i Abdullah	el-Hac Sinan Bey Mahallesinde sakin iken fevt	Ahmed bin Abdullah (zevci)	1149	7590	100	186
16	Saliha Hatun ibneti Abdullah	Sultan Bayezid Han Mahallesinde sakin iken fevt	Osman Çelebi ibn-i Ömer (zevci)	1149	64687	108-109	198
17	Şerbetçi Hızır Dayı ibn	Kurşunlu Handa sakin iken fevt	Bilâ-varis	1149	14245	109	199
18	Aişe bint-i Abdullah	Seferşah Mahallesinde sakin iken fevt	Halil bin Abdullah (zevci)	1149	5424	111	202
19	Aişe bint-i Abdullah	Seferşah Mahallesinde sakin iken fevt	Bilâ-varis	1149	2400	112	204
20	Nazlı bint-i Nedun	Sinan Bey Mahallesinde sakin iken fevt	Yivan veled-i Üstevyan (zevci)	1149	4400	112	205
21	Fatma bint-i Abdullah	Hacı Murad Mahallesinde sakin iken fevt	Ahmed Beşe ibn-i Abdullah (zevci)	1149	31110	115	212
22	Hasan bin Abdullah	Sultan Selim Evkâfindan Cami '-i Şerif kurbında vaki menzilde sakin iken fevt	Sürübedi bint-i Abdullah (zevce)	1149	8870	115	213
23	Aişe bint-i	Seferşah Mahallesinde sakin iken fevt	Bilâ-varis	1149	1104	116	215
24	Meykhan Hatun bint-i Abdullah	Ali Kuşi (Kuşçu) Mahallesinde sakin iken fevt	Bilâ-varis	1149	1488	122	227
25	Niko veled-i	Ali Kuşi (Kuşçu) Mahallesinde sakin iken fevt	Despo bint-i (zevcesi)	1149	700	123	228
26	Fatma bint-i İvâz	Sultan Bayezid Han Mahallesinde sakin iken fevt	Bilâ-varis	1149	16399	124	232
27	Fatma bint-i Hasan	Sultan Bayezid Han Mahallesinde sakin iken fevt	Bilâ-varis	1149	14985	125	233
28	Hatice bint-i Abdullah	El-Hac Kulaguz Mahallesinde sakin iken fevt	Bilâ-varis	1161	3802	130	244

29	Aişe bint-i Bali	Sultan Bayezid Han Mahallesinde sakin iken fevt	es-Seyyid Halil bin Ahmed (zevci)	1161	8526	133	248
30	Sarayi Rabia bint-i Abdullah	Baba Timurtaş Mahallesinde sakin iken fevt	Saatî Ali Çelebi ibn-i Abdullah (zevci)	1160	Kayı mevcut değildir.	147	265
31	Hadice bint-i	Koricı nâm karyede sakin iken fevt	Bilâ-varis	1151	2661	152	276
32	el-Hac Osman bin Süleyman	Sultan Bayezid Han Evkâfindan medresede sakin iken fevt	Bilâ-varis	1151	35087	153	277
33	El-Hac Mehmed bin Abdullah	Emir Mescidi Mahallesinde sakin iken fevt	Aişe bint-i Ali (zevcesi)	1151	5763	155	279
34	Mehmed Ağa ibn-i Abdullah	Sultan Bayezid Han Mahallesinde sakin iken fevt	Bilâ-varis	1151	26598	155	280
35	Molla Ebu Bekir	Sultan Selim Han Evkâfindan Dar-ı Kurrâ'da fevt	Bilâ-varis	1151	10696	157	283
36	el-Hac Davud ibn-i el-Hac Mehmed	Kurşunlu Handa sakin gıybet-i münkâtı 'a ile gaib	Kayı mevcut değildir.	1153	14603	159	285
37	Kosta veled-i Üstevyan	Sultan Bayezid Han Mahallesinde sakin iken fevt	Bilâ-varis	1154	348	170	303
38	Acem Hasan Çelebi ibn-i Abdullah bin Abdurrahman	İki Kapılı Handa sakin, İstanbul'a gider iken yolda fevt.	Bilâ-varis	1154	89340	178	314
39	Hadice bint-i Abdullah bin Abdurrahman	Sultan Selim Han Vakfı Taş odalarında sakin iken fevt	Hüseyin Çelebi ibn-i Ali (zevci)	1154	80777	189	334
40	Monlâ Hüseyin bin Ömer bin Abdullah	Sânîye-i Üç Şerefli Medresesi derununda vaki hüceratda sakin iken fevt.	Ömer (babası)	1155	---	192	338
41	Monla Musa bin İbrahim bin Abdullah	Sânîye-i Üç Şerefli Medresesi derununda vaki hüceratda sakin iken fevt.	İbrahim (babası)	1155	---	192	339
42	Fatma bint-i Hasan bin Abdullah	Sultan Selim Han Vakfı Taş odalarında sakin iken fevt	Bilâ-varis	1156	53030	201	350

43	Sarayı Aişe Hatun ibneti Abdullah	Yakub Kilari Mahallesiinde sakin iken fevt	Kaydı mevcut değildir.	1157	33530	203	262
44	Aydınlı diye bilinen Monla Halil bin Abdullah	Sultan Bayezid Han'ın bina buyurduğu medresede misafiren sakin iken fevt	Bilâ-varis	1157	2168	206	367
45	Saçlı Mehmed	Cami '-i Atik Vakfi'ndan olan bezzâz-istanda sakin iken 20 seneden zayı'	Kaydı mevcut değildir.	1157	---	208	370
46	Aişe bint-i Abdullah	El-Hac Kulaguz Mahallesiinde sakin iken fevt	Bilâ-varis	1158	1155	212	382
47	Kabile Aişe Hatun ibneti Abdullah	Sultan Bayezid Han Mahallesiinde sakin iken fevt	Bilâ-varis	1159	1078	213	384
48	Taviko veled-i Niko	Miskinler Mahallesiinde sakin iken fevt	Bilâ-varis	1159	396	219	393
49	Ümmü Gülsüm bint-i Abdullah	Sultan Bayezid Han Mahallesiinde sakin iken fevt	Bilâ-varis	1159	3991	219	395
50	Aişe bint-i Abdullah	El-Hac Kulaguz Mahallesiinde sakin iken fevt	Bilâ-varis	1159	11515	212	382
51	Taşçı Mehmed Efendi	Bezzaz-istan'da sakin iken 30 seneden beri gaib	Kaydı mevcut değildir.	1159	2210	224	404
52	Fatma bint-i Abdullah	Ahi nâm karyede sakin iken fevt	Bilâ-varis	1160	6164	238	437

Bilâ-varis vefat edenlerin terekelerinin (vakıf mahallatından sakin iken fevi olmalarından dolayı) beytü'l-mâl-ı vakfa hasıl kayd olduğunu görmekteyiz.¹⁶²

Aynı şekilde 1149 tarihli bir fermenda Sultan Bayezid Han-ı Veli Evkafi Şerfi'nin vakfiyye-i mamûl bahasında belirtilen kazalarda bulunan kasaba ve kurâJarda, şehri Edirne dahilinde haricinde bağlarda, vesair ârâzide ve müsakkafatı içinde ve camii ve camii-i şerif havlisinde, medrese ve darûş-şifahâne mamuresinde askerî ve gayr-i tarafından zabt edilmesi gerektiğini müşahede etmekteyiz.¹⁶³

¹⁶² EŞS, 71/127, 78/142, 79/144, 83/155, 85/162, 92/175, 93/176, 93/178, 100/185, 100/186, 109/199, 112/204, 116/215, 122/227, 124/232, 125/233, 130/244, 152/266, 153/277, 155/280, 157/283, 170/303, 178/314, 200/350, 206/367, 212/382, 212/384, 219/393, 219/395, 212/382, 238/437

¹⁶³ EŞS, 52/60

Tereke sahibinin varis olan erkarındaşına terekenin sülüsânın düştüğünü¹⁶⁴; zevcine terekenin nısfı aharı nısfı ise canib-i beytü'l-mâla aid olduğunu¹⁶⁵; varisin baba olması durumunda ise techîz ve tekfin işlerinin terekeden görülüb bakisinin babaya irsâl ve isâle olduğunu müşahade etmekteyiz.¹⁶⁶

Sarayî Aişe Hatun ibnet-i Abdullah'ın varis olmayub “veraseti min cihetü'l-‘asûbetü’s-sebebiyye Sultân-ı zemân şevketlu ‘azimetlu mehabetlu padişah-ı rû-yı hulidet hilafetuhu ilâ yevmid ‘d-din hazretlerine inhisâr” ettiğini görüyoruz.¹⁶⁷

E- ETNOGRAFIK DURUM

Etnoğrafik değerlendirmeler ve tespitler saha araştıralarıyla ayrılmaz bir bütün teşkil etmesi hasebiyle giyim-kuşam, mutfak eşyaları, birçok ev döşeme eşyaları ve ev malzemesinin nasıl ve nerede tasarruf edildiği hususunda bilgi vermekden ziyade sadece tereke sahiplerinin kadın ve erkek ayrımından yola çıkıp tereke envanterlerini sınıflandırma yoluna gideceğiz. 1119-1161 tarihlerini kapsayan 153 no’lu Edirne şer‘iyye sicilleri’nde bulunan toplam 52 adet tereke kaydının envanterleri şöyledir.

1. Sahipleri Kadın Olan Tereke Defterlerinde Bulunan Eşyalar

a) Giyim-Kuşam: Zıbun, don, serpuşi¹⁶⁸, ferrâce, kuzu sincab, kurd ve tavşan kürkü, uçkur,anteri¹⁶⁹, abdest makremesi, hatayî anterilik, cuka cübbe, şalvar¹⁷⁰, peştemâl¹⁷¹, pîş-gîr, hamam gömleği, sîm kuşak¹⁷², incili kuşak, ihrâm, gömlek¹⁷³, tarak ve ayna, pamuk ibliği, vezne ve terazu, dolama, yağmurluk, destar, hamam havlusu, aşerb, ketan ibliği, boğasî kapama

¹⁶⁴ EŞS, 771/141, 83/156

¹⁶⁵ EŞS, 89/168, 100/186, 108-109/198, 111/202, 112/205, 115/212, 133/248, 147/265

¹⁶⁶ EŞS, 192/338, 192/339

¹⁶⁷ EŞS, 203/262

¹⁶⁸ Serpuşi: Zengin hanımların başlarına iğne oyası ile süslenmiş “hotoz” tabir edilen giydikleri başlığı denir. (Ratip Kazancıgil, <http://www.edirneden.com>)

¹⁶⁹ Anadolu’da anteriye “üçpeşli” de denmektedir.

¹⁷⁰ Anadolu’da yünlü şalvar şöyle dokunur: Koyun kırkıldıktan sonra yünleri derelerde yıkanır ve inçeden inceye eğrilerek, ip haline getirildiği safhada “Culfa”ya verilir. Culfa, onu tezgahta dokuduktan sonra şalvar yapımı için terziye gönderir.

¹⁷¹ “önlük” de denir. Şöyle kullanıldığı da bilinir: Ölenin kefenini biçenler bir de kefen bezinden önlük biçerler. Kefen sarıldıktan sonra önlük bağlanır. Amaç dirildikten sonra Allah huzuruna çıkılacağı inancından kaynaklanmaktadır.

¹⁷² “Kuşak”ın eni genellikle üç parmak olur. Anadolu’da kuşak ise şöyle dokunurdu: Yere iki çivi çakılır bunlara ipler dolanmadan önce “carpana” denen daire ve kare şeklinde “gon” (öküz postu)dan yapılan aynı zamanda her ipin geçeceği kadar deliği olan nesneden geçirilerek dokunurdu.

¹⁷³ Beyaz renkte yapılan etekleri uzun ve bedeni oldukça geniş olan gömlek, uzun-geniş kollu ve düz yuvarlak yakalıdır. Yaka bele kadar açıktır. Düğme dikilmiştir. Gömleğin yanlarına peş verilerek genişlik sağlanmıştır. Etek ucu, yaka çevresi ve yakanın öntü pul ve boncuklarla süslenmiş veya kanivçe ile işlenmiştir. Üç etek entarinin etek uçlarının kaldırılış biçimine bağlı olarak gömlek eteğinin yan kısımları da işlenir. Gömleğe aynı zamanda “göynek” de denir. (Neriman Görgünay Kırzioğlu, Türk Halk Kültüründe Doğu Anadolu Dokumaları ve Giysileri, Ankara, 1994, s.65.)

yemeni, hâşe harranî, ocak peştamal, nakışlı don, haytan (?), ön kuşak, bervak¹⁷⁴, telli anteri, hatayî kaftan, bürüncük¹⁷⁵, kapama, babuc, cibinlik, çiçekli dülbend, alaca handal (?) anteri, eldiven, başmak, kebe, fistan, derpu

b) Mutfak Eşyası: Tencere, el tabesi, sahan tuc, bakrac, lenger, legen, sini, Ağaç tebsi, Ağaç tabak, güğüm tas, kefgîr, satır-ı lahm, kahve ibriği, hoşab tası, sâtıl (sitol), kuzgan, kahve tebsisi, Üsküri, Sîm bıçak, kebir-sagir tekne, kaşık, envân-ı nüshâsiye, fuğfur fincan, meşrebe.

c) Ev İçi Döşemesi: Kilim, yasdık¹⁷⁶, minder, orta ve yan keçesi¹⁷⁷, gılaf minder, kadife yasdık, perde, kece, yasdık gılaf¹⁷⁸, kadife yasdık yüzü, pasma (?) makad, zar-ı perde, meşin yasdık, kapı perdesi. beledî yasdık, mısırî hasrı, kaliçe, çingirak duvar perdesi, urustekecesi

d) Takılar: İncili küpe, sim yüzük, altın bilezik, altın küpe, zümrüd küpe, altın yüzük, yaldızlı taş, yüzük taşları,

e) Diğerleri: Kelâm-ı kadîm, çuval, tahta dolab, keten tarağı, balta, döşek, hırdavat, fucu, cuka boğça, bez tarağı, boğça, meşîn, tesbîh danesi, seccade ve kalice seccade, cıkrık (?) tarak, kürek, ocak demiri, maşa, sac ayak, tennur, tokmak, hamam rahtı, serir, ok yay, çarşeb, capa, bakırlar, diğel çapa, sanduk, şamdan, buhur-dân, güleb-dân, iskemle, şişe, demur kandil, sim tarak, helalî tarak, sedefkarî pîş-tahte¹⁷⁹, kutnî, nakışlı bez, bez tob.

2. Sahipleri Erkek Olan Tereke Defterinde Bulunan Eşyalar:

¹⁷⁴ Bervâk, bir önlük çeşidi olmakla beraber Anadolu'da Gurmanlar arasında "Bervank, Barvank, Burvank" olarak zikr edilmektedir.

¹⁷⁵ Şalvarın üzerine, bürüncük adı verilen kumaştan yapılmış gömlekler giyilirdi. Bürüncük kumaşlar ipek ipliği ile dokunurdu.

¹⁷⁶ Yasdık, halı şeklinde dokunduktan sonra içleri kaba ot ile doldurularak ağız bağlandıktan sonra çiğnenerek yassı hale getirilir ve odalada duvara yaslandırılarak kullanılmaktadır.

¹⁷⁷ Odanın yanlarına, ortalarına ve sekilerine serilir. Kuzu yününün kısa olmasından dolayı orta ve yan çekelerde bu yün kullanılır. İlk olarak yere bir kilim serilir. Üzerine ıslak bez gerildikten sonra hallaçlar bu serginin üzerine yünü çırpıktan sonra yünün serili olduğu yaygının enine kalınca ve yuvarlak bir ağaç atılarak sarılır ve daha sonra ayakla ezilir ve iyice çiğnenir. Yan ve orta keçede nakış oluştururken ilk önce siyah yün zemini üzerine beyaz veya başka renkte yün serpilir veya tam tersi şekilde yapılarak desen elde edilir.

¹⁷⁸ "Gılaf", Anadolu Gurmanlar arasında "keçe" yerine kullanılan bir tabirdir. Bihhassa "çoban keçesi" olarak bilinir. Gılaf, "gılyf" olarak bilinen "kın, mahfaza, kılıf" yerine de kullanılmaktadır.

¹⁷⁹ Büyük üne sahip Edime yazı çekmeceleri zarafet ve boyalarıyla dikkati çeker. Çekmeceleri iç kısımlarında kağıt, hokka takımı, makas, makt takımlarını koymak için özel yuvalar ve bölmeler yapılmıştır. (Ratip Kazancıgil, <http://www.edirnededen.com>)

a) Giyim-Kuşam: Kebe, yağmurluk, ihram, çakşır, helalî, kürk (kuzu, sincab). hırka, aba, cuka, niş, gömlek, kavuk, kabama, lahurî işleme kuşak, zağra astari, boğası, donluk, peştamal, çizme¹⁸⁰, Bursa kuşak, fes, kıyâme, Yanbolu kebesi, dülbend¹⁸¹. külâh, zıbun, yemenî, şalvar¹⁸², vezîr-i ihram, don, münakkaş don, dizlik, sarık, başlık. mintan¹⁸³, mest, dolama, babuc, fota, tennur kebesi, eldiven, palaska, lahuri, centiyan. uckur, basma, boğasi dizlik, destar.

b) Mutfak Eşyası: El tabesi, ocak güğümü, lenger, bakrac, leğen, sahan, kahve ibrik, mertebanî (?) tabak, bıçak, lokma tabesi, sini, bakır satıl, bakır maşrebe, ibrik. fincan, tabe, kahve tebsisi, Ağaç sini, toprak çanak, fağfurî fincan, kefgîr.

c) Ev Eşyası: Mangal, çuval, hırdavat, kalbur¹⁸⁴, yorgan, yasdık, beşgir nîş. balta, el ibriği, çekmece, sanduk, beledî döşek, berber makremesi, astar tob, derzi ibliği deste, yünlü tiftik, filinta tiftik, işleme makad, abdest legeni, elek, kürek, maşe, tekne. çarşeb, ocak perdesi, kazgan, beledi yasdık, iskemle, meskûr fincan, güleb-dân, sebet. süpürge, şamdan, mısırî makreme, bel baltası, burgu, biberlik, şilte, tahta çekmece.

d) Diğer Eşyalar: Eđer¹⁸⁵, çerke, fuci, demir üzengi, pirinc divid, akreb saat. altın barca, sim kılıc, balmumî, duhan, kece, heybe, meşîne, seccâde, duhan tabaka, duhan kisesi, demir halka, çakmak taşı, kantar, tabancalı, demir mütebid (?) pîş-tahte, abdest legeni, duhan satırı, rikab, tüfenk, kise, kılıc kın, terazu, çakal postu, boyalı sade, pare kisesi, zencir, zenbil, torba yapağı, kurt postu, kehribar tesbih, abunuz (?) divid, demir kılıc, garâr (gırâr), gelberu, cultar (?), para ve şette ihramı, kefenlik bez, aruc (?) heybes, pay-bend, matara, evrak, barut, pergel, mikras, kabzalı hançer, kemik baştarağı, altın veznesi, boncuk, pişto.

Ayrıca “süpürgecilik”, “boyacılık”, “sabunculuk”, “yükçük ve köşe dolablannın” bir ev içi mefrûşatı olarak Edime’de özel bir mevki ve üstünlüğe sahip olduğunu aynı zamanda büyük

¹⁸⁰ Edime Sarayında ve varlıklı ailelerde deriden yapılmış kısa “konçlu çizmeler” giyilirdi. (Ratip Kazancıgil, <http://www.edimeden.com>)

¹⁸¹ Dülbend, bugün bazı bölgelerimizde sadece kadınların kullandığı bir çeşit baş örtüsü olmasına rağmen hem erkek hem de kadın terekelerinde müşahede etmekteyiz.

¹⁸² Şalvar, üst kısmı bol ve büzgülü, parçaları ayrı ve genişçedir. Erkeklerin şalvarı kadınlarınkine göre daha dar ve sadedir. Şalvar, “ağlı şalvar, yarım ağlı şalvar, elifli şalvar” isimleri mevcuttur. Şalvarların cep ve paça ağzıları hafif kaytanlıdır. (Ratip Kazancıgil, <http://www.edimeden.com>)

¹⁸³ “Mintân”, halk arasında “miltan” olarak da telafuz edilmektedir. Gömleğin bir çeşiti olan mintana, Anadolu Gurmançları arasında “işlik” de denmektedir.

¹⁸⁴ “Kasnak ve Deri”den yapılan köylü halkın elemek amacıyla kullandığı elek çeşitleri küçükten büyüğe doğru şöyle sıralayabiliriz: “Elek-Halbur (Kalbur, Bejik)-Gazer-Sarat”. Bunların üretici sınıfı ise Anadolu’da konar-göçer olan *Elekciyân sınıfı* olduğunu bilmekteyiz.

¹⁸⁵ Anadolu’da Gurmançlar arasında “-ım” olarak da bilinir.

üne sahip Edirne işi “yazı çekmeceleri”de zarafetiyle dikkati çektiğini¹⁸⁶ şer’iye sicillerinden tereke ve diğer belgelerinde müşahede etmekteyiz.¹⁸⁷

¹⁸⁶ Ratip Kazancıgil, <http://www.edirneden.com>

¹⁸⁷ EŞS, 95/180,97/182,118/219,138/257

SONUÇ

Şer'iyye Sicillerini ölçüt olarak 1707-1748 tarihleri arasında Edirne'nin iktisadî, içtimaî, etnografî, idâri ve fizikî yapısını müşahede ederek genel ve sınırlı bir değerlendirmede bulduk. Çünkü kaynak bakımından sınırlılık bunda temel etmendir.

153 no'lu Şer'iyye Sicilleri'nde nesilden nesile veya vâkıfın şartı üzere bir ihtiyaç sahibinden diğerine intikal eden vakıf gayr-i menkûllerinin mürûr-u zamanla bezen yangınla harab olması neticesinde zarurî olarak icareteyn ile uzun süre icâr maksadıyla müstecirlere kiralandığını gördük.

Vakıf akarların tamir ve termîmi söz konusu olduğunda evvela keşf ve tahmin maksadıyla bilirkişi olarak bilinen ser-mimârân tarafından tespit edildikten sonra gerçeğe yakın masraf giderlerinin kayd ve hesap edildiğini biliyoruz.

Sultan vakıfları ve Haremeyn-i Şerifeyn Vakfı ârâzisi sınırları dahilinde bilavaris fevt olanların terekelerinin beytü'l-mâl tarafından el konduğunu ve bu işlemlerin verme getirilmesi konusunda ferman ve mektupların ısdar edildiğini de görmekteyiz.

Bu dönemde Edirne ve civarında bölgenin kültürünü yansıtan giyim kuşam, mutfak eşyaları, takı ziynet eşyaları, ev döşemeleri ve ev dahilinde günlük sarf edilen eşyaların türleri, nitelikleri ve değerleri hakkında ayrıntılı bilgiyi tereke defterlerinden öğrenmekteyiz.

Günümüzde Edirne'ye has olan yüklük dolapları, yazı çekmeceleri, süpürgecilik, sabunculuk, boyacılık, kutu işlemeciliği gibi el sanatları ve meslekleri tereke ve diğer sicil kayıtlarında müşahede etmekteyiz.

Şer'iyye Sicilleri bir şehrin müzesi olarak da telakki edilebilir.

SÖZLÜK

- Aba:** Yünden yapılmış kaba kumaş. aba. Bu kumaştan yapılmış bol, geniş giyecek.
- Alaf:**
- Anadolu'da hayvanlar için kışın ahıra atılan çayır ve samandan müteşekkil kaba ve doğranmış yem.
- Anteri (entari):** Basma ve patiska ve kumaş gibi ince bir şeyden yapılan uzun elbise. Kadınların düz ve süssüz elbisesi. Gecelik anterisi; erkek ve kadınların gece yatarken ve ev içindeki giydikleri uzun gömlek.
- Arsa:** Şekli ve boyutları belirlenmiş toprak parçalarından birisidir. Bir arsa tabiri söz konusu olduğunda tek bir parsel anlamına gelmiyor. Bazen bir arsa 33.600 zirâ' karelik olabilir.
- Arzen:** Enine, genişliğine
- Astar:** Örtü, perde
- Bağçe:** Bağ-çe "-çe", "-cik" anlamındadır. Küçük bahçe anlamına gelir. Meyve Ağaçlarının, süs bitkilerinin yetiştirildiği etrafı çevrili yer.
- Beledî:** Yerli kumaş, çit bezi.
- Boğasi Kapama:** Anadolu'da dokunmuş pamuklu kumaştan yapılmış olan ve kötü hava şartlarından korunulması için diğer elbiselerin üzerine giyilen elbise.
- Boğasi:** Astar, astarlık bez, ince Amerikan bezi.
- Buhur-dâr:** Tütsülük
- Came-kân:** Camla ihata olunmuş veya örtülmüş yer. Tuhafçıların dükkanın önünde numunelik eşyayı göstermek için koydukları camlı dolub. Hamamın medhalinde mümtazca müşterilerin soyunub giymesine mahsus olarak camlı çerçivelerle bulunmuş hücreler.
- Celeb:** Sığır daha çok koyun getirerek kasaplara satan büyük tüccar.
- Centiyân:** Belden topuklara kadar uzanan bir nevi geniş ve uzun pantolon niteliği taşıyan üstlük elbise.
- Cisr-i Atik:** Eski köprü; Bugünkü Atatürk köprüsünün yerindeki eski köprü, unkaparı köprüsü
- Cisr-i Cedid:** Yeni köprü; Bugünkü Galata Köprüsü

- Cisr-i Ergene:** Uzun köprünün eski adı.
- Çayır:** Doğal olarak biten yer ki genelde su altında bulunur ve mahsulu olan ot ya baharda içinde bağlanan hayvanlara yeşil yedirilir veyahud tırpanla biçilip ya diri diri (kaba bir şekilde doğranmadan) ya da toplandıktan sonra dehre veya makine ile doğranarak veya kurutularak hayvanlara kış aylarında yedirilir.
- Danış-mend:** Bilgili, Tanzimat'dan önce kadıların yanında stajyer olarak çalışan kimse. Medrese talebesi
- Dâr-ı Kurrâ':** Selçuklularda Darü'l-Huffâz olarak bulunuyorlardı. Sahn öncesi Kur'ân bilimlerinin ağırlıklı olduğu program uygulayan medreseler.
- Dârü'l-Hadîs:** Hadis ilimleri üzerinde yoğunlaşır. Sahn öncesi tahsilde hadis bilimlerinin ağırlıklı olduğu program uygulanan medrese.
- Darü's-Sa 'âde Ağası:** Osmanlı'da saray teşkilatında padişahın harem dairesinin başı olan ve aynı zamanda kızlar Ağası denilen büyük harem Ağası verilen ünvanıdır.
- Dâye:** Fatih Sultan, ilk çocukluk çağında dâye denen kız bakıcılar elinde büyümüştür. Anadolu'da Kürtler arasında "anne"nin karşılığıdır.
- Derz:** Kuyu, duvarın taşları aralarındaki yarıkları harcla doldurub mabnın ucuyla çizgiler çekmek amelliyyatı.
- Destâr:** Sarık, tülbent
- Dönüm:** Tul ve arzı kırk adım olan veya mi'marî arşından ibaret ârâzî ölçüsü ki dört evleke münkasımdır. Yani dönüm âşârî dönüm tul ve arzı yüz metreden ibaret ârâzî ölçüsü, hektar. Genelde bir çift öküzün bir günde sürebildiği kare bir alan.
- Elvan:** Birkaç renkli, rengarenk, alacalı, elvan kağıdı, elvan basma gibi.
- Evlek:** Bağçe ve bostanın münkasım bulunduğu bölüklerin herbiri, tarla. Her dönümü dörde taksim etmek üzere tarlada derin sürülen saban yolu, Çiftçi eğilmeyince evlek doğrusu gitmez. Kırk arşın Tül ve 'arzdan ibaret olan dönümün rub 'ı, bir dönüm dört evlekdir (0,68 m)
- Filinta:** Kısa avcı tüfengi.
- Fuğfurî:** Fuğfur, zamanında Çin imparatorlarına verilen isimdir. "Hakânî" gibi. Çin imparatorlarına mahsus olmak üzere yaptıkları nefis porselen eski maden, çin tabağı.

Gazzâz (Kazzâz):	İpekçi, ipeği işleyen adam.
Gedik:	XVIII. Yüzyılda vakfiyyelerinde daha ziyâde bir mesleğin icrâ'sı için gerekli tehzizat.
Gendum-kub:	Buğday dövücü.
Gılâf:	Kılıf, kın, mahfaza.
Güleb-dân:	İçine gülsuyu konulan kab
Gül-hen:	Külhan, hamam ocağı (gül: ateş + hen: hâne) ateşhane
Haremeyn:	Mekke-i mükerreme ve Medine-i Münevvere
Haremeyn-i	
Şerîfeyn:	Mekke'deki Kabe ile Medine'deki Ravza-i Mutahhara
Harpuşte:	Harpuşte, balıksırtı biçiminde olan.
Haşe:	Bir tür kaliteli bez.
Helâlî:	Bir çeşit yerli, buruşuk bez, arış, bürümcük, argacı (dokumada enine atılan iplik) paluk olan bez.
Heybe (Hekbe):	Eşya koymaya mahsus ve hayvanların eğer kaşına geçirilecek suretde iki taraflı meşin ve yakılı ve saireden küçük hurc, çifte torba
Horasan:	Tuğla tozuyla kireçden mürekkebe sağlam bir harc ki çimentonun icadından evvel onun yerine kullanılırdı.
İcâre-i Sahîha:	Buna tek kira anlamına gelen icâre-i vahide veya ma 'lûm ve meşhur kira da denir.
İcâreteyn:	XVI. Yüzyıldan itibaren icâd edilmiş olan bu kiralama biçimi aslında işletilemeyecek bir hale düşmüş vakıf emlakının kiralanmasında uygulanıyordu.
İhrâm:	Hacıların Kabe'yi tavaf için Mekke haricinde örtünmeye mecbur oldukları dikişsiz bürgü. Arapların büründükleri büyük yün çarşaf. Sedire veya yere serilen yün yaygı.
Kaftân:	Aslı Türkçe olup "haftan" suretinde Farsî'ye nakl olunmuştur. Ekseriya taltîf makamında süslenmiş elbise, hil 'at.
Kaliçe:	Küçük halı
Kara Sığır:	İrki; yerli kara olmakla beraber türü sığırdır. Uluslararası adı <i>Anatolian</i> ; yerel adı <i>Yerli Kara, Kara Sığır</i> 'dir. Yayılma alanı Orta Anadolu'dur. Yükseklik ve ağırlık itibariyle küçük yapılı kısa boynuzlu sığır ırklarındandır. Kültür ırkı (Montofon, holshstein... vs.) haricindeki

	yerli ırka verilen addır.
Kâr-hâne:	İşyeri, işlenen yer
Kazgan:	Kazan diye bilinir. Kilitli yemek vesaire kaynatmaya mahsus büyük tence su saklanmasına veya kaynamasına mahsus madenden büyük kab.
Kebe:	Çobanların ve köylülerin giydikleri ve yere serdikleri yünden kaba aba.
Kefgîr (Kevgir):	Yemeğin köpüğünü almaya mahsus delikli kaşık veya kepçe.
Kendd:	Boy
Kıyye:	Okka, dörtyüz dirhem.
Kudurî:	Fıkıh konusunda değerli bir isr. Bu isrin yazarı, Ebu'l-Hasan el-Kundurî el-Bağdadî (öl.1036)
Künk (Küng):	Kiremitten yapılan su yolunda kullanılan üst vana.
Lenger:	Bakırdan yayvan ve kenarları enli sahan veya tebsi.
Lögün:	Kireç ve zeytin yağıyla dökülerek yapılan bir cins macun ki çeşme ve musluklarda ve su borularının deliklerini tıkamada kullanılır.
Mahfil-i hümâyûn:	Hünkâr mahfili, selâtin camiilerde padişahların namaz kılmaları için ayrılmış yer.
Mahzen:	Türkler'in Arapça'dan aldığı bu kelime "anbar"ın eş anlamlısıdır. Eşyanın korunmasına mahsus binalardır. Ancak aynı kelime Avrupa'ya bir seyahat yaptıktan sonra, satış gayesiyle malların sergilendiği ticaret yerinin adı olmak üzere Arapça "mahzen"den alınmış Fransızca "magazin" kelimesinden "mağaza" şekliyle ikinci defa Türkçeye girmiştir.
Makreme:	Sofraya mahsus işlemeli dest mâl, eskiden peçete, elbezi. Bazı köylü kadınların başlarına sardıkları nakkaşlı peşt-mâl.
Masûre:	Kelime anlamı itibariyle ince kamış, çemşe emziği, lüle manalarına gelir. Diğer anlamı, akarsu ölçüsü birimidir. Yarım masure su, bir evin daha doğrusu bir ailenin ihtiyacını karşılamaya kâfi geliyordu.
Matbah:	Tabh'dan gelir. Mutpak, Mutfak diye bilinir. Yemek pişirilen mahall, aşevi. Bunların büyük olanlarına Anadolu'da "hâl-ı mâl" anlamına gelen "halmala" denir.
Mengene:	Üzüm ve zeytini ezmeye yarayan alet.

Menzil:	Konak manasına da gelir. Belli bir lükse sahip ikamete mahsus yer anlamındadır. Zemin kat haric her biri iyice belirlenmiş fonksiyonlara sahip birçok odayı müstemil bir veya iki kattan meydana gelir.
Mertek:	Ev, ahır ...vs. damların enine veya boyuna atılan ardıç veya çam gibi büyük ve kalın Ağaçların (iğ ve hezan veya hizan) üzerine atılan küçük kısa ağaçlara denir.
Mevâşi:	Davar, (koyun, keçi) ve mal (öküz, inek) gibi hayvanlar.
Mismâr:	Çivi, mih
Mismâr-ı âhen:	demir kazık
Mu 'id:	İnzibat teminine memur muallim yardımcısı, Müderris öğrenci arasındaki köprüdür. Beratla atanır.
Mukâta 'a:	Bu kelimenin yerine Türk halkı "kesim" deyimini kullanıyorlardı. Saf Türkçe olan kesim mukâta 'a ile aynı şeyi ifade ediyordu. Osmanlı toprak taksimatında birkaç köyden müteşekkil bir alan.
Müfettiş:	Bazı büyük vakıfların görevleri arasında Nâzırlarla mütevelliler arasında yer alan ve yine bizzat vâkıflar tarafından tayin edilmiş olup, vazifesi çalışmalarında Nâzıra yardım eder.
Na 'l-bur:	Nal ve çivi ve ona mümasil şeyler yapan sanatkâr veya sınıf.
Nerd-bân:	Merdiven
Oda ve Hâne:	Umumiyetle küçük boyutlu ve tek katlı olup oda veya hane diye adlandırılan evlerden ibaretdir.
Pervaz (bervaz):	Bir şeyin etrafına mihlanan tahta ki ekseriya yollu ve oymalı olur. Ayna ve levha gibi şeylerin kenârı, çerçeveyi teşkil iden kornîş. Esvâb ve seccâde ve sâ'ire kenârlarına diğer renkde veya diğer kumaşdan olarak çekilen yo.
Peşt-mâl (püştmâl):	Arka silecek demektir. Hamam havlusu büyük silecek, hamamda veya iş yaparken bele bağlanan fota.
Piş-gir (Peş-gir):	Öne tutulan, yemek yerken peçete yerine dizilen üzerine alınan müşterek uzun bez, peçete, makreme
Pîş-tahte:	Ön tahtası demektir. İşyerinde öne konulup üstü masa gibi kullanılan çekmece. Sarrafların önlerine alıp para saydıkları âkçe tahtası.
Pûşide:	Örtülmüş, örtü
Saçak:	Çatının binadan dışarıya çıkan kenarı ve bunun kenarına ilave olunan

	oymalı tahtadan süs, damlalık, geniş dar saçak.
Sadriyye:	Çocukla anası arasındaki bağ, çocuğun anası ve onun hısımlarıyla olan bağı (babaya nisbetinde sulbî / sulbiyye denir)
Sakf:	Tavan, çatı, dam
Saray:	Ya doğrudan doğruya yada Araplar aracılığıyla İranlılar'dan alınmıştır.
Sarayî:	Azad edilmemiş köleler padişahın sarayına mensup olduklarını ifade etmek için sarayî denir.
Sâtıl (sitol):	Atlara ahırda su vermeye mahsus büyük bakrac.
Selh-hâne:	Salhana, mezbaha
Semen-i Misl:	Bilirkişi tarafından hakiki kıymetini tayin etme.
Serpuşi:	Başa giyilecek şey, baş kisvesi.
Serrâc:	Saraç diye bilinir. Eğer ve sair at takımı yapan ve satan adam. Meşin ve sahtiyan üzerine sırma ve ipekle işleyerek mevâd-ı muhtelifeye yapan esnaf.
Soffa:	Dış kapının iki tarafında taştan veya tahtadan oturmaya mahsus sedd veya pike.
Sulbî= Sulbiyye:	Birinin sulbundan gelme, kendi evladı oğlu.
Şadırvan:	En çok camii avlularında bulunan, etrafı çok musluklu sularla çevrili su hazinesi.
Şam Alacası	Şam'da üretilmiş bir çizgili ipek kumaştan yapılmış bol ve dalgalı bir elbise.
Entari:	
Teber:	Balta, fe's (iki yüzlü balta),
Tennur:	Tandur (tandır), fırın.
Terbi ':	Rub 'dan, dörtlme, dörde çıkarma, dörde bölme, dört köşelendirme
Tırabzan:	Kısa ve kalın parmaklık, nerd-bân trabzanı, Trabzan babası, parmaklığın kenarındaki başlı ve kalın parmak ki diğerlerini de tutar.
Tûlen:	Boya, boyuna, uzunluğuna.
Vukıyye:	1,280 kg'dır.
Yemenî:	Esasen Yemen 'den yarılan veya Hind'de yapıp Yemen 'de yoluyla gelen kalem-karî şey, kalıpla basılıp el ile boyanmış tûlbend ki mendil gibi kullanılır, veya kadınlar tarafından başa bağlanırdı, pazma sarı, yeşil yemenî başlamış. Kısa kenarlı kırmızı veya diğer renkde kaba papuc.

- Zıbun:** Zamanında kaftan altına giyilen kısa pamuklu. Bugün kundakdaki çocuklara gömleğin üstüne mînten (mîntân) yerine giydirilen kısa ve kollu caket.
- Zî-râhm:** Nesebî akraba, soydan gelen akraba

BİBLİYOGRAFYA

- AKÇURA, Yusuf; Osmanlı Devleti'nin Dağılma Devri (XVIII. ve XIX. Asırlarda), Ankara, 1985.
- AKDAĞ, Mustafa; Türkiye'nin İktisadî İctimai Tarihi, c.I-II, İstanbul, 1995
- AKGÜNDÜZ, Ahmet; Şer'iyye Sicilleri, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, c.I-II, İstanbul, 1988.
- AKGÜNDÜZ, Hasan; Klasik Dönem Osmanlı Medrese Sistemi, 1997
- ARMAOĞLU, Fahir; 19. Yüzyıl Siyasî Tarihi (1789-1914), Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1997
- ATALAR, Münir; "Şer'iyye Mahkemelerine Dair Kısa Bir Tarihçe", Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam İlimleri Enstitüsü Dergisi, S.4, Ankara, 1980.
- BALTACI, Cahid; "Şer'iyye Sicilleri'nin Tarihsel ve Kültürel Önemi", Osmanlı Arşivleri ve Osmanlı Araştırmaları Sempozyumu, İstanbul, 1985.
- CİN, Halil - AKGÜNDÜZ, Ahmet; Türk Hukuk Tarihi, Osmanlı Araştırmaları Vakfı, cI, İstanbul, 1995
- ÇADIRCI, Musa; Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1997
- ERGENÇ, Özer; "XVIII. Yüzyılda Osmanlı Sanayi ve Ticaret Hayatına İlişkin Bazı Bilgiler" Belleten, c.52, Ankara, 1988.

_____; “Şehir Tarihi Araştırmaları Hakkında Bazı Düşünceler”,
Konferanslar (11 Mart 1988 tarihinde Türk Tarih Kurumunda Verilen
Konferans) Belleten, c.52, s.203-668

EYİCE, Semavi; “Edirne” Diyanet İşleri Ansiklopedisi, c.X, 1994.

GÖKBİLGİN, Tayyib; “Edirne” İslam Ansiklopedisi, Milli Eğitim Bakanlığı,
c.IV, İstanbul. 1945.

GÜRAN, Feyyaz; “Şer’iyye Mahkemeleri Üzerine Bir Araştırma”, IX. Türk
Tarihi Kongresi, c.II, Ankara, 1988

HALAÇOĞLU Yusuf; XVI-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve
Sosyal Yapı, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1998.

ITZKOWITZ, Norman; “XVIII. Yüzyıllarda Osmanlı İmparatorluğ Osmanlı, c.I,
Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 2002.

İLGÜREL, Mücteba; Doğuştan Günümüze İslam Tarihi, c.11, İstanbul, 1993

ORTAYLI, İlber; “Osmanlı Kadısı”, Ankara Üniversitesi Siyasi Bilimler Fakültesi
Dergisi, c.XXX, S.1-4, Ankara, 1997

ÖZDEĞER, Hüseyin; 1463-1640 Yılları Bursa Şehir Tereke Defterleri, İstanbul,
1988.

ÖZDEMİR, Rifat; XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara, 1999

_____; “Şer’iyye Sicillerinin Sosyo-Ekonomik Tarih ve Halk Kültürü
Açısından Önemi”, Battalgazi ve Malatya Çevresi Halk Kültürü
Sempozyumu. Tebliğler, Malatya, 1986.

_____; “Şer‘iyye Sicilleri’nin Toplu Kataloğuna Doğru”, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, c.II, S.1, Elazığ, 1987.

ÖZKAYA, Yücel; “XVIII. Yüzyılda Çıkarılan Adaletnamelere Göre Türkiye’nin İç Durumu”, Belleten, c.38, s.151-456.

_____; Osmanlı İmparatorluğu’nda Ayanlık, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1994

ÖZTÜRK, Mustafa; “Harput Şer‘iyye Sicilleri” Tarih İçinde Harput Sempozyumu

ÖZTÜRK, Said; Askeri Kasamsına Ait 17. Asır İstanbul Tereke Defterleri (Sosyo-Ekonomik Tahlil), Osmanlı Araştırmaları Vakfı, İstanbul, 1995

PAKALIN, M. Zeki; Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, Milli Eğitim Bakanlığı, c.II, İstanbul, 1993.

ULUERLER, Sıtkı; 71 Numaralı Amasya Şer‘iyye Sicili (H.1234-1236/M. 1818-1821) Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Elazığı, 1999

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı; Osmanlı Tarihi, c.IV. 1. Kısım, Ankara, 1995

_____; Osmanlı Teşkilatının İlmiye Teşkilatı, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1988

YALÇINKAYA, M. Alaaddin; “XVIII. Yüzyıl Islahat, Değişim ve Diplomasi Dönemi (1703-1789)”, Türkler c.12, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 202

YEDİYILDIZ Bahaeddin; XVIII. Yüzyılda Türkiye’de Vakıf Müessesesi (Bir Sosyal Tarih İncelemesi), Türk Tarih Kurumu, Ankara, 2003

YILMAZÇELİK, İbrahim; XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1995

YİĞİT, Ahmet; XVI. Yüzyılın İkinci Yarısında Edirne Kazası, Basılmamış
Doktora Tezi, Muğla, 1988.

Yurt Yayınları Ansiklopedisi Türkiye İl İl Dünü – Bugünü – Yarını; “Edirne”,
C.V, Anadolu Yayıncılık, İstanbul, 1981

ÖZGEÇMİŞ

1980 yılında Elazığ'da doğdum. İlk, orta, lise ve üniversite hayatımı tamamladım.2000 yılında girdiğim Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih bölümünden 2004 yılında mezun oldum. Aynı yıl aynı fakültenin Yakınçağ Tarihi kürsüsünde yüksek lisansa başladım. Halen yüksek lisans eğitimimi sürdürmekteyim.

Sebiha

ŞENGÜR